

ROČNÍK 74
1988
Kčs 3,—

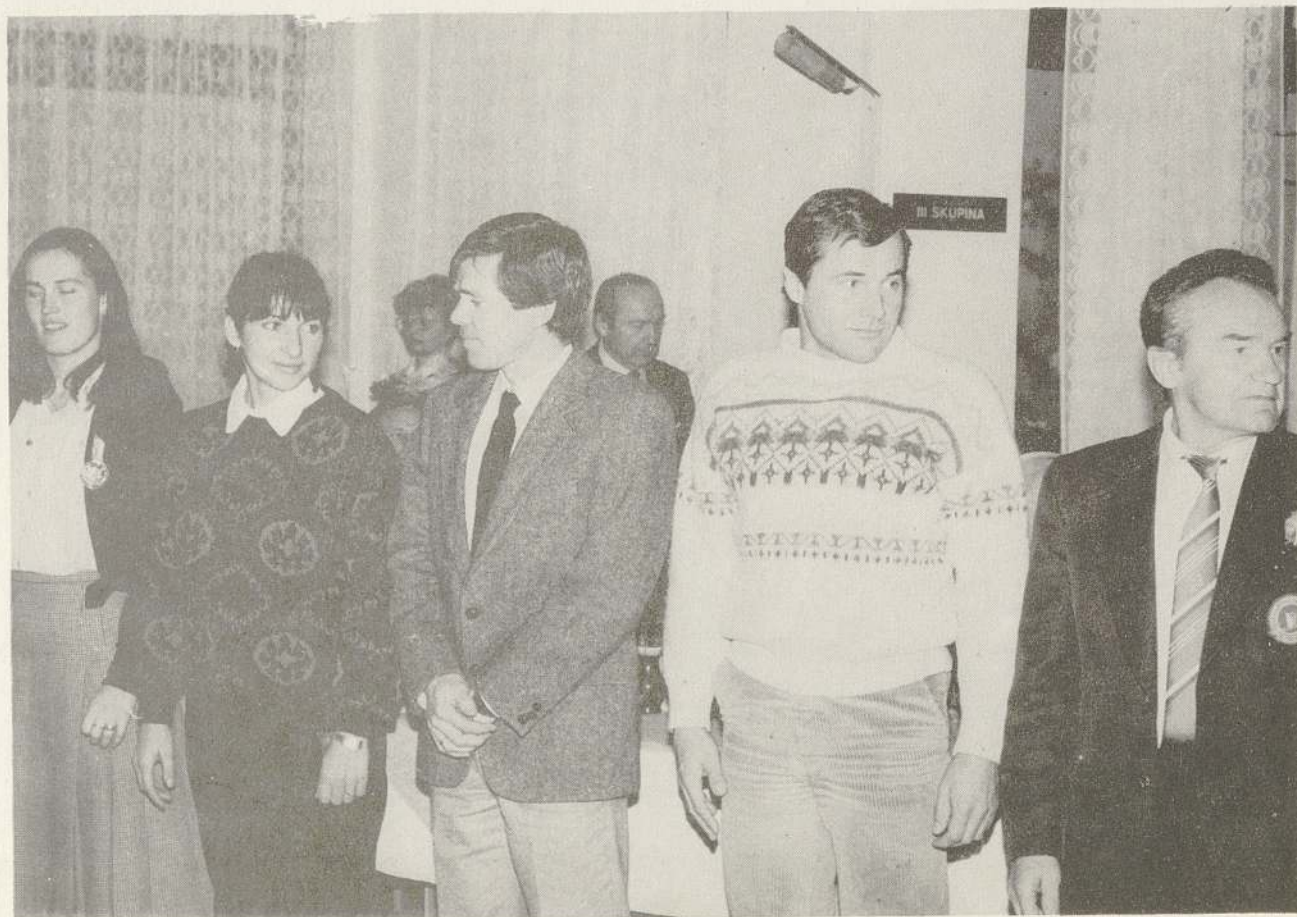
lyžařství

Nahoře gen. sekretář Svazu lyžování ÚV ČSTV Jan Vedral, předseda Pavel Klapuš, ved. oddělení olympijských sportů Bohdan Müller a ústřední trenér Jaroslav Potměšil se usmívají, ale nejsou bez starostí před blížícími se ZOH. — Dole O. Charvátová-Křížová, J. Gantnerová, M. Sochor, B. Zeman a K. Smola při vyznamenání medailemi FIS

(Foto B. Hynek)

LYŽAŘSTVÍ

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

ROČNÍK 74 (1988)

redaktor časopisu PETR BUŠTA

VYDÁVÁ NAKLADELSTVÍ OLYMPIA

OBSAH

Politickovýchovné materiály, úvodníky

Jaroslav Potměšil: Hlavní úkoly v roce 1988	1	1
Pavel Jilek: 40. výročí Vítězného února	2	1
Redakce: Zemřel soudruh Antonín Himl	2	2
Redakce: F. Táborský — 80	2	16
Alexej Srebnickij: Masovost, základ velkého sportu?	3	1
Jaroslav Trousil: Výročí tragické smrti B. Hanče a V. Vrbaty	3	11
Jaroslav Trousil: Přes překážky	5	1
Josef Beran: Dokážeme to?	5	10
Redakce: Miroslav Kohout — 60	5	11
Redakce: Nový předseda	6	3
Redakce: Otevřeně! (Z vystoupení předsedy ÚV ČSTV Jindřicha Poledníka při setkání s novináři)	8	1
Petr Bušta: Dvě úsloví	9	11
Jaroslav Trousil: Více demokracie, více medailí	9	1—2
Jaroslav Trousil: Povzbuzení	9	11
Petr Bušta: Zůstaneme poslední?	11	1—2
Petr Jireš: Přátelství na lyžích	11	11
Jaroslav Trousil: Úspěchy, úkoly (konference VSL ÚV ČSTV)	12	1—2
Jaroslav Trousil: Cesta 1989—1993	12	3

Metodické materiály

Blanka Sochorová: Protahovací cvičení v tréninku sjezdaře	2	7—8
Jaroslav Potměšil: Malá encyklopedie lyžování -pz-: Biomechanika skoku	2	8—9
Jan Vyškovský, Pavel Korvas: Příprava s využitím hudby	2	9
Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (6) (vystřelované oblouky snožmo)	6	7
Redakce: Strečink tentokrát pro sjezdaře (1)	6	8—9
Jaroslav Židek: Rychloupínač lyží	6	9
Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (7) (Sjíždění v hlubokém sněhu)	7	7—8
Karel Drlík: Strečink tentokrát pro sjezdaře	7	8—9
Miloš Příbramský: Vyhodnocování videozáznamu (1)	7	9
Redakce: Kdy a jak dynamický záběr hran	8	7
Miloš Příbramský: Vyhodnocování videozáznamů (2)	8	9
Jiří Vaculík: Olga Charvátová v kategorii mladšího žactva	10	7—8
Květoslav Žalčík, Milan Horna: O sportovních třídách	10	8—9
Pavel Vodarčík: Podmienky pre VLŠ	10	9—10
Redakce: Hra s obratností	12	12

Rozbory, náměty, zamyšlení, diskuse

Daniela Vokatá: Akrobatické lyžování olympijským sportem?	1	5
Pavel Borský: Zkušenosti pro další práci VLŠ	1	9
Michael Lohmiský: Trenéři před olympiádou	2	5—6
Pavel Loněk, Zdeněk Paulů, Petr Bušta: Mistrovství ČSSR — Tajenky vyřešeny	3	2—3

Petr Bušta: Neprodaný Maxa	5	2
Petr Bušta: Status Quo	5	2
Petr Bušta: S Kunkelou v zádech	5	2
Petr Bušta: Let elegantního ptáka	5	3
Petr Bušta: Chřestýšovka	5	3
Pavel Loněk: Ani jeden olympionik...	5	6
Alois Horáček: Téma '88: Talent	6	1—2
Pavel Klapuš: O... plánování, O... trenérech, O... SVS, O... výzkumu	7	1—2
Jaroslav Trousil: Ledová nebo keramická stopa?	8	11
Hans Hansen: Odborníci pro rozvoj programů sport pro všechny	8	8—9
Karel Hampl: Trofeo Topolino ano či ne?	8	10—11
Redakce: Tráva na konci léta	10	1
Jaroslav Trousil: Starosti běžeckých trenérů	11	6
Otto Kulhánek: Sjezd 87/88	11	7—10
Petr Bušta, Pavel Zelenka: Jak se dělá reprezentant	12	4—5
Petr Bušta: Jak nachytat Nykänena na švestkách	12	6
Otto Kulhánek: Skok 1987—88	12	7—10

Lyžování pro každého, výbroj a výstroj

Josef Burda: 100 roků ve vývoji lyžařské výbroje	1	7—8
Josef Burda: Co připravují čs. výrobci?	1	12
Redakce: Několik rad k voskování běžek	1	12
Redakce: Kalendář	1	13
Redakce: Příprava a voskování lyží	2	12
Jaroslav Trousil: Počasí nepřeje lyžařům	2	12
Aleš Klempa: Veřejná lyžařská škola v každém okrese	2	12
Redakce: Kalendář	2	13
-pz-: Po hřebenech Krkonoš na nové trati	2	13
-pz-: Lyžařská chata na Fajtově kopci	2	13
Redakce: Kalendář	3	11
Redakce: Nakladatelství Olympiá lyžařům	3	12
Jiří Kotland: Ještěd lyžařskou popelkou	3	12
Petr Bušta: Co je to Pebax	3	13
Redakce: Hra se slou	5	12—13
Redakce: Deštná	5	12
Jan Seidl: Lyže 1988	5	16
Josef Tremel: Průzkum: Lyžařská výuka na základních školách	6	12
Marcel Kodet: V Horní Halži	6	12
Ivo Domanský: Poznámky k dálkovým běhům (I)	6	13
Ivo Domanský: Poznámky k dálkovým běhům (II)	7	12
Redakce: Hra s rychlostí	7	13
Ivan Sosna: Jak se do lesa volá	8	12—13
Lenka Zralá: Výrovka	9	4—5
Josef Burda: ISPO '88	10	12—13
Petr Bušta: V přírodě	10	13
Petr Bušta: Co je s tebou, Gertschi?	10	13
Václav Mlejnek: První monolyže	10	16
Jan Cuřka: Logika zimního okouzlení	11	12
Michael Lohmiský: Vrať se nám, jizerská padesátka	12	12

Zpravodajství

Redakce: Do druhé dvacítky	1	3
Jaroslav Trousil: Úspěch sovětských sruženářů	1	6
Redakce: Parma nejlepším čs. sportovcem	1	15
-jb-: Rekonstrukcia devadesiatky	1	16
Jaroslav Trousil: Nykänen dominoval v 36. Intersportturné	2	2—3
Jaroslav Trousil: Nejrychlejší patnáctka na světě (Zlatá lyže)	2	4—5
-lř-: Savin a sovětský tým vítězí Poháru přátelství	2	6
Redakce: Planica zachraňovala turné tří zemí	2	11
-mm-: Premiéra na bratislavské Kolibě	2	11
Redakce: Reprezentanti na Velké ceně	2	16
Redakce: Pražští lyžaři k jubileu	2	16
Peter Erdély: Aktiv cvičitelov	3	11
-mič-: Krkonošská 70	6	11
Arnošt-Textl: Tráva '88	6	11
Petr Bušta: Rachot mezi kopretinami	7	4—5
Antonín Husák: Turné 2XZ	7	11
Zdeněk Střeleček: Nová soutěž: Šumavský pohár	7	11
Ján Mráz: Čo nového vo FIS?	8	1—2
Ján Mráz: Prečo Harrachov a Jasná prehrali	8	2—3
Jaroslav Trousil: Ploc potřetí (Král bílé stopy)	8	3
Petr Honzl: Triadvacet běžců	9	2
Ján Mráz: Na pěti můstcích	9	2—3
Miroslav Jedlička: Poznámky k poznámkám	9	12—13
Redakce: Lyže na trávu Morava	9	13
-sej-: Pracovníci lyžařských servisů!	9	13
Peter Chudý: Na dvou tatranských můstcích	10	11
Miroslav Masár: Z kongresu Grasski FIS	10	2
Petr Bušta: Naše tréninky, Weissflogův závod	10	3—11
Jaroslav Trousil: Na keramické stopě	10	11
Milan Čurda: Cena města Lomnice	10	11
Jaroslav Trousil: Mají keramickou stopu	11	2
Jaroslav Trousil: Zlepšená vytrvalost běžců	11	11
-pbu-: Potkali se ve Frenštátě	11	14
Martina Pávová: Potomci Amundsenovi (skialpinismus)	12	16
-pa-: Keramická premiéra	12	3

Z oddílů, okresů, krajů

-zs-, -cp-: Výroční členské schůze hodnotily (1)	1	15
Redakce: Z oddílů	1	16
Redakce: Výroční členské schůze hodnotily (2)	2	15
-zl-, -kš-, -bv-, -sed-: Výroční členské schůze hodnotily (3)	3	10
Jiří Podzimek: Vítězství číslo jedna	5	10
-kk-: Ve stopách (Lyžařské sportovní třídy v Jilemnici)	5	11
-PP-: Sídliškova	5	11
Jaroslav Trousil: Okresní svazové konference	6	10
František Srp: Boje pražských sjezdářů	6	10
Cyril Petrla: Zlatý Gottwaldov	6	11
Horst Slavík: Systém Jiskry Harrachov	7	10
Jaroslav Trousil: Ani v létě nezažálet	7	10
Václav Setnička: Dohnali, co mohli	7	11
Jaroslav Trousil: Úspěšně splněný plán	8	11

Redakce: Dr. Otto Kulhánek osmdesátníkem	12	11
Jaroslav Trhlík: Základy v Beskydském údolí	11	12—13
Jaroslav Trhlík: O žácích mezinárodně	12	11

Zahraniční materiály

Redakce: Ze světa	1	14
Redakce: Ital Tomba překvapením SP	1	14
Redakce: Ze světa	2	14
Jaroslav Trousil: Markus Wasmeier	2	14
Petr Bušta: O. Chantal Bournissenové a jiných raketách	3	14
Petr Bušta: Naděje (Hermann Weinbuch)	3	14—15
Michael Lohniský: Protinožci na Štrbském Plese	3	15
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Matti Nykänen)	3	15
Michael Lohniský: Mám na mysli müsli	3	16
Petr Bušta: Chřestýšovka	5	3
Michael Lohniský: Jedinečný závod	5	14
Michael Lohniský: Rakouské překvapení	5	14
Michael Lohniský: Slib korunnému princí	5	15
Michael Lohniský: Být či nebýt	5	15
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Gunde Sván)	5	15
Petr Bušta: Ani o den méně (Figiniová, Zurbriggen, Nykänen)	6	4—5
Michael Lohniský: Trofeje Jana Ottossona	6	14
Vladimír Slobodzian: Obchod s horou nářků	6	14
Redakce: Zavinila to jehlice?	6	15
Petr Bušta: Kromě Bojana Križaje, Na singlu, Exotický vítěz, Škatule, škatule	6	15
Jiří Kotland: Kdo byl „králem“?	7	14
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď	7	14
Filip Doubek: Proměny pod Alpami?	7	15
-jr-: Okurková sezóna	8	15
-jr-: Sázka na třetí generaci (fd): Elektronický trenér	8	16
Ján Mráz: Mozaika zajímavostí z Istanbulu	9	3
Petr Bušta: Kdo je kdo (Děvět řemesel, Do ženy a do melounu nevidíš, Ranní ptáče, Každý je starý, nakolík se cítí)	9	15
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Maria Walliserová)	9	15
-pbu-: Frehsnerova dvojka	10	14
-pbu-: Albertville bude jinačí	10	14
Vladimír Slobodzian: Okurková sezóna	10	14—15
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Paul Frommelt)	10	15
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Jens Weissflog)	11	15
Vladimír Slobodzian: Vše na dosah ruky (Lillehammer)	11	16
Martina Pávová: Severní vítr v zádech (Smetaninová)	12	15
Lenka Zralá: Brzdít až v cíli (Frěhsněr)	12	14
Redakce: 1 otázka, 1 odpověď (Michaela Gergová)	12	15

Profily

Michael Lohniský: Tři dny se Svanem	3	4—5
Jaroslav Trousil: Nechci zklamát (Lubomíra Balážová)	3	6
Petr Bušta: Nejšťastnější (Vrení Schneiderová)	5	5
Petr Bušta: Muž, který věří (Miroslav Kopal)	6	6
Petr Bušta: Pokus o definici mladého muže (František Jež)	7	6
Jaroslav Trousil: Také reprezentant!	7	14

Lenka Zralá: Největším soupeřem je sjezdovka (Peter Müller)	8	6
-jr-: Krátká olympijská pohádka (Marína Kiehllová)	8	14
Petr Bušta: Ten kanón nestřílí (A. Tomba)	9	6
Petr Bušta: Metarozhovor Tamara (Tichonovová)	9	14
Petr Bušta: Zurbriggen: Úvahy	10	4-6
Petr Bušta: Kdo vydrží, ten se prosadí (Ladislav Dluhoš)	11	4-5

Statistika

-tr-: Světové poháry (26. 11.—20. 12. 1987)	1	10-11
-tr-: Světové poháry (20. 12. 1987—17. 1. 1988)	2	10
-tr-: Mistrovství ČSSR v běhu a závodech sdruženém	3	7
-pbu-: Mistrovství ČSSR ve skoků na lyžích	3	7
-pbu-: Předolympijské kvalifikace (SSSR, Švédsko, Norsko, Švýcarsko, USA)	3	8
-tr-: Světové poháry (5. 1.—31. 1. 1988)	3	9
-tr-: Výsledky XV. ZOH 1988 — Calgary	4	14-15
-tr-: Mistrovství světa juniorů (klasické i sjezdové)	5	7
-pbu-: Mistrovství ČSSR ve sjezdovém lyžování (Velká cena Slovenska)	5	7
-tr-: Přebory ČSSR dorostu (všechny disciplíny)	5	8
-tr-: Světové poháry (20. 1.—26. 3. 1988)	5	9
-tr-: Světové poháry (24. 1.—27. 3. 1988)	6	16
-pbu-: Zrcadlo Světových pohárů (sjezdové lyžování)	7	16
-pbu-: Zrcadlo Světových pohárů (sjezdové lyžování)	8	16
-tr-: Zrcadlo Světových pohárů (běžecké disciplíny)	9	16
-pbu-: Mistrovství Evropy v lyžování na trávě	10	2
Redakce: Termínová listina 1989	11	2
Redakce: Složení reprezentačních družstev	11	2-3

Olympijské hry

-tr-: Calgary připraveno přivítat olympioniky	1	2-3
Jaroslav Potměšil: Z historie ZOH (2)	1	4-5
Pavel Klapuš: Splněno	4	1-2
Jaroslav Trousil: Medaile z pohody (P. Ploc)	4	3
-pbu-: Komentáře (10 km ženy, 30 km muži, 5 km ženy, štafety ženy, muži)	4	4
Petr Bušta: Prázdník	4	5
Petr Bušta: Devětadvacetiletý (Michael Dëvjatjarov)	4	5
Petr Bušta: Za samozřejmým snem (trenér Vidy Venceneové)	4	5
-pbu-: Komentáře (závod sdružený, 15 a 50 km muži, 20 km ženy, skoky)	4	6
Petr Bušta: Na vztekliého Hippolyta	4	7
Michael Lohniský: S bouří o závod	4	8-9
Jaroslav Trousil: Bohuslav Rázl: Štafeta musí!	4	8-9
-pbu-: Komentáře (sjezd muži, ženy, kombinace muži, ženy, super G muži)	4	10
Petr Bušta: 4X Franck Piccard	4	11
Vladimír Slobodzian: Tanec kolem Mariny	4	11
-pbu-: Komentáře (super G ženy, obří slalom muži, ženy, slalom muži, ženy)	4	12
Petr Bušta: To byl gag	4	13
-pbu-, -vs-: Víc než sport	4	16
Vladimír Slobodzian: Přežil jsem to (Eddie Edwards)	4	16
Michael Lohniský: Aspoň chvíli první (Bauroth, Grünenfelder, De Zolt)	5	4
Vladimír Slobodzian: Šestnáct let po pravěku	5	5
Jaroslav Potměšil: Poučení z Calgary	7	2-3
Jaroslav Luňák, Vladimír Seidl: Jeden olympijský bod	8	4
Ladislav Harvan: Boli v Nakiske zázraky?	8	5
Otto Kulhánek: Nejlepší ZOH všech dob?	9	7-10

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

36. INTERSPORTURNÉ

50. ROČNÍK
ZLATÉ LYŽE

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY PŘI-
PRAVA ŽACTVA ZŠ VE SVITU NA
STRBSKÉM PLESE S PRÁNÍM PŘÍZ-
NIVÝCH SNĚHOVÝCH PODMÍNEK A
HODNĚ ÚSPĚCHŮ ČS. LYŽAŘŮ V NO-
VĚ SEZÓNĚ (Foto B. Hynek). — NA
ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI SNÍM-
KY BOHUMILA HYNKA Z ÚVODNÍHO
SVĚTOVÉHO POHÁRU DRUŽSTEV
SDRUŽENÁŘŮ NA STRBSKÉM PLESE.
NAHORE RAKUŠAN HANS-JÖRG
ASCHENWALD PŘI SKOKU, DOLE
VLEVO ČS. REPREZENTANT MIRO-
SLAV KOPAL, KTERÝ VYBOJOVAL PĀ-
TĚ POŘADÍ DRUŽSTVA, A VPRAVO
SOVĚTSKÝ REPREZENTANT VASILIJ
SAVIN V ÚSPĚŠNĚM ZÁVĚRU ZÁ-
VODU

lyžařství

Časopis vyznamenaný veřejným uzná-
ním Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné
výchovy III. stupně

Ročník 74

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné v-
chovy na nakladatelství Olympia v Praze.
Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a
vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman.
Odborný redaktor časopisu Petr Bušta.
Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda,
ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. A. Horá-
ček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička,
MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland,
JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša,
Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka.
Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1.
Telefon 23 13 78 1. Redakční uzávěrka:
k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází
jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskař-
ské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena
3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o před-
platném podá a objednávky přijímá ka-
ždá administrace PNS, pošta, doručovatel
a předplatitelská střediska. Objednávky
do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední ex-
pedice a dovoz tisku Praha, závod 01,
administrace vývozu tisku, Kovpakova
26, 160 00 Praha 6 [navštěvní dny: stře-
da 7.00—15.00 h, pátek 7.00—13.00 h].
Uzávěrka tohoto čísla byla 1. prosince
1987. Neobjednané příspěvky se nevra-
cejí. ISSN - 0323 - 1445

Hlavní úkoly v roce 1988

Rok 1988 je rokem 70. výročí vzniku ČSR, 40. výročí Vítězného února a 40. výročí sjednocení čs. tělovýchovy. Bude se konat VII. sjezd ČSTV a konference sportovních svazů. Je rokem stupňovaného boje za mír, za odzbrojení a v socialistických státech boje o nové myšlení, přestavbu řízení a hospodářského mechanismu.

Z hlediska rozvoje společnosti, tělovýchovy a lyžování vystupují tyto hlavní úkoly:

— **PROHLUBOVÁNÍ SOCIALISTICKÝCH RYSŮ V ČINNOSTI VŠECH ČLÁNKŮ A ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ LYŽAŘSKÉHO SVAZU.** To znamenalo pečlivě připravit výroční členské schůze a konference lyžařských oddílů a lyžařského svazu. Důkladně provést zhodnocení dosažených výsledků při realizaci závěrů VI. sjezdu ČSTV a řídicích orgánů lyžařského svazu. Kriticky posoudit plnění přijatých závěrů, projednat úkoly na další období a připravit konkrétní opatření. Lyžování rozvíjet v širších společenských souvislostech. Podle místních podmínek hledat vazby na realizaci volebních programů NF. Spolupracovat se společenskými organizacemi, PO, SSM, ROH, Svazarmem ap. Dále s komisiemi mládeže a TV NV, s podniky a závody. Prosazovat principy demokratického řízení a upevňovat jednotu a autoritu lyžařského svazu.

— **ZVYŠOVÁNÍ ÚROVNĚ A ÚČINNOSTI TRÉNINKOVÉHO PROCESU.** To platí v celé šíři lyžařského hnutí od účelného výcviku lyžařských začátečníků, přes výkonnostní lyžování, výběr talentů a péče o ně až po oblast vrcholového lyžování. Jedná se zejména o sjednocení postupu výcviku začátečníků a jeho důsledné uplatňování ve školství, v PO, ROH, v armádě apod. Jde o prohlubování dlouhodobého tréninkového procesu, vytvářejícího jednak předpoklady pro uspokojování všech výkonnostních lyžařů, ale zároveň i předpoklady pro přechod k vrcholové přípravě. Jde o kvalitu cvičitelské, trenérské, metodické a řídicí práce, naplňování a zvědečtování obsahu práce a vytváření podmínek pro modernizaci a efektivitu tréninkového procesu.

— **PROHLUBOVÁNÍ POLITICKOVÝCHOVNÉHO PŮSOBNÍ.** V kategoriích mládeže se zaměřit zejména na otázky vztahu k socialistickému zřízení, k rodině a k vlasti. Všechna výročí a politické otázky vysvětlovat v historických souvislostech a nevyhýbat se dosud ožehavým otázkám. Vysvětlovat demokrati-
zační proces, potřebu a význam přestavby a efektivitativy řízení. Na úrovni repre-
zentace se pak věnovat otázkám světového dění, rysů socialistické tělovýchovy,
olympismu a významu reprezentace. Celkově pak směřovat k výchově socia-
listického člověka.

— **NADĀLE ROZVÍJET MASOVĚ A VÝKONNOSTNÍ LYŽOVÁNÍ.** Vytvářet ze-
jména podmínky v lyžařských oddílech pro žactvo a dorost. Podporovat čin-
nost tradičních oddílů, zakládání lyžařských kroužků na školách a učilištích.
Zkvalitňovat práci VLŠ. Všeestranně usilovat o spolupráci s místními orgány
a podniky a rozšiřovat podmínky pro rekreační lyžování. Podporovat a rozši-
řovat masové soutěže. Dosáhnout dalšího rozšíření členské základny.

— **ZABEZPEČIT DŮSTOJNOU REPREZENTACI NA ZOH V CALGARY A ZKVA-
LITŇOVAT SYSTĚM VRCHOLOVÉHO LYŽOVÁNÍ A JEHO VÝSLEDNOST.** To zna-
mená zejména do důsledků splnit plánovanou závěrečnou přípravu nejen co
do rozsahu a jednotlivých akcí, ale zvláště co do kvality a motivace. Jde
o zabezpečení zdravotního stavu reprezentantů, splnění metodických a přístro-
jových požadavků a potřebného psychologického ladění. Je potřeba, aby plánova-
ná účast v soutěžích, které jsou nezbytnou a důležitou součástí přípravy, ne-
byla narušena ani administrativními zásahy, ale ani překládáním termínů.

Co od našich reprezentantů očekáváme? Především navázání na tradice
(i když Sarajevo je daleko a v současné době nemáme kádr, který by vý-
sledky zopakoval) a odvedení toho, na co máme. To však není málo. Skokani
by měli svoji trvalou příslušnost ke světové špičce a kvality současného
osvědčeného kádra dokázat umístěním na předních místech. Rovněž běžci
vykazují trvalý vzestup. Zopakování či přiblížení se výsledkům z MS 1987 by
bylo výmluvnou odpovědí na otázku, lze-li uspět. Dalším želižkem v ohni jsou
jistě sjezdárky. Mladý kolektiv má před sebou šance ucházet se o místa v prv-
ní desítku. Nejproblémovější disciplinou jsou zatím běžky. Staronový, čas-
tečně omlazený, ale dosud nevyrovnaný kolektiv chce napravit Oberstdorf
1987. Je potřeba jim věřit a očekávat, že odvedou vše, co je v jejich silách.
Podobně jsou na tom sdrůženáři. Družstvo je doplněno mladými a ti po úspě-
ších na MSJ se chtějí prosadit i na ZOH. Účast mladých sjezdářů má doku-
mentovat jejich výkonnost a vytvořit předpoklady pro další období. Z tohoto
hlediska je reprezentace, připravující se na Calgary, perspektivní i pro další
období. Musí to však dokázat svými výsledky.

Série vrcholných světových soutěží po roce 1988 klade na celé lyžařské
hnutí i celý systém vrcholového lyžování zcela mimořádné ná-
roky. Uspět postupně na MS 1989, 1990 je rokem bez vrcholné lyžařské sou-
těže dospělých, MS 1991, ZOH 1992, MS 1993, ZOH 1994 a MS 1995 vyžaduje jak
konceptní práci se současnými reprezentanty, tak především promyšlenou a
pečlivou práci s mládeží.

Závěrem bych chtěl zdůraznit, že nové myšlení by mělo prostoupit všechny
naše činy, měli bychom důsledně realizovat všechna přijatá opatření, různé
odstraňovat překážky a nedostatky, operativně řešit kádrové, organizační a
materiálové otázky.

První rok druhého století československého lyžování se svými 366 dny,
8784 hodinami, 527 040 minutami a 31 622 400 sekundami je před námi a dává
nám obrovský prostor pro uskutečnění všech přijatých opatření a krásných
předsevzetí. Nepromarněme ho.

Ať to frčí!

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

CALGARY PŘIPRAVENO

Patnácté zimní olympijské hry v kanadském Calgary se kvapem blíží. Budou zahájeny 13. února a potrvají do 28. února. Olympijské medaile patří k nejcennějším trofejím ve všech sportech, které jsou zařazeny do jejich programu. Lyžaři budou bojovat o 69 medailí. Lednové výsledky čs. kandidátů ZOH měly rozhodnout, zda ČSSR bude zastoupena ve všech disciplínách. V době, kdy vychází lednové číslo Lyžařství, byla již navržena nominace reprezentantů pro ZOH ke schválení předsednictvy ÚV ČSTV a ČSOV. Lyžařské svazy všech zemí v těchto dnech upřesňují složení olympijských kolektivů.

Organizátoři ZOH mají již připravena všechna sportovní zařízení a olympijské vesnice. Průmyslové centrum provincie Alberta žije zcela ve znamení největší zimní sportovní události. Očekává se velká účast zahraničních návštěvníků. Projevilo se to značným zvýšením cen za ubytování a přitom ve stokilometrovém okruhu Calgary jsou všechny ubytovací možnosti vyčerpány. ZOH jsou pro majitele hotelů a obchodníky velkou příležitostí k mimořádným ziskům. Všechny předměty s emblémem ZOH a Calgary se dobře prodávají. Stovky různých suvenýrů — odznaky, vlajky, trička, samolepky, přívěsky a další předměty budou připomínat olympijské boje nejen Kanadčanům, ale i cizincům z celého světa. Předpokládá se účast 2700 sportovců a 4500 zástupců médií. Organizační výbor počítá, že i při značně zvýšených nákladech ve srovnání s původním rozpočtem budou ZOH pro ně znamenat finanční přínos a zlepšení podmínek pro sportování v tomto městě.

PUTOVÁNÍ OLYMPIJSKÉ POCHODNĚ

Olympijský oheň, který byl v listopadu zažehnut ve starořecké Olympii a z Atén převezen zástupci Calgary do Kanady, putuje všemi částmi země, aby po dlouhé cestě provinciemi vzplál 13. února v dějišti ZOH. Přihlásilo se šest a půl miliónu kanadských žadatelů, kteří se chtěli podílet na nesení olympijské pochodně. Bylo jich vybráno jen 6500, které doplní dalších 800 z řad bývalých kanadských olympioniků a vynikajících sportovců. To znamená, že se vystřídá v nesení pochodně 7300 osob, které všude doprovází zejména mládež. Slavnostní rámec mělo uvítání olympijského ohně v hlavním městě Kanady Ottawě. Nechyběl při něm ani předseda vlády Brian Mulroney, manžel guvernérky Kanady Maurice Sauve, ministr amatérského sportu Otto Jelínek, představitelé organizačního výboru ZOH a další hosté.

CHTĚJÍ SE ROZLOUČIT NA ZOH

Řada vynikajících lyžařů se chce na XV. ZOH rozloučit se závodní činností a doufají, že se jim podaří si vybojovat olympijskou nominaci. Je mezi nimi 31letý švédský běžec Thomas Wassberg. Má ve své sbírce již tři zlaté olympijské medaile. První získal v roce 1980 v Lake Placidu na 15 km; další o čtyři roky později v Sarajevu v padesátce a ve štafetě. Loni byl Wassberg nejúspěšnějším závodníkem MS v Oberstdorfu a dobyl čtyři medaile: zlaté na 30 km klasickým stylem a ve štafetě 4x10 km, stříbrné v patnáctce klasiků a padesátce volnou technikou. V úvodu letošní sezóny neměl očekávané výsledky a zůstal za svými krajany Svanem, Mogrenem, Majbäckem a Ottossonem.

Někteří odborníci vyslovovali dokonce pochybnosti, zda si vybojuje účast v silném švédském olympijském družstvu běžců. Kouč švédského týmu Lars-Göran Petterson však s Wassbergem počítá, přestože nebude asi takovou oporou jako v Oberstdorfu.

I Fin Juha Mieto by ještě rád zkusil štěstí v Calgary před odchodem z olympijského družstva a důstojně se rozloučit chtějí i manželé Marja-Liisa a Hari Kirvesniemi. Trojnásobná vítězka ze Sarajeva, tehdy ještě Marja-Liisa Hämäläinenová, svěřila svou dcerku rodičům a zaznamenala první úspěch v závodě SP na 5 km klasickým stylem v Reit im Winkl. Možná, že se objeví v Calgary i vítěz třicítiky v Sarajevu Nikolaj Zimjatov. Dá se však očekávat, že překvapit mo-

hem zajistí jeho zásobu a jsou připraveni i dovážet přírodní sněh z hor, ale značné výkyvy v teplotách jsou velmi nepříjemné. Přesvědčili se o tom v předolympijských závodech v závěru listopadu 1986 naši skokani. Teplota sněhu se hodně měnila a v průběhu závodu činil rozdíl až pět stupňů Celsia. Můstky postavené na otevřené rovině byly vystaveny nárazovému větru, který může značně ovlivnit výsledky. Je správné, že naše výprava se všemi těmito okolnostmi počítá. I čs. běžci se seznámili s náročnými tratěmi.

SLABŠÍ ZAČÁTEK SVÝCARSKÝCH SJEZDARŮ

Švýcarsko v loňské sezóně dominovalo ve sjezdových disciplínách. Na

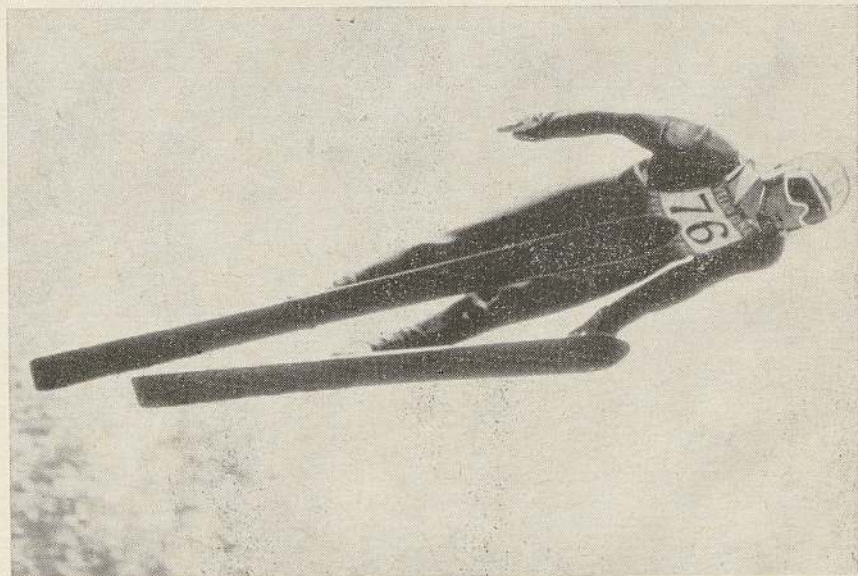
PŘIVÍTAT OLYMPIONIKY

hou někteří noví mladí závodníci a závodnice.

JAKÉ BUDOU SNĚHOVÉ PODMÍNKY?

Podle dlouhodobé předpovědi meteorologů mají být v Calgary v druhé polovině února příznivé podmínky pro lyžařské soutěže. Průměrné teploty v zimním období (prosinec—únor) se pohybují od nuly do -18 °C, jen výjimečně klesají pod tuto hranici. Počasí v této oblasti však často bývá v zimě nestálé. Má na to vliv teplý západní vítr chinook. Toho se organizátoři nejvíce obávají. Mají sice dostatek vysokotlakých sněhových děl k výrobě umělého sněhu, s předsti-

mistrovství světa v Crans-Montaně jeho reprezentanti a reprezentantky vybojovali čtrnáct z celkové počtu 30 medailí. Ve Světovém poháru zvítězili Pirmin Zurbriggen a Maria Walliserová, dále švýcarští reprezentanti získali sedm malých křišťálových glóbusů. V soutěži mužů Zurbriggen ve sjezdu, obřím a superobřím slalomu, Walliserová v superobřím slalomu a v obřím slalomu při stejném počtu bodů se dělila o prvenství se svou krajkou Vreni Schneiderovou, ve sjezdu zvítězila Michele Figiniová. V novém ročníku SP evropský úvod soutěže mužů nebyl pro Švýcary úspěšný. Z osmi závodů jen ve sjezdu ve Val d'Isère stál na nejvyšším

Pavel Ploc si úspěšně vedl v úvodní části nového ročníku SP skokanů a je jedním z čs. olympijských reprezentantů v Calgary

První sjezd nového ročníku Světového poháru žen ve Val d'Isère skončil úspěchem Švýcerek. Vlevo druhá M. Figiniová, uprostřed vítězka M. Walliserová, vpravo třetí Z. Haasová. Všechny tři patří k vážným uchazečkám o olympijské medaile

stupni vítězů Daniel Mahrer. S třemi druhými a stejným počtem třetích míst příznivci švýcarského lyžování nebyli spokojeni. Úspěšnější byly ženy se čtyřmi vítězstvími, dvěma druhými a čtyřmi třetími pořadími v deseti závodech. Nejlépe si zatím vede Michele Figiniová. Vyhrála oba sjezdy v Leukerbadu, druhá skončila za Walliserovou ve Val d'Isère a třetí v obřím slalomu v Piancavallu. Šéftrenér švýcarského týmu mužů Karl Frehsner však věří v úspěch švýcarských sjezdařů v Calgary.

vyhlídky kanadských lyžařů

Domácí vyznavači bílého sportu očekávají, že reprezentanti země javorového listu úspěšně zasáhnou také do lyžařských olympijských soutěží. Největší vyhlídky mají ve sjezdových disciplínách. Prokázal to v prosincovém závodě SP ve sjezdu ve Val Gardèně 21letý Rob Boyd, který zvítězil před Zurbriggenem a svým o rok starším krajanem Brianem Stemmlerem. Jsou to opory kanadského družstva a s Felixem Belczykem tvoří silnou trojku. Z žen má vyhlídky bojovat o umístění na bodovaných místech Laurie Grahamová. Nadějná Liisa Savijarviová utrpěla loni na jaře těžké

zranění a teprve v prosinci mohla začít lyžovat. S ní počítá Kanadský lyžařský svaz až pro závodní sezónu 1988—89. Zlepšenou výkonnost prokazuje Karen Percyová, ale do bojů světové špičky stěží zasáhne. Z běžců v závodech volnou technikou by se mohl prosadit zkušený Bill Harvey, který startoval již na ZOH 1984 v Sarajevu. Ze skokanů je nejznámější Horst Bulau, který bodoval v prvních závodech nového ročníku Světového poháru.

SKOKANI NEJVĚTŠÍ ČS. NADĚJÍ

Nejlepší vyhlídky na dobré umístění v náročné olympijské konkurenci z čs. lyžařů mají skokani. Navštědčují tomu výsledky z prosincových závodů Světového poháru v Thunder Bay, Lake Placidu a Sapporu. Konkurence v Calgary bude však mnohem těžší a dá se očekávat, že forma závodníků světové špičky bude načasována k únorovému termínu skokanských soutěží. Podle expertů skokanské disciplíny je nejvážnějším kandidátem na získání zlatých olympijských medailí Fin Matti Nykänen, ale je asi dvacet kandidátů na olympijské stupně vítězů. Byli bychom rádi, kdyby mezi ně patřili i čs. reprezentanti.

PROGRAM OLYMPIJSKÝCH LYŽAŘSKÝCH SOUTĚŽÍ

Neděle 14. února: 10 km ženy v 10 h, sjezd mužů v 11.30 h, skok P 70 m ve 13.30 h

Pondělí 15. února: 30 km muži v 10 h, sjezd mužů pro kombinaci v 11.30 h

Úterý 16. února: slalom mužů do kombinace v 10.30 h

Středa 17. února: 5 km ženy v 10 h, skok družstev P 90 m ve 13.30 h

Čtvrtek 18. února: sjezd žen v 11.30 h

Pátek 19. února: 15 km muži v 10 h, sjezd žen do kombinace v 11.30 h

Sobota 20. února: slalom žen do kombinace v 10.30 h, skok jednotlivců P 90 m ve 13.30 h

Neděle 21. února: 4×5 km ženy v 10 h, superobřif slalomu mužů ve 12.30 h

Pondělí 22. února: 4×10 km muži v 10 h, superobřif slalom žen v 11.30 h

Úterý 23. února: skok družstev sdruženářů ve 13.30 h

Středa 24. února: 3×10 km družstev sdruženářů v 10 h, obřif slalom žen v 10.30 h

Čtvrtek 25. února: 20 km ženy v 10 h, obřif slalom mužů v 10.30 h

Pátek 26. února: slalom žen v 10.30 h

Sobota 27. února: 50 km mužů v 8.30 h, slalom mužů v 10.30 h, skok sdruženářů ve 13.30 h

Neděle 28. února: 15 km sdruženářů v 10 h

Začátky jsou uvedeny v místním čase.

Do druhé dvacítky

Nejpopulárnější československý dálkový běh Jizerská padesátka vstupuje poslední lednovou nedělí — 31. ledna — do druhé dvacítky. Stal se dostavníkem všech vyznavačů dlouhých tratí a i letos bude ve znamení mezinárodní úcty.

Stejně jako loni byl zařazen do mezinárodního kalendáře FIS a technickým delegátem je Rakušanka Lore Sigutová. Vzhledem k výstavbě josedolské vodní nádrže a přísným hygienickým opatřením bude se po několikaleté přestávce startovat z hra

bětické louky směrem na Královku. Pořádacímu organizačnímu výboru Lokomotivy Liberec se přihlásilo do uzávěrky 5995 mužů a 830 žen. Mimořádnou péči věnují pořadatelé úpravě tratí. Podstatná část trasy vede po Jizerské magistrále.

Dvacetidolarová olympijská plaketa v plexiskle je vyhledávaným suvenýrem (Foto B. Hynek)

Pokračujeme s některými zajímavostmi z průběhu lyžařských soutěží na ZOH. Patří k nim přehled těch, kteří se jich zúčastnili nejvícekrát — čtyřikrát a patřili k těm nejúspěšnějším. Byli to: Galina Kulakovová (SSSR), která v letech 1968—1980 získala celkem 50 olympijských bodů, dále Juha Mieto (Finsko — 1972—1984) s 36 body a vážně se připravuje i na letošní XV. ZOH v Calgary a Alevtina Kolčinová (SSSR — 1956—1968) s 30 body.

Z HISTORIE ZIMNÍCH OLYMPIJSKÝCH HER (2)

Pořadí dalších úspěšných lyžařů, kteří se zúčastnili tří ročníků ZOH: S. Jernberg (Švédsko — 1956—1964) 58 bodů, R. Smetaninová (SSSR — 1976—1984, patří ke kandidátkám olympijského družstva pro Calgary) 47 b., V. Hakulinen (Finsko — 1952 až 1960) 44 b., E. Mäntyranta (Finsko — 1960—1968) 39 b., J. Gröttumsbraten (Norsko — 1924—32) 35 b., H. Grönningen (Norsko — 1960—1968) 33 b., P. Tyldum (Norsko — 1968 až 1976) 32 b., H. Takaloová (Finsko — 1972—1980) 30 b., T. Wassberg (Švédsko — 1976—1984, připravuje se na ZOH v Calgary) 29 b., H. Brenden (Norsko — 1952—1960) 27 b., M. L. Kirvesniemiová-Hämäläinenová (Finsko — 1976—1984, je kandidátkou pro ZOH 1988) 27 b., M. Kajosmaaová (Finsko — 1968—1976) 26 b., B. Ruud (Norsko — 1932—1948) 22 b., U. Wehling (NDR — 1972—1980) 21 b., M. T. Nadigová (Švýcarsko — 1972 až 1980) 20 b., G. Thöni (Itálie — 1972—1980) 20 b., H. Riihivuoriová (Finsko — 1972—1980) 20 b.

Dvojnásobným rekordmanem je legendární norský skokan Birger Ruud. Zvítězil na ZOH 1932 v Lake Placidu, svůj úspěch zopakoval o čtyři roky později v Garmisch-Partenkirchenu a

po sedmácti letech (!) na ZOH 1948 ve Sv. Mořici skončil druhý. Na IV. ZOH v Garmisch-Partenkirchenu startoval též v disciplínách tehdy poprvé zařazené alpské kombinace. Zvítězil ve sjezdu a ve slalomu obsadil šesté místo. Za tyto dvě disciplíny se medaile neudělovaly, v alpské kombinaci skončil čtvrtý.

Nejúspěšnější manželskou dvojicí jsou Alevtina a Pavel Kolčinovi (SSSR). Na ZOH 1956—1964 získali celkem dvě zlaté, jednu stříbrnou a pět bronzových medailí a 46 olympijských bodů. O čtyři body méně, tři zlaté a pět stříbrných medailí vybojovali Marja Liisa a Harry Kirvesniemi (Finsko) na ZOH 1980—1984, ale vstoupili do manželství až po Sarajevu.

Pořadí nejúspěšnějších československých olympioniků

Při bodování jednotlivců jsme přistoupili na zavedený FIS způsob tak, že za umístění v soutěži družstev se přidělují každému jednotlivci jak medaile, tak získaný počet bodů. To znamená za první místo 7 bodů, za druhé 5 atd. To pochopitelně mění dosud uváděnou historickou tabulku.

		b.	zl.	stř.	br.	
1. K. Pecková-Jeriová	běh	16	0	1	2	1980—1984 2 X
2. J. Raška	skok	14	1	1	0	1968—1972 2 X
3. B. Paulů	běh	12	0	1	0	1976—1984 3 X
4. G. Svobodová	běh	9	0	1	0	1976—1984 3 X
5. D. Švubová	běh	8	0	1	0	1980—1984 2 X
6. H. Školová	běh	5	0	0	1	1972 1 X
7.—11. R. Purkert	skok	4	0	0	1	1928 1 X
O. Charvátová	sjezd	4	0	0	1	1984 1 X
P. Ploc	skok	4	0	0	1	1984 1 X
T. Kučera	z. s.	4	0	0	0	1968—1972 2 X
F. Šimůnek	běh a z. s.	4	0	0	0	1936 1 X

Pozoruhodné časové a bodové rozdíly

Z množství příběhů hrdinů i bezjmenných akterů ZOH vyberáme několik situací, které se promítly do výsledkových listin nejtěsnějšími nebo největšími rozdíly v časovém či bodovém hodnocení.

Za nejmenší časové rozdíly v běžeckých disciplínách mužů „může“ T.

Wassberg. Na ZOH 1980 v Lake Placidu zvítězil na 15 km před J. Mietem o jednu setinu sekundy. Tento časový rozdíl nebude nikdy překonán, protože se v běžeckých disciplínách opět měří na desetiny sekundy. Závod se běžel na novém sněhu při -18°C . Wassberg startoval jako poslední a na 5. km vedl před Mietem o 2,52 s, na 10. km o 4,83 s. Dvaatřicetiletý

Mieto, dosud bez medaile v individuální olympijské soutěži, měl obdivuhodný finiš. Dlouho v cíli byl považován za vítěze a tuto skutečnost velmi silně prožíval. Po doběhu Wassberga se projevil jako opravdový sportovec a šel mu ihned blahopřát. Mieto získal na této olympiádě ještě jednu stříbrnou medaili na 50 km a ve štafetách zaběhl nejrychlejší čas vůbec.

Thomas Wassberg má na svědomí i nejmenší časový rozdíl v běhu na 50 km. Na XIV. ZOH 1984 v Sarajevu zvítězil před svým krajanem G. Svanelem o 4,9 s. Průběh závodu byl velmi dramatický. Na 7,5 km vedl Wassberg o 5,5 s před Svanelem a na 19,7 km již o 14,9 s. Na 32,5 km měl však nejlepší mezičasy Svan o 7,4 s před Wassbergem, na 44,7 km však vedl již jen o 1,0 s. Třetí běžec v pořadí pomalejší více než o jednu minutu. Oba dva pak byli i strážci vítězství Švédska ve štafetě.

Nejmenší časové rozdíly v olympijských běžeckých soutěžích žen „zavínily“ shodně Finka H. Takaloová a sovětská reprezentantka R. Smetaninová na ZOH 1976 v Innsbrucku. Obě patřily do okruhu favoritek a byly jediné, které předpoklady splnily. Umístění štafet rozhodlo o tom, že celkově úspěšnější byla Smetaninová. Zvítězila i v běhu na 10 km. V mezičase na pátém kilometru vedla o 10,37 s a zdálo se, že nebude mít rovnocennou soupeřku. Takaloová měla vynikající finiš, skončila druhá se ztrátou jen 0,87 s. V běhu na velmi ploché trati na 5 km se souboj opakoval. Ve velmi vyrovnané soutěži zvítězila Takaloová o 1,4 s.

Ve sjezdových disciplínách žen dosáhla nejtěsnějšího vítězství 0,05 s Švýčarka M. Figiniová ve sjezdu na ZOH 1984 v Sarajevu. Byl to velký závod, celkově napětí zvyšovala nutnost odkládat tréninkové jízdy a tím i soutěž pro špatné počasí, vítr a mráz. Odjel se i přeložený závod v obřím slalomu. Sjezdařská esa se i nadále plně koncentrovala na jediné — být na sjezdové trati co nejrychlejší. V cíli však zůstalo pořadí: 1. M. Figiniová, 2. M. Walliserová, 3.

Běžkyně Gabriela Svobodová se zúčastnila tří ročníků ZOH a získala pro čs. lyžování 9 bodů. Po skončení závodní činnosti působí jako trenérka v RH Jablonec (Foto J. Trousil)

O. Charvátová, druhá čs. reprezentantka J. Gantnerová skončila pátá.

Na ZOH 1968 v Grenoblu se sjezdové disciplíny odbyvaly v Chamrousse. Byly francouzskou doménou, hrdinou byl J. C. Killy. Ve sjezdu, který byl pro vítěze a mlhu odloženo, startoval v době, kdy stál na prvním místě G. Perillat, což znamenalo zajištění zlaté medaile pro Francii. Byl však o osm setin sekundy rychlejší a získal základ pro pozdější triumf. V obřím slalomu zvítězil celkem bezpečně, ale soutěž ve slalomu byla velmi dramatická. J. C. Killy byl nejrychlejší v prvním kole. V mlze a větru jel velmi rychle i druhé kolo. Potom však Mjón překonal trať o celou sekundu rychleji a vypuklo zděšení. Také Schranz byl rychlejší. Potvrdila se však zpráva, že oba vnechali branku. K. Schranz zastavil před údajnou překážkou, po prostudování filmového záběru byli oba diskvalifikováni. Killy byl nakonec nejrychlejší o 9 setin sekundy. Zopakoval tím zisk tří zlatých A. Sailerů z Cortiny d'Ampezzo 1956.

O nejmenší bodový rozdíl ve skokanských soutěžích se „postaral“ Polák Wojciech Fortuna, porvy větru a soupeři na ZOH 1972 v Sapporu. Soutěž na středním můstku probíhala zcela v režii Japonců. Na velkém můstku v prvním kole soutěže závědník se startovním číslem 26 doletěl při porvy větru až na značku 111 m a vše ztrnulo. Dostal 130,4 bodu. Byl to devatenáctiletý W. Fortuna, který byl dodatečně nominován do olympijského družstva na nátlak polského tisku. Ve druhém kole vítr sflil a Fortuna skočil pouze 87,5 m s velkými obtížemi. Švýcar W. Steiner skokem 103 m se dostal na druhé místo se ztrátou jedné desetiny bodu na Fortunu. Favoritům se nevedlo a v tomto závodě zvítězil skutečný miláček štěstěny W. Fortuna.

Největší časové rozdíly mezi vítězem a druhým a dalšími v pořadí získal ve sjezdových disciplínách jednoznačně na ZOH 1956 v Cortině d'Ampezzo svými vítězstvími Rakušan A. Sailer. Představil se zde jako suverénně nejlepší sjezdař své doby. Nepřekvapoval tím, že zvítězil, ale suverénně, způsobem jízdy, technikou,

kondicí a časovým náskokem, kterým zvítězil. V obřím slalomu, první mužské sjezdové disciplíně, vybojoval prvenství o 6,2 s před A. Molterem, ve slalomu obstál jako jediný z Rakušanů a nejlepšími časy v obou kolech získal zlatou medaili o 4,0 s před C. Igayou. Ve sjezdu, který se jel za mimořádně těžkých podmínek, předvedl technicky i takticky dokonalou jízdu a zvítězil o 3,5 s před Fallayem. Byl skutečně nejlepší. Tento závod považoval za nejtěžší, který kdy absolvoval. Vybojoval všechny tři zlaté olympijské medaile a získal titul mistra světa v kombinaci.

Ve skoku největším bodovým rozdílem zvítězil na velkém můstku na ZOH 1984 v Sarajevu Fin Matti Nykänen. V prvním kole skočil 116 m a vedl o 13,1 bodu. Ve druhém kole skokem 111 m potvrdil svoji suverénnitu a zvítězil o 17,5 b. před Weissflogem (NDR). Třetí byl čs. reprezentant Pavel Ploc. Na středním můstku M. Nykänen obsadil druhé místo za J. Weissflogem rozdílem 0,8 bodu.

Finka Marja-Liisa Hämäläinenová byla na pláních Igmanu při sarajevské olympiádě nejlepší ze všech žen. Vyhrála jako čtvrtá běžkyně v historii ZOH běhy na 5 i 10 km a zvítězila také ve dvacíctce. Ve štafetě 4x5 km se podílela na bronzových medailích finského družstva. V olympijské premiéře běhu na 20 km na první kontrole 3,5 km vedla R. Smetaninová o 6,6 s před Hämäläinenovou, která na 10. km měla již náskok 12,3 s a zvítězila rozdílem 41,7 s, zatím největším časovým rozdílem v běžecích soutěžích žen.

Největší časový rozdíl v historii bílých olympiád v soutěži mužů byl

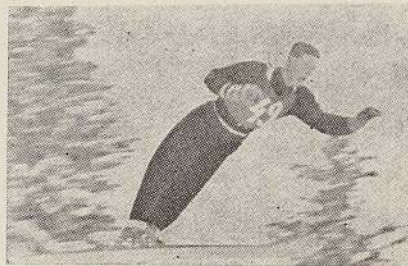
Akrobatické lyžování olympijským sportem?

Všechny tři disciplíny akrobatického lyžování: balet, akrobatický sjezd a skoky budou představeny ukázkou na ZOH 1988 v Calgary a na základě výsledků tohoto vystoupení Mezinárodní olympijský výbor rozhodne o přijetí akrobatického lyžování mezi olympijské sporty.

Podmínkou zařazení sportu do olympijského programu je určitý stupeň rozšíření ve všech zemích světa. Harey Brunnhuber, referent akrobatického lyžování v Mezinárodním olympijském výboru, vystupuje optimisticky a říká: „Ve 25 zemích se tento sport již provozuje, požadavek MOV je tedy splněn. Velkou výhodou tohoto sportu je, že diváci považují disciplínu akrobatického lyžování za velice atraktivní a napínavé.“ V Kanadě získá MOV přesvědčivý důkaz o zájmu diváků, protože hlediště areálu pro předvedení ukázek má kapacitu 45 000 diváků a vstoupky na všechny tři disciplíny závodů jsou již od konce dubna 1987 beznadějně vypřány.

Tento sport se intenzivně rozvíjí i v ČSSR, NDR a Sovětském svazu. Sportovci SSSR uplynulou sezónu navštívili závody Světového poháru v kanadském Mt. Gabrieli jako pozorovatelé. Chtějí tento sport provozovat a trénovali společně s akrobaty USA. Sověští lyžaři podporují zařazení akrobatického lyžování mezi olympijské sporty. O tom svědčí

zaznamenaná na II. ZOH 1928 ve Sv. Mořici v běhu na 50 km. V noci byla teplota kolem 0°C, ráno v 8 h vál teplý vítr, v průběhu závodu teplota stoupla na 24°C, zcela se změnila struktura sněhu a místy snůh dokonce zmizel. Nastaly obrovské problémy s mazáním, lyžařský běh se změnil v kombinovaný běh na lyžích a místy i přespolní běh bez lyží na trati plně vody. V historických análech závod dostal pojmenování „vodní běh“. Mnoho favoritů vzdalo. Švédové tehdy poprvé nastoupili v bílých dresech a obsadili první tři místa. Zvítězil Per Erik Hedlund skvělým časem 4:52:22 h o 8:27 min před G. Jonssonem. Na

Norský skokan Birger Ruud patří svým výkonům na ZOH 1932, 1936 a 1948 mezi rekordmanky ZOH (Foto archiv)

nejlepšího Nora, který skončil čtvrtý, měl náskok více než 22 minut. Na ZOH 1936 v Garmisch-Partenkirchenu Hedlund v roli trenéra při podobných podmínkách uplatnil své zkušenosti a dovedl švédské běžce na první čtyři místa.

JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

i kontakt s komisí FIS pro akrobatické lyžování, jejíž schůzi se sovětský zástupce Konstantin Danilov již několik let pravidelně zúčastňuje.

V ČSSR je akrobatické lyžování již také poměrně rozvinutým sportem, zejména v českých zemích, kde se mu aktivně věnuje dvacet oddílů. Tento sport má již své zástupce v republikových výběrech svazu lyžování. V průběhu letošní zimy bude uspořádáno v ČSR šest až osm závodů v tomto sportovním odvětví a závodní činnost vyvrcholí přeborem ČSR dospělých v Liberci a dorosteneckým přeborem ČSR ve Vrbně pod Pradědem v únoru 1988. Lze si jen přát, aby řady vynavačů tohoto náročného a atraktivního sportovního odvětví byly posíleny množstvím zájemců zejména z řad mládeže. Je snahou vynavačů akrobatického lyžování, aby ČSSR v budoucích letech mohlo vyslat své reprezentanty na Světový pohár, případně na ZOH, bude-li akrobatické lyžování přijato mezi olympijské sporty.

Ing. DANIELA VOKATÁ

ÚSPĚCH SOVĚTSKÝCH SDRUŽENĀŘŮ

První přehlídkou světové špičky sruženářů v olympijské sezóně byl úvodní závod Světového poháru v závěru druhého prosincového týdne na Štrbském Plese. Byla to již patnáctá soutěž SP v tomto lyžařském areálu ve Vysokých Tatrách, která po zajímavých bojích skončila úspěchem sovětského družstva. Jeho členové Allar Levandí, Andrej Dundukov a Vasilij Savin nastupovali k rozhodujícímu běhu 3 X 10 km se ztrátou 5:29,5 min na vítězný tým skokanské části, Rakousko, a startovali jako třetí 1:56 min za reprezentanty NDR.

Zásluhu na úspěšném průběhu závodu měli organizátoři ČH Štrbské Pleso, kteří i za nepříznivých sněhových podmínek s pomocí sněhových děl připravili kvalitně upravený můstek a za podpory příslušníků armády a školní mládeže nanosili sniž na běžecký 2,5km okruh s parametry, odpovídajícími významu soutěže. Ocenili to nejen účastníci SP,

ale také technický delegát FIS Lothar Köhler (NDR). Po špatném počasí při pátečním tréninku po oba soutěžní dny bylo slunečno a mrzlo. Nebylo nutno překládat běžeckou část do Tiché doliny, ale start i cíl byl na běžeckém stadiónu a při čtyřech kolech každého závodníka poskytoval závod divákům zajímavou podívanou.

Velký časový náskok Rakušanů nestačil

Sobotní závod na středním můstku potvrdil velmi dobrou skokanskou formu vyrovnaného prvního družstva Rakušanů. Již v úvodní části Aschenwald skočil 89 metrů a nájezd se snižoval o jedno okno. Také další skoky Rakušanů byly kvalitní a vyrovnané. Šestý z loňského mistrovství světa v Oberstdorfu Sulzenbacher získal 219,0 b., Aschenwald 213,8 a Csar 210,1 b. Celkově to znamenalo náskok 42,7 bodu a 3:33,5 min před mladým reprezentačním kolektivem NDR, v němž ve skoku vynikl Hunger, který prvním skokem 91 m vyrovnal rekord můstku a celkově připsal na konto svého družstva 213,4 b. (celkově třetí nejlepší hodnocení). Třetí ze sedmácti startujících družstev byl první tým Sovětského svazu s 577,0 b. a časovou ztrátou 5:29,5 na Rakušany. Ve skokanské části si nejlépe vedl Dundukov s 201,7 b., za skoky 87,5 a 81,5 m. Na dalších místech následovali Švýcarsko, Norsko s mistrem světa 1987 a vítězem Světového poháru Torbjørnem Loekkenem a Rakousko II.

První čs. družstvo v sestavě František Repka, Miroslav Kopal a Ján Klimko skončilo sedmé s 555,6 b. a ztrátou 7:16,5 min na Rakušany. Po-

strádalo v dobré formě skákajícího Vladimíra Repku, který se zranil při pátečním tréninku. Dobře zaskákal jen Klimko 197,5 b. (86 a 80), F. Repka získal 182,5 (82,5 a 76) a Kopal jen 175,6 (79 a 75,5). Druhý čs. tým (Kovařík, Patráš, Kerda) byl třináctý se 480,4 b.

Na besedě s novináři mistr světa Nor Loekken prohlásil: „Rakušané mají takový náskok, že nevyhrají-li tentokrát, nevyhrají již nikdy.“ Za velké favority pokládal Rakušany i šéf norských sruženářů Ludvík Zajc. Tyto předpovědi se však nesplnily a závod rozhodli bojovným výkonem sovětské reprezentanti. Očekávalo se také lepší umístění Norů, známých velmi dobrými výkony v běhu. Z medailového pořadí je vytlačili Švýcaři.

Páté pořadí čs. reprezentantů

Běh z čs. družstva zahajoval F. Repka, který předstihl G. Vettoriho z rakouského B kolektivu. Druhý úsek hodně pozměnil časové rozdíly Dundukov snížil náskok vedoucího Aschenwalda, hodně ztratil Hunger (NDR), který je běžecky slabší. Klimko, povzbuzovaný diváky, udržel šesté pořadí. V poslední části závodu podal dobrý výkon Kopal a napravil slabší výsledek ze skoku. V posledním okruhu předstihl Franka z týmu NDR a vybojoval páté pořadí.

„V silné konkurenci pokládám umístění našeho družstva za dobrý výsledek,“ řekl po závodě trenér Vladimír Seidl. „Závod byl zajímavý pro diváky a znamenal první prověrku světové elity sruženářů v olympijské sezóně. Členům našeho týmu schází větší počet tréninkových skoků. Světová sruženářská špička se rozšířila.“

Je třeba připomenout, že na Štrbském Plese chyběli mistři světa v soutěži družstev, první tým NSR (Weinbuch, Pohl, Müller), Finové a reprezentanti USA.

Zpověď Nora Loekkena

Úvod Světového poháru sruženářů byl příležitostí k rozhovoru s mistrem světa a vítězem Světového poháru 1987 sruženářů Norem Torbjørnem Loekkenem. Přinášíme jeho několik zajímavých poznatků:

„V loňském roce závod sruženářů získal hodně na popularitě zásluhou velké návštěvy na MS v Oberstdorfu

a televizními přenosy do celého světa. Můj úspěch přispěl i k zvýšenému zájmu v Norsku, zejména mezi mládeží. Potvrdil to i velký počet dopisů, které jsem dostal.“

K úspěchu mi pomohla dobrá spolupráce s Ludvíkem Zajcem, který je šéfem norského sruženářského úseku a skokanským trenérem (bývalý úspěšný jugoslávský skokan začínal v Norsku jako trenér reprezentačního týmu skokanů). Je velmi dobrým psychologem a má zásluhu, že jsem se zlepšil ve skoku. V současné době nejsem ještě v dobré formě. V Berchtesgadenu při závodech na hmotě za deště a větru jsem měl ošklivý pád, ale již jsem na to zapomněl. V přípravě jsem dosud absolvoval více než 300 skoků. Na počtu naběhaných kilometrů nezáleží, ale je důležité, aby absolvované měly patřičnou hodnotu.

Mám rád sporty, které vyžadují všestrannost. Za nejhodnotnější pokládám lehkootletický desetiboj. Věnuji se také orientačnímu běhu, který vyžaduje nejen fyzickou kondici, ale i dobrou hlavu. Ta nemá chybět ani při závodě sruženém.“

Výsledky SP družstev, který byl první částí XXIII. ročníku Tatranského poháru: 1. SSSR I. (A. Levandí, A. Dundukov, V. Savin) 1227,6 b., 2. Rakousko I. (G. Csar, H. J. Aschenwald, G. Sulzenbacher) 1225,0, 3. Švýcarsko (H. Kempf, A. Glanzmann, A. Schaad) 1215,5, 4. Norsko I. (T. Loekken, H. Boegseth, T. A. Bredesen) 1211,4, 5. ČSSR I. (F. Repka, J. Klimko, M. Kopal) 1182,2, 6. NDR I. (T. Prenzel, H. Hunger, M. Frank) 1172,4, 7. NSR 1101,6, 8. Polsko 1080,7. — 11. ČSSR II. (L. Patráš, J. Kerda, J. Kovařík) 1097,4, 14. ČSSR IV. (P. Vrbičan, D. Soldát, R. Skopek) 1049,4, 15. ČSSR III. (J. Kečka, M. Pustějovský, F. Mák) 1039,8, 17. ČSSR V. (M. Nedvěd, R. Kraus, L. Krasula) 872,2 b. — **Skok:** 1. Rakousko I. 642,9, 2. NDR I. 600,2, 3. SSSR I. 577,0, 4. Švýcarsko 568,4, 5. Norsko I. 565,5, 6. Rakousko II. 563,4, 7. ČSSR I. 555,6, 8. NDR II. 527,5. — 13. ČSSR II. 480,4, 15. ČSSR IV. 470,3, 16. ČSSR III. 451,6, 17. ČSSR V. 375,6 b. — **3 X 10 km:** 1. SSSR I. 1:22:26,7, 2. Švýcarsko — 17,6, 3. Norsko I. — 23,5, 4. ČSSR I. — 1:59,7, 5. NDR (Dynamo) — 2:01,2, 6. Norsko II. — 2:27,3, 7. ČSSR II. — 2:47,8, 8. NSR — 3:46,6.

JAROSLAV TROUSIL

V listopadu 1987 jsme oslavili kulaté výročí — 100 let organizovaného lyžování v českých zemích. O historii v této souvislosti toho bylo napsáno a vysloveno dost a dost. Dověděli jsme se, kdy a kde byly založeny první lyžařské kluby, o tom, že se lyžovalo na Václavském náměstí v Praze, kde byly první závody a kdo byli jejich vítězové a další historické zajímavosti. Podívejme se ale na uběhlých 100 let pohledem na lyžařskou výzbroj a její vývoj.

100 roků ve vývoji lyžařské výzbroje

Lyže

Ty již měly svoji vývojovou etapu od sněžnice k lyži telemarského tvaru dávno za sebou, a tak můžeme říci, že před 100 lety naši předchůdci lyžovali na lyžích přiměřené délky, vyrobených z jednoho kusu dřeva. A protože to byl výrobek ze dřeva, byl schopen lyži vyrobit na zakázku podle vzorku každý zručný kolář. Požadavky pevnosti si vynutily použít k výrobě kvalitní tvrdé, ale pružné dřevo (převážně jasan), které se pečlivě vybíralo, aby prkna byla bez suků. Dalším kritériem bylo, zda lyže budou „po létech“ (pevnější, ale skluznice se mezi léty vyjžděla), nebo „na blánu“, tzv. zrcadlo — skluznice byla trvanlivější, lyže rychlejší, ale křehčí. Měnil se profil podélný i příčný. Zesilovala se střední část, na které se stálo, zeslabovaly se přední a zadní část z důvodů pružnosti, snižovala se hmotnost, a tak se ubíralo na přechodových partiích, až vznikla různě tvarovaná žebra před a za středovou část — pedálem. Vyrůstající umění zatáčet mělo za následek obroušené hrany, a tak se objevily první ocelové přišroubované hrany. Tím opět narostla hmotnost. Další krok — lyže lepené z několika různých dřevin přinesly hned několik výhod — byly lehčí, pevnější a šetřilo se tvrdé dřevo (jasan, hickora), kterého ani tenkrát nebylo tolik a bylo drahé.

Pak se objevily první snahy o ochranu skluznice před vydíráním a také po dosažení lepší skluznosti. A tak se skluznice lakují, pomocí

laku se přilepuje fáčovina, na kterou se nanáší několik vrstev laku. Pak se pro potřeby elektroprůmyslu vyvinuly různé varianty tvrzeného papíru a textilií, a když se tyto objevily v sílách 1—2 mm, začaly se z nich dělat plátky na skluznice.

Potřeba vyšší pevnosti a lepší pružnosti hnaly vývojáře již specializovaných výrobců do hledání nových materiálů. A tak se objevují lyže kovové, kde jako nosný prvek je použit plát duralového plechu a střed lyže tvoří dřevěné jádro ze splepených měkkých dřevin. Vývoj pokračoval dál. Objevil se skelný laminát buď jako náhrada kovu nebo jako společný konstrukční prvek. Na skluznice se rovněž začal používat nový materiál — polyetylén v různých modifikacích (a s různými nesprávnými názvy — kofix, teflon), který ani v současné době není na konci svého vývoje, a to jak v oblasti výroby, zpracování i konečné úpravy. Další vývojovou etapu výroby lyží je údobí „celoplastů“, tj. místo dřeva jako středové výplně je použit plast — vypěněný polyuretan, acryl v „metráži“ nebo přímo v lyži. A to už je etapa, kdy se lyže prakticky včetně hran doslova upečou buď v kazetě, kam se všechny lepidlem natřené díly naskládají a pod lisem při teplotě nad 100 °C se lepidlo vytvrdí a tím vše pevně spojí. Jiný způsob je, že se do formy (rovněž pod lisem) naskládají nosné díly, hrany a skluznice a pod tlakem se střed vyplní polyuretanovou pěnou a také při teplotě nad 100 °C vytvrdí. I od této technologie se pro výrobu špičkových lyží odešlo a výrobci se

opět vrací k dřevěnému jádru, protože dřevo má lepší tlumící vlastnosti pro útlum nežádoucích kmitů lyže při vysokých rychlostech. U řady výrobců řeší se rychlejší útlum různými novými materiály zabudovanými přímo do lyže nebo zařízeními montovanými dodatečně na lyže. A tím jsme se dostali až k současným konstrukcím a technologiím, které určitě nejsou konečné, protože snaha být lepší než konkurence žene vývoj neustále kupředu s cílem být rychlejší, nabídnout lepší jízdní vlastnosti či vyšší komfort při jízdě a tím získat zákazníka.

Vázání

Má a vždy mělo za účel spojit botu lyžaře s lyží a tak zajistit přenos ovládací síly z nohy na lyži. Tak také podle způsobu použití pokračoval jeho vývoj. V těch, nyní vzpomínaných, dobách před 100 lety používaly se lyže pro chůzi a později i běh a z toho vyplýval požadavek na volnou patu. První vázání byly různé úchyty špičky boty vytvořené řemínky připevněnými na lyži, nebo provlečenými otvorem v lyži pod špičkovou botu. I když se řemínky utahovaly, tak se stávalo, že bota vyklouzla, bylo proto třeba dalších zařízení, která by přidržovala botu ve špičkovém řemení. Požadavek směrové stability si dále vynutil náhradu pružných špičkových řemenů pevnou bočnicí — vznikly kovové přední čelisti nejprve na pevnou a později i přestavitelnou přišroubovanou na lyži. K těmto se připevňovalo řemenové vázání (Huidfeld), u kterého přezkový uzávěr později nahradil uzávěr s pružinou (Bildstein). Zlepšovaná technika sjíždění vyžadovala lepší upevnění boty k lyži, a tak se objevilo lankové vázání s přestavitelným spodním tahem (Kandahar). A někdy v této době vzniká specializace v lyžařském

vázání podle účelu použití, resp. podle lyžařské disciplíny.

Běžecké vázání, vzhledem k požadavku volné paty, přílišný rozvoj neznamenalo. Snižovala se hmotnost a měnil se systém uchycení špičky boty ve vázání. Ani u skokanského vázání nedošlo k žádnému převratnému pokroku, zůstává i nyní systém lanového vázání s měkkou patní pružinou a možností jemného nastavování „spodního tahu“.

Docela jiná byla situace ve vývoji vázání pro sjezdové disciplíny. Potřeba pevného uchycení paty boty k lyži pro možnost přesného ovládání lyží v obloucích způsobila změnu lanového vázání na vázání dlouhořemenné. Systém sice funkčně vyhovoval, ale následky pádů byly ve většině případů tragické — zlomeniny kostí dolních končetin ve všech možných podobách. Tento fakt aktivizoval nejprve jednotlivce (Marker) a později celé týmy vývojářů a konstruktérů všech výrobců lyžařských vázání na cestu vývoje a výroby bezpečnostních vázání, která by měla snížit riziko poškození dolních končetin na minimum. Současný stav této techniky na světových trzích je na vysoké úrovni, ale ani v tomto sortimentu není konečný. Víme, že se stále hledá náhrada současných mechanických systémů systémy hydraulickými či elektronickými, že vznikly i první prototypy, ale jejich čas ještě nepřišel.

Boty

V začátcích lyžování u nás se používaly jakékoliv kožené zimní boty a teprve postupující specializací lyžařských disciplín dochází i ke specializaci ve výrobě bot pro jednotlivé

disciplíny. Dochází rovněž k rozměrové normalizaci podešve v místě jejího uložení ve vázání.

U bot pro běh na lyžích se postupně realizovaly požadavky na snížení hmotnosti, kdy se z původních silných kožených vysokých bot došlo až na lehké s textílem kombinované polobotky se slabou podešví, která měla splnit požadavek na maximální ohebnost ve špičkové části při zachování dostatečné torzní tuhosti. Významný zlom nastal v roce 1976 na ZOH v Innsbrucku, kde se poprvé objevily boty s „nosem“ (Adidas), u kterých se ohyb podešve při kroku posunul před špičku boty, čímž se umožnil delší krok. Následoval norský systém „50“ i u nás zavedený. Technika bruslení způsobila další převrat, který není ukončen.

Boty pro skok neprošly žádným převratným vývojem. Zůstaly prakticky stále kvalitními koženými ručně šitými botami s měkkým vnitřním vloženkami a s výztužnými vložkami v patní části, které se v poslední době protáhly až do vysoké patní resp. lýtkové opěrky.

Zato boty pro sjezdové disciplíny prošly bouřlivým rozvojem od prvních silných kožených bot až po nynější skelety — přezkáce, kde již není ani kousiček kůže. Podívejme se velmi stručně, jak tento vývoj probíhal. Potřeba přesného přenosu ovládací síly z nohy lyžaře na lyži vyžaduje od boty jako spojovacího článku okamžitou reakci bez jakéhokoliv zpoždění, což prapůvodní boty nespíňovaly. Byly volné a i když se sebevíc utahovaly, kůže je stále pružná — elastická, kožená podešev se omačkala v čelistech a byly různé vůle. Aby se odstraňovaly jednotlivé nedostatky, vylepšovalo se stále vlastní provedení. Boty se dělaly z dvojité kůže, s dvojitým šněrováním se silnou podrážkou a drážkou v podpatku pro lanko nebo pružinu vázání. Dvojitě šněrování však bylo příliš pracné, a tak se objevily přezky. Přezky namontované na kůži však tuto při zapínání deformovaly, navíc kůže vždy nějakou tu vlhkost propustila, a tak se objevil plast jako náhrada kůže na svršku. Koženou podešev nahradil nástřik gumy a to již normalizovaných rozměrů. Zapůsobil i styl jízdy a boty se zvýšily v zadní části o holenní opěrku. Plastový skelet bylo třeba vyplnit měkkou vnitřní botou, ale bez jakýchkoliv volných míst. Cest je několik — buď na nohu lyžaře přímo vypěnit elastickou plastovou hmotu, nebo vnitřní botu vložít teplem těla tvarovatelnou hmotou, nebo vnitřní botu vypěnit nebo z předem tvarovaných výplní ušít na nohu průměrných rozměrů — tento způsob převládá ve více jak devadesáti procentech. Tuhost plastového skeletu nutná pro vlastní jízdu však působí obtíže při obouvání a zouvání bot, což řeší boty s tzv. zadním nástupem, jejichž zadní odklopná část se pak uzavírá na 1, maximálně 2 přezky. Tento typ boty, až na malé výjimky, se pro vysoce sportovní lyžování nepoužívá. Závěrem můžeme říci, že ani sjezdařské boty nejsou na konci svého vývoje. Ten bude pokračovat cestou stále vyššího komfortu,

nižší hmotnosti a jednoduchosti v obsluze.

Hole

Výrazný skok se stal hned na samém začátku rozšiřování lyžování u nás a to byl přechod od jedné dlouhé silné hole ke dvěma holím. A zase v dalším vývoji můžeme sledovat vliv specializace běh — sjezd i obecnou snahu po snížení hmotnosti a zlepšení ovladatelnosti. Cesta vedla od tlustých bambusových holí s mohutnou hlavicí k štíhlejším holím tonkinovým a zde již začíná dělení. Pro běh se hůl prodlužuje, objevuje se dural, tenkostěnná ocel, skelný laminát až po v současnosti používaný slabý laminát zesílený vlákny karbonovými či boronovými. U běžeckých holí je jednoznačný cíl — při minimální hmotnosti maximální pevnost.

U sjezdových holí se po tonkinu vyzkoušely různé materiály (ocel, skelný laminát), ale dural ovládl plně pole, takže kvalitní tenkostěnná duralo-va trubka, jednostranně konická je používána skoro všemi výrobci.

Největší rozvoj zaznamenala hlavičce s poutkem, od kterého se v současnosti vyžaduje i bezpečnostní funkce. Horní plocha hlavičky má normou předepsanou plochu, aby se zmenšila možnost poranění oka. Jako samozřejmost se předpokládá anatomické vytvarování úchytné části. Norma rovněž z důvodu bezpečnosti předepisuje minimální průřez bodce hole. Různé výstřelky jako blikající žárovka v hlavičce (snad jako směrovka) nebo v hlavičce zabudované stopky nedoznaly širšího uplatnění a rychle zanikly. Co říci k předpokládanému dalšímu vývoji — můžeme počítat s dalším zvyšováním komfortu — funkční např. odpružení, nebo vzhledové — barevnost nebo celkové zdobení.

V tomto zhuštěném přehledu byl učiněn pokus alespoň částečně postihnout vývoj v základních částech lyžařské výstroje, ukázat to podstatné, co bylo příčinou vývojových snah či převratných změn. Je samozřejmé, že postupující vývoj ukázal na potřebu dalších doplňků lyžařské výstroje, o kterých se nezmiňuji, protože ty ještě neprošly historií 100 let.

Jiná je situace v oblasti lyžařské výstroje. Obecně můžeme říci, že oblečení bylo, je a bude vždy vystaveno dvěma tlakům: funkčnosti a módy a žádný prorok nepředpoví, který tlak kdy bude v převaze. Jedno je však jednoznačné, oblečení pro závodní sport bude vždy plně podřízeno požadované funkci, kterou móda v žádném případě nesmí snížit nebo nepříznivě ovlivnit. V oblečení pro trh budou vlivy proměnlivé úrovně.

Co říci závěrem. Necht lyžařská výstroj a výstroj plně slouží lyžování, abychom v nejlepší pohodě při maximální možné bezpečnosti mohli tento krásný sport provádět od raného dětství až do pozdního věku.

Ing. JOSEF BURDA
předseda KVV VSL ÚV ČSTV

Nové sjezdovky Sulov národního podniku Drevoindustria, vyráběné v licenci rakouské firmy Atomic

(Foto B. Hynek)

Dnes už patnáctiletý vývoj systému VLŠ je charakterizován kontinuálním kvantitativním i kvalitativním růstem, jehož hybnou silou i předpokladem je mimo jiné i praktické zhodnocování zkušeností, jež postupně na tomto významném úseku masového lyžování získáváme. Zkušenosti přibýly i v uplynulé sezóně a je jen přirozené, že slouží k dalšímu zlepšení práce VLŠ v příštím období.

Zkušenosti pro další práci VLŠ

Činnost VLŠ v uplynulé sezóně se z hlediska vývoje posledních let prakticky ve všech ukazatelích ustálila. Zjevný je trend ke kvalitativní konsolidaci, zatímco u kvantitativních ukazatelů se tentokrát růst výrazněji neprojevil. Lze konstatovat lepší úroveň výukové, organizační, provozní a ekonomické činnosti VLŠ. Krátce řečeno jde o konsolidaci kvantity v zájmu zvýšení kvality.

Počet VLŠ

Zpomalil se prudký růst počtu VLŠ z minulých let. Od předcházejícího hodnoceného období se jejich počet zvýšil o pět. V lyžařsky nejsilnějších krajích jsme dosáhli cíle, aby v síti VLŠ byly zastoupeny všechny okresy nebo téměř všechny. Středočeský a Jihočeský kraj však zatím zůstávají za tímto cílem pozadu. Ovšem vzhledem k velmi omezené přepravní kapacitě a také absorpční schopnosti lyžařských středisek se i tak blíží počet VLŠ ke stavu objektivní saturace.

Evidovaný počet VLŠ s udělenou licencí poněkud zkresluje skutečnost, že některé VLŠ z různých, obvykle velice subjektivních důvodů svou činnost na celou sezónu zastaví. Jsou i některé VLŠ, které sice činnost vyvíjejí, ale ani po urgencích o ní neinformují a ani jednoduchý výkaz se základními údaji jednou za rok svým nadřízeným krajským orgánům neposílají. Krajské orgány se těmito případy zabývají a ústřední KMRL zváží návrh na zrušení licence. Na konci minulé sezóny bylo 148 VLŠ.

Počet absolventů 36hodinového výukového cyklu se v posledních letech ustálil v rozmezí 25–30 tisíc. Loňské přiblížení k dolní hranici tohoto rozpětí má řadu důvodů. Závažnou úlohu zde sehrál nedostatek sněhu na začátku sezóny, na který bývá naplánováno nejvíce akcí. Ale ještě závažnější úlohu hrají limitující faktory trvalejšího rázu: nedostatečná kapacita stravovacích, ubytovacích a sociálních zařízení ve výukových lokalitách, omezená kapacita ČSAD a v neposlední řadě i saturace veřejných cvičných svahů a vleků.

K celkovému počtu žáků je nutno ještě uvést, že jsme za uplynulé období uváděli jen počet žáků našeho licenčního systému VLŠ a nezahrnuli — jako dříve — kolem 1000 absol-

Veřejné lyžařské školy pečlivou výukou přispívají k technické dokonalosti jízdy mládeže (Foto ing. P. Ščurkevič)

ventů VLŠ organizace Sportpropag.

V každém případě je při hodnocení celkového počtu absolventů nutno brát v úvahu, že určitý pokles je kompenzován zvýšeným průměrem počtu výukových dnů na jednoho žáka — téměř 7 dnů.

Cvičitelé

J jejich počet zůstal prakticky na stejné, velmi vysoké úrovni jako v sezóně 1985–86. V tom je také důležitý faktor zvýšení intenzity a kvality nejdůležitější stránky činnosti VLŠ — vlastního výukového procesu. V uplynulém období připadl 1 cvičitel na 8,7 žáka, což je pro intenzivní práci cvičitele se žákem příznivý poměr. Přes poměrně vysoký počet cvičitelů zapojených do práce ve VLŠ se však projevuje jejich nedostatek a právě to je dalším limitujícím faktorem zvyšování kapacity VLŠ.

Velmi pozitivní bylo z hlediska cvičitelské práce ve VLŠ vydání nejnovějších metodických textů (zejména Cvičitel lyžování č. 1/1986: Jak učíme lyžovat děti a mládež ve VLŠ od prof. Josefa Tremly).

Úrazy

Počet úrazů byl vyšší než v minulých letech. Těžkých úrazů — téměř

vesměs fraktury končetin, a to převážně dolních — bylo 30 (0,12 procenta z celkového počtu žáků) a různých lehkých úrazů bylo 81 (0,31 procenta z celkového počtu žáků). Mimořádný vliv na úrazovost měly v uplynulé sezóně sněhové podmínky a silné mrazy. Statistické údaje ze zahraničí svědčí o tom, že tytéž okol-

nosti vedly ke zvýšení úrazovosti také ve všech alpských zemích.

Rízení VLŠ v krajích

V úrovni řízení VLŠ krajskými orgány lze zaznamenat kvalitativní skok, třebaže některé rozdíly mezi nimi trvají. Ke zlepšení této práce došlo zejména v dříve kritizovaných krajích. Platí to zejména pro město Prahu, kde se kontakt řídicího orgánu s VLŠ podstatně zintenzívil a také přehled o jejich práci se rozšířil a hodnocení prohloubilo. Celkové zlepšení řídicí činnosti se projevilo ve všech krajích.

Účinným nástrojem řízení v krajském — tedy operativním — měřítku se staly aktivity a semináře na této úrovni, které se konají téměř ve všech krajích pravidelně. V krajích se rozšířila také spolupráce s jinými organizacemi. Týká se to škol, SSM (hlavně pionýři), ROH, podniků, některých cestovních kanceláří, národních výborů, JZD, ba i vojenských útvarů.

Na závěr je třeba připomenout významnou pomoc, kterou poskytuje našemu systému VLŠ Česká státní pojišťovna v rámci svého programu úrazové zábrany. Do roku 1986 poskytla ČSP podle tohoto programu dotace ve výši 5 887 130 Kčs a pro období 1987–89 byly po projednání s orgány našeho svazu už schváleny dotace ve výši 584 900 Kčs.

Celkově lze k činnosti VLŠ říci, že v uplynulé sezóně splnily očekávání a zůstávají i nadále zdrojem zkvalitňování tělovýchovného procesu na úseku masového rozvoje lyžování a nástrojem, kterým se do živelného šíření tohoto masového sportu vnáší důležitý prvek organizované lyžařské výuky.

Ing. PAVEL BORSKÝ
předseda úseku VLŠ KMRL
VSL ČUV ČSTV

Počet absolventů výuky

Výsledky uplynulé sezóny vyplývají z této tabulky:

Kraj (město)	absolventi	cvičitelé	průměr 6hodinových výukových dnů na žáka
Praha	6 038	350	5,2
Severočeský	4 974	621	6,0
Středočeský	597	56	6,5
Západočeský	3 784	398	8,0
Východočeský	3 291	520	6,9
Jihočeský	700	90	6,8
Jihomoravský	2 684	405	7,9
Severomoravský	3 494	366	7,7
Celkem:	25 562	2 806	6,87

Světové poháry

Světové poháry ve všech disciplínách soustředily pozornost zájemců lyžování v úvodu olympijské sezóny. Znamenaly první měření sil závodníků světové špičky a naznačily vyhlídky aspirantů na olympijské medaile. Zásluhou sněhových děl a v některých případech mimořádnou obětavostí organizátorů se podařilo tentokrát uskutečnit všechny plánované závody.

Z čs. reprezentantů byli zatím nejúspěšnější skokani. Celkem šestnáctkrát bodovali v šesti závodech. Nejúspěšnější byl Pavel Ploc, který zvítězil v obou závodech v Lake Placidu a byl druhý na středním můstku v Thunder Bay. Jiří Parma bodoval ve všech šesti závodech. Druhý skončil na sedmdesátce v Lake Placidu a na devadesátce v Sapporu. Vynikající formu potvrdil Fin Nykänen, který přesvědčivě zvítězil ve všech čtyřech závodech, v nichž startoval. Nejcenějším výsledkem sjezdařek je osmé místo Lenky Kebrlové ve slalomu v Sestriere, páté Lucie Medzihradské v kombinaci v Leukerbadu a dvě bodovaná místa ve slalomech. Z běžkyň byla dvakrát dvanáct Alžběta Havrančíková, sdruženář Miroslav Kopal překvapil osmým pořadím v Bad Gaisernu. Z běžců zatím zabodoval jen Václav Korunka v úvodní patnáctce v La Clusaz.

SEJZDOVÉ DISCIPLÍNY

Zeny

Slalom 26. listopadu 1987 v Sestriere (převýšení 180 m, v obou kolech 48 branek): 1. Fernandezová-Ochoaová (Špan.) 1:29,50 (44,09 a 45,41), 2. Svetová (Jug.) — 0,66 (44,25 a 45,91), 3. Schneiderová (Švýc.) — 0,82 (44,91 a 45,41), 4. Kinshoferová (NSR) — 0,93 (44,44 a 45,99), 5. Steinerová (Rak.) — 1,33 (44,62 a 46,21), 6. Schmidhauserová (Švýc.) — 1,80 (45,07 a 46,23), 7. Ruefová (Rak.) — 2,17, 8. Kebrlová — 2,47 (45,51 a 46,46), 9. Lesjaková (Jug.) — 2,50, 10. Nilssonová (Švéd.) — 2,64, 11. Gadientová (Švýc.) — 2,80, 12. Buderová — 2,82, 13. Maierová — 2,91, 14. Ladstätterová — 3,09, 15. Gappová (všechny Rak.) — 3,44.

Superobří slalom 28. listopadu v Sestriere (délka tratě 1545 m, převýšení 485 m, 34 branek): 1. Wolfová (Rak.) 1:16,64, 2. Svetová — 0,05, 3. Ederová (Rak.) — 1,06, 4. Gergová (NSR) — 1,07, 5. Compagnoniová (It.) — 1,21, 6. Fernandezová-Ochoaová — 1,28, 7. Thysová (USA) — 1,29, 8. Kinshoferová — 1,45, 9. Hächerová (NSR) — 1,49, 10. Schneiderová — 1,52, 11. Kirchlerová — 1,60, 12. Mösenlechnerová — 1,61, 13. Kiehllová (všechny tři NSR) — 1,65, 14. Leeová (Kan.) — 1,70, 15. Wachterová (Rak.) — 1,74.

Slalom 30. listopadu v Courmayeuru (převýšení 180 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Wachterová 1:39,40 (50,23 a 49,17), 2. Ladstätterová — 0,08 (49,80 a 49,68), 3. Maierová — 0,13 (50,59 a 48,94), 4. Nilssonová — 0,21 (49,30 a 50,31), 5. Chauvetová (Fr.) — 0,29 (50,82 a 48,87), 6. Stroblová (Rak.) — 0,45 (50,36 a 49,49), 7. Aeljäová (Švéd.) — 1,76, 8. Gerschová (NSR) — 1,90, 9. Gappová — 1,95, 10. Dežmanová (Jug.) — 2,10, 11. Gadientová — 2,43, 12. L. Medzihradská — 2,65, 13. Becko-

vá (Brit.) — 2,74, 14. Carlssonová (Švéd.) — 2,96, 15. Völkerová (USA) — 3,09.

Sjezd 4. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 2288 m, převýšení 620 m): 1. Walliserová 1:20,14, 2. Figiniová — 0,05, 3. Haasová (všechny Švýc.) — 1,24, 4. Grahamová (Kan.) — 1,39, 5. Oertliová (Švýc.) — 1,56, 6. Kiehllová — 1,62, 7. Gergová a Zöllnerová (Švýc.) obě — 2,00, 9. Percyová (Kan.) — 2,10, 10. Bournissenová (Švýc.) — 2,22, 11. Mösenlechnerová — 2,24, 12. Caseyová (Kan.) — 2,31, 13. Wolfová — 2,34, 14. Leeová — 2,71, 15. Maierová (NSR) — 2,76. — **L. Medzihradská — 5,45, Milanová — 6,42.**

Sjezd 5. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 2192 m, převýšení 620 m): 1. Bournissenová 1:22,64, 2. Kiehllová — 0,13, 3. Stangassingerová (NSR) — 0,30, 4. Compagnoniová — 0,33, 5. Caseyová — 0,37, 6. Postnikovová (SSSR) — 0,39, 7. Wolfová — 0,46, 8. Leeová — 0,61, 9. Figiniová — 0,63, 10. Kuratčenkova (SSSR) — 0,72, 11. Mösenlechnerová — 0,89, 12. Fletcherová (USA) — 1,02, 13. Oertliová — 1,04, 14. Zurbriggenová (Švýc.) a Grahamová (Kan.) obě — 1,13. — **19. Milanová — 1,30, 23. L. Medzihradská — 1,71, 53. Kormanáková — 4,59.**

Sjezd 11. prosince v Leukerbadu (délka tratě 2575 m, převýšení 700 m): 1. Figiniová 1:50,52, 2. Wolfová — 0,12, 3. Oertliová — 0,39, 4. Kirchlerová — 0,42, 5. Grahamová — 0,92, 6. Walliserová — 0,98, 7. Ederová — 1,14, 8. Percyová — 1,23, 9. Gergová — 1,27, 10. Dedlerová (NSR) — 1,58, 11. Mösenlechnerová — 1,74, 12. Zellerová — 1,78, 13. Wallingerová (Rak.) — 1,94, 14. Zurbriggenová — 2,04, 15. Kronbergerová (Rak.) — 2,24. — **21. L. Medzihradská — 2,58, 38. Milanová — 4,41, 48. Kebrlová — 11,70.**

Superobří slalom 12. prosince v Leukerbadu (délka tratě 1900 m, převýšení 492 m): 1. Figiniová 1:30,21, 2. Ederová — 1,05, 3. Mösenlechnerová — 1,15, 4. Percyová — 1,33, 5. Fernandezová-Ochoaová — 1,37, 6. Dedlerová — 1,73, 7. Kirchlerová — 1,78, 8. Gergová — 1,82, 9. Zellerová — 1,83, 10. Wachterová — 1,89, 11. Vogtová (NSR) — 2,13, 12. Maierová — 2,30, 13. Schneiderová — 2,40, 14. Grahamová — 2,41, 15. Kinshoferová — 2,42. — **31. L. Medzihradská — 3,69, 52. Kebrlová — 7,86.**

Slalom 13. prosince v Leukerbadu (převýšení 180 m, v prvním kole 61, ve druhém 60 branek): 1. Ladstätterová 1:34,63 (45,61 a 49,02), 2. Nilssonová — 0,04 (45,98 a 48,69), 3. Fernandezová-Ochoaová — 0,19 (45,77 a 49,05), 4. Kronbichlerová (Rak.) — 0,65, 5. Steinerová — 1,05, 6. D. Mogoreová (Fr.) — 1,17, 7. Wachterová — 1,85, 8. Guignardová (Fr.) — 2,03, 9. Grünigenová (Švýc.) — 2,10, 10. Ruefová — 2,28, 11. Oertliová — 2,30, 12. Aeljäová — 3,42, 13. Chauvetová — 3,56, 14. L. Medzihradská — 4,41, 15. Anderssonová (Švéd.) — 5,26.

Slalom 19. prosince v Piancavallu (převýšení 180 m, v prvním kole 48, ve druhém 49 branek): 1. Kinshoferová 1:32,07 (46,18 a 45,89), 2. Chauvetová — 0,21 (46,57 a 45,71), 3. Šarecová (Jug.) — 0,32 (46,49 a 45,90), 4. Schmidhauserová — 0,41, 5. Steinerová — 0,44, 6. Maierová — 0,46, 7. Anderssonová — 0,49, 8. Oertliová — 0,60, 9. Buderová — 0,62, 10. Fernandezová-Ochoaová — 0,68, 11. Guignardová — 0,75, 12. Glasserová-Bjernerová (Švéd.) — 0,81, 13. Gadientová — 0,99, 14. Ruefová — 1,28, 15. Stroblová — 1,30.

Obří slalom 20. prosince v Piancavallu (převýšení 380 m, v prvním kole 47, ve druhém 48 branek): 1. Quittetová (Fr.) 2:27,32 (1:13,01 a 1:14,31), 2. Schneiderová — 0,16 (1:13,53 a 1:13,95), 3. Figiniová — 0,72 (1:13,44 a 1:14,60), 4. Svetová — 0,80, 5. Walliserová — 1,10, 6. Wachterová — 1,16, 7. Wolfová — 1,57, 8. Fernandezová-Ochoaová — 1,70, 9. Merleová (Fr.) — 2,15, 10. Schmidhauserová — 2,61, 11. Maierová — 2,67, 12. Gergová a Stotzová (NSR) obě — 3,55, 14. Dedlerová — 3,61, 15. Kinshoferová — 3,71.

Muži

Slalom 27. listopadu 1987 v Sestriere (převýšení 180 m, v obou kolech 64 branek): 1. Tomba (It.) 1:44,96 (53,28 a 51,68), 2. Nilsson (Švéd.) — 0,90 (53,45 a 52,31), 3. Mader (Rak.) — 1,93 (54,41 a 52,48), 4. Frommelt (Licht.) — 2,14 (55,04 a 52,06), 5. Pfalfer (Rak.) — 2,58 (55,13 a 52,41), 6. Gerosa (It.) — 2,79 (55,27 a 52,48), 7. Zurbriggen (Švýc.) — 2,85, 8. Moro — 2,95, 9. Pramotton (oba It.) — 3,06, 10. Križaj — 3,09, 11. Benedik (oba Jug.) — 3,68, 12. Girardelli (Luc.) — 3,87, 13. Orłainksi (Rak.) — 3,87, 14. Tonazzi (It.) — 4,22, 15. Jagge (Nor.) — 4,53.

Obří slalom 29. listopadu v Sestriere (převýšení 385 m, v prvním kole 49, ve druhém kole 48 branek): 1. Tomba 2:19,51 (1:12,51 a 1:07,30), 2. Stenmark (Švéd.) — 0,09 (1:11,85 a 1:07,75), 3. Gaspoz (Švýc.) — 0,26 (1:12,82 a 1:06,94), 4. Mayer (Rak.) — 0,67 (1:11,66 a 1:08,52), 5. Camozzi (It.) — 1,80 (1:13,75 a 1:07,56), 6. Wörndl (NSR) — 1,86 (1:12,70 a 1:08,67), 7. Gstrein — 1,88, 8. Enn (oba Rak.) — 2,05, 9. Pramotton — 2,20, 10. Pieren — 2,36, 11. Hangl (oba Švýc.) — 2,43, 12. Tonazzi — 2,51, 13. Erlacher (It.) — 2,61, 14. Wasmeyer (NSR) — 2,64, 15. Nilsson — 3,06.

Sjezd 7. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 3505 m, převýšení 865 m): 1. Mahrer (Švýc.) 1:59,52, 2. Zurbriggen — 0,03, 3. Mair (It.) — 0,04, 4. Alpiger (Švýc.) — 0,34, 5. Boyd (Kan.) — 0,57, 6. Plee (Fr.) — 0,61, 7. Sbardello (It.) — 0,73, 8. Wasmeyer — 0,75, 9. Heinzer — 0,78, 10. Müller (oba Švýc.) — 0,80, 11. Alphan (Fr.) — 0,84, 12. Girardelli — 0,88, 13. Wirnsberger — 0,99, 14. Wildgruber (oba Rak.) — 1,17, 15. Stemmler

(Kan.) — 1,25. — 60. A. Bireš — 3,38, 66. M. Bireš — 3,84, 75. Jurko — 4,55, 84. Maxa — 5,86.

Sjezd 12. prosince ve Val Gardeně (délka tratě 3520 m, převýšení 882 m): 1. Boyd 2:02,29, 2. Zurbriggen — 0,21, 3. Stemmler — 0,78, 4. Thorsen (Nor.) — 1,35, 5. Mair — 1,49, 6. Girardelli — 1,61, 7. Stock (Rak.) — 1,68, 8. Wasmeler — 1,71, 9. Müller — 1,79, 10. Belczyk (Kan.) — 1,84, 11. Zechner — 2,01, 12. Assinger (oba Rak.) — 2,08, 13. Tauscher (NSR) — 2,12, 14. Mahrer — 2,17, 15. Dürr (NSR) — 2,23. — 61. A. Bireš — 5,17, 63. M. Bireš — 5,47, 80. Maxa — 9,79.

Obří slalom 13. prosince v Alta Badia (převýšení 385 m, v prvním kole 48, ve druhém 49 branek): 1. Tomba 2:32,34 (1:18,10 a 1:14,24), 2. Nierlich (Rak.) — 0,76 (1:18,80 a 1:14,30), 3. Gaspoz a Pieren oba — 1,75, 5. Strolz (Rak.) — 1,79, 6. Zurbriggen — 1,80, 7. Wenzel (Licht.) — 1,91, 8. McGrath (USA) — 3,03, 9. Wörndl — 3,14, 10. Wasmeler — 3,25, 11. Mader — 3,28, 12. Wallner (Švéd.) — 3,52, 13. Čížman (Jug.) — 3,67, 14. Tavernier (Fr.) — 4,05, 15. Sundquist (Švéd.) — 4,14.

Slalom 16. prosince v Madonně di Campiglio (převýšení 180 m, v prvním kole 58, ve druhém 59 branek): 1. Tomba 1:43,97 (51,67 a 52,30), 2. Nierlich — 1,34 (52,70 a 52,61), 3. Križaj — 1,57 (51,70 a 53,84), 4. Bittner (NSR) — 1,81, 5. Gerosa — 2,10, 6. Orłaini — 2,55, 7. Stanggasser (Rak.) — 2,57, 8. Strolz — 2,77, 9. Wörndl — 2,86, 10. Halvarsson (Švéd.) — 3,06, 11. Beck (NSR) a Benedik oba — 3,46, 13. Jagge — 3,56, 14. Okabe (Jap.) — 4,11, 15. Gaidet (Fr.) — 4,84.

Obří slalom 19. prosince v Kranjské Goře (převýšení 390 m, v prvním kole 48, ve druhém 49 branek): 1. Meier (Rak.) 2:27,08 (1:13,14 a 1:13,94), 2. Zurbriggen — 0,64 (1:13,77 a 1:13,95), 3. Strolz — 1,69 (1:15,02 a 1:13,75), 4. Pieren — 1,71, 5. Hangl — 2,17, 6. Camozzi — 2,20, 7. Mader — 2,23, 8. Wörndl — 2,75, 9. Roth (NSR) — 2,92, 10. Stenmark — 3,02, 11. Gaidet — 3,20, 12. Gstrein — 3,39, 13. Sundquist — 3,51, 14. Pramotton — 3,90, 15. Enn — 4,10.

Slalom 20. prosince v Kranjské Goře (převýšení 178 m, v prvním kole 57, ve druhém 58 branek): 1. Tomba 1:46,35 (55,18 a 51,77), 2. Pramotton — 0,60 (56,13 a 50,82), 3. Mader — 0,87 (55,89 a 51,38), 4. Zurbriggen — 0,97, 5. Petrovič (Jug.) — 1,69, 6. Stenmark — 1,72, 7. Benedik — 1,74, 8. Strolz, Berthold, Köhlbichler (všichni tři Rak.) — 1,83, 11. Tötsch (It.) — 1,88, 12. McGrath — 2,78, 13. Halvarsson — 3,31, 14. Pfeifer — 3,57, 15. Edalini (It.) — 4,03. — 20. Jurko — 6,21.

SKOKANI

Závod na středním můstku 5. prosince v Thunder Bay: 1. Nykänen (Fin.) 250,2 (95,5 a 94,5), 2. Ploc 227,2 (89 a 88,5), 3. Vettori (Rak.) 220,9 (89 a 88,5), 4. Bulau (Kan.) 218,2 (88,5 a 84), 5. Ulaga 218,0 (88,5 a 84,5), 6. Tepeš (oba Jug.) 217,9 (88 a 84), 7. Weissflog (NDR) 213,2 (87,5 a 82,5), 8. Piazzini (Švýc.) 211,5 (86 a 84,5), 9. Holland (USA) 210,4 (83,5 a 86), 10. Parma 210,4 (86,5 a 83), 11. Opaas (Nor.) 208,5 (86,5 a 84), 12. Thoma (NSR) 207,6 (85,5 a 86), 13. Fidjestoel (Nor.) 207,1 (86 a 83), 14. Svagerko 205,5 (84,5 a 83,5), 15. Ylipulli (Fin.) 203,4 (82,5 a 84,5). — 32. Dluhoš 177,3.

Závod na velkém můstku 6. prosince v Thunder Bay: 1. Nykänen 241,7 (121,5 a 126,5), 2. Weissflog 217,9 (117 a 114),

3. Opaas 213,3 (114,5 a 117,5), 4. Ulaga 205,1 (113,5 a 115,5), 5. Tepeš 200,4 (112 a 109), 6. Ploc 197,8 (110 a 112), 7. Parma 196,3 (109 a 110,5), 8. Piazzini 192,9 (113,5 a 107,5), 9. Fidjestoel 192,8 (113 a 109), 10. Stjernens (Nor.) 190,2 (112,5 a 108), 11. Bulau 189,5 (109,5 a 110,5), 12. Thoma 188,2 (107 a 111), 13. Klausner (NSR) 186,5 (107 a 108), 14. T. Ylipulli 186,1 (107 a 109,5), 15. Nokelainen (Fin.) 183,6 (108,5 a 105,5). — 24. Svagerko 164,0 (105 a 100), 38. Dluhoš 145,4 (98,5 a 97,5).

Závod na velkém můstku 12. prosince v Lake Placidu: 1. Ploc 213,1 (112 a 110), 2. Thoma 199,1 (105 a 107), 3. Bauer (NSR) 188,9 (103 a 101), 4. Vettori 188,1 (104,5 a 100), 5. Holland 187,2 (104,5 a 99), 6. Tepeš 184,8 (105,5 a 97), 7. Åström (Švéd.) 178,3 (96 a 104) a Parma 178,3 (99 a 101), 9. Richards (Kan.) 171,7 (99 a 97), 10. T. Ylipulli 171,6 (99 a 98), 11. Verwekin (SSSR) 171,0 (103 a 95), 12. Lehmann 168,9 (99,5 a 97), 13. Balanche (oba Švýc.) 167,3 (103 a 94,5), 14. Svagerko 167,2 (102 a 94), 15. Boklöv (Švéd.) 165,6 (101 a 96). — 27. Dluhoš 154,4 (90 a 99).

Závod na středním můstku 13. prosince v Lake Placidu: 1. Ploc 246,2 (92 a 92), 2. Parma 236,4 (89 a 87), 3. Opaas 235,1 (93 a 87,5), 4. Heumann (NSR) 221,4 (84 a 87), 5. Nokelainen 219,8 (84 a 83,5), 6. Holland 218,1 (82 a 86), 7. Svagerko 217,8 (83 a 87), 8. Ulaga 216,6 (84 a 84), 9. M. Debelak (Jug.) 215,5 (82,5 a 87), 10. Tepeš 214,9 (80 a 86), 11. Boklöv 214,2 (88,5 a 78), 12. Felder (Rak.) 213,5 (81 a 86), 13. Collins (Kan.) 211,5 (84,5 a 80), 14. Fidjestoel 211,1 (83 a 82,5), 15. Bauer 210,1 (81 a 82). — 21. Dluhoš 205,9 (80 a 83,5).

Závod na středním můstku 19. prosince v Sapporu: 1. Nykänen 113,4 (91,5), 2. Schuster (Rak.) 99,0 (85), 3. Svagerko 96,1 (83,5), 4. Collins 95,9 (84), 5. H. Ylipulli (Fin.) 94,9 (84), 6. Tällberg (Švéd.) 93,8 (83), 7. Gillman (Kan.) 92,2 (82), 8. Johansen (Fin.) 92,8 (82,5), 9. Boklöv 91,5 (82,5), 10. Kjörum (Nor.) 89,6 (81), 11. Tao (Jap.) 88,7 (79,5), 12. Konopacke (USA) 88,1 (81), 13. Parma 87,7 (79,5), 14. Kopač (Jug.) 87,5 (80), 15. Dluhoš 84,6 (78,5). — 19. Ploc 82,3 (78).

Závod na velkém můstku 20. prosince v Sapporu: 1. Nykänen 202,4 (112,5 a 103,5), 2. Parma 163,1 (96,5 a 97,5), 3. Tällberg 158,7 (93 a 100), 4. Ploc 157,5 (95,5 a 97), 5. Eidhammer (Nor.) 154,4 (95,5 a 95,5), 6. Wiegela (Rak.) 147,6 (98,5 a 90,5), 7. Johansen (Fin.) 138,2 (93,5 a 89,5), 8. Kopač 135,8 (93,5 a 88), 9. Bauer 131,8 (90,5 a 89), 10. Gillman (Kan.) 131,1 (86,5 a 92,5), 11. Boklöv 130,4 (90,5 a 90,5), 12. Dolar (Jug.) 126,4 (90 a 86), 13. Collins 125,5 (89,5 a 85,5), 14. Kjörum 122,7 (92,5 a 83), 15. Holland 122,1 (86 a 88). — 27. Dluhoš 104,0 (92,5 a 87,5), 34. Svagerko 91,5 (79 a 81).

BEŽKYNE

5 km volnou technikou 13. prosince v La Clusaz: 1. Dahlmoová (Nor.) 13:54,4, 2. Savolainenová (Fin.) — 19,8, 3. Greinerová — 21,5, 4. Opitzová (obě NDR) a Matikainenová (Fin.) obě — 27,1, 6. Kratzerová (Švýc.) — 27,5, 7. Dal Sassoová (It.) — 28,9, 8. Kuhfittigová (NDR) — 32,3, 9. Westinová (Švéd.) — 32,9, 10. Braunová (NDR) — 34,6, 11. Lambergová-Skogová 36,7, 12. Dahlmanová (obě Švéd.) — 39,4, 13. Gilliova — 40,3, 14. Thomasová (Švýc.) — 41,1, 15. Elvsová (Nor.) — 41,2. — 24. Havrančíková — 1:03,6, 32. Balázová — 1:18,6, 33. Knížková — 1:19,6, 37. Rádlová — 1:28,6, 38.

Klimková — 1:28,8, 39. Janoušková — 1:41,6.

10 km volnou technikou 16. prosince v Bohinji: 1. Tichonovová 30:07,2, 2. Rezcovová — 6,8, 3. Ordinová — 8,1, 4. Nagejkinová (všechny SSSR) — 12,3, 5. Greinerová — 13,8, 6. Smetaninová — 15,7, 7. Venceneová — 56,0, 8. Komocká — 1:11,7, 9. Jegorovová (všechny SSSR) — 1:17,2, 10. Lambergová — 1:21,6, 11. Dahlmanová — 1:27,4, 12. Havrančíková — 1:34,0, 13. Braunová — 1:34,7, 14. Fureletovová (SSSR) — 1:36,4, 15. Dal Sassoová — 1:45,8. — 23. Knížková — 2:09,7, 39. Klimková — 2:47,7, 41. Rádlová — 2:54,0, 48. Balázová — 3:17,6, 53. Janoušková — 3:33,7.

5 km klasickým stylem 19. prosince v Reit im Winkl: 1. Kirvesniemi (Fin.) 16:10,6, 2. Smetaninová — 11,4, 3. Westinová (Švéd.) — 18,3, 4. Määttäová (Fin.) — 22,9, 5. Kuhfittigová — 23,4, 6. Matikainenová — 23,7, 8. Jahrenová (Nor.) — 36,0, 9. Dahlmoová — 39,9, 10. Ordinová — 46,1, 11. Bondarevová (SSSR) — 46,9, 12. Havrančíková a Gavriluková (SSSR) obě — 47,9, 14. Jägerová (NSR) — 48,4, 15. Nybraatenová (Nor.) — 49,3. — 18. Janoušková — 56,5, 25. Klimková — 1:06,1, 42. Knížková — 1:28,3, 44. Rádlová — 1:31,2, 46. Balázová — 1:34,6.

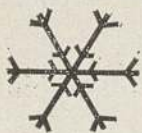
4x5 km klasickým stylem 29. prosince v Reit im Winkl: 1. Norsko (Dyben-dahlová, Jahrenová, Nybraatenová, Dahlmoová) 1:09:16,6, 2. Finsko — 5,3, 3. SSSR — 5,4, 4. SSSR II. — 25,7, 5. SSSR III. — 1:01,7, 6. Švédsko — 1:30,9, 7. Finsko II. — 1:34,0, 8. Itálie — 2:25,9. — 10. ČSSR (Janoušková, Klimková, Knížková, Havrančíková) — 3:17,4.

BEŽCI

15 km volnou technikou 12. prosince v La Clusaz: 1. Mogren 36:58,6, 2. Svan (oba Švéd.) — 17,7, 3. Mikkelssplass (Nor.) — 40,1, 4. Wassberg (Švéd.) — 43,8, 5. Bellmann — 46,0, 6. Bauroth (oba NDR) — 49,4, 7. Ulvang (Nor.) — 53,3, 8. Guidon (Švýc.) — 56,5, 9. Ristannen (Fin.) — 1:11,8, 10. Hole (Nor.) — 1:25,2, 11. Ottosson (Švéd.) — 1:26,2, 12. Korunka — 1:27,1, 13. Jaakola (Fin.) — 1:35,6, 14. Walder (It.) — 1:36,9, 15. Majbäck (Švéd.) — 1:43,4, 23. Benc — 2:03,4, 24. Švanda — 2:06,5, 37. Lisičan — 2:34,2, 39. Nyč — 2:37,9, 63. Petrásek — 3:56,1.

30 km volnou technikou 15. prosince v Castelrottu: 1. Mogren 1:16:11,7, 2. Svan — 0,5, 3. Harvey (Kan.) — 3,1, 4. Majbäck — 5,8, 5. Ulvang — 7,5, 6. Ottosson — 8,5, 7. Mikkelssplass — 9,7, 8. Smirnov (SSSR) — 18,6, 9. Guidon — 22,9, 10. Sachnov — 31,5, 11. Prokurov (oba SSSR) — 41,2, 12. Eriksson (Švéd.) — 50,8, 13. Walder (It.) — 1:01,4, 14. Wigger (Švýc.) — 1:14,1, 15. Fauner (It.) — 1:14,4. — 18. Korunka — 1:21,2, 30. Benc — 2:09,1, 31. Petrásek — 2:11,3, 32. Nyč — 2:14,0, 55. Bečvář — 4:23,9, 61. Lisičan — 4:39,2.

15 km klasickým způsobem 20. prosince v Davosu: 1. Svan 43:04,7, 2. Mikkelssplass — 12,7, 3. Ottosson — 25,0, 4. Kirvesniemi (Fin.) — 49,0, 5. Mogren — 53,8, 6. Bauroth — 57,0, 7. Wassberg — 1:00,9, 8. Braa (Nor.) — 1:15,8, 9. Prokurov — 1:24,2, 10. Ulvang — 1:29,5, 11. Stadlober (Rak.) — 1:33,7, 12. Hole — 1:45,3, 13. Smirnov — 1:55,7, 14. Eriksson — 1:57,2, 15. Schwarz (Rak.) — 2:02,7. — 41. Nyč — 3:12,0, 44. Petrásek — 3:19,1, 45. Korunka — 3:22,1, 48. Lisičan — 3:30,8, 49. Švanda — 3:31,5, 59. Bečvář — 4:12,5.

Lyžování pro každého

Ve dnech 26.—28. 11. 1987 se uskutečnil v Krkonoších na Benecku již pravidelně pořádaný předsezónní aktiv československých výrobců lyžařské výzbroje a výstroje s pracovníky obchodu, technické kontroly obchodu, oborové a státní zkušebny a členy komise výzbroje a výstroje VSL ÚV ČSTV.

Co připravují čs. výrobci?

Na programu všech jednání byly otázky současných a budoucích dodávek na čs. trh, plány vývoje dalších výrobků a rozvoje podniků. Nejzajímavější bylo zjištění, že v řadě výrobních podniků jsou již dostatečné kapacity k pokrytí všech požadavků obchodu. Nepříznivá je skutečnost, že přetrvává trvalý nedostatek vhodných textilních materiálů pro výrobu lyžařského oblečení, dále u podniků ČO ČSTV je to nevyřešená otázka bilancí potřebných materiálů a nakonec zjištění, že OPZ stále ještě nemůže přímo kontrahovat u n. p. Kras Brno.

V průběhu jednání byly jednotlivými výrobci předvedeny následující novinky:

Druchema Praha — stříbrný klisr, dva tuhé univerzální vosky + a — a, Skivotex na čistění skuznic (o kterých obchod nejvíce zájem).

Filmový průmysl Barrandov — dva nové typy bezpečnostního vázání

s nejnovější špičkou syst. TWIN-CAN s patou M 46 a MR. Dále vyrobí 1000 párů vázání v závodním provedení — distribuce bude opět prostřednictvím prodejny Drobné zboží Pardubice.

Bylo dohodnuto, že výrobci lyží budou sjezdové lyže vyrábět do délky 205 cm a běžecké lyže do 215 cm.

Sulov Bytča předvedl čtyři modely lyží licenční výroby s firmou Atomic.

Botana Skuteč a výrobci vázání DK Dražice a Jesan Jeseník dokončují vývoj nového systému závodních běžeckých bot a vázání.

Nisasport připravil délkově představitelnou dül.

Koh-i-noor Břlovec bude od příštího roku dodávat nové provedení deskového vázání označené K 300 a dále předvedl první prototyp lyží na trávu. Budou-li všechna jednání úspěšná, je pravděpodobné, že bychom mož-

ná již v tomto roce mohli první výrobky uvidět a odzkoušet.

Se zástupci Správy výrobních podniků ČO ČSTV se dohodla rekonstrukce zkušebního přístroje bezpečnostních vázání.

Od pracovníků Obchodu obuvi jsme se dověděli, že v letošním roce byl realizován dovoz sjezdových bot (vč. špičkových modelů) od firem Dynafit (F 3 Comp), Dachstein (V 3 Pro), Salomon (X 91 E), Munary, Rocas a Koflach a dále, že pokud n. p. Botana nebude vyrábět dětské přezkové boty, budou tyto zajištěny dovozem. Dále budou dovezeny závodní běžecké boty vč. dvou párů vázání z Norska syst. NNN.

Komise výzbroje a výstroje VSL ÚV ČSTV žádá lyžařské oddíly a všechny články vrcholového sportu zabezpečující běh na lyžích, aby jí obrátem zaslaly svá stanoviska a odhad potřeby k následujícímu sortimentu: kolečkové lyže — délka 900 a 700 mm, s brzdou či bez;

běžecké hole dlouhé — požadované délky a počet. Ing. JOSEF BURDA

Několik rad k voskování běžek

Voskování běžeckých lyží pro začátečníky není nijak jednoduché. Je třeba řešit dva téměř protichůdné úkoly: skuznost a odraz i stoupavost. Výrobci vosků to řeší širokou škálou vosků, výrobci lyží použijí nových materiálů na skuznice včetně úprav na skuznici, které nevyžadují voskování (tulení pásy, šupiny, rýhy).

Úpravy na skuznicích se používají především u běžek určených k turistickým účelům vzhledem k určité ztrátě skuznosti. Základním principem voskování je ovlivnění a využití tření mezi skuznicí a sněhem — snížení koeficientu tření při pohybu vpřed a zvýšení tření při odrazu. Hodnotu koeficientu tření ovlivňují teplota a druh sněhu, kvalita lyží a skuznice, rozložení váhy, určené správné délky lyží, zvolený vosk a způsob jeho nanášení na skuznici, fyzikální vlastnosti příslušného vosku.

Při voskování běžecké lyže položíme na rovnou podložku vedle sebe. Pod střední část vsuneme papír. Obě lyže zatížíme vahou lyžaře a volným posunem papíru od patky ke špičkám lyží určíme část odrazovou. V prostoru, kde nejde papír vsunout, určíme část skuzovou. Potom zatížíme vahou lyžaře pouze jednu lyži a opětným posunem papíru vloženým pod střed lyže určíme vlastní odraz. Při správné volbě délky lyží k váze a výšce lyžaře odrazová část lyže se pohybuje mezi 40 až 70 cm délky. V části skuzové, tj. přední část lyže a zadní část lyže, používáme na voskování parafínové vosky — glídry, Hestany,

ve střední části lyže vosky odrazové. Vosky se na lyže nanášejí ve směru jízdy, tj. zepředu dozadu.

V současné době při bruslení se pro odraz využívá pouze hran lyží, které bývají zpevňovány. Z toho důvodu se při voskování nepoužívá vosků odrazových, ale pouze vosků skuzových na celé lyži.

Nanášení vosků na skuznici provádíme za tepla nebo za studena. Velmi často je nutné oba způsoby kombinovat. Tuhé vosky pro jízdu a vlastní skuz rozotíráme po ohřátí lampou (vyžaduje to zvýšenou pozornost, aby nedošlo k poškození skuznice nebo jádra lyže), nebo je zažehlujeme a vosky pro stoupání nanášíme za studena, zpravidla na střední odrazovou část v několika slabých vrstvách. Voskujeme-li lyže tekutými vosky v chladnějším prostředí, je nutné je mírně nahřát nad lampou, aby se lépe rozotíraly. Tuhé vosky nanášíme na skuznici krátkými podélnými tahy, posléze je rozotíráme nebo zažehlujeme. Tekuté vosky nanášíme ve slabých prouzcích nebo bodech, jejichž hustotu volíme podle toho, jakou vrstvu chceme na skuznici vytvořit. Rozotíráme je přiloženou stěrkou. Při

překrývání tekutých vosků tuhými je nezbytné ponechat základní nános vosku řádně zchladnout (vymrznout).

Jsou-li lyže hladké, znamená to příliš tenkou vrstvu vosku. Je třeba vrstvu zesílit.

Ustřelují-li lyže, je zažehlená i vrchní vrstva vosku. Nutno pod střed lyže namazat „nahrubo“.

Špatný skuz znamená silnou vrstvu vosku. Je třeba ji zmenšit a řádně rozetřít.

Tupé lyže mohou být následkem španě rozetřeného vosku, nadměrným množstvím základního vosku nebo nesprávnou volbou vosku. Je třeba odstranit nadbytečný základní vosk nebo jej překrýt zažhlením tvrdšího vosku. Při nesprávné volbě použít tvrdší skuznější vosk.

Tvoření námrazků může působit silná vrstva vosku — je třeba ji zmenšit. Dále prosakování základového vosku — je třeba překrýt zažhlením prosakující základový vosk tvrdšími vosky (možno kombinovat i s parafínem). Nebo nesprávná volba vosku či teplé nevymrzlé lyže.

Špatné „držení“ vosků znamená žádný nebo málo základního vosku, případně špatně připravenou skuznici (neimpregnovaná, špatně očištěná, mastná, vlhká) — je třeba skuznici ošetřit.

O sérii nových vosků Skivo a jejich použití jsme psali ve 12. čísle Lyžařství 1987.

Kalendář

ÚNOR

6. 2.: Lužický pohár, sl, osl, ž, Tolš-
týn, Kovo Děčín

6. 2.: Pionýrská liga, běh, ž, Nová
Ves, RH Olomouc

6. 2.: Veřejný závod veteránů, osl,
M, Ž, Mandlová hora, Sokol Malá
Strana

6. 2.: Náborové závody žactva v bě-
hu, Nové Město v Krušných horách,
Lokomotiva Teplice

6. 2.: Beskydský pohár, sl, ml, ž,
Kopřivnice, Tatra Kopřivnice

6. 2.: Beskydský pohár, osl, st. ž
a d, Soláň, TJ Rožnov pod Radhoštěm

6. 2.: Jesenický pohár, sl, st. ž, d, M,
Ž, Karlov, Jiskra Rýmařov

6. 2.: Severočeský pohár — Telnic-
ká patnáctka, běh, vše, Adolfov, RH
Ústí nad Labem

6. 2.: Závod dvojic, běh, ž, Nová
Ves, Sokol Nová Ves

6. 2.: Kolem pramenů, běh, d, j, M,
Ž, Mariánské Lázně, Slovan Marián-
ské Lázně

6. 2.: Ve stopě Jizerské padesátky,
běh, vše, Bedřichov, Ještěd Liberec

6. 2.: Běh Únorového vítězství, ž,
M, Ž, V, Přivětic, Sokol Přivětic

6.—7. 2.: Jizerský pohár, osl, ž, d,
Špičák v Jizerských horách, Bižute-
rie Jablonec

6.—7. 2.: Slezský pohár, sl, osl, ž, d,
M, Ž, Palkovice, VP Frýdek-Místek

7. 2.: Senohrabská patnáctka, běh,
vše, Senohraby, Sokol Senohraby

7. 2.: Napříč Haltravou, běh, vše,
Díly, Sokol Díly

7. 2.: Zdíkovské samoty, běh, vše,
Zadov, Sokol Zdíkov

7. 2.: Orlický maratón — Liga dál-
kových běhů, M, Ž, Orlické hory,
Spartak Skuhrov

7. 2.: Krušnohorský pohár, osl, pž,
Meziboří, Sokol Meziboří

7. 2.: Slalom mezi večerníčky, sl,
pž, ml, ž, Měděnec, ZKL Kláštec n.
Ohří

7. 2.: Krušnohorský pohár, sl, ž,
Krupka, TJ Krupka

7. 2.: Veřejný závod, osl, d, M, Ž,
Mandlová hora, Sokol Frýdštejn

7. 2.: Beskydský pohár, osl, pž, So-
lanec, KDPM Ostrava

7. 2.: Beskydský pohár, sl, ml, ž,
Vsetín, Zbrojovka Vsetín

7. 2.: Beskydský pohár, sl, st. ž, d,
Kopřivnice, Tatra Kopřivnice

7. 2.: Jesenický pohár, osl, st. ž, d,
M, Ž, Červenohorské sedlo, LP Šum-
perk

7. 2.: Memorál Petřika Filo, běh,
vše, Strážný, Hraničář Strážný

7. 2.: Křišťalový pohár Bohemia,
běh, vše, Kněžice, Sokol Kněžice

13. 2.: Severočeský pohár, běh, ž,
Polevsko, Jiskra Polevsko

13. 2.: Lužický pohár, sl, osl, d, M,
Ž, Prácheň, Náradí Česká Lípa

13. 2.: Beskydský pohár, sl, ml, ž,
Horní Bečva, Valašské Meziříčí

13. 2.: Beskydský pohár, sl, st. ž, d,
Radhošť, Jiskra Dolní Bečva

13. 2.: Severočeský pohár, běh, ž,
Loučnice, Sokol Loučnice

13. 2.: Superobří slalom na Portáši,
ž, M, V, Portáš, TJ Gottwaldov

13. 2.: Krušnohorská sedmdesátka,
běh, Kláštec nad Ohří, ZKL Klášte-
rec n. Ohří

13.—14. 2.: Veřejný závod, osl,
pž, Herlíkovic, Slavia Žižkov

13.—14. 2.: Jesenický pohár, sl, osl,
ml, ž, Klepáčov, HS Šumperk

13.—14. 2.: Slezský pohár, sl, osl,
ž, d, M, Ž, Přelač, Rek. Karviná

13.—14. 2.: Jesenický pohár, sl, osl,
st. ž, d, M, Ž, Karlov, Ostroj Opava

14. 2.: Jesenický pohár, osl, pž,
Ostružná, Ret. Česká Ves

14. 2.: Beskydský pohár, osl, ml, ž,
Bílá v Beskydech, TJ Vítkovice

14. 2.: Beskydský pohár, st. ž, d,
Karolinka, MS Karolinka

14. 2.: Liga Vysočiny, běh, vše, Me-
lechov, Kovofiniš Ledec nad Sázavou

14. 2.: Beskydský pohár, běh, vše,
Veřovice, Sokol Veřovice

14. 2.: Náborové závody, běh, ž, d,
Nové Město v Krušných horách, Loko-
motiva Teplice

14. 2.: Jesenický pohár, běh, vše,
Sobotín, Sokol Sobotín

14. 2.: Krušnohorská padesátka —
Liga dálkových běhů, M, Ž, Nové Mě-
sto v Krušných horách, Lokomotiva
Teplice

20. 2.: Lužický pohár, sl, osl, ž,
Prácheň, Náradí Česká Lípa

20. 2.: Lužický pohár, osl, pž, Po-
levsko, Stadion Nový Bor

20. 2.: Šumavskou stopou — Liga
dálkových běhů, M, Ž, Zadov, Šuma-
van Vimperk

20. 2.: Jesenický pohár, běh, vše,
Nová Ves, RH Olomouc

20. 2.: Perninská patnáctka, běh, vše,
Pernink, Slavia VŠ Plzeň

20. 2.: Polevské štafety, běh, vše,
Polevsko, Jiskra Polevsko

20. 2.: Veřejný závod, běh, ž, Rych-
nov nad Kněžnou, Spartak Rychnov
n. Kněžnou

20. 2.: Liga Vysočiny, běh, vše,
Sněžné, Sokol Sněžné

20. 2.: Veřejný závod, běh, vše, ly-
žařský areál Klínek — Tišnov II, Sokol
Tišnov

20. 2.: Karlův běh, d, M, Ž, Boží
Dar, Slovan Karlovy Vary

21. 2.: Krušnohorský pohár, osl, ž,
Měděnec, ZKL Kláštec nad Ohří

21. 2.: Beskydský pohár, osl, pž, No-
vý Jičín, TJ Nový Jičín

21. 2.: Slezský pohár, osl, pž, Pře-
lač, Rekul. Karviná

21. 2.: Beskydský pohár, běh, vše,
Třeštík, TJ Valašské Meziříčí

21. 2.: 40 km Českým lesem, běh,
j, M, Ž, Capartice, Kovo Bělá nad
Radbuzou

21. 2.: Jesenická třicítka, běh, d,
j, M, Ž, Stará Ves, Ostroj Opava

27. 2.: Jizerský pohár, sl, ž, d, Kří-
žek, TJ Desná

27. 2.: Severočeská vločka — od-
znak Lyžař ČSR, sl, ž, Telnice, Slavo-
j Severotuk Ústí n. L.

27. 2.: Král Jizerských hor, běh, j,
M, Ž, Smědava, Lázně Libverda

27. 2.: Beskydský pohár, běh, vše,
Velké Karlovice, TJ Vsetín

27. 2.: Jesenický pohár, běh, vše,
Písařov, Tatra Písařov

27. 2.: Polevská lyže, běh, d, j, M,
Ž, V, Polevsko, Jiskra Polevsko

27. 2.: Severočeský pohár, běh, ž,
Polubný, Jiskra Polubný

27. 2.: Pohár Únorového vítězství,
osl, ž, Tisá, Spartak Tisá

28. 2.: Liga Vysočiny, běh, vše, Roz-
sochy, Sokol Rozsochy

28. 2.: Jesenický pohár, osl, pž,
Karlov, Jiskra Rýmařov

28. 2.: Beskydský pohár, osl, pž,
Kyčerka, MEZ Vsetín

28. 2.: Beskydský pohár, osl, ml, ž,
Velké Karlovice, Ski Velké Karlovice
vice

28. 2.: Běh Vítězného února, vše,
Mochtín koupaliště, Sokol Mochtín

*Vysvětlivky: pž — předžactvo, ž —
žactvo, d — dorost, j — junioři, M —
muži, Ž — ženy, V — veteráni, vše
— všechny kategorie.*

TJ Janské Lázně věnuje mimořádnou
pečí výchově mládeže. Loni pro ni
uspořádala seriál deseti závodů

● **NORKA MARIANNE DAHLMOOVÁ** zvítězila v běhu žen na 10 km volnou technikou v norském Loetenu časem 28:43 před svými krajanami Elvovovou — 38,0, Woldovou — 1:07, Jahrenovou — 1:43 a Moenovou — 1:52,0. O šesté místo se dělily Jägerová (NSR) a Norka Boeová se ztrátou 1:53 min na vítězku.

● **VE SVATÉM MOŘICI** v mezinárodním závodě mužů v běhu na 15 km volnou technikou byl první Švýcar Guidon za 39:54,9, následován Italy Barcem — 6,6 a Saurerem — 12,7. Čtvrtý skončil Švýcar Fährdich se ztrátou 58,6 s. V běhu žen na 5 km volnou technikou zvítězila Švýcarka Thomasová časem 14:58,6 před Italkou Dal Sassovou — 5,0 a svými krajanami Gilliovou-Brüggerovou — 13,2 a Kratzerovou — 35,2. Pátá skončila Italka Di Centaová — 30,3.

● **JUGOSLÁVSTÍ SKOKANI** v uplynulé sezóně se mohli pochlubit úspěšnými výsledky a ve Světovém poháru v soutěži družstev obsadili čtvrté místo. K oporám patřili Primož Ulaga a Miran Tepeš. Reprezentační tým v nové sezóně doplňují Matjaž Zupán, Matjaž Debelak, Janez Debelak, Janez Stirn, Rajko Lotrič, Tomaž Dolar, Robert Kopač a Robert Kastrom. Po intenzivní přípravě vedoucí činovníci věří v sílu kolektivu.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1988 V LE-TECH** se bude konat v Oberstdorfu (NSR). Je připravováno na 11.—13. března. Bude to jubilejní desátý ročník světového šampionátu v této atraktivní disciplíně. Českoslovenští reprezentanti se v dosavadní historii MS v letech mohou pochlubit několika medailemi. Mistrem světa se stal v roce 1975 na rakouském Kulmu Karel Kodejška, stříbrnou medaili vybojoval v roce 1983 v Harrachově a bronzovou o dva roky později v Planici Pavel Ploc, další bronz ze světového šampionátu „letců“ si přivezl v roce 1972 z Planice Jiří Raška a v roce 1973 z Oberstdorfu Karel Kodejška. Je velkým přáním, aby někteří z těchto úspěchů čs. reprezentanti zopakovali i letos. Mistrovský titul obhájí Rakušan Andreas Felder, který 1986 zvítězil na Kulmu před svým krajanem Neuländtnerem, Finem Nykänenem a čs. reprezentantem Dluhošem.

● **ŠVÝCARSKÉ REPREZENTAČNÍ DRUŽSTVO** mužů ve sjezdových disciplínách pro sezónu 1987—88 tvoří: Karl Alpiger, Joël Gaspoz, Martin Hangl, Franz Heinzer, Daniel Mahrer, Peter Müller, Hans Pieren, Pirmin

Zurbriggen, Conradin Cathomen, Jean-Daniel Déléze, Martin Knöri a Werner Marti. Pět členů týmu jezdí na lyžích Atomic, po dvou mají lyže Blizzard a Fischer, po jednom Rossignol, Kästle a Dynastar. V reprezentačním kolektivu žen jsou: Michela Figiniová, Brigitte Gadiantová, Beatrice Gafnerová, Brigitte Oertliová, Corinne Schmidhauserová, Vreni Schneiderová, Christine Grünigenová, Maria Walliserová, Chantal Bournissenová, Zoe Haasová, Marlis Speschaová, Heidi Zellerová a Heidi Zurbriggenová. Po třech sjezdářkách užívá lyže Rossignol a Vökl, po dvou Atomic, Dynastar a Kästle, jedna lyže Dynamic.

● **DANIEL MAHRER**, dvacetišestiletý švýcarský reprezentant, vybojoval ve Val d'Isère své první vítězství ve sjezdu Světového poháru. Porazil své favorizované krajany Zurbriggena, Alpigeru, Heinzera a Müllera. Bylo to již čtvrté prvenství Švýcarů v posledních pěti letech na trase Oreiller-Killy. Po Cathomenovi, Heinzerovi a Zurbriggenovi slavil tento úspěch Mahrer. Tímto prvenstvem vyrovnal pro Švýcarsko dosavadní rekordní počet 128 úspěchů Rakušanů ve Světovém poháru. Dosud jediné vítězství v SP měl Mahrer v sezóně 1984—85 v superobřím slalomu ve Furanu společně s Australanem Leem. Mahrer vedl i v prvním sjezdu, který po odjetí 17 závodníků musel být pro špatné počasí předčasně ukončen. Dobrý výkon zopakoval i o den později.

● **SVĚTOVÁ BĚŽECKÁ LIGA** — WORLDLOPPET začíná 24. ledna Během Dolomity v rakouském Lienz na trati 60 km. Následuje 31. ledna Marcialonga (70 km) v italské Moena Cavalese, 7. února Běh krále Ludvíka (65 km) v Oberammergau (NSR), 14. února Gatineau 55 (55 km) v kanadské Ottawě, 20. února American Birkebeiner (55 km) v Telemark Haywardu (USA), 21. února Napřič Juru (76 km) ve francouzské Lamouře, 21. února Sapporský lyžařský maratón (50 km) v japonském Sapporu, 28. února Finlandia (75 km) ve finském Lahti, 6. března Vasiv běh (90 km) ve švédském Sälen, 13. března Engadinský maratón (42 km) ve švýcarské Malojí a 20. března Birkebeiner (55 km) v norském Lillehammeru. V loňském roce byla největší účast na Engadinském lyžařském maratónu 10 440 startujících a ve Vasově běhu 9627 lyžařů.

● **NEJDELSÍ BĚŽECKÉ ZÁVODY** ve Švýcarsku jsou připravovány na 28. února. Bude to 75 km volnou technikou se startem v La Sagne a 40 km klasickým stylem, který bude odstartován v La Brévine. Zajištěn je odvoz účastníků z Chaux de Fonds.

● **ŠVEDSTÍ BĚZCI** byli dosud nejúspěšnější ve Světové běžecké lize. První dva ročníky 1979 a 1980 skončily úspěchem Kuoska. V roce 1981 ho vystřídal Lundbäck, v dalších dvou ročních vybojoval prvenství Frykberg, v roce 1984 zvítězil B. Hassis a o rok později Ö. Blomqvist. V roce 1986 Švýcar Hallenbarter odsunul Ö. Blomqvista na druhé místo a loni zvítězil A. Blomqvist před svými krajany Ö. Blomqvistem a B. Hassisem. Hallenbarter skončil čtvrtý.

ITAL TOMBA PŘEKVAPENÍM SP

Největším překvapením úvodní části nového ročníku Světového poháru ve sjezdových disciplínách je 21letý Ital Alberto Tomba. Při loňském mistrovství světa v Crans-Montaně upozornil na sebe bronzovou medailí v obřím slalomu. Úspěšně odstartoval v SP 1987—88 a zvítězil v závěru listopadu v prvním slalomu i obřím slalomu v Sestriere. V prosincových závodech před vánočními svátky potvrdil, že tento úspěch nebyl náhodný. Dominoval v obřím slalomu v Alta Badia, ve slalomech v Madonně di Campiglio a Kranjské Goře. Pět prvních míst znamenalo, že byl v čele soutěže se 125 body před obhájcem velkého křišťálového glóbusu Švýcarem Zurbriggenem s náskokem 34 bodů a suverénně vedl pořadí slalomářů.

Lyžařské odborníky trochu překvapuje, že Tomba není dítětem z hor, jako většina vynikajících závodníků, ale vyrůstal v italské rovině v Lazzaro di Savenna, předměstí Bologny. Lyžovat začal při pobytu rodiny v Cortině d'Ampezzo. V tomto středu disku navázal také kontakty z lyžařským klubem a začal závodit. Aby Alberto měl příležitost trénovat, přestěhoval se jeho otec do hor.

Ve svém mládí Tomba strávil mnoho hodin na alpských sjezdovkách, stejně jako v diskotékách. Méně času věnoval studiím a musel opakovat maturitní zkoušky. Na horách se nelekal nepříznivých podmínek, projevoval mladický elán a bojovnost, zdokonaloval techniku jízdy. V devatenácti letech se stal členem squadry azzury. Upoutal pozornost prof. Alberta Conconiho, který od něho požadoval zvýšení tréninkových dávek a snížení přebytkového tuku svalnatého těla. Alberto tím nebyl nadšen, ale brzy poznal, že chce-li se prosadit ve světové špičce, je to nezbytné.

Gustavo Thöni označuje Tombu za supermana na lyžích. „Je to nový vážný kandidát na Světový pohár a olympijské medaile,“ prohlásil obhájce SP Švýcar Pirmin Zurbriggen.

„Chce-li člověk zvítězit, musí riskovat. Riskantní jízdu budou vyžadovat i olympijské tratě v Calgary. Největší vyhlídka mám ve slalomu. Kandidátů na medaile je však hodně a vyhraje jen ten, kdo najde nejlepší stopu a neudělá žádnou chybu,“ řekl Tomba.

Výroční členská schůze a konference lyžařských oddílů potvrzují, že loňský rok se stal nástupem k realizaci Programu dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně technických sportů. Svědčí o tom další rozšíření masových a náborových soutěží ve všech krajích se stále rostoucí účastí startujících, přírůstek veřejných lyžařských škol a zkvalitnění jejich úrovně. Zaslouhou obětavých trenérů, cvičitelů a funkcionářů se podařilo zkvalitnit sportovní přípravu a výchovu hlavně mladých závodníků a podílet se na zvyšování úrovně výkonnostního i vrcholového sportu.

Statistice odpracovaných brigádnických hodin při výstavbě lyžařských a tělovýchovných zařízení, zvelebování obcí, při pomoci zemědělství i průmyslu, mnoho set bezprísspěvkových dárců krve, dobrá práce členů oddílů na svých pracovištích a v místech bydliště potvrzují celospolečenskou angažovanost členů oddílů a jsou výsledkem úspěšné politickovýchovné práce. Splnění závazků, vyhlášených na letošní rok k VII. sjezdu ČSTV, bude znamenat úspěšné vykročení do druhé stovky organizovaného lyžování.

Výroční členská schůze hodnotily

V GOTTWALDOVĚ ČTYŘI VZORNÉ KOLEKTIVY MLÁDEŽE

Lyžařský oddíl TJ Gottwaldov se na výroční konferenci pochlubil čtyřmi vzornými kolektivmi mládeže. Úspěšné sportovní výsledky žáků a dorostenců, jejich dobrý prospěch ve škole, brigádnická pomoc i péče o svěřené sportovní vybavení dokumentují plnění závazků. Žáci vybojovali pět titulů okresních přeborníků, na přeboru ČSR Lipčická získala bronzovou medaili v obřím slalomu, v krajské pohárové soutěži ve sjezdových disciplínách obsadila druhé místo stejně jako Petrů. Dorostenci vybojovali čtyři krajské přebornické tituly a osm titulů okresních přeborníků ve sjezdových disciplínách. Zvítězili v krajské pohárové soutěži, Pažoutová v přeboru ČSR byla třetí ve slalomu a čtvrtá ve sjezdu. Z družstva dospělých se pochlubil nejlepšími výsledky Kokešová a Škubal. V oddíle pracuje i skupina běžců, která se zaměřila především na činnost žakovských družstev. Dobrymi výsledky se pochlubila VLŠ, která vyvíjí činnost na umělém svahu v Gottwaldově a v zimě na Portáši. Členové oddílu při budovatelské činnosti odpracovali v loňském roce 22 000 brigádnických hodin a splnili všechny podmínky k získání Zlaté plakety ČSTV, jejíž obhajoba se uskutečnila v lednu 1988. Zástupce OV ČSTV s. Navrátil ocenil další zkvalitnění práce oddílu. -cp-

SOKOL STACHY PŘIPOMENUL I JUBILEUM

Sokol Stachy se na pečlivě připravené výroční členská schůzi pochlubil plněním volebního programu Národní fronty, pořádáním významných závodů a péčí věnovanou práci s mládeží. Slavnostní rámec zasedání byl podtržen oslavou 100 let organizovaného lyžování v českých zemích, zajímavou výstavkou z historie lyžování na Stašsku, účastí dlouholetého předsedy VSL ÚV ČSTV s. Smoly, vedoucího tajemníka OV ČSTV Prachatice s. Váchy a zástupců místních stranických a státních orgánů. Předseda lyžařského oddílu Zdeněk Střeleček vyzdvihl obětavou práci činovníků, kteří se zasloužili o rozvoj lyžování v této šumavské oblasti a o vybudování střediska zimních sportů na Zadově. Čestnými uznáními a pamětními medailkami byla vyznamenána řada funkcionářů. Velké pozornosti se těšila výstavka, která v týdnu byla zpřístupněna veřejnosti a školní mládeži. Zajímavá byla vyprávění pamětníků začátků lyžování na Stašsku. Oddíl se může pochlubit silným kádrem činovníků, kteří jsou zárukou úspěšné činnosti v příštích letech.

-zs-

166 ODZNAKŮ ZDATNOSTI V TEPLICÍCH

Lyžařský oddíl Lokomotivy Teplice má zásluhu na zlepšování podmínek v Krušných horách pro nejširší veřejnost. V součinnosti s ONV byla zpracována studie rozvoje Nového Města a Mikulova a zařazena do územního plánu. Bude postavena nová velká restaurace a vyřešena doprava do Mikulova. Oddíl klade důraz na rozvoj masového i výkonnostního lyžování. V letošním roce chce zvýšit členskou základnu (615) o dalších 15 členů a připravil běh VLŠ pro více než 170 dětí. Zahájí provoz na nově vybudovaném vleku Poma P v Miku-

lovském údolíčku, bude pokračovat ve výstavbě sjezdové tratě č. 3 (akce MNV Moldava) a rekonstrukci běžeckého stadiónu v Novém Městě v Krušných horách. V roce 1987 odpracovali členové oddílu 10 880 brigádnických hodin, získali 166 odznaků zdatnosti a 103 výkonnostních tříd. Mimořádnými úspěšnými výsledky se může pochlubit pionýrská skupina Pramenáč. Oddíl zabezpečí mechanizovanou úpravu běžeckých tratí pro Krušnohorskou padesátku a v oblasti Vápenice pro lyžování nejširší veřejnosti. Soutěží o získání Zlaté plakety ČSTV. Novým předsedou oddílu byl zvolen ing. Ivo Uhlíř.

Parma nejlepším čs. sportovcem

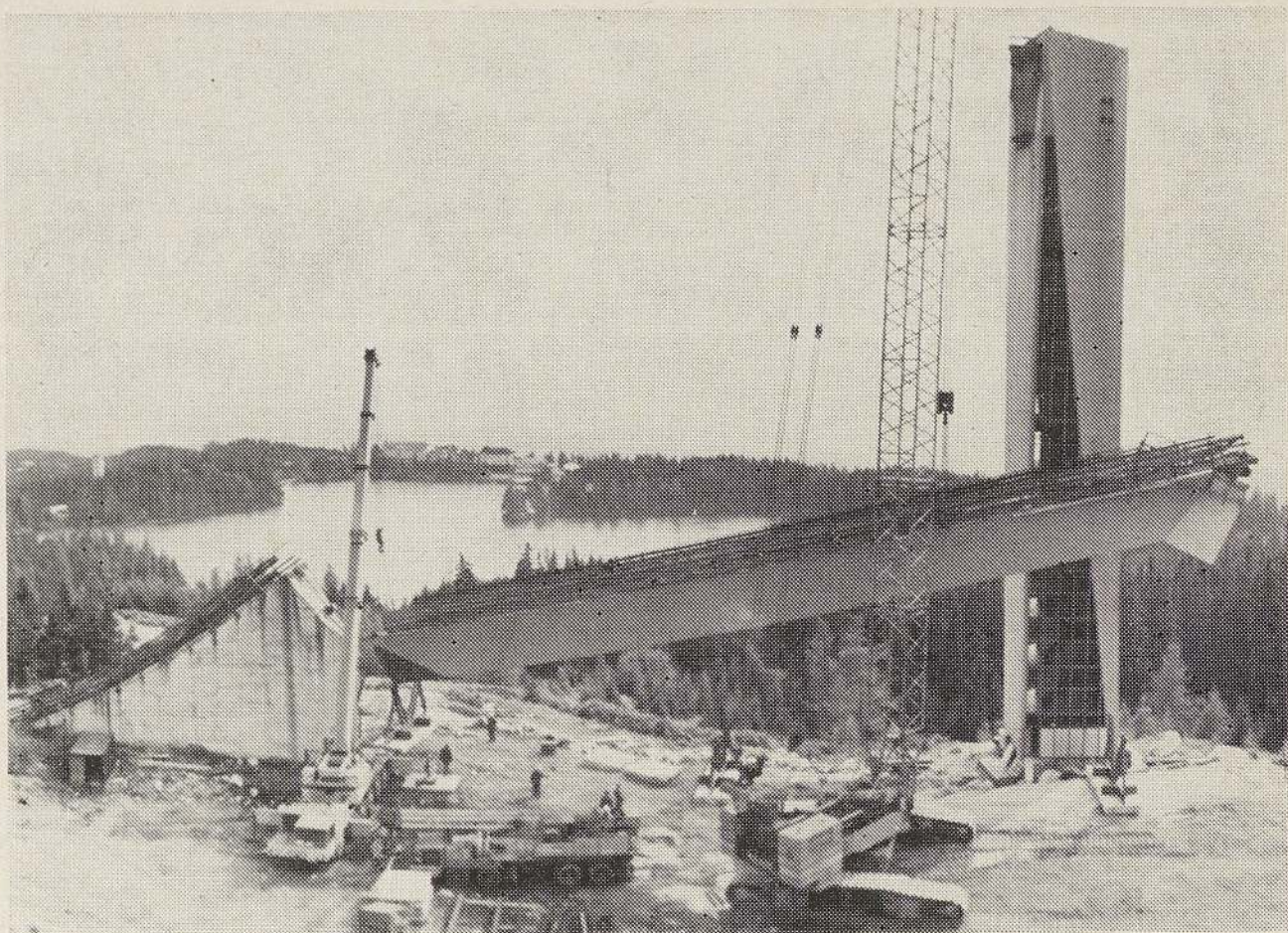
Mistr světa ve skoku na středním můstku Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) byl v anketě čs. sportovních novinářů 11. prosince v Žilině vyhlášen nejlepším sportovcem ČSSR 1987. Získal 1603 bodů před Jozefem Pribilincem, který na MS v Římě v chůzi vybojoval stříbrnou medaili a dostal 1529 b. Třetí skončil Milan Kadlec, druhý na MS v moderním pětiboji, s 1480 b. Další pořadí: 4. Jan a Jindřich Pospíšilové (kolová) 785, 5. Jan Železný (atletika) 769, 6. Attila Szabó (kanoistika) 711, 7. Dominik Hašek (hokej) 642, 8. Pavol Jablonický (kulturistika) 434, 9. Miloslav Mečíř (tenis) 420, 10. Anton Baraniak (vzpirání) 418 b.

V soutěži družstev bylo pořadí na vedoucích místech: 1. volejbalistky ČSSR 249, 2. sportovní střelci ČSSR 225, 3. hokejisté ČSSR 192 b.

Jiří Parma při slavnostním vyhlášení v Žilině chyběl, neboť startoval v závodě Světového poháru v Lake Placidu. Čestnou cenu převzala jeho manželka Jolana.

Olympijský vítěz Jiří Raška gratuluje Jiřímu Parmovi k získání titulu mistra světa (Foto dr. Z. Šrubař)

Konstrukce nájezdu můstku o hmotnosti 100 tun je v pohybu

[Foto ing. J. Bobuľa]

Vývoj skokanskej techniky na lyžiach neustále napreduje. Nemalou mierou tomu napomáhajú aj vydobytky vedy a techniky. Kvalitnejšie a rýchlejšie skočky z nových druhov materiálov, nové druhy voskov, špeciálne skokanské kombinézy.

REKONŠTRUKCIA DEVADESIATKY

Ani nie tak dávno, pred necelými dvadsiatimi rokmi, bol vybudovaný na Štrbskom Plese k Majstrovstvám sveta v klasických disciplínach v r. 1970 moderný lyžiarsky areál, ktorému vtedy lyžiarski odborníci dali meno AREAL SNOV. Splňal na tú dobu všetky moderné kritériá športového zariadenia. Aj keď sa postupne vylepšoval — dobudovával, prestali niektoré zariadenia splňať parametre a predpisy vydávané lyžiarskou federáciou FIS. Každým rokom dosahovali skokani na mostíkoch čoraz vyššie nájazdové rýchlosti a nebolo možné donekonečna ukrajovať z hrany stola resp. skracovať nájazd. Po rekonštrukcii skokanského mostíka P 70 m bolo potrebné prikrčiť k zmenám aj na mostíku P 90 m.

Pracovníci žilinského Športprojektu pod vedením Ing. Jána Kríža, CSC., vyprojektovali prebudovanie mostíka. Zmeny na oceľovej konštrukcii mostíka vypočítali a nakreslili v projekcii VSŽ Košice projektanti Ing. Schürger

a Cverčko. Začiatkom jesene 1987 nastúpili na Štrbské Pleso montážnici z Hutných montáží Ostrava, ktoré priviezli so sebou z Ostravy na špeciálnych podvozkoch ťažké žeriavy DEMAG. Za pomoci vojenskej techniky z VÚ Kežmarok povyfahovali tieto vyše 100 ton ťažké kolosy hore slalomovým svahom Interski ku konštrukcii veže mostíka. Predtým však ťažké buldozéry upravili plošinu, na ktorej postavili žeriavy. Tieto potom „zvesili“ 100tonovú konštrukciu nájazdu. Po jej „kozmetickú úpravu“ — vystužení a predĺženie o 26 m — ju tento rok opäť zdvihnú hore. Časový harmonogram prác bude treba presne dodržať, pretože celú akciu s ťažkými žeriavmi bude potrebné znova zopakovať. Ťažké mechanizmy zo Štrbského Plesa odišli na iné dôležité stavby, kde so svojimi ľuďmi spravia kus práce. Až bude všetko hotové a pripravené, vrátia sa späť na Štrbské Pleso. Na nový mostík a rekordné skoky na ňom sa už tešia všetci skokani a celá lyžiarska verejnosť. -jb-

z oddílu

• **TJ SLOVAN SPORTPROJEKT** ve spolupráci s VSL MV ČSTV Praha pořádá ve dnech 30. ledna—6. února 2. ročník Poháru Špindlerova Mlýna a 17. ročník Juniorské kritéria současně jako mezinárodní mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách. Na pořadu jsou všechny disciplíny včetně kombinace. Slavnostní zahájení je v sobotu 30. ledna. Pozváni byli zahraniční účastníci z Bulharska, Francie, Jugoslávie, Maďarska, NDR, NSR, Polska, Rumunska a Sovětského svazu.

• **TJ NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ** připravil ve dnech 22.—24. ledna I. celostátní klasifikační závod dorostu a Československý pohár dorostu v běhu. Dorostenky mladší poběží 5 km klasicky a 3 km volnou technikou, dorostenky starší 5 km klasicky a 7 km volnou technikou, dorostenci mladší 5 km volnou technikou a 7 km klasicky, dorostenci starší 10 km volnou technikou a 7 km klasicky.

• **KRKONOŠSKÁ SEDMDESÁTKA** je veřejným závodem desetičlenných družstev mužů, pětičlenných družstev žen a mužů-veteránů. Bude odstartována 12. března ve Špindlerově Mlýně na lyžařském stadionu ve Sv. Petru. Přihlášky přijímá do 25. ledna Lokomotiva Trutnov, Na nivách, 541 01. Losování závodu je 28. ledna v Trutnově.

Peter Jurko patří mezi kandidáty čs. olympijského družstva pro Calgary. Záběr je ze ZSU 1987, kde zvítězil v obřím slalomu, sjezdu a kombinaci
(Foto B. Hynek)

SDRUŽENÁŘI ZAHÁJILI NA ŠTRBSKÉM PLESE

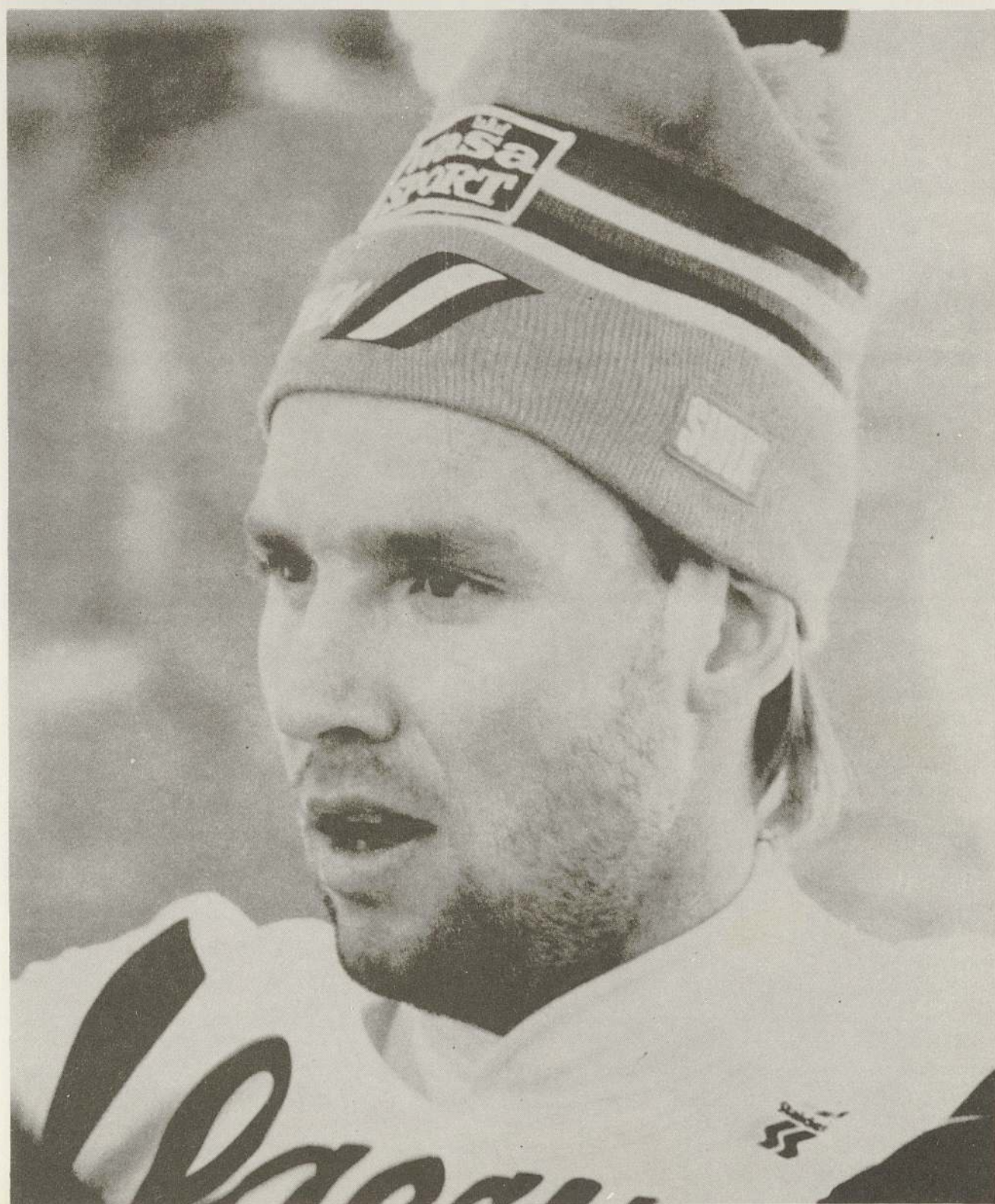

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

ZEMŘEL SOUDRUH ANTONÍN HIML

Koncem ledna ústřední výbor Komunistické strany Československa, ústřední výbor Národní fronty ČSSR, Federální shromáždění ČSSR a ústřední výbor Československého svazu tělesné výchovy s hlubokým zármutkem oznámily, že ve středu 27. ledna 1988 náhle zemřel ve věku 54 let soudruh Antonín Himl, člen ústředního výboru KSČ, člen předsednictva ústředního výboru Národní fronty ČSSR, poslanec Sněmovny národů a člen předsednictva Federálního shromáždění ČSSR, předseda ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy.

Soudruh Himl se narodil 23. 3. 1933 v dělnické rodině v Březnici, okres Příbram. Po vchození obecné školy přešel na střední školu, kterou dokončil v Chebu, kam se rodiče v roce 1945 přestěhovali. U Komunálního podniku města Chebu se vyučil instalatérem. V roce 1949 začal aktivně pracovat v ČSM a v roce 1951 byl přijat do řad Komunistické strany Československa.

Na XIV. sjezdu KSČ byl zvolen kandidátem a v roce 1976 členem ústředního výboru KSČ. Od roku 1971 pracoval v komisi ÚV KSČ pro práci s mládeží. Od roku 1969 byl poslancem České národní rady a v roce 1971 byl zvolen poslancem Sněmovny národů a členem předsednictva Federálního shromáždění ČSSR.

Prošel mnoha funkcemi v mládežnickém hnutí, od základní organizace až po funkci tajemníka ÚV ČSM a předsedy ústřední rady Pionýrské organizace v letech 1963 až 1967. V letech 1967—1970 úspěšně absolvoval Vysokou stranickou školu při ÚV KSSS v Moskvě.

Měl značnou zásluhu o obnovení jednoty dětské a mládežnické organizace po krizových letech, byl předsedou Rady sdružení dětských a mládežnických organizací ČSR a od roku 1970 předsedou českého ústředního výboru a

místopředsedou ústředního výboru Socialistického svazu mládeže.

Od svého mládí byl aktivním sportovcem a později funkcionářem tělovýchovy. V roce 1963 byl zvolen členem předsednictva ÚV ČSTV a v roce 1972 předsedou ÚV ČSTV. Významně přispěl k řešení základních úkolů v tělovýchovné organizaci, zejména v masovém rozvoji tělesné výchovy a při zabezpečování československé státní reprezentace. Měl značný osobní podíl na úspěších československých spartakiád. Jeho obětavá a záslužná práce pro komunistickou stranu, socialistickou společnost, mládežnické a tělovýchovné hnutí byla oceněna propůjčením Řádu práce a dalších našich a zahraničních vyznamenání.

Dlouhá léta aktivně působil ve významných funkcích mezinárodních, olympijských a sportovních hnutí. Těšil se vysoké autoritě, která byla po zásluze oceněna udělením Olympijského řádu.

V soudruhu Antonínu Himlovi ztrácí Komunistická strana Československa, Československý svaz tělesné výchovy a celá socialistická společnost příkladného komunistu, obětavého funkcionáře, který celý svůj život naplnil usilovnou prací pro úspěchy socialismu v naší vlasti.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MISTROVSTVÍ ČSSR

VÝROČNÍ ČLENSKÉ
SCHŮZE ODDÍLŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY ŠVĚD
TORNGY MOGREN, VÍTEZ ZLATÉ LY-
ŽE ČESKOMORAVSKÉ VYSOČINY A
VEDOUČÍ ZÁVODNÍK SVĚTOVÉHO
POHÁRU BĚŽCŮ. — NA ZADNÍ STRA-
NĚ OBÁLKY TŘI ZÁBĚRY ZE ZLATÉ
LYŽE NA ŠTRBSKÉM PLESE. NAHO-
ŘE LADISLAV ŠVANDA PŘI STARTU.
DOLE VLEVO ŠVĚD GUNDE SVAN
NA TRATI, VPRAVO ZÁBĚR Z BOJE
ŠTAFET. (Foto B. Hynek)

lyžařství

Časopis vyznamenaný veřejným uzná-
ním Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné
výchovy III. stupně

Ročník 74

Číslo 2

Vydává Československý svaz tělesné vý-
chovy v nakladatelství Olympia v Praze.
Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a
vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman.
Odborný redaktor časopisu Petr Bušta.
Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda,
ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. A. Horá-
ček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička,
MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland,
JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša,
Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka.
Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1.
Telefon 23 13 78 1. Redakční uzávěrka:
k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází
jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskař-
ské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena
3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o před-
platném podá objednávký přijímá každá
administrace PNS, pošta, doručovatel
a předplatitelská střediska. Objednávky
do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední ex-
pedice a dovoz tisku Praha, závod 01,
administrace vývozu tisku, Koupakova
26, 160 00 Praha 6 (navštívní dny: stře-
da 7.00—15.00 h, pátek 7.00—13.00 h).
Uzávěrka tohoto čísla byla 1. ledna
1988. Neobjednané příspěvky se nevra-
cejí. ISSN - 0323 - 1445

40. VÝROČÍ VÍTĚZNÉHO ÚNORA

Ve čtvrtek 25. února uplyne 40 let od vítězství československého pracujícího lidu nad domácí buržoazií a jejími přísluhovači. V únoru 1948 dělnická třída v čele s Komunistickou stranou Československa a ve svazku s ostatními pracujícími rozhodným způsobem odrazila kontrarevoluční puč reakce, vedený s cílem likvidovat v naší zemi výsledky národní a demokratické revoluce a nastolit neomezenou moc buržoazie. Vítězný únor je nejvýznamnějším předělem v dějinách bojů dělnické třídy a pracujících. Cesta k budování socialismu v naší vlasti se plně uvolnila.

Nástup Komunistické strany Československa do postavení vedoucí síly našich národů byl důkazem historického vzestupu úlohy české a slovenské dělnické třídy. Tento proces vyvrcholil za druhé světové války, kdy společně s rozhodujícím podílem SSSR na porážce fašismu vytvořil základní podmínky k tomu, aby národně osvobozenec boj našeho lidu přerostl ve Slovenské národní povstání a v povstání českého lidu, v národní a demokratickou revoluci. Jejím výsledkem bylo nastolení revolučně demokratické diktatury lidu jako přechodné revoluční státní moci.

Vítězný únor je stále živým a aktuálním revolučním odkazem. Význam těchto událostí v dějinách našeho lidu spočívá v tom, že definitivně vyřešily otázky politické moci ve státě ve prospěch dělnické třídy a širokých vrstev pracujícího lidu. Tím byla završena významná etapa života pracujících, otevřela se před nimi perspektiva budování socialistické společnosti.

Vyřešení mocenské otázky vedlo rovněž k dalšímu znárodnění a v podstatě k likvidaci kapitalistického vlastnictví v mnoha oblastech národního hospodářství. Byl upevněn a rozšířen znárodněný sektor národního hospodářství jako sektor socialistický. Byly vytvořeny předpoklady pro další všestranné rozvíjení socialistické revoluce.

Únorové vítězství definitivně rozhodlo o zahraniční orientaci Československa na Sovětský svaz a ostatní lidově demokratické státy. Přispělo k zajištění bezpečnosti republiky a k upevnění jejího mezinárodního postavení a prestiže. Upevnilo pozice socialismu ve světě a přispělo ke zformování světové socialistické soustavy. Únor 1948 s konečnou platností určil místo Československa v třídně rozděleném světě. Vytvořil i příznivé vnější podmínky pro budování socialistické společnosti v našem státě.

Dnešní náš život je nejlepším potvrzením toho, že cesta nastoupená v únoru 1948 byla jedinec správná, i když na ní bylo nutné odstraňovat mnoho překážek a učit se i z vlastních omylů a chyb, které výstavbu socialismu provázely. Události krizových let 1968—69 znovu potvrdily marxisticko-leninský závěr v tom, že buržoazie nikdy ze svých pozic dobrovolně neodchází a že tam, kde je ztratila, využívá každé příležitosti k obnovení svého třídního panství.

Při zamyšlení nad čtyřiceti uplynulými léty výstavby socialismu v naší zemi můžeme s dobrým pocitem bilancovat, že jsme dosáhli výrazně pozitivních výsledků ve všech oblastech společenského života. Máme být na co hrdí, ale současně si uvědomovat velkou odpovědnost za to, že nezůstaneme stát na místě, ale že vše budeme dále rozvíjet a upevňovat tak, jak to vyžaduje současná doba.

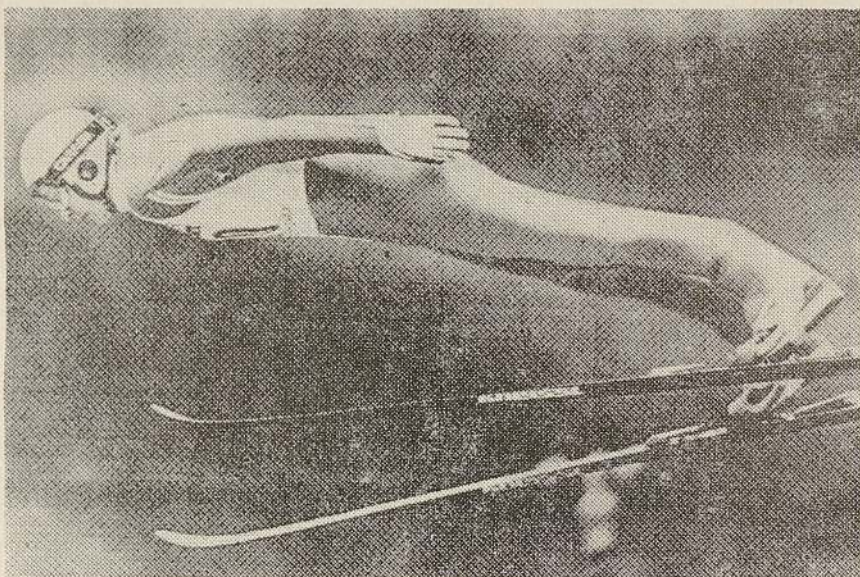
Pro příslušníky Československého svazu tělesné výchovy — tedy i lyžaře — je únor 1948 významný i tím, že vytvořil podmínky pro sjednocení čs. tělesné výchovy. Otevřela se možnost pro široké masy pracujících navštěvovat hory a rekreovat se na lyžích.

Stejně jako 70. výročí VŘSR v loňském roce je i 40. výročí Vítězného února a sjednocení čs. tělovýchovy s kampaní výročních schůzí a konferencí až k jejímu vyvrcholení — VII. sjezdu ČSTV — velkou příležitostí k dalšímu rozvoji politické, společenské a kulturní aktivity a iniciativy na všech pracovištích a ve všech oblastech našeho života. Je mobilizací všech sil ke splnění úkolů vyplývajících z usnesení XVII. sjezdu KSČ, všech náročných úkolů 8. pětiletého plánu.

Uskutečňování závěrů XVII. sjezdu KSČ v rozvoji socialistické demokracie a v realizaci radikální ekonomické reformy musíme vidět jako hlavní, klíčové úkoly i v podmínkách lyžařského svazu. Tyto úkoly jsou nerozlučně spjaty se změnami v mvšlení lidí, s novými přístupy k plnění úkolů. To znamená, že každý člen lyžařských oddílů musí pracovat promyšleněji, kvalitněji a se znalostí politiky KSČ plnit svoje úkoly na svém pracovišti i v tělovýchovné jednotě. Čs. lyžařská reprezentace usilovat o splnění všech výkonnostních cílů stanovených pro ZOH, MSJ a MS v letech na lyžích. Současně je nutné zvýšit hospodárnost na všech úsecích, zvýraznit vztah k socialistickému vlastnictví a péči o svěřený materiál. V jednotě s plněním sportovních úkolů dále rozvíjet socialistickou soutěž o čestný titul Vzorný a Plakety ČSTV, zvýšenou pozornost věnovat prohloubení politickových práce v TSM, SVS mládeže i dospělých.

V nové etapě přestavby nabývá mimořádného významu politika otevřenosti, kontrola veřejného mínění, otevřená a konstruktivní kritika všech nedostatků a využívání všeho cenného, pozitivního, co vzniká v průběhu přestavby. Takové přístupy k plnění úkolů jsou nejlepším naplňováním odkazu Vítězného února.

PAVEL JÍLEK, předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Fin Matti Nykänen dominoval na letošním Intersportturné technicky dokonalými skoky

s loňskem se pohoršil v pořadí o 39 míst.

Nástup nové generace

V každém ročníku Intersportturné se objeví na startu několik mladých skokanů, kteří v nejlepší mezinárodní konkurenci získávají cenné zkušenosti a vstupují mezi světovou elitu. Bylo tomu tak i letos a je potěšitelné, že mezi čtyřmi sedmnáctiletými nadějami, které soustředily pozornost odborníků, byl i čs. junior František Jež. V pravý čas dostal příležitost změřit své síly, odhodlanost a bojovnost se světovou špičkou velkých můstků. Jež důvěru členů realizačního týmu čs. skokanů nezklamal. Ve všech čtyřech závodech si zajistil postup do finálového kola mezi 50 nejlepších a splnil tak svůj výkonnostní cíl. Skončil 23. v celkové klasifikaci a dobře reprezentoval frenštátskou školu. Nechal za sebou takové vynikající skokany jako je loni druhý a vítěz SP 1987 Nor Opaas, mistr světa na devadesátce Rakušan Felder, zku-

Čs. skokani nezklamali

NYKÄNEN DOMINOVAL V 36. INTERSPORTTURNÉ

Tradiční Intersportturné bylo letos v olympijské sezóně nejvýznamnější přehlídkou kompletní světové špičky skokanů. Jeho 36. ročníku se zúčastnil rekordní počet 140 závodníků z devatenácti zemí, z nichž 92 absolvovalo všechny čtyři můstky. Čtyřladvacetiletý Fin Matti Nykänen po úspěších v závodech Světového poháru v Thunder Bay a Sapporu nastupoval k soutěži s pevným odhodláním prokázat své dominantní postavení v této disciplíně a zvítězil rekordním rozdílem 99 bodů před Jensem Weissflogem (NDR). Třetí místo na stupních vítězů celkového pořadí patřilo čs. mistru světa na středním můstku Jiřímu Parmovi. Po sedmnáctileté přestávce se podařilo čs. reprezentantu vybojovat si místo mezi třemi nejlepšími nejnáročnější mezinárodní skokanské soutěže. Naposledy v 19. ročníku 1970–71 zvítězil Jiří Raška a třetí byl Zbyněk Hubač. Pro čs. lyžování to bylo tehdy nejúspěšnější německo-rakouské turné se šesti závodníky v první dvacítkě.

Jen jednou poražen

Nykänen výrazným způsobem potvrdil, že se soustředěně připravuje na ZOH v Calgary. Jen v úvodním závodě Intersportturné v Oberstdorfu se podařilo Pavlu Plocovi dvěma výbornými skoky porazit suverénního Fina. Nykänen pak zvítězil s výrazným bodovým náskokem v Garmisch-Partenkirchenu, Innsbrucku i Bischofshofenu. S výjimkou prvního soutěžního kola v Ga-Pa, kde o metr dále doskočil Weissflog, měl po prohře s Plocem vždy nejdělsí a přitom stylově dokonalé skoky. Jeho jistota v odraze, klidný let, vedení lyží a kvalitní doskok jsou požitkem pro experty této disciplíny. Dovede se vyrovnat i s případnou menší chybíčkou. Porazit Nykänena je velmi obtížné a zatím to dokázal v nové sezóně jen Ploc zásluhou vynikajícího výkonu. V Oberstdorfu, kde se na devadesátce dosud čs. reprezentantům nepodařilo zvítězit, měl Ploc dva výborné skoky. V prvním kole skočil o jeden metr dále než Nykänen a skokem 116 m vyrovnal rekord můstku Rakušana Vettoriho. Vedl před Nykänenem o 0,4 bodu. Ve druhém kole dolétl na značku 117 m, což znamenalo nový rekord můstku a o tři metry více než Nykänen. Zajistilo mu to prvenství rozdílem 6,6 bodu před Finem.

Úspěch Nykänena je devátým prvenstvím Finů v Intersportturné. Nykänen zopakoval vítězství z 31. ročníku 1982–83. Poprvé se zasloužil o úspěch Finů v 3. ročníku 1954–55

H. Silvenoinen. Po něm následovali 1956–57 P. Uotinen, 1961–62 E. Kirjonen, 1963–64 a 1965–66 V. Kankkonen, 1977–78 K. Ylianttila a 1978 až 1979 P. Kokkonen.

Výsledky čs. reprezentantů povzbuzením

Třetí místo Jiřího Parmy v celkové klasifikaci a body do Světového poháru v každém ze čtyř závodů, vítězství Pavla Ploce a jeho nový rekord můstku v Oberstdorfu, probouzení se juniora Františka Ježe do druhého kola ve všech závodech a jeho 23. pořadí v celkové klasifikaci jsou největšími klady účasti šesti čs. reprezentantů a povzbuzením do další náročné přípravy na ZOH v Calgary. Ploce připravil o stupně vítězů celkového pořadí nepovedený první soutěžní skok při nárazovém bočním větru v Garmisch-Partenkirchenu, jeho 14. místo v celkovém pořadí je však podstatně lepší než v 35. ročníku, kdy skončil 48.

Vzestupnou formu potvrdil Ladislav Dluhoš. Ve všech závodech postoupil do druhého kola, 22. pořadím se zlepšil o šest míst ve srovnání s loňskem. Jiří Malec na Intersportturné startoval poprvé. V úvodním závodě v Oberstdorfu se nekvalifikoval do finále, v Ga-Pa bodoval do Světového poháru a na rakouských můstcích byl vždy mezi postupujícími závěrečné části startovního pole. Očekávalo se však, že překvapí lepším umístěním. Martin Švagerko nepodal očekávaný výkon. Jen v Innsbrucku postoupil do druhého soutěžního kola. Ve srovnání

šeny Polák Fijas, Jugoslávec Ulaga, Norové Braaten, Eidhammer a další skokani zvučných jmen.

Nejlepší umístění z mladíků dosáhl Švéd Staffan Tällberg, který již dvakrát bodoval ve Světovém poháru v japonském Sapporu a měl zejména vynikající začátek. V Oberstdorfu i v Garmisch-Partenkirchenu stál dokonce na stupních vítězů a jeho šesté místo v celkovém pořadí mu zajistilo olympijskou nominaci.

Novou rakouskou naději je Heinz Kuttin z Villachu, který na Intersportturné oslavil sedmnácté narozeniny. Skončil v celkové klasifikaci dvě místa za Ježem na 25. pořadí.

Silnou čtyřku sedmnáctiletých doplňuje Dieter Thoma (NSR) z Hinterzartenu. Je synovcem vynikajícího sdruženáře Georga Thomy, olympijského vítěze 1960 a mistra světa 1966. Skončil 26.

Bude zajímavé, jak si tito mladí skokani povedou na letošním MSJ v rakouském Saalfeldenu.

Zajímavé hlasy trenérů a závodníků

„Výkony Parmy, Ploce a mladého Ježe v náročné konkurenci byly dobré, ale máme ještě co zlepšovat.“ řekl po Intersportturné trenér čs. reprezentanta družstva Dalibor Motejlek. „Škoda, že pro nedostatek sněhu bylo nutno odřeknout Turné Bohemia. Je třeba znovu změnit připravený program. Situace na můstcích v celé Evropě není ideální a nutno se s ní vyrovnat.“

Ve vynikající formě je Nykänen a daleko před všemi svými konkurenty. Má mnohem více naskákaných skoků, než všichni jeho vážní soupeři. Intersportturné znovu potvrdilo, že 15–20 skokanů má vyhlídky ucházet se o olympijské medaile. Mezi těmi, kterým se na Intersportturné příliš nedařilo, byli i Norové a Rakušané. Více než měsíc je však ještě dosti dlouhá doba a situace ve výkonnosti světové skokanské špičky se může hodně pozměnit. Musíme udělat vše, aby naši skokani v Calgary potvrdili optimální výkonnost a úspěšně reprezentovali čs. lyžování.“

Vedoucí čs. výpravy — zástupce ústředního trenéra VSL ÚV ČSTV **Josef Lánský**: „Po sedmácti letech zásluhou Parmy jsme byli opět zastoupeni na stupních vítězů náročné soutěže. Ploc se přičinil o to, aby čs. reprezentant konečně zvítězil i na devadesátce v Oberstdorfu. Potěšila bojovnost a výkony mladého Ježe, který se nezalekl skokanů zvučných jmen. Dobré výsledky našich skokanů na Intersportturné však nelze přeceňovat. Další členové družstva neměli vyrovnané výkony, do nominace na ZOH se může ještě výkonnost ostatních olympijských kandidátů zlepšit.“

Vítěz Intersportturné **Matti Nykänen**: „Svůj výkonnostní cíl v hodnotně soutěži jsem splnil. V Calgary však budou podmínky ještě náročnější a pro skokany světové špičky je zlatá olympijská medaile nejcennější. Celou přípravu letošní olympijské sezóny zaměřuji na tento vrchol a přišti dny přinesou její vyvrcholení.“

Nový rekordman můstku v Oberstdorfu **Pavel Ploc**: „Nykänen je velkou jedničkou letošní sezóny. Z vítězství nad ním v Oberstdorfu jsem měl velkou radost. Tam se mi podařily oba skoky. V současnosti je nejméně patnáct skokanů, kteří mají vyhlídky na vybojování olympijských medailí. Hodně bude záležet na momentálních povětrnostních podmínkách a také trochu závodnického štěstí.“

Trenér Rakušanů **Paul Ganzenhuber**: „Výsledky mých svěřenců byly pro mne zklamáním. Až jedenácté místo obháje trojeje Vettoriho a 28. Feldera nejsou příliš povzbudivé. Špatné sněhové podmínky poznamenaly přípravu i našeho týmu. Věřím však, že manko skoků dohoníme a po mistrovství Rakouska v Eisenerzu a Murau budů mít jasno o olympijském družstvu a výkonnost všech členů týmu se zlepši. Plánujeme týdenní aktivní odpočinek na Jamajce před odletem do Calgary.“

Trenér Kanadánů Rakušan **Willi Pürstl**: „Pro přípravu družstva v Kanadě jsou horší podmínky než v Evropě a musíme často absolvovat k tréninku tříhodinový let. Oporami týmu by měli být zkušený Bulau a Collins. Mladými členy reprezentačního kolektivu jsou Todd Gillmann a Ron Rautto. Očekáváme zvýšení zájmu Kanadánů o tuto disciplínu po ZOH v Calgary.“

Pořadatelé neklamali

Špatné sněhové podmínky i v alpských zemích znamenaly v letošní sezóně odřeknutí řady významných mezinárodních závodů. Organizátoři Intersportturné však ani tentokrát neklamali. Na svazích okolo všech čtyř

můstků se zelenala tráva, pásly ovce a nebylo ani stopy po sněhu. Všechny můstky však byly dobře připraveny a ani teplé počasí neohrozilo uspořádání některého ze závodů. Sníh dopravovali pořadatelé často ze značných dálek vysokohorských terénů. Využili moderní techniku a v Ga-Pa dokonce i ledu ze zimního stadionu. Závodníci i trenéři byli spokojeni s péčí, kterou věnovali organizátoři přípravě závodů. Odměnila je i účast asi 80 000 diváků. —tr—

VÝSLEDKY 36. INTERSPORTTURNÉ

První závod 30. prosince 1987 v Oberstdorfu: 1. Ploc 230,2 (116 a 117), 2. Nykänen [Fin.] 225,6 (115 a 114), 3. S. Tällberg [Švéd.] 207,6 (113 a 106), 4. Hauswirth [Švýc.] 204,3 (110 a 107), 5. Puikkonen [Fin.] 203,1 (110,5 a 106), 6. Weissflog [NDR] 202,9 (108 a 105,5), 7. Thoma [NSR] 202,3 (111 a 106), 8. Kuttin [Rak.] 200,6 (109 a 105), 9. T. Ylipulli [Fin.] 199,7 (109 a 104), 10. Bauer [NSR] 198,6 (114 a 98), 11. Vettori [Rak.] 197,7 (108 a 105), 12. Eidhammer [Nor.] 190,9 (108 a 100,5), 13. Parma 190,7 (105 a 103), 14. Wiegele [Rak.] 190,5 (106 a 104), 15. Tepeš [Jug.] 189,9 (110 a 98,5), 16. Sambugaro [It.] 188,2 (109 a 99), 17. Ulaga [Jug.] 188,0 (107 a 100,5), 18. Kjörum [Nor.] 185,9 (107 a 99), 19. Klausner 185,5 (107 a 98), 20. Leonhardt [oba NSR] 184,7 (106,5 a 99). — 25. Jež 181,1 (105 a 99), 39. Dluhoš 172,4 (105 a 93,5), 63. Malec 82,6 (99), 74. Svagerko 79,4 (96).

Tři nejlepší skokani 36. ročníku Intersportturné. Zleva druhý Weissflog (NDR), uprostřed vítěz Nykänen (Finsko) a vpravo třetí Parma

Druhý závod 1. ledna 1988 v Garmisch-Partenkirchenu: 1. Nykänen 212,4 (103,5 a 101,5), 2. S. Tällberg 200,1 (100 a 98), 3. Weissflog 198,5 (104,5 a 92), 4. Vettori 195,8 (106,5 a 87), 5. Thoma 187,8 (101 a 90), 6. Tepeš 187,3 (95 a 93,5), 7. Hauswirth 186,5 (92 a 97), 8. Parma 185,9 (96 a 91,5), 9. Lehmann [Švýc.] 184,9 (92 a 98), 10. Malec 181,8 (98 a 90,5), 11. Puikkonen 181,7 (94 a 93), 12. Wiegele 181,1 (96 a 92), 13. Bulau [Kan.] 179,4 (93,5 a 91,5), 14. Brejčev [Bul.] 179,2 (97 a 90), 15. Okraffka [NDR] 177,2 (92 a 92,5), 16. Heumann [NSR] 175,9 (92,5 a 92,5) a T. Ylipulli 175,9 (99,5 a 83), 18. Rohwein [NSR] 176,8 (96,5 a 87), 19. Jesin [SSSR] 176,6 (97 a 86), 20. Klausner 176,4 (95 a 87,5). — 26. Dluhoš 172,2 (95 a 87), 34. Jež 168,6 (92,5 a 88), 64. Ploc 76,2 (87,5), 70. Svagerko 73,5 (84,5).

Třetí závod 3. ledna v Innsbrucku: 1. Nykänen 220,0 (108 a 105), 2. Bauer 197,5 (107 a 96), 3. Weissflog 195,1 (96 a 101),

4. Parma 194,6 (104,5 a 95), 5. Ploc 193,0 (102 a 98,5), 6. Heumann 183,9 (98 a 96) a Felder [Rak.] 183,9 (97 a 97), 8. Thoma 181,4 (97 a 97) a Fijas [Pol.] 181,4 (95 a 99), 10. Tepeš 180,1 (94 a 98), 11. Bulau 179,6 (96 a 96), 12. Suorsa [Fin.] 179,5 (97 a 96), 13. Wiegele 177,8 (95,5 a 97), 14. Hauswirth 177,3 (98 a 92), 15. Pedersen [Nor.] 173,8 (95 a 95), 16. Sambugaro 173,4 (95 a 94), 17. T. Ylipulli 173,1 (97 a 90), 18. Haim [Rak.] 173,0 (91 a 97), 19. Dluhoš 172,5 (94 a 94), 20. Stjernen [Nor.] 170,0 (92 a 96). — 32. Svagerko 159,1 (88 a 94), 45. Malec 143,1 (90 a 82), 46. Jež 142,6 (89 a 83).

Čtvrtý závod 6. ledna v Bischofshofenu: 1. Nykänen 229,7 (112,5 a 110), 2. Ulaga 208,9 (108 a 102,5), 3. Eidhammer 207,7 (105 a 105), 4. Opaas [Nor.] 207,5 (104,5 a 105), 5. Kuttin 207,1 (108 a 103), 6. Wiegele 203,3 (105 a 104), 7. Ploc 203,0 (103 a 104), 8. Suorsa 200,3 (107,5 a 99), 9. Vettori 200,1 (105 a 98,5), 10. Fidjestoel [Nor.] 198,4 (106 a 99,5), 11. Parma 196,4 (102 a 101), 12. Hauswirth 195,4 (102 a 101), 13. Kjörum 192,7 (101,5 a 101), 14. Weissflog 192,2 (102 a 98), 15. Stjernen 191,8 (103 a 101), 16. Tepeš 190,9 (101 a 99,5), 17. Pedersen 188,1 (99,5 a 101,5), 18. S. Tällberg 187,9 (101 a 99,5), 19. Heumann 193,3 (96 a 103), 20. Puikkonen 182,6 (103 a 93). — 26. Jež 175,2 (102 a 90,5), 40. Dluhoš 152,0 (93,5 a 86), 49. Malec 131,6 (92,5 a 78,5), 59. Svagerko 74,6 (90). **Konečné pořadí 36. ročníku Intersportturné:** 1. Nykänen 887,7 (225,6 — 212,4 — 220,0 — 229,7), 2. Weissflog 788,7 (202,9 — 198,5 — 195,1 — 192,2), 3. Parma 767,6 (190,7 — 185,9 — 194,6 — 196,4), 4. Hauswirth 763,5

(204,3 — 186,5 — 177,3 — 195,4), 5. Wiegele 752,7 (190,5 — 181,1 — 177,8 — 203,3), 6. S. Tällberg 751,5 (207,6 — 200,1 — 155,9 — 187,9), 7. Tepeš 748,2 (189,9 — 187,3 — 180,1 — 190,9), 8. Bauer 741,0 (197,8 — 173,6 — 197,5 — 172,1), 9. T. Ylipulli 731,5 (199,7 — 176,9 — 173,1 — 181,8), 10. Puikkonen 726,3 (203,1 — 181,7 — 158,9 — 182,6), 11. Vettori 721,1, 12. Kjörum 714,1, 13. Heumann 713,2, 14. Ploc 702,4 (230,2 — 76,2 — 193,0 — 203,0), 15. Stjernen 697,1, 16. Stranner [Rak.] 688,6, 17. Bulau 686,9, 18. Findeisen 686,4, 19. Verwejkim [SSSR] 682,2, 20. Pedersen 677,6, 21. Klausner 670,0, 22. Dluhoš 669,1 (172,4 — 172,2 — 172,5 — 152,0), 23. Jež 667,5 (181,1 — 168,6 — 142,6 — 175,2), 24. Kowal [Pol.] 651,1, 25. Kuttin 641,1, 26. Thoma 628,9, 27. Opaas 623,1, 28. Felder 613,4, 29. Fijas 607,8, 30. Sambugaro 596,5. — 43. Malec 539,1 (82,6 — 181,8 — 143,1 — 131,6), 60. Svagerko 386,6 (79,4 — 73,5 — 159,1 — 74,6). —tr—

Záběr ze startu štafetového závodu mužů 4X10 km klasickým stylem

[Foto B. Hynek]

Jubilejní Zlatá lyže a cenné body čs. běžců

NEJRYCHLEJŠÍ PATNÁCTKA NA SVĚTĚ

Zlatá lyže Českomoravské vysočiny oslavila jubileum padesáti ročníků zařazením do programu Světového poháru běžců, který se poprvé uskutečnil v ČSSR. Ani mimořádně nepříznivé podmínky pro lyžování nezaskočily zkušené a obětavé novoměstské organizátory, kteří ve spolupráci s Tatraci připravili závod na Štrbském Plese. I v tomto vysokohorském středisku bylo třeba navězt 50 nákladních aut sněhu, upravit některé nerovnosti a s podporou stranických a státních orgánů popradského okresu, příslušníků armády a zaměstnanců lyžařského areálu vzorně připravit trasu 7,5 km. Za mimořádnou obětavost organizátorů se jim startující odměnili dosud nejlepším časem na patnáctku v historii mezinárodních závodů a čs. reprezentanti vybojováním 23 bodů ve Světovém poháru jednotlivců a štafet. Bylo to pro ně povzbuzením v závěrečné svědomité přípravě na ZOH v Calgary. Příkladné úsilí pořadatelů závodu ocenil i technický delegát FIS Hans Statmann.

SVĚDOVÉ UDÁVALI TÓN ZÁVODU

K závodům o Zlatou lyži Českomoravské vysočiny 14.—16. ledna přijeli reprezentanti z patnácti zemí, což znamenalo zajímavé změnění sil i pro některé čs. mladší závodníky. Nejsilnější tým vyslali do Vysokých Tater Švédové, kteří také udávali tón v závodech jednotlivců i ve štafetách. Byli v něm i oba

vedoucí závodníci SP Gunde Svana a Torgny Mogren. Na Štrbském Plese se nejlépe dařilo Mogrenovi. Zvítězil na 15 km v dosud nejlepším čase na světě, získal ve Světovém poháru na dosud vedoucího Svana jedenáctibodový náskok. I ve stoupání bruslil s příkladnou lehkostí a ve štafetě klasiků byl úspěšným finišmanem.

Kompletní družstva vyslaly na Štrbské Pleso také Švýcarsko, NDR a Rakousko. Škoda, že na Zlaté lyži chyběli Finové, kteří ve stejné době měli mistrovství své země, přední Norové a první garnitura Sovětského svazu.

Švýcaři potvrdili, že pod vedením norského trenéra Torre Gullena se na ZOH pečlivě připravují. Sympatický 26letý Glachem Guidon vybojoval 3. místo před svým krajanem Andim Grünenfelderem. Další člen družstva Markus Fährndrich uzavíral první dvacítku. Guidon již bodoval v patnáctce SP v La Clusaz, ve třicítce v Kastelrottu a zařadil se mezi nejlepší desítku. Ve štafetě na druhém úseku byli Švýcaři v čele závodu zásluhou Fährndricha. Ve druhém pětakilometrovém okruhu při sjezdu na Mrtvé pleso dostal křeč, upadl, natáhl si sval a švýcarská štafeta byla připravena o možnost zasáhnout do bojů na předních místech.

Po kratší přestávce do bojů světové Špičky znovu úspěšně zasahují běžci NDR. Pod řízením nového vedoucího úseku Ulricha Wehlinga (trojnásobného olympijského vítěze v závodech sdruženém) se prosazují nejen ženy, ale také muži. Podle hlasů některých expertů Bauroth (po prvním kole vedl) při zkoušení před závodem měl nejrychlejší lyže a své schopnosti v bruslení potvrdil druhým místem,

když nechal za sebou Švýcarsko a vynikající Švédy Svana a Ottossona. Osm bodů si připsal i Uwe Bellmann a dva Michael Knoth. Tři bodovaná místa je pozoruhodný úspěch. Ve štafetě běžci NDR potvrdili, že v nové sezóně věnují pozornost i klasice, kterou v minulých závodních obdobích zanedbávali. Skončili čtvrtí, když zásluhou Baurotha na posledním úseku předávali ještě jako druzí.

Příjemně překvapili pod vedením čs. trenéra Jaroslava Honců Rakušané. Poprvé jejich zástupce Markus Gandler doběhl v první desítku SP a dobře jím rozběhl i klasickou štafetu. Druhé místo rakouského týmu znamená velký úspěch. Z výsledků rakouských běžců měl radost i technický delegát FIS Hans Statmann, který v rozhovoru s novináři ocenil úspěšnou trenérskou práci Jaroslava Honců, zejména zavedení nového systému v přípravě.

Ideální počasí po oba dny a dokonale upravená, zmrzlá trať při patnáctce (dvakrát 7,5 km) přinesly rychlostní rekord. Sedm běžců zaběhlo trasu pod 35 minut, a to bude

sotva někdy překonáno. Přitom trat ve značně nadmořské výšce nebyla snadná, jak prohlásila většina účastníků.

ŠVANDA, KORUNKA I ŠTAFETA BODOVALI

Zlatá lyže byla s mistrovstvím ČSSR posledními závody, které měly provéřit připravenost čs. kandidátů ZOH a rozhodnout o olympijské nominaci. Ladislav Švanda devátým místem i výkonem ve štafetě potvrdil, že v současné době je jedničkou našeho reprezentačního kolektivu. Václav Korunka po dobrém výsledku v úvodním závodě SP v La Clusaz podruhé zabodoval. Jen tyto dva čs. běžci po první části jsou mezi 44 závodníky, kteří se zapsali do tabule Světového poháru. Švanda je zatím 25. se 7 body společně s Finem Ristanenem a Baťukem (SSSR), Korunka se dělí o 31. pořadí s Rakušanem Stadloberem a olympijským vítězem Zimjatovem (SSSR). Další členové reprezentačního týmu Pavel Benc, Petr Lisičan, Miloš Bečvář, Radim Nyč, Martin Petrásek a Jiří Teplý obsadili 23., 24., 30., 31., 43. a 80. místo v konkurenci 107 startujících.

Klasická štafeta v neobvyklém složení, v němž trenér Bohuslav Rázl dal na posledních úsecích příležitost mladým členům družstva, obsadila ve složení Švanda, Bečvář, Nyč, Korunka cenné třetí místo a připsala si 15 bodů do klasifikace SP. Druhá štafeta (Petruš, Benc, Lisičan, Buchta) porazila první týmy NSR, Itálie a Jugoslávie a skončila devátá. Nyč i Korunka zaběhli své úseky v třetím nejlepším čase a potěšili technikou jízdy a bojovností.

„S výkony našich reprezentantů jsem spokojen,“ řekl po závodě trenér Bohuslav Rázl. „Potěšitelná je bojovnost mladých členů kolektivu. Platí to především o Korunkovi, který bodoval v patnáctce a společně s Nyčem si úspěšně vedl ve štafetě. Potřebujeme ještě zvýšit rychlost a to je úkol závěrečné přípravy.“

„Snažil jsem se držet Mogrena, který mne dojel na desátém kilometru,“ poznamenal na patnáctce Švanda. „Torgny však běžel ve vynikající formě s neobvyklou lehkostí a ta mi scházela. Bojoval jsem, ale nestačil s ním udržet tempo.“

JEDNIČKA NOVOMĚSTSKÝM ORGANIZÁTORŮM

Závod potvrdil zdravé jádro funkcionářů československého lyžování na Českomoravské vysočině a jejich dobrou spolupráci s tatranskými činovníky. Novoměstští lyžaři za svízelné sněhové situace hledali dobré podmínky pro závod nejen na Štrbském Plese, ale také v Jeseníkách, aby za žádnou cenu jubilejní ročník závodu nevynechali. Celkem 28 členů oddílu „lopatářů“ od úterka upravovalo trať, početný organizační výbor v čele s ředitelem závodu Zdeňkem Gabrielem, předsedou OV MVDK Janem Sedlaříkem, předsedou MěstNV Petrem Klapačem, místopředsedou OV a před-

sedou lyžařského oddílu ing. Kvidem Palečkem učinili vše, aby účastníci závodů byli spokojeni. Nebylo málo těch, kteří zajištění tohoto tradičního závodu věnovali část své dovolené.

O tom, jak významné zázemí má běžecké lyžování v Novém Městě, svědčí i skutečnost, že v noci ze čtvrtka na pátek vyjely z Nového Města dva napěchované autobusy turistů. Chtěli být při oslavě jubilea jejich slavného závodu, který znamená významný kus historie čs. lyžování. Již podruhé ho organizátoři museli uspořádat na Slovensku, poprvé v roce 1980 se konal s Bezručovým memoriálem na Skalce. Pochvala technického delegáta FIS H. Statmanna, trenérů, závodníků a zástupce sponzora Folksamu red. W. Kirchhofera byla zasloužená. Dobrou organizaci

Nejúspěšnější závodníci Zlaté lyže. Vlevo druhý H. Bauroth (NDR), uprostřed vítězny Švéd T. Mogren, vlevo Švýcar G. Guidon (Foto B. Hynek)

Trenéři před olympiádou

V době, kdy čtete tyto řádky, ZOH v Calgary už nabírají na obrátkách. Propočty, naděje, radosti, zklamání — vše už dostává konkrétní podobu. Co však tomu předcházelo? Přinášíme krátké výpovědi trenérů Švédska a Itálie, jak jsme je zaznamenali na SP v Tatrách.

Švédští běžci mají za sebou od závěru loňské sezóny 700 tréninkových hodin na sněhu, v létě se připravovali na ledovci v rakouském Ramsau, kde zahajovali přípravu na tuto sezónu. Vede je 43letý Lars Göran Pettersson a jeho odpovědi byly zajímavé.

Nejprve k úspěchu na Štrbském Plese...

„Výsledky tohoto posledního závodu SP nás těší, ale nepřeceňujeme je. Už před závody jsme věděli, že našimi nejpětšimi soupeři budou závodníci NDR a Rakouska. Chyběli však nejlepší Norové, švédští běžci a Finové.“

Váš program do olympiády?

„Po národním mistrovství ve Skelčevě (od 20. ledna) rozhodneme, kdo doplní družstvo běžců na celkový počet osmi závodníků. Účast na olympiádě měli dávno přislíbenou Švan, Mogren, Ottosson, Wassberg, Majbäck

ocenil i ministr hutnictví a těžkého strojírenství ČSSR ing. Eduard Saul, který předával vítězům čestné ceny.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

15 km volnou technikou 15. ledna: 1. Mogren (Švéd.) 34:21,9, 2. Bauroth (NDR) — 1:7, 3. Guidon — 14,7, 4. A. Grünfelder (oba Švýc.) — 24,0, 5. Ottosson — 34,6, 6. Švan (oba Švéd.) — 35,5, 7. Gandler (Rak.) — 37,7, 8. Bellmann (NDR) — 38,7, 9. Švanda — 45,0, 10. Barco — 49,0, 11. Walder (oba It.) — 52,7, 12. Behle (NSR) — 53,7, 13. Runggaldier (It.) — 56,2, 14. Knoth (NDR) — 1:03,1, 15. Korunka — 1:03,7, 16. Kuss (NSR) — 1:04,5, 17. Langli — 1:07,3, 18. Skinstad (oba Nor.) — 1:08,2, 19. Bormetti (It.) — 1:18,3, 20. Fährdrich (Švýc.) a Thomas (Fr.) oba — 1:21,1, 22. Wigger (Švýc.) — 1:26,5, 23. Benc — 1:27,9, 24. Lisičan — 1:35,4, 25. Haland (Švéd.) — 1:37,7. — 30. Bečvář — 1:53,9, 31. Nyč — 1:56,2, 43. Petrásek — 2:21,0, 44. Buchta — 2:22,9, 55. Petruš — 2:54,2, 59. Švub — 2:57,9, 66. Vaněk — 3:09,5, 72. Beneš — 3:23,9, 77. Jebavý — 3:36,2, 79. Lichoň — 3:46,9, 80. Teplý — 3:49,2. Startovalo 107 běžců.

4X10 km klasickým stylem 16. ledna: 1. Švédsko (Ottosson, Haland, Švan, Mogren) 1:44:48,8, 2. Rakousko (Gandler, Stadlober, Blatter, Schwarz) — 59,1, 3. ČSSR I. (Švanda, Bečvář, Nyč, Korunka) — 1:41,2, 4. NDR I. (Knoth, Bellmann, Bauroth, Lautner) — 2:15,3, 5. komb. Švýcarsko—Norsko (Bovisi, Halenbarter, Kindschi, Skjeldal) — 3:04,5, 6. SSSR (Filipov, Bykov, Kasirskij, Nikitin) — 3:05,2, 7. Norsko (Langli, Skinstad, Pedersen, Mobakken) — 3:17,2, 8. Francie (Remy, Thomas, Poirot, Locatelli) — 4:02,3, 9. ČSSR II. (Petruš, Benc, Lisičan, Buchta) — 4:34,5, 10. NSR (Anzenberger, Kuss, Dotzler, Behle) — 4:40,6. — 13. ČSSR IV. (Švub, Vaněk, Beneš, Jebavý) — 5:15,8, 14. ČSSR V. (Lichoň, Janoušek, Karlík, Kapusta) — 5:30,7, 19. ČSSR III. (Časlavský, Hušek, Raabe, Kunc) — 11:05,4. Startovalo 23 štafet.

JAROSLAV TROUSIL

a Eriksson. Do Kanady letíme 3. února.“

Je pozoruhodné, že se každý z vašich vzorů hodně připravuje sám.

„Dáváme důraz na individuální přípravu. Proto se stalo, že například Švan přijel do Tater z rakouského Tauplitz, že Wassberg zůstal doma, já sám přijíždím teď ze SP v Kavgolovu, kde jsem byl s jednou skupinou závodníků. Na dva dny jsem se zastavil ve Švédsku a do Tater jsem přijel až na jednotlivce s jinou skupinou.“

Přinášíte tedy nejčerstvější zprávy ze sovětského tábora.

„Nejvíce se mi líbil Smirnov a Prokurorov, dobrý je Sachnov, také na mne udělal velký dojem Baťuk, třebaže v Kavgolovu byl až devátý.“

Proč jste nevezl do Tater Wassberga?

„Dohání trénink, na podzim měl nějaké zdravotní problémy. Také má synka Björna, kterému ještě není ani

rok, a tak to Wassberga spíš drží doma."

Zaměříte se v Calgary speciálně na některou disciplínu?

„Budů rád za každou zlatou medaili z čehokoliv.“

Jak budete trénovat posledních čtrnáct dnů před olympijskými starty?

„Trénink bude probíhat opět převážně individuálně, bude lehčí a hlavně se zaměříme na rychlost.“

Běžkaře Itálie vede finský trenér Jarmo Puukinen, který však má na starosti komplexní přípravu všech družstev. U kormidla „áčka“ běžců je 34letý Alessandro Vanoi — už dvánáct let!

První otázka patřila De Zoltovi. Proč nepřišel do Tater?

„S cestováním — jak mi řekl — by ztratil příliš mnoho času. Mimo chodem on, Albarello, Walder, Polvara a Barco mají účast na olympiádě jistou. Po SP rozhodnu, kdo pojede jako šestý. Buď Bormetti nebo Runggaldier.“

Přes všechny úspěchy běžců se v Itálii jistě větší přízni těší sjezdáři.

„Kolik oni mají na přípravu a kolik my, to se ani nedá srovnávat. Přesto musím říct, že finančních prostředků máme dostatečně, což nám například umožnilo letní zájezd do Calgary, abychom si pořádně obhlédli tratě.“

Italové překvapili na MS 1985 v Seefeldu perfektně zvládnutou bruslařskou technikou. Zvláště De Zolt lyžařský svět doslova šokoval. Kde jste se tenkrát učili Siitonenu kroku?

„Řekl bych Kochovu kroku, kroku Američana Billa Kocho. On to byl, který na závodech SP poprvé bruslil, učili jsme se podle něho. Vycházeli jsme z úvahy, že Severanům, ani sovětským běžcům klasickým stylem konkurovat nemůžeme. Rozhodli jsme se tedy, že to zkusíme s bruslením. Žádná metodika tréninku volné techniky tehdy neexistovala, zkoušeli jsme různé způsoby jak se „strefit“ do bruslení. Nejvíce to vycházelo De Zoltovi, který má pro tento styl neobyčejné pohybové schopnosti.“

Potvrdil to i titulem mistra světa v Oberstdorfu. Ale teď už dobře bruslí kdekdo a De Zoltovi je 37 let.

„Věk ve vytrvalostních disciplínách nehraje takovou roli. Světovému rekordmanu v hodinovce, cyklistickému profesionálu Francesco Moserovi letos už také bude třicet sedm. Mimo chodem, De Zolt a Moser jsou velcí přátelé, určitou část roku taky společně trénují.“

Před časem se říkalo, že bruslení odstraní „alchymii“ mazání. V Oberstdorfu jste přišli s dalším převapením — s „kouzelným“ práškem, který se zadržuje do glideru a umožňuje rychlejší skluz.

„Prášek vypínlí ve společnosti Agip Petrol a měl pomoct závodníkům formule 1. Nakonec pomohl lyžařům. Je to sloučenina fluóru a uhlíku, jmenuje se Cera F. Vynález prodali Swixu, který nyní dodává prášek na trh.“

Hodláte v Calgary překvapit další novinkou, která je pro ostatní svět zatím tajemství?

„Žádné tajemství nemáme. Tvrďe trénujeme a to je všechno.“

Zaznamenal: MICHAEL LOHNSKÝ

František Repka (ČH Štrbské Pleso) na Poháru přátelství byl nejrychlejší v běžecké části na 10 km (Foto B. Hynek)

SAVIN A SOVĚTSKÝ TÝM VÍTEŽI POHÁRU PŘÁTELSTVÍ

Štrbské Pleso po úspěšném úvodním závodě Světového poháru sruženářů bylo 19. a 20. prosince 1987 dějištěm Poháru přátelství. Sovětská sruženářská vítězství v SP zůstali ve Vysokých Tatrách a po cílevědomé přípravě o týden později znovu potvrdili dobrou formu v olympijské sezóně. Jedenadvacetiletý Vasilij Savin zvítězil v soutěži jednotlivců před svým krajanem Allarem Levandim a Ingolfem Hüttherem (NDR). Nejúspěšnější čs. reprezentant Ján Klimko skončil pátý za Andrejem Dundukovem (SSSR).

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

V soutěži družstev bezpečně prvenství patřilo prvnímu týmu Sovětského svazu ve složení Savin, Dundukov, Levandi před prvními kolektivy NDR (Hütther, Dotzauer, Schmidt) a ČSSR (F. Repka, Klimko, V. Repka). V soutěži juniorů patřilo těsné prvenství Radku Skopkovi před Františkem Mákou a prvnímu družstvu ČSSR (Pustějovský, Mára, Skopek).

Spokojenost sovětského družstva

„Byli jsme velmi spokojeni s přípravou ve Vysokých Tatrách,“ řekl trenér sovětského reprezentačního týmu sruženářů Alexandr Nosov. „Chceme zlepšit pozici našeho družstva ve světové špičce a výsledky prvního závodu Světového poháru naznačily, že by se to mohlo podařit. Kladem je vyrovnanost našeho kolektivu. Stejně jako v ostatních disciplínách i sruženáři v celém světě zaměřují svoji pozornost na Calgary a teprve tam se seje kompletní světová konkurence.“

V čs. reprezentačním družstvu chyběl Miroslav Kopal, který se ve stejném termínu zúčastnil Světového poháru v rakouském Bad Gaisernu společně s Kerdou a Kovaříkem. František Repka znovu potvrdil, že je velmi dobrým běžcem (měl na 10 km nejlepší čas ze všech startujících), ale ve skoku byl až čtrnáctý se ztrátou 32,5 bodu na vítěze skokanské části Levandího. Čs. sruženáři při nepříznivých sněhových podmínkách mají velké manko ve skokanské přípravě a projevilo se to v jejich výsledcích v první části závodu. Nejlepší byl opět Klimko na šestém pořadí se ztrátou 1:10,5 min na vítězného Levandího.

Jednotlivci: 1. Savin 434,8 (215,9 a 218,9), 2. Levandi (oba SSSR) 428,7 (217,5 a 211,2), 3. Hütther (NDR) 425,6 (208,0 a 217,6), 4. Dundukov (SSSR) 419,7, 5. Klimko 418,8 (206,9 a 211,9), 6. Prenzel 418,7, 7. Dotzauer (oba NDR) 411,4, 8. F. Repka 405,5 (185,5 a 220,0), 9. Červjakov (SSSR) 405,3, 10. Schmidt 401,5, 11. Blechschmidt (oba NDR) 397,0, 12. Nikiforov (SSSR) 393,5, 13. V. Repka 384,9 (203,4 a 181,5). — 17. Patrás 359,3 (152,0 a 207,3). — Skok: 1. Levandi 217,5 (86 a 83,5), 2. Savin 215,9 (86,5 a 82), 3. Červjakov 208,5 (85 a 83), 4. Hütther 208,0 (83 a 80,5), 5. Dundukov 207,9 (81 a 84), 6. Klimko 206,9 (80,5 a 85,5), 7. V. Repka 203,4 (78 a 84,5). — 14. F. Repka 185,5 (77 a 80), 27. Patrás 152,0 (67 a 74). — 10 km: 1. F. Repka 28:52,7, 2. Prenzel — 3,3, 3. Savin — 5,3, 4. Nikiforov — 8,4, 5. Hütther — 12,1, 6. Klimko — 40,7, 7. Dundukov — 40,9, 8. Dotzauer — 42,7, 9. Levandi — 43,9, 10. Zavjalov — 44,2. — 12. Patrás — 1:03,5, 19. V. Repka — 3:12,7.

Juniori: 1. Skopek 390,4 (192,4 a 198,0), 2. Mára 389,0 (180,6 a 208,4), 3. Hopf (NDR) 386,0 (196,6 a 190,2), 4. Vrbčan 373,5, 5. Felx (NDR) 372,2, 6. Pustějovský 362,5. — Skok: 1. (10.) Hopf 196,6 (79,5 a 81), 2. (11.) Skopek 192,4 (77 a 80,5), 3. (27.) Vrbčan 176,6 (77,5 a 73). — 10 km: 1. Pustějovský 29:49,9, 2. Mára — 0,7, 3. Kečka — 11,4.

Družstva mužů: 1. SSSR I. (Savin, Dundukov, Levandi) 1283,2, 2. NDR I. (Hütther, Dotzauer, Schmidt) 1238,5, 3. ČSSR I. (F. Repka, Klimko, V. Repka) 1209,2, 4. Komb. NDR/ČSSR (Prenzel, Patrás, Blechschmidt) 1175,0, 5. SSSR II. (Nikiforov, Zavjalov, Červjakov) 1139,5, 6. SSSR III. (Dovitčev, Prosvirina, Simonov) 1062,7.

Družstva juniorů: 1. ČSSR I. (Pustějovský, Mára, Skopek) 1141,9, 2. NDR (Felx, Mayer, Hopf) 1116,0, 3. Dukla Liberec 805,9. — 18 —

Protahovací cvičení v tréninku sjezdaře

Víte, co je to stretching? Stretching se stal populárním a vyhledávaným druhem uvolňovací gymnastiky v mnoha druzích sportu. Je rozpracován jako ranní a večerní cvičení pro běžnou populaci i pro sportovce v dvaceti různých sportovních odvětvích.

Chtěli bychom vás seznámit s cviky doporučenými pro sjezdové lyžování. Jsou to pouze cviky základní. Bob Andersen ve své publikaci seznamuje také s různou modifikací těchto cviků, které doporučuje, pokud cvičenec má nějaké zdravotní potíže a nemůže určitý cvik provádět v jeho základní podobě.

Nejdříve něco o tom, co to vlastně stretching je a něco o technice stretchingu. Stretching je protahovací a uvolňovací cvičení. Prostřednictvím pasivního, vědomého natahování a uvolňování svalů se výrazně zvýší pohybový rozsah svalů, vazů a kloubů a zároveň se podstatně sníží riziko zranění.

Správně prováděný stretching má povzbudivý účinek na dýchání a celé tělo, na druhé straně snižuje psychické a také fyzické napětí.

PŘEDPOKLADY

Stretching může provádět každý bez ohledu na stáří a pohlaví. Důležité je pokud možno úplné uvolnění a koncentrace na tělo.

Prostřednictvím vědomého „soustředění se na tělo“ může být dosažen očekávaný výsledek uvolnění a natažení. Při pravidelném stretchingu je pokrok samozřejmý. Ale měli bychom si uvědomit, že nejde o výkon, že není dů-

ležité. Při tomto cviku cítíte nejvíce svaly na zadní straně stehna a v podkolenní.

Cvik č. 4. Otáčejte rovnoměrně kotníkem zleva doprava a zprava doleva za mírného odporu ruky. Otáčecí pohyb kotníku vám pomůže protáhnout těsné vazy. Opakujte 10 až 20 krát v každém směru.

Cvik č. 5. Sedněte si a ohněte pravou nohu, pata je opřena vně od pravé kyčle. Levá noha je ohnutá a chodidlo levé nohy směřuje k horní části pravé nohy. Tento cvik můžete také provádět s levou nohou nataženou dopředu. Provádějte 20 s a nohy vystřídejte.

Cvik č. 6. Sedněte si, levá noha je natažená, pravá ohnutá, chodidlo pravé nohy je opřeno o vnitřní stranu stehna levé nohy. Pomalu se předklánějte kupředu až do okamžiku, kdy cítíte mírný tah. Vydržte 20 s. Potom se ohněte v kyčlích trochu více dopředu. Vydržte ještě 25 s. Potom vyměňte nohy a celé cvičení opakujte na druhou stranu.

Cvik č. 7. Následující cvik ulehčí pohyb nohou do stran, pomůže zachovat ohebnost a pomůže předejít zranění. Sedněte si s nohama pohodlně od sebe. Natáhněte se pomalu doprostřed mezi nohy. Pohyb vychází od kyčlí. Uvolněte čtyřhlavý sval stehenní a chodidla držte ve vzpřímené poloze. Tuto polohu držte 35 s. Ruce natáhněte doprostřed, abyste si zachovali lepší stabilitu nebo se můžete pro větší kontrolu něčeho držet. Nepusťte ramena a hlavu dopředu.

Cvik č. 8. Tento cvik je výborný na protažení třísel. Sedněte si, dejte chodidla k sobě a držte je prsty dohromady. Mírně se nakloňte dopředu. Ohýbejte se v kyčlích až do okamžiku, kdy ucítíte tah v tříselech. Můžete cítit i tah v zádech. Držte po dobu 40 s. Počáteční pohyb nesmí vycházet z ramen, ale z kyčle. Položte si lokty na vnitřní stranu nohou, tím získáte lepší rovnováhu. Je důležité mít u všech cviků dobrou stabilitu a pak teprve začít s protahováním. Nezapomeňte, že se nesmíte pohupovat, najdete si pohodlné místo ke cvičení.

Cvik č. 9. Toto cvičení vám pomůže redukovat napětí v oblasti šíje a umožní vám uvolněný pohyb hlavy a šíje. Lehněte si na záda, dejte nohy mírně od sebe, po-

na pomoc trenérům a cvičitelům

ležité dodržet časové limity jednotlivých cviků, ale cvičíme tak dlouho, dokud se sami cítíme dobře. **Nejdůležitější je koncentrace, uvolnění a pravidelnost cvičení.**

TECHNIKA STRETCHINGU

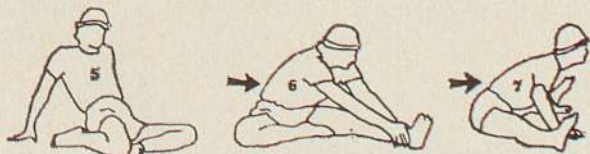
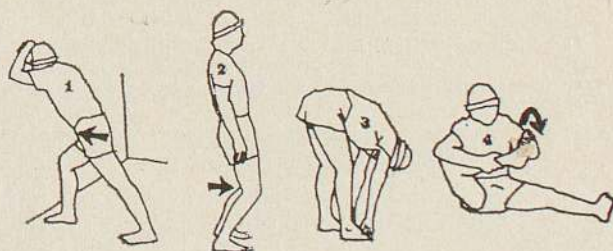
Stretching můžeme uskutečnit kdekoli a kdykoli, určitě ale před a zejména po sportovní činnosti.

- Soustředte se psychicky a fyzicky na tělo. Uvolněte se vícekrát a pozvolna se rovnoměrně protáhněte.
- Žádný aktivní pohyb, žádné pohupování.
- Prožívejte své tělo a všimněte si reakce. Věnujte 20 až 30 sekund na jedno cvičení v určité poloze. Dýchejte volně a pravidelně. Žádné extrémní pohyby nebo bolestivé pozice.
- Neprovádějte pohyb nikdy zbrkle, rychle do výchozí pozice ani zpět.
- Ukončete stretching vždy dvěma dokončujícími cvičeními:
 - protáhnout se (cvik č. 11)
 - lehnout si na záda a nohy opřít o zeď.

Cvik č. 1. Tento cvik patří do skupiny cvičení na protažení nohou a zad. Stoupněte si malý kousek od pevné opory. Opřete se o předloktí. Jedna noha je ohnutá, chodidlo spočívá na zemi. Druhou nohu postavte na ni. Pomalu tlačte kyčel dopředu a záda držte rovně. Patu držte pevně na zemi, prsty míří dopředu. Pomalu zatlačte a držte v natažení. Natažení držte 30 s. Neodsakujte. Protáhněte také druhou nohu.

Cvik č. 2. Pokrčte kolena, nohy jsou od sebe na šíři ramen. Páty jsou na zemi, špičky směřují rovně dopředu. Tato pozice se provádí 30 s. V postojí s pokrčenými koleny se napíná čtyřhlavý sval stehenní a relaxují svaly na zadní straně stehna. Když setrváváte v této pozici, cítíte rozdíl mezi přední a zadní stranou stehna. Čtyřhlavý sval ztuhne a svaly na zadní straně stehna jsou měkké a relaxují.

Cvik č. 3. Začínáme ze stoje, nohy jsou od sebe na šíři ramen, prsty směřují dopředu. Pomalu ohýbáme záda. Kolena držíme mírně ohnutá. Ruce a záda necháme odpočívat. Zvedněte se když cítíte mírný tah v zádech a nohou. Vydržte přibližně 15–25 s než si odpočnete. Kolena nesmějí být natažená, nepohupujte se. Stretching dělejte tak dlouho, dokud neucítíte bolest a ne jak dlouho vydr-

krčte je v kolenou, chodidla spočívají na zemi. Spojte prsty za hlavou v úrovni uší. Použijte sílu paží a pomalu táhněte hlavu dopředu až do okamžiku, kdy cítíte jemný tah v šíji. Držte 5–10 s, potom se pomalu vraťte do výchozí pozice. Proveďte tento cvik třikrát za sebou, uvolněte v přestávce mezi cvičením páteř a šíji.

Cvik č. 10. Lehněte si na záda, pokrčte kolena, nohy jsou mírně od sebe, chodidla jsou na zemi. Spojte prsty za hlavou, položte paže na zem. Přehodte levou nohu přes pravou. Levá noha tlačí pravou směrem k zemi až do okamžiku, kdy cítíte mírný tah na straně kyčle nebo v dolní části zad. Držte horní část zad, hlavu, ramena a lokty celou plochou na zemi. Držte tuto pozici 30 s. Není cílem dotýkat se země pravým kolenem, ale tlačít jen tak, jak vám to povolí vaše ohebnost. Opakujte toto cvičení na druhou stranu. Tento cvik vám určitě pomůže pokud máte potíže se zády v oblasti bederní páteře. Provádějte jen tak dlouho, dokud se cítíte dobře.

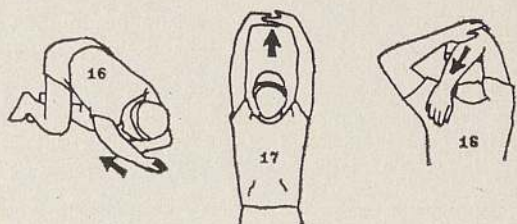
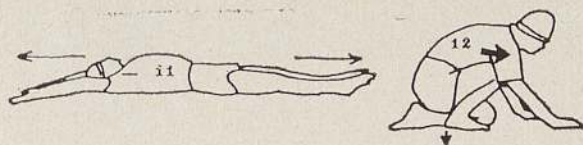
Cvik č. 11. Lehněte si na zem, natáhněte ruce za hlavu a natahujte v opačném směru nohy a ruce tak daleko, jak je vám to pohodlné. Provádějte 5 s a potom se uvolněte. Opakujte tento cvik dvakrát.

Cvik č. 12. Tento cvik se doporučuje na protažení kloubů a Achillovy šlachy. Položte chodidlo jedné nohy vedle kolena druhé nohy. Nechte patu pokrčené nohy malý kousek nad podložkou. Pomalu zatlačte patu k zemi, zatímco tlačíme dopředu hrud a ramena. Není důležité dát patu na zem, ale jít dopředu z ramen a vyvolat tah v oblasti Achillovy šlachy. Držte 15 s, vyměňte nohy.

Cvik č. 13. Při tomto cviku buďte opatrní, jestliže máte nebo jste měli nějaké potíže s koleny. Při tomto cviku protahujeme svaly na přední straně kyčle. Dejte jednu nohu dopředu tak, aby koleno přední nohy bylo přímo nad kotníkem. Nesmí být vpředu. Koleno natažené nohy se opírá o zem. Nyní zatlačte shora dolů přední část kyčle, až ucítíte slabý tah. Držte 30 s. Měli byste cítit tlak na přední straně kyčle.

Cvik č. 14. Ze stoje jděte pomalu do lehkého dřepu s chodidly na zemi a s prsty směřujícími mírně ven. V této pozici dejte kolena vně ramen. Kolena by měla být přímo nad palci nohou. Cítíte-li se pohodlně, držte 30 s. Pro mnoho lidí bude tento cvik jednoduchý, pro některé příliš složitý.

Cvik č. 15. Klekněte si a opřete se o ruce, palce směřují ven a prsty dozadu ke kolenům. Dlaň držte na zemi, ucítíte tah na vnitřní straně rukou. Držte tuto pozici 20 s.

Cvik č. 16. Klekněte si, natáhněte se dopředu a chytěte se za konec koberce nebo rohožky. Druhou ruku si dejte pod čelo. Při mírném pohybu kyčle v opačném směru můžete zvýšit nebo snížit tah. Držte 15 s.

Cvik č. 17. Spojte prsty nad hlavou. Dlaně směřují nahoru. Tlačte paže pomalu dozadu a nahoru. Vydržte 15 s. Nezadržujte dech.

Cvik č. 18. S pažemi nahoře chytěte loket jedné paže dlaní druhé paže. Loket je za hlavou, paži tlačte dolů. Provádějte pomalu a vydržte 15 s. Uvolněte se a vyměňte paže.

BLANKA SOCHOROVÁ

(Ze zahraničních pramenů)

knihovnička

MALÁ ENCYKLOPEDIE LYŽOVÁNÍ

Lyžařský sport prodělal od svých počátků před více jak sto lety, zejména pak v posledních obdobích obrovský rozvoj ve všech oblastech — ve sportovní výkonnosti, v technice, metodice, struktuře soutěží, vybavení, používaných materiálech i geografickém rozšíření.

Množství neustále rostoucích poznatků a informací i potřeba zachovat a utřídit historické materiály nutně vyžadovala syntetickou publikaci, která by byla schopna poskytovat rychlou a pohotovou orientaci a informace pokud možno o všech základních otázkách lyžařského sportu. Šlo především o to, pokusit se zachytit lyžování v plné jeho šíři, a to jak z hlediska historického vývoje, tak ve vzájemných vztazích a souvislostech.

Tento obtížný úkol na sebe vzal kolektiv autorů pod vedením dr. OTTY KULHÁNKA a JÁNA MRÁZE a tak vznikla publikace MALÁ ENCYKLOPEDIE LYŽOVÁNÍ, která vy-

šla na sklonku minulého roku v nakladatelství Olympia Praha a Šport Bratislava a stojí 48 Kčs. Obsahuje výběr 1858 hesel, 420 fotografií a 62 grafů a obrázků.

Základní osou je historie lyžování od nálezů prvních sněžnic v době před více než 5000 lety v oblasti Altajského pohoří, přes první zmínky o lyžování u Vergília a Plinia Staršího, k vojenskému a později sportovnímu využívání lyží. Rozšiřování lyží do střední Evropy, první soutěže, zakládání lyžařských klubů (Bruslařský kroužek Rösslera-Ořovského 1887), založení Mezinárodní lyžařské federace, vznik zimních olympijských her, Světových pohárů v lyžařských disciplínách až do současnosti.

Velkou část tvoří biografická hesla úspěšných závodníků a osobností z historie lyžování. Tak před námi figurují od P. K. Aalanda až po A. Žirova např.: A. Bartoš, T. Haug, A. Innauer, M. Kasererová, I. S. Kielland, G. A. Lanschner, T. Lüro, I. Mirová, G. Périllat, S. Rantanenová, A. Seelos, Snowshoe-Thompson, W. Steiner, J. T. Thams, H. Wenzelová, M. Zdarsky a další.

V knize je zachycen i vývoj jednotlivých lyžařských disciplín včetně techniky, metodiky, základních pravidel a přehledů nejúspěšnějších závodníků na ZOH a MS. Problematika techniky, metodiky a tréninku je uváděna např. i v heslech: adaptace, francouzská škola, Fuzzy oblouk, jednotný tréninkový systém, let vzduchem, lyžařská akrobacie, mazání lyží, oblouky, raná specializace, umělá hmota aj.

Velká pozornost byla věnována materiálu a vybavení lyžařů — boty lyžařské, elektronické vázání, patní automat, skluznice, tlumení kmitů lyží atd. Velmi stručně jsou představena lyžařská střediska, např. Bakuriani, Cortina d'Ampezzo, Lahti, Oberstdorf, Planica, Sapporo, Vail a další. Je uvedena historie některých tradičních lyžařských závodů: Hahnenkammrennen, Holmenkollen, Intersportturné, Tatranský pohár ap. Dále pak výsledky zimních olympijských her a mistrovství světa včetně umístění našich sportovců, jakož i přehled vítězů mistrovství ČSSR.

Čtenář nalezne lyžařská ústředí jednotlivých zemí, stručné výklady základních pravidel lyžařských soutěží a ještě mnoho dalších zajímavostí.

Nejobtížnější na celé práci bylo vybrat z lyžařského sportu to nejpodstatnější a nejdůležitější a přiblížit čtenářům krásu lyžování v celé jeho šíři, vystihnout umění a hrdinství jeho aktérů a obětavost a nadšení těch, kteří se o rozšíření lyžování zasloužili a kteří ho dnes řídí. Přes veškerou snahu nebylo možné získat všechny potřebné biografické údaje, pro vymezený rozsah publikace nebylo možné zařadit další hesla, fotografie, kinogramy a grafy.

Byl však získán rozsáhlý a cenný materiál. Byla prostudována a zhodnocena historická díla i odborné a populární publikace, byly využity dostupné archívy i vzpomínky pamětníků. Pokud vznikly nějaké chyby a nepřesnosti,

autoři se za ně omlouvají a předem děkují a těší se na připomínky, které pomohou mezery vyplnit a v zájmu historické pravdy upřesnit a další vydání této publikace zkvalitnit.

Malá encyklopedie lyžování je příspěvkem k oslavám 100 let lyžování v českých zemích. -jpo-

BIOMECHANIKA SKOKU

Ucelený pohled na skok na lyžích v ČSSR byl naposledy publikován v roce 1985 v knize Čtvrtečky a kolektivu Lyžování, vydané SPN v roce 1965. Od té doby se podstatně změnil názory na teorii skoku, který zaznamenal podstatný rozmach. Velkou časovou mezeru vyplňuje právě vydaná kniha Biomechanika skoku na lyžích, jejímž autorem je doc. dr. František Vaverka.

Publikace dává teoretický základ pro práci trenéra a cvičitelů při současném pohledu na tuto disciplínu. Znamená pokus a spojení teoretické analýzy skoku s výzkumným postižením reality pod zorným úhlem biomechaniky.

Publikace by neměla chybět v knihovnách lyžařských pracovníků. Stojí 29 Kčs a možno ji objednat v Laboratoři vrcholového sportu UP, Gottwaldova 15, 771 48 Olomouc.

-pz-

Příprava s využitím hudby

Při spojení člověk a hudba se určitě každému vybaví dobře strávená chvíle oddechu při poslechu oblíbeného žánru. Již delší dobu je prokázáno, že hudba působí pozitivně na některé aspekty činnosti člověka. Takovou hudbu nazýváme funkční a možnost jejího uplatnění při zkvalitňování a zefektivňování tréninkového procesu roste, především s modernizací hudebních pomůcek. Největší možnosti využití hudby při tréninku jsou při dlouhodobém opakování cyklických cvičení, při rozvoji ohebnosti a posilování.

Kladné působení na činnost člověka umožňují dva faktory:

1. pozitivní dopad na emocionální sféru člověka při práci nebo sportovním tréninku,
2. schopnost stimulovat rytmiku práce pohybového aparátu.

Hudba se uplatňuje v mnoha oborech lidské činnosti. První pokusy s využíváním hudby pro stimulaci činnosti člověka byly již prováděny na začátku našeho století. V r. 1910 L. Ejres zjistil větší rychlost cyklistů při hře orchestru (potvrzeno chronometrem). Při pokusech a

studiu vlivu hudby na práce schopnost člověka byl prokázán vzestup produktivity až o 25 %. Podle zahraničních údajů dnes využívá v USA, Kanadě, Anglii a Francii asi 40 % firem funkční hudbu pro zvýšení produktivity prá-

ce. Tomuto vlivu se nevyhnul ani sport. Ve Velké Británii a Itálii používají hudbu při trénincích atletů, v USA jazzovou hudbu při tréninku fotbalistů, baseballistů a plavců. Téměř vždy je slyšet z reproduktorů při závodech a soutěžích.

N. G. Ozolin udává, že hudba pomáhá překonávat jednotvárnost pohybu, oddaluje narůstající únavu a návrat k hudebním rytmům sportovního tréninku v době oddechu navozuje ideomotorický trénink. Sledování C. M. Oja a E. Kudu ukázaly, že hudba, hlavně lehká, rytmická kladně působí na trénovatelnost a regenerační procesy sportovce. J. G. Kodzaspirov ukázal kladný vliv hudby na trénink atleta, při kterém není třeba velkého soustředění (např. při náběhu nových pohybových dovedností není hudba vhodná).

U lyžařů běžců je možné využít hudbu jak při tréninku individuálním, tak kolektivním. Záleží především na prostředcích, které mají sportovci, popřípadě trenéři k dispozici, na jejich zkušenostech, schopnostech a vkusu. Při individuálním tréninku je výhodné za pobytu na prvním sněhu použít přehrávače se sluchátky, jež umožní překonávat monotónní najíždění velkého objemu. Při tréninku kolektivním, v tělocvičnách a posilovnách, lze magnetofon nebo gramofon použít jako stálou pomůcku při rozvíjení, hlavní části nebo při uklidnění.

V jednotlivých fázích tréninku musí mít hudba vždy specifický charakter. V přípravné části průpravný, v hlavní části vedoucí a v závěrečné části charakter uklidňující. To znamená, že zahřátí organismu, rozcvičení a průprava podle hudby nejen navozuje příjemnou atmosféru, podněcuje sportovce k vyššímu výkonu, současně také rozvíjí rytmiku a estetické cítění. Hudbu musíme vybrat výraznou, živou tak, aby všichni sportovci byli schopni udržet rytmus a cvičit i bez vedení trenéra. V hlavní části vedoucí funkce hudby navádí, dokresluje, podmalovává tréninkové úsilí. Nejlépe při rozvoji síly a silové vytrvalosti v tělocvičně nebo posilovně, při kruhovém tréninku. Snižuje psychické napětí a navozuje kladné emoce, což umožňuje udržet intenzitu tréninku a zvyšuje „chut“ sportovce absolvovat vysoké tréninkové dávky. Dále lze hudbu využít při stretchingu a všech formách relaxace a regenerace.

Hudba byla vždy u mladé generace součástí oddechu a psychické regenerace sil. Snažme se proto plně využít kladných vlivů, které má hudba na efektivitu fyzického úsilí člověka i v tréninkovém procesu. U většiny sportovců se určitě setkáme s příznivým ohlasem.

PaedDr. JAN VYŠKOVSKÝ a PaedDr. PAVEL KORVAS

SVĚTOVÉ POHÁRY

Nedostatek sněhu i v alpských zemích narušil lednový program Světového poháru ve všech disciplínách. Z čs. reprezentantů byli nejspěšnější skokani, kteří v italském Galliu již zahájili druhou část soutěže. Parma s Plocem bojují o pořadí na předních místech. Příjemným překvapením byl výkon sdruženáře Miroslava Kopala, který třikrát bodoval a získal potřebnou sebedůvěru.

Ze sjezdářů získal první bod Peter Jurko ve slalomu v Bad Kleinkirchheimu a v kombinaci skončil pátý, Marián Bíreš desátý. O dobrých výsledcích běžců na Zlaté lyži Českomoravské vysočiny na Štrbském Plese píšeme na str. 4 a 5.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Superobří slalom 9. ledna ve Val d'Isère (délka tratě 1800 m, převýšení 490 m): 1. Wasmeler (NSR) 1:29,16, 2. Piccard (Fr.) — 0,30, 3. Zurbriggen (Švýc.) — 0,46, 4. Mader (Rak.) — 0,51, 5. Tomba (It.) — 0,83, 6. Stock — 1,19, 7. Mayer (oba Rak.) — 1,45, 8. Girardelli (Luc.) — 1,52, 9. Eriksson (Švéd.) — 1,59, 10. Enn (Rak.) — 1,60, 11. Hangl (Švýc.) — 1,61, 12. Strolz — 1,97, 13. Pfaffenbichler (oba Rak.) — 2,17, 14. Holzer (It.) — 2,20, 15. Wirsberger (Rak.) a Mahrer (Švýc.) oba — 2,31, — 31. A. Bíreš — 2,89, 44. Jurko — 3,38, 75. M. Bíreš — 4,66, 80. Maxa — 4,95.

Sjezd 10. ledna ve Val d'Isère (délka tratě 2192 m, převýšení 620 m): 1. Zurbriggen 1:57,10, 2. Steiner (Rak.) — 0,54, 3. Girardelli — 0,57, 4. Piccard — 0,69, 5. Mair (It.) — 0,77, 6. Plee (Fr.) — 0,81, 7. Besse (Švýc.) a Stock oba — 0,92, 9. Stemmler (Kan.) — 1,01, 10. Alpiger (Švýc.) — 1,06, 11. Tauscher (NSR) — 1,09, 12. Piantanida (It.) — 1,10, 13. Verneret (Fr.) — 1,14, 14. Höflechner (Rak.) — 1,18, 15. Müller (Švýc.) — 1,21, — 67. A. Bíreš — 4,00, 76. M. Bíreš — 4,77, 83. Maxa — 5,41, 92. Jurko — 7,29.

Slalom 12. ledna v Lienzu (převýšení 180 m, v prvním kole 60, ve druhém 57 branek): 1. Gstrein (Rak.) 1:35,14 (48,76 a 46,38), 2. Tomba — 0,27 (48,77 a 46,64), 3. Nilsson (Švéd.) — 0,34 (49,52 a 45,96), 4. Bittner (NSR) — 0,40 (49,42 a 46,12), 5. Girardelli — 0,53 (49,10 a 46,48), 6. Köhlichler (Rak.) — 0,57 (49,12 a 46,59), 7. McGrath (USA) — 0,67, 8. Tötsch (It.) — 0,98, 9. Mader — 1,15, 10. Pramotton (It.) — 1,22, 11. Jagge (Nor.) — 1,24, 12. Moro (It.) — 1,44, 13. Berthold (Rak.) — 1,56, 14. Gerosa (It.) — 1,92, 15. Petrovič (Jug.) — 1,97, — 20. Jurko — 2,65.

Sjezd 16. ledna v Bad Kleinkirchheimu (délka tratě 3250 m, převýšení 890 metrů): 1. Müller 1:53,31, 2. Zurbriggen — 0,27, 3. Piccard — 0,34, 4. Stock — 0,69, 5. Boyd (Kan.) — 0,88, 6. Wasmeler — 0,97, 7. Skaardal (Nor.) — 1,10, 8. Pfaffenbichler (Rak.) — 1,27, 9. Besse — 1,36, 10. Sbardello (It.) — 1,42, 11. Assinger (Rak.) — 1,54, 12. Mair — 1,71, 13. Dürr (NSR) — 1,72, 14. Alpiger — 1,76, 15. Verneret — 1,77, — 49. M. Bíreš — 3,53, 87. Jurko — 7,81, 91. Maxa — 9,01.

Slalom 17. ledna v Bad Kleinkirchheimu (převýšení 181 m, v prvním kole 71, ve druhém 69 branek): 1. Tomba 1:58,46 (56,40 a 1:02,06), 2. Stangassinger — 2,14 (57,09 a 1:03,51), 3. Gstrein (oba Rak.) — 2,32 (57,38 a 1:03,40), 4. Žan (Jug.) — 2,74 (57,80 a 1:03,54), 5. Strolz (Rak.) — 3,18 (57,71 a 1:03,93), 6. Okabe (Jap.) — 3,30 (58,05 a 1:03,71), 7. McGrath (USA) — 3,47, 8. Accola (It.) — 3,55, 9. Orłainy (Rak.) — 3,88, 10. Benedik (Jug.) — 3,90, 11. Beck (NSR) — 4,22, 12. Grigis (It.) — 4,43, 13. Landstätter — 4,55, 14. Berthold (oba Rak.) — 4,72, 15. Jurko — 4,77.

Kombinace v Bad Kleinkirchheimu: 1. Strolz 38,19, 2. Wasmeler 59,57, 3. Piccard 61,12, 4. Mader 66,14, 5. Jurko 108,31, 6. Furuseth 108,88, 7. Berge (oba Nor.) 111,38, 8. Ery (Fr.) 111,42, 9. McGrath 111,48, 10. M. Bíreš 119,17.

Ženy

Obří slalom 5. ledna v Tignes (převýšení 385 m, v obou kolech 48 branek): 1. Schneiderová (Švýc.) 2:33,68 (1:19,77 a 1:13,91), 2. Quittetová — 0,15 (1:19,72 a 1:14,11), 3. Merleová (obě Fr.) — 1,14 (1:21,52 a 1:13,30), 4. Figiniová (Švýc.) — 1,44 (1:21,77 a 1:13,35), 5. Wachterová (Rak.) — 1,69 (1:21,14 a 1:13,86), 6. Svetová (Jug.) — 1,95 (1:21,07 a 1:14,58), 7. Walliserová (Švýc.) — 1,98, 8. Kiehlová — 2,41, 9. Gergová (obě NSR) — 2,51, 10. Guignardová (Fr.) — 2,55, 11. Schmidhauserová (Švýc.) — 2,97, 12. Stotzová (NSR) — 3,10, 13. M. Mogoreová (Fr.) — 3,24, 14. Kindlová (Luc.) — 3,38, 15. Kinshoferová — 3,56.

Druhý obří slalom 6. ledna v Tignes (převýšení 385 m, v prvním kole 49, ve druhém 52 branek): 1. Merleová 2:27,96 (1:14,36 a 1:13,60), 2. Walliserová — 0,66 (1:14,87 a 1:13,75), 3. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 0,67 (1:14,05 a 1:14,58), 4. Quittetová — 0,68 (1:14,20 a 1:14,44), 5. Schneiderová — 0,94 (1:14,48 a 1:14,42), 6. Wolfová — 1,36 (1:14,85 a 1:14,47), 7. Wachterová — 1,61, 8. Kiehlová — 1,82, 9. Salvenmoserová (Rak.) — 1,88, 10. Kinshoferová — 1,95, 11. Gergová — 2,07, 12. M. Mogoreová — 2,48, 13. Svetová — 2,55, 14. Figiniová — 2,70, 15. Meierová (NSR) — 2,81.

Superobří slalom 10. ledna v Lechu (délka tratě 1890 m, převýšení 489 m): 1. Haasová (Švýc.) 1:15,55, 2. Quittetová — 0,20, 3. Figiniová — 0,24, 4. Gergová — 0,61, 5. Fernandezová-Ochoaová — 0,63, 6. Meierová — 0,64, 7. Mösenlechnerová (NSR) — 0,66, 8. Oertliová (Švýc.) — 0,94, 9. Gütleinová — 1,13, 10. Kronbergerová (Rak.) — 1,15, 11. Walliserová — 1,19, 12. Svetová — 1,20, 13. Zellerová (Švýc.) a Thysová (USA) obě — 1,28, 15. Compagnonová (It.) — 1,35.

Sjezd 14. ledna v Zinalu (délka tratě 2500 m, převýšení 720 m): 1. Figiniová 1:55,16, 2. Percyová (Kan.) — 0,94, 3. Kronbergerová — 1,23, 4. Walliserová — 1,36, 5. Wolfová — 1,65, 6. Oertliová — 2,12, 7. Gafnerová (Švýc.) — 2,23, 8. Wachterová — 2,27, 9. Fletcherová — 2,35, 10. Lindhová (obě USA) — 2,50, 11. Steinebrümmmerová (Švýc.) — 2,51, 12. Gutensohnová — 2,62, 13. Wallingerová (obě Rak.) — 2,67, 14. Gergová — 2,80, 15. Merleová — 2,81, — 32. Milanová — 4,50, 33. L. Medzilhradská — 4,76, 47. Stejskalová — 12,95, 48. Schimmerová — 13,31.

SDRUŽENÁŘI

Závody 19.—20. prosince 1987 v Bad Gaisernu: 1. Sulzenbacher (Rak.) 419,60, 2. Loekken 402,80, 3. Abrahamson 400,30, 4. G. Andersen (všichni Nor.) 395,30, 5. Glanzmann 394,50, 6. Schaad (oba Švýc.) 394,40, 7. Pohl (NSR) 391,50, 8. Kopal 388,60, 9. Bredesen (Nor.) 380,90, 10. Müller (NSR) 379,30, 11. Bafia (Pol.) 378,90, 12. Kramer (NSR) 378,00, 13. Boegseth (Nor.) 377,30, 14. Hunger (NDR) 376,20, 15. Platzler (Rak.) 375,60 b. — 30. Kerda 345,70, 50. Kovařík 299,10 b. — Skok: 1. Sulzenbacher 218,0 (83 a 84), 2. Pohl 213,0 (83 a 82,5), 3. Abrahamson 205,8 (79,5 a 83), — 22. Kopal 174,4 (75,5 a 74), 36. Kerda 151,0 (68 a

71,5), 53. Kovařík 116,0 (63 a 59). — 15 km: 1. Loekken 40:53,6, 2. Boegseth — 22,2, 3. Kopal — 38,4, — 18. Kerda — 2:48,6, 29. Kovařík — 4:05,9.

Závody 9.—10. ledna ve Svatém Mořici: 1. Loekken 420,04, 2. Sulzenbacher 418,08, 3. Müller 416,50, 4. Kopal 416,46, 5. U. Prenzel 416,45, 6. T. Prenzel 412,43, 7. Frank (všichni NDR) 412,37, 8. Schaad 412,33, 9. Bredesen 412,30, 10. Kempf (Švýc.) 411,33, 11. Boegseth 404,83, 12. Elden (Nor.) 404,76, 13. Pohl 404,66, 14. Glanzmann 401,54, 15. Riiber (Nor.) 401,19, — Skok: 1. Schwarz (NSR) 225,6 (89 a 92), 2. Hunger 224,1 (91 a 90), 3. Sulzenbacher 217,4 (89,5 a 86), — 15. Kopal 203,6 (85,5 a 84), — 15 km: 1. Müller 44:07,9, 2. Loekken — 0,4, 3. Riiber — 4,7, — 6. Kopal — 48,0.

BEŽCI

30 km volnou technikou 9. ledna v Kavgolovu: 1. Smirnov 1:17:02,5, 2. Prokurov (oba SSSR) — 1:41,9, 3. Majbäck (Švéd.) — 2:01,3, 4. Holte (Nor.) — 2:22,6, 5. Sachnov — 2:24,5, 6. Michalev (oba SSSR) — 2:25,9, 7. Larsson — 2:41,2, 8. Persson (oba Švéd.) — 2:44,2, 9. Bafuk — 2:52,8, 10. Devjatov — 2:55,4, 11. Zimjatov — 2:56,0, 12. Filippov (všichni SSSR) — 3:02,2, 13. Kapol (Švýc.) — 3:13,1, 14. Borodavko — 3:25,0, 15. Bykov (oba SSSR) — 3:25,8, — 23. Buchta — 3:51,8, 40. Jevavý — 5:14,6, 43. Beneš — 5:28,4, 78. Lichoň — 8:12,7.

4x10 km volnou technikou 10. ledna v Kavgolovu: 1. SSSR 1:41:20,3, 3. Švédsko — 1:54,7, 3. Norsko — 1:55,7, 4. Rakousko — 1:55,8, 5. Švýcarsko — 3:38,3, 6. NSR — 3:45,1, — 8. ČSSR (Lichoň, Beneš, Jevavý, Buchta) — 4:45,3.

BEŽKYNĚ

10 km volnou technikou 9. ledna v Kavgolovu: 1. Nybraatenová (Nor.) 28:49,7, 2. Venceneová — 14,7, 3. Ordínová — 27,1, 4. Jegorovová — 39,3, 5. Tichonovová (všechny SSSR) — 40,2, 6. Määttäová (Fin.) — 42,9, 7. Dybendallová (Nor.) — 43,2, 8. Nagejkinová — 44,0, 9. Gavriljuková — 56,8, 10. Kamocká (všechny SSSR) — 1:05,7, 11. Dahlanová (Nor.) — 1:06,6, 12. Moenová (Nor.) — 1:13,8, 13. Pyykkinenová (Fin.) — 1:15,2, 14. Furlerová (SSSR) — 1:15,7, 15. Pettersenová (Nor.) — 1:18,7, — 23. Šimůnková — 1:46,8, 56. Pravečková — 3:03,6, 65. Zurynková — 3:40,8.

4x5 km volnou technikou 10. ledna v Kavgolovu: 1. SSSR 56:55,6, 2. Norsko — 11,5, 3. Švédsko — 2:06,0, 4. ČSSR (Pravečková, Zurynková, Jevavý, Šimůnková) — 3:09,3, 5. Rakousko — 3:31,6, 6. Polsko — 3:33,3.

20 km volnou technikou 15. ledna v Toblachu: 1. Greinerová-Petterová (NDR) 1:02:19,4, 2. Fritzonová — 24,4, 3. Westinová (obě Švéd.) — 51,7, 4. Thomasová (Švýc.) — 1:08,1, 5. Woldová (Nor.) — 1:29,5, 6. Kuhfittigová (NDR) — 1:49,1, 7. Swingstedtová (Švéd.) — 1:53,3, 8. Dal Sassoová (It.) — 2:04,4, 9. Elvsová (Nor.) — 2:09,4, 10. Braunová (NDR) — 2:28,5, 11. Di Centaová (It.) — 2:48,2, 12. Wallinová — 2:56,7, 13. Frostová (obě Švéd.) — 3:00,8, 14. Moringová (NDR) — 3:02,0, 15. Theurlová (Rak.) — 3:32,2.

4x5 km volnou technikou 16. ledna v Toblachu: 1. Švédsko (Swingstedtová, Fritzonová, Wallinová, Westinová) 52:27,4, 2. NDR I. — 15,3, 3. Norsko — 38,1, 4. Švýcarsko — 1:41,2, 5. Itálie I. — 1:41,5, 6. NDR II. — 1:52,3, 7. NSR — 2:40,9, 8. Rakousko — 4:13,9.

Sedmnáctiletý junior František Jež (MEZ Frenštát) zvítězil ve 3. ročníku Ceny Pohorské jednoty Radhošť ve skoku před členy reprezentačního družstva mužů Jirím Malcem (Dukla Liberec), Ivanem Šindlerem (Dukla Banská Bystrica) a Bohumilem Vackem (Dukla Liberec). V soutěži dvou závodů ve Frenštátě pod Radhoštěm v závěru třetího prosincového týdne z čs. skokanské špičky chyběla jen výběrová čtyřka, která se zúčastnila Světového poháru v japonském Sapporu.

JUNIOR JEŽ VÍTĚZEM

Závody byly současně kvalifikací pro mistrovství ČSSR a prvním kolem Československého poháru, do něhož získal Jež 35 bodů, Malec 32, Šindler 27, Vacek 12, Sakala 10, Raška a Vaško po 9, Daněk a Polák po 8, Podziměk 6 bodů.

František Jež, člen SVS-M ve Frenštátě pod Radhoštěm je největší čs. nadějí pro letošní MSJ v rakouském Saalfeldenu. Trenér Jiří Raška věnoval jeho předsezónní přípravě mimořádnou pozornost. Jež se zúčastnil loni s kompletním čs. týmem mužů také výcvikového tábora a závodů na můstku s umělo hmotou a ledovou stopou v Oberhofu a zvítězil v juniorské soutěži 13. ročníku letních závodů v Bischofsgrünu.

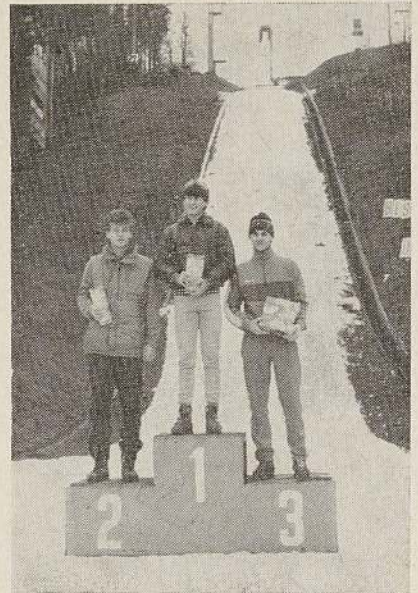
Lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát se opět osvědčil jako velmi dobrý organizátor. Dovedl využít mrazivého počasí, aby s pomocí sněhových děl i při málo příznivých sněhových podmínkách úspěšně připravil první do-

mácí skokanské závody nové sezóny.

První závod 19. prosince: 1. Jež (MEZ Frenštát) 214,1 (88,5 a 87,5), 2. Šindler (Dukla Ban. Bystrica) 198,2 (81 a 86), 3. Malec 191,0 (77,5 a 87,5), 4. Vacek 188,6 (79 a 82), 5. Daněk 187,3 (79 a 84), 6. Raška 180,7 (79 a 78), 7. Portyk (všichni Dukla Liberec) 179,4 (78 a 81), 8. Vaško (Dukla Ban. Bystrica) 171,6 (78 a 78), 9. Podziměk (Dukla Liberec) 169,9 (74,5 a 77), 10. Kojda (Dukla Ban. Bystrica) 167,0 (76 a 79). Startovalo 41 skokanů.

Druhý závod 20. prosince: 1. Malec 217,2 (90,5 a 89), 2. Jež 215,8 (87,5 a 90,5), 3. Šindler 208,7 (85 a 89,5), 4. Sakala (MEZ Frenštát) 203,4 (86,5 a 85), 5. Polák (Dukla Liberec) 202,6 (84,5 a 86,5), 6. Vaško 193,4 (82,5 a 84), 7. Podziměk 192,8 (85,5 a 80), 8. Raška 188,0 (79 a 81), 9. Vacek 187,2 (80 a 84,5), 10. Kovač (Dukla Ban. Bystrica) 181,7 (81 a 81).

Celkové pořadí v 3. ročníku Ceny Pohorské jednoty Radhošť: 1. Jež

První tři z úvodního závodu Ceny Pohorské jednoty Radhošť. Vlevo I. Šindler, uprostřed vítěz F. Jež, vpravo J. Malec (Foto dr. Z. Šrubař)

429,9, 2. Malec 408,2, 3. Šindler 406,9, 4. Vacek 375,8, 5. Polák 369,3, 6. Raška 368,7, 7. Daněk 367,0, 8. Vaško 364,0, 9. Podziměk 362,7, 10. Sakala 361,0 b. -tr-

Planica zachraňovala turné tři zemí

Lednové špatné sněhové podmínky ohrožily i uspořádání 20. ročníku Turné tři zemí, které je připravováno na můstcích v Planici (Jugoslávie), Villachu (Rakousko) a Tarvisiu (Itálie). Situaci zachraňovala Planica, která zorganizovala Pohár Adrie 8.—10. ledna. Dva závody se konaly na sedmdesátce a jeden na devadesátce. Po odřeknutí Turné Bohemia startoval v této soutěži rekordní počet 106 skokanů ze sedmnácti zemí.

Úspěch Norů

V soutěži zařazené do Evropského poháru, slavili úspěch norští skokani. Prvenství vybojoval vítěz SP 1987 Vegard Opaas před svými krajany Eidhammerem a Fidjestoelem. V silné konkurenci při účasti několika skokanů světové špičky čs. junior František Jež obsadil páté místo za Rakušanem Heimem. Z dalších členů čs. juniorského družstva Tomáš Raszka byl 43., Jiří Rázl 79. a Jaroslav Krejča 83.

První závod na středním můstku rozhodl Opaas rozdílem dvou desetinu bodu před Eidhammerem, Jež skončil desátý. Druhý závod na sedmdesátce znamenal úspěch Jugoslávce Ulaga před Eidhammerem, Jež byl jedenáctý. V závěrečném závodě na velkém můstku byl opět nejúspěšnější Ulaga, následován Opaasem a Heimem. Jež obsadil deváté pořadí a nechal za sebou řadu zkušených skokanů.

Přehled výsledků

První závod na středním můstku: 1. Opaas 214,8 (90 a 89,5), 2. Eidhammer (Oba Nor.) 214,6 (88,5 a 89), 3. Lotrič (Jug.) 203,6 (87 a 85,5), 4. Fidjestoel (Nor.) 202,1 (88 a 84,5), 5. Zupan 201,8 (86 a 86), 6. Dolar (oba Jug.) 198,6 (85 a 85), 7. Heim (Rak.) 192,6 (84 a 83,5), 8. Pedersen (Nor.) 191,9 (86 a 82) a Bajc (Jug.) 191,9 (84 a 84), 10. Jež 191,6 (84 a 83,5). — 39. Raszka 165,6 (79 a 76), 56. Rázl 77,9 (76), 72. Krejča 73,2 (74).

Druhý závod na středním můstku: 1. Ulaga (Jug.) 214,2 (90 a 88,5), 2. Eidhammer 206,5 (86 a 88), 3. Pinzani (It.) 203,5 (88 a 86), 4. Fidjestoel 199,3 (87 a 85), 5. Opaas 198,5 (85 a 86,5), 6. Heim 197,6 (84,5 a 85,5), 7. Lotrič 197,0 (85 a 84), 8. Bajc (oba Jug.) 195,8 (84,5 a 85), 9. Stjernem (Nor.) 195,6 (85,5 a 84,5), 10. Mijazaki (Jap.) 195,5 (86,5 a 85), 11. Jež 194,6 (86 a 84). — 40. Raszka 161,9 (76,5 a 79), 74. Rázl 69,3 (71), 81. Krejča 66,9 (71).

Třetí závod na velkém můstku: 1. Ulaga 239,2 (123 a 125), 2. Opaas 224,4 (124 a 117), 3. Heim 218,1 (115 a 119), 4. Fidjestoel 211,4 (116 a 115), 5. Eidhammer 209,0 (114 a 116), 6. Müller (Rak.) 201,0

(115 a 110), 7. Mollard (Fr.) 199,5 (115 a 109), 8. Jež 197,6 (115 a 109), 9. Fijas (Pol.) 196,6 (111 a 113), 10. Pedersen 192,4 (110 a 111). — 52. Raszka 65,7 (93), 77. Rázl 48,2 (83), 80. Krejča 42,0 (80).

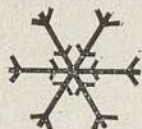
Konečné pořadí Turné Adria: 1. Opaas 637,7, 2. Eidhammer 630,1, 3. Fidjestoel 612,8, 4. Heim 608,3, 5. Jež 583,8, 6. Lotrič 578,1, 7. Bajc 576,9, 8. Pinzani 576,7, 9. Müller 575,5, 10. Stjernem 566,2. — 43. Raszka 393,2, 79. Rázl 195,4, 83. Krejča 182,1 b.

PREMIÉRA NA BRATISLAVSKÉ KOLIBĚ

Prověřením cvičných lyžařských luk pro činnost veřejné lyžařské školy s půjčovnou lyží pro lyžování na trávě a slalomového svahu pro mezinárodní závody v této disciplíně bylo první listopadovou nedělí závěrečné show. Prvního ročníku Ceny Koliby v paralelním slalomu a Ceny Kamzíka v obřím slalomu se zúčastnilo 56 závodníků, mezi nimiž byli i startující z Maďarska a Polska. Nejúspěšnějšími byli lyžaři Západoslovenského kraje.

V paralelním slalomu v kategorii nejmladšího žactva zvítězili P. Krchňavý (Zavažan Kálnica) a L. Kuchařová (Bezovec Piešťany), v soutěži žactva J. Dimitrov (Atóm Jaslovské Bohunice) a K. Grófová, z dorostenců D. Wolf (oba Bezovec Piešťany), v závodech dospělých L. Masár (Atóm Jaslovské Bohunice) a V. Grósová (TTS Trenčín).

V obřím slalomu ve společné kategorii mužů a dorostenců byl první L. Masár před M. Pučkem (Bezovec Piešťany) a P. Iránkem (Sokol Tišnov). -mm-

Lyžování pro každého

PŘÍPRAVA A VOSKOVÁNÍ LYŽÍ

Chceme-li náležitě vychutnat požitky z jízdy na lyžích krásnou zimní přírodou, je třeba dobře připravit a navoskovat lyže. Několik rad k voskování běžek z 1. čísla doplňujeme ještě dalšími.

Lyže s dřevěnou skluznicí: vzhledem k přirozeným vlastnostem dřeva jako je nasákavost, je nutné skluznici namočit a tím zabránit možnému vniknutí vlhkosti. Především se nejdříve přesvědčíme, zda nová dřevěná skluznice není opatřena ochranným transportním nátěrem. V případě že ano, pak tento nátěr odstraníme.

Impregnaci provádíme nejčastěji voskem skare. Po nanesení zvoleného vosku na impregnaci na skluznici přikročíme k nahřátí tohoto vosku lyžařskou žehličkou nebo propan-butanovým hořákem. Tím docílíme dobrého vsáknutí vosku do skluznice, kterou jsme před tím náležitě očistili. Přebytkový vosk při zahřívání stíráme hadříkem. Při stírání postupujeme ve směru jízdy, to znamená od špičky k patce.

Po vychladnutí na takto upravenou lyži můžeme nanášet zvolené běžecské vosky běžným způsobem.

Lyže s umělou skluznicí nemusíme impregnovat. Je však třeba pouze odstranit částečně zdrsnění „vlasy“ a vytvořit hladkou podložku pro nanášení vosků.

Toto uskutečňujeme zažehlením parafinu „glidru“. Zvolený vosk nanese na skluznici, zahřejeme, rozečtíme a škrabkou stáhneme od špičky k patce. Tímto odstraníme vyčnívající „vlasy“. Po zchladnutí a vyleštění skluznice hadříkem přistupujeme k běžnému voskování podle teploty vzduchu a sněhu. Úpravu skluznice je zapotřebí opakovat po ujetí 300–500 kilometrů.

Druhy sněhu

Pro nový sníh je charakteristické zachování původní krystalické formy. Protože se označuje jako nový, není rozhodující, jak dlouhá doba uplynula od jeho napadnutí. Nový sníh má plstnatý vzhled, je vzdušný, hebký, matově bílé barvy. Působením teploty, vzdušné vlhkosti a větru mění nový sníh své vlastnosti a můžeme rozlišovat jeho další druhy:

- **pěrový** při teplotách pod -10°C je suchý, velmi lehký, bořivý s malým odporem pro jízdu — průměrné skluzové vlastnosti. Brzy po napadnutí podléhá změně,
- **prachový** při teplotách -3 až -10°C je suchý, kypřivý, bořivý, na skluznici nelepivý. Má průměrné skluzové vlastnosti,
- **vlhký** při 0°C je lepivý, soudržný, méně se boří, skluzové vlastnosti jsou podmíněně řádným navoskováním (je to nejobtížnější správné voskování).

Pro určení **starého sněhu** není opět rozhodující časové ohraničení, ale změna původní krystalické soustavy, kdy původní krystaly jsou změněny na ledové útvary zvané firn. Ten

vzniká a tvoří se v průběhu zimy pod povrchem sněhové pokrývky, hlavně při vyšší teplotě ovzduší, kdy se firn tvoří na povrchu. Rozlišujeme jej podle velikostí jednotlivých částic na:

- **jemnozrnný** 0,5 mm
- **středně zrnitý** 0,5–2 mm
- **hrubozrnný** 2 mm a více.

Starý sníh není lepivý, při teplotách pod 0°C je velmi rychlý, poměrně tvrdá zrna značně odírají vosk ze skluznic.

Sníh lze dále dělit též podle tvrdosti na měkký, středně tvrdý, tvrdý a podle teploty na suchý, vlhký, případně mokřý.

Počasi nepřeje lyžařům

Nová lyžařská sezóna byla postižena mimořádně nepříznivým počasím. Jen několik málo oblastí našich hor umožnilo strávit vánoční svátky, Nový rok a první lednové týdny na lyžích.

Kalendář připravených závodů utrpěl velké trhliny. Nebylo možno uskutečnit ani 25. ročník Turné Bohemia skokanů, zařazený do Světového poháru, přestože organizátoři vyvinuli maximální úsilí. Nekonal se mezinárodní závod Spartaku Rokytnice a Univerzity Brno ve sjezdových disciplínách, pro nedostatek sněhu bylo nutno odřeknout první závody Ligy dálkových běhů: Jizerský maratón i populární Jizerskou padesátku s mezinárodní účastí. Odpadla většina celostátních i krajských kvalifikačních závodů ve všech disciplínách a desítky náborových akcí pro nejširší veřejnost. Ani při uzavěře únorového čísla Lyžařství nebyly sněhové podmínky dobré a ohrožovaly další plánované závody. Oddily utrpěly značné finanční ztráty, neboť jejich vleky zahálely.

Doufáme, že podle předpovědi meteorologů se sněhové podmínky zlepší a bude zachráněna alespoň druhá část sezóny.

-tr-

VEŘEJNÁ LYŽAŘSKÁ ŠKOLA V KAŽDÉM OKRESE

Komisi pro masový rozvoj lyžování jihomoravského KV ČSTV se podařilo rozšířit síť veřejných lyžařských škol tak, aby v každém ze čtrnácti okresů kraje byla alespoň jedna. Znamenalo to splnění vytyčeného cíle. V současné době má licenci VSL ČÚV ČSTV k provozování VLŠ 25 tělovýchovných jednot v kraji a je zájem o další licence.

Veřejné lyžařské školy si získaly za dobu své existence v Jihomoravském kraji dobré jméno mezi širokou veřejností. O jejich činnost projevují velký zájem, zejména rodiče dětí základních škol.

Výuka je organizována vesměs formou víkendovou nebo týdenní. Každoročně prochází výukou více než 2000 frekventantů. Největší zájem je o výuku dětí ve věku 7 až 12 let, které jsou také pro lyžařský výcvik nejvhodnější.

Činnost veřejných lyžařských škol v kraji řídí komise masového rozvoje lyžování VSL jihomoravského KV ČSTV, u níž pracuje úsek veřejných lyžařských škol. Pro oblast samotného města Brna, kde vyvíjí činnost osm VLŠ, je ustaven obdobný orgán u městského výboru ČSTV. Snahou těchto orgánů v současné době je zkvalitnění činnosti škol. Plánují se a uskutečňují inspekce v jednotlivých školách pověřenými členy komise, případně i některými zkušenými pracovníky z jiných VLŠ. Inspekce mají za účel nejen zjistit úroveň činnosti, ale také napomoci školám v je-

jich práci radou a předáním zkušeností.

Již tradičně organizuje úsek veřejných lyžařských škol každoročně přebor VLŠ ve sjezdovém lyžování, který se koná jednak v rámci města Brna, jednak celého kraje. Tyto akce jsou u VLŠ velmi oblíbeny, neboť umožňují srovnání výsledků jednotlivých škol a pro frekventanty jsou lákavou příležitostí zúčastnit se opravdových závodů. Do budoucna se připravuje zdokonalení těchto akcí tím, že jednotlivým školám bude dána příležitost předvést výsledky své výuky v ukázkovém programu, což nepochybně přispěje nejen ke zpestření aktivity žáků VLŠ, ale umožňuje i rodičům přesvědčit se o výsledcích dosažených ve výuce.

Nejbližšími úkoly komise masového rozvoje lyžování VSL jihomoravského KV ČSTV v této oblasti jsou další zkvalitnění výuky zvyšováním kvalifikace cvičitelů, péčí o správné metodické vedení výcviku a pomocí při zlepšování materiálních podmínek škol. Dalším cílem je rozšíření kapacity škol.

Dr. ALEŠ KLEMPA

Kalendář

BŘEZEN

- 2. 3.: Náborový závod** ve slalomu, ž, Mezivodí, Sokol Ostravice
- 5. 3.: Veřejný závod žactva** v běhu, ž, Rejdice, TJ Zlatá Olešnice
- 5. 3.: Krňoulův memoriál** v běhu, vše, Capartice, Jiskra Domažlice
- 5. 3.: Veřejný závod FIT stopa** v běhu, vše, Harrachov, Jiskra Harrachov
- 5. 3. Severočeský pohár** v běhu, ž, Klínovec, TJ Kadaň
- 5. 3.: Závod RH Severomoravského kraje** v běhu, vše, Nová Ves, RH Olomouc
- 5. 3.: Lužický pohár** v obřím slalomu, pž, Tolstýn, Kovo Děčín
- 5. 3.: Jizerský pohár** ve slalomu, ž, d, Pláně, Ještěd Liberec
- 5. 3.: Lužický pohár** ve slalomu a obřím slalomu, d, M, Ž, Jedlová, Slovan Varnsdorf
- 5.—6. 3.: Slezský pohár** ve slalomu a obřím slalomu, ž, Mosty u Jabl., Sokol Mosty
- 5.—6. 3.: Slezský pohár** ve slalomu a obřím slalomu, d, Severka, Baník Doubrava
- 6. 3.: Lyžařský sportovní karneval**, pž, ž, Nové Město v Krušných horách, Lokomotiva Teplice
- 6. 3.: Jizerský pohár** — finále, slalom, ž, d, Dobrá Voda, LIAZ Jablonec n. N.
- 6. 3.: Slezský pohár** v obřím slalomu, pž, Mezivodí, Sokol Ostravice
- 6. 3.: Jesenická sedmdesátka** — Liga dálkových běhů, M, Ž, rámcový závod rodin, Jeseníky, OV ČSTV Šumperk
- 6. 3.: Veřejný závod žactva** v běhu, Strážný, Hraníčář Strážný
- 12. 3.: Telnický rohlík**, obří slalom, vše, Telnice, Chemička Ústí nad Labem
- 12. 3.: Dálkový běh**, ž, d, Špičák, Slavoj MP Plzeň
- 12. 3.: Krakonošův štít** v běhu, M, Ž, j, Pomezní boudy, RH Pardubice
- 12. 3.: Seniorská patnáctka**, běh, vše, Praděd, TJ Mariánské Údolí

12. 3.: Veřejný závod žactva v běhu, Horní Maxov, Elitex Jablonec n. N.

13. 3.: Jesenický pohár v obřím slalomu, pž, Šted. Lhota, Tatran Ruda

13. 3.: Belvederské štafety, běh, vše, Belveder, Tatran Železná Ruda

13. 3.: Jarní běh, vše, Zadov, Sokol Stachy

19. 3.: Severočeský pohár v běhu, ž, Malá Jizerka, RH Jablonec

19.—20. 3.: Jesenický pohár, slalom a obří slalom, st. ž, M, Ž, Petrovy Kameny, Slavoj Bruntál

19. 3.: Náborové závody mládeže ve slalomu, Karlov, Lokomotiva Olomouc

19. 3.: Závod veteránů a náborové závody mládeže ve slalomu, vše, Petříkov, Tatran Litovel

20. 3. Závod veteránů v obřím slalomu, M, Ž, Špičák na Šumavě, Slavia VŠ Plzeň

20. 3.: Jarní kritérium v běhu, ž, Malá Jizerka, Jiskra Josefův Důl

26.—27. 3.: Jesenický pohár, slalom a obří slalom, ml. ž, Petrovy kameny, Slavoj Bruntál

26. 3.: Závody dvojic v běhu, vše, Malá Jizerka, Elitex Jablonec n. N.

26. 3.: Závody v běhu, d, j, M, Ž, Horní Lipová, RD Jeseník

Vysvětlivky: pž — předžactvo, ž — žactvo, d — dorost, j — junioři, M — muži, Ž — ženy, vše — všechny kategorie.

Mládež se má naučit bezpečně jezdit na lyžařském vleku

Možnost dobrého zalyžování

nabízí TJ Tempo s její veřejnou lyžařskou školou 12.—19. března s ubytováním ve sportovním středisku — loděnici VSD Žilina v Povážském Chlmci. Během týdenního zájezdu poznáte sjezdové tratě na Martinských a Kubínských holích, ve Vrátné dolině, Lučivné a Velké Rači. Cena týdenního ubytování se stravou, použitím tělocvičny a bazénku, jakož i dopravy za sněhem je 950 Kčs. Doprava na místo individuální, přihlášky přijímá TJ Tempo, Čiklova 17, 140 00 Praha 4, tel. 43 73 24.

Po hřebenech Krkonoš na nové trati

Letošní ročník závodu desetičlenných družstev mužů a pětičlenných kolektivů žen Po hřebenech Krkonoš v sobotu 12. března se uskuteční na nové trati. Došlo k jejímu zkrácení na 63 kilometrů a snížení převýšení o 400 metrů, aby byla bezpečnější a méně náročnější.

Start bude opět na lyžařském stadiónu ve Svatém Petru v 7 hodin. Trasa mužů vede na Hromovku, bufet na rozcestí, Liščí horu, Tetřeví boudy, dále k lomu u Strážného a zpět na Struhadla a Svatý Petr. Hlídky, které absolvují okruh v určeném limitu, budou pokračovat do finálového kola o délce 23 km. Jeho trať směřuje na Mísečky, Benecko, po plynovodu do Bedřichova, odtud k dolní stanici lanovky na Medvěďm a do cíle. Pětičlenné kolektivy veteránů pojedou jen první okruh, zatímco družstva žen absolvují pouze druhý okruh.

Byl stanoven rozdílný začátek závodu pro kategorie po loňských zkušenostech, aby se kolektivy nepotkávaly a nedocházelo k případným kolizím. Celkový výškový rozdíl trasy závodu je 1200 metrů.

Letošní nová trať, kterou vytyčil opět Bohumil Zemánek, pracovník Krkonošského národního parku, má být stejná i pro další ročníky. Je snahou, aby se uplatnila také při letní turistice.

Vzhledem k ochraně krkonošské přírody byl i letos počet desetičlenných hlídek mužů omezen na 400 družstev. Pořádající Lokomotiva Trutnov ve spolupráci se všemi partnery učinila vše pro úspěšný průběh tohoto populárního masového závodu. Krkonošská sedmdesátka, stejně jako Jizerská padesátka, je velmi oblíbená mezi milovníky bílé stopy.

Lyžařská chata na Fajtově kopci

Spartak Velké Meziříčí dokončil výstavbu lyžařské chaty v areálu na Fajtově kopci. Má ubytovací kapacitu 36 lůžek v turistické kategorii A s možností občerstvení. Pro sjezdové lyžování je k dispozici vlek s kapacitou 600 osob/h. V září až prosinci byl provoz na plastickém koberci i večer při umělém osvětlení. V zimě jsou k dispozici značené lyžařské trasy. Informace podává tajemník TJ Spartak Aleš Minařík, telefon Velké Meziříčí Kablo 26 51.

ZE SVĚTA

● **ITALKA SFORZAOVÁ-MAGONIOVÁ** zvítězila v obřím slalomu Evropského poháru v Monte Campione časem 2:07,62 před Francouzskou Barbierovou — 0,58 a Američankou Terzianovou — 1,03. Další pořadí: 4. Aie-jäová (Švéd.) — 1,30, 5. Kindleová (Licht.) — 1,33, 6. Wolframová (Rak.) — 1,36, 7. Guignardová (Fr.) — 1,81, 8. Kronbergerová (Rak.) a Bernetová (Švýc.) obě — 1,89.

● **VE SVATÉM MOŘICI** v běhu na 15 km volnou technikou při účasti členů švýcarského reprezentačního družstva zvítězil Guido na 37:55,60, následován A. Grünenfelderem — 23,69 a Kindschim — 1:21,93.

● **V KRANJSKÉ GORĚ** v obřím slalomu FIS mužů vybojoval prvenství Čičman v čase 2:24,90 před Žanem — 0,08 a Bergantem (všichni Jugoslávie) — 1,24.

● **JENS WEISSFLOG** (NDR) zvítězil již v 76. ročníku tradičních mezinárodních vánočních závodů skokanů ve Svatém Mořici, které byly součástí Evropského poháru. Získal 215,5 bodu za skoky 90 a 88 m. Druhý byl Bauer (NSR) 205,1 (89 a 85) před dalšími reprezentanty NDR Findeisenem 200,7 (88 a 84,5) a Ledererem 194,8 (88 a 83). Pátý skončil rakouský junior Kuttin se 193,7 (90 a 80), následován Deckertem (NDR) 193,4 (85,5 a 84), Ch. Hauswirthem (Švýc.) 190,7 (86 a 81,5), Petzoldem 189,9 (82 a 85), Grundigem (oba NDR) 189,7 (85 a 85) a Norem Grubenem 189,1 (84,5 a 84,5). Závodů se zúčastnili také čs. reprezentanti. Nejúspěšnější z nich Šindler skončil 22. se 183,3 (84 a 82). Raška obsadil 26. místo. Nejlepší ze Švýcarů Piazzini byl patnáctý a Balanche šestnáctý.

● **ŠVĚD GUNDE SVAN** byl první v mezinárodních závodech v běhu na 13 km klasickým stylem ve švédském středisku Dala-Järna časem 30:11 před svými krajany Mogrenem — 5,0, Erikssonem — 9,0, Ottossonem — 19,0 a Perssonem — 20,0. Šestý doběhl Nor Holte se ztrátou 38,0 s.

● **V NORSKÉM TRONDHEIMU** v mezinárodním závodě běžců na trati 16,8 km klasickým stylem vybojoval prvenství Nor Ulvang za 43:28 před svými krajany Björnem — 23,0 a Aalandem — 47,0. V běhu žen na 10 km zvítězila Woldová časem 30:47 před Elveosovou (obě Norsko) — 35,0 a Jägerovou (NSR) — 40,0.

● **MISTROVSTVÍ FINSKA** v běhu mužů na 50 km volnou technikou v Ilomantsi přineslo překvapující výsledky. Zvítězil málo známý Heikki Kirikko za 2:19:08, následován Ticklenem — 1:45 a Ristanenem — 3:03. Teprve čtvrtý byl Kirvesniemi — 3:13 před Hynninenem — 3:42. Mistryní žen na 20 km volnou technikou se stala Marja-Liisa Kirvesniemiová-Hämäläinenová časem 1:03,19 před Savolainenovou — 8,0 a Matikainenovou — 26,0.

● **MISTR SVĚTA ITAL MARCO ALBARELLO** zvítězil v Alpském poháru na 15 km klasickým stylem v italském Brussonu za 39:09,2 před Švýcarem A. Grünenfelderem — 10,6 a jeho krajanem Guidonem — 43,5. Další pořadí: 4. Behle (NSR) — 51,5, 5. Barco — 1:03,9, 6. Ploner (oba Itálie) — 1:05,6. V běhu žen na 5 km klasickým stylem byla první Italka Di Centaová časem 16:32,7, následována svou krajanou Dal Sassoovou — 10,2 a Kohl-ruschovou (NSR) — 10,5.

● **VE VAL D'ISÈRE** v superobřím slalomu FIS mužů byl první Francouz Piccard v čase 1:29,38 před Švýcary Oehrlim — 0,53 a Mahrerem — 0,83. Následovali Chiba (Jap.) — 0,98, Ver-neret (Fr.) — 1,41 a Heinzer (Švýc.) — 1,50.

● **THOMAS WASSBERG** se stal mistrem Švédska na 15 km klasickým stylem v Solleftea časem 44:53 před Ottossonem — 1,0, Mogrenem — 7,0, Svanem — 24,0 a Majbäckem — 27,0. V závodě žen na 5 km klasickým stylem se stala mistryní Annikaová za 17:06, následována Westinovou — 10,0 a Frostovou — 18,0.

● **VE FRANCOUZSKÉM AURONU** v obou slalomech Evropského poháru zvítězil Bittner (NSR). V prvním měl čas 1:27,57 před svým krajanem Wörndlem — 0,57, Italem Tötschem — 1,77, Rakušany Bertholdem — 2,34 a Pfeiferem — 2,38. Ve druhém byl první za 1:32,52, následován Rakušany Stangassingerem — 1,69 a Orlainským — 1,98. Další pořadí: 4. Beck (NSR) — 2,08, 5. Kröll (Rak.) — 2,58, 6. Untergassmair (It.) — 4,55.

● **ŠVÝCARKA GIGEROVÁ** vybojovala prvenství ve slalomu FIS v jugoslávském Kamniku časem 1:37,39 před Pušnikovou (Jug.) — 0,90 a Angličankou Cairnsovou — 2,79.

● **MASOVÝ DÁLKOVÝ BĚH** na 50 km volnou technikou první lednovou neděli v Rakousku na trati Kötschach-Mauthen rozhodl Schöbel (NSR) časem 1:49:56,8 před mistrem světa Italem De Zoltem — 13,8 a Rakušanem Mayerem — 55,1.

● **VASŮV BĚH** je nejpobulárnějším závodem Světové běžecké ligy (Worldloppet). V neděli 6. března se koná jeho již 65. ročník na trati 90 km. Na startu každoročně je 10 000 běžců. Loni zvítězil Švéd Anders Larsson s náskokem čtyř sekund před svým krajanem Ö. Blomqvistem. Populární Fin Juha Mieto doběhl šestý a měl na vítěze ztrátu 1:43 min.

MARKUS WASMEIER

Čtyřladvacetiletý Markus Wasmeier (NSR) patří k závodníkům, kteří v posledních letech překvapili odborníky sjezdového lyžování. Zazářil na mistrovství světa 1985 v italské Valtellině (Bormio-st. Caterina), kde rozdilem pěti setin sekundy v obřím slalomu porazil favorizovaného Švýcara Pirminna Zurbrigena.

Před tímto úspěchem neměl mimořádné výsledky, které by upoutaly pozornost. Ve Světovém poháru 1983 až 1984 skončil až 61. Světový šampionát v dalším roce kromě zlaté medaile v obřím slalomu přinesl ještě sedmé místo v kombinaci a dvacáté ve sjezdu. Bylo to povzbuzení a projevilo se podstatným zlepšením výsledků v SP 1985, kde se s ním již počítalo. Posunul se v celkové klasifikaci o padesát míst na jedenácté pořadí. V kombinaci skončil šestý, v obřím slalomu devátý, ve sjezdu dvacátý a ve slalomu 40. Patřil k všestranným jezdčům, kteří absolvovali všechny sjezdové disciplíny. Vynikal odvážnou, technicky dobrou jízdou, zejména v obřím slalomu.

V dalším ročníku 1986 patřil Markus již k největším soupeřům Lucemburčana Girardelliho a Zurbrigena. S 214 body obsadil třetí místo s desetibodovým náskokem před Švýcarem Petrem Müllerem. Vybojoval malý křišťálový glóbus v superobřím slalomu a kombinaci. Ve sjezdu skončil čtrnáctý, v obřím slalomu osmý. Ve Světovém poháru třikrát stál na nejvyšším stupni vítězů (dvakrát v superobřím slalomu a jednou v kombinaci).

V loňském ročníku SP třetí místo zopakoval, když Zurbrigen si vyměnil pořadí s Girardellim. V superobřím slalomu byl třetí, ve sjezdu čtvrtý a v obřím slalomu šestý. Měl na svém kontě 174 bodů, 42 bodů se mu škrtilo. Dominoval v superobřím slalomech v Garmisch-Partenkirchenu a ve Val d'Isère. Na mistrovství světa v Crans-Montaně se musel spokojit bronzovou medailí v této disciplíně. V kombinaci skončil pátý, ve sjezdu devátý a v obřím slalomu třináctý. V závěru sezóny se zranil a měl delší nucenou přestávku v přípravě.

Trénuje však již naplno a jeho vítězství v lednovém superobřím slalomu ve Val d'Isère svědčí o tom, že se zase dostává do formy. „Mým velkým přáním je vybojovat nějakou olympijskou medaili,“ říká M. Wasmeier. „O tento cenný kov je hodně zájemců a získá je jen ten, kdo neudělá nejmenší chybičku. Světová špička ve všech disciplínách se dále rozšířila.“ -tr-

Výroční členské schůze hodnotily (2)

Také další výroční členské schůze a konference lyžařských oddílů potvrdily zvýšenou celospolečenskou angažovanost jejich členů. Hodnocení uplynulého roku konstatovalo úspěšné splnění všech závazků při úpravách a výstavbě tělovýchovných zařízení, pomoci zemědělství, lesním správám i průmyslu, jakož i rozšíření počtu bezpráspěvkových dárců krve.

Podářilo se dále rozšířit počet náborových soutěží a akcí pro nejširší veřejnost, jakož i pravidelných turnusů veřejných lyžařských škol, zkvalitnily se výsledky socialistické soutěže o čestný titul Vzorný a Plakety ČSTV. Dokládají to zprávy z dalších sněmování oddílů.

V LIPNÍKU LYŽUJÍ CELÉ RODINY

Činnost oddílu Spartaku Lipník nad Bečvou je zaměřena především na rozvoj lyžařského sportu. Potvrzuje to bilance veřejné lyžařské školy mládeže pod vedením Přemysla Němce. V loňském roce absolvovalo výuku 80 dětí ve věku od šesti do dvanácti let. V náročném činnosti jsou zapojeny celé lyžařské rodiny a v Lipníku se uskutečňuje heslo Lyžuje celá rodina. Potvrzují to Avratovi, Krejčí, Petřiválští, Vinklárkovi, Novákové, Zbruzoví, Damkovi, Novotných, Abendrothovi, Kajnarovi, Bartoňkovi, Jursíkovi, Pavelkovi, Malochovi a další. Na Uhřínově byl loni modernizován starý vlek z roku 1970 a s povolením JZD prodloužen o 50 m. V lyžařském středisku se uskutečnil výcvik žáků SOU zemědělského a zvláště školy z Lipníka, oddíl technicky zajistil uspořádání Pionýrské zimní olympiády mládeže okresu Přerov za účasti 500 startujících. Uspořádal také okresní přebor v běhu. I pro letošní rok připravil náročný plán činnosti.

POZORNOST MLÁDEŽI A REKREAČNÍMU SPORTU VE DVĚŘE KRÁLOVÉ

Lyžařský oddíl TJ Dvůr Králové nad Labem se v loňském roce pochlubil příkladnou pozorností výchově mládeže a rekreačnímu lyžování. Oddíl má 391 členů, z toho 106 hostujících a znamená to přírůstek 97 členů v posledních dvou letech. Při úpravách a údržbě zařízení v areálu Zvičiny odpracovali v roce 1987 3090 brigádnických hodin. Byla odvodněna spodní část turistické sjezdovky a trasy velkého vleku, opraveny vleky, rekonstruován vytápěcí systém Sněženky a strojovny velkého vleku, upraveny standardní běžecké tratě a na programu bylo mnoho dalších prací. Pro letošní rok pro nejširší veřejnost bude upravováno mechanismy 7 km běžeckých tras. K rozvoji lyžování přispívají každoročně pořádané přebory královédvorských škol, loni se konal již 14. ročník, štafetový běh dvojic Královédvorský les a závod mládeže v obřím slalomu Memoriál VI. Krause. Výuku ve veřejné lyžařské škole absolvovalo 163 dětí. Členové zákovského družstva sjezdářů startovali v 11 závodech, z dorostenců byl nejúspěšnější P. Hroneš. Z zákovského běžeckého kolektivu nejvíce bodovali Marek a Pavel Šturmovi. V letošním roce dosavadní malý vlek bude vyměněn za vlek s teleskopickým unašeči Metasport TLV 12. Díky pochopení ONV a MěstNV je to akce Z pro rok 1988 a bude zahájena v dubnu. Výroční členské schůze se

zúčastnili také zástupce VSL ČÚV ČSTV M. Jon a předseda VSL OV ČSTV J. Janda.

DOBŘÍ VÝSLEDKY MLÁDEŽE CHEMIČKY ÚSTÍ NAD LABEM

I v loňském roce se lyžaři Chemičky Ústí nad Labem vyznačovali velmi dobrými výsledky mládeže ve sjezdových disciplínách. Dokazovaly to úspěchy žactva ve vrcholných závodech. Oddíl uspořádal sedm akcí masového charakteru, úspěšná byla činnost veřejné lyžařské školy jakož i spolupráce s cestovní kanceláří Sport-Turist v Ústí nad Labem. Oddíl se podařilo při dostatečném počtu kvalitních trenérských a cvičitelských kádřích zkvalitnit tréninkový proces využíváním efektivních metod a forem. Hlavní důraz kladlo vedení oddílu na práci s mládeží. Členové od-

ŠEST TÝDENNÍCH ŠKOL SOKOLA KRČ

Šest týdenních turnusů veřejné lyžařské školy patří k nejúspěšnějším výsledkům lyžařů Sokola Krč v roce 1987. Zúčastnilo se jich celkem 224 frekventantů, z toho 35 dětí ve věku 4–10 let, 167 dětí 6–16letých a 22 dospělých pod vedením 20 cvičitelů. Pro letošní rok jich bylo připraveno osm (tři v Beskydech, dva na Šumavě, po jednom na Mísečkách, Luční boudě a na Chopku). S metodickým vedením všech VLS, organizovaných pro děti formou pionýrských táborů, byla všeobecná spokojenost. Největší potíže jsou se zajišťováním ubytovacích kapacit a uvolňováním cvičitelů ze zaměstnání, převážně z vlastní dovolené. Nejlepších výsledků z dorosteneckého družstva ve sjezdových disciplínách dosáhli Myška, Bičák a Stránská. V soutěži o Pražský pohár

Záběr z výroční členské schůze Sokola Stachy, která byla spojena s výstavkou k oslavě 100 let lyžování v českých zemích [Foto Z. Štěleček]

díl v roce 1987 odpracovali více než 5000 brigádnických hodin a vysadili 1600 jehličnanů. Velká pozornost je věnována výstavbě a údržbě lyžařského střediska v Telnici. Péči vyžadují trvalé úpravy svahů, je třeba inovovat současné vleky a vybudovat další středisko v Nakléřově. Oddíl má 304 členů, plán na letošní rok předpokládá další zvýšení členské základny. Na výroční konferenci oddílu byl zvolen předsedou opět Zdeno Havlík. Úspěšnou činnost oddílu ocenil předseda VSL ČÚV ČSTV Mirko Prokop.

dorost skončil čtvrtý, žáci pátí, dospělí dvanáctí zásluhou žen a v soutěži smíšených družstev obsadil oddíl šesté místo. Družstva začínají pravidelnou přípravou v tělocvičně, pokračují tréninkovými běhy, týdenním soustředěním a závody. Oddíl eviduje 87 cvičitelů (z toho 15 hostujících) a 23 rozhodčích. Hledá nové cesty, aby mladí lidé měli lepší podmínky pro sportovní vyžití, dosahovali stále úspěšnějších výsledků i ve zdravém způsobu života v přitažlivé činnosti jejich zájmů ve volném čase.

Reprezentanti na Velké ceně

Za účasti členů reprezentačních družstev uspořádal Spartak ZTS Dubnica nad Váhom 9. a 10. ledna XXII. ročník Velké ceny ZTS v běhu na Skalce u Kremnice. Zvítězili v ní Radim Nyč před Bencem a Korunkou, ze žen Klimková před Havrančíkovou a Janouškovou. V kategorii juniorů byli nejúspěšnější Raabe a Balážová.

Muži 10 km klasicky: 1. Benc 24:14,2, 2. Petrásek — 6,1, 3. Nyč — 7,7, 4. Korunka — 16,8, 5. Svanda — 19,9, 6. Bečvář — 31,2, 7. Janoušek (všichni Dukla Liberec) — 31,3, 8. Švub (Slavia Ban. Bystrica) — 54,2. — **Juniori:** 1/15. Raabe 26:06,1, 2/17. dor. Majliš — 6,3, 3/19. Čáslavský — 16,4.

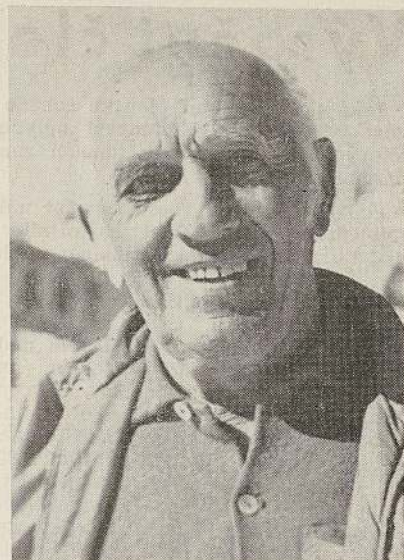
Muži 15 km volnou technikou: 1. Nyč 36:20,0, 2. Korunka — 2,2, 3. Svanda —

10,8, 4. Benc — 16,8, 5. Petrásek — 27,8, 6. Bečvář — 41,7, 7. Lisičan (Dukla Liberec) — 1:04,5, 8. Janoušek — 1:17,7. **Juniori:** 1/14. Hušek 38:44,6, 2/17. Raabe — 21,3, 3/18. Pecka — 29,4.

Ženy 5 km klasicky: 1. Klímková (ČH Štrbské Pleso) 14:22,3, 2. Janoušková (RH Jablonec) — 3,0, 3. Havrančíková (Tesla Lipt. Hrádok) — 8,0, 4/1. jun. Balážová (ČH Štrb. Pleso) 17,5, — 5. Simčáková (Tesla Lipt. Hrádok) — 29,5, 6/2. jun. Rádlová (VŠ Praha) — 30,5.

Ženy 7,5 km volnou technikou: 1. Klímková 21:25,5, 2. Havrančíková — 2,8, 3. Janoušková — 10,5, 4/1. jun. Balážová — 22,2, 5. Knížková (RH Jablonec) — 22,4, 6. Kučerová (ČH Štrbské Pleso) — 45,4, 7/2. dor. Bucharová (Sokol Dolní Branná) — 1:06,4.

Byly to současně celostátní kvalifikační závody a Československý pohár.

F. TÁBORSKÝ - 80

Nechce se tomu ani věřit — František Táborský, stále aktivní člen sportovně-technické komise VSL ÚV ČSTV — oslavil 29. prosince 1987 80. narozeniny. S dlouholetým obětavým tělovýchovným pracovníkem se pravidelně setkáváme na významných běžeckých závodech a oceňujeme zejména jeho snahu, aby pravidelné soutěže družstev měly náležitou výkonnostní úroveň a pomáhaly k růstu nadějných mladých běžců a běžkyň, zálohy reprezentačních kolektivů.

Zasloužil se o obnovení soutěže smíšených družstev oddílů, jejímž hlavním úkolem bylo zastavit trvale klesající počty startujících v celostátních klasifikačních závodech v posledních letech, zvýšit zájem lyžařských oddílů o výkonnostní sport a péči o závodníky. První ročník této soutěže v loňském roce měl úspěšný průběh.

František Táborský je členem Sokola Malá Strana a prošel řadou funkcí ve výboru tělovýchovné jednoty, aby později se věnoval činnické práci ve vyšších tělovýchovných orgánech. Byl pět let předsedou obvodní lyžařské sekce v Praze 1, předsedou lyžařů DSO Spartak, deset let pracoval ve výboru sekce lyžování ÚV ČSTV. Za dlouholetou příkladnou obětavou práci byl vyznamenán medailí dr. M. Tyrše a veřejným uznáním Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

Lyžování bylo jeho velkou láskou. S úspěchem se zúčastňoval Sokolovského a Dukelského závodu branné zdatnosti a nechyběl ani v jeho finále na Dukle, odkud si přivezl bronzovou medaili. Osvědčil se jako úspěšný rádce mladých závodníků.

Do dalších let přejeme jubilantovi hodně zdraví a aby mu vydržely jeho příkladný elán a nadšení pro další rozvoj lyžařského sportu jako dosud.

Redakce

PRAŽŠTÍ LYŽAŘI K JUBILEU

Josef Rössler-Ořovský by měl radost ze dvou slavnostních zasedání, která připravil VSL MV ČSTV k jubileu 100 let organizovaného lyžování. První se konalo v sále kina Praha, tedy v místech, kde před sto lety na dvoře domu v Jindřišské ulici č. 7 si poprvé připnul lyže a se svým mladším bratrem pak sjížděli večer Václavské náměstí. Se zajímavou a bohatou historií lyžování seznámil účastníky pěkného večera předseda VSL MV ČSTV Praha Miroslav Knobloch. Čestným titulem vzorný trenér byl vyznamenán Jan Voldřich (TJ Praga), vzorný cvičitel dr. Jaroslav Škopek, CSc. (Slavoj Vyšehrad) a vzorný rozhodčí Karel Keller (VŠ Praha). Nechyběly ani upomínkové diplomy a pěkné suvenýry k této slavnosti. Program byl doplněn třemi lyžařskými filmy.

Druhého zasedání v závodním klubu ROH u Zlatého melouna v intimním prostředí se zúčastnil také předseda MV ČSTV Praha Lubomír Matulík a i tentokrát to byla příležitost k vyznamenání. Titul vzorný trenér získala ing. Ludmila Matějková (Solidus Praha), vzorný cvičitel ing. Jiří Havelka (Kotva Braník), vzorný rozhodčí Mirek Šenk (VŠ Praha) a Petr Duffek (Slavia Žižkov). L. Matulík ocenil obětavou práci činovníků městského svazu. V současné době vyvíjí činnost v Praze 85 lyžařských oddílů s 6500 členy.

Záběr ze slavnostního zasedání VSL MV ČSTV Praha v domě U zlatého melouna (Foto J. Trousil)

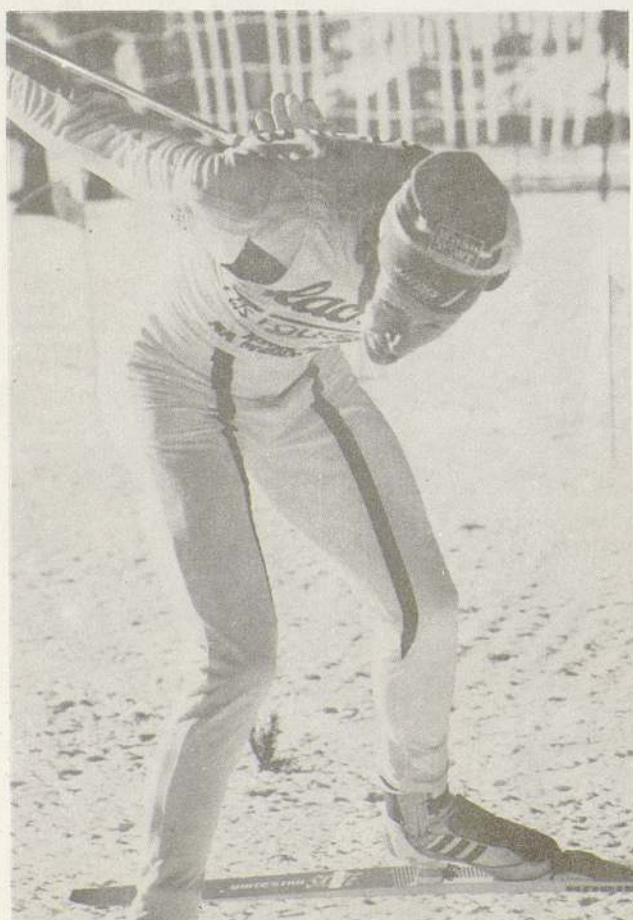

Radim Nyč na třetím úseku čs. štafety Světového poháru na Štrbském Plese zaběhl třetí nejlepší čas a posunul čs. tým ze šestého místa na čtvrté

(Foto B. Hynek)

JUBILEJNÍ ZLATÁ LYŽE

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

50. ročník Zlaté lyže Českomoravské vysočiny — součást Světového poháru běžců — byl mimořádnou sportovní událostí. Na hořejším snímku čs. štafeta V. Korunka, R. Nyč, M. Bečvář, L. Svanda, která obsadila třetí místo. Dole boj v patnáctce na stoupání od plesa ke stadiónu. Vlevo druhý H. Bauroth (NDR), upravo třetí Švýcar G. Guidon.
 (Foto J. Trousil)

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

O PICCARDOVI,
VENCENEOVĚ, KIEHLOVĚ

O VŠECH DALŠÍCH
PŘEKVAPENÍCH
OLYMPIJSKÝCH HER

O MEDAILI NAŠICH BĚŽCŮ

O OSTATNÍCH ÚSPĚŠÍCH
ČS. LYŽOVÁNÍ

PŘINESE INFORMACE

CALGARY SPECIÁL

NA TITULNÍ STRANĚ TORBJÖRN
LOEKKEN, MISTR SVĚTA V ZÁVODĚ
SDRUŽENĚM, NA TŘETÍ STRANĚ
OBÁLKY REPREZENTANT ČSSR VE
SKOKU NA LYŽÍCH MARTIN ŠVA-
GERKO. SNÍMKY BOHUMILA HYNKA

lyžařství

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto číla byla 1. 2. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

MASOVOST ZÁKLAD VELKÉHO SPORTU?

V principu to tak je. Čím více lidí se zabývá třeba během na dlouhé vzdálenosti, tím více šancí má trenér, že z této masy vybere talentovaného vytrvalce, ze kterého bude mistr světa.

V sovětském tělovýchovně sportovním hnutí bylo až do poslední doby heslo „masovost rodí mistrovství“ mimo jakoukoliv kritiku. Když jsme chtěli vysvětlit, proč u nás vyrůstají desítky sportovců nejvyšší světové třídy, hovořili jsme o 90 miliónech sportovců.

A přece je to pouze polopravda.

Podle nejnovějších údajů se významná část z celkového počtu sportovců — 20 miliónů lidí — zabývá v klubech a oddílech sportem rekreačně. Jsou to lidé středního a, jak se říká, staršího věku.

Jistě souhlasíte, že nikoho nenapadne hledat mistry v tomto prostředí.

Další aspekt. Viděl jsem, v jakých podmínkách trénuje světový rekordman ve skoku do výšky Paklin. Tělocvična tělovýchovného institutu ve Frunze byla právě vyrážena zdravotní komisí z provozu. Na městském stadionu byl umělý povrch popraskaný a plný puchýřů.

A přece se tu Paklin učil překonávat rekordy. A překonával je.

Protože je samostatný talent. Protože jeho trenér Anatolij Vogul je také samostatný talent. Abjasov a Kalpakovová skákali do dálky a trojskok čert ví jak daleko, protože jejich učitel Lev Elterman je ve svém oboru gigantem.

Kdyby oba tyto odborníci dostali do rukou dobrý materiál, výrazný talent, dokázali by jej — podle mého přesvědčení — naučit nejvyššímu mistrovství třeba ve stepi a třeba i na poušti.

Masovost s tím pochopitelně nemá co dělat.

Ale přesto vzájemná souvislost mezi masami zabývajícími se určitými druhy sportu a tím, že z jejich řad vyrůstají výrazné postavy, existuje. Kdyby v tomtéž Frunze bylo několik moderně vybavených středisek s trenažéry a rehabilitačními středisky, kdyby chlapci a děvčata této republiky od malička toužili po kariéře mistrů, je možné, že by se tam nenašel jen jeden Paklin, ale tři nebo čtyři, ne jedna Kalpakovová, ale několik.

Úlohu této vzájemné souvislosti však nesmíme zveličovat: výchova mistra je věc delikátní, individuální a továrny na jejich sériovou výrobu zatím nikdo nevmyslel.

A přikládá-li se nyní v Sovětském svazu zvláštní význam rozvoji masové tělovýchovy, její propagandě, posílení její materiální základny, pak vůbec ne proto, aby z šedých mas vyrůstalo co možná nejvíce zářivých hvězd. V tomto smyslu považují za velmi významné stanovisko předsedy Státního výboru pro tělovýchovu a sport SSSR Marata Gramova:

„Nemohu souhlasit s tím, že se masové tělovýchově přikládá pouze úloha základny pyramidy. Je podstatou tělovýchovného hnutí.“

Gramov vyslovil tuto energickou formulaci v interview pro noviny Pravda. Byla to v mnohém neobvyklá formulace, která svědčí o tom, že proces přestavby, situace otevřenosti, které jsou charakteristické pro dnešní sovětskou zemi, pronikly také do sféry tělovýchovy a sportu.

Poprvé po mnoha letech se nejvyšší funkcionář sovětského sportovního hnutí obešel bez chvály (nebo samochvály?) a soustředil pozornost na problémy, kterých je v této sféře společenského života, stejně jako v ostatních, až, až.

Poprvé v poslední době M. Gramov nevedl kouzelnou cifru „90 miliónů sportovců“ a tím mlčky přiznal, že toto číslo, které dosud figurovalo v mnoha novinových a časopiseckých statických a statistických zprávách, neodpovídá skutečnosti (v rámečku s fotografiemi, který provázal interview s předsedou Státního výboru pro sport v Pravdě, bylo uvedeno nové číslo: 49 miliónů příslušníků sportovních oddílů a skupin).

Citují dále Gramova:

„Z iniciativy Státního výboru pro sport a tělovýchovu SSSR byla přijata řada normativních dokumentů, které odstraňují překážky šíření nových forem tělovýchovně rekreační činnosti jako škol zdraví, klubů přátel tělovýchovy, chozrasčotních sdružení „Tělovýchova zdraví“, družstev, individuální pracovní činnosti... Byl vytvořen nový autoritativní orgán — Vsesvazová rada tělesné výchovy obyvatelestva... Byl připraven komplexní program tělesné výchovy obyvatelestva.“

Upozorňují, že v SSSR se stále více rozšiřuje takzvaná sféra poskytování placených sportovních služeb obyvatelestvu. To je novinka.

Tyto poznámky nejsou nic víc než přehled toho, co se nyní v systému sovětského sportu děje, nekladl jsem si za úkol pouštět se do podrobností. Chci zdůraznit jen jedno: nová etapa, do které tělovýchovné hnutí země vstupuje, nepracuje pro výchovu sportovních superhvězd, nýbrž pro zdraví národa.

V tom je smysl změn.

Přestavba organizace vrcholového sportu jde svou cestou. Je však nepochybné: sportovní práce s dětmi a mládeží se zlepšuje, a tak se rozšíří prostředí, ze kterého rostou mistři světové úrovně. V tomto smyslu je stará formule správná.

ALEXEJ SREBNIKIJ
APN

Mistrovství ČSSR: TAJENKY VYŘEŠENY

Sdruženáři:

KLIMKO PŘEDAL KORUNU KOPALOVÍ

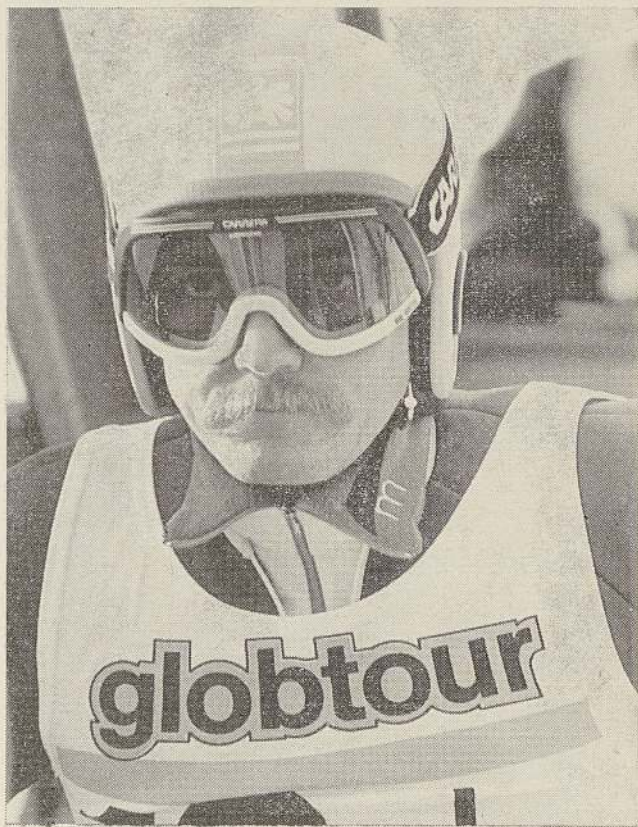
Sedmkrát po sobě vybojoval Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) titul sdruženářského mistra ČSSR. Poosmé jej mohl získat na domácích tratích. Nezáskal — dokonce se propadl až na pátou příčku. Suverénně zvítězil Miroslav Kopal (Dukla Liberec) a potvrdil vynikající formu ze závodů Světového poháru na začátku roku.

Jak vlastně vypadal sdruženářský rok? Trenér Vladimír Seidl na začátku sezóny zvažoval, koho zařadit do olympijské přípravy. Nakonec mu vyšla čtveřice závodníků: Klimko, Vladimír Repka, Patráš, Pustějovský. Ve sledování dále zůstali František Repka, Kopal, Kerda, Máka. Následoval říjnový a listopadový pobyt na ledovci Dachstein, první sněž v Murmansku, kde se sněhové podmínky zlepšily na poslední chvíli. Pak už přišel začátek prosince a úvodní závod Světového poháru družstev na Štrbském Plese. Ten udal poměrně optimistický tón sezóny. Do Vysokých Tater přijela velice kvalitní konkurence. Po ruce je výsledková listina z loňského mistrovství světa v Oberstdorfu. Tam byli mezi první desítkou Norové Loekken (1.) a Bredesen (3.), sovětský závodník Levandí (5.), Rakušan Sulzenbacher (6.), Švýcar Kempf (7.) a reprezentant NDR Thomas Prenzel (10.). Nikdo z nich v Tatrách nechyběl. Trenér Seidl postavil zkušenou trojici z Oberstdorfu: Klimko, Kopal, František Repka. Vladimír Repka se zranil při skokanském tréninku a usnadnil tak trenérovi nominační úvahy. Po skoku byli naši reprezentanti sedmí, v běžecké části se probojovali až na páté místo vynikajícím finišem Kopala. To znamenalo proti Oberstdorfu posun až z jedenáctého místa (i když bychom měli jedním dechem dodat, že do Tater nepřijeli Finové a Američané).

Před mistrovstvím ČSSR na Štrbském Plese střízlivou sdruženářskou radost nezadusil ani rozbíhající se Světový pohár jednotlivců. Kopal, který se připravoval s trenérem Tomášem Kučerou a sdruženáři liberecké Dukly na Dvorské boudě v Krkonoších („...a možná to bylo dobře, protože jsem byl blízko ženy Miloslavy a dcerky Veroniky. Do Krkonoš jsem jezdil každý den z „mých“ Plavů autem“), dvakrát struhajícím během dorazil těsně pod stupně vítězů. Radoval se ve Svatém Mořici a Le Brassus.

Do Tater přijel jako favorit, ale uslyšel několik hlasů o náhodných výsledcích. Očekával se souboj Klimko — Kopal. Ten však liberecký závodník brzy rozhodl. Klimkovi se podařil pouze první skok (85 metrů), a to je do závodu, v němž se ze tří skoků započítávají dva nejvydařenější, málo. Kopal si připsal skoky dlouhé 87 a 87,5 metru. Zcela suverénně vedl

„Nevím, kam mi odešla forma,“ říkal po mistrovství ČSSR na Štrbském Plese Ján Klimko. Pro Calgary však oprávněně dostal důvěru. Snímek Juraje Bobuly

už po skoku. Klimko mohl se sportovním úsměvem připustit, že „proti Kopalovi v jeho momentální formě se snad ani nedá jezdit“. Za vedoucí dvojici se seřadili Patráš a Kerda.

Na trati běhu na 15 kilometrů si Kopal počínal v prvním 7,5kilometrovém okruhu opatrně. Jeho náskok snížil pouze František Repka útočící až z pátého místa o 13 sekund. Druhý okruh už byl Kopalovým sólem, František Repka zůstával zpět („zase mě zlobily lyže, ve stoupání doháním odstupy, po rovině a z kopce ztrácím“), doslova se propadal Klimko, který zajel až osmý čas! Po osmi letech předal sdruženářskou korunu Kopalovi. Příležitost využil Patráš. V loňském roce si posledním závodem na mistrovství ČSSR v Plavech řekl o nominaci na juniorské mistrovství světa v Assiagu — letos si v posledním závodě vybojoval olympijské letenky do Calgary. Je doslova mužem posledního závodu — a má před sebou perspektivu. Zklamáním byl výkon Vladimíra Repky, který se po pádu při tréninku na tatranský Světový pohár družstev zranil a marně hledal formu. Připomeňme nástup mladých závodníků Máky, Pustějovského, Kečky. Ve svých dvaceti letech jsou příslibem — vždyť sdruženář — podle slov povolanych — zraje mezi šestadvacátým a osmadvacátým rokem.

Co říkali po mistrovství ČSSR trenéři? Reprezenační trenér Vladimír Seidl: „Nepřekvapil mě vzestup Patráše, velkým přínosem je letošní výkonnost Kopala. Klimka postihl před olympijskými hrami pokles formy. Nedařilo se mu na můstcích, k jedno-

mu kvalitnímu skoku chybělo připojit druhý. Zhoršil se v běhu. Jano je přemýšlivý závodník, všechno intenzivně uvnitř sebe prožívá. Věřím, že jeho forma přijde.“

Ladislav Rygl, mistr světa z Vysokých Tater 1970, dnes trenér SVS-M ve Vrchlabí: „Pěkné dramatické závody. Kopal je milým překvapením sezóny. Chybí mu už jen doskok do telemarku.“

PAVEL LONĚK

Běžci a běžkyně:

MEDAILE VE SPRÁVNÝCH RUKOU

Škoda, že náš časopis má poměrně dlouhou výrobní lhůtu. Psát o mistrovství ČSSR v běhu na lyžích, které se konalo od 21. do 24. ledna na Štrbském Plese, není vůbec snadné. V době, kdy budete číst tyto řádky, budeme znát výsledky zimních olympijských her. Přesto bychom se chtěli alespoň několika poznámkami k domácímu šampionátu vrátit.

Především je nutné poděkovat organizátorům z ČH Štrbské Pleso, kteří i za stále katastrofálního nedostatku sněhu připravili velmi dobrou trať. Muži absolvovali většinu svých závodů na 7,5 km dlouhém okruhu, ženy potom na pětce. I přes největší snahu se nepodařilo „zasněžit“ nejtěžší stoupání na 10km okruhu. Byla to trochu škoda, protože tratě v Canmore, kde se bojovalo o olympijské medaile, jsou svým profilem nesmírně těžké. Stále jen nahoru — dolů.

V běžích mužů vládli suverénně lyžaři Dukly Liberec. Kdo také jiný, vždyť toto družstvo už řadu let tvoří základ reprezentace. První závod na 30 km klasickou technikou se jel za ideálního počasí na rychlém zmrzlém sněhu. **Vyhrál Martin Petrášek**, který před rokem tolik překvapil svým naprosto přesvědčivým vítězstvím na 50 km na Benecku. Prostě i na Štrbském Plese dokázal, že „starou dobrou klasiku“ ovládá z našich běžců nejlépe. **Však také potěšil trenéra dr. Bohuslava Rázla:** „V tomto způsobu jízdy patří u nás k nejlepším, jsem rád, že to znovu prokázal. Budu na něm stavět při prvních dvou závodech v Calgary na 30 a 15 km, které se běží klasicky. Kdyby získal dobré umístění, byl by to určité povolený doping před dalšími soutěžemi — štafetou a maratónem, které se běží volně.“

Ladislav Švanda zřejmě dozrává jako víno. To, co předvedl v běhu na 15 km a zejména ve štafetě bylo dokladem nejen dobré formy, ale i závodnické vyzrálosti. Na patnáctku si hlídal svůj nepatrný náskok, ve druhém okruhu nasadil trháka a do cíle přijel s padesátisekundovým ziskem. Totéž provedl i ve štafetě.

Všechny závody měly dát trenérovi definitivní odpověď na konečnou nominaci. Doma nakonec zůstal Milada Bečvář, muž, který byl deset let oporou družstva, pomáhal mu i v kritických situacích. Když to B. Rázl říkal novinářům, měl trochu zavhlé oči, ale chlapi přece nebrečí. Jistě však je, že Bečvář zůstává i nadále v družstvu, příští mistrovství světa je za rok ve finském Lahti. Jestliže se na jeho výkonech nepodepíše nemoc jako v loňském podzimu...

V době Světového poháru mužů na Štrbském plese trénovaly na tratích také ženy. Největší **smůla postihla Knížkovou**, v tréninku si zlomila kotník na pravé noze. V té době byla za Havrančíkovou jasnou dvojkou v družstvu. Na čele trenéra Petra Honzla přibyla wráska. Navíc Ivana Rádllová onemocněla.

Závod na 10 km vyhrála juniorka Balázová s pětisekundovým náskokem před Havrančíkovou. Pro další členku reprezentace Klímkovou vyjela Horská služba se saněmi... Petr Honzl zbledl ještě více. Naštěstí se ukázalo, že šlo o vyražený dech při pádu.

Při běhu na poloviční trati se na startu už objevila také Rádllová, Klímkovou pád nepoznamenal, a tak všechny, které odesťovaly do Calgary, se srovnaly na prvních čtyřech místech. Dobrými výkony na sebe upozornila Zora Šimčáková - Kepeňová, škoda, že nebyla v přípravě s družstvem, protože Janoušková, která měla tým doplnit, jezdila ve slabší formě. Ve štafetách trochu zkvalitňovaly RH Jablonec, které obhajovaly titul.

ZDENĚK PAULŮ

Skokani:

VZNIK TRIUMVIRÁTU

Za prvé by mu měl poděkovat D. Motejlek. V Harrachově Jirka Malec vyřešil nominační hádanku za něj. Ne jedním či dvěma, ale hned třinácti skoky na úrovni světové extra-

trídy. To už není náhoda. Přirozeně padla otázka: Čím to? Malec: „V první části roku jsem neměl dobré lyže, ztrácel v nájezdové rychlosti až 1 km/h. Výměna lyží byla jednou z těch věcí, které mi pomohly psychicky. Další bylo vědomí, že ve druhé části sezóny se vždycky lepším.“ Formu v posledních lednových dnech cítil ovšem i Pavel Ploc: „Od podzimu se mi skáče dobře, jen po švýcarském turné jsem byl trochu unaven. Ale pořád cítím ze skákání a výkonů velkou radost.“ (Že by recept na světovost?)

A tak mistrovství probíhalo pod praporem jejich souboje. Co do délky skoků vyhrál Malec 3:1, pravidelně však ztrácel body za technické provedení, v němž se objevovaly náznaky „boeklefovského“ držení lyží. Před rokem jsme reportáž ze skokanského šampionátu opatřili titulem Oba tituly stylistovi Parmovi. Letos se dá napsat Jeden titul stylistovi Plocovi. Soutěž na středním můstku vyhrál díky elegantnímu letu a doskokům do telemarku.

Mluvíme-li o těch výjimečných, zbývá Jiří Parma. Dejme mu slovo bez komentáře: „Forma mi jde dolů. Rozhodně není tak dobrá, jako loni před Oberstdorfem. Jsem v situaci, kdy se snažím, aby mi Jirka s Pavlem příliš neuletěli.“ Uzavřeme tedy tuto pasáž konstatováním, že z tandemu vznikl triumvirát mimořádné kvality. Odlétal do Calgary s několika úkoly či nadějemi. Malec s tím, že svou nervozitu a sebedůvěru musí usměrnit tak dokonale, jako při vítězství na harrachovské devadesátce, Parma s vírou (kterou sdílel ve svých prohlášeních i Dalibor Motejlek) že se najde, Ploc jako vrcholný reprezentant naší skokanské školy. Je třeba si uvědomit, jak řekl Josef Lánský, že takový začátek sezóny jako letos už možná dlouho mít nebudeme, že byl skutečně mimořádný. Ploc byl po Nykánovi druhým mužem začátku sezóny, naše družstvo bylo nejvyrovnanější. Odjždělo na OH s medailovými ambicemi. Všechny zajímalo, jaké jsou úkoly v soutěžích jednotlivců. „Pro klid závodníků úkoly jednotliv-

ců nebyly stanoveny,“ řekl Dalibor Motejlek.

Zbytek startovního pole mistrovství ČSSR (a našeho skoku vůbec) se vyznačoval: 1) odstupem od silné trojky, 2) vyrovnaností, 3) ofenzivou mládí. Hodně se diskutovala oprávněnost nominace Ladislava Dluhoše [v Harrachově až 8. a 9.] D. Motejlek komentoval: „Momentální forma nemusí být ukazatelem formy olympijské. Dluhoš má za sebou náročné závody i trénink. Je však velice spolehlivý, dosud pokaždé ve velké soutěži družstvo podržel, věřím mu.“

Martin Švagerko už třetí rok bojuje s vlastní krizí: dobrý počátek a mdlý konec sezóny.

Rozhodující nárůst kvality prokázali mladí skokani. Především František Jež. Skákal dokonale soustředěn, jeho vnitřní cíle byly vysoké — konkurovat nejlepším. Šlo to tak daleko, že v prvním kole později zrušeného závodu družstev bez ohledu na počasí začal už uvažovat na překonání 120 m, ztratil však ideální letovou polohu a jen své šťastné hvězdě může děkovat, že si zachránil kosti pro MSJ i — jak se dozvěděl o několika hodin později — pro olympiádu. Vyskytly se pochyby, zda kombinace dvou vrcholných soutěží těsně za sebou je v jeho případě prospěšná. Po rozhovoru s ním jsem přesvědčen, že Františka psychický tlak jen tak lehko nezlomí. Z mladých byl dále výborný Sakala (s náznaky jisté stylové vyrovnanosti) a Vaško.

Závěrem dvě poznámky. Odrazem skutečné předolympijské výkonnosti byl spíše závod na velkém můstku, který nebyl poznamenán nervozitou, spěchem a mizerným počasím. A za druhé — s výjimkou T. Ploce z Jiskry Harrachov se soutěží zúčastnili skokani pouhých tří oddílů. Současná špičková úroveň našeho skoku jistě vyžaduje špičkové podmínky — a ty máme právě ve třech střediscích. Tato jednoznačná koncentrace špičky sice zkvalitňuje, avšak zároveň drastičtěji zužuje (pouhých 35 skokanů na velkém můstku). Je otázkou pro experty, nakolik je tato pražská efektivní a prospěšná.

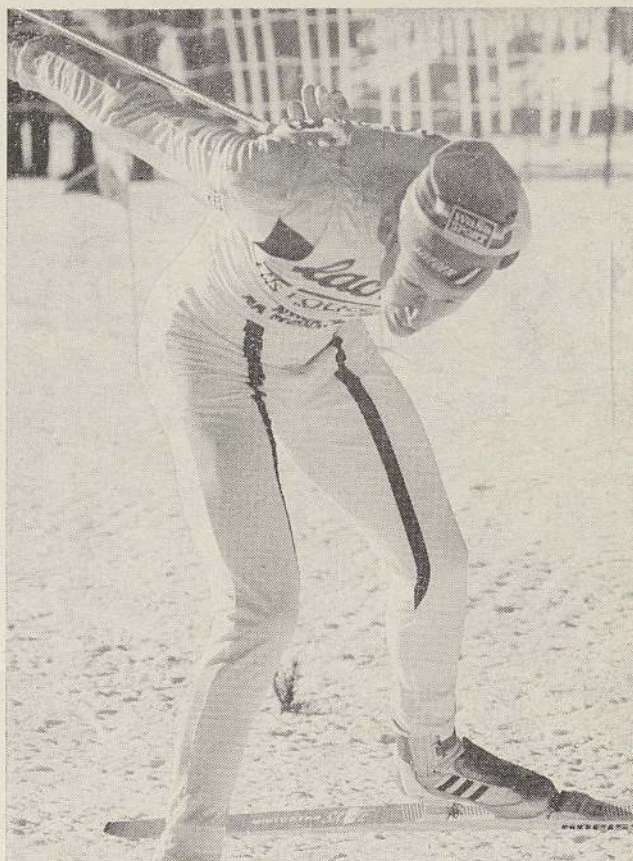
PETR BUŠTA

Při všech domácích šampionátech se samozřejmě myslelo na Calgary. K největším olympijským soupeřům našich sdruženářů měli určitě patřit lyžaři Norska a SSSR.

Snímek B. Hynka

TŘI DNY SE SVANEM

Tyto řádky jsou psány po Světovém poháru v Tatrách, ale před olympiádou v Calgary. Na mnohé, co jsme ještě nemohli vědět, už budeš — čtenáři — znát odpověď. Takový je úděl měsíčníku a jeho dlouhých výrobních lhůt. Přesto doufáme, že naše zpráva o setkání se Svanem neztratí na aktuálnosti.

Takže, je čtvrtek 14. ledna, vlajky osmnácti států a vlajka FIS vlají nad Areálem snů, Světový pohár v běhu mužů začíná.

Gunde Svan přijel na Štrbské Pleso jako hvězda první velikosti. Nikoliv jenom pro předchozí úspěchy, ale taky proto, že v té době vedl získkem 65 bodů Světový pohár. Nebylo tedy divu, že na tiskovku se Svanem a jeho největším soupeřem Mogrenem, která se konala v předvečer závodů, se dostavili akreditovaní novináři v plném počtu.

Ještě než se stačili v hotelu Patria rozhlédnout, už tu byl trenér našich běžců Bohuslav Rázl s první senzací: **Svan startuje s číslem 1!**

Čekáme pět minut, deset minut, že by si „páni závodníci“ dávali na čas? Ale kdež, už jsou tady!

Klukovsky vyhlížející blondák Svan s úsměvem „jako by neuměl do pěti počítat“, vedle trochu vážnější, tmavovlasý (a neoholený) Torgny Mogren.

První otázka na Svana se týkala startovního čísla.

„**To se mi ještě nikdy nestalo. Před dvěma roky jsem na Světovém poháru v Itálii startoval jako druhý. Pro zítřek bych si přál, aby mi ta jednička zůstala i v cíli.**“

Svan a Mogren odpovídají anglicky, otázky se hrnou jedna za druhou, trochu víc jich je na Svana. S větší-

nou odpovědí jste se mohli seznámit v denním tisku. Proto jenom ve stručnosti k některým tématům, které se týkaly Svana.

K loňskému výpadku na mistrovství světa v Oberstdorfu.

„**Měl jsem problémy, které byly způsobeny nemocí.**“ (Virové onemocnění plic, které vyřadilo Svana na sedm týdnů z tréninku.) „**Přesto si myslím, že to byl dobrý rok. V každém případě velmi poučný.**“

Jeho názor na „bruslení“ a „klasiku“.

„**Bruslení mi nevádí, jsem ovšem radši, když se jeden týden bruslí a až druhý týden běží klasicky. Nejsem rád, když se bruslí a běží ve dvou závodech za sebou, jako tomu bude v Tatrách.**“

Kdosi se zeptal na „filozofii“ jednotlivých tratí.

„**Takovou otázku mi ještě nikdo nepoložil. Jaká filozofie? Všechno závisí na fyzické kondici a na formě.**“

A dodal, že má raději delší tratě, při kterých se dá ještě o něčem přemýšlet, kdežto na trati jako zítra, tam na nic není čas. Dále k nadcházejícímu závodu řekl, že mu rychlý sněh vyhovuje. Trať v Tatrách je poměrně lehčí, ale díky za ni [viz nedostatek sněhu v celé Evropě]. Nejtěžší úsek bude při přechodu z rovné hladiny jezera [Štrbské Pleso] vzhůru do kopců. Bude to rychlý, velmi rychlý závod.

A byl rychlý, přímo nejrychlejší. Světové rekordy se sice v lyžování nevedou, horské svahy nejsou atletický tartan, ale i tak časy dávají určitý obrazek o výkonu. Před Tatrami nejrychlejší patnáctku „ubruslil“ Svan v prosinci 1986 v italském Cogné — 38:09,7.

Po hvězdnaté noci se vyloupil den jako malovaný. První v pátečním závodě vyjždí ze startovacích vrátek Svan a taky se první objevuje v cíli. Jeho čas — 34:57,4! Už sedmý startující Švýcar Guidon však měl čas lepší, podobně Švéd Ottosson, Švýcar Grünenfelder, Mogren [závod nakonec vyhrál] a Bauroth z NDR (druhý).

Osmadvacet závodníků se dostalo pod někdejší Svanův „světový rekord“, Mogren do čela Světového poháru.

To samozřejmě nezměnilo nic na našem záměru uskutečnit rozhovor se Svanem. Svan neodmítl, ale jestli by to nebylo možné až večer, před slavnostním vyhlášením výsledků. Ve „srocení davů“ před slavností však náš sen o exkluzivním rozhovoru bral pomalu, ale jistě za své.

Broušené vázy uděleny, housličky krojovaných muzikantů dohrály, když ne Svan, ať nám řekne pár slov aspoň trenér Švédů Lars Goran Petersson. Petersson měl právě chuť na kávu, usedli jsme tedy ve stylově prostře- né jídelně Patrie, novinářský blok připravený, pan Petersson si přihýbá šálek ke rtům — a kdo nad námi nestojí — Gunde Svan.

To jsem nečekal, že světová hvězda takhle splní slovo!

„**Rozhodněte se, Svan nebo já,**“ povídá Petersson. A aby dal najevo, že je mu známá moje odpověď, jde si i s hrnkem sednout jinam.

Byla to přece jenom směla, že jste vyjžděl na trať první...

„**Tim to nebylo. Dneska jsem prostě neměl den. Snad jsem měl přijet do Tater o něco dřív, ale spíš to bude tím, že jedu z plného tréninku v rakouském Tauplitz.**“

GUNDE SVAN

Švédsko, narozen 12. ledna 1962 ve Falunu, 185 cm, 73 kg, MSJ 1982 Murau - 1. 3×10 km, ZOH 1984 Sarajevo - 1. 15 km, 1. 4×10 km, 2. 50 km, MS 1985 Seefeld - 1. 30 km, 1. 50 km (2:10:49,9 h), MS 1987 Oberstdorf - 1. 4×10 km, vítěz SP 1984, 1985 a 1986, třetí SP 1987.

Jak dlouho jste byl v Rakousku?

„Celkem osm dnů. Jel jsem tam hlavně kvůli vysoké nadmořské výšce.“ (Tauplitzské jezero — 1650 m.)

Na co jste se v tréninku hlavně zaměřoval?

„Na sílu a na rychlost.“

V Tauplitzu jste před třemi dny oslavil své 26. narozeniny. Jak jste to oslavil? S dalšími švédskými lyžaři?

„Oslavil jsem narozeniny dortem a byli jsme na něj dva. Moje přítelkyně a já. V Tauplitzu jsem totiž byl trénovat sám.“

Můžeme znát jméno vaší přítelkyně?

„Maria Johanssonová, je jí 24 let a je ve švédském výběru. V Rakousku trénovala taky.“ (Dodejme — na MS 1987 byla Johanssonová na 5 km 19.)

Je na místě se ptát, kdy se budete ženit?

„Takové plány, aspoň pro nejbližší dobu, rozhodně nemám.“

Co se vám na sportu líbí nejvíce?

„Vítězství!“

Ale vítězit můžete i v jiných sportech. Proč jste si vybral právě lyžování?

„Já jsem si ho nevybral, já lyžuji od malička.“

Kde to bylo?

„V Dala-Jarně, kde otec pracuje jako stavitel a kde stále bydlím. Nikoliv s rodiči, mám svůj vlastní byt.“

Jaké máte záliby?

„Auta, vlastně jenom jedno auto. Je to Porsche, model 911 z roku 1969. Tři roky jsem na něm pracoval, než jsem ho dal dohromady.“

Na tiskovce jste říkal, že jste dělal jakousi technickou školu. Má to souvislost s vaším koníčkem?

„Chodil jsem na lyžařské gymnázium, podobně jako Mogren či další lyžaři. Dopoledne jsme se učili a odpoledne lyžovali. Předměty byly převážně technického zaměření. Tam jsem se trochu naučil rozumět strojům.“

Uvažoval jste o tom, co budete dělat po skončení závodní činnosti?

„O tom jsem ještě příliš neuvažoval. Ale vím, že pak si budu lyžovat jenom pro zábavu. Nechtěl bych pokračovat v závodním sportu, třeba jako trenér.“

Sobotní závod štafet na 4×10 km klasicky. Jan Ottosson, který rozbíhal švédskou štafetu, se nějak zamotal na kopečku, kam se všech 23 štafet řadilo do charakteristického „vláčku“, Švédsko se zařadilo až šesté. Na druhém úseku bojoval Haland, ale také příliš nepostoupil. To ještě Švýcaři na vedoucí pozici vzdali pro zranění závodníka. Na třetím úseku za

Lars Göran Pettersson — reprezentační trenér švédských běžců — v „pracovním“. Snímky Bohumil Hynek

Švédsko nastupoval Svan. Už po prvním kilometru byl v čele závodu. Asi kilometr před cílem měly fotobuňky průjezdní rychlost, Svan jel nejrychleji — 10 m za 0,78 s. A v cíli měl také nejrychlejší čas ze všech — 25:52,7. Mogren si už jenom hlídal vedoucí pozici, Švédové vyhráli.

Vraťme se ještě k našemu předchozímu rozhovoru.

Mezi Sixtenem Jernbergem a Thomassem Wassbergem bylo období jakéhosi švédského ústupu ze slávy. Kralovali Norové, Finové, Sověti. V čem vidíte příčiny, že je Švédsko opět nejlepší na světě?

„Je to tím, že máme dobrou partu. Každý bojuje nejen za sebe, ale za všechny.“

Vzpomínáte si ještě na vaše první olympijské vítězství v závodě na 15 km v Sarajevu?

„Jak bych nepamatoval. Na to nezapomenu nikdy. Na celou olympiádu mám krásné vzpomínky.“

Vloni na předolympijských závodech v Calgary jste byl v individuálním závodě až čtvrtý.

„Bylo to tím, že jsme přijeli na místo krátce před závody. Neměl jsem dostatek času na aklimatizaci, v závodě štafet už to bylo lepší. Hlavně jsme si chtěli vyzkoušet tratě.“

Jak se vám tedy zamlouvají tratě v Canmore?

„Jsou hodně neobvyklé. Hlavně prudkým stoupáním od samého začátku závodu. Je tam málo úseků, na kterých si člověk může odpočinout.“

Kdybyste měl zhodnotit vaši olympijskou přípravu, co byste o ní řekl?

„Že jsem udělal vše pro to, abych získal ještě aspoň jednu zlatou medaili.“

Když jsme si podávali ruce na rozloučenou, Svan mi ji stiskl tak... jak je obvyklé u lidí, kteří těžce pracují.

MICHAEL LOHNISKÝ

NECHCI ZKLAMAT

Devatenáctiletá juniorka Lubomíra Balážová vybojovala letos na Štrbském Plese svůj první mistrovský titul v běhu žen na 10 km klasickou technikou, když rozdíl 4,9 s porazila mnohem zkušenější reprezentantku Alžbětu Havrančíkovou. K tomuto úspěchu připojila zlatou medaili ze štafety 3 x 5 km volnou technikou a třetí místo na 5 km stejným stylem. Dobré výsledky jí zajistily účast v omlazeném čs. olympijském družstvu žen pro Calgary. S převahou se stala juniorskou přebornicí ČSSR v obou technikách a zopakovala svůj úspěch z loňského roku.

Co vás přivedlo k lyžování?

„Lyžování je u nás rodinným sportem. Věnují se mu moji oba starší bratři. Měla jsem od koho se naučit běhat na lyžích. Největším úspěchem bratra Stana bylo druhé místo na mistrovství Slovenska. Mám radost, že mně se podařily ještě lepší výsledky.“

Kde jste začínala a jaké byly vaše první úspěchy?

„Vyrostla jsem ve sportovní třídě na Štrbě, stejně jako Havrančíková. Mým trenérem tam byl Olejár. Již jako mladší dorostenka jsem se stala členkou střediska ČH Štrbské Pleso a měla hodně příležitostí k závodění i přípravě.“

Prvním úspěchem bylo vítězství v přeboru ČSSR starších závků v Dolném Kubíně. Jako mladší dorostenka jsem vybojovala přebornický titul v Bedřichově a první juniorský titul na 10 km klasickým stylem jako dorostenka v roce 1986 v Novém Městě na Moravě. Tam jsem v juniorském přeboru na 5 km volnou technikou skončila druhá. Byla jsem členkou reprezentačního družstva pro Družbu v Harrachově a zvítězila na pětikilometrové trati klasickým stylem. Jako nejmladší jsem byla pro nový roční tréninkový cyklus zařazena do reprezentačního družstva žen.“

A dál?

„Loni jsem se stala juniorskou přebornicí v obou závodech, mezi ženami jsem v pětce volnou technikou i v desítku klasickým stylem shodně skončila pátá. Měla jsem radost z nominace na MSJ v italském Asiagu, ale tam se mi příliš nedařilo. V obou disciplínách jsem byla horší než Rádlová a Zurynková. Až ve štafetě jsem zaběhla lépe (v závěru závodu předstihla Norku Myklebustovou a zajistila čs. družstvu páté místo). Zklamáním pro mne byly i výsledky v prvních závodech SP 1986—87 v Ramsau a Val di Sole. Jednoměsíční přestávka v letní přípravě pro potíže s achillovkami byla znát. Nedařilo se mi ani v novém ročníku SP v La Clusaz, Bohinji a v Reit im Winkl.“

Který styl vám lépe vyhovuje a co očekáváte od ZOH v Calgary?

„Lépe ovládám klasiku a v ní jsem docílila také lepších výsledků. V bruslení se snažím odstranit ještě některé technické nedostatky.“

Účast na ZOH je pro mne poctou. Nechtěla bych výsledky v Calgary zklamat příznivce čs. lyžování. Tam bude našimi soupeřkami kompletní světová elita a učiníme vše, abychom dobře reprezentovaly naši vlast.“

Dlužno dodat, že naše běžkyně na olympijských traťích v Canmore neosluly. Ani tolik čekané bodované místo ve štafetě nepřivezly. Kde hledat příčiny? Ocitli jsme se v krizi? Byly tratě, na nichž se děvčata připravovala, příliš snadné oproti calgarským? Podepsal se na našem výkonu problém sněhu, který tížil Evropu celou první polovinu zimy? Nebo prostě nemáme odkud čerpat?

Lubomíra Balážová je jednou z odpovědí na tyto znepokojivé otázky. Vždyť běžkyně vždycky zrají až s léty. Vzpomeňme nejen na bezmála legendární Smetaninovou, ale i na naše úspěšné běžkyně nedávné minulosti. Balážová, Rádlová, Knížková a další jsou určitou nadějí, zářící přes černé oberstdorfské a calgarské slzy našeho ženského běhu na lyžích.

-tr-

VÝSLEDKY

MISTROVSTVÍ ČSSR

V BĚHU

A ZÁVODĚ SDRUŽENĚM

(21.—25. 1. 1988

Štrbské Pleso)

Muži

15 km volnou technikou: 1. Ladislav Svanda 36:25,1, 2. Martin Petrásek — 49,9, 3. Pavel Benc (všichni Dukla Liberec) — 52,6, 4. Teplý (Nové Město na Moravě) — 56,4, 5. Lisičan — 1:02,6, 6. Nyč — 1:15,5, 7. Korunka (všichni Dukla Liberec) — 1:23,1, 8. Karlík — 1:38,1, 9. Petruch (oba CH Štrbské Pleso) — 1:43,1, 10. Švub (Slavia Banská Bystrica) — 1:54,0, 11. Lichoň (CH Štrbské Pleso) — 1:58,8, 12. Bečvář — 2:04,5, 13. Janoušek — 2:15,2, 14./1. jun. Hušek (Elitex Jablonec) — 2:21,5, 15. Vaněk (Nové Město na Moravě) — 2:22,2, 16. Buchta (CH Štrbské Pleso) — 2:43,2, 17. Rösler — 2:43,9, 18. Jebavý (oba Dukla Liberec) — 2:53,5, 19. Bugan (Tesla Lipt. Hrádok) — 3:12,4, 20./2. jun. Raabe (Elitex Jablonec) — 3:20,9. — Celkem 88 startujících, z nichž 86 bylo klasifikováno.

30 km klasickou technikou: 1. Martin Petrásek 1:15:35,9, 2. Ladislav Svanda — 27,9, 3. Radim Nyč — 45,5, 4. Benc — 50,2, 5. Bečvář — 1:20,9, 6. Buchta — 1:39,3, 7. Korunka — 1:41,7, 8. Vaněk — 1:43,9, 9. Janoušek — 2:20,9, 10. Karlík — 2:43,4, 11. Beneš (Dukla Liberec) — 3:05,3, 12. Jebavý — 3:33,2, 13. Švub — 3:37,6, 14. Kapusta (CH Štrbské Pleso) — 4:03,9, 15. Petruch — 4:44,6, 16. Sulek (CH Štrbské Pleso) — 4:47,1, 17. Rösler — 5:07,7, 18. Nečas (Dukla Liberec) — 5:14,6, 19. Marszalek (VSB Ostrava) — 5:42,1, 20. Lichoň — 5:43,3. — Z 56 startujících bylo 49 klasifikováno.

3x10 km volnou technikou: 1. Dukla Liberec I. (Ladislav Svanda, Miloš Bečvář, Pavel Benc) 1:24:21,0, 2. Dukla Liberec II. (Nyč, Lisičan, Petrásek) — 55,8, 3. CH Štrbské Pleso I. (Karlík, Petruch, Lichoň) — 2:09,0, 4. TJ Nové Město na Moravě (Teplý, Vaněk, Kunc) — 3:21,8, 5. CH Štrbské Pleso II. (Buchta, Brabec, Kapusta) — 4:28,7, 6. Elitex Jablonec I. (Raabe, Hušek, Pecka) — 4:54,0, 7. Dukla

Liberec III. — 5:19,4, 8. Elitex Jablonec II. — 6:49,8, 9. Dukla Liberec IV. — 7:26,8, 10. CH Štrbské Pleso III. — 7:55,4. — Z 23 startujících štafet 21 závod dokončilo.

Závod sružený — jednotlivci: 1. Miroslav Kopal (Dukla Liberec) 444,00 (224,0 a 220,0), 2. František Repka 420,10 (203,4 a 216,7), 3. Ladislav Patráš (oba CH Štrbské Pleso) 416,25 (204,8 a 211,45), 4. Kerda (Dukla Liberec) 414,37, 5. Klímko (CH Štrbské Pleso) 413,40, 6. jun. Mára 406,18, 7. jun. Pustějovský (oba Dukla Liberec) 397,57, 8. jun. Kečka (CH Štrbské Pleso) 391,80, 9. jun. Skopek (Dukla Liberec) 380,65, 10. Kovář 373,05, 11. jun. Vrbíčan 371,73, 12. V. Repka (všichni CH Štrbské Pleso) 366,72 b. — **Skok:** 1. Kopal 224,0 (87 a 87,5), 2. Klímko 210,5 (85 a 82), 3. Patráš 204,8 (82 a 83) a Kerda 204,8 (82 a 86), 5. F. Repka 203,4 (82 a 79,5), 6. jun. Mára 200,6 (83,5 a 82).

15 km: 1. Kopal 39:44,2, 2. F. Repka — 2:39,3, 3. Patráš — 3:05,0, 4. Kerda — 3:17,5, 5. Klímko — 3:24,0, 6. jun. Mára — 4:12,1. — Všech 21 startujících závod dokončilo.

Zeny

5 km volnou technikou: 1. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 13:59,5, 2. Viera Klímková — 6,5, 3. jun. Lubomíra Balázová (obě CH Štrbské Pleso) — 12,5, 4. jun. Rádlová (VŠ Praha) — 17,6, 5. Šimčáková (Tesla Liptovský Hrádok) — 29,8, 6. Janoušková (RH Jablonec) — 31,1, 7. Kučerová (CH Štrbské Pleso) — 43,6, 8. Šimůnková (RH Jablonec) — 1:00,2, 9. jun. Kulová (VŠ Praha) — 1:04,3, 10. jun. Adamičková — 1:06,0, 11. jun. Pravečková — 1:21,2, 12. Zurynková — 1:24,2, 13. Klíngerová — 1:26,1, 14. Jebavá (všechny RH Jablonec) a jun. Dvořáková (Nové Město na Moravě) obě — 1:33,6, 16. Frůhaufová (VŠ Praha) — 1:37,1, 17. Staršia (CH Ban. Bystrica) — 1:51,5, 18. jun. Brožová (RH Jablonec) — 2:04,9, 19. jun. Sobotková (Nové Město na Moravě) — 2:05,0, 20. Kynclová (Spartak Vrchlabí) — 2:08,2. — Všech 43 startujících závod dokončilo.

10 km klasickou technikou: 1. jun. Lubomíra Balázová 29:59,2, 2. Alžběta Havrančíková — 4,9, 3. Petra Šimůnková — 39,9, 4. Zurynková — 52,4, 5. jun. Pravečková — 56,8, 6. Janoušková — 1:35,1, 7. Klíngerová — 1:39,5, 8. Šimčáková — 1:49,8, 9. jun. Brožová — 1:53,4, 10. jun. Dvořáková — 2:00,0, 11. Staršia — 2:02,0, 12. Jebavá — 2:11,6, 13. Frůhaufová — 2:18,7, 14. jun. Burešová (RH Jablonec) — 2:19,1, 15. Kynclová — 2:44,3, 16. jun. Kulová — 3:31,1, 17. jun. Jiráňková (RH Jablonec) — 3:33,8, 18. Z. Balázová (CH Štrbské Pleso) — 3:45,1, 19. Bouchalová (Univerzita Brno) — 3:49,5, 20. Vašutová (VSB Ostrava) — 3:57,9. — Ze 42 startujících bylo 40 klasifikováno.

3x5 km volnou technikou: 1. CH Štrbské Pleso (Lubomíra Balázová, Mária Kučerová, Viera Klímková) 49:13,5, 2. VŠ Praha (Kulová, Frůhaufová, Rádlová) — 2:04,6, 3. Tesla Liptovský Hrádok (Šimčáková, Havrančíková, Pavlíková) — 2:09,7, 4. RH Jablonec I. (Janoušková, Adamičková, Šimůnková) — 3:19,7, 5. RH Jablonec III. (Brožová, Jebavá, Burešová) — 3:38,1, 6. RH Jablonec II. (Pravečková, Zurynková, Klíngerová) — 3:46,7. — Startovalo deset štafet, všechny závod dokončily.

Juniři

10 km klasickou technikou: 1. Martin Hušek (Elitex Jablonec) 26:26,8, 2. dor. Milan Majliš (Baník Kremnica) — 53,3, 3. Kerda (Elitex Jablonec) — 54,8,

Alžběta Havrančíková. Snímek Juraj Bobula

4. Čáslavský (Šumavan Vimperk) — 1:04,3, 5. Kyrinovič (Spartak Dubnica) — 1:07,9, 6. Kunc (Nové Město na Moravě) — 1:13,3, 7. Brabec (CH Štrbské Pleso) — 1:25,5, 8. Pecka (Elitex Jablonec) — 1:32,2, 9. dor. Kovář (Lokomotiva Česká Třebová) — 1:34,1, 10. Rozlílek (Dukla Liberec) — 1:34,7. — Všech 32 startujících závod dokončilo.

15 km volnou technikou: 1. Martin Hušek 38:46,6, 2. Karel Raabe — 59,4, 3. Miloš Brabec — 1:12,6, 4. Rozlílek — 1:31,1, 5. Kulka (CH Štrbské Pleso) — 1:42,1, 6. Čáslavský — 1:44,2, 7. Kunc — 1:45,8, 8. Pecka — 1:54,2, 9. Müller (VŠ Praha) — 3:10,0, 10. Šnajdr (Dukla Liberec) — 3:28,2. — Z 29 startujících 28 bylo klasifikováno.

Juniorky

5 km volnou technikou: 1. Lubomíra Balázová (CH Štrbské Pleso) 14:12,0, 2. Ivana Rádlová — 5,1, 3. Eva Kulová (obě VŠ Praha) — 51,8, 4. Adamičková — 53,5, 5. Pravečková (obě RH Jablonec) — 1:08,7, 6. Dvořáková (Nové Město na Moravě) — 1:21,1, 7. Brožová (RH Jablonec) — 1:52,4, 8. Sobotková (Nové Město na Moravě) — 1:52,5, 9. Burešová (RH Jablonec) — 1:57,4, 10. Kučerová (CH Ban. Bystrica) — 1:57,8. — Všech 18 startujících závod dokončilo.

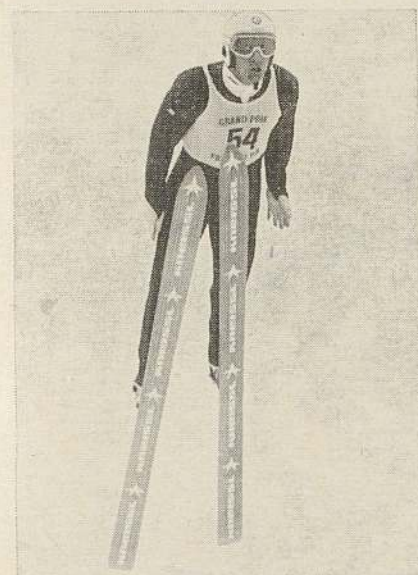
10 km klasickou technikou: 1. Lubomíra Balázová 29:59,2, 2. Eva Pravečková — 56,8, 3. Pavlína Brožová — 1:53,4, 4. Dvořáková — 2:00,0, 5. Burešová — 2:19,1, 6. Kulová — 3:31,1, 7. Jiráňková (RH Jablonec) — 3:33,8, 8. Adamičková — 3:58,6, 9. Pleskačová (Univerzita Brno) — 4:12,3, 10. Sobotková — 4:19,6. — Z 15 startujících bylo 14 klasifikováno.

Mistrovství ČSSR

ve skoku na lyžích

Závod na můstku P 90
(29. 1. 1988, Harrachov)

1. Jiří Malec, D. Liberec, 218,8 (115,5 a 119 m), 2. Jiří Parma, D. Banská Bystrica, 217,2 (114,5 a 113,5), 3. Pavel Ploc, D. Liberec, 211,0 (111,5 a 118,5), 4. František Jež, MEZ Frenštát, 209,3 (112,5 a 114,5), 5. Ivan Šindler, D. B. Bystrica, 199,7 (108 a 112,5), 6. Vladimír Podzimek D. Liberec, 193,1 (106 a 110,5), 7. Sakala, Frenštát, 189,2 (112,5 a 103), 8. Dluhoš D. B. Bystrica, 185,9 (106 a 107,5), 9. Dáněk, D. Liberec, 183,2 (106 a 109,5), 10. Raška, D. Liberec, 178,5 (101 a 106,5), 11. Vaško, D. B. Bystrica, 172,7 (103 a

Pavel Ploc. Snímek dr. Zdeněk Šrubář

107,5), 12. Mayer, D. Liberec, 161,8 (97 a 105), 13. Portyk, D. Liberec, 156,3 (99 a 103), 14. Svagerko, D. B. Bystrica, 151,0 (101 a 96,5), 15. Polák, D. Liberec, 147,2 (95 a 100,5), 16. Číž, D. B. Bystrica, 142,5 (96,5 a 98,5), 17. Kovač, D. B. Bystrica, 120,0 (92,5 a 92,5), 18. Ivan Seget, D. B. Bystrica, 117,9 (88 a 93), 19. Tomáš Ploc, Jiskra Harrachov, 104,3 (87,5 a 84,5), 20. Rehořek, D. Liberec, 98,2 (84,5 a 83,5). [Celkem startovalo 35 skokanů.]

Závod na můstku P 70 (31. 1. 1988, Harrachov)

1. Pavel Ploc, D. Liberec, 217,9 (89,5 a 87), 2. Jiří Malec, D. Liberec, 214,0 (91,5 a 86), 3. Vladimír Podzimek, D. Liberec, 187,2 (81,5 a 80,5), 4. Jaroslav Sakala, MEZ Frenštát, 186,9 (82 a 79,5), 5. Jiří Parma, D. B. Bystrica, 178,3 (77,5 a 78), 6. Jiří Raška, D. Liberec, 170,2 (78,5 a 73,5), 7. Vaško, D. B. Bystrica, 162,0 (80,5 a 69,5), 8. Šindler, D. B. Bystrica, 155,4 (79 a 70), 9. Dluhoš, D. B. Bystrica, 150,1 (77,5 a 68,5), 10. Kopal, D. Liberec, 147,9 (75 a 69), 11. Svagerko, D. B. Bystrica, 147,8 (78 a 67,5), 12. Daněš, D. Liberec, 142,0 (78,5 a 64), 13. Portyk, D. Liberec, 140,9 (77 a 64,5), 14. Mayer, D. Liberec, 140,1 (76 a 65), 15. Číž, D. B. Bystrica, 134,0 (75,5 a 64,5), 16. Tomáš Ploc, Jiskra Harrachov, 131,2 (74,5 a 62,5), 17. Polák, D. Liberec, 131,2 (75 a 62), 18. Vacek, D. Liberec, 121,7 (70 a 62), 19. Kerda, D. Liberec, 121,3 (72 a 61), 20. Bartoš, MEZ Frenštát, 117,8 (63,5 a 69,5).

[Celkem startovalo 38 skokanů.]

Závod mistrovství ČSSR družstev nebyl dne 30. 1. 1988 dokončen.

Přehledka talentované mládeže

Elitex Jablonec nad Nisou uspořádal předposlední lednový víkend republikové kolo soutěže sportovně talentované mládeže v běhu, které bylo současně národním klasifikačním závodem staršího žactva. V kategorii ročníku 1975 zvítězil Radek Libnar (Lokomotiva Česká Třebová) a Jana Vašková (Elitex Jablonec), v ročnících 1974 Daniel Artz (RD Jeseník) a Daniela Kouřilová (Elitex Jablonec).

Starší žáci ročníku 1975 — 4 km volnou technikou: 1. Libnar (Lokomotiva Česká Třebová) 11:57,9, 2. Tryzna (Ski Jilemnice) — 2,5, 3. Kubica (Ještěd Liberec) — 2,8, 4. Erlebach (Ski Jilemnice) — 16,1, 5. Horáček (Lok. Česká Třebová) — 24,7. — **4 km klasickou technikou:** 1. Libnar 12:33,7, 2. Kubica — 5,8, 3. Koutný (Nové Město na Mor.) — 19,5, 4. Tryzna — 20,8, 5. Rad. Kalásek (Nové Město na Mor.) — 24,3. — **Celkové pořadí:** 1. Libnar 440,000, 2. Kubica 436,990, 3. Tryzna 431,845, 4. Regner (Ještěd Liberec) 421,030, 5. Pešina (Sokol Horní Branná) 420,820 b.

Starší žákyně ročníku 1975 — 4 km volnou technikou: 1. Vašková 12:06,2, 2. Stránská (obě Elitex Jablonec) — 3,8, 3. Knoblochová — 4,7, 4. Pánková (obě Spartak Vrchlabí) — 6,0, 5. Koutná (Elitex Jablonec) — 16,0. — **4 km klasickou technikou:** 1. Vašková 13:13,0, 2. Knoblochová — 0,2, 3. Pánková — 15,3, 4. Cillierová (Elitex Jablonec) — 26,4, 5. Koutná — 30,6. — **Celkové pořadí:** 1. Vašková 440,000, 2. Knoblochová 438,285, 3. Pánková 432,545, 4. Koutná 423,690, 5. Stránská 416,865 b.

Starší žáci ročníku 1974 — 4 km volnou technikou: 1. Artz (RD Jeseník) 11:28,7, 2. Kubičina (Jiskra Harrachov) — 4,7, 3. Hník (Ski Jilemnice) — 15,0, 4. Bryscejn (Seba Tanvald) — 27,9, 5. Fridrich (Elitex Jablonec) — 28,4. — **4 km klasickou technikou:** 1. Verner (Slovan

Karlovy Vary) 11:54,6, 2. Artz — 12,6, 3. Dostál (RD Jeseník) — 15,1, 4. Zuzánek (Sokol Horní Branná) — 17,5, 5. Všečeka (Slovan Karlovy Vary) — 21,3. — **Celkové pořadí:** 1. Artz 435,590, 2. Kubičina 423,970, 3. Verner 423,165, 4. Dostál 422,990, 5. Fridrich 422,360 b.

Starší žákyně ročníku 1974 — 4 km volnou technikou: 1. Červinková (Spartak Vrchlabí) 12:10,5, 2. Langhamrová (Ještěd Liberec) — 25,0, 3. Kouřilová (Elitex

Jablonec) — 27,5, 4. Rázlová (Jiskra Harrachov) — 28,7, 5. Švarcová (Sokol Sykovec) — 33,1. — **4 km klasickou technikou:** 1. Bendová (Ještěd Liberec) 12:55,6, 2. Kouřilová — 0,6, 3. Grošofová (Nové Město na Moravě) — 11,8, 4. Bílková (Sokol Dolní Branná) — 22,8, 5. Novotná (Elitex Jablonec) — 23,4. — **Celkové pořadí:** 1. Kouřilová 430,165, 2. Grošofová 422,815, 3. Bílková 418,475, 4. Švarcová 417,670, 5. Červinková 415,885 bodu.

ZA PĚT MINUT DVANÁCT

Kromě posledních předolympijských závodů SP se koncem ledna a počátkem února konaly národní prověrky a porovnání formy nominovaných i nenominovaných lyžařů. Vybrali jsme pro vás některé zajímavé výsledky.

SSSR

V Bakuriani ladili olympijskou formu sovětsí běžci a běžkyně. Připravili si tratě, na kterých modelovali obtížnost tratí v Canmore.

Ženy — 5 km klasicky: 1. Smetaninová 18:26,0, 2. Nagejkinová — 3,0 s, 3. Tichonovová — 3,6, 4. Venceneová — 4,0, 5. Ordinová — 13,0, 6. Rezcovová — 28,0. **10 km klasicky:** 1. Venceneová 30:21,2, 2. Tichonovová — 40,6, 3. Nagejkinová — 1:15,5.

Muži — 15 km klasicky: 1. Prokurov 45:44,3, 2. Nikitin — 23,0 s, 3. Bafuk — 25,9, 4. Děvjatarov — 26,3, 5. Lazutin — 36,9, 6. Kičkin — 1:10,7. **30 km klasicky:** 1. Smirnov 1:23:15,9, 2. Děvjatarov — 9,4, 3. Burlakov — 1:06,8.

Ženy — štafeta 3x5 km klasicky: 1. Nagejkinová, Smetaninová, Tichonovová (II. štafeta sborné) 52:03, 2. Ordinová Venceneová, Kamocká (I. štafeta sborné) — 0:36, 3. Jegorovová, Rezcovová, Pticynová — 1:37.

Muži — štafeta 3x10 km klasicky: 1. Burlakov, Sachneta a Prokurov 1:31:06, 2. Bafuk, Uškalenko, Smirnov — 57,0 s, 3. Turčin, Děvjatarov, Gorbačev — 1:57,0.

ŠVÉDSKO

V Kelleftea krátce před OH probíhal švédský šampionát v běžích.

Muži — 30 km klasicky: 1. Svan 1:20:57,5, 2. Ottosson — 1:28,6, 3. Larsson — 2:13,6 (9. Wassberg — 4:02,3). **15 km klasicky:** 1. Ottosson 41:45,3, 2. Porimaa — 9,7 s, 3. Svan — 16,6.

Ženy — 5 km klasicky: 1. Westinová 17:07,5, 2. Johanssonová — 29,8, 3. Svngstedtová — 30,4. **10 km klasicky:** 1. Westinová 30:11,7, 2. Dahlmannová — 27,8,

3. Svngstedtová — 38,0. **20 km volně:** 1. Westinová 1:00:11,1, 2. Fritzonová — 17,8 s, 3. Frostová — 34,9.

NORSKO

Mistrovství Norska v běžích. **Muži — 30 km klasicky:** 1. Ulvang 1:32:56,5, 2. T. H. Holte — 4,5, 3. Broers — 23,6, 4. Braa — 29,4, 5. B. Holte — 35,0.

Ženy — 5 km klasicky: 1. Nybraatenová 18:13,6, 2. Jahrenová — 12,8, 3. Dahlmoová — 31,1. **10 km klasicky:** 1. Nybraatenová 33:14,4, 2. Paderssenová — 28,2, 3. Woldová — 33,5.

ŠVÝCARSKO

Mezinárodní mistrovství ve sjezdovém lyžování. **Muži — sjezd:** 1. Besse 1:47,57, 2. Mahrer — 0,02, 3. Heinzer — 0,04, 4. Genolet — 0,48. **Superobří slalom:** 1. Enn (Rak.) 1:53,04, 2. Gugele (Rak.) — 0,94, 3. Bürgler — 1,50, 4. Hangl — 2,81, 5. Müller — 2,84. **Obří slalom:** 1. Gaspoz 2:33,70, 2. Thaler — 0,40, 3. Berthold — 0,65, 4. Gugele — 0,67, 5. Kröll (všichni Rak.) — 0,79. **Slalom:** 1. Orlandi (Rak.) 1:40,90, 2. Pieren — 0,46, 3. Hangl — 0,77, 4. Staub — 0,85, 5. Knörl — 1,17.

Ženy — sjezd: 1. Zellerová 1:51,80, 2. Figiniová — 0,40, 3. Walliserová — 0,70, 4. Burnová — 0,79, 5. Steinebrunnerová — 1,04. **Obří slalom:** 1. Figiniová 2:35,40, 2. Burnová — 0,33, 3. Schmidhauserová — 0,77, 4. Zellerová — 1,35, 5. Bernetová — 1,98. **Slalom:** 1. Schneiderová 1:32,69, 2. Schmidhauserová — 0,16, 3. von Grünigenová — 2,76.

USA

Národní mistrovství ve sjezdovém lyžování.

Muži — obří slalom: 1. Shaw 2:15,40, 2. Watts — 0,88, 3. Mc Grath — 1,18. **Slalom:** 1. Mc Grath 1:45,40, 2. Watts — 1,52, 3. Shaw — 1,68.

Ženy — sjezd: 1. Fletcherová 1:22,65, 2. Lindhová — 1,06, 3. Knappová — 1,17. **Slalom:** 1. Mc Kinneyová 1:43,37, 2. Madsonová — 0,06, 3. Bowesová — 0,13.

SVĚTOVÉ POHÁRY

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Ženy

Obří slalom 5. ledna v Tignes (převýšení 380 m, v prvním kole 48, ve druhém 47 branek): 1. Schneiderová (Švýc.) 2:33,68 (1:19,77 a 1:13,91), 2. Quittetová — 0,15 (1:19,72 a 1:14,11), 3. Merleová (obě Fr.) — 1,14 (1:21,52 a 1:13,30), 4. Figiniová (Švýc.) — 1,44 (1:21,77 a 1:13,35), 5. Wachterová (Rak.) — 1,69 (1:21,14 a 1:13,86), 6. Svetová (Jug.) — 1,95 (1:21,07 a 1:14,58), 7. Walliserová (Švýc.) — 1,98, 8. Kiehllová — 2,41, 9. Gergová (obě NSR) — 2,51, 10. Guignardová (Fr.) — 2,55, 11. Schmidhauserová (Švýc.) — 2,97, 12. Stotzová (NSR) — 3,10, 13. M. Mogoreová (Fr.) — 3,24, 14. Kindlová (Luc.) — 3,38, 15. Kinshoferová (NSR) — 3,56.

Obří slalom 6. ledna v Tignes (převýšení 380 m, v prvním kole 49, ve druhém 52 branek): 1. Merleová 2:27,96 (1:14,36 a 1:13,60), 2. Walliserová — 0,66 (1:14,87 a 1:13,75), 3. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 0,67 (1:14,05 a 1:14,58), 4. Quittetová — 0,68 (1:14,20 a 1:14,44), 5. Schneiderová — 0,94 (1:14,48 a 1:14,42), 6. Wolfová (Rak.) — 1,36 (1:14,85 a 1:14,47), 7. Wachterová — 1,61, 8. Kiehllová — 1,82, 9. Salvenmoserová (Rak.) — 1,88, 10. Kinshoferová — 1,95, 11. Gergová — 2,07, 12. M. Mogoreová — 2,48, 13. Svetová — 2,55, 14. Figiniová — 2,70, 15. Meierová (Rak.) — 2,81.

Sjezd 14. ledna v Zinalu (délka tratě 2500 m, převýšení 780 m): 1. Figiniová (Švýc.) 1:55,16, 2. Percyová (Kan.) — 0,94, 3. Kronbergerová (Rak.) — 1,23, 4. Walliserová (Švýc.) — 1,36, 5. Wolfová (Rak.) — 1,65, 6. Oertliová — 2,12, 7. Gafnerová (obě Švýc.) — 2,23, 8. Wachterová (Rak.) — 2,27, 9. Fletcherová — 2,35, 10. Lindhová (obě USA) — 2,50, 11. Steinebrümmmerová (Švýc.) — 2,51, 12. Gutensohnová — 2,62, 13. Wallingerová (obě Rak.) — 2,67, 14. Gergová (NSR) — 2,80, 15. Merleová (Fr.) — 2,81. — **32. Milanová — 4,50, 33. L. Medzihradská — 4,76, 47. Stejskalová — 12,95, 48. Schimmerová — 13,31.**

Sjezd 16. ledna v Zinalu (délka tratě 2500 m, převýšení 780 m): 1. Walliserová 1:52,17, 2. Figiniová — 0,07, 3. Oertliová — 0,70, 4. Wallingerová — 1,35, 5. Gutensohnová — 1,76, 6. Grahamová (Kan.) — 1,79, 7. Gafnerová (Švýc.) — 1,96, 8. Kirchnerová (Rak.) — 2,13, 9. Wolfová — 2,22, 10. Gergová a Percyová obě — 2,26, 12. Caseyová — 2,37, 13. Leeová (obě Kan.) — 2,38, 14. Merleová — 2,43, 15. Thysová (USA) a Bournissenová (Švýc.) obě — 2,65. — **22. Milanová — 6,39, 42. L. Medzihradská — 10,07, 47. Stejskalová — 11,03, 48. Schimmerová — 11,57.**

Slalom 18. ledna v Saas Fee (převýšení 180 m, v prvním kole 51, ve druhém 50 branek): 1. Oertliová 1:26,57 (43,34 a 43,23), 2. Schneiderová (Švýc.) — 0,23 (43,97 a 42,83), 3. Chauvetová (Fr.) — 0,24 (42,41 a 44,40), 4. Schmidhauserová (Švýc.) — 0,42 (43,89 a 43,10), 5. D. Mogoreová (Fr.) — 0,66 (43,65 a 43,58), 6. Ochoaová (Šp.) — 0,67 (42,77 a 44,47), 7. Stelnerová (Rak.) — 1,31, 8. Magoniová-Sforzaová (It.) — 1,77, 9. Maierová (Rak.) — 1,92, 10. Grünigenová (Švýc.) — 2,01, 11. Buderová — 2,06, 12. Ladstätterová (obě Rak.) — 2,11, 13. Wachterová — 2,21, 14. Stroblová (Rak.) — 2,70, 15. Lacasseová (Kan.) — 3,42. — **17. Kebrlová — 3,88.**

Sjezd 23. ledna v Bad Gasteinu (délka tratě 2980 m, převýšení 840 m): 1. Gaf-

nerová 1:43,80, 2. Oertliová — 0,34, 3. Wallingerová — 0,80, 4. Figiniová — 0,82, 5. Kronbergerová — 1,09, 6. Walliserová a Kiehllová (NSR) obě — 1,29, 8. Caseyová — 1,33, 9. Percyová — 1,40, 10. Haasová (Švýc.) — 1,41, 11. Leeová — 1,69, 12. Kirchnerová — 1,67, 13. Bournissenová — 1,71, 14. Fletcherová — 1,74, 15. Gutensohnová — 1,80. — **38. Milanová — 3,58.**

Slalom 24. ledna v Bad Gasteinu (převýšení 180 m, v prvním kole 47, ve druhém 49 branek): 1. Schneiderová 1:19,11 (38,41 a 40,70), 2. Kinshoferová (NSR) — 0,62 (38,04 a 40,69), 3. Schmidhauserová (Švýc.) — 0,68 (38,55 a 41,24), 4. Nilssonová (Švéd.) — 0,75 (39,13 a 40,73), 5. Svetová (Jug.) — 1,35 (38,94 a 41,52), 6. Meierhoferová (Rak.) — 1,55 (38,97 a 41,69), 7. Ladstätterová — 1,74, 8. Maierová — 2,25, 9. Wachterová — 2,26, 10. Ochoaová — 2,46, 11. D. Mogoreová — 2,60, 12. Oertliová — 2,61, 13. Buderová — 2,72, 14. Grünigenová — 3,12, 15. Guignardová (Fr.) — 3,46.

Kombinace v Bad Gasteinu: 1. Oertliová 25,97, 2. Schneiderová 40,58, 3. Kronbergerová 52,79, 4. Wachterová 54,27, 5. Ochoaová 57,89, 6. Maierová 69,53, 7. Percyová 72,07, 8. Stamgassingerová (NSR) 81,60, 9. Figiniová 82,07, 10. Walliserová 83,68, 11. Leeová 89,99, **12. L. Medzihradská 92,60**, 13. Meierová 94,04, 14. Mösenlechnerová 85,90, 15. Vogtová (všechny NSR) 98,06.

Obří slalom 30. ledna v Kranjské Goře (převýšení 380 m, v prvním kole 48, ve druhém 46 branek): 1. Svetová 2:15,75 (1:09,79 a 1:05,96), 2. Schneiderová — 1,66 (1:11,43 a 1:09,98), 3. Wachterová a Ochoaová obě — 2,17, 5. Quittetová (Fr.) — 3,39, 6. Mayerová (NSR) — 3,44, 7. Maierová — 3,99, 8. Nilssonová — 4,01, 9. Kinshoferová — 4,42, 10. Guignardová — 4,51, 11. Merleová — 4,77, 12. Salvenmoserová (Rak.) — 5,18, 13. Gerschová — 5,23, 14. Hurlerová (obě NSR) — 5,42, 15. Kindlová (Licht.) — 5,56.

Slalom 31. ledna v Kranjské Goře (převýšení 180 m, v prvním kole 51, ve druhém 48 branek): 1. Svetová 1:25,54 (42,03 a 43,42), 2. Schneiderová — 0,51 (43,47 a 42,58), a Steinerová — 0,51 (42,64 a 43,41), 4. Wachterová — 1,10, 5. Ochoaová — 1,16, 6. Kinshoferová — 1,46, 7. Meierhoferová — 1,50, 8. Guignardová — 1,75, 9. Schmidhauserová — 2,06, 10. Maierová — 2,33, 11. D. Mogoreová — 2,41, 12. Stroblová — 2,56, **13. Kebrlová — 2,97**, 14. Dežmanová (Jug.) — 3,08, 15. Buderová — 3,10. — **17. L. Medzihradská — 3,83.**

Muži

Obří slalom 19. ledna v Saas-Fee (převýšení 385 m, v prvním kole 48, ve druhém 49 branek): 1. Tomba (It.) 2:33,42 (1:16,96 a 1:16,46), 2. Mader — 1,93 (1:18,34 a 1:17,01), 3. Mayer (oba Rak.) — 2,31 (1:17,93 a 1:17,80), 4. Zurbriggen (Švýc.) — 2,39 (1:17,93 a 1:17,88), 5. Strolz (Rak.) — 2,51 (1:17,81 a 1:18,12), 6. Girardelli (Luc.) — 2,65 (1:18,25 a 1:17,82), 7. Gaidet (Fr.) — 3,14, 8. Camozzi (It.) — 3,22, 9. Čížman (Jug.) — 3,37, 10. Wasmeler (NSR) — 3,45, 11. Hangl (Švýc.) — 3,53, 12. Gstrein (Rak.) — 3,70, 13. Roth (NSR) — 4,08, 14. Nierlich (Rak.) — 4,38, 15. Wörndl (NSR) — 5,00.

První sjezd v Leukerbadu 23. ledna (délka tratě 3240 m, převýšení 890 m): 1. Mair 2:19,08, 2. Piantanida — 0,34, 3. Perathoner (všichni It.) — 0,61, 4. Fahner (Švýc.) — 0,67, 5. Belczyk (Kan.) — 1,05, 6. Plé (Fr.) — 1,25, 7. Genolet

(Švýc.) — 1,66, 8. Eriksson (Švéd.) — 1,67, 9. Boyd — 1,89, 10. Moar (oba Kan.) — 1,93, 11. Huber (NSR) — 1,95, 12. Kitt (USA) — 2,01, 13. Skaardal (Nor.) — 2,08, 14. Colturì (It.) — 2,09, 15. Zehentner (NSR) — 2,13.

Druhý sjezd 24. ledna v Leukerbadu (délka tratě 3240 m, převýšení 890 m): 1. Mahrer 2:17,53, 2. Heinzer (oba Švýc.) — 0,38, 3. Cigolla (It.) — 0,47, 4. Belczyk — 0,95, 5. Oehrlì (Švýc.) — 1,03, 6. Boyd — 1,07, 7. Mair — 1,15, 8. Sbardello (It.) — 1,17, 9. Olsen (USA) — 1,57, 10. Zurbriggen (Švýc.) — 1,64, 11. Krauss (NSR) — 1,69, 12. Lee (Austr.) — 1,71, 13. Stevens (Kan.) — 1,73, 14. Piccard (Fr.) — 1,80, 15. Girardelli — 1,82.

Sjezd 29. ledna v Schladmingu (délka tratě 2980 m, převýšení 870 m): 1. Zurbriggen 1:59,28, 2. Heinzer — 0,73, 3. Dürr (NSR) — 0,74, 4. Mahrer — 0,78, 5. Skaardal — 0,90, 6. Piccard — 0,97, 7. Steiner — 1,29, 8. Pfaffenbichler (oba Rak.) — 1,32, 9. Bell (Brit.) — 1,50, 10. Müller (Švýc.) — 1,53, 11. Fahner — 1,81, 12. Assinger (Rak.) — 1,91, 13. Besse (Švýc.) — 2,0, 14. Wirnsberger (Rak.) — 2,07, 15. Zehentner — 2,08. — **47. M. Birš — 6,54.**

Obří slalom 31. ledna v Schladmingu (převýšení 390 m, v prvním kole 59, ve druhém 57 branek): 1. Nierlich 2:45,54 (1:19,68 a 1:25,86), 2. Strolz — 0,09 (1:19,93 a 1:25,70), 3. Mayer — 0,55 (1:18,79 a 1:27,24), 4. Mader — 1,37, 5. Pieren (Švýc.) — 1,40, 6. Wasmeler — 1,57, 7. Ehn (Rak.) — 1,84, 8. Zurbriggen — 2,07, 9. Tomba — 2,41, 10. Čížman — 2,75, 11. Tavernier (Fr.) — 3,00, 12. Wörndl — 3,07, 13. Pramotton (It.) — 3,18, 14. Gaidet — 3,24, 15. Erlacher (It.) — 3,37.

SDRUŽENÁŘI

Závody 16.—17. ledna v Le Brassus: 1. Bredesen (Nor.) 412,38, 2. Schaad (Švýc.) 407,76, 3. Loekken (Nor.) 402,98, **4. Kopal 401,60**, 5. Sulzenbacher (Rak.) 398,29, 6. Schwarz (NSR) 396,46, 7. Csar (Rak.) 394,05, 8. Müller (NSR) 389,09, 9. Bafia (Pol.) 387,65, 10. Kempf (Švýc.) 384,55, 11. Boegseth 384,49, 12. Abrahamson (oba Nor.) 383,07, 13. Schmidt (NDR) 383,00, 14. Danielsen (Nor.) 382,22, 15. Häther (NDR) 381,82. — **19. Klimko 373,59, 32. Mäka 350,48, 37. F. Repka 339,89, 40. V. Repka 328,64. — Skok:** 1. Schwarz 228,0 (101 a 105), 2. Bredesen 213,0 (96,5 a 102), 3. Parviainen (Fin.) 206,8 (96 a 97,5). — **15. Kopal 185,8 (88 a 94,5), 25. Mäka 174,4, 30. Klimko 166,7, 44. V. Repka 148,0. — 15 km:** 1. Loekken 40:43,6, 2. Kopal — 28,0, 3. Boegseth — 44,7. — **6. Klimko — 1:27,4, 35. F. Repka — 4:13,1, 38. Mäka — 4:52,8.**

SKOKANI

Závod 17. ledna v Galliu na středním můstku: 1. Vettori (Rak.) 218,2 (93,5 a 93,5), 2. Ulaga (Jug.) 214,3 (90 a 95,5), **3. Parma 214,1 (91,5 a 94,5)**, 4. Heumann (NSR) 212,3 (91,5 a 94), 5. Lunardi (It.) 209,9 (90,5 a 93,5), 6. Tepeš 209,1 (90,5 a 93,5), 7. Lotrič (oba Jug.) 208,8 (90 a 93), 8. Lederer (NDR) 206,0 (89,5 a 93), 9. Sambugaro (It.) 205,2 (89 a 93), 10. Stjernen (Nor.) 204,7 (90 a 92), 11. Rohwein (NSR) 204,6 (91 a 90) a Eidhammer (Nor.) 204,6 (89,5 a 91,5), 13. Kjörum (Nor.) 203,9 (90 a 91,5), 14. Fjeldsen (NDR) 203,3 (87 a 93,5), 15. Kuttin (Rak.) 202,9 (87,5 a 94). — **16. Ploc 202,1 (87,5 a 93,5).**

VÝROČNÍ ČLENSKÉ SCHŮZE HODNOTILY (3)

K zlepšení činnosti a prohloubení politickovýchovné práce v loňském roce přispěla soutěž O neaktivnější lyžařský oddíl, vyhlášená na počest 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích a 30. výročí ČSTV výborem svazu lyžováním ČÚV ČSTV. Potvrzují to další zprávy z výročních členských schůzí a konferencí oddílů, které také hodnotily plnění podmínek soutěže.

10 ZÁVODŮ MLÁDEŽE V JANSKÝCH LÁZNÍCH

K nejúspěšnějším akcím lyžařského oddílu TJ Janské Lázně v loňském roce patřil seriál deseti závodů pro mládež JASPO s celkovým počtem 658 dětí, na jehož uspořádání se podílely všechny oddíly a odbory tělovýchovné jednoty. Štítu Únorového vítězství žactva a Velké ceny Janských Lázní se zúčastnilo 178 startujících. Na tradiční závody Rendez vous i loni přijeli všichni bývalí úspěšní závodníci janskolázeňského lyžařského střediska. Při výstavbě a údržbě tělovýchovných zařízení odpracovali členové oddílu 1670 brigádnických hodin, při organizačním zajištění sportovních akcí a přípravě mládeže 1980 hodin, brigádnických akcích NF a MěstNV 440 hodin. Úspěšný byl i sběr: 21 q papíru, více než 2 q starého železa a hadrů, 28 kg léčivých rostlin. Výroční členská schůze se zúčastnili také předseda MěstV NF ing. Václav Němec. Předsedou oddílu byl zvolen opět Zdeněk Lábler, organizačním pracovníkem J. Kropáček. Funkcí metodika vykonává ing. J. Kornfeld. -zl-

30 MEDAILÍ LYŽARŮ PLZEŇSKÉ ŠKODOVKY

Čtrnáct medailí v krajském a šestnáct v městském přeboru je sportovní bilance lyžařů TJ Skoda Plzeň v loňském roce. Oddíl má 198 členů a soutěží o bronzovou Plaketu ČSTV. Závodníci získali 51 výkonnostních tříd, dorostenci Jurečka a Královská se zúčastnili přeboru ČSR. V národní soutěži smíšených družstev skončili mladí škodováci devátí. Úspěšně si vede veřejná lyžařská škola oddílu. Čestným titulem zasloužilý cvičitel byl vyznamenán Vladimír Černý a veřejným uznáním Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy dalších pět funkcionářů. Dobrou práci oddílu ocenili zástupce TJ Skoda Ladislav Horáček a VSL KV ČSTV Karel Šebek. Předsedou byl zvolen opět ing. Karel Ticha. Splnění nového závazku, vyhlášeného k 40. výročí sjednocení čs. tělovýchovy, bude znamenat další zaktivizování činnosti oddílu. -kš-

BOHEMIANS ÚSPĚŠNĚ REPREZENTOVALI PRAŽSKÉ LYŽOVÁNÍ

Na výroční členské schůzi se lyžaři Bohemians ČKD Praha pochlubili druhým místem v celostátní soutěži smíšených družstev ve sjezdových disciplínách za vítězným kolektivem Pozemních staveb Banská Bystrica, před silnými celky VŠT Košice a TJ Jasná Liptovský Mikuláš. Tohoto úspěchu dosáhli s omlazeným družstvem. V polovině sezóny zranění vyřadilo jejich nejzkušenějšího závodníka Bohumíra Zemana a na mateřskou dovolenou nastoupila J. Erlebachová. Velkou zásluhu na úspěchu měli Schimmer, Veselský a Koullová-Havláková. Pod ve-

dením trenéra ing. Karla Pechatého, CSC., získali mistrovské výkonnostní třídy. Druhé pořadí patřilo týmu Bohemians i v Československém poháru při účasti 38 oddílů. Mimořádnou pozornost věnuje vedení oddílu žákovským a dorosteneckým družstvům. Ta tvoří polovinu celkové členské základny oddílu. Lyžaři Bohemians v loňském roce odpracovali 1500 brigádnických hodin především na chatě Klášterka a při modernizaci vlastního vleku, dalších 200 hodin v lyžařském areálu ve Sv. Petru ve Špindlerově Mlýně, kde opravili nájezdovou věž na červené sjezdovce. Kládě byla hodnocena spolupráce pionýrských skupin s ODPM Praha 10 a 5, která má již dlouholetou tradici. Oddíl má 19 trenérů, 12 rozhodčích a kádr obětavých funkcionářů. Výroční schůze rozhodla o zapojení do soutěže o titul Vzorový oddíl I. stupně. -bv-

SKOKANI CHLOUBOU TJ MEZ FRENŠTÁT

Lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm v loňském roce vzorně plnil svůj socialistický závazek a podmínky v soutěži o zlatou Plaketu ČSTV. Ve spolupráci s neoficiálními sportovními třídami ZŠ Záhumí, TSM OV ČSTV a SVS-M skokanů zajišťoval rozvoj výkonnostního sportu ve skoku, běhu a sjezdových disciplínách. Úspěšný průběh měl již desátý ročník veřejné lyžařské školy, veřejný provoz lyžařských vleků a tratí přispíval k masovému rozvoji lyžařského sportu při oslavách 100 let organizovaného lyžování v českých zemích. Oddíl zajišťoval provoz, údržbu, rekonstrukci i výstavbu lyžařských zařízení ve Frenštátě, na Horečkách, na Zrubčáku i na Pustevnách, na nichž v loňském roce odpracovali členové a příznivci oddílu 7637 brigádnických hodin. Má 238 členů, z nichž je 30 trenérů, 57 rozhodčích a 24 cvičitelů — ale necelá polovina vykonává tyto funkce, ostatní jsou pasivní. Nejlepšími výsledky v loňském roce se pochlubili skokani, kteří jsou chloubou tělovýchovné jednoty. Mladší dorostenec Tomáš Raszka se stal dvojnásobným přeborníkem ČSR, v kategorii staršího dorostu zvítězili Stanislav Lasota a František Jež. Raszka s Ježem pod vedením zms. Jiřího Rašky zvítězili na Družbě v Raubiči u Minska, na přeboru ČSSR dorostu vybojovali mladí skokani MEZ osm medailí. Na mistrovství ČSSR družstev Klíma, Kojda, Jež a Sakala získali poprvé pro Frenštát bronzové medaile. Odchovanec oddílu Jiří Parma se stal mistrem světa na středním můstku a v anketě nozáků nejlepším čs. sportovcem roku 1987. Frenštátští skokani se pochlubili ještě řadou dalších mezinárodních úspěchů. Pomocí sněhových děl byly v polovině prosince 1986 v provozu již všechny můstky v areálu Horečky a ještě 19. března 1987 se na nich ská-

kalo, úspěšně na nich byla třetí prosincový týden 1987 zahájena nová závodní sezóna 3. ročníkem Ceny Pohorské jednoty Radhošť, v níž zvítězil Jež. Populární Grand Prix na umělé hmotě má bohatou mezinárodní tradici, zajímavou soutěží je Beskydská liga mládeže. V péči běžeckého úseku je 47 závodníků. V soutěži dorosteneckých družstev ČSR skončil oddíl desátý, členové oddílu získali sedm titulů přeborníka okresu Nový Jičín a 38 výkonnostních tříd. Zájímavou akcí byl závod pro tříčlenná rodinná družstva po knížecí cestě Španilá jízda Pustevny—Ráztoka, připravený ve spolupráci s Horskou službou. Ve sjezdových disciplínách zvítězili v krajském přeboru žák Cahlík a z dorostenců Pražák, v Beskydském poháru žákyně Pražáková. V nové sezóně Radim Běčák a Pavel Vaverka byli zařazeni do Dukly Liptovský Mikuláš. Předsedou lyžařského oddílu byl zvolen ing. Jiří Sedláček, místopředsedy ing. Zdeněk Parma a Václav Kaděra. -sed-

V ČESKÉ TŘEBOVĚ PŘIPRAVUJÍ AREÁL ZDRAVÍ

Lyžaři Lokomotivy Česká Třebová připravují na Horách výstavbu Areálu zdraví s víceúčelovou budovou, věží pro rozhodčí, dvěma asfaltovými okruhy, minigolfem a hřištěm pro míčové hry v hodnotě milión Kčs v akci Z MěstNV Česká Třebová. Členové oddílu o projektu byli informováni na výroční členské schůzi. Osm standardních běžeckých tratí v areálu využívá nejširší veřejnost. V Čenkovcích je naplánována přestavba budovy vleku a modernizace starého vleku Transporta. V loňské sezóně v závodní činnosti byli nejúspěšnější dorostenci Petr Kovář a Iveta Zelingerová. Kovář se stal přeborníkem ČSSR v běhu na 7 km klasickým stylem a na 5 km volnou technikou byl druhý, Zelingerová vybojovala zlatou a stříbrnou medaili na přeboru ČSR a v přeboru ČSSR mladších dorostenek na 5 km klasickým stylem byla druhá. Oba společně s Břetislavem Rozlílkem, vítězem krajského poháru, byli zařazeni do juniorského reprezentačního družstva pro letošní závodní období. V loňském roce členové oddílu splnili všechny body závazku. Odpracovali 8998 brigádnických hodin odevzdali 4 tuny kovového šrotu a z pronajatých ploch sklídili 155 q sena. Dále zlepšili podmínky běžeckých tras na Horách odvodněním louky, položením betonových trubek a skruží, výstavbou vodojemu a nového vodovodního řadu. Oddíl se stal nositelem stříbrné Plakety ČSTV, podílel se na organizaci zimní i letní olympiády občanských výborů, přeborech výkonných jednotek ČSD a několika podniků České Třebové. Jeho příkladnou aktivitu ocenila vedoucí referentka VSL ČÚV ČSTV Jarmila Čehovská.

VÝROČÍ TRAGICKÉ SMRTI B. HANČE A V. VRBATY

Ve štvrtok 24. března uplyne 75 let od tragické smrti legendárního neúspěšnějšího českého běžce před první světovou válkou Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrbaty.

Na veľikonoční pondělí 24. března 1913 se konal v Krkonoších osmý mezinárodní závod na 50 km, vypsán tehdy jako rychlostní (na rychlost) a závod turistický. V závodě rychlost-

349 13. hodině nevracel, vydali se Rath, Jarolímek a Fišer ho hledat různými směry za chumelenice, velké mlhy a vichřice. Emerich Rath našel vysle- něho Hanče asi 2,5 km od Labské boudy. Odepnul mu lyže, stejně jako sobě a snažil se ho na zádech dopravit k Labské boudě. Při zápase s vich- rem a sněhovou vánicí vysleň asi po 500 m musel Hanče položit na sníh, vrátil se zpět pro své lyže a sjel do Labské boudy pro pomoc. Odtud se vypravila výprava horalů s rohačkami na pomoc a našla Hanče umíra- jícího. S podivením zjistili, že je oblečen v kabátě, má rukavice i če- picí. Ty mu dal jeho přítel Václav Vrbata, který se snažil svému kama- rádu pomoci a sám našel smrt na Krakonoši.

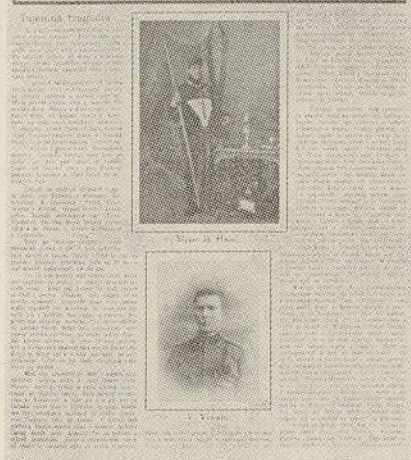
Oběma hrdinům byla v říjnu 1925 na Zlatém návrší odhalena pamětní deska. Mohyla Hanče a Vrbaty byla vybudována ČKS Ski Jilemnice a ČSK Hradec Králové. Za války byla němec- kými okupanty zničena, po válce znovu postavena. V den výročí tragic- ké smrti jilemníci lyžaři k ní vždy pokládají květiny a uctívají památku těchto hrdinů.

Bohumil Hanč byl čtyřnásobným mistrem Koruny české na 10 km a trojnásobným vítězem padesátky. Zvítězil v roce 1907 v mezinárodním závodě v Annabergu a vybojoval řadu prvenství v dalších domácích závo- dech. Ve sbírce jeho trofejí bylo 21 velkých čestných cen a 40 odznaků. Málo se ví o tom, že získal také prvenství v mistrovství zemí Koruny české v krasojízdě na lyžích, v národ- ním lyžařském pětiboji a v překážko- vém závodě.

K uctění jeho památky byl založen v roce 1923 Hančův memoriál, vytr- valostní závod na 50 km, který se obvykle koná jako mistrovství ČSSR.

-tr-

Tisknuto jako dvojitěslo. V drobném provedení za 30 h.

Hančovo číslo Věstníku krkonošského vyšlo v Jilemnici 12. dubna 1913 a zabývalo se právě případem Hanče a Vrbaty

ním kromě B. Hanče startovali J. Faistavr z Jilemnice, J. Scheiner, E. Rath a K. Jarolímek z Prahy, F. Walter z Berlína a O. Bertl z Polubného. Turistického závodu na 30 km se zúčastnilo devět lyžařů.

Traf padesátky byla určena v místech Vysokého kola, Šišáku a Krakonoše v kruhové trase od Labské boudy k Martinově, na sedlo mezi Mužskými kameny a Velkým Šišákem přes Velký Šišák, Vysoké kolo, Sněžné jámy, Violkové kameny, kolem Nové Slezské boudy, Vošecké boudy opět na Violkové kameny, dále na Labskou boudu. Toto kolo měli závodníci absolvovat podruhé a třetí pouze od Labské boudy na Sněžné jámy, přes Violkové kameny, Krakonoš a Zlaté návrší do Mísečných bud.

Ráno bylo teplé počasí a závodníci se vydali na trať bez kabátů jen v košilích, bez čepice a rukavic. Kolem 10. hodiny se spustil déšť s ostrým vich- rem a později se proměnil v hustou chumelenici. Všichni startující závod přerušili a většina jich se uchýlila do Labské boudy. Bylo rozhodnuto přerušit závod a organizátoři zjistili, že chybí jediný Hanč. Podle kontrol před 12. hodinou byl u Violkových Kame- nů směrem ke Krakonoši. Když se ani

Aktiv cvičitelov

Komisia výuky lyžovania VLZ SÚV ČSZTV usporiadala aktiv zástupcov verejných lyžiarskych škôl a zástup- cov VLZ OV ČSZTV. Dvadsať šesť účastníkov si zo záujmom vypočulo jednotlivé referáty.

Predseda KVL Pavol Vodarcík prítomných oboznámil s vyhodnotením činnosti na úseku VLŠ v SO ČSZTV za uplynulú sezónu. Konštatoval, že v porovnaní s predošlým rokom došlo k miernemu poklesu odučených hodín, avšak vzrástol podiel ucelených lyžiarskych výcvikov. Počet VLŠ zostal nezmenený. V prevádzke bolo celkom 38 škôl. Mierne vzrástol zá- ujem dospelých o výuku. Potešiteľná je skutočnosť, že v priebehu sezóny boli zaznamenané iba 2 (!) úrazy. Na druhej strane však skúsenosti ukázali, že znenie t. č. platnej zmluvy o spo- lupráci ČSZTV a SŠP väčšine prevádz- kovateľov neumožňuje získať od SŠP prostriedky na základné technické vybavenie. Služby vo VLŠ treba roz- širiť o výuku bežeckého lyžovania. Túto myšlienku doplnil i dr. Alexan- der Egházy, ktorý v ďalšom zdôraz- nil potrebu zvýšenia úrovne výuky vo VLŠ, čo bude kontrolované zo strany komisie výuky lyžovania postupne u jednotlivých prevádzkovateľov. Obo- známil prítomných s celým systémom výchovy cvičiteľskych kádrov a s ter- minami školiťskych akcií v sezóne 1987—88.

Ing. Alojz English upresnil postup zasielania prihlášok na školenia a výber účastníkov na semináre.

Sekretárka VLZ SÚV ČSZTV Zuzana Gejmovská hovorila o zlepšení po- stavenia lyžovania vo sfére telovýchov- y v súvislosti s ďalším olympijským cyklom.

V diskusnej časti diskutujúci po- tvrdili ťažkosti s realizáciou zmluvy so SŠP. Pripomeli nízku úroveň od- meňovania cvičiteľov. Za vážny nedo- statok je považovaná skutočnosť, že ani pre aktívnych cvičiteľov vyšších kvalifikačných tried (ktorých je na Slovensku menej ako 200) neexistujú žiadne zľavy na lyžiarskych vlekoch.

Napriek niekoľkým kritickým slo- vám možno konštatovať, že výuka ly- žovania na Slovensku opäť urobila krok dopredu, čoho dôkazom je aj priebeh celého aktivu. Zámer, ktorý komisia výuky lyžovania sledovala jeho organizovaním, bol splnený. Treba si do budúcnosti zaželať rozší- renie služieb VLZ do takej miery, aby boli plne uspokojené požiadavky ly- žiarskej verejnosti.

PETER ERDĚLY

2. 4.: Pohár osvobození Bruntálu v běhu, vše, Praděv, Slavoj Bruntál

2. 4.: O velikonoční vajíčko, obří slalom, pž, Ovčárna, Slavoj Bruntál

2. 4. Veteraniáda, skok a běh, V, Harrachov, Jiskra Harrachov

10. 4.: Náborový závod mládeže, slalom, ž, Horní Mísečky, Slovan ÚV ČSTV

10. 4.: Závod ve slalomu, ž, d, M, ž, Kubova Huť, ČZ Strakonice

Lyžování pro každého

NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA LYŽAŘŮM

O. Kulhánek a kolektiv: MALÁ ENCYKLOPEDIJE LYŽOVÁNÍ

Další svazek z řady oblíbených malých encyklopedií obsahuje kolem 1600 hesel zachycujících komplexně problematiku lyžařského sportu, a to jak klasického, tak i sjezdového lyžování. Devět set biografických hesel, obsáhlé informace o vrcholových soutěžích domácích i zahraničních, historie i současnost jednotlivých disciplín, ale také lyžařská turistika, vývoj v materiálové oblasti, informace o Mezinárodní lyžařské federaci a členských svazech. Nechybí ani odborné poznatky z oblastí techniky, taktiky, metodiky, didaktiky a tréninku. Text je doplněn 350 černobílými fotografiemi. Vychází v koedici s vydavatelstvím Šport. Česká verze. Cena vázané publikace 48 Kčs. [Na knižním trhu se objevila koncem února.]

J. Maršík, M. Příbramský: SJEZDOVÉ LYŽOVÁNÍ

Kniha zaujme mladé sportovce lyžující závodně i rekreačně. Povede od prvních oblouků až ke zvládnutí nejnáročnější techniky zatáčení. Poradí, jak postupovat na cestě za dokonalou jízdou ve slalomových brankách, na sjezdových tratích i v těžkém terénu. Je vybavena kiny, fotografiemi a kresbami. Cena vázané publikace 26 Kčs.

Kolektiv: LYŽAŘSKÉ TERÉNY V ČSR

Popis sjezdařských, běžeckých a turistických terénů našich hor — informace o vlecích a lanovkách, jejich převýšení a kapacitě, o hlavních střediscích zimních sportů — možnostech ubytování, stravování, přístupových cestách a parkování. Cena brožované publikace 22 Kčs.

Zádejte u knihkupců, nebo objednejte přímo v obchodním středisku nakladatelství OLYMPIA - Klimentská 1, 115 88 Praha 1.

JEŠTĚD LYŽAŘSKOU POPELKOU

O Liberci se s oblibou říká, že by mu ostatní města mohla závidět. Kde jinde mají občané stotisícového města možnost nastoupit do tramvaje a podle chuti zvolit jednu z konečných stanic: s běžkami vystoupit v Lidových sadech a vyrazit do Jizerských hor. Nebo se sjezdovkami v Horním Hanychově a zalýžovat si na Ještědu.

To je sice pravda, ale je Liberečanům tato snadná dostupnost ještědského střediska něco platná? Zkušenosti posledních (i té poslední) sezóny, spíše říkají: „Nikoliv.“

Ještěd svou lyžařskou vybaveností již léta pokulhává za okolními nebo i krkonošskými středisky. Kapacitou a moderní koncepcí vleků, kvalitou strojového parku a tím i úpravou svahů, sociálním zázemím a možností rychlého občerstvení. Hodinové (často i delší) fronty u vleků jsou pravidlem a jízdou na svazích a sjezdových tratích lze většinou — spíše než za zážitek — označit za utrpení.

Dva roky již je vyřazen z provozu vlek na Černý vrch, když větrná smršť a spadlé kmeny jen urychlily co by stejně muselo následovat: výměnu 20 let starého vleků za nový BLV 2 s uvedením do provozu v sezóně 1988–89. Modernizován byl vlek na trati č. 2, která však z převážné většiny slouží pouze pro trénink a závody.

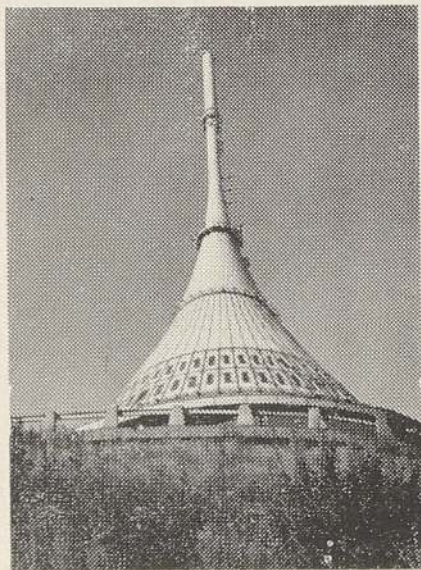
Do nekonečna se vleče jednání o výstavbě vleků a zprovoznění svahu pod lanovkou od „televizní cesty“ k dolní stanici lanové dráhy. Je to ideální prostor pro lyžování veřejnosti i při umělém osvětlení. Řada jednání již také proběhla o dalším osudu slalomového svahu, který je pro svou přirozenou strojovou technikou neupravitelný. Uvažuje se proto o vytyčení nové sjezdové (1500 m dlouhé) tratě v blízkosti vleků u Skalky.

Ani nejméně frekventovanější oblast Pláně není bez problémů. Snad teprve vybudování třetího vleků má uvést v soulad zájem lyžující veřejnosti s dostatečnou propustností svahu. Navíc v tomto atraktivním prostoru chybí možnost rychlého, kvalitního občerstvení. Probudí snad nové ekonomické podmínky pracovníky chaty ČSTV Na Pláních z dlouholeté letargie?

Snaha odlehčit přetíženému středisku vedla pracovníky TJ Ještěd k vybudování dalšího střediska — v Pilínkově. Dva moderní rychlovleky, možnost občerstvit se, využít sociální zařízení, použít malé parkoviště asi pro 40 vozů z tohoto střediska vytvářejí ideální prostor pro rodinné lyžování. Ne vždy je však tato oblast využita.

Pracovníkům a členům TJ Ještěd nelze upřít snahu a obrovskou píli při zlepšování podmínek v zimním středisku. Jen v roce 1987 tam odpracovali na 40 000 hodin. Jenže co stačilo před deseti, dvaceti lety, nestačí dnes. A tak zimní středisko na Ještědu v nabídce lyžařské veřejnosti stále silně pokulhává za jinými a Liberečanům není v tomto směru co závidět. Stejně jako pracovníkům TJ Ještěd, kteří si při zajišťování vleků, strojové techniky, desítek nezbytných povolení a dalších „drobností“ někdy připadají jako chudí nezvaní příbuzní.

-jk-

CO JE TO PEBAX?

Mýtus o zázračných výrobcích ze zázračné hmoty! Reklamní kampaň, která v západní Evropě rychle začala a ještě rychleji utichla! Plastická hmota na bázi polyeterů a polyamidů! To všechno je PEBAX.

Ve Francii ho vyvinula firma Atochem a ve fázi zkoušek dospěla k názoru, že je vhodným materiálem pro výrobu sportovních potřeb — pro atletiku, kopanou, golf, lyžování... U nás se na veřejnost zmínky o Pebaxu dostaly před rokem, ale šlo spíše o informaci pro podniky, které se zabývají výrobou předmětů z plastických hmot. Přesto jsme se mohli setkat s některými ohlasy mezi rekreačními sportovci. Někdy dokonce považovali Pebax za převrat ve vývoji výzbroje a výstroje. Nebude snad proto bez zajímavosti, udělat jasno v tom, jaký je skutečný význam Pebaxu, a navíc si povědět, že vlastnosti, kterými před pár lety Pebax udivoval, jsou dnes ve výrobě lyžařské výzbroje samozřejmostí. Mnozí z nás totiž pebaxové výrobky používají, aniž to vědí a aniž by pozorovali nějaké nečekané přednosti.

Před více než patnácti lety se začaly ve výrobě sportovních potřeb využívat plasty — nahradily tradiční materiály jako kůže, dřevo, kov a byly stále zdokonalovány. Vyvinuly se v látky mimořádných vlastností — jednou z nich je Rilsan, dobře známý i u nás. Světovým gigantem v jejich výrobě byla původně americká firma DuPont, která dodnes zásobuje například většinu výrobců sjezdářských vázání, barrandovskou licenční výrobu Marker nevyjímaje.

Pebax byl jedním z prvních, který v sobě spojil řadu protichůdných vlastností. Které to jsou?

Široký rozsah pružnosti bez použití plastifikátorů (může být podle potřeby téměř absolutně pevný, jindy ohybatelný o 180 a více stupňů);

vysoká schopnost udržet si elastické vlastnosti a tvar i při dlouhodobě opakovaných pohybech;

neměnné vlastnosti v rozmezí teplot $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $+80\text{ }^{\circ}\text{C}$;

výborná odolnost proti nárazům — a to i při nízkých teplotách;

nepatrná měrná hmotnost a nepatrná navlhavost.

Právě tyto vlastnosti předurčují Pebax mimo jiné k výrobě lyžařské obuvi. Mnozí výrobci jej používají pro zhotovování podrážek, uvažují i o konstrukci skeletu sjezdových bot z Pebaxu a díky ohromnému rozsahu pružnosti lze očekávat i výrobu bot výhradně z Pebaxu — z hmoty tvrdé jako kámen i měkké jako molitan. Už jsme naznačili, že Pebax dnes není jediným plastem podobných vlastností. V čem jsou další výhody? Pebaxové odlitky různé tvrdosti můžeme navzájem spojovat při nevysokých teplotách — ovšem nikoli cestou lepení, nikoli stavováním, ale pomocí chemické reakce, která vytvoří mezi jednotlivými segmenty chemické vazby. Podobně lze ovšem Pebax pojit s jinými plasty. A tak — ač je francouzský výrobek o 10–12 % dražší než běžně dodávané polyuretany, výroba z něj je nepoměrně snadnější a tedy lacinější. Výrobky jsou odolnější vůči vnějším vlivům a pevnější v místech švů a spojů. Výrobci tedy začali Pebax využívat — mohli snáze vyrábět třeba sjezdářské boty s vysokou boční tuhostí a přitom příčnou pružností. To vše pouhým mícháním Pebaxu s Rilsanem. Použití správné kombinace hmoty je zárovecí zárukou výborného tlumení vibrací u sjezdářské, ale i běžecské obuvi.

Na tyto výhody nové hmoty upozorňovala zpočátku široká reklamní kampaň. Potom utichla. Proč? Kámen úrazu byl v mimořádně vysoké trvanlivosti, kterou hmota zaručuje. A to není z pohledu kapitalistického obchodníka právě ideální rys. Postačí trvanlivost průměrná, taková, aby si uživatel po dvou třech letech koupil nový výrobek. Tohle podnikatelské pravidlo můžeme dokumentovat událostí nikoliv „pebaxovou“, ale z lyžařům blízkého prostředí. Když před lety Marker dal svým výrobkům pětiletou záruční lhůtu, stal se terčem právních útoků ze strany konkurence. Dnes zástupci firmy říkají, že jejich ideálem je vmontovat do každého vázání nálož, která po třech letech exploduje.

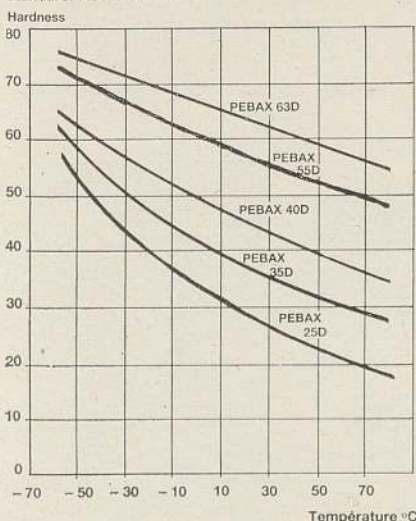
A tak jestliže chtěl Atochem svůj „zázrak“ prodávat výrobcům sportovního vybavení, musela jeho reklama v mnohém utichnout. To jen na vysvětlenou.

Závěrem bychom měli říci, které pebaxové výrobky vlastně používáme, aniž často víme o jejich struktuře. První firmou, která používala Pebax pravidelně, byl Adidas. Dnes je většina jeho obuvi pro běh na lyžích vyráběna s pebaxovou podrážkou. Víceméně ověřené údaje tvrdí, že z Pebaxu vyrábějí podrážky a skelety některých svých vzorů Reichle, Dynafit a Koflach.

Trend vývoje ovšem nezůstal na místě a plasty tolik podobné Pebaxu dnes vyrábějí i další výrobci. S tím uzavíráme kapitolu o hmotě, která nakonec nesla více výhod výrobcům než spotřebitelům a která znamenala další pokrok ve vývoji výzbroje lyžaře.

Shore D Hardness = f (temperature) PEBAX 33 series.

Standard: ASTM D 2240

Základní vzorec PEBAXU - PA znamená polyamidový a PE polyeterový blok

KDO JE KDO

O CHANTAL BOURNISSENOVÉ A JINÝCH RAKETÁCH

Až do 4. prosince 1987 jezdila slalomy se startovními čísly kolem stovky. Sjezdy obvykle s třicítkou. Toho dne absolvovala ve Val d'Isère trať sjezdu dlouhou 2192 metrů a 13 setin sekundy — zdánlivě bezvýznamný zlomek času, rozhodlo. Jednak o tom, že na hlavu už už jásající Kiehllové jakoby vyliili škopek ledové břčky, jednak, že život Chantal Bournissenové změnil z minuty na minutu barvu. Těch 13 setin znamenalo senzační vítězství. Několik dní na to se dostala ve FIS listině na 7. místo mezi sjezdačkami, k dalším sjezdům nastupovala v elitní první patnáctce, ptali se jí, co nejraději jí... Dvacetiletá Švýcarka jen zakroutila hlavou a ke všemu, co jí potkalo, poznamenala: „To je ztřeštěný svět. Ztřeštěné lyžování!“ Od toho okamžiku (alespoň do chvíle vzniku tohoto materiálu) už špičkový výsledek nedokázala zopakovat.

Nabízí se otázka. Je tento případ typickým vzletem a pádem meteoru, nebo představuje porodní bolest při zrodu nové stálice? Existuje dost odpovědí. Věnujme pozornost těm, které se zároveň zamýšlejí, zda je vůbec výhodné stát se „raketou s kolmým startem“.

Bournissenová: „Od té doby si stále připadám jako před maturitou. Jen s tím rozdílem, že ji musím skládat při každém závodě a že mám na studium vždy jen asi 110 vteřin času. To, co zatím neumím, se totiž nedá naučit v tréninku, ale jedině v závodě.“

Ruedi Kuhn (švýcarský publicista): „Všichni se ptají, zda její fantastický vzlet byl dílem náhody, štěstí nebo třeba dobrou trefou jejího servismana Ansermoze (firma Rossignol). Těžko říci, já se domnívám, že Chantal se zatím nedokáže prosadit na velmi těžké trati. Skvělá může být zatím na tratích průměrných. Její triumf ve Val d'Isère volá po srovnání s jinými podobně nečekanými výsledky. Jelo se pod jasným nebem, slunce připalovalo, charakter sněhu se rychle měnil — to obvykle hraje do karet lyžařů se startovními čísly kolem třicítky.“

Markus Murmann (trenér sjezdu ve švýcarském ženském družstvu): „Myslím, že Chantal brzy svoje kvality potvrdí. Pro zajímavost — v některých fyzických testech na závěr letní přípravy dosahovala z celého družstva vůbec nejlepších výsledků. Tedy lepších než Walliserová, Figiniová a spol. Chybějí jen závodní zkušenosti. Říká: „Vím co chci a co mohu...“, ale prosincový skok v hierarchii ji nahlodal. Jedno však mohu prohlásit — že se nebude opakovat případ Beatrice Gafnerové, na který v souvislosti s Bournissenovou kdekdo vzpomínal. Po vítězství v Melau (10. 1. 1987) ji začala trápit kolena, potom záda a téměř rok se topila ve zdravotních problémech. Myslím, že doplatila na příliš rychlý vzestup — tělo se nedá oklamat, adaptace na špičkovou přípravu musí být postupná. V případě Bournissenové je ovšem vše v pořádku.“

Dodejme, že k výkonnostnímu vzletu patří také vzlet obchodní. Firmy objevily v Bournissenové reklamní ideál — je totiž temperamentní, velmi mladá, usměvavá, přitom skromná — což je sympatické a ve sféře reklamy navíc účinné.

Na vpád mezi elitu se nepřipravovala sama, ale v takzvané „čtyřce“ spolu s Heidi Zurbriggenovou, Heidi Zellerovou a Maries Spechaovou. Záměrně si udržovaly jistý konkurenční odstup od rutinizovaných hvězd. Jejich úspěchy pak znamenaly změnu, oživení, zapůsobily jako východ slunce. Murmann těm čtyřem říká mafie. „Už dnes pochopily — Bournissenová zvláště dokonale — že velké lyžování ve Švýcarsku neznamena jenom jezdit, ale také obchodovat, umět mluvit a vědět, kdy raději mlčet.“

Že by touhle „moudrostí“ byli sami švýcarští funkcionáři zrovna nadšeni, se říci nedá. A přikloníme-li se k názoru, že Bournissenová a spol. snad představují nastupující generaci... Máme se v příštích letech NAČ TĚŠIT — na sjezdových tratích, a „NAČ TĚŠIT“ — v jejich někdy ne nejčistším zákušif. -pbu-

NADĚJE

Na sportu je nejkrásnější (nebo nejzrádnější?) naděje. Naděje, „že se to naučíte“, naděje, „že vás nominují“, „že budete na bedně“, naděje, „že se vrátíte...“

Sdruženář NSR HERMANN WEINBUCH vstupoval do sezóny a už měl za sebou hotové martýrium takových nadějí. Když se loni v Oberstdorfu dostal do čela běžeckého závodu sdruženářského klání, málokdo pochyboval, že šanci nevyužije a titul mistra světa z roku 1985 neobhájí. I on doujal. Ale pak se kolem přehnal Lynch, Bredesen, J. Ylipulli (ten nakonec vzdal pro zranění) a loňský fenomén Loekken a bylo po nadějích.

Weinbuch přispěl podstatně k mistrovskému titulu NSR v soutěži družstev, ale to byla jen slabá náplast

Že je i v Austrálii sněh, to víme z učebnic zeměpisu. Že tam občas na léto zabloudí nějaký Evropan, aby si prodloužil zimu, to víme z tisku odborného. Že by tam však byly sněhové podmínky, umožňující přípravu špičkových sportovců?

„Naše zima trvá od června do srpna. Kolik bude sněhu, závisí na větru. Když v tomto období převládá západní vítr z Afriky, bývá zima krátká, někdy jen dva týdny. Stává se, že není sníh vůbec. Když však převládá jižní vítr z Antarktidy, což se stalo například roku 1981, trvá naše zima i dva měsíce.“

To jsou slova Boba Lawtona, vedoucího australského družstva na SP běžců v Tatrách. Dalšími členy jeho týmu byli trenér Paul l'Hurlier a závodníci Christopher Heberle, David Hislop, Peter Granage a Mark Gray.

Od Lawtona jsme se dále dověděli, že v Austrálii jsou dvě lyžařské ob-

talí do Kanady na olympiádu.

Lawton: „Dostáváme určitý příspěvek od vlády.“

Proto se mohlo stát, že do Calgary vyslala Austrálie docela slušnou výpravu, skládající se z již jmenovaných běžců, dále ze čtyř biatlonistů a ze dvou sjezdařů, krasobruslařů, rychlobruslařů a bobistů. Před olympiádou se také trochu pootevřela peněženka televize.

Hlavně si však náklady na svůj sport hradí z vlastní kapsy. Jejich nejlepší závodník Heberle si vydělává prodejem komputerů, Hislop je sice inženýr-stavař, ale přes léto pracuje jako zedník, to vynáší víc.

Letos se Australané zúčastnili všech soutěží Světového poháru, do Československa přijeli — jak řekl Lawton

— díky tomu, že jim pořadatel hradil pobytové náklady. V Tatrách byl už vloni na univerziádě.

Při letošním tatranském SP skončil Heberle v individuálním závodě na 15 km na 78. místě. Další Australané pak na místech 96, 100. a 101. ze 106 klasifikovaných. Ve štafetách na 4X10 km klasicky na tom nebyli o mnoho lépe: 17. z 21 štafet, které závod dokončily. A to startovaly i štafety všelijak kombinované! Na olympiádě čekají jenom národní týmy — a v nejsilnějším složení. A tak jsme se v této souvislosti Lawtona zeptali, s jakou motivací jdou Australané do olympijských bojů:

„To je přece jasné — porazit Anglii! Je to náš největší soupeř a už jsme ji jednou porazili!“ -loh-

PROTINOŽCI NA ŠTRBSKÉM PLESE

lasti — v Novém Jižním Walesu Sněžné hory (Snowy Mountains) a ve Viktorii Australské Alpy.

Přátel úzkých lyží je asi pět set, závodně se jich sportu věnuje maximálně padesát. Pořádají se dvě významnější soutěže — mistrovství státu Viktorie a mistrovství Nového Jižního Walesu.

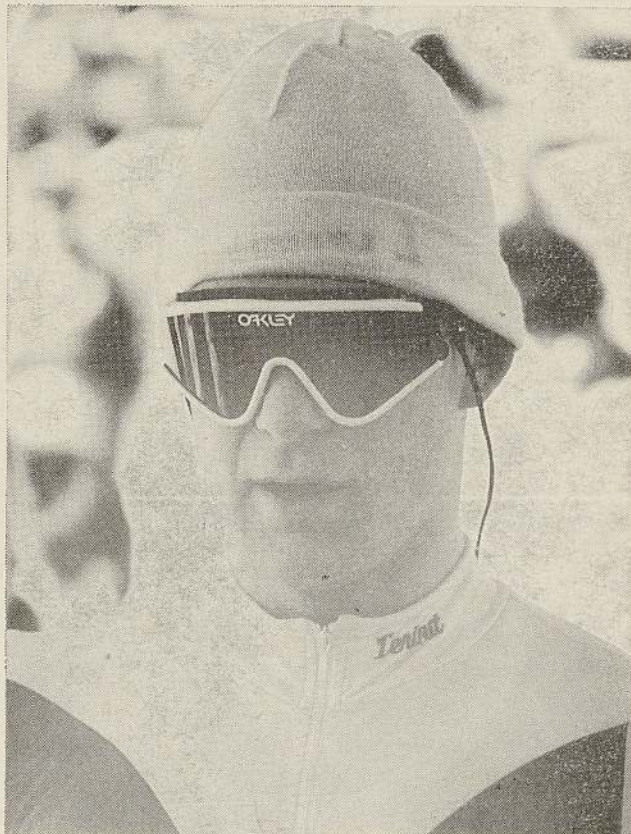
„Bydlím v Sydney, hlavním městě Viktorie, a do Alp to mám 600 kilometrů,“ posteskl si Lawton (na snímku).

Samozřejmě, do Australských Alp. Do evropských Alp to má kousek dál. Cesty za sněhem a závody na severní polokouli se jistě hodně prodraží, a tak nás zajímalo, kde australští běžci berou prostředky na tak daleké a dlouhé pobyty v zahraničí. Na začátku letošní sezóny si Australané rozdělili svůj hlavní stan ve Švýcarsku, kam se z Tater vraceli a odkud odlé-

pro nedávno suverenního pána stop a můstků. Hrálá ho představa, jak se v roce 1988 bude Loekkenovi revanšovat. Ten měl v přípravě potíže (o jeho zranění se u nás psalo dost), a to hrálo — bez jakékoliv zlomyslnosti — do karet Weinbuchových.

Ale nakonec se ani on zdravotním komplikacím nevyhnul. Musel se dvakrát podrobit operaci čelisti. I když mu pobyt v nemocnici zhusta zpříjemňovala manželka Michaela (na snímku), nebyl určitě psychickým pamlskem. „Pomohlo mi hlavně ujištění, že mám v týmu jisté místo. Ne každý sportovec má takové štěstí, že se mu zcela důvěruje.“

První výsledky po návratu mezi sdruženářskou smetánku potvrdily známou pravdu: předpokladem úspěchu je za žádných okolností nevzdát. „Moje heslo bylo Loekken,“ uzavřel tuto kapitolu sportovního života Weinbuch. -vap-

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Odpovídá Matti Nykänen

V první polovině sezóny Vás dokázal porazit jedině Pavel Ploc při prvním závodě Intersportturné v Oberstdorfu. Proč právě on a právě v tomto závodě?

„Znám tři důvody. Ploc je jedním z těch skokanů, s nimiž osobně počítám jako s trvalým nebezpečím, bez ohledu na to, zda se mu momentálně daří nebo nedaří. Umí své skoky natáhnout — to je jeho zbraň. Za druhé — českoslovenští skokani se letos před sezónou připravovali v Kuopiu, kde byly, myslím, vůbec nejlepší podmínky. Já jsem tam skákal také. A za třetí — tím odpovídám na otázku, proč jsem byl poražen právě v Oberstdorfu — neudělal jsem v tom závodě žádnou velkou chybu, všechno mi vycházelo, ale... Ploc musel skočit dvakrát rekord můstků, aby byl lepší. To je celé...“

MÁM NA MYSLI MÜSLI

Základy švédských úspěchů pod pokličkou?

Švédská výprava na SP ve Vysokých Tatrách se skládala z pěti závodníků, jednoho trenéra, dvou servismanů a jedné ženy. Kdo je ta „tajemná“ dáma a jakou má v družstvu funkci?

„Říkají o mně, že jsem jejich matka, a já si už opravdu jako jejich matka připadám.“

Uvedla náš rozhovor s milým úsměvem paní středních let — Inga-Britt Öbergová.

„Starám se závodníkům o složení jídelničky, aby byl výživný a pestrý. Hodně zeleniny, hodně ovoce, mléko, sýry, žádné cukry a tuky atd. Některá jídla jim sama připravuji.“

Jak jste se k této práci dostala?

„Před třemi roky se švédský lyžařský svaz obrátil na naši firmu Kongsörnen, která prodává těstoviny a potraviny z obilovin po celém Švédsku. Firma z toho má trochu reklamu, ale to, samozřejmě, není hlavním důvodem naší spolupráce. Jezdím s výpravou na všechny významnější soutěže, nevynechám ani jeden závod Světového poháru.“

Je známo, že Švédové berou s sebou také pitnou vodu. Opravdu je to jenom obyčejná voda, bez jakýchkoliv přísad?

„Naprostou obyčejnou vodu, v takovýchhle krabicích. Stává se nám, že voda v některých hotelích má divnou chuť, proto si bereme vodu vlastní.“

Hoteloví kuchaři jistě mají „radost“, když jim lezete do kuchyně.

„Zatím problémy nebyly. Vždycky jsem si mohla uvařit či ohřát, co jsem chtěla, nikdy mi neodmítli pomoc. Chápu, že by byly problémy, kdyby to dělaly všechny výpravy. Pak bych si musela s sebou brát vařič a připravovat jídlo na pokoji. Pochopitelně, že většinou jenom doplňuji nebo pozměňuji jídlo, které dostaneme v hotelu.“

Jaké bylo například menu vašich svěřenců dnešního dne? (Pátek, 15. ledna, 10.00 — 15 km volnou technikou.)

„Chlapci jedí tři hodiny před závodem, to znamená, snídani jsem musela přichystat na 7.00 hodin ráno. Jejím základem byla kaše z ovesných vloček.“

Ovesné vločky jsou sice zdravé, ale jíst se to nedá.

„Mám na mysli müsli, ovesné vločky ochucené všelijakými přísadami. Jíme to každý den. K tomu chleba. Váš chléb nám chutná, ale kdo chtěl, mohl si přidat ještě náš Knäckebrött.“

Knäckebrött, předvedený paní Öbergovou, byl silnější a měkčí, než knäckebrött prodávaný u nás. Měl i tmavší barvu, podobnou našemu moskevskému chlebu.

„Jídlo při snídani chlapci zapíjeli mlékem nebo ovocným džusem. K obědu o půl jedné měli jogurt, polévku a kuře. To mělo být s hranolky. Odmitla jsem je však, protože obsahují mnoho tuku, a požádala kuchaře, aby nám dal vařené brambory nebo bramborovou kaši. Večeře začala o půl šesté, nabídnutou rýží s karí jsem nahradila našimi těstovinami ravioli. Dnes Torgny Mogren vyhrál, tak jsme si objednali ještě vynikající koláč s jakousi polevou. Koláče máme na oslavu místo šampaňského.“

Ale v případě vašeho vítězství na olympiádě by určitě přišlo ke slovu šampaňské?!

„Na olympiádě jsem s lyžaři dosud nebyla, ale vím, že na mistrovství světa chlapci vítězství ničím nezapíjeli.“

Ochutnali naše pivo?

„Nepijí vůbec žádný alkohol, tedy ani pivo. Ještě bych chtěla dodat, že ve 21 h budou mít další jídlo, zase kaši z müsli, kterou jim připravím.“ (Müsli — směs ovesných

vloček s různými přísadami, např. oříšky či čokoládou, se prodává i u nás v Esu v cenovém rozsahu do 32 Kčs.)

Jací jsou vaši lyžaři v soukromí?

„Jsou to hodní chlapci, každý je velkou osobností. Nevím, co bych vám měla jednotlivě o nich povídat.“

Kolik jídla jste si přivezla do Tater?

„Jednu bednu.“ (Naznačuje rozměr přibližně 0,75 × 1,5 × 0,5 m.) „Na některé závody bereme dvě bedny, do Calgary povezeme bedny čtyři.“

Kdo bedny vykládá a nakládá třeba z autobusu do letadla?

„To si dělají závodníci sami.“

Co děláte, když necestujete?

„Vypracovávám jídelničky dalším sportovcům. Mám na to computer, který mi pomáhá určovat nejvhodnější složení. O podobnou službu jakou dělám lyžařům-běžcům mě žádají naši fotbalisté a hokejisté. Ale to už bych nevládla. Zatím se musí spokojit jenom s mým písemným doporučením.“

Kdy vám začíná práce zítra? (Sobota, 16. ledna, 9.30 štafeta 4 × 10 km klasicky.)

„Start posunuli pořadatelé o půl hodiny dopředu, to znamená, že budu vstávat ve tři čtvrti na pět, aby bylo vše připraveno včas a v pořádku.“

MICHAEL LOHNISKÝ

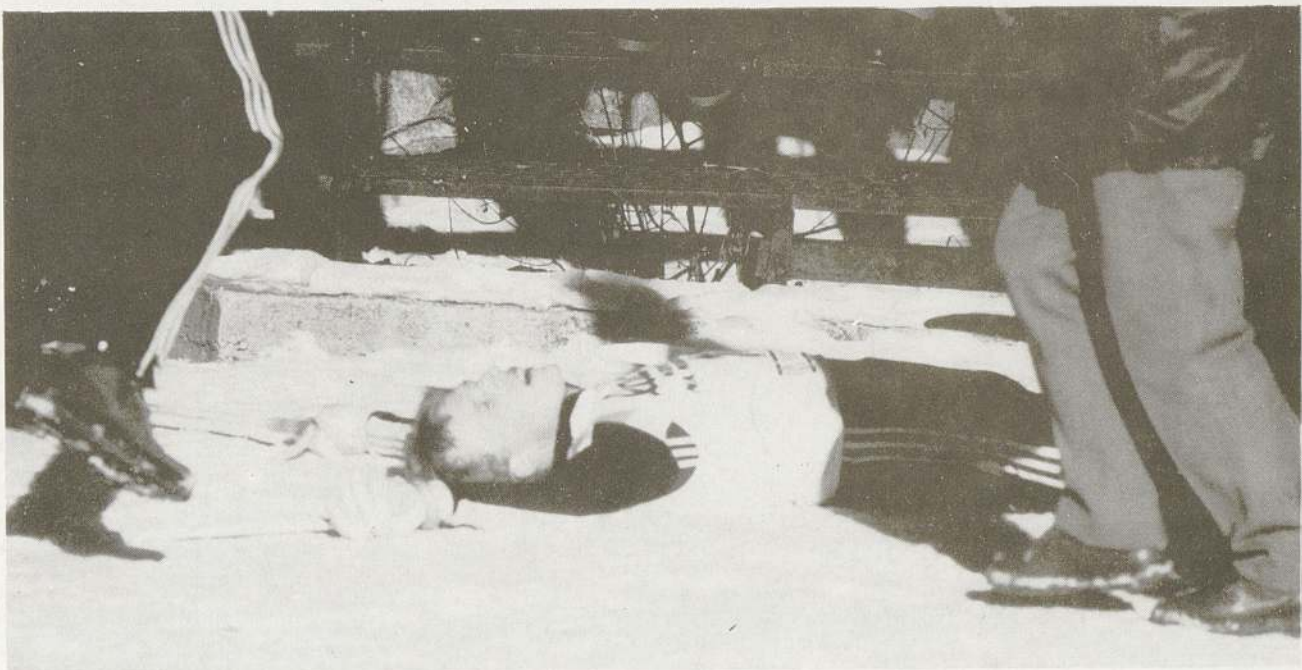

START-CÍL

*v podání Václava Korunky při Zlaté lyži v Tatrách.
Snímky Bohumila Hynka*

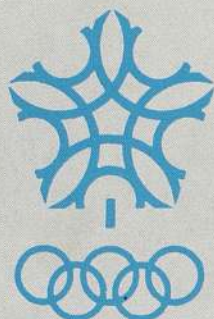

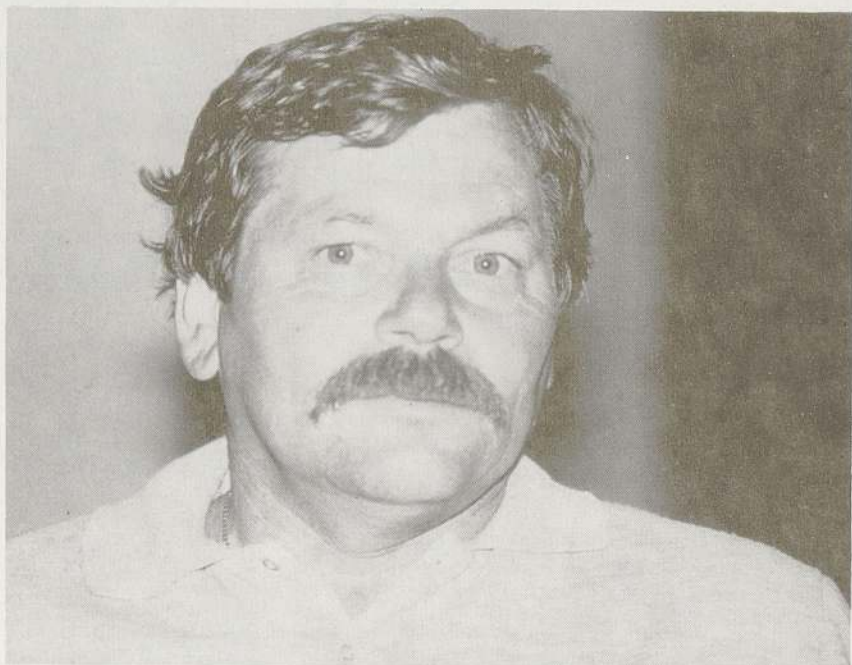
ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

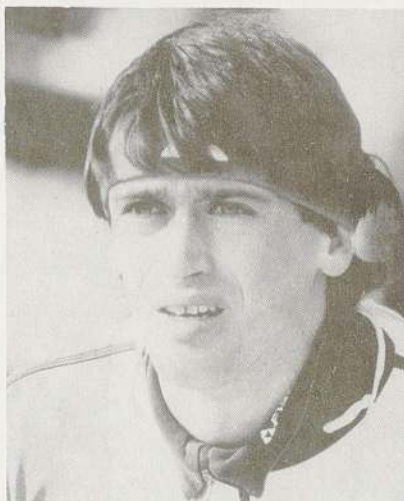
lyžařství

BRONZ

Bohuslav Rázl, Václav Korunka, Ladislav Švanda, Radim Nyč a Pavel Benc. Snímky Bohumil Hynek

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

SCHNEIDEROVÁ,
GRÜNENFELDER, DE ZOLT
(OLYMPIJSKÉ DOZVUKY)

ROZHOVOR
S PETREM HONZLEM
NA TĚMA — ÚNAVA

LETNÍ TRÉNINK
REKREAČNÍHO SJEZDAŘE

NEJLEPŠÍ LYŽE NA SVĚTĚ?

Na titulní straně nejspěšnější z našich olympioniků — Pavel Ploc, snímek Bohumila Hynka. Na zadní straně obálky radost Mogrena, Nykåne-na, Schneiderové s Kinshoferovou a Tomby.

Snímky ČTK

lyžařství

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 3. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Pavel Klapuš,
místopředseda ÚV ČSTV

ČESKOSLOVENŠTÍ LYŽAŘI NA HRÁCH XV. ZIMNÍ OLYMPIÁDY

SPLNĚNO

Českoslovenští lyžařští reprezentanti na hrách XV. zimní olympiády znovu prokázali vysokou úroveň lyžařského sportu u nás, splnili očekávání široké veřejnosti, orgánů ČSTV i výboru svazu lyžování ÚV ČSTV.

Olympijské hry svými ideály přátelství, míru, čestného sportovního boje jsou rozhodně nejprestižnějším měřením sil a schopností mládeže světa na sportovních kolbištích. Od helénské starověku k počtě boha Dia, po v současnosti nesrovnatelné slavnosti míru, mládí, porozumění, mírného zápalu tisíců účastníků a desetitisíců organizátorů.

Stejně pocity, jako konečně vždy od roku 1924 na I. zimních olympijských hrách, prožívali všichni čs. lyžaři vyslaní co nejlépe reprezentovat do dalekého Calgary v Kanadě svou socialistickou vlast.

O olympijské pocty jich soutěžilo 23, dosud největší počet po ZOH 1984 v Sarajevu (19). Tentokrát poprvé již ve všech lyžařských disciplínách oficiálního olympijského programu v konkurenci 44 zemí celého světa. To samo o sobě svědčí o úrovni lyžařského sportu u nás a náročnosti práce, která se vykonala v řadě předchozích let.

Nominace nepřišla sama. Byla tvrdě vybojována a prokázána v přípravě i v mnoha světových a evropských soutěžích. Cesta k ní u družstev i samotných závodníků nebyla přímočará, ale naopak naplněná mnoha nadějemi a provázená řadou zklamání. Co však přivedlo čs. lyžaře v takovém počtu na start olympijských soutěží? Byla to především jejich oddanost sportu, tvrdá práce, neochabující odhodlání jich samotných, ale i velká obětavost, pochopení a podpora jejich nejbližších, rodiny, prvních trenérů, funkcionářů a v posledních letech promyšlená a odpovědná práce reprezentačních trenérů, členů realizačních týmů, řídicích orgánů lyžařského svazu, dobrovolných pracovníků i profesionálů. Ke společnému cíli, inspirování mimořádně úspěšnými výsledky lyžařů na ZOH v Sarajevu 1984 (4 medaile a 22 olympijských bodů), směřovalo úsilí desítek a stovek čs. lyžařů, odhodlaných potvrdit místo Československa v mezinárodním společenství členských zemí FIS i mezi ostatními sportovními odvětvími u nás doma.

Jedna stříbrná medaile Pavla Ploce na můstku P 70, bronzová Jiřího Malce na stejném můstku, bronzová štafety mužů v běhu na 4x10 km R. Nyče, V. Korunky, P. Bence a L. Švan-

dy, 4. místo družstva skokanů, Ploce, Parmy, Malce, Dluhoše, 5. místo Parmy na můstku P 70, Ploce na P 90, ve sjezdové kombinaci Jurka a Kebrlové a ve stejné disciplíně 6. místo Medzihradské, 6. místo štafety sdruženářů — Patrāše, Klimka, Kópala, ale i 7. místo běžecké štafety žen (Balážová, Rádlová, Klimková, Havrančíková) a Kópala v závodě sdruženém, 8. místo Bireše ve sjezdové kombinaci, 10. Medzihradské ve sjezdu i další přední umístění jsou konkrétním dokladem kvalit čs. lyžařského sportu, jak se

Olympic Park v Calgary

prezentoval na XV. zimních OH v Calgary 1988.

Mimořádné ocenění zasluží všichni medailisté i další. Je však třeba připomenout a vyzvednout historicky první medaili, kterou získali muži-běžci na ZOH, i první bodované umístění Petra Jurka, který se první z čs. sjezdařů prosadil na bodované místo v tvrdé konkurenci lyžařských sjezdových soutěží. Všechny medaile a body, jež získali naši lyžaři v Calgary, jsou však výsledkem ne jednotlivce, ale celých kolektivů jednotlivých družstev, závodníků, trenérů, členů realizačních týmů, v nichž jeden podporoval druhého a pro jeho úspěch pracoval, i když pak třeba zůstal v pozadí. Jsou výsledkem vynikajícího ducha celé lyžařské olympijské výpravy, který inspiroval, povzbuzoval a dodával optimismus a viru ve vlastní síly a schopnosti všem, kteří šli do náročných sportovních bojů.

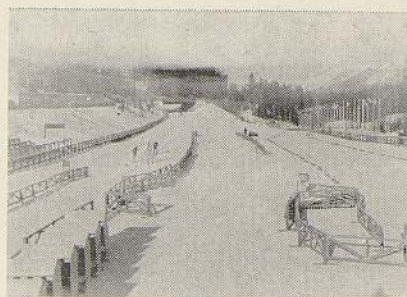
Sečteno: 3 medaile a 26 olympijských bodů — to znamená splnění velmi náročných výkonnostních cílů integrovaného plánu olympijské přípravy v medailích a dokonce jeho překročení o 6 bodů v umístění na prvních šesti bodovaných místech. Ve srovnání se ZOH 1984 v Sarajevu, které byly hodnoceny v lyžování jako mimořádný a ojedinělý výsledek mezi všemi předchozími olympiádami, je to nesporně znovu vynikající úspěch. Jen si připomeňme, i když srovnání je do jisté míry relativní, že více než 10 olympijských bodů vybojovali čs. lyžaři jen na ZOH v roce 1932 (11 bodů) a pak ještě v roce 1968 (15 bo-

dů). V posledním období to bylo na ZOH 1972 8 bodů, 1976 4 a 1980 7 bodů. Pak úspěšné Sarajevo a nyní Calgary.

Příčiny dobré mezinárodní úrovně čs. lyžování již byly naznačeny. Skutečně spočívají jen a jen v dobré a velmi často nadprůměrné práci všech, kdo často jen velmi vzdáleně a nepřímou vytvářejí lyžařskému sportu u nás široké zázemí, jeho masovost, popularitu v široké veřejnosti, zejména mezi dětmi a mládeží. Spočívají i v promyšlené koncepci lyžařského svazu, dobré metodice, organizaci, která se opírá o iniciativu a aktivitu členů a funkcionářů lyžařských oddílů, systém péče a výběru lyžařských talentů, dobrou práci v jednotlivých člancích vrcholového sportu — od sportovních tříd, tréninkových středisek mládeže až po střediska vrcholového sportu. Spočívají rovněž ve schopnosti vytvářet potřebné tréninkové možnosti a měření sil nejen pro reprezentační kolektivy dospělých, ale i juniorů a širšího mládežnického reprezentačního zázemí na soutěžích Družby a dalších soutěžích doma i v zahraničí.

V této souvislosti je třeba zvlášť vyzvednout výsledky armádního sportu a ocenit podporu a pomoc všech, kteří pracují v Dukle Liberec a Banská Bystrica. Základem současné dobré úrovně lyžování v ČSSR jistě je i schopnost co nejlépe využít všech podmínek — materiálních, kádrových, ekonomických a organizačních, které rozvoji lyžařského sportu vytváří naše socialistická společnost a řídicí orgány ČSTV — počínaje výbory tělovýchovných jednot a ústředním výborem ČSTV konče.

Českoslovenští lyžaři na XV. ZOH rozhodně obstáli a není nadnesené

Středisko Canmore

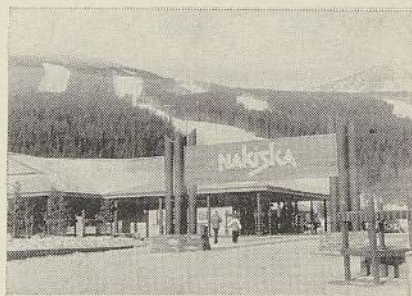
řící, že podrželi na těchto hrách celý čs. sport, jeho mezinárodní prestiž a autoritu.

Můžeme však být spokojeni? Potěšení jistě, spokojeni rozhodně ne. To by naše pocity mělo vyjadřovat lépe a výstižněji. Pro další perspektivu lyžování u nás je nutné se přes vynika-

jící výsledek na XV. ZOH dívat na dosažené výsledky kriticky.

V prvé řadě bylo v silách lyžařů dosáhnout přece ještě o něco více, než se podařilo. Mysleli jsme a tajně věřili v některou z medailí skokanů. Lepší umístění a bodovaná místa byla na dosah sdruženářů, sjezdařů, mužů i žen, ženské běžecké štafety, jistě i běžců. Všichni nesporně moc chtěli. Jejich morálka, bojovnost, absolutní soustředěnost na soutěže zasluhují vysoké uznání. Často chyběl jen pověstný krůček, větší sportovní štěstí. Znovu jsme se však všichni přesvědčili, že to vše může přijít, ale musí být podloženo ještě větší, kvalitnější prací a vyšším úsilím, daleko dříve, předem, doma.

To není samozřejmě nic nového, překvapivě objevného. Je to výzva a také závazek pro všechny lyžaře, pro

Středisko Nakiska

Snímky dr. Petr Krejčí

všechny, kteří z kteréhokoli místa, jakýmkoli způsobem mohou ovlivnit nebo přispět dalšímu masovému rozvoji lyžařského sportu u nás, ještě úspěšnější čs. lyžařské reprezentaci. Je to především zcela konkrétní úkol výboru lyžařského svazu ÚV ČSTV: kriticky zhodnotit příčiny všech úspěchů i neúspěchů v jednotlivých lyžařských disciplínách, vyvodit z nich potřebné závěry pro další období jedné, dvou olympiád, předložit celostátní, ale i republikovým konferencím lyžařského svazu před VII. sjezdem ČSTV jasnou představu o další práci v lyžařském hnutí, představu o úpravách a zefektivnění vrcholového lyžování, projednat ji se všemi, kdo ji mohou ovlivnit a podpořit, a bezohledně začít s její realizací.

Jsme přesvědčeni, že výsledky čs. lyžařů, reprezentantů na ZOH v Calgary i popularita a rozvoj lyžařského sportu u nás nyní vytvářejí široký prostor pro další kvalitní a náročnou práci členů lyžařských oddílů, všech funkcionářů lyžařských svazových orgánů. Není však možné čekat, žít vzpomínkami, být jsou sebekrásnější. Je třeba se dívat a hlavně pracovat pro budoucnost. Příprava na XVI. zimní olympijské hry 1992 totiž už začala.

Rozhovor Lyžařství s Pavlem Plocem

Jaká je cena olympijské medaile?

„Pro každého sportovce je nejvyšším cílem vybojovat olympijskou medaili. Mně se to podařilo podruhé. Mám však ještě větší radost než v Sarajevu, neboť jsem si uvědomoval: příznivci našeho lyžování očekávají, že skokani „podrží“ v Calgary čs. olympijskou výpravu.“

Co pro vás bylo důležité v olympijském závodě na „sedmdesátce“?

„Nykänen byl velkým favoritem a již prvním skokem potvrdil, že oprávněně. Povzbuzení pro mě znamenal druhý nejdelší skok Jirky Malce. Výbornou pozici zaujali Jugoslávci na třetím až pátém místě. Rozhodovaly však jen desetiny bodů. Mé sedmé místo po prvním kole nebylo

MEDAILE Z POHODY

špatné a věděl jsem, že ve druhém musím trochu riskovat. Vždyť v Sarajevu jsem zaútočil z deváté pozice. I když odraz nebyl ideální, vyšlo to a v dramatickém závodě nezklamali ani oba Jirkové.“

Jak působilo dlouhé čekání na další závod?

„Náš úspěch na středním můstku některé skokanské odborníky šokoval. Nejvíce byli zklamáni Norové, neboť neměli jediného závodníka v první dvacítkě. Také rakouští skokani očekávali lepší umístění. My jsme se dobře „rozjeli“ a je škoda, že pro větrné počasí nemohl být dodržen původní program. Celý týden jsme denně odjížděli k plánovaným tréninkům či závodům a absolvovali dohromady jen tři (!) tréninkové skoky. Tělocvična, terén a posilování nemohly nahradit přípravu na můstku. Nucená přestávka vyhovovala našim soupeřům, kteří se vzpamatovávali z neúspěchů.“

Na devadesátce a v soutěži družstev jste sice nezklamal, ale přece jsme čekali víc. Proč to nepřiznat...

„Závod na velkém můstku byl opět jasnou záležitostí Nykänena. Podstatně se zlepšili Norové, zejména Johnsen. Z Rakušanů nabíral formu Felder. Myslím, že právě tady se projevila známá vyrovnanost skokanů první dvacítky. Závod navíc postrádal patřičnou gradaci po zkrácení nájezdu ve druhém kole. Páté místo není špatné, ale šance na další medaili byla. Při druhém skoku jsem se brzy odrazil a to se projevilo na délce. Byl o dvanáct metrů kratší, což stačilo jen na páté místo. Jediná chyba! Mrzelo mne to, ale bylo po závodě...“

Snímky Bohumil Hynek a Jaroslav Trousil

V soutěži družstev Nykänen měl největší zásluhu na úspěchu Finska. Stejně tak o bronzové medaili Norů rozhodl Johnsen. Našemu družstvu zkrátka chyběl jeden stodesetimetrový skok. Sto šestnáct metrů neskáče, nedá se nic dělat.“

Calgary. Co se vám vybaví?

„Moderní můstky, které mají nejlepší vybavení a rozsáhlé hlediště. Postrádají však větrołamy, stojí v rovině a jsou vystaveny rychle se střídajícímu větrnému počasí. Jídelniček, který obsahoval dostatek zeleniny a ovoce, postrádali jsme však českou kuchyni. Moc jsem se těšil domů na pořádnou polévku.“

A konečně odkládání závodů. Nikdy jsem nic podobného nezažil.“

Loni problémy, letos úspěchy. Jak hodnotíte svou letošní sezónu?

„Loňská sezóna pro mne nebyla úspěšná. Již z předsezónního období 1987 jsem proto pozměnil systém přípravy a dařilo se mi systematicky plnit tréninkový plán. Absolvoval jsem sérii závodů na umělé hmotě, některé spojené s výcvikovými tábory na můstcích s ledovou stopou. Vítězství v Grand Prix Frenštátu přispělo k získání sebedůvěry. Úspěšně jsem testoval nové lyže, osvědčila se i nová kombinéza. To vše přispívalo k pohodě. Důležitý byl včasný přechod na snh a zdařilá příprava na něm ve finském Kuopiu. Při špatných snhových podmínkách v Evropě bylo správné, že jsme odjeli na úvodní sérii Světového poháru do zámoří. Ve vstupním závodě Inter-sportturné v Oberstdorfu se mi podařilo porazit Nykänena. I to mi pomohlo. Škoda, že nebylo možné uskutečnit Turné Bohemia. Pak jsem na Švýcarském turné zvítězil v Gstaadu a byl celkově pátý. Při závodech Světového poháru jsme měli příležitost poznat, jak jsou na tom všichni naši konkurenti. Zkrátka — zatímco loni se mi ve Světovém poháru nedařilo, letos jsem byl s výsledky spokojen. To znamenalo pohodu. A tedy úspěch.“

JAROSLAV TROUSIL

PAVEL PLOC (Dukla Liberec), narozen 15. 6. 1964, 176 cm, 64 kg. Vybojoval stříbrnou medaili na středním můstku na ZOH 1988, bronzovou na velkém můstku na ZOH 1984, stříbrnou na MS 1983 v letech v Harrachově, bronzovou na MS 1985 v letech v Planici, bronzovou na MS 1984 družstev v Engelbergu. Mistr ČSSR 1983 a 1986 na velkém můstku, 1988 na středním můstku. Účastník sedmi ročníků Světového poháru (v roce 1984 třetí, v roce 1988 druhý).

10 km ženy

Sovětské sliby bez chyb

Loni slíbily, že v Calgary se ukáže, že sezónu MS považují za zkušební. Čtyři medaile z Oberstdorfu nekomentovaly.

V Canmore sovětské reprezentantky uspořádaly hon (tří zajců bez olympijských zkušeností) na lišku (Raisu Smetaninovou). Ta byla na metě 4,6 km nejrychlejší — o 10,4 s před Westinovou. Třetí nenápadně běžela Venceneová, pozornost však upoutalo především 4. a 5. místo Kirvesniemiové a Nybraatenové. Jenže olympijská trať vytrstala všechny, kdo špatně rozložily síly. Kirvesniemiovou už na šestém km, Westinovou na sedmém (ta zajela druhých 5,4 km vůbec nejpomaleji z favoritek — za 15:43). Druhé polovině trati vládla Matikainenová (v polovině až desátá, posledních 5,4 km však za 14:51,1), což jí vyneslo bronz.

Únava se nevyhnula ani Smetaninové. Vída Venceneová (26 let, studentka pedagogického institutu ve Vilniusu) měla na své straně kromě fyzických kvalit také chytré rozložení tempa (15:13,7 a 14:55,1) a to na trati s převýšením 110 m muselo platit. V cíli byla značně rozpačitá a dostala ze sebe jedině: „Nevěřím.“

Naše děvčata potvrdila oberstdorfskou pověst.

30 km muži

Prokurorov mimo pozornost

Švédové byli dojemně nešťastní. Mogrenovy lyže prokluzovaly i v mřnějších stoupáních. Wassberg i Swan při sjezdech připomínali závazskou lokálku. Slabost, která se jim rozlila po těle, však (jak se ukázalo později) nebyla jen záležitostí mazání.

Pro nás — závod omylů. Promazali jsme, protaktizovali (přesto Švandovo 17. místo!). Pro Italy — příliš rychle rozjetý vlak. Pro Nory — boj s větrným mlýnem. Pro ostatní — pouhé statování.

Mogren o sovětských běžcích prohlásil: „Jsou to siloví lyžaři a specialisté na klasiku. To se dnes sčítalo.“

Kus pořádného chlapiška, ramena jako medvěd — to je Vladimír Smirnov. Od 10. km na sebe soustředil pozornost, na 20. km stále vedl o 10,5 před Prokurorovem. Kdeko v něm viděl vítěze. Ale byly to špatné počty. Druhou desítku jel Smirnov totiž za 28:33. Prokurorov poslední okruh za 28:30.

Při rozbité a zpomalující se stopě, která Smirnovovi právě nejméně vyhovuje, navíc s vědomím, že závod připomíná autíčko na setrvačnicku, bylo

jasné, že Smirnov sotva dokáže tempo alespoň udržet. Za maximální přízně publika si dojel pro stříbro (poslední desítka za 28:50). Jediný, kdo dokázal v závěru zrychlit, Prokurorov, musel vyhrát.

5 km ženy

Trojité vabank

S číslem 9 se nedá taktizovat. Jen dříť. To Tamara Tichonovová dobře věděla. Jen první stovky metrů myslela na trenérova slova: „Dnes budeš naše jednička.“ Rekl naše, ale v podtextu zaznělo absolutní. Na metě 3,1 km (za 9:33) už skoro nevěděla, jak se jmenuje, natož či je jednička.

Na téže metě se v mezích 9:31 mihla s bolestivou grimasou Marja-Lisa Kirvesniemiová. Nejrychleji! „Před startem jsem pochopila, že je to můj poslední opravdu velký závod. Proto jsem běžela vabank.“

Marja Matikainenová si prý vůbec nepamatuje, jaký měla na metě 3,1 km odstup (9:32). Běžela s číslem 52, mohla se orientovat podle mezikasů, ale to na pětce moc neplatí. Navíc: „Když jsem na mistrovství Finska nic nevyhrála, psali o mně, že letos budu slabá. Pak jsem vyděla bronz na desítce. A dnes ráno se cítila tak unavená... Špatně jsem spala. Až když jsem po prvním kilometru slyšela, že jedu nejrychleji, zapoměla jsem na všechno kromě slova NEPOVOLIT!“

Trochu moc vabanků najednou. Kirvesniemiová se v cíli skácela a nebylo z toho víc než páté místo. Matikainenová také padla, ale za zlato, to prý je příjemnější. Tichonovová prohrála o 1,3 s. Před závodem tvrdila: „Stačí mi bronz a budu šťastná.“ V cíli ze sebe dostala: „Zklamaná!“ V srdci každého sportovce, někdy až došla na dně, je vítězný sen. A žádné stříbro jej nikdy neuspokojí.

Alžběta Havrančíková

Snímek B. Hynek

4 × 5 km ženy

Viděno čtyřmi

1. úsek — Nagejkinová: „Po 1,5 km jsem si řekla — zkus je potrápít. Okamžitě se všechny vzdaly. Jak jsem mohla utéci tak bezbolestně?“ (Běžela za 15:12,4; získala 14 s náskok.)

2. úsek — Gavriljuková: „Chtěla jsem náskok udržet, nic víc.“ (15:07, získá 22 s.)

3. úsek — Tichonovová: „Nemyslela jsem na ty za mnou. Bylo mi, jakoby se celá léta přípravy koncentrovala do těchto několika dní.“ (14:54, získá 50 s.)

4. úsek — Rezcovová (i trenéři na ni křičeli, ať jede jen na půl plynu. Přesto byla z družstva nejrychlejší): „Jak jsem se mohla šetřit? Děvčata přede mnou odvedla tolik! Měla jsem morální povinnost udělat totéž.“ (14:37, získá 16 s.)

Že pád Balážové na 1. úseku nás nenapravitelně poznamenal, že Braunová na třetím zhatila plány NDR, že duel mezi Norkami a Finkami se rozhořoval až pádem vyčerpané Savolainenové na čtvrtém úseku — to všechno bylo jen pozadí velkého monologu sovětské běžecké školy.

4 × 10 km muži

Nespadl — vyhrál!

Je známá pravda, že štafeta není pouhým součtem individuálních výkonů. Ve štafetě je všechno jinak. Jenže jak?

Švédové se startovním číslem 1 byli podle výsledků Světového poháru velkými favority, nikoliv však po dvou olympijských závodech. Pro Sovětský svaz hovořily předchozí třicítka a patnáctka, jenže (viz slova úvodem). Byli tu ještě bruslařsky vynikající Italové a Švýcaři, za bukem číhali Rakušané, vedení naším trenérem Honců, a další Seveřané.

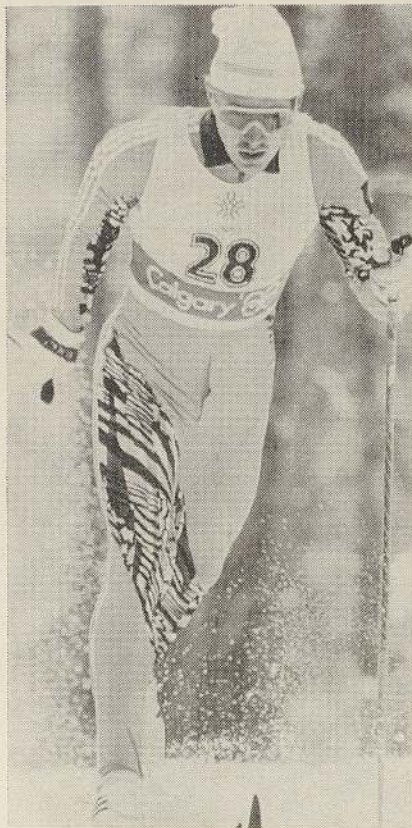
Jak se v tom chumlu prosadí naše čtveřice? Pravda, ve štafetě jsme měli největší šance, ale hovořit o medaili — utopie.

Pak se ta štafetová ruleta na pětikilometrovém okruhu canmorenských stoupáků a padáků roztočila. Bylo mílo pohledět na Radima Nyče, jak se po startu zařadil do „vláčku“ na druhé místo za Smirnova, ale po pěti kilometrech pořadí dostalo reálnější podobu: Itálie, Švýcarsko, Sovětský svaz, Švédsko. Nyč však neztrácel kontakt ani po zlomené hůlce!

Gunde Swan je oproti Sarajevu o čtyři roky starší, ale nemá ve zvyku padat. Naposledy spadl tenkrát v sarajevské štafetě. Děviatjarova calgarský pád bude mrzet. Po něm Gundemu narostla křídla a měl i o poznaní rychlejší lyže. Mogren pak už vedoucí pozici uhájil.

Bitva našich se Švýcary a s dorážejícím De Zoltem, toť samostatný námět: první medaile našich běžců na olympiádě vůbec!

"PRÁZDNIK"

Alexej Prokurov. Snímek ČTK

„Nejlogičtější vysvětlení sovětského úspěchu v Canmore — krevní doping.“ (Kanadský šéftrenér Marti Hall, který neumí počítat.) „Sověti byli o třídu lepší než my. Nechápu to sice, ale o dopingu je směšné uvažovat.“ (Jeho vlastní svěřenec Harvey, který počítat umí, ale nezná vstupní informace.)

Také nechápete suverenitu sovětské běžecké školy? Není to těžká rovnice — znáte-li stupní informace. Zde jsou!

Naposledy o krevním dopingu

S aférou „krevní doping“ jsme se seznámili v Sarajevu. Marja-Lisa Hämäläinenová tam byla pro leckoho „nepochopitelná“. O rok později padlo obvinění opět — v Seefeldu někdo záviděl překvapivé medaile Italům. V roce 1988 jsou tu znovu — nedůvěra, zlovolnost, lež. Třináct medailí z 24 možných je asi trochu moc...

Hloupost, nechutnost, nedopatření... Různými slovy komentovaly desítky osobností trapnou situaci. Počinaje bulvárními reportéry Calgary Sun, přes Smirnova („Je třeba umět prohrávat.“), Mogrena („Sovětské silové borci se museli na těžkých tratích prosadit.“), konče kanadským ministrem sportu Jellinkem. Všichni se shodli — Hall nemá pravdu!

Pády

odpovědných hlav začala současná sovětská sláva. Po krachu v Sarajevu byli trenéři Ivanov a Bystrikov odvoláni. Už v Seefeldu se však přišlo na to, že takoví odborníci nepotřebují přes prsty, ale důvěru a čas. Seefeld byl posledním pádem.

V roce 1986 byl Smirnov jediným, kdo dokázal porazit Švédy v SP. Loni Bystrikov a Ivanov prohlásili: „Nástup volné techniky nám přinesl prohry, ale nezlomil nás. Rozdělili jsme přípravu klasiků a bruslařů. Sezónu MS považujeme čistě za přípravou, budeme zkoušet model olympijské přípravy. Úspěch či neúspěch na MS není rozhodující.“ V „přípravné“ sezóně získali sovětské běžci a běžkyně 12 medailových míst v SP, v Oberstdorfu pak 6 medailí!

Co se dělo v Bakuriani

Padaly tam pomalé časy. Při M-SSSR zvítězili: 5 km Smetaninová, 10 km Venceneová, 15 km Prokurov, 30 km Smirnov, 2. Děvjatjarov. Vše se běželo klasicky a velmi pomalu. (Ještě pomalejší — a ze stejného důvodu — byli na svém šampionátě Norové.)

Autorem projektu Bakuriani byl Boris Bystrikov. Vytvořil v gruzínském středisku (1700 m n. m.) přibližné kopie canmorských tratí, těžších než většina těch, které jsou známy ze SP. Tedy — kopie — Prokurov tvrdí: „V Canmore mi tratě připadaly snazší než v Bakuriani.“ Subjektivní dojem nebo skutečnost? To je tajemství Borise Bystrikova.

Umění

Pětáctičet dní před ZOH začala příprava v Gruzii. Jedenáct dní „před“ odletěla reprezentace do Moskvy a tam na zaplněném stadionu v Lužnickách uspořádala šou — závody na 400 m okruhu. Deset dní před ZOH se objevili v Canmore. Zveřejnili: „Zatímco v minulosti například Smirnov dosahoval v únoru časy o 2–3 minuty horší než v prosinci, dva testy v Canmore ukázaly u všech pravý opak.“

Sovětské trenéři se poučili i v umění psychologickém. Prokurov proto na dotaz, jak strávil večer před vítězstvím, mohl odpovědět: „Na diskotéce v Canmore. Miluji hudbu...“ Den před zahájením ZOH se zjistilo, že oba specialisté výpravy pro mazání lyží jsou již na čtvrté olympiádě.

Potom začal canmorský „prázdník“.

-pbu-

DEVĚTADVACETILETÝ

S Michaelem Děvjatjarovem

Cím začala vaše cesta k vítězství na OH v Calgary?

„Olympiádou v Sarajevu. Celé dny jsem seděl na náhradnické lavičce. Byl jsem vzteklý a slíbil si, že v Calgary...“

Kdo vás tehdy nechal sedět?

„Mohu si za to sám. Neprokázal jsem formu v reprezentačních testech. Vite, nemám ve zvyku vinit druhé. Vinen jsem byl já.“

Který byl váš nejtěžší závod?

„Na konci olympijské zimy 1984, 50. ročník Závodu severu v Murmansk. Bylo příšerně. Ze slunečného dne se během pěti minut stala sedá noc. Vysilačky místo tradičních mezikasů oznamovaly jen — zabloudil, vzdal, zraněn...“

Jak jste dopadl?

„Vyhrál jsem.“

Prý jste poznal dost sportovní směly?

„To byly náhody. V Seefeldu jsem při třicítce, oblíbené patnáctce i štafetě zase seděl. Pak mě (po všech debaklech mých kamarádů) postavili na 50 km, které mám nejméně rád. Ztratil jsem na Svana deset minut — bylo to hrozné trápení.“

To byla vaše největší směla?

„Největší směla je, když máte formu a nemůžete startovat; nebo když je forma pryč a vy startovat musíte.“

Cím by měl disponovat opravdu silný běžec?

„Soustředěným úsilím, nenapravitelným optimismem, znalostí. Tedy znalostí toho, jak dosáhnout úspěchu. A tvrdosti k sobě samému.“

-pbu-

ZA SAMOZŘEJMÝM SNEM

S trenérem Vidy Venceneové
Alexandrem Grušinem

V čem spatřujete hlavní příčinu úspěchu Venceneové?

„Je to výsledek neobyčejného tréninkového úsilí a houževnaté práce posledních tří let. Vída přišla do vrcholového lyžování až v devatenácti letech. Vždyť lyžuje teprve deset let a v patnácti ještě nechtěla o lyžích ani slyšet. Zátěž, které v devatenácti absolvovala, ji poškodily. Musela odejít z reprezentace a to byl hlavní moment. Zdůrazňuji, že všechno další je výsledkem její vůle, houževnatosti, pracovitosti.“

Ani v cíli olympijské desítky však sebedůvěrou nehyřila. Věřil jste jí vy osobně?

„Počítal jsem s medailí. Měla na ni natrénováno. Zlato je pak samozřejmým snem.“

Vída se specializuje na klasiku?

„Ano, volné techniky se sama trochu bojí. Já osobně jsem přesvědčen, že se brzy prosadí i v bruslení. Je jí šestadvacet a sportovní dráha nekončí.“

Znali jste olympijskou trať?

„Jen papírově. Je velmi obtížná, vyžaduje uplatnění nejrůznějších schopností: rychlosti, síly, techniky, taktického rozložení tempa... trať pravdy. A její těžkost vyžaduje ještě něco — pevné nervy, schopnost trpět a bojovat.“

Všechny vaše reprezentantky prý děkovaly Smetaninové. Za co?

„Náš triumf je v mnohém dílem Raisy. Ona dodala družstvu jedině, co natrénovat nejde a co nám zatím chybělo — sebedůvěru.“

-pbu-

**CALGARY
1988**

Závod sdružený

Švýcarům medaile, nám perspektivy

Je naše sdruženářské vystoupení úspěchem? To není dobrá otázka. Je jisté pokrokem. Byli optimisté, kteří čekali víc od družstva, čekali, že se vzchopí Klimko, že Kopal zopakuje své velké běhy ze SP. Byli idealisté, kteří mluvili o medailích. Spokojme se s tím, že naši sdruženáři stojí na prahu konjunktury. (Nezapomeňme na výkony juniorů v Saafeldenu.) Olympiáda nám přinesla zkušenosti. Třeba tu, že výkony v SP nemusejí znamenat skoro nic.

Reprezentanti NSR v nich například obsadili jediné třetí místo. Ale zárukou je jejich solidnost a stabilita. V soutěži družstev se ve skoku umístili 2., 3. a 8. Vyjma Pohla zaběhli nadprůměrně. To platilo víc než úlet Sulzenbachera na 91 m ve skoku (pro srovnání Nykänen na tomto můstku skočil 89,5), a — byť jen o chloupek — běh Kempfa a Glanzmanna. Müller: „Individuální výkony znamenají dnes nebezpečí pro vyrovnaný průměr z obou disciplín. Už jsem myslel, že Švýcaři skončují naši zlatou sérii. Myslím, že o nich ještě uslyšíme.“

Švýcaři — počátkem sezóny zcela bezbarví — se hlavně v běhu nesmírně zlepšili. Kempf: „Brzy se odrážím, pořad, to je moje neštěstí. Nikdo z nás nemá skoky ideální.“ Dokázali se připravit přesně, navíc v soutěži jednotlivců při nich stálo štěstí. „Pánbůh nebyl doma“ a Kempf zaskákal. Sulzenbacherovi nebyl sedmdesátisekundový náskok k ničemu. Loekken skok pokazil (tím dovršil norský debakl — Norové přece v úvodu sezóny právě v SP zářili...).

Kempf tedy využil své schopnosti vyrovnávat se s extrémními podmínkami. Skákalo i běhalo se v jediný den, to jistě extrém je.

Kopal naopak napětí trochu podleh. Podařilo se mu jediný skok. Spoléhal na běh, ale snadno šlo spočítat, že aspoň čtyři před ním jsou schopni zaběhnout lépe než on. Kempfovi a T. Prenzelovi se to podařilo, Levandimu a Sulzenbacherovi značný náskok ze skoku stačil, zezadu se přifitili Schaad a Loekken. Ale propadl se Bredesen. Všechno bylo prostě trochu naruby.

V. Seidl: „Kopal musel dokazovat před olympiádou oprávněnost nominace, měl tedy vrchol formy ještě před OH.“

20 km ženy

Bezohledně

Bližil se konec týdne, konec olympiády, konec zimy... Přišla únava. Norkám, Finkám či mistryni světa Westinové jakoby zuby vypadaly. Zdecimované fyzicky, ale především psy-

chicky, od počátku neměly proti Sovětkám šanci. [Píšeme-li — neměly šanci — zdá se to proti realitě ubohé.]

Každá z nastoupivších reprezentanek SSSR už měla z Canmore medaili. Všechny (s výjimkou Gavrillukové) dojely se zrychlením v závěru. Tichonovová působila takovou lehkostí a silou, jako když vyběhala na trať desítky.

Krok se pokusily srovnat jen představitelky dvou vyhraněně bruslařských škol — Gilli-Brüggerová a Opitzová.

Tichonovová a Rezcovová se o ně vůbec nezajímaly. Vypadalo skoro bezohledně, když bojovaly jen samy se sebou. (Na 5. km náskok 28 — 22 s, na 10. km 47 — 36, na 15. km 1:14 — 1:07 min.) Smetaninová pak ujela Brüggerové v závěru.

V cíli se Tamara Tichonovová zamyslela, proč ona a její krajanek získaly 8 z deseti možných medailí: „Trenéři přesně plánovali, my na 100 % plnily. A pomohl nám také vztek, že v posledních letech se nám doma moc nevěřilo. Hnal nás!“

Havrančková i Klimková jakoby prohlásily: naše forma přišla — jenže o 14 dní později (13. a 17. místo). Poučení.

15 km muži

Děvjatjarov lepší Norů

Byl to boj Děvjatjarova a Smirnova s Mikkelsplassem a Braa. Děvjatjarov, který v Oberstdorfu získal bronzovou medaili, měl výhodné startovní číslo 86. Byl tedy dobře informován o mezičasech soupeřů, kteří do jednoho vyběhli daleko před ním. Obhájece olympijského vítězství Svan začal v rychlém závodě příliš pomalu (na 4,6 km až 26.) a finiš mu stačil jen ke 13. místu. I Mikkelsplass měl silný závěr a získal tak stříbro. Ukázali se Italové — 3 v první desítce.

Nejrychlejší začátek měl Smirnov (na 4,6 km 13:06,1). Děvjatjarov — 2,4; Mikkelsplass a Vanzetta — 7,3. Na 9,8 km již vedl olympijský vítěz, Smirnov — 3,4; Mikkelsplass — 3,7; Kirvesniemi — 36,6, Braa a Vanzetta — 38,4. V závěru Mikkelsplass předstihl Smirnova a Braa se dostal na 4. místo. Mogren, tak suverénní v patnáctce na Štrbském Plese, skončil až 24. Švanda od počátku běžel na 21. místě, v závěru si o dvě místa polepšil. V konkurenci 90 běžců z 31 zemí potvrdil svědomitou přípravu na Calgary.

Překvapení závodu? Hallenbarter a Guidon namazali tak špatně, že nemohli závod dokončit.

50 km muži

Svan to dokázal

V Oberstdorfu získal jedinou medaili — jako člen vítězné štafety. Počul se ovšem. Po trojnásobném vítězství ve Světovém poháru se nechtěl smířit až se třetím místem v loňském ročníku a ztrátou 32 bodů na držitele trofeje Mogrena. Jeho chvil přišla v olympijském maratónu, kde

deklasoval všechny soupeře a získal své čtvrté olympijské zlato.

Dobře si rozdělil síly, což je v náročném padesátce vždy velmi důležité — je to závod pro zkušené a technicky zdatné lyžaře. Běžel se na okružích dvakrát 15 km a dvakrát 10 km. Po první patnáctce Svanovi hlásil trenér Petersson náskok 41,1 před Baurothem a 49,6 před Grünenfelderem. Čtvrtý Nor Ulvang ztrácel 58,9, Ital Walder 1:01,9 a Švanda na šestém místě 1:04,0 min. Po dalším okruhu zvýšil náskok na Grünenfeldera na 1:07,4. Třetí De Zolt ztrácel 1:09,6, šestý Švanda 1:38,1. Svan udržoval rychlé tempo i dále a na 40. km již získával na De Zolta 1:27,9. Bauroth zpomaloval, Grünenfelder zrychloval, Švandův odstup byl už 2:52,2. V poslední desítce Baurotha předstihl i Ulvang a výborným závěrem se na sedmé místo prorocoval Fin Ristanen, zatímco Švanda klesl na patnácté místo. Radim Nyč se za 20. místo ve své třetí padesátce nemusí stydět. Lisíčan a Benc doběhli ve třetí desítce náročného závodu.

Skoky

Na čekané

Očekávání a realita. Jak vzrušující je porovnání těchto pojmů! Ne všichni čekali Nykänenův triumf. Západoněmecký trenér Ewald Roscher se před olympiádou vyjádřil: „Nykänen nezíská žádnou zlatou. Příliš brzy vystřílel prach.“ Matti však získal tři. Ne všichni počítali s invazí Jugoslávů. Je známo, že právě oni mají prý nejlepší podmínky pro přípravu a že tradičně od počátku (a mnohdy právě jen od počátku) sezóny bývají na špici. Letos se drželi v zadu, a tak se na ně trochu pozapomnělo. Dvě medaile a nesmírná vyrovnanost celé čtyřky vše postavily vzhůru nohama.

Od prosince jsme byli nervózní, kdy zaútočí Rakušané a Norové. Říkalo se „při olympiádě“. Přesvědčili vás? [Johnsen patří přece jinam...]

Po závědě na sedmdesátce naše veřejnost počítala s dalšími medailemi pro ČSSR. Varování, která pronášel Dalibor Motejlek a další odborníci, se nebrala moc vážně. A měla (i když samozřejmě nikdo netvrdí, že devadesátka a družstva byly propadákem).

Jemné je předevo skokanské formy a setiny sekundy rozhodují o zúročení mnohaletého úsilí. Loni připomínala skokanská sezóna Ioterii. Letos je to záležitost síly. Nemyslím sílu Nykäneny, který prý závodům bere veškerou dramatickou (?). Mám na mysli sílu kolektivů, která umožnila Jugoslávům udělat div ne průlom do předpokladů v soutěži družstev. Tu morální sílu, která je přiměla celou sezónu čekat a snášet přehlížení. Tu morální sílu, bez které by Jirka Malec a Jirka Parma nemohli tak skvěle podpořit Pavla Ploce na „československé“ sedmdesátce. Oba jí museli najít a uvěřit si tak, jako si od počátku zimy uvěřil Pavel.

**CALGARY
1988**

NA VZTEKLÉHO HIPPOLYTA

Závod sdružený za vás žádný svatý parton nevyhraje. Ostatně, sdružení by potřebovali, myslím, hned dva. Nemají žádného! Důkaz: Calgary! Člověku bylo až líto čekajících mužů, kteří vydrží všechno, kromě nečinnosti. Můstky se napořád obalily větrnou vatou a závodnické nervy dávno zpuchřely; až v sobotu 27. února padlo rozhodnutí — nůž na krku: V posledním den olympiády se bude skákat i běhat!

Je to senzace? Noviny uspořádaly dostihy superlativů ve stylu — něco takového nepamatujeme.

Jenže — pamatujeme. A není tomu tak dávno. Dne 30. prosince 1986 museli v Oberwiesenthalu zhustit závod Světového poháru do jediného dne. V 9.00 h skok; v 15.30 běh. Vítězem se stal (poprvé v životě) Hippolyt Kempf.

Čtvrt na šest, tma za okny, ramenem mu cloumá čísi ruka. Má do ní uhodit? Je to ruka trenéra Damolina.

„Do práce.“ Víc nic. Dvě slova jako dvě rány. Hippolyt sice chápe — dnes je neděle, na kterou čekali čtyři roky. Vlastně od sarajevského funusu. Jeli tehdy na OH docela mladí, nezkušení, navíc bez trenéra. To byl nesmysl.

Tady ho zase trenér budí v 5.15. Taky nesmysl. Člověk si nevybere. Skáče se sice už od osmi hodin, ale... Ví, kde mají okna Rakušané a Norové — ti zatím nesvíti. Jenom švýcarští blázní jsou na nohou. Kempf dostává vztek. A ten už v něm pro dnešek zůstane.

Ranní gymnastika. Snídaně. Příprava lyží. Spěch. Rakušané rozsvítili v šest. Norové o pár minut později. Rakušané docela snídání jen tak naházeli. Norové se u lyží zdrželi jen pár minut. Hippolyt jedl pomalu a hodně.

Po druhém kole se do Kempfa opřel chlad. Měl pocit, že cítí pod tričkem husí kůži. Zkazil. Zase zkazil Druhý skok měří jen 80 metrů. První měl 86, ale takové potřebuje dva. Už v soutěži družstev svým skokem připravil kamarády o zlato. Dnes si to zopakuje sám na sobě. Neumí prostě moc skákat. Nikdy neuměl. Ale od loňského léta se už vůbec nedokáže strefit na hranu. Zato v běhu se zlepšil. Už je tak rychlý jako Glanzmann i Schaad. Možná i jako...

Když se z věže spustil potřetí, vztek jím lomcoval, připadlo mu, že se musí hraně můstku pomstít za své pokračující pokusy i kruhy pod očima. Ustědřil jí lyžemi smrtící úder.

„To byla jenom přízeň osudu,“ komentoval 84,5 metru. „Konečně!“ Neuplynula ani půlhodina a octl se znovu v husí kůži. Znovu ten pocit chladu. Nejsilnější běžci jsou daleko za ním. Bredesen, Kopal a hlavně Loekken. Před ním jen Schwarz a Sulzenbacher. To ovšem znamená...

Švýcarští novináři byli z Hippolyta Kempfa pěkně vyjevení, když na jejich otázky reagoval hrubě nebo je dokonce odmítal. Vždycky byl znám jako bezstarostný, výřečný a bujný mládenec. Rád udivoval a šokoval. Proměna jím prostě nešla do hlavy. On sám si myslel svoje. Celý rok se točila řeč kolem Glanzmanna a Schaada. Nedošlo se ho to, kdepak, byl rád, že zůstal mimo pozornost, nezatížený, bez odpovědnosti a nervozity. Chce si svou pohodu udržet aspoň ještě pro tento den.

Od můstků v Calgary k tratím v Canmore je to přes hodinu cesty autem. Švýcarů se to však netýká. Letí helikoptérou. Podporu, kterou dostali švýcarští klasici od vlády na čtyřletou olympijskou přípravu [2,9 miliónu franků], dokáží správně využít. Mají o půl hodiny více času na přípravu lyží. Šéf družstva Leo Schneider si mne ruce: „Myslím, že naše věc je na správné cestě. Prac-

Srimek Bohumila Hynka

vali jsme pomalu, ale nesmírně přesně. Vyčítali nám třeba pozdní zahájení skokanské přípravy. V létě jsme totiž převážně běhali — a podívejte se na soutěž družstev. Vyčítali nám slabé výsledky počátku sezóny. Ale proč? Soupeři tam vystříleli prach. My vsadili nejen na precizní trénink, ale i na psychickou sílu. Každý výsledek musel být lepší než předchozí. Tím jsme si udrželi chuť do závodění a pocit „černých koní“. Zvláště Hippolyt. Je už povahou závodník, honící pes!

Ve čtrnáct hodin vyráží do stopy Sulzenbacher, o minutu a dvě sekundy později Schwarz. O 1:10,7 honící pes Kempf. V patách má Levandiho (-8,7) a Bredesena (-18). Loekken vyběhne jako devatenáctý o 3:14 minuty za Sulzenbacherem. Jediný, kdo byl v soutěži družstev na desítku rychlejší než Hippolyt, Glanzmann, ho nikdy nemůže dohnat. Startuje o 4:12 minuty později.

Ještě neujel ani půl kilometru a ví — je zle. Cítí se zesláblý, unavený. Může být takhle unavený taky Sulzi? Loni dokázal Loekken sáhnout na zlato až z devatenáctého místa. I letos je přece devatenáctý! Lze věřit na znenámi?

Najednou to ucítí. Nedá se to popsat, ale závodníci říkají „chytil jsem rytmus“. Na druhém kilometru předstihne Schwarze. Na pátém ztrácí na Rakušana 51,2 s. Na desátém už jenom 17,7. Tam mu bleskne: všechno má na své straně. Taktickou výhodu, agresivitu, vztek, rytmus! Na dvanáctém kilometru dojíždí nešťastného soupeře. Stane se to pod takovým kopečkem, Hippolyt instinktivně cítí jeho momentální psychickou i fyzickou slabost. Je to pocit boxera, ne lyžaře. Boxera, který ví, že je čas pro K. O. Vyřítí se ze závěsu...

Během osmi set metrů získal Kempf náskok 13 s. Pak se pohroužil do skřípání vysušených svalů, do vlastního sípání a beznadějného mlčného ticha kyslíkového dluhu. V téže chvíli daleko za ním vadly vzácné květiny této disciplíny — Bredesen, Schaad, Kopal, Thomas Prenzel. V téže chvíli tam vrcholil marný boj Torbjørna Loekkena. Dojel do cíle a padl do náruče otčí.

A to je — začátek, tvrdí Hippolyt i Schneider. Dal jim zapravdu i pan Kempf, jakoby zapomněl, že skutečný začátek má na svědomí on sám. Vida, klukovi je čtyřia dvacet a už s ním jde legenda:

Sdružení nemá svatého. Ani dva svaté. Tedy — za normálních okolností. Ale když se všechno zašmódrchá do jediného nervózního dne, buďte i bez kalendáře jisti — svátek má Hippolyt.

PETR BUŠTA

SBOUŘÍ

Před olympiádou — aspoň v úvahách některých komentátorů — to bylo jasné: Wassberg vyhraje třicítku, Svan patnáctku, maratón Mogren a štafetu všichni dohromady a ještě jeden Švéd. A tak nás zarazila skromnost trenéra švédské reprezentace Lars-Göran Peterssona, který nám v Tatrách, na poslední závodě SP před olympiádou, řekl: „Budu rád za každou zlatou medaili. Aspoň jedna kdyby byla.“

Zdálo se to být nemístnou skromností, vždyť první dvě místa ve Světovém poháru ovládali Mogren a Svan. Jenže Petersson věděl své. Přijel právě ze sovětského Kavgolova a na vlastní oči viděl, jak jsou sověští borci „nadupaní“.

Peterssonovi je 43 let, družstvo Švédů vede dva roky, převzal ho po Ake Jönssonovi, který přešel k norské konkurenci. Svě svěřence zná prakticky celou přípravu na úspěch ve štafetě. Bronzové olympijské medaile jsou odměnou za úspěšné plnění náročných tréninkových plánů olympijského cyklu všemi reprezentanty. Jsou také výsledkem cílevědomé práce celého realizačního týmu.

Naše výsledky v úvodu letošního ročníku Světového poháru nebyly přesvědčivé, ale výsledky motorických testů speciální tělesné připravenosti nasvědčovaly účinnosti předsezónní přípravy. Podařilo se směřovat kolektiv. Všichni reprezentanti pracovali příkladně, svědomitě. Uvědomovali si také, že podpora přípravy v dalším olympijském cyklu je závislá na úspěšném výsledku v Calgary. Proto jsem mohl předpokládat: odevzdá-li každý ze čtyř členů

navíc je osobním trenérem Mogrena a Ottossona.

Předolympijskou sezónu začali Švédové v červnu na soustředění u nich doma v Riksgränsenu. Pak se znovu setkali v rakouském Ramsau a v Tauplitz a také na závodech Světového poháru. Ale ani tam, ani tam se nikdy nesešli v plném složení. To až na mistrovství své země v Skelleftea a, samozřejmě, v Calgary byli všichni dohromady.

Šest borců mělo příslibenou účast už na začátku sezóny, každý si jel sám podle individuálního tréninkového plánu. Jaká trenérova důvěra!

Dohromady to dalo, kromě krosů, posilování a gymnastiky, 500 až 750 hodin na sněhu. Nejméně měl naběháno Wassberg, nejvíce Svan.

Příkladem borce trénujícího „na vlastní triko“ byl hlavně **Thomas Wassberg**. Olympijský veterán od Innsbrucku 1976, zlaté medaile si pak přivezl z Lake Placid (15 km) a ze Sarajeva (50 km a štafeta). Dodejme, že na posledním mistrovství světa v Oberstdorfu 1987 byl dvakrát zlatý (30 km a štafeta) a dvakrát stříbrný (15 a 50 km).

Wassbergovi je už 34 let, což je na dálkového běžce stále ještě mládí. S věkem však přibývají jiné starosti. Synkovi Björnovi jsou dva roky, tatka představuje barák, jezdit na závody nebo na soustředění zabírá moc času. Bez tréninku to ovšem nejde, a tak do lyžařské stopy odbíhá od rukodělných prací na svém stavení. (Dodejme, že Wassberg je inženýr slaboproudař, což se mu právě doma hodí náramně.)

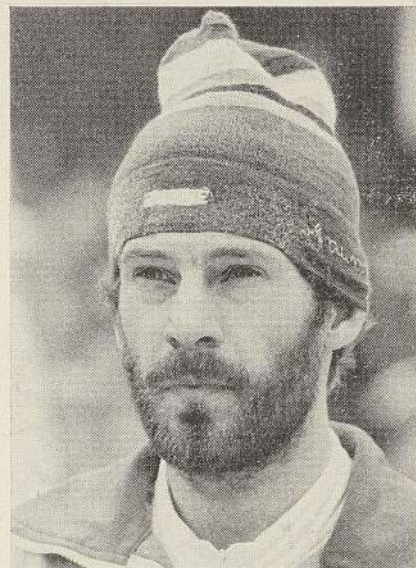
Přesto se o něm před Calgary hovořilo jako o jednom z favoritů. Kdeže však oberstdorfské sněhy jsou! Na 30 km skončil deset minut za ví-

tězem, na padesátce vzdal úplně, jeden velký okamžik však v Calgary taky prožil. O tom až později.

Hodně se mluvilo o **Torgny Mogrenovi** (24 let, 174 cm, 61 kg). Vítěz loňského SP, vítěz tří letošních závodů SP. Na předolympijských závodech v Calgary byl na patnáctce druhý.

Tento borec kdysi zkoušel hokej, fotbal a orientační běh. Od 14 let však nedělá nic jiného, než lyžuje. Když se ho v Tatrách ptali na profesi, jenom pokrčil rameny. S tím si zatím hlavu neláme.

O olympijských tratích hovořil, že jsou pro bruslení příliš příkré, jinak že mu vyhovují. Když padla otázka na Svana, řekl: „Z nás dvou je Gunde lepší. Když je ve formě a když je

Bohuslav Rázl:

štafety stoprocentní výkon, štafeta musí skončit na bodovaném pořadí a splnit výkonostní cíl.“

A přece jste změnil osvědčenou sestavu. Proč?

„Původní plán počítal s ‚oberstdorfským‘ složením. Rozbíhat měl Svanda, finišovat Benc. To očekávali i trenéři favorizovaných týmů — oni naši štafetu nepodceňovali. Proto na první desítku postavili opory družstev, aby zabránili případné časové ztrátě. Večer před závodem jsem se rozhodl sestavu pozměnit: Nyč, Korunka, Benc, Svanda. Když jsem to oznámil členům družstva, někteří asi o správnosti rozhodnutí pochybovali. Vedla mě k němu skutečnost, že se očekávalo mrazivé počasí, při němž tvrdá trať získávala na rychlosti zejména ve sjezdech. Mladí běžci Nyč s Korunkou je dobře zvládali. O úspěšném závěru Svandy jsem nepochyboval.“

Plán zněl — bodovat. Odkud se vzala medaile?

„Z toho, že všichni členové štafety úkoly splnili skutečně dokonale. Nyč se udržel ve vedoucí skupině, Korun-

O ZÁVOD

zdravý, nemám proti němu šanci.“

Závod na 15 kilometrů v Canmore připomínal slunečními paprsky závod ve Vysokých Tatrách. Nikoliv však pokud šlo o Mogrena. Bylo útrpné sledovat, jak mu ustřelují lyže, jak těžce stoupá do kopce. Jeho 44:12,1 min (já vím, časy se příliš srovnávat nedají) bylo daleko do tatranského „světového rekordu“ 34:21,9. Mogrenovi chyběly na vítězného Dvátjara skoro tři minuty! Zkrátka — znovu se ukázalo, jak chřipka doveče s člověkem zamávat.

Tak bychom však mohli probírat — hlavně pokud jde o 30 a 15 km — jednoho švédského závodníka za druhým. A to prohlašovali, že mají raději klasický styl! Ještě však nebyl všem dnům konec. Nakonec Canmore

(doslova „může víc“) bylo přece jenom jejich. Švédové opravdu ještě mohli víc.

Na tomto místě bychom chtěli říci pár slov o našem tajném tipu **Janu Ottossonovi** (28 let, 174 cm, 75 kg). Z velkých soutěží má doma „jenom“ jednu zlatou medaili ze sarajevské štafety. Jednou vyhrál závod SP (1983), čtyřikrát se však stal mistrem Švédska (dvakrát na 30 km, jednou na 50 a 15 km — v patnáctce letos).

K závodnímu lyžování ho přivedl otec, učitel tělocviku. Jeho prvním sportovním úspěchem — jak nám řekl — bylo přijetí do lyžařského gymnázia v Järpeniu (kde studovali také Wassberg a Mogren). Aby mohl závodně lyžovat, přivydělával si na stromkových brigádách a přes léto vedl mládežnické tábory. Žije v obci Asarna, odkud pochází vítěz patnáctky na MS 1970 v Tatrách Göran Aslund. V reprezentaci je od roku 1980.

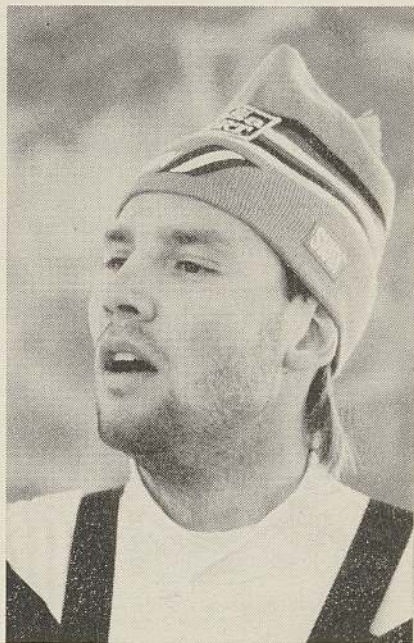
Je to poctivý dělník běžeckého pole. Měl „nyčovský“ úkol rozbíhat štafetu a hlavně držet se „chrtů“. Mnohá mužstva dávala své nejrychlejší borce právě na první úsek. Ottossonovi se úkol podařil.

„Je to hojivý balzám na naše rány,“ řekl na tiskovce po štafetě Gunde Svan. A tak přes neúspěchy v individuálních závodech si odvázejí z olympijských her po zlaté také Wassberg a Mogren. Ottosson navíc bodíků ze závěrečného maratónu.

O **Gunde Svanovi** jsme obsáhle psali v minulém čísle, proto jenom krátce. Jeho výkony ve štafetě a zvláště v běhu na 50 km znovu potvrdily, že mu právem patří titul „krále bílé stopy“. Svanům dlouhý skluz vedle „cupitání“ De Zolta! Do poloviny závodu měl na něho celou minutu.

Když už v cíli byla startovní čísla 22 (Bauroth, NDR), 31 (Grünenfelder, Švýcarsko), 40 (Ulvang, Norsko) a 64 (De Zolt, Itálie), bylo jasné, že jediné mimořádná událost by mohla zabránit číslu 69 (Svan) v konečném vítězství.

Jenže ta mimořádná událost se blížila mílovými kroky — sněhová bouře! Svan však byl rychlejší než ta bouře. Široký úsměv v cíli, druhá zlatá medaile, pro něho na olympiá-

Zleva Svan, Wassberg, Ottosson, Mogren. Snímky Bohumila Hynka

dách už čtvrtá! (Jenom Mexičan Alvarez Hajel přiběhl s víc jak hodinovým zpožděním už za notné chumelenice.)

Zbývá otázka, jak úspěch Švédové oslavili. Je o nich známo, že pivo nepijí vůbec. Ani sarajevské medaile nezapili šampaňským. Ale ví se, že po vítězství se rádi nacpou dortíky a sladkými koláčky. [Však to zase vyběhají.] Není důvodu pochybovat, že tomu v Calgary bylo jinak. -loh-

ŠTAFETA MUSÍ!

ka se nenechal předjet zkušeným Norem Braa a v důležitém závěru ještě získal cenný náskok, Benc získal na Guidona 7 sekund, nejlepší člen týmu Švanda nemohl zklamat. Prostě splnili, co měli, to je všechno.“

Hovořil jste o realizačním týmu běžců...

„Všichni jeho členové se maximálně snažili. Pomáhal k tomu rozpracovaný plán s přesnými termíny. Včasné zajištění kvalitní výzbroje a výstroje, soustavná zdravotní péče, zkvalitněná regenerace, využívání sport-testerů, vídea a nových vědeckých poznatků, uplatňování racionální výživy a odpovídajících pitných režimů — to všechno se počítalo. Pro pohodu i pro výkon. Většina členů realizačního týmu se zúčastnila téměř všech výcvikových táborek a pomáhala i při závodech. Byli jsme sehraaní.“

Nebál jste se náročných tratí?

„Bylo výhodou, že společně s dr. Krejčím a Petráskem jsme se zúčastnili předolympijských závodů loni v Can-

more. Mohli jsme poznat náročnost tratí. Trochu mne mrzelo, že před odjezdem na ZOH byly doma špatné sněhové podmínky a na Štrbském Plese jsme nemohli připravit náročnější tratě. Od příjezdu do Canmore jsme využívali každého dne k tréninku na nejobtížnějších úsecích. Všichni se dostatečně seznámili s obávanými stoupáními i krkolomnými sjezdy.“

Jak jste spokojeni s individuálními výsledky?

„V klasice jsem neočekával nic mimořádného. V závodech na 30 km jsem navíc neodhadl správně počasí, zařadil nejlepší do předních skupin a to nebylo dobré.“

Možná trochu uniklo pozornosti, že Švanda startoval na všech tratích a vždy se umístil v první dvacítky (1). Všichni pak zasluhují ocenění za statečný výkon v nesmírně náročném závodech na 50 km.“

Co budete dělat v nejbližších týdnech?

„Hlavně analyzovat důkladně všechny nedostatky. A čekat na červnový kongres FIS v Istanbulu, kde se rozhodne o konání světových šampionátů 1991. Mezi uchazeči je přece i Harrachov. Před tím ovšem MS v Lahti, potom OH Albertville. Budou to těžké čtyři roky.“

JAROSLAV TROUSIL

Sjezd muži

Švýcarská přebíjená

Začala den před závodem. Müller: „Mým jediným soupeřem bude šilená trať a nedobrá, konkurenční atmosféra v družstvu.“ Zurbriggen: „Nedobrou atmosféru cítí jen Müller, to je mu podobné, ale stejně ho považuji za favorita. Navíc ještě Stocka, Heinzer a kohokoliv z Kanadánů.“

Müller svým výrokem pokoušel čerta — dostal k zlosti číslo jedna, takže jel skutečně jen proti šilené trati. Jenže je to Müller, takže jel brilantně i v horní krkolonné části, dole se klouzal jako po mléčné hladině. Drobné technické chyby se v tu chvíli nezdály být významné... „Jel jsem nejlepší sjezd v životě!“

Kanadáné měli ukázat zuby, předvedli jen slabiny. Na strmém tobogánu nemohla platit jen odvážná srdce, jízda bez technických fines vynesla na mezičase Boydovi ztrátu 3,01, Belczykovi 2,84 s.

Kde se dalo získat? Na dlouhých „rovinách“ ve spodní části — Stock se tam po osmém mezičase proklouzal ideální stopou až k bramborové medaili. Proč skončil třetí Piccard? Protože je mistrem dokonalého skluzu i v nejexponovanějších partiích.

Ale to pondělí bylo snad svatého Zurbriggena. Už když před závodem sečetli všech pět tréninkových časů, byl nejlepší o 2,84 před Mahrerem, před Müllerem dokonce o 4,89. Věděl navíc, že olympijské zlato se nezískává opatrností. Nahoře riskoval, dole vsadil na čistotu. A byl nejcistší. Před odjezdem do Kanady řekl: „Chci jednu medaili. To stačí.“ Hned při prvním startu se mu životní sen splnil.

Sjezd ženy

Kiehllová rozhodla závěrem

Třidvacetiletá blondýna z Mnichova se zásluhou mocného závěru postarala na velmi náročné sjezdové trati o překvapení. Podle výsledků sjezdů letošního ročníku SP a s přihlednutím k technické zralosti a zkušenostem z nejtěžších sjezdových terénů se očekával přesvědčivý úspěch Švýcark, které zvítězily v šesti ze sedmi sjezdů SP.

Nepříznivé větrné počasí znamenalo odložení závodu, navíc Američanka Fletcherová si po kolizi s pořadatelem zlomila nohu, favoritka Oertliová při silicím větru a špatné viditelnosti na odkloněném svahu vyjela z trati — to vše k pohodě nepřispívalo.

Den na to Oertliová druhým místem zachránila švýcarskou čest. Walliserová, mistryně světa, se na stupně vítězů nevešla, na rozdíl od Kanadanky Percyové, která naznačila sílu kanadského sjezdu.

Lucie Medzihradská desátým místem v nejsilnější světové konkurenci navázala na čs. úspěchy minulosti. Pavel Štastný: „Desáté místo je úspěchem, umístění však mohlo být ještě lepší. Na obtížné trati chybovaly i zkušené závodnice.“

Zklamány byly Rakušanky — Wolfová a Wachterová závod nedokončily — a také Figiniová — obhájkyňe zlata ze Sarajeva skončila až devátá.

A perlička nakonec. Rozdíl mezi pátým a desátým místem byl — 0,2 s.

Kombinace ženy

Náš vrabec v hrsti

Proč vypadly už ve sjezdu: Gafnerová a Gergová (také Milanová)? Proč se nevešly do trati 1. kola slalomu: Kronbergerová, Schneiderová (podle FIS listiny nejvšestrannější na světě), Merleová (první po sjezdu), Kinshoferová, Ederová (2. z Crans Montany)? Ne, nepodcenily strmou trať. Všechny jely na medaili, ne na „pouhé“ umístění v desítce. V tom byl kámen jejich úrazů...

Když jsme tahle velká jména vyškrtali, zůstala Oertliová (v 1. kole slalomu nejlepší) a... podle sezónní matematiky Anita Wachterová. Je jí jednadvacet, umí se prát a její jízdy připomínají föhn. Jaká je? Řekla to hned po svém vítězství: „Šlo o zlato, někdo, kdo riskne, ho musel získat. Taky jsem riskla!“

Kebrlová a Medzihradská tolik neriskly. Přitom 13. (15.) místo ze sjezdu a 4. (5.)!!! místo z 1. kola slalomu mohla znamenat...

Byla to chyba? I Pavel Štastný meditoval, zda to ve druhém kole neměla Kebrlová (byť zdravotně indisponovaná) vzít radši střemhlav.

Jen první čtyři konečného pořadí, které jely hop-trop, měly naději na holuba na střeše. Nám zbyl (jistě nesmírně cenný) vrabec v hrsti.

Kombinace muži

Hráčská společnost

Tihletí sjezdaři jsou zvláštní chlapci. Jeden z nich vyhrál sjezd a po prvním kole slalomu má medaili na dosah, riskuje tedy z předráždění nebo zábavy??? Zurbriggen mimo.

Favorit číslo 2 vsadí na opatrnost, což se dnes jaksi nenosí. Je sám a na štítě. Wasmeier.

Jiný před startem prorokuje rakušský (čti svůj) úspěch. Nelogicky — je specialista slalomář a tahle kombinace má těžký sjezd a relativně snadný slalom! Nakonec má kliku — Piccard, Mader a Eriksson jsou venku, jeho riziko se vyplácí — stříbrný Gstrein.

Tomuhle pomáhají všichni indiánští čerti. Svůj slalom jede na hranici možností i tam, kde nechce. Znamenává tak historický úspěch pro svou zemi — Peter Jurko.

Robustní mladík je po sjezdu až 24., slalomáři jsou však nenapravitelní optimisté i z 50. místa. Ne všichni však umějí jako on. Předvádí slalom budoucnosti. Je z generace mladých silových borců, přitom fascinuje neporovnatelnou plynulostí. Slalomář příštích let Paul Accola.

A konečně ten, který i ve sjezdu uplatnil brilantní techniku (trať po ní volala). Oběma koly slalomu se doslova prodrál a smál se přátelům, kteří v něm už po 1. kole viděli vítěze. Ale popravdě řečeno — byl tu dnes někdo vhodnější? Firma Hubert Strolz — technická bravura a riziko všeho druhu...

V paradoxech je krása kombinace.

Super G muži

Prvních pětatřicet

sekund rozhodovalo. Už po tomto časovém úseku bylo pořadí na mezičase Piccard, Mayer, Eriksson. Co vlastně čekalo na sjezdaře mezi prvními brankami?

Trať postavil Tino Pietrogiovanna, údajně pro Tombu. Nebyl to lehký úkol. Na strmém začátku musel trať koncipovat jako nezvykle přímou s velmi rychlými zatáčkami. „Trať pro jemné techniky,“ vyjádřil se Strolz (4.). Takovými bezesporu on, Piccard, velmi technický specialista na sjezd Eriksson i obří slalomář Mayer jsou.

A měli jistě i trochu štěstí. Byli totiž jiní jemní technici, Wasmeier, Girardelli, Tomba — a horní technická partie jejich šance pohřbila. Nenapravitelné chyby tu udělal i Zurbriggen. A tak dříve, než se dostali do rytmu, čtyři favorité zmizeli z obzoru.

Piccard byl ten den obdivuhodný. Jeho heslo bylo KONCENTRACE. Od rána bylo zbytečné pokoušet se s ním hovořit, nediskutoval příliš ani s lidmi svého týmu, dokonale soustředěný výkon předvedl i na trati. „Nahoře jsem chyboval, dole jsem však jel — myslím — dokonale.“

Trenér Tischhauser k jeho senzačnímu vítězství mohl doplnit jedině: „Schází mu zatím jistota. Získal ji dnes? Jestli ano, bude fantastický. Vše ostatní už totiž má.“

Peter Jurko. Snímek Bohumila Hynka

4x Franck Piccard ÚTRŽKY

Bouřlivák

Babí léto už dohasínalo, když francouzský tisk přinesl něco mezi výkřikem a prohlášením: „Jako francouzský sjezdař jsem méně než nic. Nikdy nebudu vážený, nikdy nebudu doceněn. Například všechny francouzské časopisy dávají zahraničním hvězdám více prostoru, než nám.“ Autor? Franck Piccard. Na MS v Crans Montaně byl sice

Do startu olympijského sjezdu v Calgary vyhrála sedm závodů Světového poháru. Nebyla tedy zajcem a neznámým jménem. Jenže šest vítězných záplís měla v super-G a zbývající v obřím slalomu. V Crans Montaně na světovém šampionátu 1987 sahala po sjezdařské medaili, bylo z toho nakonec „bramborové“ čtvrté místo. Soupeřky rychle zapomněly. Marina Kiehllová se jim (předešlím Švýcarkám) však připomněla a s náskokem tří čtvrté sekundy loňskou „bramborovou“ pozlatila.

Třidvacetiletá Mnichovanka dovršila zlatý hatrick pro NSR, i když s určitým časovým odstupem. V roce 1960 ve Squaw Valley vyhrála sjezd Heidi Bibelová, po šestnácti letech v Innsbrucku Rosi Mittermaierová a za dalších deset let Kiehllová. „To je sen.“ byla první slova juniorské mistryně světa 1983 ve sjezdu. Hned se ptala: „Nehrozí závodů zrušení? Moc dobrý pocit z počasí jsem na tratí neměla.“ Její kolegyně z družstva Christa Kinshoferová-Güthleiová, která o pět dní později došla v obřím slalomu stříbrná: „Neuvěřitelné, s jakým náskokem Marina vyhrála! To je skutečně senzační.“

Šéftrenér západoněmeckých sjezdařek Klaus Meyr charakterizuje Kiehllovou jako impulzivní ženu plnou temperamentu, ale také často nevyčitatelnou. „Dříve nedokázala čekat na úspěch a když jí hned nevyšel záměr, klesala na duchu. Ale ukazuje se, že zůstala bojovnicí.“ „To je prostě můj naturel,“ říká Marina. „Věřila jsem vždy, že jsem stejně dobrá

v super G desátý, ale znamená to něco? Jeho křiku už nikdo nevěnoval pozornost. Jeho okolí si dobře pamatuje výstředky žáka Piccarda ještě na albertvillském lyžařském gymnáziu. Byl představitelem protiautoritativních nálad. Na veřejnosti křičel na trenéry, že příprava je příliš krutá, že se nedá vydržet, že je zastaralá. Byl nepřesný, nedochvilný a chtěl jít vlastní cestou. K jeho výstřednostem přirozeně patřila jistá ošuntělost a nezbytně dlouhé vlasy. Zlé jazyky tvrdí, že měl v revoltách dobrou přípravu z domova — má šest sourozenců.

Komik

„Kdo je Piccardovým vzorem?“ Ptáme se a s hrůzou očekáváme odpověď. Jsme překvapeni.

„Zurbriggen,“ reaguje Franck okamžitě a hned rozvíjí svůj paradoxní nápad. „Tělesnými proporcemi se mu moc neblížím — 175 cm, 68 kg. Ale všestranností ano. I já jezdím všechny disciplíny a mám podobné způsoby. Tedy — dokážu kolem sebe vyvolat rozruch a tiskový ohlas. V těchto kvalitách jsem schopen se mu vyrovnat.“

Zapomněl dodat, že tak jako Pirmin i on má obrovský cit pro vedení lyží, pro skluz. Ale na takové drobnosti Franck nikdy příliš nehleděl.

Vítěz

Na počátku této zimy byl pevně rozhodnut odejít od lyžování k přírodním vědám. Scházelo málo — třeba kdyby se Christopher Plé zranil...

Franckův přítel Plé totiž v prosinci a v lednu skončil 2X šestý ve sjezdech SP a ctizádivého Piccarda jakoby píchla vosa. Hlavně našel sebedůvěru — a důvěru ve francouzské alpské lyžování vůbec. A rostl před očima od závodu k závodům. Počínaje 6. místem ve sjezdu ve Schladmingu až k olympijskému bronzu a zlatu.

Hle výsledek první sezóny, kdy byl Piccard soustředěn opravdu jen na sport. Stala se proměna lyžaře, ale i proměna člověka. Trenér Jan Tischhauser: „Pochopil, v čem je síla. V tréninku poslouchá a dokonce vyžaduje, aby mohl vše jezdit naplno a s měřením. Občas nadává — nadává ovšem na nutnost, kterou pochopil. To už není jeho stará hysterie.“

Patriot

Ríká se mu Pic. Jeho dívce se ovšem mnohem více líbí „Francky-Boy“. To Franckovi nevoní — nemiluje amerikanismy.

Narodil se 17. 9. 1964 v Albertville! V roce 1992 mu bude 28 let!

TANEC KOLEM MARINY aneb Pozlacená bramborová

sjezdačka jako Švýcarky a vše se mi může podařit, když budu mít štěstí.“

Dokázala se konečně zbavit technické chyby, kterou měla zafixovanou ještě v loňské sezóně. „Špatný sjezdařský postoj v zatáčkách, přesněji řečeno polohu vnitřní lyže,“ říká trenér pro sjezd Günter Hujara. Odstraněním návyku si zvedla sebevědomí a tím se vrátila i jistota, kterou potřebuje každá sjezdačka.

Zato věci až neskutečné se seběhly bezprostředně poté, co již nikdo nemohl její jméno vymazat z první řádky výsledků. U místnosti dopingové kontroly se rázem vytvořila fronta ze západoněmeckých novinářů. Reportéři z bulvár-

ních časopisů Quick, Bunte, Bild a dalších si hlídali své místo. Teď bylo ve hře moc, hlavně peněz, a titulní roli hrála samozřejmě Kiehllová.

Nabídka 10 tisíc marek za práva na exkluzivní fotografie a původní reportáž očima olympijské vítězky vyslovil první jistý Giorgio Keller, spolujatel švýcarské reklamní agentury Keller a Reiss. Činil se i žurnalista z Quicku. Potřeboval jen čtvrt hodinu na to, aby cestou vrtulníkem sjednal s Kiehllovou podmínky pro podobnou akci. Ani konkurence nespala a nechávala jí telefonické vzkazy v olympijské vesnici. Když Marínu dále pronásledoval muž z Quicku až téměř před kameru rakouského televizního studia, Kiehllová to již nevydržela a vybuchla: „Nechte mě už konečně na pokoji.“ Pro cestu zpět z Nakisky do Calgary bylo obratem přichystané Audi. Na zadním sedadle vyčkával novinář z Bunte. Ačkoliv ze všeho čísel výhodný obchod, byla z toho Kiehllová znechucená: „To je svinstvo. Před několika dny si Stern předplatil Traudl Hächerovou, ale když jsem získala zlatu, jsem zase zajímavější já.“

Vůbec bulvární tisk NSR myslel v Calgary na zadní kolečka. Bild uzavřel předběžně smlouvy hned s několika lyžaři, zcela si koupil Wasmeiera a Kinshoferovou, naopak Bunte vsadil na Bitterera a Quick na Kinshoferovou. Všichni se přepočítali a na Marínu Kiehllovou zapomněli. Proto ji novináři chtěli div ne rozčtvrtit a ukousnout ze zlatého koláče co největší kus.

Superobří slalom ženy

Co to Wolfová provedla?

Na trať vyjela s číslem 1 Ederová a nikdo nemohl tušit, že tím začíná příběh o olympijském vítězství. Jen doje-la, ozvala se totiž vysílačkou ke startu. „Ukazuje se, že dole je možné to pustit. Jedť jako sjezd, neboj se přímé linie.“ Nahoře pozorně poslouchaly uši olympijské vítězky.

Co rozhodne v superobřím slalomu, který si — snad jako první a poslední z tratí v Nakisce — všichni pochvalovali? Vítězka tu dosáhla průměrné rychlosti 88,5 km/h, byla to trať málem sjezdařská. Mohly tedy rozhodovat lyže. Zatímco Walliserová například jela na lyžích pro obří slalom, obě první — Wolfová i Figiniová použily speciálních modelů pro Super G, dlouhých 207 cm.

Sigríd Wolfová projela horní strmou a klikatou část tratí jako desátá, ale potom poslechla rady své přítelkyně Ederové, zaujala úkazkový postoj a její výkon připomínal spíše dokonale bezchybný sjezd. Maximální cit pro skluz a nepochopitelná bezchybnost jí vynesly šokující náskok. (Za ní Figiniová — 1,00; Percyová — 1,26; další favoritky pak s ještě většími odstupy — Walliserová — 1,45, Kiehllová — 2,08 atd.)

Figiniová: „Co to Sigríd provedla? Nemohu pochopit její jízdu. Sama jsem udělala několik opravdu drobných chyb — vidím, že bych i bez nich nebyla schopna konkurovat.“

Za připomenutí stojí: byl to už třetí rakouský triumf vzešlý z dokonale technické vybavenosti a jízdy na krajní hranici rizika. Je to náhoda?

Obří slalom ženy

Schneiderová bez nervů?

Uvidíme. Máme totiž možnost absolvovat s ní celý inkriminovaný den.

Po snídani: „První kolo stavěl můj krajan Chevalier. To bude zase hrůza, samé změny rytmu. Nejlepší budou technické lyžařky jako Svetová, Kinshoferová, Wachterová, Meierová.“ (Jmenované se umístily 4., 2., 7., 5.)

Po 1. kole: „Co jsem říkala. Změny rytmu byly rozhodující. I mě vyvedly z konceptu. Ochoaová jela tak čistě, jak jsem ji ještě neviděla. Může vyhrát. Ale já taky. Tuhle situaci jsem speciálně trénovala — zaútočit i z velkého odstupu. Ztrácím 0,85, ale jsem optimistkou.“

Před 2. kolem (Vrení musel zastoupit šéftrenér Švýcarek Fournier): „V životě jsem neviděl Schneiderovou tak nervózní. Tolik si přála vyhrát obří slalom a je zatím pátá. Naštěstí je právě tím typem, který stresová situace nesvazuje, ale posiluje.“

Po vítězství: „Trať byla postavena přímočařeji, takže jsem mohla riskovat. Svetová se taky nebála — a vi-

děte. Stejně tak Walliserová. Ochoaová ale na prvním místě úplně ztratila nervy. Proto vypadla.“

Po večeri: „Už se rozkřiklo, že jsem EXPLOZE NA LYŽÍCH. To je nesmysl. Rozhoduje technika, odvaha a štěstí. Já nejsem Bomba. Jela jsem vabank a prostě to vyšlo.“

Obří slalom muži

Sprint

Lyžaři i trenéři byli s tratí hrubě nespokojeni. „Je to sprint!“ Běžně se jezdí v časech kolem 2:30, tady Tombovi stačilo 2:06,37.

Italovi to bylo jedno, kdoví proč ohlásil po ranním tréninku zranění kolena. Žert? Příspěvek k válce nervů?

Žertem ovšem nebyla diskvalifikace devatenácti závodníků, kteří v 1. kole použili neschválené kombinézy. (Byť šlo nejen o Kanadany, ale také o Libanonce, Maročany aj.)

Všude samé rozptylování, nervozita, kabareť. Válka nervů se nekonala, vlastně všichni ztratili koncentraci a potom se jezdívá závod pravdy. V horní části měli pravdu ještě všichni, ve spodní rovinatě ujel Tomba ostatním jako po dálnici — minimálně o sekundu. Ptáte se, kterého kola se to týká?! Obou. Pořadí na prvních třech místech zůstalo i po 2. kole nezměněno — Tomba, Strolz, Zurbriggen. Objektivně zvítězila sportovní forma. Ne náhoda, ne pouhá zkušenost...

A protože rovinatě úseky Tombovi vyloženě vyhovovaly, narostly odstupy do děsivých rozměrů. (10. místo přes 3 s, 20. přes 5,5 s.)

Přisoudili jsme výsledkům závodu objektivitu. Připojujeme předvídanost. Kdo chce nahlédnout do budoucnosti, necht' ve výsledcích vyhledá umístění Rakušanů.

Slalom ženy

Dvojitě slzy, jednoduchá propast

Mateja Svetová se na start druhého kola postavila s obavami. Po famózní druhé jízdě Kinshoferové nebylo její třetí místo vůbec jisté. Tolik si přála urvat medaili. Když svou razantní jízdu dokončila a stanula o 0,03 před lyžařkou NSR, rozplakala se.

O chvíli později plakala Camila Nilssonová. Ne ovšem v cíli, ale někde v polovině tratí. Zajela první část o 0,49 rychleji než Kinshoferová, o 0,46 s rychleji než Svetová. Pak přišla příliš hrubá chyba. Druhé slzy v Nakisce byly toho dne smuteční.

To všechno mohla Vrení Schneiderová před startem vědět. Nevěděla. Odmítla informace z tratí a do posledních momentů měla na uších přehrávač s lidovou hudbou. Nevěděla tedy, že obrovský náskok před čtvrtou v pořadí prvního kola — 0,90 s nikdo podstatněji nezkrátil.

Trenér Fournier: „Nechtěla nic slyšet, rekla mi, že pojede jak nejlépe může. A jela. Senzačně, bezchybně.“ Dodejme, že jako instruktorka kursu lyžařského rizika. Udivoval její klid a sousťednost: Fournier: „Calgary

— to pro ni nebyla snad ani olympiáda. Přistupovala k závodům jako k běžnému klání ve Světovém poháru. Ona je prostě taková.“

Propast mezi Schneiderovou a Svetovou činila po součtu obou kol 1,68 s. Od OH 1960 takhle suverénně nikdo olympijský slalom nevyhrál.

Lenka Kebrlová i ve slalomu výtečně. Snímek Juraje Bobuly

SLALOM MUŽI

Tomba nelhal

Tomba jezdí zcela novou technikou, v níž se kloubí silovost s perfektním skluzem! Tomba ohlásil, že vítězství ve slalomu mu nikdo nemůže vzít! Tomba prý valnou část přestávky mezi koly bude věnovat reportérům a televizi.

Prostě před závodem vypukla již známá „tombománie“. Po závodě to všechno znělo jako suché konstatování. I když to favorit neměl snadné. Musel se prát — s veterány! Zatopili mu Wörndl (29 let), Frommelt (31) a Stenmark (32). V těžkém, velmi točivém prvním kole jel Ital opatrně, jakoby ho stavitel — krajan Pietrogiovanna předem upozornil. Neupozornil určitě McGratha, Gaspoze, Bittera, Nierlicha... Fenomenálně, dokonale ideální stopou zajel první kolo nejlépe Wörndl. Frommelt vsadil na krajní riziko — získal.

Druhé kolo — které bylo rychlejší a rytmičtější — patřilo Stenmarkovi. Plynulost mu stále obdivuhodně vyhovuje. Wörndl se těsně před cílem prohrál proti ideální stopě a potom lkal: „Jsem šťastný, ale ne dokonale. Kdo je jednou první, chce prvním zůstat.“

Tomba v cíli prohlásil: „Tuhle zimu jsem už jezdil podstatně lépe...“ I ne zcela stoprocentní výkon mu však stačil. I to je známka mimořádnosti. Wörndl, Frommelt, Stenmark končí. On prý teprve odstartoval.

TO BYL GAG

Horní části sjezdové tratě Mount Allan nelze upřít, že je to zpropadený kus světa.

Pokusil jsem se parafrázovat Jacka Londona. Moře, sníh a velkoměsta se měla jmenovat ta sjezdovka! Je to svět přívětivý jen k chlapíkům tvrdým jako žula, stříženým podle Londonových povídek. A přece — ani jeden z drsných mužů, kteří jezdí sjezd, nedokázal v horní části tratě udržet přímou linii, nejkratší stopu...

Zvu vás na projíždku

Startujete v místech, o nichž víte, že tu poryvy větru dosahují občas rychlosti až 160 km/h. Dva tři odrazy hůlkami a už se řítíte po čemsi na způsob doskoku mamutího můstku — jenže tam se nemusí zatáčet. Tady ano. První ohyb tratě se jmenuje Eagle Trail (Orlí stezka). Jeho záladnost tkví v tom, že nevidíte, co bude dál. Buďte rádi; dál je Curtain Turn (Záclonová zatáčka) — na svahu o sklonu přes 50° zatáčíte o 180°. Navazuje stěna, kterou švýcarští sjezdaři nazvali Bobtail-šus. Má sklon 79°, mírné zakřivení a lyžaři tu dosahují rychlostí až 140 km/h. Na krátké „rovince“ se můžete trochu rozkoukat (pokud to ovšem ve „stodvacítce“ zvládnete) a je tu Skunk Bump (Rána skunka) — výstižně pojmenovaný první skok. Je roztomilý tím, že při nájezdu vidíte jen místo odrazu a oblohu. Potom jsou tři terénní vlny a další žertík — Maverick Jump, kde musíte skočit hodně daleko. Letíte totiž nad skálou pokrytou necelými deseti centimetry sněhu.

Dolní část sjezdovky je už trochu lidská. Tedy potměšilá. Rozhoduje tu dokonalý sjezdový postoj. A ve chvíli, kdy už se sotva držíte na nohou, spolehlivě vás dorazí Hollywood Jump — dvojitý skok pojmenovaný podle nevědného, leč pochopitelného zájmu kamer o toto místo.

Sítě, lyže, ruka — na kusy

Dovolte, abych statisticky shrnul alespoň výsledky prvních — seznamovacích tréninků na zpropadeném koutu světa. Stock upadl v Záclonové zatáčce a poškodil bezpečnostní síť. Boyd a Mair vynechali branku na konci „záclonovky“ a z navazující stěny se tak tak sesunuli bez úrazu. To pro Švýcara Besseho tu olympiáda skončila — při ošklivém pádu si zlomil ruku. Brian Stemmler se na stěně o sklonu 79° doslova znovu narodil a Nor Skaardal své lyže rozbil na kusy při pádu, který by se měl natáčet do protilyžařských pořadů.

Slavný pachatel

Všeobecně se ví, kdo trať postavil. Je to vážená osobnost, která se pyš-

ní nejen titulem mistra světa a olympijským zlatem, ale také autorstvím sjezdové tratě v Are — o té jdou zvěsti, že lyžaři tam spíše létají nad tratí než jezdí. Ten muž se jmenuje Bernhard Russi. V roce 1984 dostal zakázku přímo od prezidenta FIS Hodlera — připravit krajně náročný olympijský sjezd. Proč? Samozřejmě kvůli atraktivitě, poutavosti, televizi, dolarům, historií apod.

Zlé jazyky tvrdily, že také kvůli Kanadánům. Noví Blázniví Kanuči jsou prý ochotni se na lyžích vrhnout i z El Capitana. Rob Boyd si své ostruhy brousil právě na „letišti“ v Are a na „velbloudích hrbech“ Val Gardeny. Jenže zpropadený kout světa se vyznačuje obtížností a strmostí tak podivuhodnou, že odvaha prostě přestala sama o sobě platit. Musela být doplněna technickou bravurou. Není divu, že nejlepších výsledků (pokud se orientačně měřily časy v exponovaných úsecích) dosahoval kromě Zurbriggena — Mark Girardelli.

Hovořili jsme o Russim jako o pachateli, předvolejme tedy svědky.

Franz Heinzer: „Uznávám tuto trať, která v člověku prověří opravdu všechno.“

Pirmin Zurbriggen: „Nahoře není čas přemýšlet. Musíte jet pudově. Ale kdo vsadí jen na riskantní, bezhlavou jízdu, prohraje.“

Daniel Mahrer: „Fascinují mě rychlosti, kterých je tu možné dosahovat. Je to vzrušující trať.“

Peter Müller: „Zvlášť se mi líbí Bobtail-šus, tam se nedá dělat nic jiného, než sjet přímo. Tedy — sjet je silné slovo, člověka tam čeká padesátimetrový pád do hlubiny. To je silný zážitek. Russi má smysl pro lyžování i pro show.“

Rozhodnutím švýcarských hvězd je Bernhard Russi osvobozen.

Chřestýšová alej

„Dobřej gag,“ plácali sjezdaři a trenéři Russiho po ramenou. Ale nejlepší je ten gag, který jsme si nechali nakonec: Russi kuje nový kousek. Jeho dílem je trať, na které se pojede sjezd MS 1989 ve Vailu!

I tady se mnohé podřídí show — dva nebo tři rovnější úseky budou prý poslední vzpomínkou na staré sjezdy. „Ve Vailu postavím nejlepší sjezd na světě,“ říká Russi. „To bude zemětřesení.“

Bernhardovým hlavním vailským šprýmem má být trojitá zahloubená zatáčka — taková, jaké známe jen ze sáňkařských a bobových drah. Sjezdaři se tu mají řítit rychlostí kolem 120 km/h korytem o rozměrech asi 3,5 x 3,5 m s klopenými zatáčkami. Říká se tomu s kapkou obav o zdravé kosti Chřestýšová alej.

A ostrým chlapíkům, kteří jezdí sjezd, nezbude, než se zazubit: „Zatraceně dobřej gag.“

PETR BUŠTA

Autor a jeho dílo

2391

m n. m.

2373

2237

2137

2037

1937

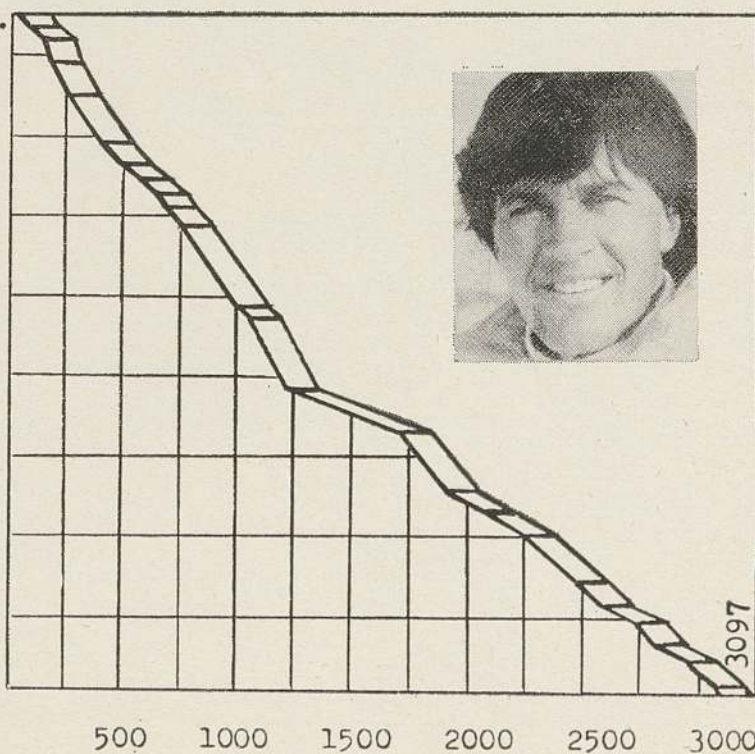
1837

1737

1637

1537

délka
tratě

Výsledky lyžařských soutěží XV. ZOH 1988

Klasické disciplíny

MUŽI

30 km klasickým stylem: 1. Sergej Prokurorov (oba SSSR) — 1:24:26,3, 2. Vladimír Smirnov (oba SSSR) — 8,8, 3. Vegard Ulvang (Nor.) — 45,3, 4. Dëvjařarov (SSSR) — 1:05,0, 5. Vanzetta (It.) — 1:10,9, 6. Mikkelssplass (Nor.) — 1:18,3, 7. Polvara — 1:36,4, 8. Albarello (oba It.) — 1:42,8, 9. Kirvesniemi (Fin.) — 2:33,3, 10. Svan — 3:04,5, 11. Mogren (oba Švéd.) — 3:29,4, 12. Burlakov (SSSR) — 3:36,1, 13. Guidon (Švýc.) — 3:39,6, 14. Harvey (Kan.) — 3:55,4, 15. Bellmann (NDR) — 4:10,9, 16. Ottosson (Švéd.) — 4:25,4, 17. Svanda — 4:28,8, 18. Schwarz (Rak.) — 5:08,1, 19. Karvonen (Fin.) — 5:23,2, 20. Sasaki (Jap.) — 5:32,9, — 25. Nyč — 6:08,1, 29. Lisičan — 6:56,8, 32. Petrásek — 7:29,8, — Z 91 startujících bylo 87 klasifikováno.

15 km klasickým stylem: 1. Michail Dëvjařarov 41:18,9, 2. Pal Gunnar Mikkelssplass — 14,5, 3. Vladimír Smirnov

— 29,6, 4. Braa (Nor.) — 58,4, 5. Bellmann — 58,9, 6. De Zolt (It.) — 1:12,3, 7. Ulvang — 1:12,6, 8. Kirvesniemi — 1:23,9, 9. Albarello — 1:29,7, 10. Vanzetta — 1:30,7, 11. Majbäck (Švéd.) — 1:39,7, 12. Langli (Nor.) — 1:40,4, 13. Svan — 1:48,3, 14. Polvara — 1:49,4, 15. Bafuk (SSSR) — 1:49,8, 16. Ottosson — 1:59,2, 17. Harvey — 2:03,1, 18. Prokurorov — 2:18,0, 19. Svanda — 2:22,0, 20. Karvonen — 2:34,9, — 28. Korunka — 3:28,7, 41. Benc — 4:42,7, 43. Petrásek — 4:48,9.

4X 10 km volnou technikou: 1. Švédsko (Jan Ottosson, Thomas Wassberg, Gunde Svan, Torgny Mogren) 1:43:58,6, 2. SSSR (Vladimír Smirnov, Vladimír Sachnov, Michail Dëvjařarov, Sergej Prokurorov) — 12,7, 3. ČSSR (Radim Nyč, Václav Korunka, Pavel Benc, Ladislav Svanda) — 1:24,1, 4. Švýcarsko (Grünenfelder, Capol, Guidon, Wigger) — 2:17,7, 5. Itálie (Barco, Walder, Vanzetta, De Zolt) — 2:18,1, 6. Norsko (Mikkelsplass, Braa, Ulvang, Langli) — 2:50,1, 7. NSR — 4:06,4, 8. Finsko — 4:25,4, 9. Kanada — 5:01,1, 10. Rakousko — 5:15,9, 11. Francie — 5:17,3, 12. Bulharsko — 5:29,3, — Všechny 16 startujících štafet závod dokončilo.

50 km volnou technikou: 1. Gunde Svan 2:04:30,9, 2. Maurilio De Zolt — 1:05,3, 3. Andi Grünenfelder — 1:31,0, 4. Ulvang — 2:01,4, 5. Baurath — 2:31,5, 6. Ottosson — 3:03,9, 7. Ristanan (Fin.) 3:37,2, 8. Bellmann — 3:47,7, 9. Mikkelssplass — 3:49,1, 10. Polvara — 4:09,4, 11. Bjorn (Nor.) — 4:10,1, 12. Sachnov — 4:29,2, 13. Guidon — 4:31,3, 14. Wigger — 4:34,4, 15. Svanda — 4:37,2, 16. Walder — 4:48,7, 17. Pierrat (Fr.) — 5:24,0, 18. Bormetti (It.) — 5:49,8, 19. Blatter (Rak.) — 6:12,7, 20. Nyč — 6:15,4, — 23. Lisičan — 7:13,5, 27. Benc — 7:37,5, — Ze 70 startujících 61 závod dokončilo.

Závod sdružený družstev: 1. NSR (Hans Pohl, Hubert Schwarz, Thomas Müller) 629,8 — 1:20:46,0, 2. Švýcarsko (Andreas Schaad, Hippolyt Kempf, Fredy Glanzmann) 571,4 — 1:15:57,4, 3. Rakousko (Günther Csar, Hansjörg Aschenwald, Klaus Sulzenbacher) 626,6 — 1:21:00,9, 4. Norsko (Boegseth, Bredesen, Loekken) 596,6 — 1:18:48,4, 5. NDR (T. Prenzel, Frank, U. Prenzel) 571,6 — 1:18:13,5,

6. ČSSR (Patráš, Klimko, Kopal) 573,5 — 1:19:02,1, 7. Finsko 561,3 — 1:19:56,3, 8. Francie 541,0 — 1:19:45,4, 9. Japonsko 515,3 — 1:19:54,3, 10. USA 516,9 — 1:23:42,9, — Skok: 1. NSR 629,8, 2. Rakousko 626,6, 3. Norsko 596,6, 4. ČSSR 573,5, 5. NDR 571,6, 6. Švýcarsko 571,4, — 3X10 km: 1. Švýcarsko 1:15:57,4, 2. NDR 1:18:13,5, 3. Norsko 1:18:48,4, 4. ČSSR 1:19:02,1, 5. Francie 1:19:45,4, 6. Japonsko 1:19:54,3. Startovalo 11 družstev, 10 závod dokončilo.

Závod ve skoku na středním můstku: 1. Matti Nykänen (Fin.) 229,1 (89,5 a 89,5), 2. Pavel Ploc 212,1 (84,5 a 87), 3. Jiří Malec 211,8 (88 a 85,5), 4. Tepeš (Jug.) 211,2 (84 a 83,5), 5. Parma 203,8 (83,5 a 82,5), 6. Kuttin (Rak.) 199,7 (86 a 80,5), 7. Puikkonen (Fin.) 199,1 (84 a 80), 8. S. Tällberg (Švéd.) 198,1 (84 a 81), 9. Weissflog (NDR) 196,6 (81 a 80), 10. Fijas (Pol.) 195,4 (84,5 a 80), 11. Sato (Jap.) 194,0 (80 a 80,5), 12. Felder (Rak.) 192,1 (80,5 a 81), 13. Collins (Kan.) 191,1 (83,5 a 78), 14. Dluhoš 191,0 (85 a 78), 15. Nikkola (Fin.) 190,7 (83,5 a 79), 16. Župan (Jug.) 190,0 (85 a 78), 17. Piazzini (Švýc.) 188,8 (83 a 78), 18. Konopacke (USA) 188,2 (83,5 a 78), 19. Stranner (Rak.) 186,6 (83,5 a 78), 20. Lederer (NDR) 185,2 (79,5 a 78). — Všechny 58 startujících závod dokončilo.

Závod ve skoku na velkém můstku: 1. Matti Nykänen 224,0 (118,5 a 108), 2. Erik Johnsen (Nor.) 207,9 (114,5 a 102), 3. Matjaž Debelač (Jug.) 207,7 (113 a 108), 4. Klausner (NSR) 205,1 (114,5 a 102,5), 5. Ploc 204,1 (114,5 a 102,5), 6. Felder 203,9 (113,5 a 103), 7. Bulau (Kan.) 197,6 (112,5 a 99,5), 8. S. Tällberg 196,6 (110 a 102), 9. Župan 195,8 (115,5 a 98,5), 10. Tepeš 194,8 (105 a 102,5), 11. Puikkonen 194,6 (106 a 103,5), 12. Kuttin 193,5 (112 a 98,5), 13. Fijas 192,6 (107,5 a 102), 14. Dluhoš 189,5 (107 a 101), 15. Kjörum (Nor.) 189,2 (107 a 101,5), 16. Nikkola 189,0 (110 a 102), 17. Eldhammer (Nor.) 187,9 (108,5 a 98), 18. Bokloev (Švéd.) 185,4 (109 a 100), 19.

Opaas (Nor.) 185,2 (106 a 97,5), 20. Stranner 184,9 (112 a 94,5). — 24. Malec 181,2 (109 a 97), 29. Parma 175,3 (99,5 a 98). — Všechny 56 startujících závod dokončilo.

Závod družstev ve skoku na velkém můstku: 1. Finsko (Ari-Pekka Nikkola, Matti Nykänen, Tuomo Ylipulli, Jari Puikkonen) 634,4, 2. Jugoslávie (Primož Ulag, Matjaž Župan, Matjaž Debelač, Miran Tepeš) 625,5, 3. Norsko (Ole Eldhammer, Jon Inge Kjörum, Ole Fidjestoel, Erik Johnsen) 596,1, 4. ČSSR (Dluhoš, Malec, Ploc, Parma) 586,8, 5. Rakousko (Vettori, Kuttin, Stranner, Felder) 577,6, 6. NSR (Bauer, Rohwein, Klausner, Heumann) 559,0, 7. Švédsko 539,7, 8. Švýcarsko 516,1, 9. Kanada 497,2, 10. USA 496,8, 11. Japonsko 468,0 b. — Startovalo 11 družstev, všechna závod dokončila.

Závod sdružený jednotlivců: 1. Hippolyt Kempf (Švýc.), [další výsledky převedené Gundersenovou metodou na sekundové odstupy] 2. Klaus Sulzenbacher (Rak.) — 19,0, 3. Allar Levandi (SSSR) — 1:04,3, 4. U. Prenzel (NDR) — 1:10,7, 5. Schaad (Švýc.) — 1:12,5, 6. Loekken (Nor.) — 1:25,5, 7. Kopal — 1:32,5, 8. Frank (NDR) — 1:48,1, 9. T. Prenzel (NDR) — 1:50,6, 10. Savin (SSSR) — 1:55,4, 11. Bredesen (Nor.) — 2:51,0, 12. Dundukov (SSSR) — 2:53,6, 13. Schwarz (NSR) — 3:08,3, 14. Nikiforov (SSSR) — 3:15,5, 15. Saapunkki (Fin.)

— 3:16,6, 16. Ulipulli (Fin.) — 3:28,1, 17. Leinonen (Fin.) — 3:30,9, 18. Bafia (Pol.) — 3:32,5, 19. Holland (USA) — 3:35,0, 20. Guy (Fr.) — 3:54,9, 21. Partáš — 3:57,4, 27. Klimko — 4:38,8, 30. F. Repka — 5:02,6. Skok: Sulzenbacher 228,5 (88,5 a 85), Schwarz 219,2 (87 a 84), Kempf 217,9 (85 a 84,5), Levandi 216,6 (83,5 a 83), T. Prenzel 215,5 (83,5 a 84,5), Bredesen 215,5 (82 a 85,5), 12. Kopal 208,7, 21. Klimko 198,1, 23. Patráš 196,8, 34. Repka 184,1. Běh: Loekken 37:39,0, Kempf — 37,8, Schaad — 39,0, U. Prenzel — 39,8, Dundukov — 52,1, Savin — 58,5.

ZENY

10 km klasickým stylem: 1. Vida Venceneová 30:08,3, 2. Raisa Smetaninová (obě SSSR) — 8,7, 3. Marjo Matikainenová (Fin.) — 12,2, 4. Nagejkinová — 18,2, 5. Tichonovová (obě SSSR) — 30,6, 6. Nybraatenová (Nor.) — 43,4, 7. Määttäová (Fin.) — 44,1, 8. Westinová (Švéd.) — 45,2, 9. Kirvesniemi (Fin.) — 48,7, 10. Opitzová (NDR) — 1:06,0, 11. Kratzerová (Švýc.) a Dal Sassoová (It.) obě — 1:08,4, 13. Fritzonová (Švéd.) — 1:11,0, 14. Pettersenová — 1:12,2, 15. Woldová — 1:23,3, 16. Jahrenová (všechny Nor.) — 1:25,8, 17. Vanzettová (It.) — 1:26,2, 18. Gilllová-Brüggerová (Švýc.) — 1:29,1, 19. Belmontová — 1:38,9, 20. Di Centaová (obě It.) — 1:41,9, — 27. Balážová — 2:22,0, 31. Havrančíková — 2:50,8, 35. Klimková — 3:14,7, — Z 52 startujících 51 bylo klasifikováno.

5 km klasickým stylem: 1. Marjo Matikainenová 15:04,0, 2. Tamara Tichonovová — 1,3, 3. Vida Venceneová — 7,1, 4. Jahrenová — 8,6, 4. Kirvesniemi (obě) — 12,7, 6. Nybraatenová — 13,7, 7. Westinová — 24,9, 8. Nagejkinová — 25,9, 9. Dahlmoová (Nor.) — 26,4, 10. Smetaninová — 31,9, 11. Pettersenová — 32,7, 12. Pyykkonenová (Fin.) — 34,1, 13. Opitzová — 37,1, 14. Kratzerová — 38,8, 15. Gilllová-Brüggerová — 40,5, 16. Määttäová — 47,8, 17. Fritzonová — 51,6, 18. Di Centaová — 53,2, 19. Moringová (NDR) — 57,6, 20. Sulzerová (Rak.) — 1:05,7, — 22. Klimková — 1:10,1, 29. Havrančíková — 1:24,3, 30. Balážová — 1:26,9, 38. Rádlová — 1:39,6, — Z 55 startujících 53 bylo klasifikováno.

4X5 km volnou technikou: 1. SSSR (Světлана Nagejkinová, Nina Gavriljuková, Tamara Tichonovová, Anisa Rezcovová) 59:51,1, 2. Norsko (Trude Dyben-dahlová, Marit Woldová, Anne Jahrenová, Marianne Dahlmoová) — 1:41,9, 3. Finsko (Pirkko Määttäová, Marja Liisa Kirvesniemi, Marjo Matikainenová, Jaana Savolainenová) — 2:02,7, 4. Švýcarsko (Thomasová, Parpanová, Kratzerová, Gilllová-Brüggerová) — 2:08,3, 5. NDR (Moringová, Opitzová, Braunová, Greinerová) — 2:28,8, 6. Švédsko (Frostová, Fritzonová, Lambergová-Skogová, Westinová) — 2:33,8, 7. ČSSR (Balážová, Klimková, Rádlová, Havrančíková) — 3:46,0, 8. USA — 4:17,7, 9. Kanada — 4:31,5, 10. Itálie — 4:32,5, — Všechny 12 startujících štafet bylo klasifikováno.

20 km volnou technikou: 1. Tamara Tichonovová 55:53,6, 2. Anisa Rezcovová — 19,2, 3. Raisa Smetaninová — 1:28,5, 4. Gilllová-Brüggerová — 1:44,8, 5. Opitzová — 2:00,7, 6. Di Centaová — 2:01,6, 7. Moringová — 2:23,6, 8. Dahlmoová — 2:37,5, 9. Fritzonová — 2:43,8, 10. Westinová — 2:45,8, 11. Kirvesniemi (obě) — 2:52,0, 12. Matikainenová — 2:57,1, 13. Havrančíková — 2:57,8, 14. Kratzerová — 3:02,5, 15. Greinerová — 3:07,6, 16. Thomasová — 3:23,6, 17. Klimková — 3:28,9, 18. Elveosová (Nor.) — 3:39,6, 19. Dal Sassoová — 3:46,8, 20. Boeová (Nor.) — 3:52,2, — 33. Balážová — 6:31,4, 34. Rádlová — 6:31,8, — Z 55 startujících bylo 52 klasifikováno.

Výsledky lyžařských soutěží XV. ZOH 1988

Sjezdové disciplíny

MUŽI

Sjezd (délka tratě 3147 m, převýšení 874 m): 1. Pirmin Zurbriggen 1:59,63, 2. Peter Müller (oba Švýc.) — 0,51, 3. Frank Piccard (Fr.) — 1,61, 4. Stock — 1,93, 5. Pfaffenbichler (oba Rak.) — 2,39, 6. Wasmeler (NSR) — 2,40, 7. Steiner (Rak.) — 2,56, 8. M. Bell (Brit.) — 2,86, 9. Girardelli (Luc.) — 2,96, 10. Sbardello (It.) — 3,06, 11. Chiba (Jap.) — 3,53, 12. Mahrer (Švýc.) — 3,55, 13. Zehentner (NSR) — 3,60, 14. Carney (Kan.) — 3,62, 15. Skaardal (Nor.) — 3,63, 16. Boyd (Kan.) — 3,64, 17. Heinzer (Švýc.) — 3,73, 18. Belczyk (Kan.) — 3,96, 19. Mader (Rak.) — 4,33, 20.

Tauscher (NSR) — 4,68. — **29. Jurko** — **5,69**, **33. A. Bireš** — **6,71**. — Z 51 startujících bylo 45 klasifikováno.

Superobří slalom (délka tratě 2327 m, převýšení 647 m, 50 branek): 1. Franck Piccard 1:39,66, 2. Helmut Mayer (Rak.) — 1,30, 3. Lars-Börje Eriksson (Švéd.) — 1,42, 4. Strolz — 1,45, 5. Mader (oba Rak.) a Zurbriggen oba — 2,30, 7. Alphanand (Fr.) — 2,61, 8. Stock — 2,70, 9. Cižman (Jug.) — 2,81, 10. Camozzi — 3,00, 11. Holzer (oba It.) — 3,22, 12. Wenzel (Licht.) — 3,34, 13. Read (Kan.) — 3,35, 14. Chiba — 3,37, 15. Heinzer — 3,66, 16. Bergant (Jug.) — 3,75, 17. Marxer (Licht.) — 4,50, 18. Shaw (USA) — 4,60, 19. Belczyk — 4,65, 20. Tavernier (Fr.) a Lindqvist (Švéd.) oba — 5,22. — **23. A. Bireš** — **5,67**, **27. Jurko** — **6,37**. — Z 94 startujících bylo 57 klasifikováno.

Kombinace: 1. Hubert Strolz 36,55, 2. Bernhard Gstrein (Rak.) 43,45, 3. Paul Accola (Švýc.) 48,24, 4. Alphanand 57,73, **5. Jurko 58,56**, 6. Cretier (Fr.) 62,89, 7. Wasmeler 65,44, **8. A. Bireš 68,50**, 9. Jagge (Nor.) 95,21, 10. Henning (Švéd.) 96,25, 11. Bittner (NSR) 99,65, 12. Plé (Fr.) 103,12, 13. Stanggassinger (Rak.) 107,87, 14. Hoop (Licht.) 114,62, 15. Fahner (Švýc.) 120,45, 16. Frommelt

(Licht.) 122,12, 17. Dürr (NSR) 123,92, 18. Tötsch (It.) 134,14, 19. Stevens (Kan.) 135,81, 20. Büchel (Licht.) 136,70. —

Sjezd (délka tratě 2967, převýšení 804 m): 1. Zurbriggen 1:46,90, 2. Piccard — 0,48, 3. Belczyk — 1,34, 4. Dürr — 1,40, 5. Strolz — 1,61, 6. Plé — 2,16, 7. Zehentner — 2,26, 8. Wasmeler — 2,42, 9. Eriksson — 2,62, 10. M. Bell — 2,64, — **16. A. Bireš** — **3,34**, **19. Jurko** — **3,39**.

— **Slalom** (převýšení 176 m, v prvním kole 55, ve druhém 57 branek): 1. Accola 1:24,93 (42,58 a 42,35), 2. Bittner — 0,71 (42,82 a 42,82), 3. Gstrein — 0,89 (43,17 a 42,65), 4. Jagge — 1,21, 5. Frommelt — 1,60, 6. Tötsch — 1,71, 7. Strolz — 2,38, **8. Jurko** — **2,68 (44,32 a 43,29)**, 9. Stanggassinger — 2,76, 10. Alphanand — 3,54. — **12. A. Bireš** — **4,01**. — Z 51 startujících bylo 23 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 369 m, v prvním kole 47, ve druhém 48 branek): 1. Alberto Tomba (It.) 2:06,37 (1:03,91 a 1:02,46), 2. Hubert Strolz — 1,04 (1:05,05 a 1:02,36), 3. Pirmin Zurbriggen — 2,02 (1:05,57 a 1:02,82), 4. Camozzi (It.) —

2,40 (1:05,86 a 1:02,91), 5. Nierlich (Rak.) — 2,55 (1:05,75 a 1:03,17), 6. Wenzel — 2,66 (1:05,65 a 1:03,38), 7. Mayer — 2,72, 8. Wörndl (NSR) — 2,85, 9. Petrovič (Jug.) — 2,95, 10. Gaspoz (Švýc.) — 3,20, 11. Mader — 3,67, 12. Shaw — 3,86, 13. McGrath (USA) — 4,23, 14. Pieren (Švýc.) — 4,31, 15. Bergant — 4,67, 16. Wallner (Švéd.) — 4,93, 17. Gerosa (It.) — 5,28, 18. Gaidet (Fr.) — 5,30, 19. Wasmeler — 5,32, 20. Girardelli — 5,42. — **33. Jurko** — **9,13 (1:09,21 a 1:06,29)**. A. Bireš nedokončil první kolo. — Ze 117 startujících bylo 69 klasifikováno.

Slalom (převýšení 198 m, v prvním kole 63, ve druhém 61 branek): 1. Alberto Tomba 1:39,47 (51,62 a 47,85), 2. Frank Wörndl — 0,06 (50,99 a 48,54), 3. Paul Frommelt — 0,37 (51,69 a 48,15), 4. Gstrein — 0,61 (51,87 a 48,21), 5. Stenmark (Švéd.) — 0,75 (52,71 a 47,51), 6. Nilsson (Švéd.) — 0,76 (51,44 a 48,79), 7. Zurbriggen — 1,01, 8. Tötsch — 1,08, 9. Benedik (Jug.) — 1,91, 10. Beck (NSR) — 1,97, 11. Petrovič — 2,16, 12. Okabe (Jap.) — 2,46, **13. Jurko** — **2,74 (53,50 a 48,71)**, 14. Villiard (Kan.) — 4,30, **15. A. Bireš** — **5,66 (54,88 a 50,25)**, 16. Popangelov (Bul.) — 6,87, 17. W Rutene (Nový Zél.) — 7,91, 18. Fernandez Ochoa (Sp.) — 10,56, 19. Dimitračkov a Popov (oba Bul.) oba — 11,34. — Ze 109 startujících bylo 54 klasifikováno.

ŽENY

Sjezd (délka tratě 2238 m, převýšení 647 m): 1. Marina Kiehllová (NSR) 1:25,86, 2. Brigitte Oertllová (Švýc.) — 0,75, 3. Karen Percyová (Kan.) — 0,76, 4. Walliserová (Švýc.) — 1,03, 5. Grahmová (Kan.) — 1,13, 6. Kronbergerová (Rak.) — 1,17, 7. Mösenlechnerová (NSR) — 1,30, 8. Kirchllová (Rak.) — 1,33, 9. Figiniová (Švýc.) — 1,40, **10. L. Medzihradská** — **1,42**, 11. Bournissenová (Švýc.) — 1,60, 12. Merleová (Fr.) — 1,67, 13. Gergová (NSR) — 1,97, 14. Kawabatová (Jap.) — 1,99, 15. Leeová (Kan.) — 2,21, 16. Postnikovová (SSSR) — 2,37, 17. Emonetová (Fr.) — 2,50, 18. Thysová (USA) — 2,67, 19. Marzolaová (It.) — 2,83, 20. Kroneová (USA) — 3,27. — **24. Milanová** — **4,56**. — Z 35 startujících 28 bylo klasifikováno.

Kombinace: 1. Anita Wachterová (Rak.) 29,25, 2. Brigitte Oertllová 29,48, 3. Maria Walliserová 51,28, 4. Percyová 54,47, **5. Kebrlová 60,87**, **6. L. Medzihradská 63,56**, 7. McKendryová (Kan.) 64,85, 8. Leeová 65,26, 9. Stanggassingerová (NSR) 71,51, 10. Marzolaová 85,34, 11. Kronbergerová 88,01, 12. Ederová (Rak.) 92,86, 13. Geeová (Kan.) 103,86, 14. Dedlerová (NSR) 105,18, 15. Madsenová (USA) 108,64, 16. Kindelová (Licht.) 112,72, 17. Kroneová 114,81, 18. Vogtová (Licht.) 130,22, 19. Lumbyová (Brit.) 138,06, 20. Jamamotová (Jap.) 139,01. — **Sjezd** (délka tratě 2054 m, převýšení 576 m): 1. Merleová 1:16,46, 2. Walliserová — 0,52, 3. Wachterová — 0,68, 4. McKendryová — 1,12, 5. Stanggassingerová — 1,46, 6. Marzolaová — 1,49, 7. Schneiderová (Švýc.) — 1,64, 8. Leeová — 1,69, 9. Percyová — 1,76, 10. Kronbergerová — 1,90, 11. Oertllová — 1,91, 12. Thysová — 1,92, **13. Kebrlová** — **1,97**, 14. Kawabatová — 2,07, **15. L. Medzihradská** — 2,16,

16. Kroneová a Dedlerová obě — 2,34, 18. Lindhová (USA) — 2,81, 19. Ederová — 3,22, 20. Feraová (Rum.) — 3,36. — **Milanová** nedokončila sjezd. — **Slalom** (převýšení 144 m, v obou kolech 49 branek): 1. Oertllová 1:20,71 (39,24 a 41,47), 2.

Wachterová — 2,26 (40,68 a 42,29), 3. Percyová — 3,29 (40,62 a 43,38), **4. L. Medzihradská** — **3,64 (41,62 a 42,73)**, **5. Kebrlová** — **3,67 (40,91 a 43,47)**, 6. Freiherová (Fr.) — 3,95, 7. Madsenová — 4,07, 8. Kindelová — 4,71, 9. Leeová — 4,72, 10. Ederová — 5,20, 11. Walliserová — 5,21, 12. Geeová — 5,54, 13. McKendryová — 5,73, 14. Stanggassingerová — 5,90, 15. Kronbergerová — 7,07, 16. Marzolaová — 7,51, 17. Vogtová — 7,60, 18. Dedlerová — 8,32, 19. Kroneová — 9,48, 20. Jamamotová — 9,55. — Z 39 startujících bylo 26 klasifikováno.

Superobří slalom (délka tratě 1943 m, převýšení 507 m, 39 branek): 1. Sigrid Wolfová (Rak.) 1:19,03, 2. Michela Figiniová — 1,00, 3. Karen Percyová 1,26, 4. Mösenlechnerová — 1,30, 5. Wachterová — 1,33, 6. Walliserová — 1,45, 7. Marzolaová a Haasová (Švýc.) obě — 1,88, 9. Thysová — 1,90, 10. Kinshoferová (NSR) a Gergová obě — 1,95, 12. Merleová — 1,98, 13. Kiehllová a Grahmová obě — 2,08, 15. Kirchllová — 2,13, 16. Quittetová (Fr.) — 2,45, 17. Oertllová — 2,53, 18. Armstrongová (USA) — 2,84, 19. Larocheová (Kan.) — 2,92, 20. Svetová (Jug.) — 2,93. — **29. Milanová** — **4,89**. — Ze 46 startujících 41 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 325 metrů, v prvním kole 42 branek, ve druhém 48 branek): 1. Vrení Schneiderová (1:00,53 a 1:05,96), 2. Christa Kinshoferová — 0,93 (59,98 a 1:07,44), 3. Maria Walliserová — 1,23 (1:00,57 a 1:07,15), 4. Svetová — 1,31 (1:00,95 a 1:06,85), 5. Meierová (NSR) — 1,39 (1:00,43 a 1:07,45), 6. Maierová (Rak.) — 1,61 (1:01,41 a 1:06,69), 7. Wachterová — 1,89, 8. Quittetová — 2,35, 9. Merleová — 2,87, 10. Guignardová (Fr.) — 2,97, 11. Lacasseová (Kan.) — 3,29, 2. Roffeová (USA) — 4,20, 13. Armstrongová — 4,23, 14. Kronbergerová — 5,82, 15. Zajcová (Jug.) — 5,99, 16. Szafranská (Pol.) — 6,24, 17. Leeová — 6,83, 18. Dežmanová (Jug.) — 7,87, 19. M. Mogoreová (Fr.) — 7,90, **20. L. Medzihradská** — **7,94 (1:03,79 a 1:10,64)**. — **23. Kebrlová** — **8,68 (1:04,09 a 1:11,08)**. — **Milanová** nedokončila první kolo. — Z 64 startujících bylo 29 klasifikováno.

Slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 63, ve druhém 62 branek): 1. Vrení Schneiderová 1:36,69 (48,81 a 47,88), 2. Mateja Svetová — 1,68 (49,21 a 49,16), 3. Christa Kinshoferová — 1,71 (49,84 a 48,56), 4. Steinerová (Rak.) — 2,08 (50,43 a 48,34), 5. Fernandezová-Ochoaová (Sp.) — 2,75 (49,89 a 49,55), 6. Ladstätterová (Rak.) — 2,90 (49,71 a 49,88), 7. Magoniová-Sforzaová (It.) — 3,07, 8. D. Mogoreová (Fr.) — 3,17, 9. Dežmanová — 3,52, 10. Maierová — 3,85, 11. Madsenová — 4,49, **12. Kebrlová** — **5,43 (51,01 a 51,11)**, **13. L. Medzihradská** — **5,49 (51,08 a 51,11)**, 14. Chauvetová (Fr.) — 6,10, 15. Roffeová — 6,19, 16. Lacasseová — 6,45, 17. Szafranská — 7,52, 18. Kindelová — 8,65, 19. McKendryová — 9,10, 20. Kawabatová — 12,66. — **Milanová** závod nedokončila. — Z 57 startujících 29 bylo klasifikováno.

VÍC NEŽ SPORT

Proč zklamal

Po první části závodu družstev sruženářů byli favorizováni Norové třetí. Při jejich známých běžeckých kvalitách se předpokládalo, že zaútočí na štafety NSR a Rakouska. Čtvrté místo proto vyvolalo zklamání a překvapení.

Vyšlo najevo, že Hallstein Boegseth se těsně před startem dozvěděl, že jeho otce postihl při lyžování srdeční infarkt. To samozřejmě ovlivnilo jeho koncentraci a kolegové Bredesen a Loekken všechno sami nestačili.

Pokušení

„Jel jsem nejlepší sjezd svého života“, pokrčil rameny Peter Müller. „Čekal jsem na tento den od Lake Placid (4.), čekal jsem od Sarajeva (2.). Zurbriggen mi sebral radost.“

Poté, co musel svému největšímu soupeři gratulovat, řekl: „Sjezdovka po čtvrtém, pátém jezdcí byla jako vyměněná, rychlejší, než když jsem na čerstvém sněhu vyjel já s jedničkou.“ Jeho hořkost byla větší než Mount Allan. A větší než on. „Byl to můj poslední závod.“

Ráno bývá moudřejší večera. Zaklepali novináři — a snad to vypadalo jako krutý žert, když se veterána zeptali: Co říkáte na Albertville 1992? Usmál se, ukázal na své stříbro a vy-

Müller a Svane

mluvně povytáhl obočí. Gesto s náznakem čertoviny.

„Bude vám tam pětatřicet,“ ozval se kdosi.

„Lepší být starý a rychlý než mladý a pomalý.“

Müller rozhodl?

Neúnavný

Arturo Kinch z Kostariky je známou postavou běžeckých tratí na všech velkých soutěžích posledních let. Vzbuzuje zájem spíše vždy suverénně nepomalejšími časy. Poslední místo si „předplatil“ i v Calgary v úvodní třicítce. Dofinišoval jako 89. se ztrátou 52 minut na vítězného Prokurorova.

Kinch je opravdu svéráznou postavou lyžování. Nejprve zkoušel štěstí

na sjezdovkách, potom s obdobným „úspěchem“ přesedlal do běžecké stopy a od MS 1982 v Oslu je pokaždé nosičem červené lucerny.

Co bude se Svanem?

Dvě zлата ze Sarajeva, dvě z Calgary. A dál? Na téma, zda Mr. Skating, jak ho nazývají, plánuje start v Albertville přišly dvě nesourodé zprávy. Za prvé: „Mým cílem je vyhrát na několika olympijských hrách za sebou, jako Sixten Jernberg. Když mi bylo dvanáct, vydal jsem se z mého rodiště Dala-Järny 70 km do Límy, abych si koupil v Jernbergově obchodě pár běžek.“

Za druhé a za třetí: Svan nechal v domě svých rodičů zřídit lyžařské muzeum a stal se nejmladším ředitelem podobné expozice na světě. Náznak toho, že myslí na zadní kolečka? A kromě toho, když Mogren finišoval ve štafetě za Švédsko, Svan po cestě vehementně povzbuzoval. Ale jak! „Udělej cokoliv, jenom buď první. My už nemáme čas čekat další čtyři roky!“ Teď si vyberte.

Přísná nominace

Při psaní jména Rusiateva-kalaion Rogoyava vstávají vlasy na hlavě. Stejným problémem pro komentátory byla i výslovnost krkolomného jména 26letého běžce na lyžích z ostrova slunce a palem — Fidži. Rogoyava toho o lyžování až do roku 1982 moc nevěděl, ale touha po vzdělání ho zavedla až do Osla. Kromě studia elektrotechniky začal holdovat národnímu sportu Severanů — běžkám. Když vykázal v stopě značné pokroky, napadlo jeho přátele, že by mohl zkusit být prvním zimním olympionikem Fidži. Napsal tedy národnímu olympijskému výboru. Na Fidži však s nominací váhali. Nejprve důrazně požádali o sdělení výsledků. To víte, při nominaci se ukvapenost nevyplácí...

-vs, pbu-

PŘEŽIL JSEM TO

„Eddie, pozdrav diváky!“, „Eddie, zasměj se!“ A Eddie se zašklebil. Muž snad s deseti dioptriemi se rozesmál na celé kolo. Pardon, z nájezdové věže. Pak se rozjel. Čtyřicetiletý Angličan jel ve stopě betonové věže a pomalu upouštěl od myšlenky zamávat v letu své mamince v Cheltenhamu. Byl rád, že ve zdraví doskočil a dojel k hrazení diváků, kde už se na něj napřahovaly desítky tužek k podpisu.

V uších mu zní příjemný hlas hlasatelky: „Ještě jednou potlesk pro Eddieho.“ A téměř sto tisíc dlaní rozbouří ovzduší pod můstkem a nespočet hrdel skanduje Edí, Edí, Edí.

Je snad jediným, který bere olympijskou soutěž s úsměvem. Dvakrát chtěl přeskočit buben, vždy přistál na značce 55 metrů. „Co nadělám, hlavně, že jsem to pře-

žil,“ říkal Edwards s úsměvem. „Co je hlavní, teď jsem skutečným olympionikem. Před skokem mám vždy strach a milión důvodů nespustit se z nájezdové věže.“

Britský rekord 67 metrů na středním můstku odolal, na velkém už ne. Jedenasedmdesát metrů označených skočkami Edwardse vyvolalo bouři nadšení, a tak Eddie zapomněl i na slova pronesená na P — 70: „Žij se strachem, že příští skok by mohl být i mým posledním.“ Ještě předtím musel svést boj s pořadatelem. Ale nakonec ředitel závodu Rob McCormack dal „Orloví“ Edwardsovi pro velký můstek zelenou. Když se o tom Eddie dozvěděl, hrdě jako generál po boji prohlásil: „Skákal bych stejně, i kdyby se všichni čerti ženili.“

Edwards nebyl zase tak hloupý, aby reklamu nevyužil. Jeho dva stálí strážci, které mu přidělil národní olympijský výbor Británie, bděli spíše nad tím, aby Eddie nevypadl z role. Trička s jeho podobiznou šla na dračku a Eddie už jen odmítal žádosti o rozhovor. Matti Nykänen měl v tu chvíli co dohánět. „Tam, kde bydlím, jsou skoky na lyžích přibližně tak populární jak curling v Egyptě,“ prohlásil muž, kterého po překonání britského rekordu přijali nadšeně za svého člena calgarští požárníci. Feno-menální Nykänen se zmohl jen na jediné: „I takové klauuny náš sport potřebuje.“ Jistě, ale Eddie byl v Calgary více než zpestřením poslední řádky výsledkové listiny. **Coubertin by měl z něho radost.**

-vs-

VABANK

*Vreni Schneiderová a Hubert Strolz.
Snímky ČTK*

NA

VRCHOLU

5

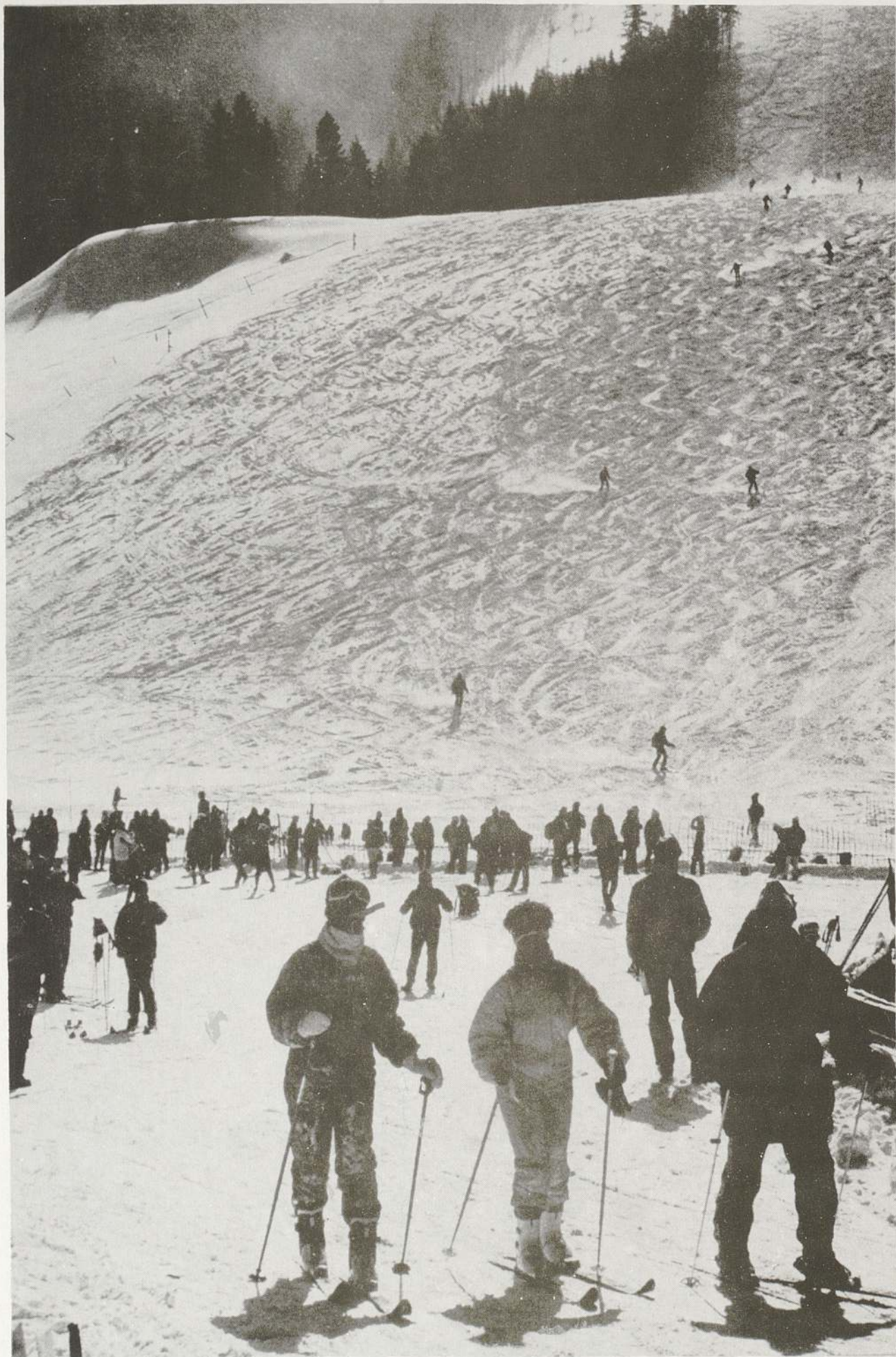
ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ODCHÁZEJÍ FIGINIOVÁ,
ZURBRIGGEN, NYKÄNEN?

ROZHOVOR
S MIROSLAVEM KOPALEM

POZNÁMKY
K DÁLKOVÝM BĚHŮM

ZAMYŠLENÍ NAD PRACÍ
S LYŽAŘSKÝMI TALENTY

Na titulní straně reprezentant Švýcarska v běhu na lyžích Andreas Grünfeldler, snímek B. Hynka. Na 2. straně obálky vzpomínka na zimu zachycená objektivem Richarda Grégra.

lyžařství

Ročník 74

Číslo 5

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kóhout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 4. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Přes překážky

Okresní konference lyžařských svazů potvrdily úspěšný nástup k realizaci Programu dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu, turistiky a braně technických sportů, vytyčený předsednictvem ÚV KSČ a vládou ČSSR. Projevilo se to nárůstem členské základny oddílů ve všech krajích, rozšířením náborových lyžařských soutěží a závodů, založením nových veřejných lyžařských škol, úpravou dalších běžeckých a sjezdových tratí i zlepšením podmínek ve většině lyžařských středisek. Prohloubení celospolečenské angažovanosti lyžařů dokumentují statisíce odpracovaných brigádnických hodin při výstavbě a úpravě lyžařských a tělovýchovných zařízení, zvelebování obcí a plnění volebních programů, pomoc zemědělství i průmyslu, mnoho set bezpříspěvkových dárců krve a dobrá práce členů lyžařských oddílů na pracovištích a v místech bydliště.

Při stále stoupajícím počtu vyznavačů lyžování však trvá nedostatek možností ubytování a často i neuspokojivé stravovací podmínky v našich horských střediscích. I když se rozšířil počet vleků (a modernizací se zvyšuje přepravní kapacita), dlouhé fronty často znepříjemňují lyžařům život. Vzhledem k problémům v ubytování se velká většina VLS uskutečňuje jednodenním víkendovým systémem. Výjimkou se může pochlubit jen mizivé procento provozovatelů. A tak můžeme práci okresních lyžařských svazů charakterizovat jako proces trvalého překonávání překážek. Dodejme, že proces úspěšný.

O činnosti v posledním dvouletém funkčním období hovoří zprávy z okresních svazových konferencí. Vybrali jsme dvě charakteristické.

Lyžování je po kopané a ZRTV třetím nejsilnějším svazem okresu Gottwaldov. V závěru roku 1987 mělo 2026 členů, z toho 1403 dospělých, 159 v kategoriích dorostu a 464 v kategoriích žactva. Svaz překročil plán rozšiřování základny o 141 členů. V uplynulém dvouletém funkčním období byly založeny tři nové oddíly: Sokol Slopné, TJ Družstevník Kašava a Sokol Vizovice. Na akcích masového charakteru se podílela většina z 21 oddílů okresu. Okresní klasifikační závody a pionýrská liga pomáhají objevovat nové talenty. Na počest 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích a 30. výročí vzniku ČSTV uskutečnily lyžařské oddíly 20 masových akcí náborového charakteru s účastí 756 startujících. Ojedinelou akcí je štafeta 100×1000 m Spartaku Valašské Klobouky. V okrese pracují čtyři veřejné lyžařské školy: Jiskry Gottwaldov, TJ Gottwaldov, Moravanu a Sokola Jasenná; o dalších se uvažuje. Umělý lyžařský svah v Gottwaldově slouží k tréninkovým účelům nejen TJ Gottwaldov, ale i ostatním oddílům okresu a také školám a veřejnosti. Uskutečňuje se zde také i řada náborových akcí. O úspěšné politicko-výchovné práci svědčí skutečnost, že RH Gottwaldov, Moravan Otrokovice, TJ Gottwaldov a Jiskra Otrokovice získaly Zlatou plaketu ČSTV a další dva oddíly o ní soutěží. Do soutěže o titul Vzorný kolektiv mládeže je zapojeno 16 kolektivů. V průběhu posledních dvou let okresní svaz vyškolil dalších 75 cvičitelů IV. třídy.

V okrese Trutnov lyžaři získali 307 odznaků zdatnosti což je nejvíce ze všech sportovních svazů a znamená 20,2 % celkového počtu. Ve 23 oddílech je organizováno 2405 členů, z toho 1263 dospělí, 199 v kategoriích dorostu a 943 v kategoriích žactva. Znamená to přírůstek 241 člen v posledních dvou letech. V okrese pracuje 190 cvičitelů (nárůst 27), 197 rozhodčích (úbytek 3) a 187 trenérů (nárůst 6). Šestnáct oddílů a 12 kolektivů mládeže je zapojeno do socialistické soutěže o čestný titul Vzorný.

Dokončení výstavby lyžařského areálu ve Špindlerově Mlýně má přispět k zlepšení tréninkových i závodních podmínek v okrese. Bohatá diskuse na okresní konferenci se zabývala především náměty dalšího rozvoje lyžování v okrese a možnostmi jak zlepšit podmínky práce oddílů.

I na trutnovsku se tedy potvrdilo, že masovost je nosným momentem v současném rozvoji našeho sportu.

JAROSLAV TROUSIL

O Vlastimilu Maxovi (na snímku) se hovořilo méně, než by bylo záhodno. V předolympijském shonu jeho bronzová medaile z mistrovství světa

NEPRODANÝ MAXA

juniorů trochu zapadla. Získal ji v kombinaci a v daném kontextu vývoje světového sjezdového lyžování není bezvýznamná. Je odrazem dlouholeté práce týmu vedeného Miloslavem Sochořem (připomeňme si loňské tři medaile Adriána Břeše i solidní zkušenosti, které v Hemsedalu získali jak Maxa, tak Kunkela). Nejlepší světoví junioři však dnes dostávají pravidelně závodní příležitosti i ve Světovém poháru (dostal ji Maxa, ale také například Kormaňáková) a na MSJ jsou schopni tyto zkušenosti prodat — to se Vlastimilovi podařilo. Horší je situace v dívčí reprezentaci, kde krok aspoň trochu dokázala držet jen Kormaňáková.

Co říci obecně k vývoji? Světová špička nenaznačuje výraznější posuny a vývoj ve sjezdářské technice. Zato se rozšiřuje — příkladem může být zlatý slalomář Salamanov z Bulharska nebo bronzová sjezdářka Lodzinová ze SSSR, či zlatý z kombinace Čistjakov.

Osobnosti — spíše rozporuplné. Sabine Güntherová z Rakouska získala sice čtyři medaile, ovšem její zázemí bylo přímo ohromující. Před závodem ve sjezdu měla připraveno 12 párů lyží (ostatní průměrně po dvou párech) — to je jen jeden příklad dokumentující možná až přehnanou péči. V této souvislosti by se dalo mluvit o negativních psychologických momentech, nebo o objektivních výhodách vůči soupeřkám, ale nechme hodnocení příštím sezónám.

A pikantnost nakonec: na Švýcarsy nezbyla ani medaile.

STATUS QUO

Mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách (Saalfelden) potvrdilo stávající poměr sil. Je to logické — propracovaný systém výběru a přípravy talentů v tradičně silných zemích (SSSR, Norsko, Rakousko, Československo, NDR) se ostatním těžko dohání. Většina těch, kteří v Saalfeldenu získávali vavříny, měla možnost připravovat se souběžně s reprezentativními týmy dospělých — podle špičkových metod, pod špičkovými odborníky — a dodejme: ve špičkovém vyběhnutí (metodický otazník?).

Československo má velmi solidní sruženářské a skokanské vyhlídky, i když jistě nelze medaile přeceňovat. Zlato Skopka v závodě sruženém má svou cenu především v souvislosti s faktem, že Radomír může startovat na MSJ ještě dvakrát! Sruženářské

stříbro (Skopek, Máka, Pustějovský) však potvrzuje ojedinělou perspektivu této disciplíny u nás.

Skokani nemají lehkou pozici, když si uvědomíme, že se musí měřit s úspěšnými „dospělými“ borci: např. Švédem Taelbergem nebo Rakušanem Kuttinem. Třetí příčka družstva (Jež, Raška, Kukačka, Rázl) je proto velmi slibná. Také umístění Ježe v první desítku při nešťastném závodě na jedno kolo napovídá a zbývá otázka, jak by se soutěž vyvinula, kdyby vše proběhlo normálně, dvoukolově? Vzpomeňme na vyrovnanost, kterou František Jež (na snímku) předváděl těsně před šampionátem.

V běžeckém festivalu chlapců ze SSSR a děvčat z NDR se lépe prosazovala děvčata — Pravečková a Bucharová především. O tom, že mezi junioři není všechno v pořádku, svědčí kromě individuálních výsledků i fakt, že jsme neobsadili štafetový závod.

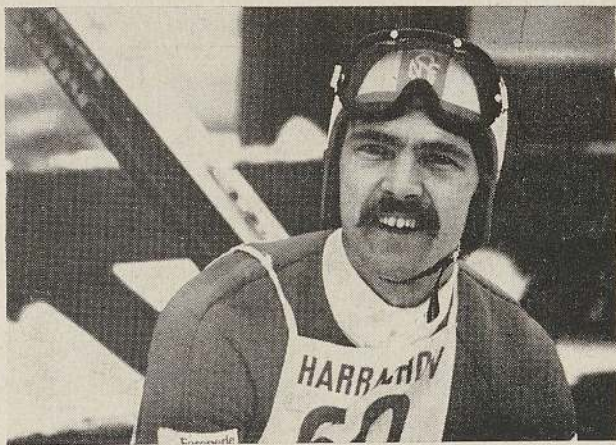
S KUNKELOU V ZÁDECH

Na Velkou cenu Slovenska ve sjezdovém lyžování jsme se nevypravili za úspěšnými olympioniky. Naše téma znělo: kdo jim šlape na paty? Máme pro vás dvě zprávy — dobrou a špatnou? Vyberte si...

Dříve špatnou, dámy mají přednost. Dámou číslo jedna byla na Skalnatém plese Kebrlová — právě v kontrastu s ní vyzněla utrápenost naší reprezentativní zálohy ve zvlášť černém tónu. První kolo slalomu (druhé jí vyřadilo ze hry) jí vyneslo více než sekundový náskok... A nejlepší juniorky? V obřím slalomu sedmnáctá Pochobradská ztrácela na Lenku 4,85 s; ve speciálním slalomu znovu Pochobradská (osmá) se ztrátou 2,68. Ostatní naděje se řadily do zadních vozů výsledkového vláčku. Lea Kováčová nedokončila ani jeden závod, vyhlídka ze Skalnatého plesa se důkladně zamlžila.

Zato muži měli jasno. Zdůrazňujeme to statisticky: obří slalom — D. Kučera sedmý, Maxa (až?) devátý, Veselský třináctý; slalom — Dařílek třetí, Čermák šestý, T. Kučera dvanáctý. To jsou ovšem jen junioři. Nezapomeňme, že Kunkelovi je teprve devatenáct. Ve druhém kole obřího slalomu zajel například o 1,71 rychleji než Jurko. Daniel Kučera v prvním kole téhož závodu skončil celkem spolehlivě druhý. Jistě, výsledky málo směřodané, ale kolikrát takhle zatopila dívčí reprezentativní záloha Kebrlové, Szafranské z Polska, Medzihradské? V tom je rozdíl. A navíc — jestliže mají Jurko (na snímku) s Břešem v zádech Kunkelu, musíme si uvědomit, že i Kunkela má v zádech celou smečku šestnácti až dvacetiletých. Inventura mezi muži manko nezjistila.

LET ELEGANTNÍHO PTÁKA

Když Nykänen ve zkušebním kole mistrovství světa v letech [Oberstdorf] „doletěl“ na značku 91 metrů, všechny to překvapilo. Byl persona magna, přilepili se na něj mnozí reportéři ve snaze získat unikátní zprávy — dodali vlastně jedinou. Fotografie, na níž Nykänen se založenýma rukama stojí nad svou krásnou ženou Tinou, která lopatou prohazuje cestu k zasněženému autu.

Sněhu prostě napadlo víc než snad za celou zimu dohromady. Je v tom poezie i trudnost skokanského údělu [kolik velkých závodů sezóny vlastně proběhlo normálně — viz Intersportturné, olympiáda, teď lety].

Na tlusté sněhové dučně se opět potvrdil mimořádný talent Ulagy. Jeho nespolehlivost Jugoslávci tolerují jedině s vědomím, že když už má den, je schopen porazit kohokoliv. Riskoval na hranici možností, po každém letu si zatleskal a řekl: „Už nechci kazit dobře započaté závody. Nejsem přece dávno zajíc.“

Nykänen jistě létá překrásně, plynule, hladce, ovšem tentokrát nemohl ani esteticky konkurovat Ole Gunnarovi Fidjestoelovi (na snímku). Ten plachtil klidně až mrazilo, uvolněně, dokonale, jako velký elegantní pták, který se ve vzduchu narodil. A létal daleko. „Už je mi devětadvacet, ledacos jsem se mohl naučit a poznat sám sebe i své možnosti v danou chvíli. A při letech zkušenost pořád hodně platí.“

Nikdo nepochybuje o tom, že lety jsou parketou zkušených, to se potvrzuje už roky. Ale výjimky jsou — sedmý v klasifikaci Rakušan Schuster je dalším náznamem, že v příštích sezónách můžeme zákonitě očekávat nástup mladých Rakušanů.

Naši? Měli pravdu, že přejít ze sedmdesátky rovnou na „mamuta“ se rovná malému úrazu. Znáť to bylo hlavně na Plocovi (i Dluhošovi). Každý jejich skok jakoby byl jiný, jistější. Kdyby jsme mohli trénovat v Planici, jako Ulaga... Myslím, že v tomto případě neplatí, že „kdyby“ neplatí. Sportovci se nechtějí tím slůvkem vymlouvat, je to pochopitelné i čestné, ale jsou snad jiní, kteří by se pověstným „kdyby“ zabývat měli.

První Plocův skok byl neklidný už při odraze, ve druhém vyrovnával vážněji už jen letové problémy, třetí (172 m) se už vyznačoval pohodovým letem. Jsem přesvědčen, že to není náhoda.

Dobře je zmínit se o Parmovi, který se nečekaně zaskvěl i při vždy nejistých letech, i o Daňkovi. Nejde o nešťastný pád při tomto MS, ale o celý průběh jeho sezóny, který naznačuje, že Miroslav má pořád předpoklady splnit velká i zpochybňovaná očekávání.

Byl to výrazný závod. O to výraznější, že přišel po období určité krize letů.

Atraktivní disciplína má před sebou podle všeho další elegantní a dlouhý let.

CHŘESTÝŠOVKA

To je ona. Největší specialita sjezdářské trati, na níž se při MS ve Vailu pojede mužský sjezd, Chřestýšova alej. Informovali jsme o ní v minulém čísle a setkali se přitom s určitou nedůvěrou. Podářilo se nám už opatřit důkaz — fotografii koryta o rozměrech 3,5X3,5 m, které přináší sjezdářům tři klopené zatáčky a divákům na místě i u obrazovek atraktivní podívanou. Diskutovalo se sice na téma bezpečnost závodníků a regulérnost takového nápadu vůbec. Ovšem sjezdaři sami tuto specialitu přijímají: Peter Müller: „Je to konečně zase něco nového.“ Pirmin Zurbriegen: „Chřestýšova alej je pouhým žertem ve srovnání s ostatními záludnostmi trati.“ Ví, o čem mluví. Už teď se o závodech na vailské sjezdovce Beaver Creek mluví jako o leteckém festivalu. Je tu 15 velkých skoků dlouhých i 50 metrů, mnohé z nich přitom vynesou sjezdaře až 4 metry nad terén. Autor Bernhard Russi nehle: Druhá taková sjezdovka na světě není.

Dvostranu připravil Petr Bušta.
Snímky Bohumil Hynek, dr. Zdeněk Šrubař a archív.

**CALGARY
1988**

**CALGARY
1988**

**CALGARY
1988**

Při olympijském závodě na 50 kilometrů i u jejich jména zářila jednička. Jednak v průběhu závodu, jednak v cíli. Pravda, bylo to prvenství jenom dočasné, než příběh vždy borec ještě lepší. Ale těch příliš nebylo.

Dlouho svítila jednička u času 2:07:02,4. Patřil **Holgeru Baurothovi** z NDR (na snímku B. Hynka).

V běžeckém světě to není jméno neznámé. V Oberstdorfu byl sice na padesátce až 28., ale už v roce 1984 se stal v Trondheimu juniorským mistrem světa na 15 km.

Upozornil na sebe ve Vysokých Tatrách, kde v individuálním závodě skončil o pouhých 1,7 s za vítězným Mogrenem. Kdyby Bauroth asi jeden a půl kilometru před cílem nepadl, kdoví, jak by nejrychlejší patnáctka historie skončila.

Měří 184 cm, váží 73 kilogramy, je mu 23 let, pochází z Haseltalu v Duryňském lese, startuje za ASK Oberhof a studuje tělovýchovnou vysokou školu v Lipsku. Po žebříčku sportovní výkonnosti stoupá celkem bezproblémově, zranění se mu dosud vyhýbala. Má však čtyři dioptrie, nosí brýle, pro závody si nasazuje kontaktní čočky.

Dlouho se v NDR rozhodovali, koho doplnit do olympijského týmu k

Ve věku 37 let má pořád hlad po medailích. Říká: „Na rozdíl od ostatních jsem mohl začít až v pozdějším věku. Materiální podmínky naší rodiny nebyly takové, abych si mohl jezdit po závodech.“

Připomeňme, že už startoval v Sarajevu (30 km — 9.), zvláště však na sebe upozornil na mistrovství světa v Seefeldu, kde udivoval tím, jak obdivuhodně zvládl bruslařskou techniku. Byl to „sjezd“ i do kopce! Vedle dvou stříbrných medailí ze Seefeldu si přivezl také zlatou z Oberstdorfu.

Co následovalo po posledním mistrovství světa? Ještě v sezóně 1986 až 1987 trénink v Kiruně, pak v létě kolo, běh na kolečkových lyžích. V těchto disciplínách také závodil, třikrát, čtyřikrát do měsíce. K tomu lyžování na ledovci.

V listopadu se sice zúčastnil s ostatními italskými reprezentanty soustředění ve Finsku, ale pak už se s nimi viděl až na dvou závodech Světového poháru. A to ještě neúspěšných, nezískal ani bodík.

„Cestování se mi už nelíbí. Nechci se příliš vzdalovat od rodiny.“ Měl sice naplánovány dva „lidové maratóny“, avšak víme, jaké byly v lednu sněhové podmínky. Na domácím mistrovství byl na 30 km čtvrtý. — Přesto reprezentační trenér Alessandro Vancini byl klidný: „Maurillio ví, co chce.“ Už na patnáctce chtěl — aspoň bronz. Skončil šestý.

„Na mokřem sněhu závodím zřídka dobře,“ prohlásil po jednom závodě SP. A olympijská padesátka v Calgary se jela — na mokřem sněhu! Buď to byl pro De Zolta zrovna „zřídkačný případ“ nebo ta závodnická chuť... Kariéru chce totiž zakončit až za rok na mistrovství světa v Lahti.

To už se do cíle přihnul Gunde Svan. Na nejvyšší příčce tabule výsledků se objevil jeho čas 2:04:30,9. A už tam zůstal. (loh)

ASPOŇ CHVÍLI PRVNÍ

ostřilému Bellmannovi a právě nadějnému Baurothovi. Nakonec rozhodli, že nikoho. Bellmann byl na 15 km pátý, jeho kolega na padesátce zaznamenal také páté místo.

Baurothův čas zmizel a na obrazovce naskočilo 2:06:01,9. Momentálně se vedení ujal švýcarský borec **Andreas Grünenfelder**.

Tento černovlasý šlachovitý mladík přijel také na SP v Tatrách, i když právě tam zazářil víc jeho krajan Guídon. Grünenfelderovo jméno se objevuje mezi deseti nejlepšími borci světa už od olympijských her v Sarajevu (6. na 50 km), stále se zlepšuje. Zatím jeho největším úspěchem byla „bramborová medaile“ na padesátce při loňském mistrovství světa v Oberstdorfu.

Letošní Tetry dávaly tušit, že ten-

to vynikající bruslař chce výš. Od Oberstdorfu prý toho natrénoval mnohem víc než v minulých letech, má ještě větší zkušenosti, zlepšil se i v technice. „Teď a nebo nikdy!“ hlásal curyšský Sport před olympijskými závody.

Vypadalo to spíš, že nikdy. Na patnáctce skončil 35., na třicítce šest kilometrů před cílem vzdal. „Měl jsem špatně namazáno, špatně jsem se cítil, byl to špatný den.“ Špatný den mu nachystal i naši závodníci ve štafetě, jistě si vzpomínáte na boj o bronzovou medaili.

Hlavním závodem však měla být pro Grünenfeldera padesátka. Dlouho pak svítila u jeho času jednička, než přikvačil do cíle **Maurilio De Zolt** z Itálie a naskočil jeho čas, 2:05:36,4 (na snímku B. Hynka).

Nechceme se nijak chlubit, ale příští řádky jsou svým způsobem unikátní. O Vreni Schneiderové se ještě donedávna nevědělo téměř nic. Ani ve Švýcarsku. (Trochu šokující!)

Snad tolik, že se narodila 26. 11.

du, v absenci stresů a strachu. Poslouchala s otcem lidovky, vandrovale s ním po horách, jejím oblíbeným pokrmem zůstal chléb se sýrem.

Několik dní před tím, než měla jako sedmnáctiletá vstoupit do Světového

poháru, se jí život zauzloval. Zprvu málem zhroutil. Po těžké nemoci zemřela matka. Vreni vykojčila. Navíc musela zapomenout na lyže a začala vést u Schneiderů domácnost. Hrála svou roli dobře i když s hořkostí. Trvalo to čtyři roky.

NEJŠŤASTNĚJŠÍ

1964 v Elmu. Že je mistryní světa, ale ve švýcarském týmu až trojka (za Walliserovou a Figiniovou). Že je nejvšestrannější a pravděpodobně nejtechničtější sjezdářkou na světě. Že je málomluvná a rozhovory s ní jsou obtížné. Že prohlásila: „Vítězství umím získat jen za cenu krajního rizika.“ Ale jaké měla dětství? Proč jezdí tak, jak jezdí? Co dělá s penězmi? To byla její podivuhodně důsledně chráněná tajemství. Až přišel počátek roku 1988. A podlehla.

Její dětství připomíná kýčovitý příběh z červené knihovny. Děvčátko ve východošvýcarských Alpách, osamělé, ale šťastné, nezatížené — taková zůstala dodnes. Na lyžích stála poprvé ve třech letech. Když se jí zeptáte, jestli jí byly hrou nebo koníčkem, odpoví bez rozmyšlení: „Vášní!“ Od rána do večera nedělala nic jiného než lyžovala s bratry. V horském středisku Elm se beztak všechno točí kolem lyží. Její otec Kaspar Schneider je obuvníkem. (Jedna z výjimek v reprezentaci mezi dětmi hoteliérů a průmyslníků.) První závody absolvovala v první třídě na starých lyžích, z nichž tehdy dávno vyrostla. Ne, v lyžích její síla nebyla. Tkvěla ve vnitřním štěstí toho děvčete, v kli-

Jako jednadvacetiletá se vrátila do reprezentace. V jejím stylu a chování se objevily nové prvky. Stala se vyloženou anti-hvězdou, začala jezdit s krajní jednoduchostí a agresivitou.

Hodně se od té doby změnilo. Když odmítla výhodné reklamní smlouvy, dnes ji od hlavy k patě a od rána do večera oblékají firmy Kleinhörse a Steigl. O peníze se jí stará firma Marc Biver — to je manažer, jenž „pečuje“ mimo jiné i o Zurbriggena. Nad nenapravitelně bolavými zády bří draze placení odborníci.

Počátek roku 1988 ji přivedl na start devíti závodů v obřím slalomu a slalomu. Její umístění: 1., 5., 2., 1., 2., 2., 1., 1., 1. Ty poslední dvě jedničky si připsala na vrcholu svého života v Naksice.

Ona se naštěstí nezměnila. Říká věci prosté a ryzí jako její vítězný venkovský naturel. „Už jen zlato mi může být úspěchem. Škoda. Bylo krásné, když jsem se radovala i z desátého místa...“

Je v ní cosi geniálního — jako ve všech, kteří vyhledávají radost. Určitě nejtechničtější a — snad — nejšťastnější sjezdářka naší doby...

-pbu-

ŠESTNÁCT LET PO PRAVĚKU

„Lyžařský sport je srdcem zimních olympijských her,“ říká člen MOV a zároveň předseda FIS Švýcar Marc Hodler. Má spíše ještě podotknout „zlaté srdce“, neboť v žádné disciplíně ZOH nejsou dnes sport a komercializace tak pevně spojenými nádobami jako ve sjezdovém lyžování. „Sjezdovky jsou v posledních letech neuvěřitelně otevřené financím,“ tvrdí Heinz Krecek, v Calgary technický delegát FIS a jinak známý strážce reklamních pravidel a nyní už dvacet let šéf poolu pro družstvo NSR.

Výše odměn za medaile není omezena ničím, ani regulami MOV. Diskvalifikace Rakušana Karla Schranze těsně před ZOH 1972 v Sapporu (díky tvrdošíjnému postoji tehdejšího předsedy MOV Američana Brundageho) kvůli několika reklamním fotografiím nám dnes připadá jako příběh z pravěku alpského lyžování. A přitom od této doby uběhlo jen šestnáct let.

Zvláště ve Švýcarsku se usídlila peněžománie. S ročním výdělkem ve výši 1,5 miliónu marek vede Pirmin

Zurbriggen. Michela Figiniová si ročně „vyžije“ 350 tisíc marek. Žádný div, že na čele výplatnic figurují především švýcarští sjezdaři. Jejich pool s rozpočtem kolem deseti miliónů švýcarských franků daroval každému olympijskému vítězi z Calgary 40 tisíc franků a úměrně tomu další částky následujícím medailistům: stříbro mělo hodnotu 15 tisíc a bronz pět tisíc franků. Pouze kombináční zlato mělo hodnotu 20 tisíc, a tak bronzový mladíček Accola přišel oproti svým kolegům trochu zkrátka.

V čele příjmů sjezdařů NSR stojí — jak jinak — Markus Wasmeier. Mistr světa v obřím slalomu 1985 vydělá ročně 300 tisíc marek. Západoněmecký svaz vypsál pro Calgary následující prémie: 19 800 marek za zlato, 13 750 za stříbro, 8 250 za bronz. Čtvrté místo ještě „bralo“ pět tisíc, páté tři a šesté dva tisíce marek. Ale pozor, ženy vyinkasovaly od výrobců lyží, bot, kombinéz, vazání a brýlí jen 85 procent uvedených částek.

Sanci vydělat si slušnou sumu v případě bodovaného umístění měli i biatlonisté, běžci na lyžích, sdružení, skokané a další olympionici. Za zlato bylo 15 tisíc, za stříbro deset, za bronz sedm a půl a za místa od čtvrtého do šestého pořadí po 1 500 markách. Nadace Sporthilfe, která však nepodporuje sjezdaře, zaplatila tentýž obnos ještě jednou.

Kupecké počty tedy říkají, že tito západoněmečtí sportovci si mohli strčit do kapsy dokonce více než opěvovaní sjezdaři. Nesmíme však opomenout, že sjezdaři ještě inkasují o mnoho tučnější částky za osobní reklamní smlouvy.

(vs)

Lyžařské maratóny jsou každý rok připomenutím, že domácí sezóna končí. Letošní mistrovství ČSSR ve vytrvalostních bězích (20 a 50 km klasickou technikou) se konalo na vzorně připravených tratích v Horním Maxově, jakémsi „odloučeném pracovišti“ TJ Elitex Jablonec nad Nisou. Závod žen skončil podle očekávání. Loňský titul obhájila Viera Klimková (ČH Štrbské Pleso). Závod mužů naopak přinesl překvapení. Vyhrál František Karlík (ČH Štrbské Pleso) — a v cíli se diváci nedočkali ani jednoho olympionika. Všichni postupně vzdali, ale měli bychom raději používat slova odstoupili. O maratonech hovoříme s předsedou subkomise běhů výboru svazu lyžování ÚV ČSTV PETREM HONZLEM.

Takže — nejdříve k závodu mužů, který se jel jako Hančův memoriál...

„Až na místě jsme pochopili, že jsme udělali chybu s termínem. Na olympionících se v plné míře projevil reaklimatizační potíže, cítil jsem to i sám na sobě. Dá se říci, že padesátka byla poznamenána dvěma skutečnostmi — zmíněnými reaklimatizačními problémy a špatným taktickým vedením závodu. Velice ostré tempo nasazené od začátku čtyřčlennou skupinou Petrásek, Karlík, Švan-

Únava má spoustu tváří. Václav Korunka a Viera Klimková jsou na snímcích Bohumila Hynka postiženi únavou sice pozávodní, ale předolympijskou. Únava poolympijská prý byla ještě o něco drastičtější.

**S Petrem Honzlem
o lyžařských maratonech
a calgarské únavě**

ANI JEDEN OLYMPIONIK...

da a Nyč přispělo k tomu, že olympionici museli odstoupit. Jako poslední bojoval Nyč, dva kilometry před cílem však zůstal stát zcela vyčerpan, na konci sil.“

Uvažovali jste o alternativě nechat olympioniky odpočinout?

„Uvažovali. Trenér Rázl jim řekl, že nemusí startovat. Oni sami však chtěli nastoupit. Byla to chyba. Ale spoň čtyři bronzové štafetové běžce jsme neměli na závod pustit.“

Lidé se také ptají, proč se u nás běhá maratón klasicky, když ve světě se jezdí volnou technikou?

„Vede nás k tomu fakt, že se jedná o veřejný závod. Ti lyžaři, kteří se na závod přihlásí bez nějakých ambicí bojovat o přední místa, mají přece jen daleko větší možnost trénovat klasiku.“

Co jste říkal nečekanému vítězi Karlíkovi?

„Pro mě to překvapení není. Karlík

je zdatný, technický běžec, který měl možnost pečlivě se na závod připravit. Favority by pozlobil i za normální situace.“

Průběh závodu žen vás také nepřekvapil?

„Vlastně ne. Klimková, Havrančíková a Balážová nemají na domácích tratích konkurenci. Před startem však vládla zvláštní atmosféra. Dozvěděl jsem se totiž o prohlášení Rudé hvězdy Jablonec, které zpochyňovalo nominaci na olympijské hry. To mě pochopitelně rozzlobilo. Vybrali jsme ty nejlepší závodnice, lepší doma nemáme! O letenky do Calgary bojovala například jablonecká Janoušková, nakonec jsme jí nevzali, dali přednost juniorkám Balážové a Rádlové. Anička Janoušková se měla možnost v domácích podmínkách na dvacítku připravit — a třeba porazit naši špičku. Tyhle ambice však nepotvrdila a naopak potvrdila to,

proč do Calgary nejela. Na profilově lehčích tratích je schopná zajet dobré výsledky, ale trať na Maxově byla náročná. A což potom trať v Canmore...“

Jak komentovat dvanácté místo Blanky Paulů?

„To není dobré vysvědčení pro práci vrcholových středisek. Produkuje stále méně kvalitních závodnic. Tohle musíme po domluvě se střediskovými trenéry řešit, eventuálně přehodnotit přípravu děvčat. Právě letošní maratóny potvrdily, jaký je rozdíl v zázemí u ženské a mužské reprezentace. V závodech mužů se na ty nejlepší stále tlačí Buchta, Karlík, Vaněk a další. V soutěžích žen je za trojici Klimková, Havrančíková, Balážová poměrně velký odstup. Nikdo je nežene k lepším výkonům, nikoho za sebou necítí.“

PAVEL LONĚK

VÝSLEDKY

Přehled výsledků MSJ 1988

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Junioři

10 km klasicky: 1. German Karačevskij 27:09,2, 2. Maxim Kozlov (oba SSSR) — 5,2, 3. Michael Knoth — 10,1, 4. Varvarin (SSSR) — 16,8, 5. Bergström — 20,8, 6. Jonsson (oba Švéd.) — 23,4. — 14. Hušek — 1:07,0, 20. Raabe — 1:27,3. — Všechny 70 startujících závod dokončili.

30 km volnou technikou: 1. Alexandr Karačevskij (SSSR) 1:21:21,3, 2. Fulvio Valbusa (It.) — 45,9, 3. Lars-Erik Ramström (Švéd.) — 1:38,1, 4. Fauner (It.) — 1:54,6, 5. Skaanes (Nor.) — 1:57,7, 6. Rein (NDR) — 2:49,5. — 26. Raabe — 7:27,5, 41. Hušek — 11:46,2. — Všechny 67 startujících bylo klasifikováno.

3x10 km volnou technikou: 1. SSSR (Maxim Kozlov, Andrej Varvarin, German Karačevskij) 1:16:49,0, 2. Itálie (Macario, Godloz, Fauner) — 0,4, 3. Švédsko (Bergström, Ramström, Jonsson) — 23,3, 4. Norsko — 24,6, 5. NDR — 43,9, 6. Rakousko — 1:03,9. — Všechny 18 startujících štafet bylo klasifikováno.

Skok: 1. Heinz Kuttin (Rak.) 103,6 (81), 2. Staffan Tällberg (Švéd.) 89,5 (75), 3. Markus Steiner (Rak.) 80,4 (71,5), 5. Rauschmaier 79,6 (71), 5. Schöffmann (oba Rak.) 78,0 (70), 6. Gebstedt (NDR) 77,2 (69,5). — 8. Jež 71,7 (67), 13. Raszka 69,6 (66), 43. Kukačka 43,9 (54), 50. Rázl 37,2 (52). — Startovalo 57 skokanů.

Závod družstev ve skoku: 1. Rakousko (Andreas Rauschmaier, Günter Schöffmann, Markus Steiner, Heinz Kuttin) 627,30, 2. Norsko (Herrem, Bakken, Berg, Johansen) 601,60, 3. CSSR (Raszka, Kukačka, Rázl, Jež) 588,70, 4. Finsko 561,40, 5. SSSR 550,50, 6. NDR 535,80 b. — Startovalo 15 družstev.

Závod sdružený: 1. Radomír Skopek 216,20 — 29:21,4, 2. Francis Repellin (Fr.) 211,90 — 29:07,3, 3. Baard Elden 184,70 — 27:16,0, 4. Trond Elden 196,60 — 28:19,4, 5. Andersen 193,30 — 28:04,3, 6. Apeland (všichni Nor.) 191,70 — 28:15,2. — 9. Pustějovský 188,50 — 28:56,4, 14. Mäka 192,10 — 30:11,4, 17. Kečka 180,80 — 29:31,7. — Startovalo 49 sdruženářů, všichni byli klasifikováni.

Skok: 1. Markvardt (SSSR) 224,1 (84 a 84), 2. Skopek 216,2 (84,5 a 81), 3. Repellin 211,9 (83 a 82). — 15. Mäka 192,1 (78 a 77,5), 17. Pustějovský 188,5 (77 a 77,5), 26. Kečka 180,8 (76 a 74). — 10 km: 1. Baard Elden 27:16,0, 2. Ogiwara (Jap.) — 38,7, 3. Andersen — 48,3. — 7. Pustějovský — 1:40,4, 15. Skopek — 2:05,4, 17. Kečka — 2:15,7, 27. Mäka — 2:55,4.

Závod sdružený družstev: 1. Norsko (Trond Elden, Jon Andersen, Baard Elden) 1:20:46,9, 2. CSSR (Skopek, Mäka, Pustějovský) 1:24:45,6, 3. Francie (Repellin, Girard, Bohard) 1:25:09,6, 4. NDR 1:26:15,8, 5. SSSR 1:26:46,3, 6. Finsko 1:27:13,3! — Všechny 12 startujících družstev bylo klasifikováno. — Skok: 1. SSSR (Sarafanov, Markvardt, Azarkin) 589,1, 2. Rakousko (Stadelmann, Pichler, Ofner) 572,2, 3. CSSR 567,7.

Juniorky

5 km klasickým stylem: 1. Taťána Bondarevová (SSSR) 14:33,6, 2. Ann-Marie Karlssonová (Švéd.) a Stefania Belmontová (It.) obě — 21,8, 4. Vestgrenová (Nor.) — 30,0, 5. Rennerová (NDR) — 38,9, 6. Pravečková — 47,7. — 12. Bucharová — 57,8, 42. Horáková — 1:51,0,

53. Kulová — 2:13,8. — Všechny 73 startujících bylo klasifikováno.

15 km volnou technikou: 1. Gabriele Hessová 40:30,7, 2. Heike Wezelová — 26,7, 3. Sylke Meyerová (všechny NDR) — 50,0, 4. Grenrosová — 52,1, 5. Mičhejevová (obě SSSR) — 1:01,1, 6. Belmontová (It.) — 1:33,8. — 11. Bucharová — 2:20,0, 23. Horáková — 3:14,8, 32. Pravečková — 3:45,5, 33. Kulová — 3:52,9. — Všechny 66 startujících bylo klasifikováno.

3x5 km volnou technikou: 1. NDR (Sylke Meyerová, Heike Wezelová, Gabriele Hessová) 43:06,5, 2. SSSR (Mičhejevová, Smirnovová, Bondarevová) — 41,8, 3. Itálie (Bettegova, Baronová, Belmontová) — 1:02,1, 4. Norsko — 1:04,4, 5. NSR — 1:48,4, 6. Finsko — 2:05,7. Štafeta ČSSR byla diskvalifikována. Z 18 startujících štafet bylo 17 klasifikováno.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

23.—31. ledna v Madonně di Campiglio

Junioři

Sjezd (délka tratě 2800 m, převýšení 600 m): 1. Kaspar Gilgenrainer 1:33,15, 2. Wolfgang Grassl (oba NSR) — 0,09, 3. Peter Rzehak (Rak.) — 0,41, 4. Moe (USA) — 0,47, 5. Maxa — 0,66, 6. Krohn (Nor.) — 0,84. — 17. Surový — 1,88, 39. Kučera — 3,20, 42. Čermák — 3,56. — Ze 73 startujících bylo 71 klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 530 m, 41 branek): 1. Jeremy Nobis (USA) 1:35,26, 2. Sergio Bergamelli (It.) — 0,59, 3. Peter Rzehak — 0,72, 4. Čistakov (SSSR) — 0,87, 5. Gilgenreiner — 0,90, 6. Kjuus (Nor.) — 1,35. — 13. Kučera — 1,77, 41. Surový — 4,04, 48. Čermák — 4,49, 50. Maxa — 4,54. Z 88 startujících bylo 78 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 250 m, v obou kolech 38 branek): 1. Gregor Grilc (Jug.) 2:05,55 [1:01,24 a 1:04,31], 2. Janne Liskinen (Fin.) — 0,18 [1:01,10 a 1:04,63], 3. Jeremy Nobis — 0,73 [1:00,87 a 1:05,41], 4. Čistakov — 0,93, 5. Grosjean — 0,97, 6. Schadinger (oba USA) — 1,00. — 12. Maxa — 1,72 [1:02,10 a 1:05,17], 31. Kučera — 2,68 [1:02,34 a 1:05,89], 35. Surový — 2,92 [1:02,59 a 1:05,88], 61. Čermák 5,46 [1:04,24 a 1:06,77]. — Z 92 startujících bylo 80 klasifikováno.

Slalom (převýšení 170 m, v prvním kole 60, ve druhém 57 branek): 1. Stefan Salamanov (Bul.) 1:42,30 (52,69 a 49,61), 2. Tomas Fogdøe (Švéd.) — 0,65 (53,03 a 49,92), 3. Max Ancenay (Fr.) — 0,94 (53,33 a 49,91), 4. Nilsson (Švéd.) — 1,02, 5. Kimura (Jap.) — 1,05, 6. Grosjean — 1,16. — 16. Maxa — 3,83 (55,81 a 50,32), 20. Kučera — 5,16 (56,08 a 51,38), 30. Surový — 7,25 (57,33 a 52,22). Čermák závod nedokončil. — Ze 116 startujících bylo 96 klasifikováno.

Kombinace: 1. Konstantin Čistakov 37,53, 2. Max Ancenay 45,10, 3. Vlastimil Maxa 46,04, 4. Puckett (USA) 48,26, 5. Glassey (Švýc.) 52,28, 6. Rzehak 56,93. — 15. Surový 92,70, 17. Kučera 93,97. — Bylo klasifikováno 34 juniorů.

Juniorky

Sjezd (délka tratě 2400 m, převýšení 530 m): 1. Andrea Schwarzenbergerová (NSR) 1:15,24, 2. Sabine Gintherová (Rak.) — 0,03, 3. Ulla Lodzinová (SSSR) — 0,49, 4. Potisková (Jug.) — 0,81, 5. Haasová (Rak.) — 1,03, 6. Streetová (USA) — 1,05. — 11. Kormanáková — 1,51, 21. Pochobradská — 2,56, 24. Tarasovičová — 2,61, 44. Sochoká —

4,09. — Všechny 47 startujících bylo klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 400 m, 34 branek): 1. Sabine Gintherová 1:16,26, 2. Andrea Schwarzenbergerová — 0,07, 3. Aline Mandrillonová (Fr.) — 0,75, 4. Spatschilová — 0,76, 5. Müllerová-Schunková (obě NSR) — 1,09, 6. Perezová (It.) — 1,42. — 19. Kormanáková — 2,80, 28. Tarasovičová — 3,43, 31. Pochobradská — 3,55, 38. Sochoká — 4,13. Z 57 startujících bylo 57 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 250 m, v obou kolech 36 branek): 1. Sabine Gintherová 1:53,22 (54,84 a 58,38), 2. Bibiana Perezová — 0,49 (55,51 a 58,20), 3. Elfriede Ederová (Rak.) — 0,84 (55,53 a 58,53), 4. Kjoerstadová (Nor.) — 1,29, 5. Oberhoferová (It.) — 1,53, 6. Girardová (Fr.) — 1,65. — 14. Kormanáková — 2,32 (56,40 a 59,14), 32. Pochobradská — 4,40 (57,36 a 1:00,26), 48. Tarasovičová — 6,90 (58,89 a 1:01,23), 52. Sochoká — 9,14 (59,31 a 1:02,36). Z 64 startujících bylo 55 klasifikováno.

Slalom (převýšení 170 m, v prvním kole 50, ve druhém 55 branek): 1. Renate Oberhoferová 1:37,98 (47,64 a 50,34), 2. Tanis Huntová (USA) — 0,67 (47,79 a 50,86), 3. Raymonde Ansanayová (Fr.) — 1,01 (47,73 a 51,26), 4. Ederová — 1,33, 5. Nowenová (Švéd.) — 1,57, 6. Schmidingerová (USA) — 2,03. — 19. Kormanáková — 6,86 (50,82 a 54,02), 21. Tarasovičová — 7,40 (51,37 a 54,01), 24. Pochobradská — 8,36 (51,47 a 54,87), 28. Sochoká — 10,42 (52,89 a 55,51). — Z 61 startujících bylo 33 klasifikováno.

Kombinace: 1. Sabine Gintherová 16,74, 2. Krista Schmidingerová 54,41, 3. Raymonde Ansanayová 54,58, 4. Nowenová 61,35, 5. Serraová (It.) 76,05, 6. Müllerová-Schunková 34,67. — 8. Kormanáková 89,44, 11. Pochobradská 133,07, 13. Tarasovičová 147,60, 17. Sochoká 204,05. — Bylo klasifikováno 18 juniorek.

Velká cena Slovenska ve sjezdovém lyžování

18.—20. března 1988 Skalnaté Pleso

MUŽI

Slalom (převýšení 175 m, v obou kolech 62 branek): 1. Peter Kunkela (PS B. Bystrica) 1:54,25 (58,98 a 55,27), 2. Miroslav Kolář (Dukla Liberec) — 1,44 (59,85 a 55,84), 3. Jiří Dařílek (VŠ Praha) — 2,04 (60,26 a 56,03), 4. Vokřál (Tech. Brno) — 3,97, 5. Dubovský (PS B. Bystrica) — 4,59, 6. Čermák (Sp. Rokytnice) — 5,06, 7. Kováč (VŠT Košice) — 5,29, 8. Rogalski (Polsko) — 5,88, 9. Hlanovský (Jasná L. Mikuláš) — 6,79, 10. Mudroch — 8,95, 11. Schimmer (oba Bohemians) — 10,00, 12. Tomáš Kučera (Chemie Ústí n. L.) — 10,37, 13. Volpich (VŠ Praha) — 10,93, 14. Samohel (Sp. Rokytnice) — 11,37, 15. Valeš (Dukla Liberec) — 11,44.

Obří slalom (převýšení 310 m, v prvním kole 45, ve druhém 43 branek): 1. Peter Jurko 2:09,31 (58,97 a 70,34), 2. Peter Kunkela — 1,34 (62,02 a 68,63), 3. Leonid Melnikov (SSSR) — 1,88 (60,98 a 70,21), Miroslav Schimmer — 1,88 (61,02 a 70,17), 5. Vokatý (Tech. Brno) — 1,94, 6. Kolář — 2,05, 7. Daniel Kučera (Bohemians) — 2,23, 8. Novotný (Dukla Liberec) — 2,29, 9. Maxa (Šum. Vimperk) — 2,58, 10. Vokřál — 3,10, 11. Marián Břeš (PS B. Bystrica) — 3,23, 12. Smárik (Žilina) — 3,51, 13. Veselý (Bohemians) — 3,63, 14. Kirichenilo (SSSR) — 3,38, 15. Svetina (Jug.) — 3,80.

Kombinace

1. Kunkela 9,53, 2. Kolář 23,03, 3. Vokřál 45,34, 4. Dubovský 66,41, 5. Schimmer 72,02, 6. Kováč 72,21,7. Čermák 73,85, 8. Ilanovský 86,11, 9. Mudroch 90,06, 10. Tomáš Kučera 136,23.

ZENY

Slalom (převýšení 175, v obou kolech 58 branek): 1. Lucia Medzihradská [PS B. Bystrica] 1:47,68 (52,30 a 55,38), 2. Monika Hojstříčová [UK Bratislava] — 0,73 (52,90 a 55,51), 3. Olga Loginová [SSSR] — 1,09 (53,14 a 55,63), 4. Milanová [UK Bratislava] — 1,91, 5. Schimmerová [VTŽ Chomutov] — 2,48, 6. Boráňová [UK Bratislava] — 3,45, 7. Pircová [Jug.] — 4,36, 8. Pochobradská [PS B. Bystrica] — 4,60, 9. Trzebniaiová — 4,83, 10. Zagatová (obě Pol.) — 5,15, 11. Koulová [Bohemians] — 5,83, 12. Jandová [Sl. Liberec] — 5,97, 13. Mochylová [Pol.] — 6,36, 14. Sochocká [Chemie Ústí n. L.] — 7,15, 15. Chalupníková [Tech. Brno] — 7,59.

Obří slalom (převýšení 310 m, v prvním kole 45, ve druhém 42 branek): 1. Lenka Kebrlová 2:16,66 (62,35, 74,31), 2. Katarzina Szafranská [Pol.] — 0,46, (62,51 a 74,61), 3. Olga Loginová — 1,44 (63,78 a 74,32), 4. Hojstříčová — 2,55, 5. Zagatová — 3,23, 6. Bugová [SSSR] — 3,54, 7. Milanová — 3,61, 8. Petrová [UK Bratislava] — 3,89, 9. Mochylová — 4,24, 10. Schimmerová — 4,46, 11. Andrejejeva [SSSR] — 6,63, 2. Paličková [SSSR] — 6,78, 13. Bachledová [Pol.] — 7,17, 14. Boráňová — 7,30, 15. Kapučianová [Bohemians] — 8,00.

Kombinace

1. Loginová 16,47, 2. Hojstříčová 21,71, 3. Milanová 36,18, 4. Schimmerová 45,45, 5. Zagatová 53,78, 6. Mochylová 68,11, 7. Boráňová 70,61, 8. Pochobradská 92,37, Andrejejeva 96,77, 10. Sochocká 124,67.

Přebory ČSSR dorostu

Běžecské disciplíny 25.—28. února ve Vysokém nad Jizerou

Mladší dorostenci — 7 km klasickým způsobem: 1. Pavel Chlum [Elitex Jablonec] 24:07,1, 2. Lubomír Petřík [Tesla Liptovský Hrádok] — 5,9, 3. Stanislav Ježík [Spartak Dubnica] — 54,8, 4. Janíček [Nové Město na Moravě] — 59,8, 5. Ilanovský [Tesla Lipt. Hrádok] — 1:16,9, 6. Nováček [Dukla Liberec] — 1:20,3. — **5 km volnou technikou:** 1. Petr Janíček 15:30,1, 2. Pavel Chlum — 2,6, 3. Stanislav Ježík — 9,0, 4. Mánek [Šumavan Vimperk] — 10,1, 5. Rösler [Elitex Jablonec] — 11,5, 6. Petřík — 12,5. — **3x5 km klasickým způsobem:** 1. Středoslovenský kraj I. (Miroslav Ilanovský, Stanislav Ježík, Lubomír Petřík) 49:07,0, 2. Severočeský kraj I. [Rösler, Nováček, Chlum] — 1,2, 3. Středoslovenský kraj II. [Danko, Sopko, Panica] — 1:38,1, 4. Východočeský kraj I. — 1:49,7, 5. ČH Banská Bystrica — 1:50,1, 6. Severočeský kraj II. — 2:16,7.

Starší dorostenci — 10 km klasickým způsobem: 1. Milan Majliš [Baník Kremnica] 31:16,9, 2. Gunnar Havel [Univerzita Brno] — 36,4, 3. Štefan Korsch [Baník Kremnica] — 40,1, 4. Koucký — 1:25,4, 5. Čepelka (oba Dukla Liberec) — 1:28,1, 6. Krátký [Jiskra Králupy] — 1:32,8. — **7 km volnou technikou:** 1. Milan Majliš 20:29,2, 2. Martin Koucký — 13,2, 3. Jiří Kvapil [ČZ Strakonice] — 29,0, 4. Krátký — 29,1, 5. Čepelka — 40,0, 6. Korsch — 41,8. — **3x7 km klasickým způsobem:** 1. Jihomoravský kraj [Jiří Zahradník, Josef Kučera, Gunnar Havel] 1:10:11,8, 2. TJ Kremnica [Kostík, Korsch, Majliš] — 26,2, 3. Dukla Liberec I. [Hartman, Čepelka, Koucký] — 46,8, 4. ČH Strbské Pleso — 1:07,1, 5. Dukla Liberec II. — 1:29,4, 6. Východočeský kraj II. — 1:31,7.

Mladší dorostenky — 5 km klasickým způsobem: 1. Martina Vondrová 18:25,5, 2. Lucie Chroustovská (obě Elitex Jablonec) — 14,1, 3. Jana Nováková [Ski Jilemnice] — 21,5, 4. Tučková [ČZ Strakonice] — 22,7, 5. Brabcová [Nové Město na Moravě] — 42,3, 6. Pudová [Elitex Jablonec] — 54,7. — **3 km volnou technikou:** 1. Lenka Tučková 10:49,7, 2. Gabriela Sůvová [Elitex Jablonec] — 24,9, 3. Lucie Chroustovská a Jiřina Rázlová [Jiskra Harrachov] obě — 27,1, 5. Vondrová — 31,8, 6. Denková [Šumavan Vimperk] — 34,3. — **3x3 km klasickým způsobem:** 1. Elitex Jablonec I. [Gabriela Sůvová, Lucie Chroustovská, Martina Vondrová] 34:33,4, 2. Východočeský kraj I. [Nováková, Knoblochová, Rázlová] — 30,5, 3. Východočeský kraj II. [Zelingerová, Janková, Štemberová] — 57,5, 4. ČH Banská Bystrica I. — 57,8, 5. OV ČSTV Jablonec — 1:33,1, 6. Jihočeský kraj I. — 1:39,2.

Starší dorostenky — 7 km klasickým způsobem: 1. Jaroslava Páříčková [TJ Kremnica] 26:57,4, 2. Jitka Temlová [Nové Město na Moravě] — 3,7, 3. Renata Čambalíková — 12,2, 4. Šimůnková (obě Elitex Jablonec) — 15,7, 5. Mihoková [Tesla Liptovský Hrádok] — 31,7, 6. Bucharová [Sokol Dolní Branná] — 34,1. — **5 km volnou technikou:** 1. Soňa Mihoková 16:17,2, 2. Miroslava Sabáková [ČH Strbské Pleso] — 1:14,0, 3. Renata Čambalíková — 1:19,0, 4. Páříčková — 1:28,9, 5. Bucharová — 1:40,3, 6. Rovnářková [Tesla Liptovský Hrádok] — 1:46,3. — **3x5 km klasickým způsobem:** 1. Středoslovenský kraj I. [Jaroslava Páříčková, Soňa Mihoková, Miroslava Sabáková] 54:42,7, 2. Východočeský kraj I. [Bucharová, Fajstarová, Horáková] — 22,3, 3. TJ Nové Město na Moravě [Sobková, Bártová, Temlová] — 31,2, 4. Elitex Jablonec — 1:01,6, 5. Východočeský kraj II. — 1:46,5, 6. Východočeský kraj III. — 2:55,9.

Sjezdové disciplíny 9.—12. března ve Špindlerově Mlýně a v Herlíkovicích

DOROSTENCI

Slalom ročník 1970: 1. Michal Bučko [PS Banská Bystrica] 1:47,91, 2. Tomáš Kurek [VP Frýdek-Místek] — 1,28, 3. Jan Káňa [Sigma Dolní Benešov] — 7,40, 4. Lágrner [PS Karlovy Vary] — 7,47, 5. Dvorský [ZVL Dol. Kubín] — 7,72, 6. Antol [Jasná Lipt. Mikuláš] — 7,98. — **Ročník 1971:** 1. David Čermák [Spartak Rokytnice] 1:48,64, 2. Viktor Klíma [Slovan Špindlerův Mlýn] — 1,66, 6. Peter Klauz [ZVL Dol. Kubín] — 2,57, 4. Rajniak [Jasná Lipt. Mikuláš] — 4,40, 5. Hrdý [Tatran Svoboda] — 5,29, 6. Chaloupský [AS Vrchlabí] — 7,29. — **Ročník 1972:** 1. Petr Jirásek [Bohemians] 1:48,27, 2. Roman Kikloš [Jasná Lipt. Mikuláš] — 2,94, 3. Radim Košek [Textilana Liberec] — 5,65, 4. Dudev [Jiskra Harrachov] — 6,29, 5. Mišura [PS Banská Bystrica] — 7,31, 6. Bláha [TJ Vítkovice] — 7,72.

Obří slalom ročník 1970: 1. Dan Kučera [Bohemians] 2:21,75, 2. Vlastimil Maxa [Šumavan Vimperk] — 1,02, 3. Michal Bučko — 2,37, 4. Kurek — 4,04, 5. Dumbrovský [TJ Rožnov] — 6,45, 6. Antol — 8,10. — **Ročník 1971:** 1. David Čermák 2:24,68, 2. Radim Horák [TJ Rožnov] — 1,00, 3. Tomáš Kučera [Chemická Ústí n. L.] — 1,46, 4. Čanecký — 2,04, 5. Gregor (oba PS Banská Bystrica) — 3,36, 6. Čulý [ZTS Martin] — 3,68. — **Ročník 1972:** 1. Branislav Surový [Jasná Lipt. Mikuláš] 2:24,79, 2. Petr Jirásek — 1,54, 3. Roman Kikloš — 1,87, 4. Janýš [PS Ban. Bystrica] — 1,93, 5. Košek — 2,54, 6. Venglarčík [PS Ban. Bystrica] — 3,53.

Superobří slalom ročník 1970: 1. Michal Bučko 1:28,43, 2. Vlastimil Maxa

— 0,40, 3. Dan Kučera — 0,41, 4. Antol — 1,93, 5. I. Surový [PS Ban. Bystrica] — 2,12, 6. Kurek — 2,75. — **Ročník 1971:** 1. Peter Klauz 1:30,73, 2. Miroslav Petrů [Jasná Lipt. Mikuláš] — 0,01, 3. David Čermák — 0,09, 4. Klíma a Kučera oba — 0,42, 6. Gregor — 0,77. — **Ročník 1972:** 1. Branislav Surový 1:28,18, 2. Roman Kikloš — 1,64, 3. Daniel Janýš — 2,14, 4. Jirásek — 2,61, 5. Mišura — 2,75, 6. Sanitrat [PS Ban. Bystrica] — 3,16.

Sjezd ročník 1970: 1. Vlastimil Maxa 1:19,86, 2. Michal Bučko — 0,27, 3. Dan Kučera — 0,34, 4. I. Surový — 1,38, 5. Dvorský — 2,41, 6. Příhoda [Chemická Ústí n. L.] — 2,80. — **Ročník 1971:** 1. David Čermák 1:19,90, 2. Tomáš Kučera — 0,86, 3. Peter Klauz — 2,45, 4. Gregor — 2,76, 5. Horák — 3,25, 6. Hrdý — 3,30. — **Ročník 1972:** 1. Branislav Surový 1:20,10, 2. Zlatko Dudev [Jiskra Harrachov] — 1,62, 3. Daniel Janýš — 2,79, 4. Jirásek — 2,96, 5. Mišura — 3,24, 6. Venglarčík — 3,42.

DOROSTENKY

Slalom ročník 1970: 1. Veronika Tarasovičová [PS Ban. Bystrica] 1:57,80, 2. Dagmar Kapučianová [Bohemians] — 0,07, 3. Zuzana Rohalová [UK Bratislava] — 1,05, 4. Hrnčířová [AS Vrchlabí] — 2,97, 5. Mravcová [ZTK Zvolen] — 5,05, 6. Hubáčková [Jasná Lipt. Mikuláš] — 6,00. — **Ročník 1971:** 1. Petra Husárová [Šumavan Vimperk] 1:59,23, 2. Miriam Böhmerová [Jasná Lipt. Mikuláš] — 0,72, 3. Martina Uldrichová [SA ČSTV Klatovy] — 1,15, 4. Ostárková [Baník Ostrava] — 1,25, 5. Jelínková [Chemická Ústí n. L.] — 1,65, 6. Peterková [Slovo Bruntál] — 3,32. — **Ročník 1972:** 1. Andrea Hošková [LIAZ Jablonec] 1:58,16, 2. Jana Krnavcová [PS Ban. Bystrica] — 0,45, 3. Lenka Kubečková [Slovan Pec] — 0,91, 4. Sebeňová [PS Ban. Bystrica] — 3,62, 5. Janů [RH Brno] — 3,94, 6. Kurková [Jasná Lipt. Mikuláš] — 4,59.

Obří slalom 1970: 1. Zuzana Kormaňáková [Jasná Lipt. Mikuláš] 1:13,25, 2. Elena Holubyová [PS Ban. Bystrica] — 1,43, 3. Dagmar Kapučianová — 2,45, 4. Rohalová — 2,58, 5. Pažoutová [TJ Gottwaldov] — 3,58, 6. Šponarová [Baník 1. máj Karviná] — 4,26. — **Ročník 1971:** 1. Mirka Sochocká [Chemická Ústí n. L.] 1:14,78, 2. Martina Ostárková — 0,43, 3. Katka Peterková — 1,02, 4. Uldrichová — 1,66, 5. M. Böhmerová — 2,05, 6. Husárová — 2,20. — **Ročník 1972:** 1. Kateřina Blahová [RH Gottwaldov] 1:14,37, 2. Jana Krnavcová — 0,90, 3. Naďa Sebeňová — 1,22, 4. Monika Janů — 1,29, 5. Hošková — 1,69, 6. Kubečková — 1,84.

Superobří slalom ročník 1970: 1. Zuzana Kormaňáková 1:29,30, 2. Zuzana Rohalová — 1,50, 3. Dagmar Kapučianová — 3,10, 4. Holubyová — 3,40, 5. Pažoutová a E. Böhmerová [Jasná Lipt. Mikuláš] obě — 3,57. — **Ročník 1971:** 1. Mirka Sochocká 1:29,85, 2. Hana Pochobradská — 0,16, 3. Petra Husárová — 2,65, 4. Kalošová [ZVL Dol. Kubín] — 2,86, 5. M. Böhmerová — 2,90, 6. Jelínková — 3,76. — **Ročník 1972:** 1. Jana Krnavcová 1:31,24, 2. Naďa Sebeňová — 0,19, 3. Beata Durmanová [Jasná Lipt. Mikuláš] — 0,54, 4. Vondráčková [Jiskra Harrachov] — 0,75, 5. Kubečková — 0,97, 6. Berná [PS Ban. Bystrica] — 2,56.

Sjezd ročník 1970: 1. Zuzana Kormaňáková 1:23,94, 2. Jana Mravcová — 1,75, 3. Veronika Tarasovičová — 1,83, 4. Pažoutová — 2,57, 5. Rohalová — 2,70, 6. E. Böhmerová — 3,52. — **Ročník 1971:** 1. Hana Pochobradská 1:24,74, 2. Miriam Böhmerová — 0,71, 3. Mirka Sochocká — 1,03, 4. Husárová — 1,39, 5. Skládaná [VŠZ Košice] — 1,42, 6. Ostárková — 2,14. — **Ročník 1972:** 1. Veronika Berná 1:23,39, 2. Jana Krnavcová — 0,58, 3. Tereza Vondráčková — 0,82, 4. Kurková — 1,77, 5. Kubečková — 1,78, 6. Karamanová [PS Ban. Bystrica] — 2,33.

Skok a závod sdružený
11.—13. března
v Tatrské Lomnici

Závod sdružený — mladší dorostenci:
1. Zbyněk Pánek (SVS-M Vrchlabí) 438,50, 2. Ján Bieličik (ČH Štrbské Pleso) 389,71, 3. Jan Pidanic (Dukla Liberec) 386,27, 4. Hradil (ČH Štrbské Pleso) 376,90, 5. Čejchan (Dukla Liberec) 372,07, 6. Pitro (SVS-M Vrchlabí) 365,82.
— **Starší dorostenci:** 1. Jozef Kečka (ČH Štrbské Pleso) 436,10, 2. Radomír Skopek (Dukla Liberec) 418,30, 3. David Solďát (SVS-M Vrchlabí) 394,20, 4. Kraus

(Dukla Liberec) 392,20, 5. Krasuľa (ČH Štrbské Pleso) 359,00, 6. Machart (Dukla Liberec) 339,70.

Skoky — mladší dorostenci P 55 m: 1. Jiří Vaverka (MEZ Frenštát) 94,7 (61), 2. Martin Bayer 91,5 (59,5), 3. Ondřej Krchman (oba Dukla Ban. Bystrica) 90,5 (59,5), 4. Berka (Dukla Liberec) 86,8 (58), 5. Bieličik (ČH Štrbské Pleso) 85,8 (58), 6. Rydval (Dukla Liberec) 82,9 (57,5). — **P 70 m:** 1. Martin Bayer 170,0 (80 a 71), 2. Martin Berka 160,1 (74 a 73), 3. Marián Mesík (Dukla Ban. Bystrica) 158,6 (76,5 a 70,5), 4. Dyntar (Dukla Liberec) 152,1 (69 a 73), 5. Vaverka

150,9 (73 a 69,5), 6. Lamper (Dukla Ban. Bystrica) 150,5 (69 a 72). — **Starší dorostenci P 55 m:** 1. František Jež (MEZ Frenštát) 211,7 (66 a 62), 2. Jiří Rázl (SIS Jilemnice) 201,0 (64,5 a 62), 3. Tomáš Raszka (MEZ Frenštát) 199,7 (60,5 a 65), 4. Skopek 193,2 (61 a 62), 5. Kukačka (oba Dukla Liberec) 181,3 (58 a 62), 6. Seget (Dukla Ban. Bystrica) 178,4 (59,5 a 57,5). — **P 70 m:** 1. František Jež 217,6 (85 a 87), 2. Tomáš Raszka 202,2 (79 a 86,5), 3. Ivan Seget 195,4 (80,5 a 82), 4. Skopek 192,2 (78,5 a 82), 5. Kukačka 187,0 (77 a 81,5), 6. Krasuľa (ČH Štrbské Pleso) 183,8 (77 a 79,5).

SVĚTOVÉ POHÁRY

SEJZDOVÉ DISCIPLÍNY

Ženy

Sjezd 5. března v Aspen (délka tratě 2134 m, převýšení 588 m): 1. Oertllová (Švýc.) 1:28,33, 2. Möslenlechnerová (NSR) — 0,23, 3. Zellerová (Švýc.) — 0,38, 4. Quittetová (Fr.) — 0,40, 5. Wallingerová (Rak.) — 0,43, 6. Leeová (Kan.) — 0,61, 7. Flginiová (Švýc.) — 0,66, 8. Gutensohnová (Rak.) — 0,84, 9. Merleová (Fr.) — 1,02, 10. Marzolaová (It.) — 1,09, 11. Allenderová (USA) — 1,37, 12. Dedlerová (NSR) — 1,39, 13. Speschaová (Švýc.) — 1,62, 14. Meierová (NSR) — 1,70, 15. Larocheová (Kan.) — 1,75.

Slalom 6. března v Aspen (převýšení 170 m, v prvním kole 54, ve druhém 48 branek): 1. Steinerová 1:16,41 (38,97 a 37,44), 2. Wachterová — 0,64, 3. Maierhoferová (všechny Rak.) — 0,91, 4. Freiherová (Fr.) a Buderová (Rak.) obě — 1,59, 6. Madsenová (USA) — 1,70, 7. Percyová (Kan.) — 2,12, 8. Voelkerová — 3,63, 9. Pelletierová — 5,15, 10. Dahlgrenová — 6,60, 11. Frostová — 7,50, 12. Skalingová — 8,00, 13. Knappová (všechny USA) — 8,66, 14. Rattrayová (Nový Zé.) — 12,41, 15. Linnebergová (Chile) — 20,42.

Obří slalom 7. března v Aspen (převýšení 349 m, v obou kolech 52 branek): 1. Meierová 2:23,16 (1:12,35 a 1:10,81), 2. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 0,28, 3. Maierová (Rak.) — 0,57, 4. Svetová (Jug.) — 0,84, 5. McKinneyová (USA) — 1,16, 6. Quittetová — 1,70, 7. Wachterová — 1,90, 8. Hurlerová (NSR) — 1,98, 9. Merleová a Kinshoferová-Güthleinová (NSR) obě — 1,99, 11. Salvenmoserová (Rak.) — 2,82, 2. Oertllová — 2,89, 13. Nilssonová (Švéd.) — 3,43, 14. Kirchlerová (Rak.) — 3,74, 15. Armstrongová (USA) — 3,78.

Sjezd 12. března v Rosslund (délka tratě 2847 m, převýšení 700 m): 1. Flginiová 1:42,41, 2. Oertllová — 0,89, 3. Wallingerová — 1,26, 4. Gutensohnová — 1,40, 5. Percyová — 1,42, 6. Kronbergerová (Rak.) — 1,66, 7. Leeová — 1,92, 8. Zanglerlová (Rak.) — 2,09, 9. Kirchlerová — 2,10, 10. Larocheová — 2,12, 11. Wolflová (Rak.) — 2,33, 2. Thysová (USA) — 2,40, 13. Möslenlechnerová — 2,49, 14. Grahamová (Kan.) — 2,61, 15. Bournisseová (Švýc.) — 2,63.

Obří slalom 24. března v Saalbachu (převýšení 306 m, v prvním kole 44, ve druhém 46 branek): 1. Svetová 2:13,91 (1:04,92 a 1:08,99), 2. Wachterová — 0,37, 3. Maierová — 0,39, 4. Meierová — 0,44, 5. Hurlerová — 0,57, 6. Teyssierová (Fr.) — 0,77, 7. Hächerlová — 1,19, 8. Fernandezová-Ochoaová — 1,46, 9. Burnová (Švýc.) — 1,48, 10. Guignardová (Fr.) — 1,75, 11. Nilssonová — 1,90, 12. Kiehllová (NSR) — 1,94, 13. Kindlerová (Licht.) — 2,11, 14. Roffeová (USA) — 2,22, 15. McKinneyová — 2,34.

Muži

První sjezd 11. března ve Vailu (délka tratě 3819 m, převýšení 903 m): 1. Hein-

zer (Švýc.) 2:29,32, 2. Plé (Fr.) — 0,41, 3. Girardelli (Luc.) — 1,15, 4. Mair (It.) — 1,24, 5. Müller (Švýc.) — 1,50, 6. Boyd — 1,51, 7. Bosinger — 2,15, 8. Moar (všichni Kan.) — 2,38, 9. Assinger (Rak.) — 2,48, 10. Stevens (Kan.) — 2,60, 11. Zurbriggen (Švýc.) — 2,63, 12. Eriksson (Švéd.) — 2,79, 13. Colturi (It.) — 2,84, 14. Alpiger (Švýc.) a Lee (Austr.) oba — 3,03.

Druhý sjezd 12. března ve Vailu (délka tratě 3819 m, převýšení 903 m): 1. Müller 2:25,75, 2. Stevens — 0,51, 3. Girardelli — 0,74, 4. Wirsberger (Rak.) — 1,06, 5. Boyd — 1,14, 6. Mair — 1,25, 7. Plé a Belczyk (Kan.) oba — 1,37, 9. Heinzer — 1,38, 10. Verneret (Fr.) — 1,48, 11. Stock — 1,64, 12. Höflechner (oba Rak.) — 1,69, 13. Alpiger — 1,71, 14. Mader (Rak.) — 1,73, 15. Assinger a Alphand (Fr.) oba — 1,74.

Superobří slalom 13. března ve Vailu (délka tratě 2405 m, převýšení 621 m): 1. Piccard (Fr.) 1:45,97, 2. Wasmeyer (NSR) — 0,22, 3. Girardelli — 0,26, 4. Zurbriggen — 0,29, 5. Tomba (It.) — 0,45, 6. Stock — 0,72, 7. Müller — 1,02, 8. Mader — 1,06, 9. Strolz (Rak.) — 1,17, 10. Wenzel (Licht.) — 1,36, 11. Alphand — 1,47, 12. Eriksson — 1,54, 13. Pfaffenbichler (Rak.) — 1,85, 14. Höflechner a Belczyk oba — 1,95.

Sjezd 19. března v Are (délka tratě 2690 m, převýšení 787 m): 1. Alpiger 1:44,48, 2. Sbardellotto (It.) — 0,49, 3. Heinzer — 0,60, 4. Mair — 0,79, 5. Wasmeyer — 1,29, 6. Boyd — 1,32, 7. Müller — 1,33, 8. Wirsberger — 1,39, 9. Stevens (Kan.) a Stock oba — 1,61, 11. Piccard — 1,68, 12. Zurbriggen — 1,69, 13. Tefre (Nor.) — 1,79, 14. Assinger — 1,84, 15. Vitalini (It.) — 1,91.

Slalom 20. března v Are (převýšení 179 m, v prvním kole 57, ve druhém 62 branek): 1. Tomba 1:41,41 (49,90 a 51,51), 2. McGrath (USA) — 0,22, 3. Mader — 0,25, 4. Wörndl (NSR) — 1,02, 5. Stenmark — 1,23, 6. Sundqvist (oba Švéd.) — 1,57, 7. Benedik (Jug.) — 1,70, 8. Strolz — 1,79, 9. Roth (NSR) — 1,83, 10. Tritscher (Rak.) — 1,85, 11. Halvarsson (Švéd.) — 2,73, 12. Bouvet (Fr.) — 2,87, 13. Pistor (NSR) — 3,33, 14. Okabe (Jap.) — 3,49, 15. Edalini (It.) — 4,03.

Kombinace 19. a 20. března v Are: 1. Mader 36,44, 2. Zurbriggen 50,34, 3. Strolz 69,77, 4. Piccard 82,99, 5. Halvarsson 94,27, 6. Müller 101,44, 7. Eriksson 104,98, 3. Heinzer 112,36, 9. Girandet (Švýc.) 112,44, 10. Boyd 114,87, 11. Olson (USA) 115,24, 2. Genolet (Švýc.) 127,07, 13. Rey (Fr.) 128,05, 14. Hudson 128,86, 15. Brown (oba USA) 124,21.

Slalom 22. března v Oppdalu (převýšení 207 m, v prvním kole 65, ve druhém 64 branek): 1. Tomba 1:52,75 (57,30 a 55,45), 2. Okabe — 0,55, 3. Frömmelt (Licht.) — 1,05, 4. Zurbriggen — 1,22, 5. Mader — 1,43, 6. Benedik — 1,45, 7. Stangassinger (Rak.) — 1,78, 8. Bittner (NSR) — 1,82, 9. Nilsson (Švéd.) — 1,91, 10. Köhlichler (Rak.) 2,05, 11. Roth — 2,29, 12. Berthold (Rak.) — 2,70, 13.

Déléza (Švýc.) — 3,51, 14. Jagge — 3,64, 15. Furuseth (oba Nor.) — 4,42.

Superobří slalom 24. března v Saalbachu: 1. Hangl (Švýc.) 1:24,43, 2. Strolz — 0,53, 3. Girardelli — 0,59, 4. Enn (Rak.) — 0,84, 5. Zurbriggen — 0,92, 6. Stock — 1,03, 7. Piccard — 1,47, 8. Pendo (It.) — 1,49, 9. Guele (Rak.) a Tomba oba — 1,55, 11. Alphand — 1,67, 12. Eriksson — 1,88, 13. Wenzel — 1,90, 14. Mayer (Rak.) — 1,92, 15. Čížman (Jug.) a Mader oba — 1,93.

Obří slalom 25. března v Saalbachu (převýšení 393 m, v prvním kole 49, ve druhém 52 branek): 1. Hangl 2:24,53 (1:08,60 a 1:15,93), 2. Girardelli — 0,12, 3. Zurbriggen — 0,87, 4. Strolz — 0,98, 5. Stenmark — 1,49, 6. Mader — 1,64, 7. Enn — 2,35, 8. Hinterseer (Rak.) — 2,42, 9. Čížman — 2,69, 10. Wörndl — 2,78, 11. Gaspoz — 2,82, 2. Pieren (oba Švýc.) — 3,09, 13. Stuffer (NSR) — 3,47, 14. Camozzi (It.) — 3,61, 15. Kröll (Rak.) — 3,72.

Slalom 26. března v Saalbachu (převýšení 208 m, v prvním kole 63, ve druhém 59 branek): 1. Frommelt 1:39,65 (51,02 a 48,63), 2. Bittner — 0,59, 3. Strolz — 0,83, 4. Zurbriggen — 1,08, 5. McGrath — 1,48, 6. Gerosa (It.) — 1,54, 7. Gstrein — 1,57, 8. Okabe — 1,73, 9. Nilsson — 1,74, 10. Mader — 1,90, 11. Tötsch (It.) — 2,12, 12. Stangassinger — 2,61, 13. Tritscher — 2,89, 14. Grigis (It.) — 3,48, 15. Pistor — 3,55.

SKOKANI

Závod na středním můstku 20. ledna ve Sv. Mořici: 1. Nykänen (Fin.) 216,7 (88,5 a 94), 2. Johnsen (Nor.) 215,6 (89,5 a 92), 3. Lederer (NDR) 211,0 (90 a 90,5), 4. Vettori (Rak.) 210,6 (86 a 93), 5. Tepeš (Jug.) 210,3 (85,5 a 93), **6. Ploc 206,0 (89 a 89)**, 7. Felder 204,7 (86,5 a 91), 8. Wiegela (oba Rak.) 204,1 (89 a 90), 9. Fidjestoel (Nor.) 203,7 (89,5 a 88), 10. T. Ylipulli (Fin.) 203,2 (86,5 a 91), 11. Bauer (NSR) 202,8 (88 a 88), 2. Eidhammer (Nor.) 201,3 (87 a 89), 13. Puikkonen 200,7 (87 a 90,5), 14. Laakkonen (oba Fin.) 200,6 (85,5 a 91), 15. Heumann (NSR) 198,8 (89 a 87), — **26. Švagerko 192,5 (86 a 87)**, 28. Raška 191,5 (85,5 a 85), **33. Jež 188,1**, 42. Parma 184,5, 45. Sindler, 47. Podzimek.

Závod na středním můstku 22. ledna v Gstaadu: 1. Ploc 218,0 (84 a 87), 2. Tepeš 214,7 (81,5 a 86,5), 3. Weissflog (NDR) 212,3 (82,5 a 84), 4. Puikkonen 210,3 (83 a 86), 5. Nykänen 210,1 (81,5 a 85,5), 6. Vettori 203,5 (82 a 81,5), 7. Heumann 203,2 (79,5 a 86), 8. Ch. Hauswirth (Švýc.) 202,3 (82 a 82), 9. Bauer 201,1 (82,5 a 82), 10. Bokloev (Švéd.) 200,9 (81,5 a 83,5), 11. Felder 199,8 (79,5 a 84,5), 12. Fidjestoel 199,7 (82 a 83,5), 13. Lederer 197,7 (79 a 84), 14. Johnsen 196,5 (80 a 83,5), 15. T. Ylipulli 196,2 (79,5 a 83,5). — **18. Parma 192,1 (76 a 83,5)**, **24. Švagerko 183,5 (80 a 76)**, **28. Raška 180,5 (75 a 78,5)**, **44. Dluhoš 171,9 (75 a 75)**, **45. Jež 171,1 (76 a 74)**, **50. Sindler 137,1 (75 a 62)**, **54. Podzimek 82,6 (74)**.

VÝZVA

Kolektiv zaměstnanců vzorné TJ Jiskra Harrachov se připojuje ke kampani nekuřáckých pracovišť. Je nás sice jen několik, ale všichni nekuřáci, a to ne teprve v souvislosti s letošním protikuřáckým tažením. Nejen v našich kancelářích, ale i v zasedací místnosti, kde je čilý provoz a kde se několikrát týdně scházejí lidé různých profesí i věkových kategorií (dobrovolní pracovníci v tělovýchově), se již asi 2 roky nekouří.

Jsmo přesvědčeni, že pracovníci v tělovýchově, spolu se zdravotníky a pedagogy, by měli stát v čele nekuřáckého šiku.

DOKÁŽEME TO?

Tělovýchova, sport a pohyb jsou atributy zdravého životního stylu. Každý pracovník v tělovýchově by se měl stát jeho nositelem a propagátorem. Protože kouření je neslučitelné se zdravým a moderním způsobem života, nechť je neslučitelné i s tělovýchovným pracovníkem!

Vyzýváme všechny pracovníky ČSTV (zejména profesionální, trenéry, cvičitele, aktivní sportovce, všechny, kdo jsou ve styku především s mládeží), aby na svých pracovištích nekouřili, aby nekouřili při jednáních, sportovních akcích, trénincích, aby se stali aktivními propagátory nekuřáctví.

JOSEF BERAN,
předseda TJ Jiskra Harrachov

Hana Pelikánová
Dana Zemánková
Ivan Sosna
Luděk Šablatura
Jindřich Šolc
Zaměstnanci TJ Jiskra Harrachov

VÍTĚZSTVÍ ČÍSLO JEDNA

V letošní sezóně se „Paní zima“ otočila k lyžařům zády a o to více byla znát obětavost pořadatelů (ovšem i potřeba kvalitní techniky).

Chci se vrátit k závodům CKvZ mužů ve skoku na lyžích, které se konaly ve dnech 19. a 20. prosince 1987 ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Týden před zahájením přišla obleva. Sníh mizel před očima a když jsem den před závodem přijížděl s technickým delegátem k Frenštátu, vypadalo počasí na předjaří, ne na prosinec. Po sněhu ani památky, teplota vzduchu kolem +10 °C a vytrvalý déšť. S otázkou, zda závody budou či nikoliv, vedla naše první cesta na můstek. Příjemné překvapení nás čekalo v podobě výborně připraveného a umělého sněhem pokrytého můstku. Přes ochotu pořadatelů udělat všechno bylo rozhodnuto, že i oficiální trénink se bude bodově hodnotit, a tím se vytvoří dostatečný prostor pro uskuetečnění závodů v plném rozsahu. V den závodu opět pršelo, ale přesto: díky pořadatelům zůstal můstek kvalitně připraven; trénink i odpolední závod proběhly bez problémů.

Ze soboty na neděli — pršelo, jen se lilo. Časně ráno musela nastoupit pracovní četa posílená trenéry Hubáčem, Schlanke, Höhnlem, Raškou a dalšími. Nakonec se připojili i oficiální rozhodčí. Z připravených zásob se doplnila holá místa a mohlo se závodit. Ukázalo se, jak je důležité mít v zásobě u hrany stolu a na dojezdu, dostatečné množství sněhu, které ne-

ubývá tak rychle, jako na můstku. V kritických chvílích se vždy jasně ukáže, jak jsou pořadatelé schopni závody organizovat.

Chtěl bych veřejně poděkovat celému oddílu lyžování MEZ Frenštát pod Radhoštěm, zvláště řediteli závodu ing. Sedláčkovi, správci materiálu Otovi Michnovi, trenérům Hubáčovi, Höhnlovi, Raškovi, Schlankeovi a všem dalším, kteří se v nepříznivém počasí přičinili o úspěch závodu.

JIŘÍ PODZIMEK
odpovědný referent
skoku STK-R VSL ÚV ČSTV

Ani v alpských zemích to letos neměli se sněhem jednoduché. To se týká průměrných lyžařů i hvězd. Armin Bittner (vlevo) i Frank Wörndl se sice i se svým trenérem usmívají, ale kamení za nimi hovoří jasně: i oni museli ze svého pohodlí ubrat.

VE STOPÁCH

Již 16 let existují při ZŠ Jilemnice-Komenského ulice sportovní třídy se zaměřením na běh na lyžích. Desítky jejich absolventů pokračovaly ve vrcholové přípravě v TSM, SVSM, SŠ při gymnáziu, v TSM a SVSM biatlonu a někteří i ve vrcholových střediscích jiných sportů. V roce 1979 začali být odchovanci školy zařazováni do juniorských a státních reprezentačních družstev, což potvrzují jména: Jebavá, Klingerová,

Nedomlelová; biatlonisté Kuřík Holubec, Kos — cyklistická reprezentantka Kynčlová. Dnešní žáci sportovních tříd si dobře uvědomují výsledky svých předchůdců. V letošní, na sních velmi skoupé zimě, měli trenéři mnohem těžší podmínky pro přípravu na sněhu než jindy, ale přesto se jim podařilo připravit své svěřence velmi dobře. Vždyť 20 km od Jilemnice na Zlatém návrší byl sních

Starší žák Pavel Zuzánek a jeho trenér Pavel Štoček. Radost? Určitě. Ale nic víc než začátek cesty.

SÍDLISKOVÁ

Dňa 22. febr. 1988 sa zišli lyžiarci zo sídliska TJ JUNIOR NITRA, aby bilancovali svoju doterajšiu činnosť v pomerne mladej TJ (len 2 sezóny).

Lyžiarsky oddiel zo svojej krátkej činnosti vysoko hodnotil skutočnosť, že v masovom rozvoji učinil veľký kus práce, nakoľko ihneď v prvom roku svojej činnosti otvoril verejnú lyžiarsku školu, v ktorej bolo zapísaných 164 účastníkov, prevažne detí zo sídliska. Dochádzali za snehom a za výcvikom do blízkych lokalít na Bezovec, Bresovo, Lubinu, Lomskú dolinu, Javorinu, Sielnicu-Brestovú.

Lyžiarsky výcvik zabezpečovalo 30 kvalifikovaných cvičiteľov II. a III. triedy, pod vedením vedúceho VĽŠ, cvičiteľa II. triedy s. Petra Pechu a vedúcich základného a zdokonaľovacieho výcviku s. Františka Franku, resp. Miroslava Koreca. Zdravotný dozor vykonávala zdravotná komisia lekárov pod vedením MUDr. Marie Letkovej.

Cez jarné prázdniny absolvovalo 25 detí ďalšiu formu výcviku VĽŠ — výcvikový tábor na Táloch v Nizkých Tatrách.

Lyžiarsky oddiel v minulom roku vybudoval novú lokalitu s 2 lyžiarskymi vlekmí v povstaleckej obci Skýcov, čím vytvoril podmienky na prevádzkovanie vlastného strediska s uvedenými lyžiarskymi vlekmí a lyžiarskeho ihriska VĽŠ. Všetko bolo vybudované za účinnej pomoci okresnej správy cestovného ruchu v Nitre a MNV v Skýcove. V ďalšej etape sa plánuje osvetlenie svahu a zintenzívnenie prevádzky lyžiarskych vlekov.

Na VČS lyžiarsky oddiel predložil svojim členom ďalšie možnosti rozvoja, a to lyžovanie na tráve. Už v tomto roku v auguste pripravuje medzinárodné preteky za účasti reprezentantov socialistických štátov „Pohár družby“, ktoré doteraz organizoval LO TJ Atom Piešťany.

Bilancia mladého oddielu, ako sa ukázalo na výročnej členskej schôdzi, bola veľmi pozitívna a sú všetky predpoklady, že oddiel bude i naďalej rozvíjať svoju činnosť hlavne v masovom lyžovaní, predovšetkým medzi deťmi, mládežou a pracujúcimi veľkého sídliska v Nitre-Chrenovej.

-PP-

nepretržite od začiatku listopadu.

Je naprosto správne, že žáci pátých a šestých tříd se tam mohli na závodění systematicky pripravovat.

Mají za sebou dva roky odborné přípravy, a tak ti nejlepší bojují o účast na přeboru ČSR a ČSSR v běhu na lyžích. Letos se z jilemnických sportovních tříd probojovalo na přebor ČSR a ČSSR 14 žáků, což je celá třetina účastníků z Východočeského kraje, který patří vždy k nejsilnějším. Již zajištění účasti v takovémto počtu je prokazatelným výsledkem dobré práce. Čtyři získané medaile jistě nejsou jediným kritériem kvality, podstatné je, že posílily motivaci mladých sportovců, které hlavní boje teprve čekají.

Sportovní třídy pečují částečně i o dorost. Mezi žáky osmé třídy jsou totiž ti, kteří patří svým datem narození do dorostenecké kategorie, ve které mají svou závodnickou pozici značně ztíženou konkurencí z vyšších článků systému vrcholového sportu. Věříme, že i ze současných žáků školy nám vyrostou následovníci Fajstavra, Cardala, Kracíkové-Benešové, Henycha, že „kolébka lyžování“ zůstane i do budoucna místem, kde pedagogové umějí lyžařské talenty nejenom najít, ale také je pro vrcholový sport dobře připravit.

-kk-

MIROSLAV KOHOUT-60

V marci tohto roku sa dožil významného životného jubilea dlhoročný pracovník v lyžiarskom hnutí na Slovensku Miroslav Kohout, člen predsedníctva VLZ SÚV ČSZTV a predsedu PVK.

Tak ako druhý aj on začínal pred 30 rokmi funkcionárčiť v lyžiarskom oddieli, TJ a postupne i vo vyšších zväzových orgánoch. Niekoľko funkčných období stal na čele okresného lyžiarskeho zväzu v Nitre, kde mal veľký podiel najmä na vytvorení prvej verejnej lyžiarskej školy. Okrem toho pracuje v súčasnosti v lyžiarskom zväzu Západoslovenského kraja ako podpredseda a predseda PVK.

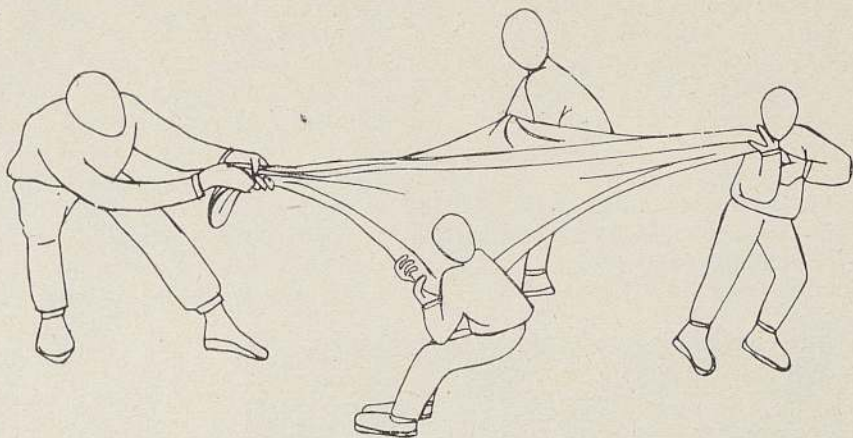
Ako s lyžiarskym rozhodcom sa s ním môžeme stretnúť na rôznych podujatiach aj na najvyššej úrovni, kde si plní zodpovedné úlohy. Veľa času vo svojej aktívnej činnosti venuje mládeži a to najmä najmladšej generácii ako cvičiteľ v detských lyžiarskych škôlkách ROH.

Za jeho dlhoročnú, aktívnu a zodpovednú činnosť bol ocenený viacerými telovýchovnými vyznamenaniami. Je tiež členom redakčnej rady časopisu Lyžařství. Do ďalších rokov prajeme veľa zdravia, úspechov v osobnom živote i v práci pre celé československé lyžovanie.

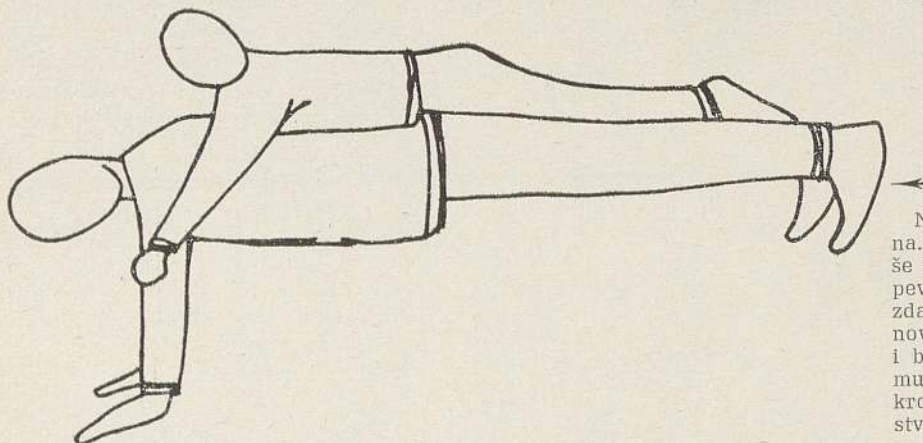
Lyžovanie pro každého

Rodinná lyžarská gymnastika
podle trenéra západoněmeckých
sjezdařek Güntera Hujary

HRA SE SÍLOU

Otec proti celé rodině. Pomůckou je pevná starší deka. Cvik lze provádět hravou formou — kdo zvítězí? Lze jej zpestřit tím, že stanovíme způsob postoje hráčů (proti sobě čelem, zády, bokem), tím ovlivňujeme také posilovací působení na jednotlivé svalové skupiny.

Námaha pro otce, relaxace pro syna. Ten leží na tátových zádech a tiše počítá jeho kliky. Pokud mají oba pevné nervy, může také komentovat, zda byl cvik správně proveden. Synovým dalším úkolem je zachovat i bez držení rovnováhu, otec zároveň musí udržet rovná záda. Tím posílí kromě svalstva paží a ramen i svalstvo horních partií zad.

DEŠNÁ

Dobrá vec sa chváli sama. Ale komu sa pochváli a komu poslúži, ak je ukrytá v doline, medzi horami, nad ktorými kráľuje svojou výškou 922 m n. m. Makyta?

Tieto úvahy nás napadli počas lyžiarskeho výcviku v stredisku, ktoré patrí JRD MIER v Mestečku, okres Považská Bystrica. Málokto o ňom vie. Lyžiarov budú iste zaujímať niektoré podrobnosti.

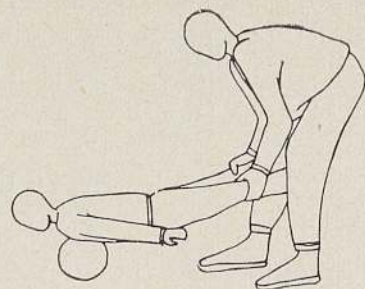
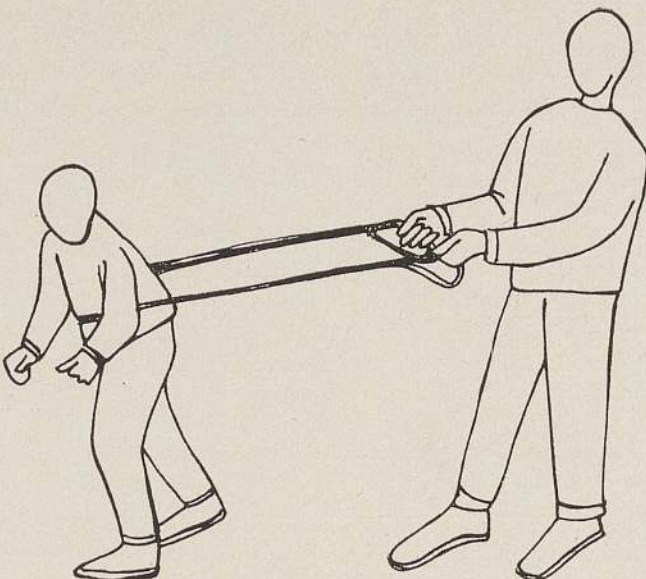
Nachádza sa v okrese Považská Bystrica, v obci Lysá pod Makytou, v miestnej časti Dešná. Stále udržiavaná cesta dovedie záujemcov k informačnej tabuli:

„500 m doprava (peši) nachádza sa lyžiarsky vlek TATRA—POMA F—10 v dĺžke 600 m, s prevýšením 140 m a kapacitou 290 osôb za hodinu.“

Kto navštívi toto stredisko, bude milo prekvapený. Na vrchole za jasného, slnečného počasia sa otvára prekrásna scenéria časti Púchovskej doliny. Keby vo výhľade neprekážali Javorníky, bolo by možné aspoň pohľadom pozdraviť susedov z moravskej strany. Ale ak sa slnko skryje za ťažké mraky, treba sa hneď spustiť dolu, lebo na vrchole zvykne byť „sibírska“ fujavica. Zjazdovku si môže lyžiar vybrať podľa svojich schopností. Ponúka sa tu pekná hrebeňovka i strmšie svahy s rôznym sklonom. Zjazdovky sú upravované „ratrakom“. Lyžiarom sú k dispozícii zatiaľ 4 montované bunky, slúžiace ako šatne, sanitárna miestnosť a bufet, kde si možno zakúpiť teplé občerstvenie. V blízkosti slúžia udržiavané sociálne zariadenia.

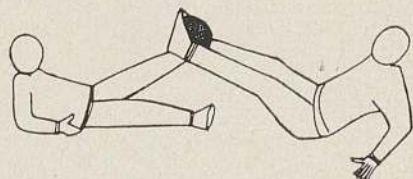
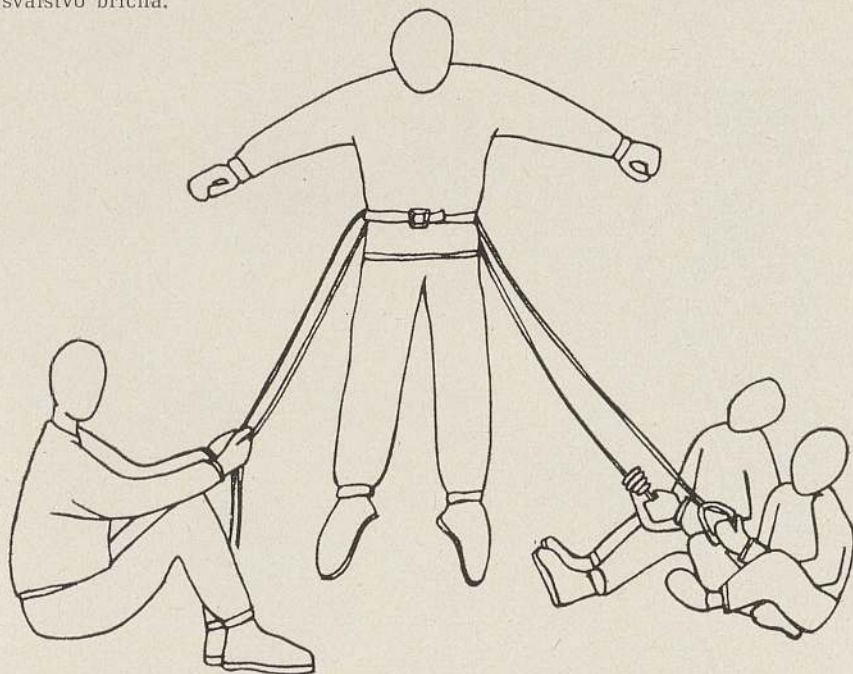
Na dôvažok, ochota personálu, obsluhujúceho bufet i vlek, ale i z pôsobnosť pomôcť odbornou radou menej skúseným lyžiarom, prípadne opraviť poruchu na viazaní, dáva záruku k spokojnosti.

Na koničky. K tomuto cviku potřebujeme pružný gumový popruh, alespoň 3,20 m dlouhý. Lze jej podomácku vyrobit kombinací různých prodáváných siličů svalstva, nebo jinou svépomocnou cestou. Děti vybíhají směrem od rodičů a vši silou překonávají odpor popruhu. Posilují tak svalstvo břicha, dolních končetin i zad.

Pro otce zábava, pro syna náročné posilování. Pomůckou je v tomto případě střední medicínal. Dítě se snaží napodobit prkno a udržet záda i ruce vodorovně. Cvik může dospělý zpestřit tím, že „prkno“ posunuje dopředu či dozadu v nepravidelných intervalech a rozdílnou, případně nerovnoměrnou rychlostí. Hravou formou tak posílíme svalstvo břicha, zad a ramen.

Táta — raketa. I k tomuto cviku potřebujeme gumové popruhy. Jaký má táta odraz? Podaří se mu vzlétnout? Pokud nikoliv, má alespoň jistotu, že intenzivně posílil dolní končetiny i svalstvo břicha.

Posilování břišního svalstva pro velkého i malého. Dítě se snaží vykopnout míč, který dospělý drží pevně mezi kotníky. Oba se přitom snaží udržet nepřetržitě ve vzduchu obě nohy. Lze nohama s míčem uhýbat, čím se zvyšuje dramaticnost hry. Pro zdatného otce připadá v úvahu varianta, kdy drží mezi kotníky lehčí medicínal.

Kolečkové běžecké lyže KLB 6 jsou určeny pro letní přípravu běžců. Jízda na nich nahrazuje jízdu na běžkách a umožňuje i bruslení.

Podlážka KLB 6 je vyrobena ze dvou profilů Al, které jsou spojeny smrkovou lištou a snýtovány. Kolečka běžeckých lyží jsou uložena na kuličkových ložiskách a ocelové pouzdro je opatřeno gumovou obručí.

Zadní i přední kolečka jsou stejná. Přední je pro klasický běh opatřeno brzdou, kterou je možné při bruslení vyjmout. Nad kolečky jsou upevněny

SPORTSERVIS

PLZEŇ

SPORTSERVIS

NABÍZÍ

pryžové blatníky. Povrchová úprava — lak.

Kolečkové lyže jsou dodávány bez vázání. Hlavní rozměry: celková délka 780 mm [980 mm], osová délka 700 mm [900 mm]. Jedná se tedy o dva typy — kratší typ 775 a delší typ 975 v ceně 760,— resp. 770 Kčs. Pro kratší typ lze použít maximální velikost obuvi č. 25.

KLB 6 objednávejte na adrese: Sportservis Plzeň, pošt. schránka 33, Hřbitovní 37, 312 83 Plzeň.

KDO JE KDO

JEDINEČNÝ ZÁVOD

Asi si říkáte, kde že sněhy letošní zimy jsou. Pravda, sněhy přišly s notným zpožděním, byť ve velkém množství, ale i ty už odvál jarní vítr. Přesto se ještě k zimě vracíme, přesně k jednomu z vrcholů u nás, ke Světovému poháru běžců, následující inventurou v reportážním bloku.

Byl to opravdu jedinečný závod. Už proto, že jako Zlatá lyže Českomoravské vysočiny se v jejím kulatém 50. ročníku jel ve Vysokých Tatrách. O úsilí pořadatelů, aby se závod vůbec uskutečnil, bylo napsáno dost a dost. Za všechny komentáře připomeňme 600 fůr sněhu, které navezly nákladáky z výše položených míst.

Nejkompetentnějším hodnotitelem byl technický delegát FIS Hans Statmann z Rakouska: „Pořadatelé připravili velmi dobrý závod, po organizační stránce nebyly žádné problémy. Přátelům z Nevého Města patří náš dík.“

Slyšeli jsme, že vpředvečer závodu jste přece jenom nějakou připomínku měl — zeptali jsme se.

Statmann: „Nebyla to ani připomínka, ale spíš se mělo rozhodnout, zda pro konečnou úpravu trati zvolit těžkou techniku nebo lehkou techniku. Já byl pro lehkou techniku.“

Rozuměj — pro lopaty. A 28 „lopatářů“ z Vysočiny odvedlo práci výborné kvality — připravili nejrychlejší patnáctku ve světové historii!

Když padne rekord, bývají pochybnosti. I v Tatrách jsme v kuloárech zaslechli, že trať neměla přesně 15 kilometrů, že byla o něco kratší.

K tomu ředitel závodu Zdeněk Gabriel: „Jelo se na homologovaných tratích, jak byly schválené před světovou univerziádou 87. Na délku trati neměl pořadatel žádný vliv.“

O jediné úpravě, která však s délkou neměla nic společného, hovořil za slovenskou stranu pořadatelů ing. Dušan Chaloupka: „V červenci a v srpnu se na tratích konala mezinárodní brigáda studentů, upravovaly se některé úseky, aby se na nich dalo lyžovat i při slabé vrstvě sněhu.“

Ještě dodejme, že start byl v nadmořské výšce 1366 m, že rekordní patnáctka se jela na dvou 7,5 km dlouhých okruzích, celkové převýšení trati bylo 86 m a že některé sjezdy, jak řekl Statmann, „připomínaly Hahnenkamm v Kitzbühlu“. Teplota vzduchu byla -7°C , sněhu -6°C a jelo se za nádherného slunečného dne, jednoho z pěti, které v Tatrách v lednu bývají. Připomeňme, že Švéd Torgny Mogren dosáhl času 34:21,9 min.

RAKOUSKÉ PŘEKVAPENÍ

Opravdu vzrušující podívanou v Tatrách byl závod štafet. Kdepak se vidí, aby najednou vyběhlo do bílých stop 23 týmů! A průběh závodu jeho dramaticitost jenom zvětšoval. Každý z borců absolvoval dva okruhy po pěti kilometrech, takže diváci v cíli i na trati nebyli ochuzeni o vzrušující střídání na předních pozicích.

Třebaže nakonec díky Svanovi Švédsko zvítězilo s velkým náskokem (podobně se činili Švédové i na olympiádě, kde však na druhém úseku místo Larse Halanda běžel Thomas Wassberg), dlouho vedlo Švýcarsko. Poté, co jeho závodník na začátku třetího úseku (Jeremias Wigger) pro zranění odstoupil, šlo krátce do vedení Rakousko!

Ano, Rakousko bylo největším překvapením Světového poháru. Nakonec jeho závodníci skončili druzí za Švédy. Každý z nich, jmenovitě Markus Gandler (v individuálním závodě sedmý, což je zatím největší úspěch rakouského běžeckého lyžování), Alois Stadlober, Andre Blatter a Alois Schwarz, do jednoho chválili dobrou trenérskou práci německého trenéra Jaroslava Honců.

Náš snímek byl pořízen na stoupačce za lyžařským stadiónem, kde na druhém úseku běželi Švýcar Andi Grünenfelder (mimo záběr), následován Rakušanem Stadloberem, Uwe Bellmannem (NDR v cíli čtvrtá) a Norem Aage Skinstadem.

SLIB KORUNNÍMU PRINCI

Bylo to na mistrovství světa juniorů roku 1984 v norském Trondheimu, kde tehdy osmnáctiletý reprezentant NDR Holger Bauroth vyhrál běh na 15 km (před Smirnovem ze SSSR). Patronem šampionátu byl korunní princ Harald, který si také novopečeného mistra pozval do své lóže. V rozhovoru princ Harald dal najevo, že se osobně zná s Gerhardem Grimmerem, mistrem světa 1974 na padesátce a ve štafetě, který také dvakrát zvítězil na nejdelší trati na tradičních závodech Holmenkollen.

Holger princovi na oplátku řekl, že Grimmer je jeho vzor a že by chtěl být jednou tak slavný jako on. Letos ve svých 23 letech začal svůj slib naplňovat. Třebaže na mistrovství světa v Oberstdorfu byl na padesátce až 28., na olympiádě v Calgary skončil na velmi pěkném pátém místě. Jeho druhé místo na SP v Tatrách bylo prvním proniknutím mezi světovou elitu.

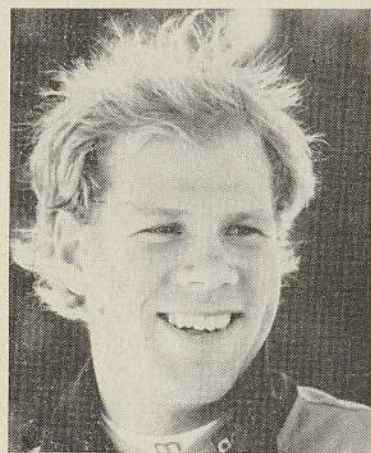
Dvostranu připravil
Bohumil Lohňský.
Snímky Bohumil Hynek

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Odpovídá Gunde Svan, Švédsko

Před MS 1985 v Seefeldu jste přišel s novinkou, že se bude jezdit na běžkách s jednou tyčí, a sám jste vyná-

BÝT ČI NEBÝT

Hamletovskou otázku „být či nebýt“, resp. „lyžovat či nelyžovat“, si kladou dvě stovky Dánů, kteří se věnují závodnímu běžkaření. Z nich je nejlepší jistý Ebbe Harcz, který na SP v Tatrách neskončil mezi posledními. Umístil se na 89. místě ze 106 startujících s časem 38:39,9 min. na 15 km. Byl to jeho druhý pobyt v Tatrách. Onehdy sem přijel na dovolenou, přesněji obdivovat složení hornin tatranských velikánů, je totiž geolog. A pokud jde o lyžování, naprostý a čistý amatér. Je členem skiklubu ve městě Aarhus, ale za sněhem jezdí (samozřejmě za své) trénovat za norské hlavní město na Holmenkollen. Dodejme, že tento nejlepší z Dánů je stár 21 let, měří 188 cm, váží 77 kg a na svět se dívá optimisticky, jak patrně i ze snímku.

lez předvedl. Třebaže šlo o nesporný pokrok, u vedení FIS vynález nenašel pochopení. Chystáte se přijít do budoucna s nějakým jiným zlepšovákem?

„Bohužel, s jednou tyčí to u příslušných orgánů opravdu neprošlo. Rozhodně se však nevzdávám, chci přijít s něčím jiným, ale zatím jsem na nic nepřišel. Či lépe řečeno, nechci o tom hovořit předem, aby zákaz nepřišel dřív, než vynález uvidí světlo světa.“

(Abychom neúměrně nenapínali čtenářovu zvědavost, dodejme, že jako v případě tyče i nyní zřejmě půjde o novelizaci již kdysi použitého náčiní. Nabízí se využití síly větru pomocí plachty. Zatímco tenkrát drželi plachtu dva lyžníci, jednalo by se nyní o aplikaci tohoto vynálezu pouze pro jednu osobu.)

LYŽE 1988 *

LYŽE 1988

Západoněmecký časopis Ski Magazin uspořádal i v uplynulé sezóně na ledovci v italském Suldenu testování nových modelů lyží. V kategorii sportovních a závodních lyží bylo zkoušeno 51 modelů od 20 výrobců. Hodnocení prováděla dvě testovací družstva, jednak Ski Magazin „A“ s osobnostmi jako Pamela Behrová, Annemarie Moserová, Maria-Rosa Quariová, Gustav a Roland Thöni a s řadou dalších zkušených lyžařů a učitelů lyžování. Družstvo „B“ se skládalo z jezdců jmenovaných jednotlivými firmami. Rovněž zde jména jako Hugo Nindl, Marie-Therese Nadigová, Andreas Wenzel, Evi Mittermeierová, Harti Weirather, Erwin Josi, Maria Epplová, Hansi Hinterseer, Herbert Plank a další byla zárukou odborné kvality.

U lyží byly sledovány následující vlastnosti:

1. Točivost na měkké trati.
2. Točivost na tvrdé trati.
3. Chování v krátkém oblouku.
4. Chování v dlouhém oblouku.
5. Klidnost lyže.
6. Směrová stabilita.
7. Chování v hlubokém sněhu.

Stupnice hodnocení byla 1 až 4, přičemž 1 znamenalo nejlepší, 4 nejhorší hodnocení. U jednotlivých sledovaných vlastností se počítaly průměry pro družstvo A a B zvláště a z nich pak výsledná známka. Kromě toho se vyhodnocovala známka pro disciplíny slalom, obří slalom a sjezd a to tak, že pro každou z nich byla brána v úvahu hodnocení těch závodníků, kteří v příslušné disciplíně vynikali.

Pro přehlednost a praktickou potřebu trenérů lyžování byl proveden určitý výběr z obsáhlých výsledků (Ski Magazin 10/87, str. 42–65). Vypuštěni byli výrobci, jejichž lyže se v ČSSR objevují jen výjimečně (Erbacher, Haban, Look, Morotto, Pale, Sohler, Spalding, Maxel) a u zbývajících ty modely, které nemají čistě závodní charakter. V přehledové tabulce (na protější straně) najdeme tedy dvanáct výrobců a 25 modelů lyží. U každého modelu jsou uvedeny následující parametry: délka testovaných lyží, vhodnost pro slalom, obří slalom a sjezd, celkové hodnocení v testu a v posledních dvou sloupcích vlastností, u kterých bylo dosaženo nejvyššího a nejnižšího hodnocení.

Jak hodnotit výsledky testu? Musíme si uvědomit, v čem je síla a v čem naopak slabiny tohoto způsobu hodnocení. Díky tomu, že lyže postupně a anonymně hodnotí 25 velmi zkušených lyžařů, přičemž dva nejlepší a dva nejhorší výsledky v každé skupině se škrtaří, se v podstatě daří vyloučit vliv subjektivního hodnocení jedince. Ovšem na druhé straně se u každého modelu testuje jen jeden pár lyží! Firmy samozřejmě zasílají k testování vybrané lyže, kde je spolehlivě zaručena geometrie, ohybová křivka, velikost torze a tlumení kmitů, ale chybička se vloudit může, proto náhodný neúspěch jednoho modelu nemusí ještě nic znamenat. Více už napoví, zjistíme-li, že méně příznivé hodnocení mají dva či více modelů téže firmy.

Nejlepší hodnocení má lyže FISCHER Technic SL — 1,51. Druhá v pořadí je ATOMIC ARC Module HV 3 SL — hodnocení 1,53 a na třetím až čtvrtém místě stejným výsledkem ATOMIC ARC Module HV 6 RS a HEAD CR Radial Racing SR — 1,61. Na pátém místě je Völkl Competition Renntiger 1,73 a na šestém Kästle RX National Team SL — 1,75. Na sedmém až devátém místě je shodným výsledkem 1,77 Völkl Competition Explosiv,

Rossignol 4S Equipe a Kästle RX National Team RSL. Desátá je Kästle RX 12 National Team SGM. Pořadí firem je následující:

POŘADÍ FIREM

1. Head	1,61	1
2. Atomic	1,66	3
3. Völkl	1,77	2
4. Kästle	1,77	3
5. Dynastar	1,79	1
6. Rossignol	1,82	2
7. Fischer	1,84	4
8. Dynamic	1,84	2
9. Blizzard	1,92	2
10. Lange	2,08	1
11. Kneissl	2,17	1
12. Elan	2,20	3

Umístění firmy Head na 1. místě, pokud je to možné posoudit z vlastního jediného testovaného modelu, by znamenalo, že se firmě již podařilo optimálně „zkrotit“ novou konstrukci jádra s šikmo uloženými dřevěnými plátky a poněkud neobvyklé boční krojení. Atomic na druhém místě patří mezi tradičně solidní výrobce, nově používá nosné plátky z titanalu a ve špičce, u některých modelů i v patě, zabudované tlumící elastomerové moduly. Budeme se zájmem očekávat výsledky spolupráce této firmy s našim Sulovem. Umístění firmy Völkl na třetím místě je úspěchem, neboť tato firma jako jediná obeslala test lyžemi komerčně-sportovního charakteru. Řada Competition je třetí řadou výrobce, za čistě závodními a v praxi vysoce úspěšnými řadami P 9 a Weltcup. Rovněž Völkl užívá dřevěné jádro, titanál a zdvojnou torzní sklolaminátovou krabici. U modelů Competition je však jádro pěnoplastové a lyže tudíž poněkud neklidné. Kästle na čtvrtém místě je opět spolehlivá firma se stálou kvalitou. Lyže mají tradiční sendvičovou konstrukci s jádrem Tricore a pružně uloženými hranami, proti dřívějšímu přibyla tlumící vložka ve špičce a torzní stabilizátor. Rovněž Dynastar drží tradiční osvědčenou konstrukci se zicralovým profilem tvaru Omega a tlumičem kmitů. Rossignol na šestém místě vyrábí lyže přesně vhodné pro slalom a obří slalom, užívá sendvičovou konstrukci, nosné plátky u modelu 3 G jsou sklolaminátové a zicralové, zesílené kevlarom, u modelu 4 S se vyšší torzní tuhostí dosahuje kevlarovou vnitřní krabici. Určitý ústup ze slávy pozorujeme u Fischera a Blizzarda, lyže Dynamic jsou pod úrovní výrobků mateřské firmy (Atomic). Překvapuje poměrně špatné hodnocení lyží Lange a zejména Elan — snad je to možné vysvětlit rychlým vývojem, možná technologickým nezvládnutím nových konstrukcí — keramické torzní vložky u Lange a jádra Complex u firmy Elan. Complex je dřevěné jádro ve střední části několikanásobně profézované. Slisováním a zabudováním do lyže se dosáhne toho, že vlákna dřeva v krajních partiích jádra nejsou ve středu lyže přerušena, což by mělo příznivě ovlivnit její vlastnosti. Kneissl se v oblasti vrcholového sportu pravděpodobně více zaměřuje na klasické disciplíny.

Bylo by zajímavé vědět, jak by v takovém testu obstály špičkové výrobky našich dvou producentů. Nepokouší se některý z nich se přihlásit?

Ing. JAN SEIDL

LYŽE NOVÉ GENERACE

Na ukázkou jsme vybrali jen tři značky. Průřez lyží Blizzard Thermo Quattro naznačuje konstrukční systém nové generace sjezdových lyží. Díky němu jsou tyto lyže jednak perfektní při hranění na tvrdých tratích

a zároveň stabilní na mírných a snadných svazích.

Radiálním uspořádáním stavebních prvků se vyznačují lyže Head Radial Graphite a Head Radial Carbon určené pro závodní lyžování, zatím-

co další typy (Gala a Hot) jsou vyráběny podobným způsobem pro rekreační lyžaře.

Typy Rossignol ROC Competition, SM Competition, V. A. S. 3 G a V. A. S. 4 S navazují na tradici firmy, která se zaměřuje na dosažení výjimečných výsledků v točivých disciplínách.

Výrobce a model:	Délka	SL	OSL	SJ	Body	Nejllepší v:	Nejhorší v:
BLIZZARD Thermo RS	210	1,78	2,07	2,12	1,97	Točivost měkko / 1,61	Dlouhý oblouk / 2,28
Thermo SL	205	2,02	1,66	1,95	1,86	Točivost měkko / 1,83	Směrová stabilita / 2,05
DYNAMIC VR 27 Equipe Géant	210	1,81	1,83	1,86	1,83	Točivost měkko / 1,61	Hluboký snh / 2,11
VR 27 Equipe SL	204	1,71	1,69	1,64	1,84	Točivost měkko / 1,44	Směrová stabilita / 1,89
ELAN Complex XRC	210	2,00	2,26	2,28	2,17	Točivost tvrdo / 2,06	Směrová stabilita / 2,23
Complex S RC	205	1,79	1,73	1,88	1,79	Točivost měkko / 1,61	Klidnost / 2,06
Complex G RC	210	3,05	2,88	2,52	2,64	Točivost měkko / 2,66	Klidnost / 3,11
FISCHER NIC RS Super	210	2,02	1,81	2,00	1,94	Točivost tvrdo / 1,66	Dlouhý oblouk / 2,25
Technic RS Graphit	210	1,88	2,04	1,90	1,93	Točivost měkko / 1,66	Hluboký snh / 2,17
Technic SL	205	1,74	1,45	1,55	1,51	Točivost měkko / 1,33	Točivost tvrdo / 1,78
RC 4 Comp. RS	205	1,95	1,81	1,93	1,99	Točivost tvrdo / 1,83	Klidnost / 2,11
HEAD CR Radial Racing SR	205	1,81	1,45	1,59	1,61	Krátký oblouk / 1,39	Směrová stabilita / 1,83
KÄSTLE RX 12 Nat. Team SGM	208	1,71	1,80	1,83	1,78	Točivost měkko / 1,48	Hluboký snh / 2,0
RX Nat. Team SL	200	1,90	1,54	1,78	1,75	Točivost měkko / 1,61	Směrová stabilita / 2,0
RX Nat. Team RSL	200	2,00	1,66	1,57	1,77	Točivost měkko / 1,44	Točivost tvrdo / 2,0
KNEISSL White Star Pro RS	210	2,02	2,14	2,43	2,17	Točivost měkko / 1,94	Dlouhý oblouk / 2,44
LANGE Ceramic	203	2,10	2,26	1,95	2,08	Točivost / 1,94	Klidnost / 2,28
ROSSIGNOL 3 G Equipe Kevlar	210	2,02	1,78	1,81	1,86	Dlouhý oblouk / 1,61	Hluboký snh / 2,11
4 S Equipe	207	1,75	1,94	1,61	1,77	Krátký oblouk / 1,61	Hluboký snh / 2,11
VÖLKL Competition Explosiv	203	1,90	1,81	1,62	1,77	Krátký oblouk / 1,44	Klidnost / 2,0
Comp. Renntiger	203	1,88	1,57	1,76	1,73	Dlouhý oblouk / 1,61	Klidnost / 1,83
ATOMIC ARC Module Bionic RS	210	1,90	2,00	1,64	1,84	Točivost měkko / 1,61	Hluboký snh / 2,05
ARC Module HV 6 RS	210	1,61	1,75	1,47	1,61	Dlouhý oblouk / 1,28	Hluboký snh / 1,95
ARC Module HV 3 SL	205	1,55	1,54	1,54	1,53	Točivost měkko / 1,33	Točivost tvrdo / 1,83
DYNASTAR Course Géant	210	1,73	1,78	1,88	1,79	Dlouhý oblouk / 1,55	Hluboký snh / 2,0

HLAVU VZHŮRU

To platí nejen pro Vieru Klimkovou a Alžbětu Havrančíkovou. Všechny běžkyně by měly tohle heslo ctít.

Foto B. Hynek

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

MIROSLAV KOPAL

(rozhovor na str. 6)

DETAILY

*v cíli Krkonošské sedmdesátky.
Snímky Richard Grégr a František Dostál*

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

REPORTÁŽ
Z LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ

O FRANTIŠKU JEŽOVI

MĚNÍ SE POMĚR SIL
VE SJEZDOVÉM LYŽOVÁNÍ?

RYCHLOSTNÍ CVIČENÍ
NA LÉTO

Na titulní straně Miroslav Kopal na snímku Bohumila Hynka, na zadní straně obálky Nor Odvar Braa. Foto B. Hynek.

lyžařství

Ročník 74

Číslo 6

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto číla byla 1. 5. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Snímek Miroslava Procházky

TÉMA '88: TALENT

Vrcholné sportovní výkony v dnešní době vyžadují nejen dlouhodobý promyšlený proces přípravy ve specifických podmínkách, ale stále více i výjimečnou úroveň specifických schopností a předpokladů. Efektivní výběr jedinců s mimořádnými předpoklady pro konkrétní sportovní činnost rozhoduje stále více o úspěšnosti a jeho úroveň je rozhodujícím předpokladem pro sportovní úspěchy na mezinárodním poli.

Československý systém vrcholového sportu závažnost tohoto problému dosud na potřebné úrovni nevyřešil především proto, že se orientoval spíše na organizační strukturu článků vrcholového sportu a méně pozornosti již věnoval vlastnímu obsahu výběru sportovních talentů, tj. zdokonalování a objektivizaci výběrových kritérií. V našich podmínkách zůstává trenér převážně sám na řešení tohoto všestranně složitého problému, který by měl být nejen teoreticky ale i prakticky řešen týmem specializovaných odborníků. Jako jednotlivec vychází pak spíše ze svých praktických zkušeností a intuice než z objektivních výsledků a hodnot. Přestože na všech úrovních stále hovoříme o hodnocení míry talentu podle aktuální výkon-

nosti jako o nesprávném přístupu, v systému článků vrcholového sportu i v praxi oddílů TJ je toto kritérium bohužel stále hlavní a rozhodující. Vynakládaná péče a prostředky se proto příliš často míjejí účinkem a nepřinášejí očekávané výsledky.

Praxe vrcholového sportu i současné teorie potvrzují, že sportovní talent v plné komplexnosti můžeme postihnout až na vyšší úrovni trénovanosti, tj. v období systematické sportovní přípravy. Často předčasně hovoříme o mimořádném talentu mladého sportovce, který však později neprokáže očekávané výsledky. Většinou je to v těch případech, kdy přeceníme některé předpoklady (somatické, silové, koordinační) nebo když „talentu“ něco chybí. Trenérova práce je kritizována, dozvídáme se, že neumí s talenty pracovat. Chyba se stala v přecenění některých schopností a přehlédnutí nedostatků, které se projeví později. Talent nebyl chápán v plné šíři a zklamání je důsledkem takového přístupu. Můžeme říci, že komplexní chápání talentu zůstává stále ještě velkou slabinou trenérů a v jejich odborné výchově v tomto směru nebylo uděláno dost. Celý systém vrcholového sportu navíc ani ne-

tlačí trenéry k tomu, aby výběr sportovců řešili z pohledu jejich budoucí výkonnosti v seniorské kategorii. Trenér mládeže své nejlepší sportovce musí předat do vyššího článku a za to je především hodnocen. Jméno mezi ostatními trenéry mu udělají aktuální výsledky svěřenců na národních a celostátních soutěžích mládeže. Podle nich je také oceňován funkcionáři oddílů, TJ a často i pracovníky článků vrcholového sportu.

Za určující faktory talentu je považován vliv dědičnosti a vliv prostředí, výchovy. Nemůžeme přesně vymezit jejich podíl na pozdějším výkonu. Některé názory přeceňují vliv prostředí, jiné naopak. Československý systém vrcholového sportu zřejmě více stavěl a staví na vlivu prostředí. Péči o mladé sportovce s vybudovaným systémem článků často nevhodně urychluje. Přitom se stále více potvrzuje, že se stoupající úrovní výkonnosti stoupá právě i význam vrozených předpokladů. I když musíme připustit, že zdaleka nevyčerpáváme plně možnosti vlivu prostředí (podmínek a výchovy) především v dlouhodobém řízeném tréninku, úroveň genetických předpokladů je nutné považovat za výchozí a rozhodující.

Při vlastním výběru talentů jde v podstatě o prognózu sportovní výkonnosti, tzn. zda dotyčný jedinec má potřebnou míru dispozic pro úspěšnou sportovní činnost. Chceme-li být úspěšní, musíme vycházet ze struktury požadovaného sportovního výkonu, čili musíme znát, jakými schopnostmi a předpoklady a s jakou jejich úrovní potřebnou sportovní výkonnost můžeme dosáhnout. To je určující nejen pro výběr talentů, ale i pro celý dlouhodobý proces přípravy — systém, metody a prostředky

tréninku. I na základě empirických zkušeností jsme schopni na hrubé úrovni odhadnout strukturu vrcholového výkonu v konkrétní disciplíně. Máme rovněž možnost „proměřit“ nejlepší sportovce. Pak bychom mohli říci, že talent musí mít takové a takové proporce, parametry. Jednoduché to ovšem není. Připustit musíme především kompenzativnost (zastupitelnost) jednotlivých předpokladů a navíc i jedinečnost struktury předpokladů u jednotlivce. Proto také nemůžeme plně využít průměrných hodnot skupiny nejlepších sportovců. Při výběru talentů musíme navíc počítat i s dynamikou těchto předpokladů v závislosti na věku a stupni trénovanosti (jinak se časově rozvíjí rychlostní schopnosti, jinak silové apod.). Rozhodně však musíme počítat s tím, že větší perspektivu vysoké sportovní výkonnosti bude mít sportovec, který má na vysoké úrovni právě stabilní, geneticky dané — vrozené předpoklady, to jest ty, které nejsme schopni tréninkem příliš ovlivnit. Na základě této teorie si můžeme potom konstruovat určitou hierarchii, důležitost předpokladů na jednotlivých věkových a tréninkových úrovních. Celá tato teorie, i když je jistě v podstatě správná, má přesto některá úskalí především ve vysoce individuálním vývoji každého jednotlivce, který nevylučuje ani extrémní výjimky. Je to především nejsložitější období mladého sportovce, období puberty, které je možné označit za rozhodující předěl z pohledu objektivního určení míry sportovního talentu. Před ukončením pubertálního vývoje není proto možné dostatečně odpovědně hovořit o míře talentu mladého sportovce. To by mělo být více zohledněno i v systému péče o talentovanou mládež a vrcholové sportovce v našich podmínkách. Je proto nelogické,

že právě v období po pubertě, především v juniorských kategoriích, bojujeme s nedostatkem finančních prostředků pro přípravu talentů, nedostatečným počtem míst v člancích vrcholového sportu, nedostatečným rozsahem předsezónní přípravy na ledovci a samozřejmě i nedostatečným mezinárodním stykem. Naopak často příliš mnoho prostředků a velkou péči věnujeme sportovcům v předchozí etapě.

Podobně jako jsme hovořili o struktuře sportovního výkonu, musíme při respektování zásad kompenzativnosti a dynamiky předpokladů hovořit i o struktuře sportovního talentu. Jednotlivé faktory (předpoklady, schopnosti) mají i zde svoji hierarchii, která se mění během vývoje. U mladého začínajícího lyžaře běžce bude rozhodující především vrozená úroveň vytrvalostních schopností měřitelná např. spotřebou kyslíku na kilogram váhy a v souvislosti s volnou technikou jistě i rychlost a výbušnost dolních končetin. Méně asi již vytrvalostní síla dolních končetin a síla paží, kterou pozdějším tréninkem můžeme značně rozvinout. Podobně u mladého sjezdáře z hlediska hodnocení míry talentu musíme daleko výše hodnotit vysokou úroveň obratnosti, přesné koordinace výbušnosti a citlivosti dolních končetin, než jenom sílu dolních končetin nebo dokonce jejich silovou vytrvalost. U některých schopností můžeme při výběru talentů hovořit o jejich limitní úrovni, tj. takové minimální úrovni, která ještě umožňuje dosažení požadované výkonnosti za předpokladu, že relativně nižší úroveň této schopnosti bude kompenzována vysokou úrovní v jiných důležitých schopnostech.

Chceme-li být úspěšní v hodnocení míry talentu, musíme znát strukturu vrcholového sportovního výkonu v konkrétních alespoň přibližných parametrech a z ní s ohledem na předpokládaný vývoj odvinout zpět parametry na nižších stupních přípravy až na úroveň výchozí, začátečnickou. Samozřejmě v takto konstruovaném systému výběrových kritérií pro jednotlivé etapy sportovní přípravy musíme zohlednit znalosti genetické závislosti jednotlivých předpokladů a schopností i důležitý princip jejich kompenzativnosti. Celý systém přitom musí samozřejmě s plnou vážností respektovat a zohlednit individuální biologický vývoj mladých sportovců a jejich úroveň tréninku, tzn. „sportovní věk“. Bohužel ani tyto zásady současný systém vrcholového sportu příliš nezohledňuje, a tak se do jeho péče nedostává značně vysoké procento objektivních talentů. Snahou výboru svazu lyžování ÚV ČSTV proto je v nejbližší době řešit tuto problematiku co nejkompexněji, přehodnocením systému článků vrcholového sportu, zavedením systému centrálních výběrů do SVS-M a TSM a zavedením nových kritérií pro hodnocení a odměňování práce trenérů.

Juniorský reprezentant v běhu na lyžích Tomáš Čáslavský na snímku Bohumila Hynka.

Dr. ALOIS HORÁČEK

NOVÝ PŘEDSEDA

Novým předsedou ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy byl zvolen na 14. zasedání ÚV ČSTV soudruh JINDŘICH POLEDNÍK. Narodil se 7. července 1937 ve Stonavě, okr. Karviná, v dělnické rodině. Po ukončení vysokoškolského studia na fakultě přírodních věd Univerzity Palackého v Olomouci pracoval jako učitel. Od roku 1961 postupně prošel mnoha funkcemi v mládežnickém hnutí, od základní organizace až po funkci nejvyšší, předsedy ÚV SSM. Má značnou zásluhu na formování Socialistického svazu mládeže a jeho programu po krizových letech. Od roku 1969 byl místopředsedou Českého přípravného výboru SSM, poté místopředsedou českého ústředního výboru SSM. V roce 1972 se stal předsedou českého a o dva roky později předsedou ústředního výboru SSM. V této funkci působil do roku 1977. V roce 1976 byl zvolen členem sekretariátu a o rok později tajemníkem ÚV KSČ a předsedou Komise pro práci s mládeží. Vedle mládežnických a stranických funkcí je poslancem Sněmovny národů a členem předsednictva Federálního shromáždění ČSSR, členem předsednictva ÚV Národní fronty ČSSR.

Soudruh Jindřich Poledník je členem tělovýchovné organizace od roku 1950. Své bohaté zkušenosti z práce s mládeží plně uplatnil i v tělovýchovných funkcích, kdy byl členem předsednictva krajského výboru ČSTV a později předsednictva českého ústředního výboru ČSTV. Významně přispěl jako tajemník ÚV KSČ s působností v oblasti národních výborů a společenských organizací k řešení základních otázek tělovýchovného hnutí, zejména v masovém rozvoji tělesné výchovy a vrcholovém sportu.

Obětavá a záslužná práce soudruha Jindřicha Poledníka pro Komunistickou stranu Československa, naši socialistickou společnost, mládežnické i tělovýchovné hnutí byla mj. oceněna propůjčením Řádu práce a Řádu republiky.

„Československý svaz tělesné výchovy je významnou společenskou silou, živou, pulsující organizací, která uspokojuje zájmy miliónů lidí. Obohacuje život v městech a obcích, přispívá věci míru, přátelství a porozumění mezi národy,“ řekl Jindřich Poledník a zdůraznil, že se ve své funkci bude opírat o obětavou práci a zkušenosti statisíců funkcionářů, trenérů a cvičitelů, kteří tělovýchově, sportu a turistice věnují svoje schopnosti a síly, protože „jen kolektivní rozum a rozhodování, usilovná práce a vysoká osobní odpovědnost mohou vést k žádoucím cílům.“

Zdůraznil dále nezbytnost rozejít se s mnohým vžitým, různými dogmatickými předsudky i konzervativními stereotypy. Proces přestavby se plně vztahuje i na tělovýchovné hnutí a aniž budeme ustupovat od revolučních vymožeností, bude třeba překonat byrokratismus a formalismus, upevnit

socialistickou morálku, zvýšit účinnost výchovy, rozšířit vliv na mladé lidi i další občany, využívat demokratické tradice a aktivně reagovat na požadavky a problémy současné etapy vývoje společnosti. Vyjádřil přesvědčení, že „ČSTV má dost sil, zkušeností a energie, aby nedostatky a problémy překonal, nové úkoly zvládl, aby proces přestavby v tělovýchovném hnutí měl potřebnou hloubku a dynamiku a držel krok s celkovým rozvojem společnosti.“

V závěru svého vystoupení na 14. zasedání ÚV ČSTV J. Poledník objasnil směry dalšího postupu:

— Aktivizace hnutí a širší účast občanů na společenském dění;

— hledání metod a prostředků znásovení efektivnosti činnosti s prioritním zaměřením na masový rozvoj a důslednou péči o kvalitu současné i budoucí reprezentace;

— prohloubení demokratických metod práce rozvojem aktivity složek, růstem autority volených orgánů a představitelů, zvyšováním informovanosti, ale i důslednou kontrolou;

— pozornost ekonomickým podmínkám včetně možností uplatnění ekonomické iniciativy, ale hlavně přísné hospodaření s prostředky a dodržování zásad společenské efektivity;

— podíl na mírovém úsilí našeho lidu, na rozvoji spolupráce a přátelství, uplatňování ušlechtilé olympijské myšlenky.

„Společnosti, která staví zájem a potřeby člověka na první místo, která si klade tak vysoké cíle, nemohou být fyzická zdatnost a zdraví miliónů lidí lhostejné,“ řekl J. Poledník. „V tom je naše jistota, naše naděje, v tom je i zdroj našeho odhodlání.“

FIGINIOVÁ, ZURBRIGGEN, NYKÄNEN:

ANI O DEN

MÉNĚ

Jsou otázky, které i poměrně otrlý novinář pokládá s rozpaky. Musí se k nim prodrat džunglí úplně jiných dotazů a i pak mívá pramalou chuť zeptat se:
„Stojíte na vrcholu, není právě teď nejlepší čas odejít?“

„Lidem, které lyžování přestalo těšit, nevěřím“

Vypadá starší než na dvaadvacet. Je ve věku, kdy by měla sbírat první zkušenosti, ale od olympijského vítězství v Sarajevu toho zažila už tolik, jako děvčata, která končí. Michela Figiniová byla ve svých disciplínách jedničkou této zimy. Vyhrávala — do poloviny února a od března. Jenom ze dvou, možná nejdůležitějších závodů svého života odešla poražena; jely se v Calgary.

Pamatujete na rozhodující chvíle Světového poháru 1987—88? Bylo to v březnu v Rosslandu. Dvakrát jste tam vyhrála a tím vyřídila poslední soupeřku, Oertliovou. Jenže týden před tím jsme vás v Aspenu viděli docela na dně. Jak jste se, u všech vředy, dokázala tak rychle zmátořit?

„V Aspenu na mě padl nějaký olympijský smutek a strašlivá únava. Celé dny jsem prospala. Vážně, prospala. Pak jsme přijeli do Rosslandu; svítilo slunce, byl připraven krásný snadný sjezd; řekla jsem si — tak, Michi, když vyhraješ tenhle sjezd, bude to něco jako lék. Když jsem pak opravdu vyhrála, napadlo mě dodat — je tu ještě super-G, ten si přidej jako dárek.“

Opravdu vás postavily na nohy tyto maličkosti? Obvykle se mluví o mentální síle a podobně...

„To jsou řeči. Vážně mi pomohla spousta maličkostí, které se prostě sečetly. Ovšem, že se většinou sčítají ne v nohou, v těle, ale v hlavě.“

V čem se liší úspěšná Michela 84 od úspěšné Michely 88?

„Rutinnou. Zřejmě v dobrém i špatném. Například v roce 1984 bych se určitě z takového aspenského útlumu nevzpamatovala. Neuměla jsem sčítat maličkosti. Myslela jsem, že sport se rozhoduje titánskou silou. Kdepak, matematika to je, někdy dost šedivá.“

To zní dosti hořce. Má to souvislost s vašim prohlášením, že v roce 1989 končíte?

„Takhle jsem to nikdy neřekla. Mnozí jsou pošetilí, když přesně stanovují svůj závodnický pohřeb. Copak nelyžují srdcem? Lidem, které lyžování přestalo těšit, nevěřím. Nemluví pravdu. Svůj poslední rok neplánuji, jisté je jen to, že v Albertville 1992 už u toho na 99 % nebudu, ta vzdálenost se mi zdá nekonečná.“

„Den bez lyží je pro mě nemoc“

Citují ho Tomba i Stenmark, jeho názor bývá považován za bernou mincí v Rakousku stejně jako v Kanadě, chodí se k němu pro radu. Je mnoho hvězd a málo osobností. On je osobnost. Zurbriggen.

Spolu s Tombou vymysleli svižnou a dramatickou detektivku na závěr Světového poháru. Tomba přiznával: „Od třinácti let jsem nezažil něco tak napínavého.“ Noviny psaly: „Exot sebral Pirmínovi vedení.“ Zurbriggen, krajně unavený, zatím ležel v Oppdalu dva dny v posteli, jen jednou si zaběhal; hlavně žádné lyže. V Saalbachu mu polehávácí kůra přišla vhod. A Tomba prohlásil: „Poprvé v životě jsem byl nervózní.“

Čím starší, tím lepší v točivých disciplínách. Čím to?

„Víc trénuji. Hlavně přes léto. Na ledovci jsem vždycky ráno úplně první na lyžích. Už to prostě nemůžu vydržet, lyžuji třeba hodinu úplně sám. Obvyčejně taky jako poslední s tréninkem končím. Nechci to komentovat. Prostě mě lyže baví asi víc než kolegy.“

V čem jsme změnil přípravu dejme tomu proti roku 1985?

„Více se věnuji regeneraci. Jsem přesvědčen, že jenom pokud budu správně a se znalostí sebe sama regenerovat, dokážu srovnat krok i po pětadvacítce. Pochopili to Stenmark,

Ale nezapomeňte, že jedno procento jsem si nechala.“

Vy patrně věříte na lyžařskou radost. Ale co z ní dnes ve vrcholovém lyžování zbývá? Není to život na příliš pevných drátkách?

„Jistě, jsou omezení, která na sebe vzít musím. Ale radost musí převažovat, jinak bych dál nemohla závodit, to mi věřte.“

A kdybyste odejít musela? Co byste dělala pak?

„Nechci o tom přemýšlet. Jsem lyžařka. Budu jezdit tak dlouho, dokud udržím aspoň trochu dech. A napište si, že ani o den méně.“

Müller a další. Obvykle odpoledne po závodě či tréninku, nebo dokonce i mezi jednotlivými koly závodu spím. Třeba prospím i dvě tři hodiny. Spánek se mi vždycky vyplatil, jako tělesný regenerátor i jako odbourávač stresu.“

Musíte mít lyžování moc rád...
„Den bez lyží je pro mě nemoc. Když jsem se pokoušel kdysi pojmenovat svůj vztah k lyžování, zavrhnul jsem pojmy práce, koníček, vášeň. Je to prostě láska.“

Jenže i láska může unavit. Léta utíkají a nemáte jich za sebou málo...

„Naštěstí mám tak trochu individuální plán. Nemusím se vždy podřizovat kruté, ale nutné mašinérii reprezentačních táborů. Sám nakonec samozřejmě dělám totéž, co kolegové, jenže ten pocit, rozumíte, je úplně jiný.“

Takže váš odchod je zatím v nedohlednu?

„Říkají o mně, že jsem obchodník. Proč ne, na odchod jsem pomýšlel v souvislosti s tím, že příští rok mi vyprší smlouva s firmou Kästle. Taky cítím, že letos jsem v nejlepších letech a příští rok je už budu mít za sebou. Je to divné, že, ale já to tak cítím. Jenže letos jsem se zároveň namlsal i ve slalomě, nic velkého jsem sice nevyhrál, ale dostal jsem strašnou chuť to zkusit. A to chce více času než jeden rok. Možná tedy zůstanu déle. Kdo ví. Vlastně ano.“

Jakmile o tom uvažují, je to jako bych se rozhodl.“

Už loni jste se cítil být na vrcholu. Ale nezdá se vám letošní vítězství ve Světovém poháru cennější než loňské?

„Zdá. Bylo nejtěžší v mém lyžařském životě. Tomba je ovšem klaun, ale taky osobnost, o které dnes sice mluvíme, ale zatím ji nedokážeme docenit. Víme o jeho žertech a neštech. Jenže on taky vyhrává. A jak!“

„Technika odrazu, jeho načasování, správné přenesení nájezdové rychlosti i do skoku.“

Kde jste přišel k takové technické virtuozitě?

„Naučil jsem se tomu jako chlapec. Myslím, že kdo tady dlouho vyčkává, už nikdy nedohoní vlak. Vlastně mám dojem, že za tu spoustu skokanských let jsem se nepřiučil nic nového.“

Ani cit pro let vzduchem? To přece nemůže být jen otázka talentu, nýbrž i zkušenosti.

„Tu zkušenost jsem získal taky jako velmi mladý. Všem důležitému jsem se naučil jako dítě.“

Poznal jste na můstku strach?

„Nikdy. Kdo má strach, nemůže být dobrým skokanem. Nervozita přijde vždycky, ale strach — kdepak, ani náznak.“

Ríká se o vás, že jenom skáчете, že jste fanatik skoku a jiné sporty jsou vám cizí. Je to pravda?

„Mám rád také surfing, ale nedostanu se k němu. Vždyť své rodině už dlouhým tolik času. Když jen trochu můžu, věnuji se jí. A ani tehdy se nemohu zbavit myšlenek na skákání. Dokonce se mi o něm často zdá.“

„Dál budu skákat z jiných než prestižních důvodů“

Za úspěšnou zimu si vydělá asi 120 tisíc švýcarských franků. Přiznává, že je profesionál, že skákání ho živí. A jedním dechem přitom tvrdí: „I zadarmo bych skákal — a stejně dobře. Skákání je nejfantastičtější věc na světě.“ Pro **Matti Nykänena** je šťastné každé ráno, kdy vstává s vědomím, že si přípne skočky. Šťastný může být kromě toho jen se svou Tinou a synem, ale o tom zásadně nehovoří. Když se člověk na něco podobného zeptá, odsekne anglicky: „No comment.“

Prý jste se na olympiádu — a jenom na ni — připravoval dva roky. To je dost dlouhá doba.

„Potřeboval jsem dostatek času, tiicho a klid.“

Celé dva roky?!

„Skákání není jen věcí fyzické přípravy, ale také koncentrace. Člověk se musí vypořádat se silnými dojmy, které sportovní život přináší. Když loni vyhrával od závodu k závodu, byly by příslušné dojmy možná silnější než já. Nedokázal bych se soustředit na letošek, na dobrou letní přípravu. Prostě jsem si dva roky suseroval — všechno, co má nějakou cenu, se týká Calgary. Pro olympiádu bych udělal všechno na světě.“

Ale přišlo Intersportturné. To přece byl silný dojem. A expert Ewald Röscher dokonce prohlásil: „V Calgary se Nykänen nedočká ani jedné zlaté.“ Jak jste zvládl tohle?

„V jistých momentech jsem skutečně podlehl atmosféře svých vítězství ve Světovém poháru. Vlastně jsem balancoval na okraji dvou pojmů — prožít naplno úspěch — nebo všechno potlačit ve jménu příštího superúspěchu. Logická odpověď existuje jen zdánlivě. Pánové, já moc rád vychutnávám všechno příjemné, co život nese. Nechci potlačovat radost.“

Získal jste vlastně už všechno, zabil ledacos... Co ještě očekáváte od skákání na lyžích?

„Na tom nezáleží. Dál budu skákat z jiných než prestižních důvodů. Poďtejte, skoky mi přinesly přátelství mnoha lidí. Jsou pro mě koníčkem i prací. Vlastně — trochu jinak. Práce je pro mě, když se v létě v Jyväskylä starám o zařízení sportovního areálu. Co jsou skoky v mém životě, to těžko dovedu popsat. Nemám slova.“

Jaké vysvětlení máte pro svou převahu?

Je těžké tyhle lidi zobrazovat. Mnozí si je představují jako věšáky na medaile, vyšňořené navíc nějakou roztomilou nectností — bohatstvím, rozpustilostí, sklonem k výtržnostem a podobně. Tak to je, dokud stoupají. A najednou jsou na zenitu, vyhrávají kupříkladu Světový pohár. Pak přijdou pocity, které dosud neznali. Jejich pojitkem je strach.

PETR BUŠTA

{s použitím zahraničních pramenů}
Snímek Bohumila Hynka

MUŽ, KTERÝ VĚŘÍ

- V roce 1963 se ve Vlastiboři narodil.
- V roce 1980 si ho moc dobře všimli trenéři seniorské sdruženářské reprezentace.
- V roce 1981 skončil na MSJ v Schonachu sedmnáctý.
- V roce 1982 na MSJ v Murau dvanáctý (ale nejrychleji běžel).
- V letech 1983 až 1986 zrál. A mlčky dřel zpropadené skoky.
- V roce 1987 byl aktérem československého sdruženářského poháru v Oberstdorfu.
- A potom se všechno nějak zvrtilo.

Snímek B. Hynka

I když některé zveřejněné informace byly nepřesné. Trenér Seidl jej nevyřadil z reprezentace, jenom z olympijské přípravy. Miroslav Kopal zůstal aspoň „ve sledování“. Jaká je však hodnota tohoto zařazení? Papírově reprezentantem byl, ale fakticky? Prožluklá situace. Nejde tady rozhodně o kritiku trenérů nebo realizačního týmu. Konstatujme jen, že se zřejmě stala chyba, která se v nevyzpytatelném sportu stává.

Na mistrovství ČSSR ukončil sedmiletou hegemonii Jána Klímka v československé stopě. Při startech ve Světovém poháru ve Svatém Mořici a Le Brassus bojoval jako rovný s rovnými se Sulzenbacherem, Bredesenem, Schaadem. A běhal tak, že mnozí z něj byli ochotni dělat československého Loekkena. Z něj, který (zatímco celý svět na podzim tvrdě tankoval na Dachsteínu nebo v severním Norsku) běhal po hrstce sněhu na krkonošských hřebenech.

Bylo to těsně před olympiádou, kdy jsme spolu hovořili. Chvilí šel hovor kolem horké kaše, já si vlastně nebyl jistý, jak se na celou věc zeptat. Mírek se očividně cítil lépe než na podzim, všechno v něm hrálo chutí závodit, v těch dnech se také zlepšoval ve skoku; bylo sporné, jestli bude chtít vzpomínat. Pak jsem zjistil, že on sám je první, který ze svého případu nechce dělat žádnou senzaci.

„To hlavní, co mě nakonec dostalo nahoru, nebyl vztek ani nic podobného. Odpověď je prozaičtější — kvalitní letní příprava. Změnil jsem v lé-

tě mnohé — víc jsem skákal, běhal si ce méně, ale mnohem kvalitněji.“

Stejně mi to nejde do hlavy. Přece jste neměl ideální podmínky právě v rozhodujícím období. Kdyby na nich nezáleželo, mohli bychom reprezentaci rovnou připravovat na Dvorské boudě.

„Nebyl jsem na prvním sněhu, to je pravda. Ale ukazuje se, že jsou asi podstatnější věci. Mohl jsem čerpat ze zásobárny minulých let; všechno, co jsem za život natrénoval, ve mně tak trochu zůstalo. A pak záleží na člověku, jestli chce do ne zcela rovného boje jít, podřídít se jeho pravidlům. Chtěl jsem. V takovém případě mi mohla stačit Dvorská bouda, blízkost rodiny a důvěra trenéra Kučery. Myslím, že jsem neprodělal.“

Jaký osobní cíl jste si dával pro sezónu?

„Ech, cíle. Už jsem zažil dost zklamání a pochopil, že výkonnostní cíle nejsou důležité. Říkal jsem si jenom, že chci zůstat v reprezentačním družstvu. To stačilo.“

Dobře, nemluvmě o cílech, ale o pocitech. Měl jste vůbec představu, jak vysoko můžete mířit?

„Až při Světových pohárech ve Švýcarsku mi došlo, že můžu závodit se světovou špičkou. S absolutní. To bylo pro mě nové. A pochopil jsem zároveň, že je to vázáno dvěma podmínkami: jednak musím zaskákat, jednak musím být klidný. Závodilo se mi tam mnohem lépe než doma. Nikdo ode mne nechtěl výkon, nebyl jsem pod

tlakem nebo dokonce pod určitou hrozbou, jako tady.“

To asi není v pořádku — myslím, že se vám venku závodilo lépe než doma. Tak jako není v pořádku, že jste musel znovu a znovu přesvědčovat, jak umíte...

„Řeknu vám jednu perličku. Měl jsem stanoven velice přesný úkol, na němž byla závislá moje nominace na OH. Ale nevěděl jsem o něm, neřekli mi to! Byl to úkol tak vysoký, že myslím, nikdo jiný podobný neměl. Musel jsem ve Světovém poháru skončit dvakrát do desátého místa!“

(Představil jsem si beznadějně prořídou olympijskou nominací, jak by vypadala, kdyby měl stejnou nominační podmínku každý z lyžařů...)

Jistě za vámi potom přišli lidé, kteří naznačovali, že máte div ne na medaili.

(Miroslav Kopal se široce a přece jen koutky rozesmál.) „To je hrozně těžké komentovat. Po všem, co mám za sebou, vůbec nepředvídám, ale myslím, že ti lidé přehánějí.“

Z vaší odpovědi však vykukuje jiskřička.

„Nemluvmě o tom. Chci jenom, aby forma a pohoda vydržely, nic víc. Věřím, že vydrží. Zklamání už bylo dost.“

Miroslav Kopal skončil v olympijské soutěži sdruženářů sedmý. Reprezentační trenér Vladimír Seidl pak prohlásil: „Kopalova forma šla trochu dolů. Měl vrchol před olympiádou, kdy musel dokazovat oprávněnost nominace.“

PETR BUŠTA

Vystřelované oblouky snožmo

na pomoc
trenérům a cvičitelům

Ve vybraných kapitolách ze švýcarské učebnice „Ski Schweiz“ jsme v předchozích číslech Lyžařství probrali různé varianty oblouků z přestoupení, uplatňované od základního výcviku až po trénink a jízdu závodníků. Dále jsme upozornili na „vyrovnávací techniku“, používanou pokročilými lyžaři kvůli technické všestrannosti a pro její funkčnost za určitých podmínek sjíždění. Dnes ze stejných důvodů pohovoříme o obloucích s předsunutím lyží, označovaných také jako oblouky vystřelované.

Technika

Při vystřelovaných obloucích snožmo se lyže odlehčují při zahájení oblouku podle potřeby buď **snížením**, nebo **zvýšením**.

Při odlehčení snížením (obr. 1, 2)

Jako přípravu pro zahájení oblouku ohnout nohy v kotních a pánev posunout vpřed.

— při opoře o vnitřní hůl vypustit nohy dopředu a odlehčit špičky lyží;

— ke konci vystřelení lyží zahájit oblouk otáčením nohama a pokračovat ve vedení oblouku při zatížených lyžích.

Při velkém odporu sněhu se posílí zahájení oblouku otáčivým pohybem celého těla.

Za větší rychlosti sjíždění je možné vynechat oporu o hůl.

Při odlehčení zvýšením (obr. 3, 4)

Vystřelení lyží je možné spojit se zahájením oblouku otáčivým odrazem snožmo. Odrazem odlehčené lyže se předsunou dopředu a vzhůru a napojí se otáčením.

Nácvik

Metodické doporučení

Nácvik usnadní využití oblých boulí na středně svažitéch úsecích sjezdové trasy, lehký prachový sníh a postupně hlubší sněhová vrstva.

Cvičení pro obě varianty oblouků

Na sjezdové trase nebo v lehkém hlubokém sněhu:

- Provést vystřelení lyží z místa.
- Totéž ze sjezdu šikmo.
- Vystřelované oblouky ke svahu s nájezdem postupně vždy blíže ke spádnici.
- Vystřelované oblouky při pomalé rychlosti a s oporou o vnitřní hůl.
- Vystřelované oblouky při větší rychlosti bez opory o hůl.
- Z napojovaných vystřelovaných oblouků přejít pozvolna ke krátkým vystřelovaným obloukům.

Použití

Především v lehkém až těžkém hlubokém sněhu na různém sklonu svahu.

Obtíže při provedení

- Vystřelení lyží jako součást zahájení oblouku.
- Vystřelení a otáčení lyží s co nejvíce uvolněnými nohama.
- Příprava pro předsunutí lyží.
- Náklon vzad pouze při pohybu vystřelení.

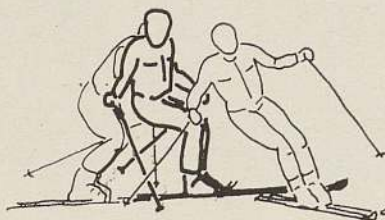
Možnost korekce

- Opakovaně předsunovat lyže v průběhu sjíždění,

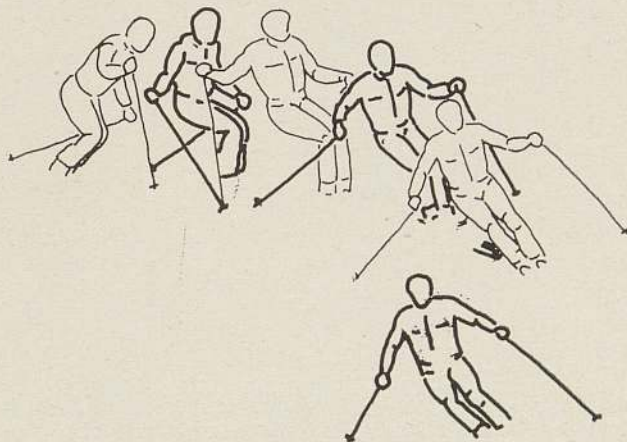
ni, přičemž trup zůstává klidný a uvolněný.

- Vydatné procvičení vystřelovaných oblouků ve svahu.
- Vytvořit rezervu náklonu vpřed extrémním pokrčením v kloubech kotníků, kolen a kyčlí.
- Uvědoměle se soustředit na náklon vzad pouze v okamžiku zahájení oblouku.

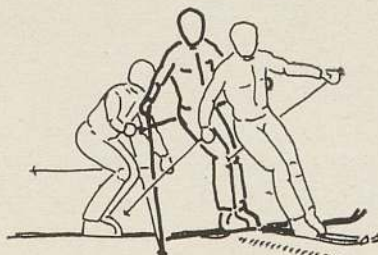
JIRÍ SOUKUP

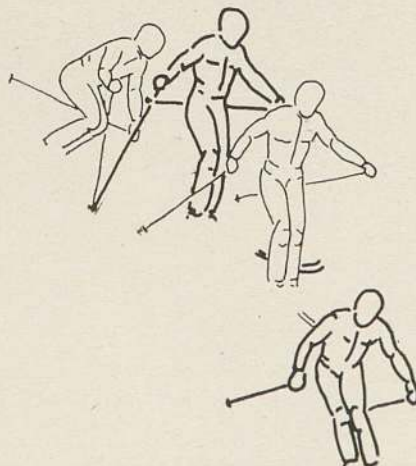
Obr. 1: Vystřelovaný oblouk ze snížení.

Obr. 2: Vystřelovaný oblouk ze snížení uplatněný v hlubokém sněhu.

Obr. 3: Vystřelovaný oblouk ze zvýšení.

Obr. 4: Vystřelovaný oblouk ze zvýšení použitý v krustě.

STREČINK TENTOKRÁT PRO SJEZDAŘE (1)

O strečinku jsme již v Lyžařství psali, tentokrát se budeme zabývat prohloubením poznatků o využití strečinku v tréninku sjezdařů.

Při tréninku na sněhu a při závodech jsou tato cvičení ideálním prostředkem pro dokonalou přípravu a uvolnění vybraných svalových skupin a není zanedbatelná i jeho psychosomatická složka.

Uskutečňuje se pomocí pomalého aktivního pohybu s přechodem do výdrže v určité pozici. Vzhledem k tomu, že protahování svalových skupin pomocí dynamických pohybů vede k reflexní svalové kontrakci během protažení, využívá strečink tzv. postizometrické následné uvolnění s přetrvávajícím útlumem (15–30 s). To je v podstatě prvek, kterým je strečink charakterizován a který mnohonásobně zvyšuje efektivnost jak rozcvičení, tak uvolnění a uklidnění na závěr zatížení.

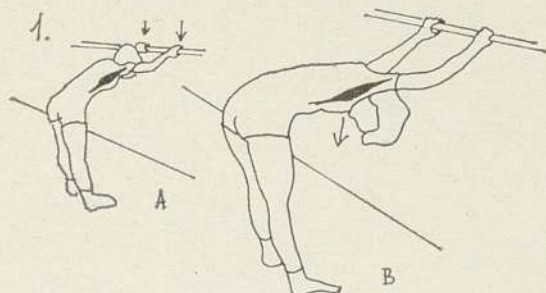
Některé zásady:

1. Cvičení je třeba vykonávat v jednoduchých zvládnutých pozicích.
2. Vlastní cvičení probíhá ve třech fázích:
 - a) svalová kontrakce protahované svalové partie (15–30 s);
 - b) krátké uvolnění (3–6 s);
 - c) klidné protažení procvičované svalové skupiny (15–30 s).
3. Během cvičení pravidelně dýcháme.
4. Soustředíme se na svalové skupiny, které procvičujeme.

Nezapomeňte, že význam strečinku je také v prevenci poškození a zranění kloubů a svalů. V důsledku svalové zátěže se následně zvyšuje tonus svalstva a tím i jeho tlak na šlachy v místě úponu. Po tréninkové zátěži a závodech cvičení využíváme k rychlé regeneraci a psychickému uvolnění.

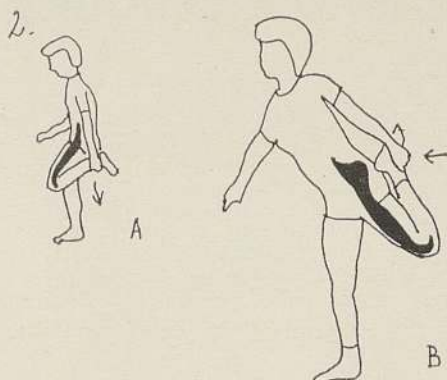
Několik praktických doporučení.

1. Před tréninkem aplikujeme strečink na svalové partie celého těla se zaměřením na namáhané svalové skupiny během tréninku.
2. Po zatížení protahujeme, nejlépe několika způsoby, především namáhané svalové skupiny.
3. Před závody aplikujeme strečink ráno při rozcvičení, následně pak 30 minut před vlastním startem (bez lyží). Doporučujeme zvláště cviky 1, 2, 3, 7, 8, 9 (10 min.) před startem jen několik cviků s lyžemi (11, 12, 13, 14).
4. Po dojezdu provedeme uvolnění několika cviky aplikovanými především na svalstvo zad a přední svalstvo stehna.
5. Před obutím lyžařských bot a po jejich delším nošení protahovací cvičení zaměřujeme na oblast holeně, kotníku a chodidel (15, 16, 17).

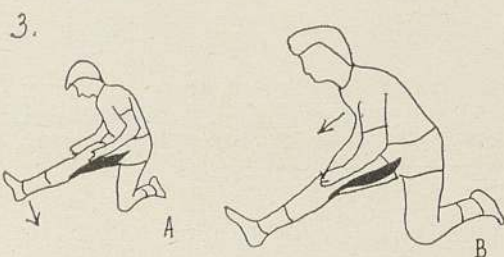
Cvičení 1. — Svalstvo hrudníku:

- A. Kontrakce — postavení v předklonu, nohy mírně rozkročené, ruce na šířku ramen opřeny o žebřiny. Ruce tlačíme dolů 20 s.
- B. Protažení — stejné postavení, uvolníme hlavu, povolíme ramena. Mírným podřepem zvětšíme protažení. Výdrž 20 s.

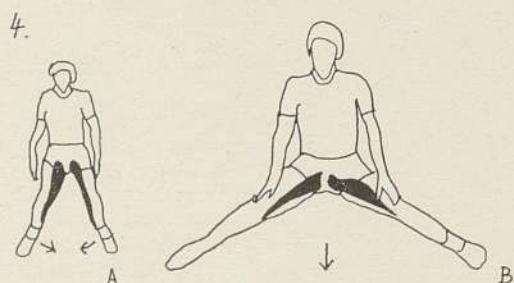
Cvičení 2. — Svalstvo přední části stehna:

- A. Kontrakce — postavení na jedné noze, držíme se stěny nebo žebřin. Kotník druhé nohy přidržujeme souhlasnou rukou, noha ohnuta v kolenně. Tlačíme proti odporu ruky 20–30 s.
- B. Protažení — stejná poloha jako při kontrakci. Kotník táhneme směrem nahoru dozadu tak, abychom pocítili v přední části stehenního svalstva tah. Výdrž 20–30 s.

Cvičení 3. — Svalstvo zadní části stehna:

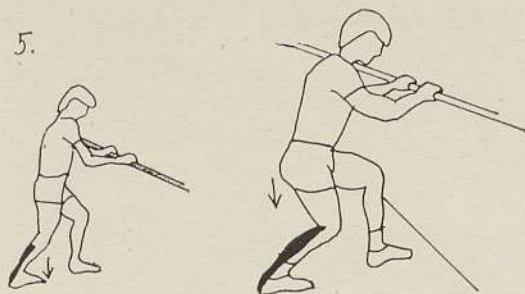
- A. Kontrakce — klek přednožný, přednožená noha mírně pokrčena v kolenně. Přednoženou nohu tlačíme patou proti podlaze 20–30 s.
- B. Protažení — stejná poloha jako při kontrakci. Noha v kolenně napnutá, předklon ke kolenu. Pocíujeme protažení v zadní části stehna 20 s.

Cvičení 4. — Svalstvo vnitřní strany stehna:

- A. Kontrakce — stoj rozkročený, dolní končetiny tlačíme k sobě do stoje spojného, výdrž 20 s.
- B. Protažení — co nejširší rozkročení. Výdrž 20 s.

5.

B

Cvičení 5. — Svalstvo lýtky:

- A. Kontrakce — ruce opřeme ve výši hrudníku o stěnu, žebříky nebo jiný předmět. Noha napínané svalové skupiny stojí pokrčena 60 cm od stěny. Prsty dolní končetiny tlačíme proti podlaze. Výdrž 20 s.
- B. Protahání — uvolnění v bocích, hlubší podřep, pata na zemi. Protahání cítíme v dolní části lýtky. Výdrž 20 s.

6.

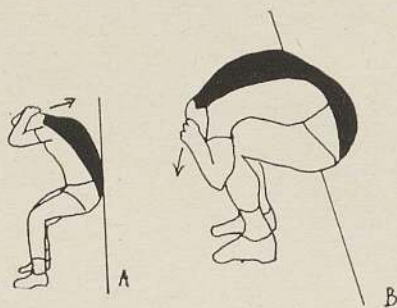
A

B

Cvičení 6. — Svalstvo zadní části stehna, svalstvo zad, sedací svalstvo:

- A. Kontrakce — leh na zádech, hlava na zemi. Ohnutou nohu uchopíme za koleno, koleno tlačíme dopředu dolů proti úchopu rukou. Výdrž 25 s.
- B. Protahání — stejná poloha, dolní končetinu přitáhneme kolenem k hrudníku. Pánev a hlava na zemi. Výdrž 30 s.

7.

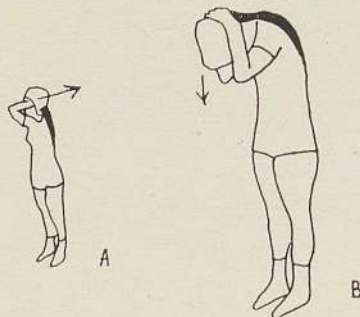
A

B

Cvičení 7. — Svalstvo zad:

- A. Kontrakce — postavení s mírně ohnutými zády a pokrčenými koleny u stěny, o kterou se opíráme dolní částí zad. Ruce spojeny v týle a proti nim tlačíme záda ke stěně (20 s).
- B. Protahání — zvětšit podřep, záda olnout, hlava mezi koleny. Výdrž 25 s.

8.

A

B

Cvičení 8. — Svalstvo krku:

- A. Kontrakce — ruce spojeny s hlavou, hlavu tlačíme proti nim dozadu. Výdrž 15 s.
- B. Protahání — stejná poloha, hlavu táhneme rukama

RÝCHLOUPÍNAČ LYŽÍ

V časopise „Lyžarství“ č. 9 v rubrice „Radíme, doporučujeme“ sme čítali príspevky zaoberajúce sa problematikou opráv a údržby sklzníc a hrán lyží. Jedným z hlavných problémov je nielen správny výber brusiva, ale aj pevné uchytenie lyží. S jedným takýmto prípravkom na ich upnutie, vyvinutom na katedre turistiky, lyžovania a plávania FTVŠ UK, by sme vás chceli oboznámiť.

Jedná sa o rýchlopínač lyží, na ktorý bolo rozhodnutím Úradu pre vynálezy a objavy v Prahe udelené autorské osvedčenie dňa 22. 3. 1985 pod č. 237135.

Spôsobov, ako lyže upevniť k pracovnému stolu, je veľa. Napr. zverák, stolárske zverky a rôzne iné prípravky. Problém spočíva v tom, že vzhľadom na tvar lyže (rôzna hrúbka, zakrivenie, ohybnosť) je spoľahlivé uchytenie problematické. Pri slabom uchytení, hlavne pri brúsení hrán, veľmi často dochádzalo k poraneniu a pri silnom uchytení k poškodeniu alebo aj ku zničeniu ošetrovanej lyže. Ďalšou nevýhodou doterajšieho spôsobu uchytenia bolo, že počas práce na lyžiach bolo potrebné zverky premiestňovať, aby sa dala ošetriť celá plocha sklznice alebo hrany, čo podstatne predlžovalo čas opravy.

Uvedené nedostatky v plnej miere odstraňuje rýchlopínač lyží. Upnutie je rýchle, spoľahlivé a bezpečné. Rýchlopínačom upneme lyžu na pravú alebo ľavú hranu excentrami. Excentre sú pritláčané pružinami, ktoré zaisťujú bezpečné upnutie. Pri ošetrovaní a oprave sklznice lyží sa lyža do rýchlopínača upne v strednej najhrubšej časti, sklznicou hore. Týmto dosiahneme, že celá plocha sklz-

nice bude voľná, lyža pevne upnutá a pripravená k ošetrovaniu alebo k oprave.

Zariadenie umožňuje aj opravu alebo montáž viazania lyží. Lyže sa upnú sklznicou dolu tak, že sú opreté v 1/3 a v 2/3 dĺžky. Horná plocha lyží je pritlačená dvoma úchytkami opatrenými gumou proti poškodeniu. Rýchlopínač je konštruovaný tak, aby po upnutí brzda lyže sa automaticky zatvorila a umožnila tak ošetrovanie a opravu. Ďalšou výhodou konštrukcie je, že sa dá rýchlo rozobrať uvoľnením 6 ks skrutiek M8. V rozloženom stave je možné ho prepracovať v batožinovom priestore osobného automobilu (dĺžka 970 mm, max. výška 810 mm). Rýchlopínač môžeme používať aj bez podstavca, uložením na pracovný stôl.

Používaním rýchlopínača sa zvýši bezpečnosť pri práci. Podstatne sa skráti čas opráv. Vylúči sa možnosť poškodenia lyží nesprávnym uchytením. Predlží sa životnosť lyží.

Rýchlopínač môžeme využívať na katedrách TV pri výuke lyžovania, v športových opravovniach a v lyžiarskych strediskách.

Rýchlopínač lyží je uložený na pracovnom stojane a pozostáva z ob-

dĺžnikového rámu. Na bočných ramenách obdĺžnikového rámu sú uchytené priečne nosníky, ktoré sú v hornej časti opatrené pritláčacími úchytkami s pružnými prvkami zabezpečujúcimi nepoškodenie povrchu lyží. Na jednej strane bočných ramien sú otočne uchytené bočné excentre s pritlačnými pružinami a s rukoväťami. V strede obdĺžnikového rámu je spolu s brzdovou opierkou uchytený zverák.

Upnutie lyže je prevedené tak, že lyža sa položí na bočné ramená bočnou stranou a upne sa bočnými excentrami ktoré sú dotlačené pritlačnými pružinami k priečnym nosníkom. Toto upnutie je vhodné na brúsenie hrany lyže.

Upnutie lyže iným spôsobom je prevedené tak, že lyža sa položí sklznicou nahor na priečne nosníky tak, aby brzda lyžiarskeho viazania dosahovala na brzdovú opierku a lyža sa v strednej časti upne do zveráka. Týmto je celá plocha sklznice voľná a pripravená k ošetrovaniu alebo k oprave.

Upnutie lyží iným spôsobom je prevedené tak, že lyže sa položia na priečne nosníky sklznicou dolu a upnú sa pritlačnými úchytkami pričom na povrch lyží dosadajú pružné prvky zabraňujúce poškodeniu povrchu lyží. Toto upnutie je vhodné na montáž a údržbu lyžiarskeho viazania.

Dr. JAROSLAV ŽÍDEK

BOJE PRAŽSKÝCH SJEZDAŘŮ

Rozmary letošní zimy zasáhly i do průběhu přeboru Prahy dorostu ve sjezdovém lyžování. Husté sněžení, teplota -3°C a silný vítr se skromnými záblesky slunce, taková byla charakteristika počasí při závodech 12. a 13. března 1988 na červené sjezdovce Čertovy hory v Harrachově. Pořadatelem byl tradičně lyžařský oddíl TJ Armabeton Praha spolu se svazem lyžování MV ČSTV Praha, který představil veřejnosti tyto závody i vlastními reklamními plakáty v horní části Harrachova. Počasí zaskočilo přímo na silnici některé z 24 přihlášených pražských oddílů. Kdo nevyjel v časných ranních hodinách, minul start závodu ve slalomu, který byl stanoven na 12.00. Příjezdové vozovky kolem západokrkonoského zimního střediska totiž byly uvolněny až po této hodině. Proto se přeborů zúčastnilo 102 závodníků ze 126 přihlášených. Jako hosté soutěžili také slalomáři Sokola Jablonec.

Nejvýraznějšími postavami přeborů byli Michal Seifert (TJ Vršovice 1870) a Lada Svobodová (Slovan Orbis), z hostů Michal Čermák (Sokol Jablonec).

Poměrně úzký kolektiv organizátorů vedený ing. Jiřím Viktorínem se postaral o hladký průběh závodů, ačkoliv situace lyžařského oddílu Armabetonu není v posledních letech vůbec snadná. Oddíl vlastně už několik roků pracuje bez vhodné školské základny.

FRANTIŠEK SRP

Snímek, který výstižně charakterizuje atmosféru bojů pražských sjezdařů — přemíra sněhu a jen nemnoho pořadatelů, většina z přihlížejících patří mezi závodníky.

Foto F. Srp

OKRESNÍ SVAZOVÉ KONFERENCE

LIBEREC

Úspěchy členů ASVS Liberec na ZOH v Calgary i na juniorském MS v Saalfeldenu navodily radostnou atmosféru zasedání okresního svazu lyžování v Liberci. Dalším přínosem uplynulého období byl rostoucí počet oddílů (dnes jich je v okrese 17) a téměř o dvě stovky stoupl i počet členů (1618).

Výroční zpráva přednesená předsedou výboru J. Čadkem mohla konstatovat i dobrou koordinátorskou práci při doškolování cvičitelů a rozhodčích (v okrese jich mají 192) a zlepšení spolupráce mezi oddíly.

S uspokojením byla hodnocena i další sezóna Iizerské magistrály. Ta se již stala mezi rekreačními lyžaři a turisty pojmem. Do budoucna však bude třeba uvažovat o převedení části pracovníků z dobrovolné na profesionální bázi. Svůj dluh cítí výbor i vůči stále se rozšiřující rodině rekreačních sjezdových lyžařů. Podařilo se sice uvést do provozu některé nové vleky a svahy, ale jejich počet je stále nedostatečný. Kritická je již druhý rok situace ve středisku zimních sportů na Ještědu.

Dobrou práci okresního svazu lyžování v Liberci ocenil i předseda výboru svazu lyžování ČÚV ČSTV M. Prokop a J. Čadkovi, Z. Slívovi, M. Nyčovi, ing. J. Nová-

kovi a V. Preislerové předal ocenění za dlouholetou práci.

-k-

vořilo také o chybějících nových pravidlech lyžování i absenci kvalitních metodických dopisů.

-tr-

PARDUBICE

Okresní konference pardubického okresu ocenila úspěšné splnění závazků všech oddílů. Dynamo Pardubice se pochlubilo 2220 brigádnickými hodinami a dalšími 3270 hodinami dobrovolné činnosti rozhodčích, trenérů, cvičitelů a vlekářů. Členové Tesly Pardubice zorganizovali 23 brigád v Prkeném Dole. Zúčastnilo se jich celkem 270 brigádníků a odpracovali 4743 hodin. Činnost rozhodčích, trenérů a cvičitelů si vyžádala 3620 hodin. Nejúspěšnější politikovými prací se mohou pochlubit RH Pardubice a Dynamo Pardubice, které získaly Zlatou plaketu ČSTV. Tesla Pardubice soutěžila o stříbrnou a VŠCHT Pardubice o bronzovou plaketu ČSTV. Okresní svaz uspořádal v závěru března a začátkem dubna školení trenérů běhu na Výchově, trenérů sjezdových disciplín ve Špindlerově Mlýně a cvičitelů III. třídy v Harrachově. Dále připravil semináře trenérů III. třídy běžeckých i sjezdových disciplín. Špatné sněhové podmínky v úvodu letošní sezóny narušily program připravovaných závodů i činnost veřejných lyžařských škol. V diskusi se ho-

CHRUDIM

Okresní svaz lyžování Chrudim patří se sedmi oddíly k menším, ale na konferenci se pochlubil dobrými výsledky a aktivitou. Většina oddílů je zaměřena na běžecké disciplíny. Spartak Hlinsko a Sokol Trhová mají vlastní sjezdařské vleky a chaty. Na práci s dětmi se zaměřují především v Hlinsku, kladem je tam velmi dobrá spolupráce s Domem pionýrů a mládeže. V Lize Vysočiny, které se zúčastňují lyžaři okresů Chrudim, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou a Pardubice, startovalo 530 závodníků v běhu a 316 ve sjezdových disciplínách. Masových turistických akcí po Vysočině se loni zúčastnilo asi 1000 zájemců z řad organizovaných i neorganizovaných. Oddíly se snaží o vytváření vlastních finančních zdrojů poskytováním placených služeb lyžující veřejnosti. Jedenáct diskutujících se zabývalo potížími s hospodářským zajištěním některých oddílových i okresních závodů, pozdním vydáním krajského kalendáře běžeckých závodů, nedostatečným počtem pravidel lyžování, nedostatkem kvalitnější výstroje a výstroje v okresních městech.

-tr-

KDE LYŽAŘI DÚKLADNĚ PRACUJÍ, ALE I HODNOTÍ

ZLATÝ GOTTWALDOV

Dne 26. ledna se uskutečnila obhajoba socialistického závazku, který uzavřel kolektiv lyžařského oddílu TJ Gottwaldov k získání Zlaté plakety ČSTV. Hodnocení tříletého soutěžního období proběhlo před komisí složenou ze zástupců politickovýchovné komise jednoty i OV ČSTV, zástupkyně VSL ČOV ČSTV MUDr. Charvátové a zástupce patronátního závodu ZPS k. p. Gottwaldov.

Hodnocení závazku se týkalo tří hlavních oblastí - politickovýchovné, sportovní a budovatelské. V politickovýchovné oblasti se oddíl zaměřil na péči o 4 vzorné kolektivy mládeže, plnění závazků o neaktivnější lyžařský oddíl, vydání almanachu k šede

sátileté historii oddílu, uskutečnění besed pro žáky a dorostence podle témat doporučených ČSTV i besed s významnými osobnostmi oddílu (Olgou Charvátovou-Křížovou).

Sportovní činnost oddílu pokrývá sjezdové i běžecké lyžování, od masové až po výkonnostní úroveň, a je zaměřena hlavně na děti a mládež.

Sportovní úspěchy dokumentují vítězství kolektivu žáků i jednotlivců v okresní pohárové soutěži, v krajské pohárové soutěži a vítězství na přeborech ČSR a ČSSR žáků i dorostu.

Oblast pracovní iniciativy a aktivity byla v soutěžním období zaměřena na další zdokonalování zimního stře-

diska na Portáši, ať se týkalo přístavby ohřívárny a sociálního zařízení pro veřejnost u chaty Javorka, výstavby kotelny ústředního topení a zrušení lokálního topení na chatě Spartak, rekonstrukce a výstavby nových vleků, vybudování nové sjezdové trati, pomoci lesnímu závodu Velké Karlovice při výsadbě nových jehličnanů, nebo vybudování nového parkoviště. Tato činnost představovala během tří let celkem 53 tisíc brigádnických hodin.

Po vyhodnocení závazku se hodnotící komise jednomyslně rozhodla udělit lyžařskému oddílu ZLATOU PLAKETU ČSTV, která je nejvyšším oceněním v socialistické soutěži vzorných oddílů ČSTV I. stupně.

CYRIL PETRĽA

KRKONOŠSKÁ 70

Její 33. ročník se letos jel na nově vytyčené trati ze Špindlerova Mlýna přes Líščí horu, Hřiběcí boudy zpět do Špindlerova Mlýna. Druhý plánovaný okruh na Mísečky a Benecko byl z bezpečnostních důvodů zrušen, tuto 22 km dlouhou trať absolvovaly pouze hlídky žen, kde na nezkrácené trati zvítězila děvčata VŠ PF Hradec Králové; na zkrácené Vodní slalom Praha (došlo totiž k neúmyslnému krácení trati u některých hlídek). Muži po zrušení druhého kola absolvovali pouze 44 km, ale přesto byl závod těžký, protože téměř neustále padal sníh a vál silný vítr. Především na hřebenech byly připravené stopy zaváté a závodníci si je museli znovu prošlapat. Na to doplatila zejména hlídka Nové Paky (loňský vítěz), která startovala jako první a skončila na 2. místě. Lepší byli orientační běžci ČSSR startující pod hlavičkou Jičina. Pro příští rok se připravuje prodloužení trati směrem k Černé hoře.

-mič-

Bolest i radost — vítězná hlídka Krkonošské čtyřiačtyřicítky.
Foto M. Čurda

TRÁVA '88

Rok 1988 je již třetím rokem organizovaného lyžování na trávě v ČSR. Po prvních závodech v září 1986 v Tišnově byla ustavena přípravná komise pro lyžování na trávě v ČSR. Pod vedením ing. V. Novotného z Brna organizuje a řídí svůj úsek doposud.

V loňském roce byly uspořádány 4 závody, kterých se zúčastňovali i závodníci ze Slovenska, Polska a Maďarska. Pro rok 1988 jsou připraveny závody v těchto termínech:

21.—22. května [pořádá TJ Sokol Tišnov II]

3.—4. září [TJ Vítkovice]

10.—11. září [TJ Sokol Tišnov II]

24.—25. září [TJ Nový Hrozenkov - okr. Vsetín]

Jedním z hlavních úkolů komise bylo zajištění a zahájení výroby lyží na trávu, jako podmiňujícího faktoru pro rozvoj tohoto sportovního odvětví. Dnes již můžeme sportovní veřejnost seznámit s tím, že výroba má být zahájena v průběhu června v JZD Pokrok Plumlov. Lyže budou vyráběny výhradně z domácích materiálů, i cenově budou lehce dostupné.

Lyžování na trávě lze provozovat na každém travnatém svahu. S dalším rozvojem zřejmě dojde k plnému využití ná-

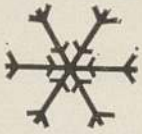
kladně budovaných zařízení — vleků a sjezdovek.

Zajímá vás, zda i na vašem svahu bude možné pořádat závody?

Pro zajímavost několik parametrů trati pro muže: slalom — převýšení 80—150 metrů, počet branek 30—45; obří slalom — převýšení 80—150 m; superobří slalom — převýšení 100—150 m, délka trati do 800 m.

Jistě i ve vašem okolí najdete vhodné terény a prodloužíte si lyžařskou sezónu na celý rok.

Veškeré informace o lyžování na trávě podá zájemcům pracovník přípravné komise ing. Arnošt Texl, Arbesova 11, 638 00 Brno, nebo přímo pořadatelé závodů.
Ing. ARNOŠT TEXL

Lyžování pro každého

Průzkum: LYŽAŘSKÁ VÝUKA NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Chceme lyžařskou veřejnost seznámit s některými výsledky sledování žáků 1. ročníků středních škol v Klatovech, které každoročně provádíme před konáním lyžařských výchovně výchovných zájezdů. Klatovy jsou okresní město s 20 000 obyvateli, ve kterém je šest středních škol. Na území okresu leží největší středisko sjezdového lyžování na Šumavě (sportovní areál Spíčák) a další místa na okrese nabízejí možnost provozovat kvalitně lyžařský sport. Pracuje zde 13 lyžařských oddílů.

Sledování jsme provedli formou dotazníku na začátku školního roku 1986—87 u žáků 1. ročníku gymnázia, stř. průmyslové školy, stř. ekonomické školy, stř. zdravotnické školy. Veškeré otázky dotazníku se týkaly docházky žáků na základní školu, tzn. školního roku 1985—86. Z lyžařského hlediska jsme zaznamenali celkově uspokojivé odpovědi u 367 žáků (105 chlapců, 262 dívek).

Lyžařského výchovně výchovného zájezdu se v době docházky na základní školu zúčastnilo 86,4 % žáků (hoši 89,5 %, dívky 85,1 %). Zjištěný stav považujeme za velice příznivý, potěšitelné je také konstatování, že tato situace trvá již několik let.

Velice zajímavá je účast žáků základní školy ve výuce veřejných lyžařských škol. V ČR každoročně navštěvuje VLŠ asi 30 000 žáků. V zimě 1986 to v rámci dětí věku 6—14 let představovalo 2,21 %. V Západočeském kraji v zimě 1986 pracovalo 18 VLŠ s 2481 žáky, což představuje 2,16 %. V klatovském okrese v zimě 1986 fungovaly 2 VLŠ, které navštěvovalo 606 žáků. Představuje to 5,31 % šesti až čtrnáctiletých dětí okresu. Zaujímá v republikovém i krajském porovnání nadprůměr, vyplývající patrně z dobrých lyžařských možností a mnohaletých tradic.

U dotazovaných žáků prvních ročníků je však procento ještě větší, než průměr okresu. Činí 12,8 % (hoši 20 %, dívky 9,9 %; největší účast gymnázium 21,9 %, nejmenší zdravotnická škola 2,3 %). Zjištěné výsledky signalizují značné rozdíly mezi jednotlivými školami i mezi chlapci a dívkami. Převážná většina žáků (73 procent) absolvovala výuku ve VLŠ po dobu 1—3 roky.

Delší docházka je pouze ojedinělá. Pozitivní je fakt, že nejfrekventovanějším obdobím docházky do VLŠ je rozmezí 8—11 let. Zřejmě vlivem určitého stupně pedagogické propagandy i s ohledem na vlastní zkušenost respektují rodiče všeobecně platný pedagogický poznatek, že období 8—12 let je pro výuku lyžování nejvhodnější.

Kromě VLŠ a lyžařských výchovně výchovných zájezdů se na lyžařské výuce děti nejvíce podílejí rodiče (u 15 % žáků). Celkově třetinu žáků (31,3 %) po celou dobu docházky na ZŠ (kromě účasti na školním zájezdu) lyžovat nikdo neučil. Málo potěší, že na lyžařské výuce děti ve věku do 14 let se pouze v 0,3 % podílejí zimní tábory PO, které každoročně pořádá (s využitím značných finančních prostředků) řada podniků a organizací. Daleko hlubší programové rozpracování těchto akcí s ohledem na lyžařskou výuku je do budoucna úkolem pro mnoho zainteresovaných lyžařských pracovníků.

Prvořadý význam pro kvalitní lyžařskou výuku dětí a mládeže má materiální vybavení. Sjezdové lyže vlastní po skončení docházky na ZŠ 88,3 % (hoši 93,3 %, dívky 86,2 %; nejvíce gymnázium 94,7 %, nejméně zdravotnická škola 82,5 %). Tento stav považujeme za uspokojivý. Určité rezervy jsou stále ve vybavení dětí běžecskou výzbrojí. Pouze 35,7 % žáků má vlastní běžecskou výzbroj (hoši 48,6 %, dívky 30,5 %; nejvíce gymnázium 44,7 %, nejméně zdravotnická škola 24,4 %). Sjezdové lyže dostávají děti nejčastěji v období 5—8 let věku (celkem 51 %), běžecské lyže v období 10—14 let věku (celkem 75,6 %). Můžeme konstatovat, že otázka materiálního vybavení není limitujícím faktorem při účasti dětí v lyžařské výuce.

Závěry:

1. Zjištěné skutečnosti na středních školách v Klatovech, které charakterizují stav v lyžařské výuce dětí v období jejich docházky na základní školu, mohou sloužit k porovnání situace v jiných místech ČR.
2. V porovnání s republikovým a krajským stavem je účast žáků ve výuce VLŠ na klatovském okrese potěšující. Rezervy existují ve zvýšení počtu dívek. Optimální stav pro nejbližší budoucnost je podle našeho názoru 10 %, což znamená zvýšit počet žáků VLŠ v klatovském okrese zhruba na 1200.
3. Materiální vybavení není limitujícím faktorem pro účast žáků v lyžařské výuce.

JOSEF TREML

V HORNÍ HALŽI

letos došlo k dalšímu rozšíření možnosti lyžování pro širokou veřejnost. U Měděnce v Krušných horách byl totiž dokončen nový lyžařský vlek typu EVP-300.

Na výstavbě v Akci Z odpracovali členové TJ Lokomotiva Žatec přes 3200 brigádnických hodin. Tato TJ

bude také provozovatelkou nového zařízení.

Celková délka vleku je přes 460 m a k dispozici je tu poměrně bezpečná sjezdovka, která bude vyhovovat zejména pro výcvik mládeže. Její délka je 500 m. Vrcholová stanice vleku je ve výšce 900 m n. m. a sněhové podmínky tu bývají dobré až do poloviny března. V blízkosti vleku je i parkoviště.

Celý areál slouží rekreačnímu lyžování veřejnosti, výcviku mládeže oddílu lyžování Lokomotiva Žatec a výcviku školních kursů. Pravidelně jsou zde také pořádány okresní přebory lounských sjezdařů.

Marcel Kodet

POZNÁMKY K DÁLKOVÝM BĚHŮM (I)

Ivo Domanský

Dálkové běhy na lyžích se pro značnou skupinu lyžařů-běžců staly hlavní motivací zimní sezóny. Jde o skupinu, kterou bychom mohli charakterizovat jako výkonnostně masovou. Účast na bílých maratonech je pro tyto sportovce vyvrcholením dlouhodobé systematické přípravy. Zúčastňují se jich z různých důvodů, nejčastěji bývá uváděno upevnění zdraví, zlepšení fyzické kondice, soutěžení se známými, též jedinečná neopakovatelná atmosféra.

Snímek I. K. Petřík

Přestože náklady spojené se startem kondičních sportovců na lyžařských maratonech nejsou právě zanedbatelné, jak píšeme dále, nemají organizátoři většinou problémy s účastí; spíše naopak. Zvyklí jsme si na to, že třeba nejznámější lyžařský dálkový běh v ČSSR, Jizerská padesátka — Memorial expedice Peru 70 je každoročně dlouho před uzávěrkou přihlášek „vyprodán“, pospíší si musejí i zájemci o populární maratón Šumavskou stopou na Zadově. A ve světě? Jeden příklad za všechny: třebaže se Vasova běhu ve Švédsku každoročně zúčastňuje 12 000 vyvolených, kterým pořadatelé přidělí startovní čísla, zdaleka to nestačí zájmu, a tak se o týden později koná ve stejné stopě podobná, byť ne světznámá akce.

Během několika předchozích sezón jsem se zúčastnil postupně téměř všech našich dálkových běhů na lyžích. V následujících řádcích se pokusím z pohledu průměrného účastníka charakterizovat některé specifické jevy a problémy, které pokládám za typické. Bylo by správné, aby se k problematice vyjádřili i další čtenáři, jak závodníci, tak organizátoři.

V první řadě zdůrazňuji, že si nesmírně vážím práce všech pořadatelů dálkových běhů. Je to práce záslužná a bohužel — přes různá proklamativní ujištění — ne vždy dostatečně doceněná, založená vesměs nebo v rozhodující míře na dobrovolné či jen nepatrně honorované činnosti. Práce složitá jak svým rozsahem, tak i obsahem a specifickou zimních podmínek, ve většině případů podmíněná

množstvím různých povolení a jednání, která nemusejí vždy probíhat hladce. Pokud tedy pořadatelé uslyší od účastníků příkré odsudky, myslím, že jde většinou o unáhlené výroky, pronesené v afektu, pod bezprostředním vlivem nějaké maličkosti, které po vychladnutí hlav rychle ztrácejí na intenzitě.

Zájemci o bílé maratóny věnují své zálibě nejen značnou část zimních víkendů, tedy svého volného času, nýbrž i dost peněz. Přímé startovní se pohybuje okolo 50—60 Kčs a k němu musíme připočítat další nezbytné náklady — na cestovné, materiál, stravování atd. Lze proto důvodně předpokládat, že účastník většiny závodů na ně v průběhu jediné sezóny vynaloží částku převyšující 1000 Kčs. Pokud si myslíte, že takových nadšenců není mnoho, jste na omylu. Nejlepším důkazem na podporu tohoto tvrzení je pohled do výsledkové listiny Ligy dálkových běhů, kde se objevují stovky jmen lyžařů výkonnostní i masové úrovně. Tím spíše by měly orgány svazu lyžování ČÚV ČSTV, odpovědné za masový rozvoj našeho sportu, věnovat této soutěži trvalou pozornost. Nemělo by jim být lhostejné, že již uplynulé ročníky Ligy přinesly nejen jeden otázník. Domnívám se, že bude nutné pravidla Ligy doplnit a to hned v několika směrech. V předchozích sezónách se některé závody konaly za zhoršených povětrnostních podmínek, které je změnily v krutou zkoušku vůle a vytrvalosti a které byly příčinou toho, že došlo i k poškození zdraví některých účastníků. Jsem přesvědčen, že například Jablonecký maratón, konaný v lednu 1987

za krutého mrazu a ledové vichřice, měl být odvolán nebo zkrácen. Na stránkách našeho časopisu se nikdo z povolaných k této záležitosti nevyjádřil, skutečností však zůstává, že celá řada lyžařů si ze závodu odnášela omrzliny I.—II. stupně s následnou pracovní neschopností a několik jedinců bylo dokonce postiženo tou měrou, že přišly ke slovu i chirurgické zákroky! Podobné, i když ne tak fatální podmínky měl i Orlický maratón v roce 1986 a některé ročníky Jizerské padesátky. V rozpise Ligy dálkových běhů chybí jasné pravidlo, kdo a za jaké situace má právo i povinnost závod přerušit nebo zkrátit. Úloha organizátorů je nesporně obtížná: sami se podvědomě do poslední chvíle brání rušení závodu, kterému věnovali tolik času — to je lidské a pochopitelné, stejně jako reakce borců na startu, kde samozřejmě panuje bojovná a optimistická nálada — závodníci o hrozcím nebezpečí nevědí nebo je prostě podcení. Pravidla lyžování uvádějí, že za extrémně silných mrazů jsou závody odvolány. Tato pravidla přitom počítají hlavně s lyžaři vrcholovými, tedy trénovanými, s mnohem lepším vybavením a zázemím, jejichž soutěže trvají mnohem kratší dobu. Ale copak rekreační lyžař může závodit i za těch nejhorších podmínek? Kdesi jsem četl, že při vzpomínaném ročníku Jabloneckého maratónu odpovídaly podmínky (teplota a síla větru) mrazu —40 °C... Neměl bychom zapomínat, že veškeré veřejně přístupné akce pořádáme pro zdraví a nikoli proti zdraví účastníků.

(Dokončení)

KDO JE KDO

TROFEJE JANA OTTOSSONA

Ottosson je tichý dělník švédského běžeckého pelotonu. Netočí se kolem něj klubka novinářů, jako kolem slavnějších druhů Svana, Wassberga či Mogrena. Přesto i jeho vitrínka je zaplněna četnými trofejemi, mezi nimiž nejjasněji září dvě zlaté olympijské medaile za vítězství ve štafetách v Sarajevu a v Calgary. Byl už na olympiádě v Lake Placid, kde však jako náhradník nestartoval.

Pochází z malé vsky Högsäter, lyžařské základny mu dal jeho otec Nils-Otto Ottosson, učitel tělocviku. Je prostřední ze tří bratrů; ti lyžují jenom rekreačně.

Ottosson je však hrdý ještě na jiné trofeje. Je totiž náruživým lovcem, po lesích dokáže prochodit celé dny. Ponejvíce střílí ptáky a drobnou lesní zvěř. Jedna trofej se mu však do vitrínky nevejde — paroží losa, kterého skolil vloni na podzim.

Jeho snoubenka Gunnel je ve známé lyžařské vesnici Asarna učitelkou na základní škole.

To vše jsme se dověděli v hotelu Patria na pokoji 119, který v lednu sdílel s Torgny Mogrenem. V tomto hotelu pobýval už jednou, když startoval na Tatranském poháru roku 1982.

Chtěl by své rossignolky prohánět ještě dva roky, lyžování však nechce zanechat nadobro. Už nyní je totiž ve svém klubu v Asarně trenérem mládeže, přes léto je vedoucím dětského tábora, dělá také instruktora rekreačním lyžařům.

Když jsme si připíjeli na jeho další úspěch, Jan se napil obyčejné vody. -loh-

Snímky na dvojstraně B. Hynek

OBCHOD

Do sportovního areálu nad Nakiskou na hoře Mount Allan investovala provinční vláda Alaberty 31,5 miliónu kanadských dolarů. Tisíce stromů padly na oltář olympijskému duchu, ale nejen jemu, aby se ze zalesněných svahů vyklubalo třicet sjezdovek. Pět miliónů dolarů stál systém umělého zasněžování tratí.

Přesto řada odborníků chrlila na Kanadany výčitky stran špatných povětrnostních podmínek. Překládání olympijských soutěží je dostatečně známo. Počasí zde vládlo nevyzpytatelnou mocí. V téže době, kdy na startu sjezdu mužů zuřila víchřice o síle 160 km/h, se diváci u cíle opalovali. Podobné počasí vystříženě z reklamních fotografií panovalo v nedalekém Banffu. A právě o toto místo se vedl dlouho spor. Má být olympijské či nikoliv? Až se nakonec po-

řadatelé zavázali, že soutěže se nedotknou Banffské přírodní rezervace.

Nebezpečí však skrývaly svahy nad Nakiskou. Už léta domorodci tvrdili, že podobné kotrmelce po-

S HOROU

časí ne během hodiny, ale minut, jsou pro Mount Allan typické. Když zde probíhala olympijská generálka, deník Calgary Herald dal Mt. Allanu přídomek Mt. Misery — Bídňá hora či Hora nářků. To již byl uložen ad acta projekt Mount Sparrowhawk, hory ležící 30 km jižně od Mt. Allanu. Tu určil jako ideální sjezdařský terén pro stálý dostatek sněhu Ken Read.

I to má své pozadí. Jistý Rene Farwig, původem Švýcar, který v roce 1956 startoval na ZOH za Bolívií, založil Ski Kananaskis

Cooperation a uzavřel v roce 1986 s provinční vládou desetiletou smlouvu, kterou si zajistil pronájem veškerých objektů a propachtování 103 ha území. Není známo, kolik musel za smlouvu zaplatit, známo je však, že je blízkým přítelem bývalého ministerského předsedy Alaberty Petera Lougheeda.

Teď už nikoho olympijské starosti netrápí. Ale co bude dále s pří-

NÁŘKŮ

dou Mt. Allanu zjizvenou sjezdovkami? Indiánský náčelník kmene Stoneys, jehož rezervace leží 40 km od Nakisky, jen smutně prohlásil: „Odpověď dají ptáci na začátku příštího roku.“ Jde o to, zda vůbec přiletí, když lidé vyhnali z této oblasti i stálé obyvatele — medvědy. -VS-

ZAVINILA TO JEHLICE?

Její vstup do Světového poháru měl co dělat s raketou. Osmnáctiletá dívka z Voralbergu vyjela v roce 1982 na svah obřího slalomu v Badgasteinu se startovním číslem 60 a cílem prolétla ve třetím nejrychlejším čase. Pak už to nebylo s kariérou Sigríd Wolfové tak slavné. Nastala doba hledání a čekání.

Do rakouského olympijského družstva pro Sarajevo 1984 se nekvalifikovala, ale v Bormiu 1985 na MS už opět vystrčila dráčky. Čtvrté místo ve sjezdu nebylo k zahození. V minulé sezóně se Sigríd zranila, natrhla si sval na křížové kosti, ale stačila ještě v závěru vyhrát sjezd v americkém Vailu, místě příštího světového šampionátu. Jediné vítězství Rakušanky ve sjezdu! Také proto jí patřila pocta nejlepší sportovkyně Ra-

kouska.

Letos vyhrála super-G v Lechu, ale jen do chvíle, než západoněmecký trenér podal protest proti porušení reklamních pravidel a všechny Rakušanky byly diskvalifikovány. Pro utišení smutku jí poslali přátelé zlatou jehlicí, kterou nosí na řetízku kolem krku a také ji hrdě ukazovala v cíli olympijského superobřího slalomu na Mount Allanu. Snad nejlépe charakterizovala její superobří náskok (přesně sekunda) druhá v cíli Švýcarka Figiniová: „Sigríd byla dnes příliš dobrá na to, abych ji porazila i bezchybnou jízdou.“ Jenže sama Wolfová si nedovedla vysvětlit svůj úspěch: „Lyže mi jely výborně a ani nevím, jak je to možné. Když jedou pomalu, také pro to nemám žádné vysvětlení.“ Že by to byla otázka pro servismany nebo třeba psychologa? Nebo talisman — jehlice?

KROMĚ BOJANA KRÍŽAJE

(na snímku) letos s jistotou opouštějí bílé svahy tyto prominenti: Roswitha Steinerová, Laurie Grahamová, Zoë Haasová, Andreas Wenzel, Bill Johnson, Conradin Cathomen. Tento seznam by se dal zajisté podstatně rozšířit, jenže to by v závorce muselo stát: „Bez záruky.“

NA SINGLU

Jedné švýcarské kapely se našel Pirmín Zurbriggen. Mladí muzikanti prý měli zájem vyzbrojit ho pořádnou porcí sebevědomí. Od 1. února se tedy rozletěl do světa jejich hit „Pirmín“. „Naším snem je jednou se s Zurbriggenem osobně setkat,“ tvrdí. „Obvinili nás, že píseň je ironická, to rozhodně odmítáme.“

Ale člověk nikdy neví, zvláště když je známo, že kapela se jmenuje Zlý chlapec Evžen.

EXOTICKÝ VÍTEZ

Tak na první pohled vypadal Japonec Tecuja Okabe (23 let), který vlastně od Sarajeva vystrkuje slalomářské růžky. 22. března 1988 dost suverénně zvítězil ve slalomu SP v Oppdalu, což bylo 1. japonské vítězství v historii SP. Exotiku tohoto muže dokresluje i svérázná výstroj — jezdí zásadně v čepici se širokou střechou. Váží 90 kilogramů a tvrdí, že tak jako Tombovi mu vyhovují mírnější slalomářské svahy stvořené pro co nejplynulejší jízdu.

Abý pojem „exotika“ nevyzněl tak jednoznačně vážně, musíme doplnit, že není prvním výborným japonským sjezdovým lyžařem. Před třiceti lety totiž jezdil Šiharu Igaja; přivezl stříbro z OH 1956, bronz z mistrovství světa 1958, jako velkého soupeře ho oceňoval Toni Saller. Dnes patří k nejvýše postaveným mužům japonského sportu. Igaja je pro Okabeho velkým vzorem.

Nová japonská hvězda pochází z ostrova Hokaidó a v rubrice stále bydlíště má napsáno Tokio. Jenže od léta až do zimy žije vlastně v Rakousku. V létě bývá mezi prvními vídan na Hintertuxu. Všechny samozřejmě zajímá jeho trenérské vedení. Vyšlo najevo, že vlastně pracuje bez stálého trenéra, drží se však pevně rad šéfa rakouských slalomářů Petra Prodingera.

-vap-

Snímek B. Hynka

ŠKATULE, ŠKATULE

se nehýbají, to trenérské posty se melou. Největší „mišung“ zaznamenali sjezdaři ve Švýcarsku, kam v době vzniku tohoto článku lákali především dva krajany tolik úspěšné ve francouzských službách — Jan Tischhausera a Rolanda Franceye. Od ženského týmu měl zato odejít technický trenér Chevalier, od mužského technický trenér Reymond (jednak ho prý zaměstnávají manželské povinnosti vůči Erice Hessové, jednak se nepo-

hodl s Karlem Frehsnerem), rozhodoval se i šéftrenér žen Fournier.

Ani jinde však nebyl klid, odchody trenérů většinou dobře korespondovaly s výsledkovými listinami z Calgary. Odešli: Curry Chapman (šéftrenér Kanadánek), Harald Schönhaar (šéftrenér amerického alpského lyžování), Erwin Cavegn (trenér rakouských sjezdařů-specialistů), Edi Reichart (trenér západoněmeckých slalomářů), Antonio Sperotti (trenér italských sjezdařů-specialistů), dále celý tým kolem amerických sjezdařek.

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Odpovídá Viera Klimková

Při hodnocení svých výkonů na ZOH jste se vy, reprezentantky, zmíňovaly o nedostatku rychlosti. Co si pod tím představíte?

„Absolvovaly jsme sice v přípravě velkou dávku kilometrů, chyběla však kvalita, zaměření na rychlost. Ta mi pak scházela ve všech závodech. Na sprinterské „pětce“ jsem již po prvním kilometru ztrácela devět sekund a ztráta stále narůstala. Kolegyně Alžběta Havrančíková se například domnívá, že nejdůležitější v závěrečném tréninku je optimálně rychle zaběhnout právě 5 km. A naše ztráty na pětce byly příliš velké.“

S tím souvisí i fakt, že závěrečný trénink na Strbském Plese neprobíhal na odpovídajících profilech tratí. Nehledě k tomu, že nejlepší přípravou jsou závody; byla chyba, že jsme se nezúčastnily posledních závodů Světového poháru před ZOH.“

SVĚTOVÉ POHÁRY

SKOKANI

Závod na velkém můstku 24. ledna v Engelbergu: 1. Weissflog 215,0 (114,5 a 115,5), 2. Nykänen 214,7 (112,5 a 118), 3. Felder 211,6 (115,5 a 116), 4. Tepeš 210,5 (112,5 a 117,5), 5. Vettori 207,2 (113 a 112,5), 6. Suorsa (Fin.) 201,5 (114,5 a 110,5), 7. Fidjestoel 197,4 (113,5 a 110), 8. Ploc 195,1 (110 a 109), 9. Laakkonen 194,8 (112 a 110), 10. Wiegele 189,2 (108 a 112,5), 11. Findeisen (NDR) 187,2 (107,5 a 108), 12. Stranner (Rak.) 186,8 (106 a 113,5), 13. Opaas (Nor.) 185,8 (107 a 110), 14. Ch. Hauswirth 184,3 (107,5 a 107), 15. Eidhammer 183,5 (108 a 107). — 25. Parma 169,9 (99 a 107), 28. Podzimek 157,7 (101 a 102), 38. Jež 147,3 (99 a 98), 48. Dluhoš 127,9 (97,5 a 88,5), 49. Raška 127,6 (95,5 a 88,5), 70. Svagerko 51,4 (86).

Závod na středním můstku 5. března v Lahti: 1. Nykänen 214,8 (87 a 86), 2. Bokloev 207,9 (89,5 a 82), 3. Johnsen 193,3 (80 a 83), 4. Parma 191,6 (79 a 81,5), 5. Eidhammer 190,7 (80,5 a 81,5), 6. Kjörum (Nor.) 185,0 (81,5 a 78,5), a Nikkola (Fin.) 185,0 (77,5 a 82,5), 8. Nieminen (Fin.) 184,4 (77,5 a 84), 9. Stjernen (Nor.) 177,8 (80,5 a 75), 10. Stranner 177,0 (83 a 74,5), 11. Strohmeier (Rak.) 175,6 (79 a 79,5), 12. T. Ylipulli 175,2 (78,5 a 78,5), 13. Balanche (Svyc.) 174,1 (78 a 78), 14. Ch. Hauswirth 172,9 (73 a 83,5), 15. Kymäaho (Fin.) 172,7 (79 a 75,5).

Závod na velkém můstku 6. března v Lahti: 1. Nykänen 208,4 (111 a 103), 2. Bokloev 205,5 (114,5 a 103,5), 3. Johnsen 186,3 (103,5 a 101,5), 4. Nikkola 183,7 (99 a 99,5), 5. H. Ylipulli (Fin.) 175,7 (99,5 a 97), 6. Nokelainen (Fin.) 173,7 (99 a 99,5), 7. Puikkonen 172,4 (104 a 96,5), 8. Parma 168,9 (100 a 96,5), 9. T. Ylipulli 165,7 (96,5 a 97), 10. Eidhammer 164,3 (114 a 88,5), 11. Hakala (Fin.) 159,3 (96 a 96,5), 12. Laakkonen 158,3 (100 a 90), 13. Bulau (Kan.) 157,5 (97 a 93,5), 14. Kjörum 156,9 (99,5 a 92), 15. Stjernen 153,4 (104 a 87,5). — 24. Podzimek 142,4 (91 a 90,5), 41. Svagerko 122,6 (89,5 a 82,5).

Závod na velkém můstku 18. března v Meldalu: 1. Johnsen 123,9 (111), 2. Strohmeier 115,1 (109), 3. Malec 112,9 (108,5), 4. S. Tällberg (Švéd.) 110,6 (106,5), 5. Kjörum 108,6 (101,5), 6. Dluhoš 106,7 (103), 7. Fidjestoel 103,0 (100), 8. Hunger (NDR) 101,3 (99,5), 9. Braten (Nor.) 99,8 (99,5), 10. Ulaga (Jug.) 99,6 (99), 11. Daun (Švéd.) 98,7 (99), 12. Piazzini (Svyc.) 97,7 (98), 13. Mollard (Fr.) 97,5 (97,5), 14. Persson (Nor.) 95,3 (94,5), 15. Tepeš 93,9 (93,5). — 20. Parma 90,7 (93), 26. Ploc 86,2 (90,5).

Závod na velkém můstku 20. března v Oslu na Holmenkollenu: 1. Johnsen 217,2 (97,5 a 105,5), 2. Fidjestoel 202,0 (94,5 a 103), 3. Stranner 194,3 (90 a 102), 4. Dluhoš 192,9 (98 a 104,5), 5. Klausner (NSR) 190,9 (91,5 a 102), 6. Opaas 190,7 (89,5 a 103,5), 7. Stjernen 190,0 (88,5 a 101,5), 8. Tröen (Nor.) 189,5 (89,5 a 100,5), 9. Kuttin (Rak.) 188,8 (91,5 a 98), 10. Aström (Švéd.) 185,4 (89 a 99,5), 11. Nikkola 183,3 (89 a 99,5), 12. Kjörum 183,1 (86,5 a 100), 13. Ploc 182,8 (90,5 a 96,5), 14. Braaten 182,6 (88,5 a 100,5), 15. Klimowski (Pol.) 182,4 (87 a 101,5).

První finálový závod 26. března na středním můstku v Planici: 1. Ulaga 225,7 (88 a 93), 2. Ploc 218,3 (91 a 91), 3. Vettori 215,3 (89 a 88), 4. Nykänen 213,5 (90 a 89), 5. Lotrič (Jug.) 212,8 (89 a 85,5), 6. Schuster (Rak.) 211,2 (91 a 85), 7. Fidjestoel 205,0 (88 a 86), 8. Dluhoš 202,8 (87 a 85), 9. M. Debelak (Jug.) 202,4 (87 a 86), 10. Nikkola 199,1 (87 a 88), 11. Kuttin 198,9 (85,5 a 85),

12. Cecon (It.) 198,8 (84 a 85,5), 13. Malec 197,1 (91,5 a 81), 14. Mollard 196,2 (86 a 85), 15. Lehmann (Svyc.) 194,9 (86 a 82). — 17. Parma 190,6 (85 a 80), 33. Podzimek 179,2 (83 a 78), 71. Jež 72,0 (72).

Druhý finálový závod 27. března na velkém můstku v Planici: 1. Ulaga 219,8 (117 a 120), 2. Lotrič 218,2 (114 a 119), 3. Mollard 213,0 (116 a 119), 4. Kjörum 212,6 (116 a 118), 5. Haim (Rak.) 209,4 (114 a 117), 6. Fidjestoel 208,4 (116 a 115), 7. Martinsson (Švéd.) 205,9 (114 a 117), 8. Nikkola 203,3 (122 a 105), 9. M. Debelak 203,2 (117 a 111), 10. Cecon 202,8 (117 a 110), 11. Parma 202,4 (117 a 109), 12. Johnsen 200,4 (127 a 99), 13. Suorsa 195,4 (113 a 113), 14. Dluhoš 194,2 (111 a 112), 15. Ploc 192,4 (116 a 105), 16. Malec 191,0 (122 a 103), 33. Podzimek 172,6 (101 a 108), 55. Jež 70,0 (97).

SDRUŽENÁŘI

Závod 23.—24. ledna v Seefeldu: 1. Sulzenbacher (Rak.), 2. Kempf, 3. Schaad (oba Svyc.), 4. Schwarz (NSR), 5. Loekken (Nor.), 6. Glanzmann (Svyc.), 7. Müller (NSR), 8. Elden, 9. Boegseth, 10. Andersen (všichni Nor.), 11. U. Prenzel (NDR), 12. Bafia (Pol.), 13. Frank (NDR), 14. Aschenwald (Rak.), 15. Bohard (Fr.). — Skok: 1. Schwarz 221,7, 2. Sulzenbacher 219,5, 3. Kempf 210,5. — 15 km: 1. Glanzmann 42:12,6, 2. Müller — 32,7, 3. Boegseth — 38,7.

Závod 12.—13. března ve Falunu: 1. Sulzenbacher, 2. Savin (SSSR), 3. Leinonen (Fin.), 4. Dundukov, 5. Nikiforov (oba SSSR), 6. U. Prenzel, 7. Müller, 8. Schaad, 9. Loekken, 10. Orderloekken (Nor.), 11. Elden, 12. Frank, 13. Andersen, 14. Schmidt, 15. Pohl (oba NSR). — Skok: 1. Sulzenbacher 218,4 (85 a 85), 2. Dundukov 213,3 (80 a 83), 3. Schmidt 211,9 (86 a 81,5). — 15 km: 1. Loekken 45:34,3, 2. Savin — 42,7, 3. Elden — 43,2.

Závod 19.—20. března v Oslu na Holmenkollenu: 1. Loekken, 2. Sulzenbacher, 3. U. Prenzel, 4. Kempf, 5. Bredesen (Nor.), 6. Savin, 7. Marujama (Jap.), 8. Schaad, 9. Boegseth, 10. Orderloekken, 11. Abrahamsen (Nor.), 12. Ylipulli (Fin.), 13. Pohl, 14. Schwarz, 15. T. Prenzel (NDR). — Skok: 1. Marujama 215,3 (108,5 a 100,5), 2. Abrahamsen 213,4 (97 a 104), 3. Loekken 210,2 (100,5 a 100). — 15 km: 1. U. Prenzel 39:46,7, 2. Elden — 16,4, 3. Savin — 33,5.

Závod 26.—27. března v Rovaniemi: 1. Sulzenbacher, 2. Y. Ylipulli, 3. Dundukov, 4. Leinonen, 5. Bredesen, 6. Loekken, 7. Boegseth, 8. Abe (Jap.), 9. Pohl, 10. Müller, 11. Levandl, 12. Guillaume (Fr.), 13. U. Prenzel, 14. Elden, 15. Saapunkki (Fin.). — Skok: 1. Sulzenbacher 222,2 (84,5 a 85), 2. Vettori (Rak.) 216,9 (91 a 82), 3. Dundukov 216,8 (85 a 83).

BĚŽCI

30 km volnou technikou 12. března ve Falunu: 1. Harvey (Kan.) 1:19:35,4, 2. Bauroth (NDR) — 19,4, 3. Ristanen (Fin.) — 59,8, 4. Svan — 1:31,1, 5. Forsberg (oba Švéd.) — 1:36,1, 6. Ulvang (Nor.) — 1:37,0, 7. Mogren — 1:53,1, 8. Eriksson (oba Švéd.) — 2:05,2, 9. Mikkešplass (Nor.) — 2:18,2, 10. Ottosson — 2:58,8, 11. Majbäck (oba Švéd.) — 3:07,9, 12. Barco (It.) — 3:27,5, 13. Braa (Nor.) — 3:28,1, 14. Korunka — 3:29,9, 15. Räsänen (Fin.) — 3:38,0.

4x10 km klasickým stylem 13. března ve Falunu: 1. Švédsko (Ottosson, Mogren, Majbäck, Svan) 2:01:40,0, 2. Norsko — 1:09,6, 3. Itálie — 2:46,0, 4. Fin-

sko — 2:48,3, 5. NSR — 4:32,7, 6. Švýcarsko — 4:40,2, 7. Francie — 4:55,1, 8. ČSSR — 4:58,4, 9. Kanada — 8:17,9.

4x10 km klasickým stylem 17. března v Oslu: 1. Norsko (Monsen, Mikkešplass, Björn, Ulvang) 1:54:35,7, 2. Švédsko — 38,0, 3. Švédsko II. — 45,6, 4. NDR — 3:19,3, 5. ČSSR — 3:34,8, 6. Itálie — 3:35,9, 7. Norsko III. — 3:36,1, 8. Norsko II. — 3:41,9, 9. Švýcarsko — 4:21,5, 10. Finsko — 4:47,7.

50 km volnou technikou 19. března v Oslu: 1. Harvey 2:13:17,5, 2. Barco — 13,5, 3. De Zolt (It.) — 35,9, 4. Ottosson — 1:04,9, 5. Svan — 1:56,7, 6. Ulvang — 2:05,6, 7. Bellmann (NDR) — 2:05,8, 8. Ristanen — 2:39,8, 9. Wassberg (Švéd.) — 3:27,3, 10. Björn — 3:36,9, 11. Eriksson — 3:52,9, 12. Švanda — 4:05,4, 13. Jakkola (Fin.) — 4:06,9, 14. Forsberg — 4:07,4, 15. Mogren — 4:10,8. — 20. Benc — 5:18,7.

50 km klasickým stylem 27. března v Rovaniemi: 1. Mikkešplass 2:22:08, 2. Braa — 26, 3. Kirvesniemi — 54, 4. Polvara (It.) — 1:26, 5. Ristanen — 2:15, 6. Bauroth — 2:33, 7. Laukkanen (Fin.) — 2:45, 8. Svan — 2:47, 9. Petrásek — 2:57, 10. Ulvang — 3:14, 11. Mogren — 3:19, 12. Holte (Nor.) — 4:08, 13. Majbäck — 4:59, 14. Poromaa (Švéd.) — 5,22, 15. Pule (It.) — 5:36.

BĚŽKYNE

5 km volnou technikou 12. března ve Falunu: 1. Dybendahlová (Nor.) 15:26,7, 2. Westinová (Švéd.) a Matikainenová (Fin.) obě — 3,5, 4. Boeová (Nor.) — 5,4, 5. Havrančíková a Meyerová (NDR) obě — 7,7, 7. Dahlmoová — 8,7, 8. Elveosová (obě Nor.) — 9,9, 9. Kirvesniemi (Fin.) — 13,8, 10. Greinerová-Petterová (NDR) — 14,4, 11. Fritzonová (Švéd.) — 15,7, 12. Nybraatenová (Nor.) — 16,2, 13. Wallinová (Švéd.) — 17,2, 14. Woldová — 18,5, 15. Jahrenová (obě Nor.) — 19,2.

4x5 km klasickým stylem 13. března ve Falunu: 1. Norsko (Dybendahlová, Nybraatenová, Jahrenová, Dahlmoová) 1:06:01,5, 2. Finsko — 15,6, 3. Švédsko 2:16,4, 4. ČSSR — 2:41,1, 5. NDR — 3:51,9, 6. Švýcarsko — 5:37,6, 7. Kanada — 6:59,3, 8. Francie — 9:23,0.

30 km klasickým stylem s hromadným startem 17. března v Oslu: 1. Matikainenová 1:35:32,7, 2. Kirvesniemi (obě) — 5,3, 3. Woldová — 26,0, 4. Määttäová (Fin.) — 38,5, 5. Moringová (NDR) — 49,6, 6. Dybendahlová — 53,2, 7. Klímková — 53,4, 8. Jahrenová — 1:00,5, 9. Gillková — 1:04,0, 10. Kratzerová (obě Švyc.) — 1:06,0, 11. Nybraatenová — 1:33,0, 12. Skelmeová (Nor.) — 1:56,4, 13. Karlssonová — 2:17,5, 14. Frostová (obě Švéd.) — 2:25,3, 15. Havrančíková — 2:38,1.

10 km volnou technikou 26. března v Rovaniemi: 1. Westinová 27:07,8, 2. Wallinová — 29,4, 3. Nageškinová (SSSR) — 46,0, 4. Kirvesniemi (oba Švéd.) — 57,9, 5. Lambergová-Skogová (Švéd.) — 1:06,8, 6. Pönkäová (Fin.) — 1:07,0, 7. Määttäová — 1:17,7, 8. Greinerová-Petterová — 1:20,3, 9. Matikainenová — 1:26,5, 10. Dahlmoová a Di Centaová (It.) obě — 1:31,1, 12. Woldová — 1:31,9, 13. Boeová — 1:44,9, 14. Manciniová (Fr.) — 1:45,7, 15. Kulvalainenová (Fin.) — 1:54,8.

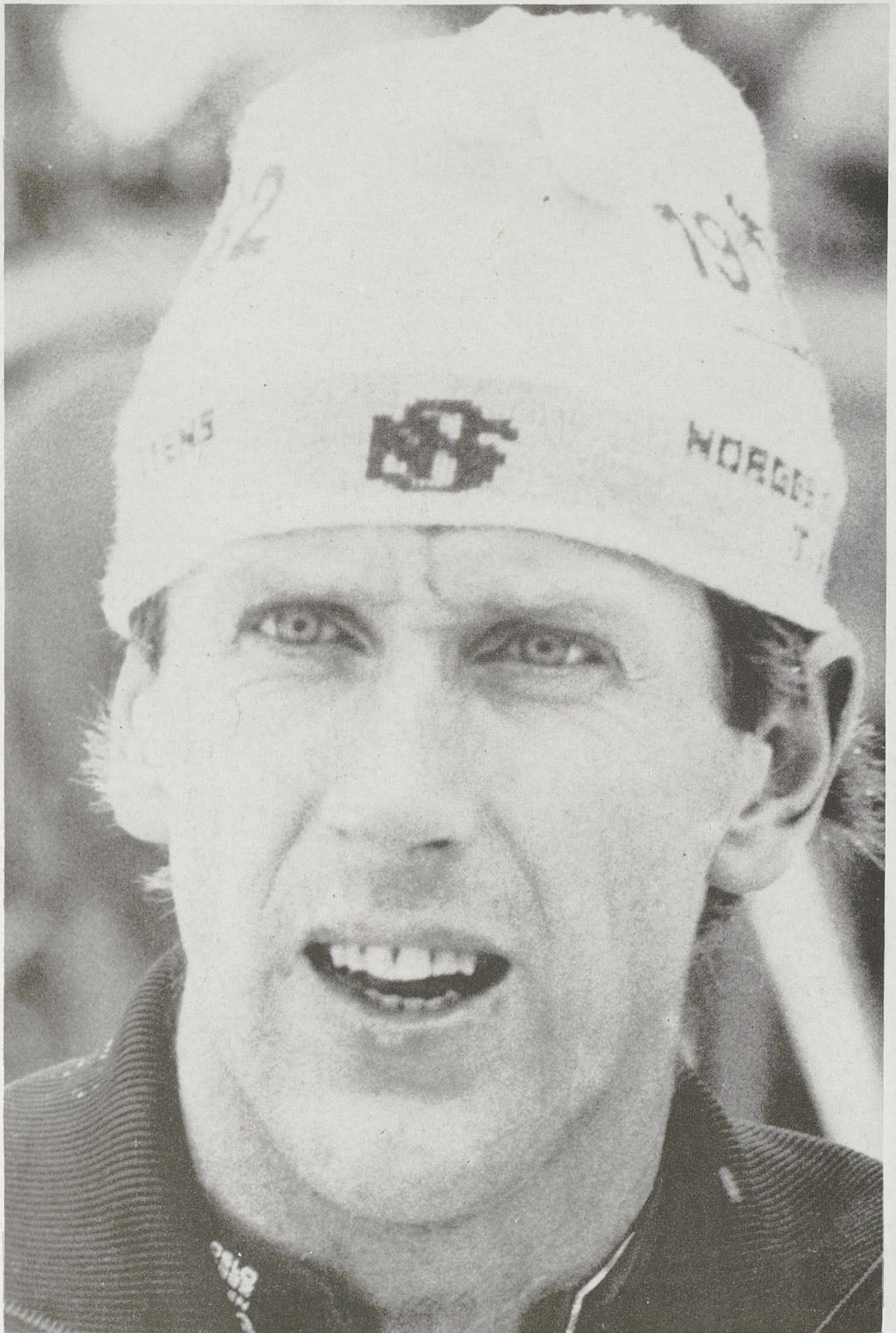
4x5 km volnou technikou 27. března v Rovaniemi: 1. Finsko I. (Kulvalainenová, Määttäová, Kirvesniemi, Matikainenová) 55:01,5, 2. Finsko II. — 38,5, 3. Norsko — 48,9, 4. Norsko II. — 49,8, 5. Švédsko — 1:12,7, 6. Finsko III. — 1:53,3, 7. NDR — 2:31,3, 8. Komb. SSSR/Polsko — 2:40,4.

SAMOTA

jednoho univerzitního sjezdaře. Snímky B. Hynka

ROČNÍK 74

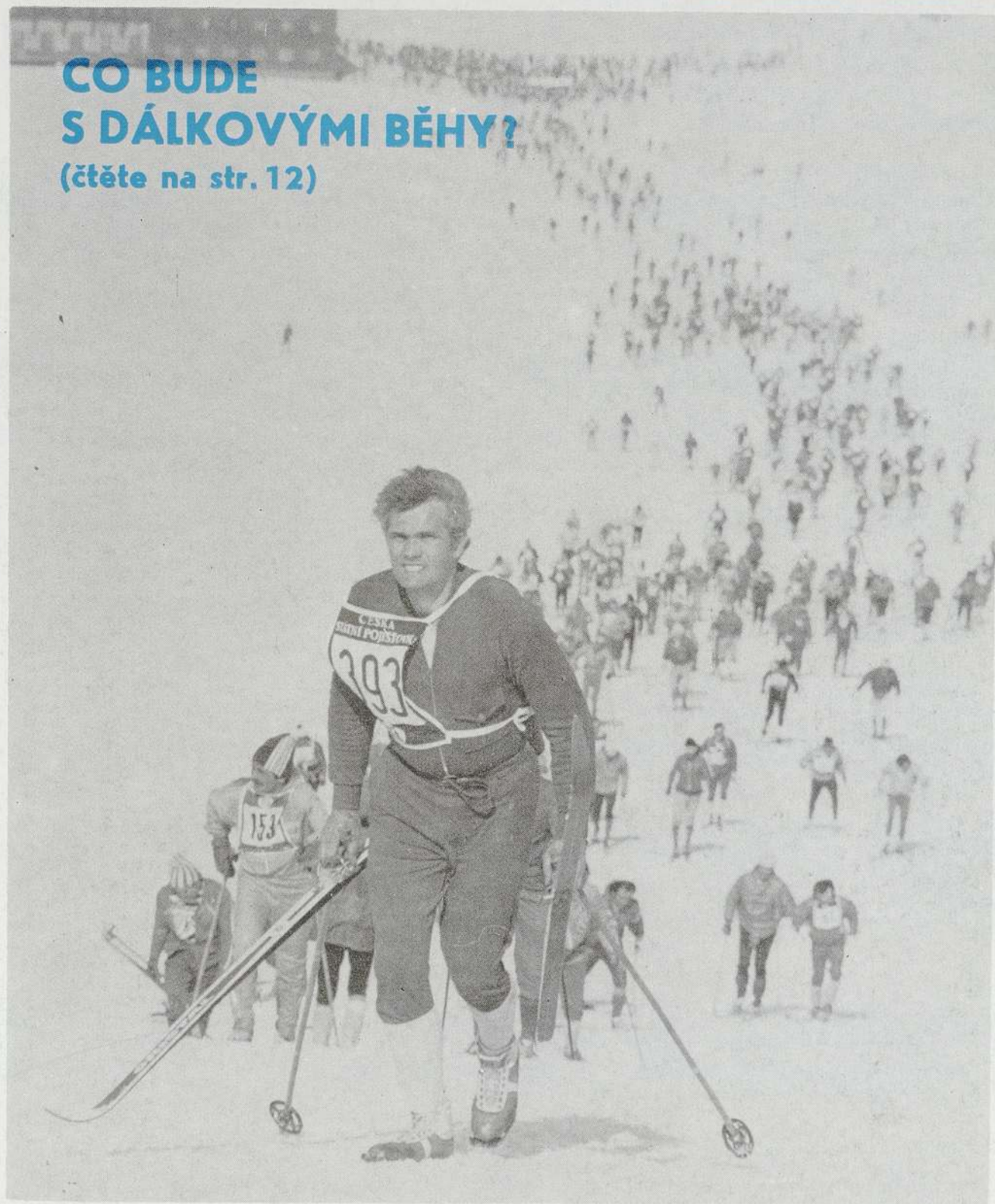
1988

Kčs 3,—

lyžařství

CO BUDE S DÁLKOVÝMI BĚHY?

(čtěte na str. 12)

BRUSLENÍ VERSUS KLASIKA

Slovo versus, znamená souboje či zápasu, už neplatí. Oba běžecké styly existují bok po boku, dohodly se. Naposledy na Kongresu FIS v Istanbulu, kde byla stanovena nová pravidla běžeckých soutěží. Od příští sezóny tedy volný styl přejímá vládu na 15 a 20 km mužů, 10 a 30 km žen, navíc na třetím a čtvrtém úseku štafet. Na klasický styl zbyly 15 a 30 km mužů, 10 a 15 km žen a úvodní úseky mužské i ženské štafety. Na snímcích Bohumíla Hynka bruslí Rakušan Klaus Sulzenbacher a klasicky běží Švéd Gunde Svan.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

PROČ HARRACHOV A JASNÁ
PROHRÁLY

ČEHO SE BOJÍ
PETER MÜLLER

TROFEO TOPOLINO
ANO ČI NE?

BEZPEČNOST
NA SJEZDOVÝCH TRATÍCH

Na titulní straně snímek Zdeňka Lhotáka. Na zadní straně obálky Fin Matti Nykänen na snímku Bohumila Hynka.

lyžařství

Ročník 74

Číslo 7

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01. administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 6. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

I přes úspěchy je třeba vidět přetrvávající nedostatky a rezervy v práci lyžařského svazu, resortních středisek a celého lyžařského hnutí. Ty jsou zdrojem dalších velkých možností, jak se ještě výrazněji nejen prosadit mezi absolutní špičku, ale také tam dlouhodobě setrvat.

PAVEL KLAPUŠ

Jiří Malec a Miroslav Kopal — muži, jejichž olympijské body plánovány nebyly. Snímky B. Hynka a J. Bobuly

O... PLÁNOVÁNÍ

V přípravě na zimní olympijské hry 1988 jsme vycházeli z integrovaného plánu. Tento plán byl založen na mimořádně úspěšném vystoupení čs. sportovců na XIV. ZOH v Sarajevu v roce 1984. Přijali jsme velmi náročný cíl (pro všechny zimní sporty jako celek — pozn. red.): umístit se v neoficiálním hodnocení zemi do 10. místa s předpokladem zisku 5 medailí na 34 olympijských bodů. Věděli jsme, že to bude od všech vyžadovat mimořádně náročnou a odpovědnou práci, důsledné splnění všech dílčích úkolů.

Jaké však byly konkrétní výsledky? V průběhu minulého čtyřletého období na vrcholných světových a evropských soutěžích se nám v zimních sportovních odvětvích podařilo získat jen zhruba 50 % uvažovaných medailí a 70 % bodů. Výkonnostní pokles a výrazné neplnění stanovených úkolů se projevilo ihned na počátku olympijského cyklu v letech 1985 a 1986. Na mistrovstvích světa v roce 1985 značně zaostalo lyžování. Příčiny spočívaly především v nedostačité znalosti reálné situace jednotlivých odvětví při vytyčování plánů, v malé náročnosti a nízké kvalitě řídicí práce.

Reálné zhodnocení průběhu přípravy a výkonnosti čs. reprezentace po třetím roce minulého olympijského cyklu tak ukázalo, že splnění výkonnostních cílů na ZOH 1988 v plném rozsahu integrovaného plánu bude možné jen za předpokladu mimořádných opatření, mobilizace všech sil a prostředků při plném využití rezerv k zajištění vysoce kvalitní sportovní přípravy vybraných kandidátů olympijského startu. To se bohužel podařilo jen zčásti.

O... TRENÉRECH

Pokud jde o samotnou sportovní přípravu a její objemové ukazatele, podařilo se jejich rozsah před ZOH ve většině odvětví zvýšit, a to o 10–20 % diferencovaně. Současně byla snaha tréninkovou práci trvale zkvalitňovat a více uplatnit osobnost trenérů s jejich názory. Plně se to podařilo u většiny lyžařských disciplín, což je jistě jednou z příčin jejich úspěšného vystoupení. Znovu se tak potvrdilo, že ve vrcholové sportovní přípravě nelze jít již jen cestou jednostranného, někdy i mechanického naplňování centrálně plánovaných tréninkových objemů. Do popředí je třeba nyní stavět permanentní tvůrčí iniciativu trenérů, vytvářet jim větší prostor k individualizaci sportovní přípravy, k uplatňování progresivních tréninkových metod a organizačních forem. K reprezentačním kolektivům musí přicházet trenérské osobnosti, lidé s vlastními názory, nároční na vedení i zajištění sportovní přípravy, trenéři s hlubokými teoretickými znalostmi a s vlastní bohatou trenérskou praxí, lidé, kteří sami studují, publikují, jsou schopni pracovat s dlouhodobou perspektivou, koncepčně a jsou tak svým přístupem i výsledky uznáváni sportovci, ale nejen jimi. Máme takové, není jich mnoho. Je třeba je daleko promyšleněji vychovávat, řídit jejich přípravu, ve svazech se nebat dát jim příležitost, aby přirozeně procházeli praxí od oddílů, přes mládežnická družstva, až k reprezentaci.

Tam, kde se to daří, přicházejí výsledky, kde se z těchto hledisek nepostupuje, řešení se odkládá nebo je nedůsledné, zákonitě přicházejí neúspěchy. I tyto přístupy potvrzují zkušenosti lyžařů.

Práce realizačního týmu družstva běžců byla půdou, z níž vzešla bronzová medaile. Snímek B. Hynka

O...SVS

Mezi středisky vrcholového sportu, v nichž se připravují sportovci zimních sportovních odvětví, bylo výrazně neúspěšnějším armádní středisko vrcholového sportu Dukla Liberec se ziskem 3 medailí a 16,83 bodu před ASVS Dukla Banská Bystrica. Po dvou bodech získalo SVS ČSTV Bratislava a SVS MŠ ČSR, jeden bod SVS MŠ SSR a 0,66 bodu získali sportovci SVS FMV Bratislava.

Tyto výsledky ukazují na velkou nevyrovnanost a nedostatky v práci řady středisek vrcholového sportu, na nedostatečné plnění základních úkolů, pro něž byla zřízena a na které se vynakládají nemalé prostředky. To znovu opakovaně již potvrzuje nutnost zhodnotit úroveň jejich řízení, kvalitu práce a vyvodit odpovídající a konkrétní závěry. Uplatníme je při posuzování úprav systému vrcholového sportu po roce 1988 pro další olympijský cyklus.

Reprezentanti se především připravovali ve střediscích a oddílech. Především v lyžování došlo v závěru cyklu k posílení podílu centrální přípravy. Vychází to zejména z charakteru zimních sportů a objektivní nutnosti speciální přípravy v příznivých klimatických podmínkách, ale někdy také z neuspokojivé úrovně práce článků vrcholového sportu.

O...VÝZKUMU

Úspěchy či neúspěchy ve vrcholných soutěžích také vycházejí, jak ukazují zkušenosti i z těchto ZOH, ze schopnosti uplatnit výsledky vědy a techniky ve vlastním tréninkovém procesu.

Protiv předchozím letům se podařilo výzkumné úkoly vrcholového sportu pro tuto pětiletku začlenit převážně do státního plánu technického rozvoje. Tím se zvýšila vážnost vědeckovýzkumné práce ve vrcholovém sportu a do určité míry odstranily problémy jejího finančního krytí.

Při určování výzkumných témat se tentokrát ve větší míře uplatnily naše konkrétní potřeby, které se promítly do dohod jednotlivých sportovních odvětví s výzkumnými pracovišti. Uspokojivě se podařilo uplatnit některé výsledky výzkumu v lyžování — skocích a závodě sdruženém, např. měření nájezdové rychlosti a přesnosti odrazové fáze skoku.

Ke kvalitě tréninku přispěla i novelizace základních programových materiálů všech disciplín lyžování. V průběhu olympijského cyklu byl také modernizován projekt vyhodnocování tréninkového procesu v lyžování - skocích. U vybraných sportovců se přistoupilo při vyhodnocování tréninkového procesu až k detailnímu sledování mikrocyklů přípravy. Problémem však zůstala malá rychlost zpracování dat a v důsledku toho oboždná zvědná informace. Obecně je třeba říci, že možnosti analýzy tréninkového procesu se zatím využívá nedostatečně. Zde budeme muset vyvinout mnohem větší tlak na trenéry a metodiky na jedné straně a na operativnost zpracování dat na straně druhé.

Velkou pomocí lyžařským trenérům byla, možno říci, denní součinnost laboratoře lyžování servisního vědeckometodického centra s výzkumným pracovištěm v Olomouci. Pro reprezentanty v běhu, skoku a závodě sdruženém byl jejich prostřednictvím zajištěn rozšířený program vyhodnocování tréninkového procesu. Servisní vědeckometodické centrum zajišťovalo i metodické materiály, prostředky komplexní regenerace, vitamínů, iontové nápoje, vživové prostředky, videosledování, sporttestery, aktuální rozbor techniky, biomechanické rozbor, měření nájezdových rychlostí. Také u dalších sportů zajišťovalo servisní vědeckometodické centrum ÚV ČSTV regenerační prostředky a podle možnosti videosledování a biomechanické analýzy. Plně se potvrdilo, že tento komplexní servis je jedním z důležitých předpokladů pro zajištění kvalitní přípravy a limituje ve svých důsledcích samotné sportovní výsledky.

Z referátu místopředsedy ÚV ČSTV a předsedy VSL ÚV ČSTV dr. Pavla Klapuše na 9. zasedání ÚV ČSTV

CALGARY
1988

Tento článek byl psán se záměrem podívat se na skončené ZOH v Calgary s odstupem a nadhledem, získat tak možnost poučení pro další OH cyklus. Myšlenky byly konzultovány s našimi předními trenéry a sportovci.

Od skončení XV. ZOH uplynula již poměrně dlouhá doba, a přesto jsou stále předmětem zájmu, hodnocení a úvah. Právem. Olympijské hry jsou vždy významným mezníkem v historii olympijského hnutí a každého sportovního odvětví.

Kde vzaly OH onu magickou moc, která, i když neumlká hluk zbraní jako ve starém Řecku, přesto sjednocuje a sblíží? Kde vzaly motivační náboj, proč sportovci celého světa touží po účasti a olympijských vavřínech? Proč se olympijská medaile považuje za nejcennější?

Je to jen proslulé coubertinovské „důležité není zvítězit, ale zúčastnit se“? Ne, určitě ne, i když je naplňováno. Olympijské hnutí současnosti je výrazem boje za mír a přátelství mezi národy.

Nejdůležitější je skutečnost, že olympijské hry se staly největší sportovní arénou, ve které dochází ke konfrontaci zimních či letních sportů jako celku, což je v praxi považováno za vyústění politickoekonomického potenciálu té které země. Z tohoto hlediska je rozhodnutí MOV o střídání letních a zimních OH výhodné pro ZOH proto, že vytváří prostor pro propagaci, plánování a nerušenou přípravu sportovců.

Dalším „proto“ je určitě fakt, že se konají jednou za 4 roky. Jedině mimořádně vynikající sportovci se mohou OH zúčastnit vícekrát — v historii lyžování např. čtyřikrát G. Kulakovová, A. Kolčinová, J. Mieta, M. L. Hämäläinenová-Kirvesniemiová, R. Smetaninová. Účast startujících je omezena na čtyři sportovce za jednu zemi, a tak je nominace skutečně velkou ctí. Důkazem může být i účast a úspěchy relativně starších sportovců: např. Zolt, 38 let [2. na 50 km], R. Smetaninová, 36 let [2. na 10 km], P. Frommelt získal 3. místo ve slalomu na MS '78 a nyní na ZOH '88 ve svých 31 letech, Ch. Kínshoferová [2. místo v obřím slalomu po osmi letech]. Účast I. Stenmarka, 32 let apod.

Při konzultaci tohoto materiálu uváděli dotazovaní sportovci-olympionici, že na OH je pro ně poutavé, že sportovci různých sportovních odvětví a států žijí pohromadě. To se prakticky nikdy a nikde jinde nestává. Mají možnost poznat nejen účastníky dalších lyžařských disciplín, ale i špičku ostatních zimních sportů. Stávají se členy širší světové sportovní rodiny a to velmi pozitivně zpětně působí jednak na jejich sebevědomí, jednak na to, aby sami sebe zařazovali v dalších souvislostech.

XV. ZOH v Calgary získaly řadu označení — hry nového tisíciletí,

skvěle organizované, příklad nového uspořádání, krásná atmosféra apod. Co vlastně bylo tak „nového“?

Především atmosféra. ZOH byly uspořádány poprvé v Kanadě. Staly se větší národní ctí a prestiž.

Kanaďané, reprezentovaní příslušníky snad všech žijících národností, brali hry za své a projevili se jako dokonalí hostitelé.

Průmyslově a finančně silná společnost dala do služeb her techniku, vědu i organizaci. Osvědčilo se zájem OH vesnice v univerzitním areálu, které zejména při nutnosti překládat z povětrnostních důvodů soutěže umožnilo všestrannou regeneraci, přípravu sportovců a jejich rozptýlení. Poprvé v historii OH došlo k uspořádání závodu sdruženého v jednom dni a ještě k tomu na sportovištích

cům, protože nebyl kompaktní, roz-sýpal se, ale zachovával si svoji agresivitu vůči lyžařským voskům.

Zcela zvláštní kapitolu OH tvořili diváci — byli trpěliví v čekání, oceňovali špičkové sportovní výkony i snahu toho posledního. Vydrželi vždy až do konce soutěže. Skokani na lyžích tvrdí, že proto, aby byl skokan populární, bylo nutné skákat buď za K bod, nebo na „buben“. Nic mezi tím. XV. ZOH v Calgary měly rozšířený program soutěží — poprvé se konaly soutěže družstev ve skoku a v závodě sdruženém, superobřím slalomu; alpská kombinace byla zařazena opět po 40 letech. Za zmínku stojí i rozdělení běžeckých způsobů na jednotlivé tratě.

Suverénem lyžařských soutěží byl bezesporu M. Nykänen. Nejen tím, že zvítězil ve všech třech skokan-

sních, pokračovalo v nastoupené cestě a plnil se plán přípravy;

- byla dána důvěra realizačním týmům, trenérům i sportovcům a konečné termíny nominací se přiblížily termínu ZOH;
- vzhledem k účasti na předolympijských soutěžích bylo známo, v jakých podmínkách budou soutěže probíhat;
- včasný příjezd umožnil aklimatizaci a soustředěnou přípravu na soutěže;
- v naší lyžařské výpravě panovalo sebevědomí, důvěra ve vlastní síly a všichni usilovali o jeden cíl — úspěch.

To prakticky znamená, že poznatky a zkušenosti, které byly získány v přípravě na Sarajevo, promyšlená

POUČENÍ Z CALGARY

vzdálených 100 km od sebe. To svědčí o dobré organizaci.

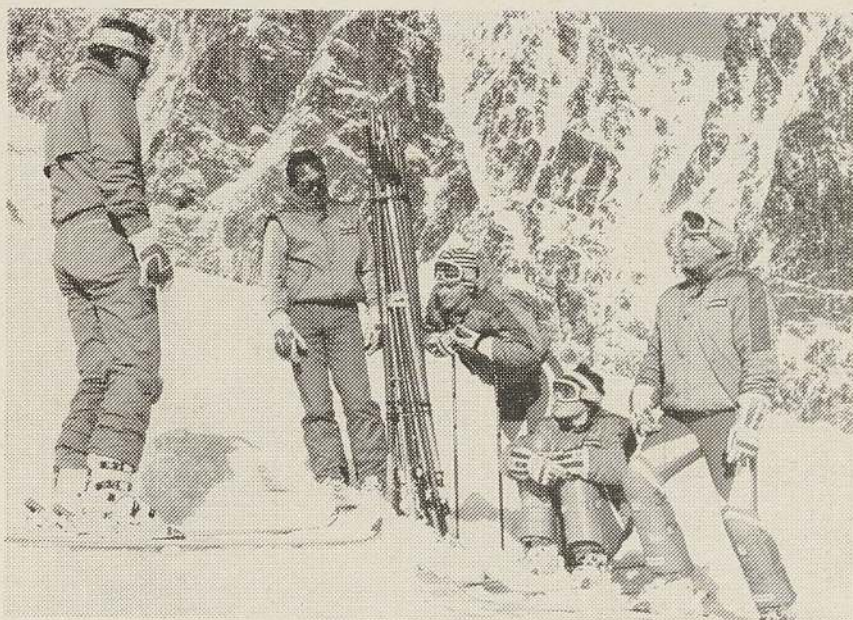
Sportoviště vůbec zaslouží zvláštní pozornost. Skokanské můstky byly profilově dokonale s vynikající úpravou. Umělý sníh našim skokanům vyhovoval. Jediným nedostatkem byl vítr. K tomu snad není co dodávat. Běžecké tratě Canmore byly označovány za velmi obtížné, dokonce za nejtěžší v historii ZOH. Byly vytyčeny v nadmořské výšce 1450–1550 m a svým profilem překročily normy FIS. Měly neporušená stoupání v délce trvání okolo 6 minut a obtížné sjezdy. K náročnosti přispěl i tady umělý sníh, který byl postupně navážen a měl rozdílnou kvalitu.

Snad nejvíce polemik se vedlo kolem sjezdových tratí, které, i když patřily celkově ke středně těžkým, měly některé partie extrémně obtížné, např. začátky sjezdů, trať pro obří slalom žen byla těžší než u mužů ap.

Startovní pole proti Světovým pohárům, i přes progresivní vývoj počtu sportovců na ZOH, není tak početné ani vyrovnané a má jiné rozložení. Startují sice všichni nejlepší, ale i z lyžařsky nejsilnějších zemí jen 4, a startovní listina je obohacena o sportovce z lyžařsky exotických zemí (Kostarika, Guatemala, San Marino ap.).

Proto se nabízí otázka, zda je správné, aby tratě na ZOH, kde startují i sportovci z méně vyspělých zemí, byly extrémně obtížné? Měly by ovšem plně odpovídat normám FIS a umožňovat sportovní soutěžení na nejvyšší úrovni.

V Calgary byl prakticky stoprocentně použit umělý sníh. Lze konstatovat, že vyhovoval skokanům, činil potíže sjezdařům pro svoji nesoudržnost a značné starosti dělal běž-

Kdy jsme v minulosti měli tak perspektivní družstvo sjezdařek? Zleva trenéři Štastný a Dzugas, Milanová, Medzihradská, Kebrlová. Snímek J. Bobuly

ských soutěžích a postavil se po bok olympionikům, kteří v historii zvítězili ve všech „svých“ soutěžích na jedněch hrách (A. Sailer, K. Bojarskichová, J. C. Killy, G. Kulakovová), ale je také prvním skokanem, který dokázal zvítězit na dvou po sobě jdoucích hrách. Jeho talent byl charakterizován jako výsledek ideální tělesné konstrukce, malé hmotnosti, nezměrné výbušnosti odrazu, citu pro let vzduchem bez psychických zábran a schopnosti vítězit.

Jaké závěry, či poučení z Calgary pro nás vyplývají:

- v přípravě na Calgary se i v posledním roce, přesto, že nebyl

koncepte, zaměření na družstva a vybrané disciplíny vytvářejí základní orientaci v přípravě na Albertville '92. Ovšem pozor. Jen opakovat přípravu na Sarajevo či Calgary by v žádném případě nestačilo.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

Poznámka redakce:

Tento rozbor chápeme jako úvod k malému seriálu. Odborníci se totiž shodují, že OH v Calgary přinesly zlom ve vývoji lyžování všeobecně i z hlediska naší účasti a přípravy. Proto přineseme v příštích číslech pohledy na jednotlivé disciplíny z pera našich předních trenérů a metodiků.

RACHOT MEZI KOPRETINAMI

Rachot je zvuk, který vydávají lyže na trávě, když se až sedmdesátikilometrovou rychlostí řítí po rozkvetlých sjezdovkách.

Jako rachot definujeme také proces, který (obvykle prostřednictvím tisku) vytváří z pojmů sotva tušených pojmy věhlasné. Lyžování na trávě si už konečně trochu rachotu zaslouží.

Být

První lyže na trávu vznikly v roce 1963 — jistý pan Kaiser z NSR je nechal zkonstruovat pro syna.

Uplynulo 25 let; začíná se diskutovat o zařazení nové disciplíny na pořad letní olympiády. Lidé jsou ochotní za „travní vybavení“ zacvakat i pěticiferné sumy. Stovky otců a synů už investovaly veškeré peníze, čas a energii do svých nápadů, pokusů i bláhosťů; protože počátky lyžování na trávě byly dobou Edisonů, Nansenů a báječných mužů na létajících strojích.

Například v Československu začalo lyžování na trávě v den, kdy otec Masár zapráhl devítiletého syna na kolečkových bruslích za auto. Chtěl jenom vylepšit nácvik sjezdového postoje, ale experiment se brzy vymkl z rukou. Malý Lubomír najednou začal na asfaltu rozmazaném pod nohama vytáčet jeden oblouk za druhým.

V tu chvíli oba vychutnali pocit úspěšných alchymistů a propadli neřesti zvané náhlá inspirace. Našli asfaltový svah, sehnali odolnější brusle. Pak vytřeštili oči na první travní lyže, náhodou přivezené do Československa; otec Miroslav ze sebe dostal: „Musím je mít. Dám za ně cokoliv!“

Později (to už lyžovali na trávě) jim zakázali přes léto užívat sjezdovku a vlek — protože prý „žádnému oddílu nepřidá na pověsti zlomenina páteře“. Miroslav Masár se dal dohromady s jinou partou, postavili jiný svah, jiný vlek.

Neptal se na dovolení! Asi jen proto může dnes jako hlava československého lyžování na trávě odpovídat na 9 otázek ze škatulky BÝT (a nepřidávat ke svým odpovědím otazníky).

Lyžařské orgány ČSR až donedávna odmítaly výrazněji podpořit rozvoj lyžování na trávě. Proč?

Zatímco slovenský svaz uznal subkomisi lyžování na trávě (v jejímž čele M. Masár stojí — pozn. red.), český svaz stanovil dvě podmínky. Že novou disciplínu přijme FIS a že lyže na trávu budou běžně k dostání. To bylo oprávněné stanovisko, existovalo nebezpečí, že by mohl vzkvétat nelegální dovoz. Dnes jsou obě podmínky splněny.

Skutečně?

FIS přijala lyžování na trávě v roce 1986. Ale zajímavější je informace z Koh-i-nooru Bílovec: letos dodají na trh první sérii vlastních lyží.

Proslýchalo se, že protestovali i ochránci přírody...

První typy lyží — lyže válečkové — skutečně horské louky dost decimovaly. Nových typů se však protesty netýkají.

Jaký je rozdíl mezi válečkovými a novými typy?

Nové typy jsou konstruovány na principu nekonečného pásu opatřeného tzv. vozíky, které obíhají kolem skeletu. Hlavní rozdíl tkví v rychlosti. Když měl Lubomír možnost poprvé vyzkoušet tu změnu, dosáhl při slalomu na nových lyžích o 10 s rychlejšího času.

Kde došlo v posledních letech k největšímu rozvoji?

V Japonsku. Je zajímavé, že našim prostřednictvím. Japonský konzul v Praze uviděl v roce 1983 náš televizní šot... a dnes má Japonsko skoro 20 000 zájemců o novou disciplínu, 12 výtečných svahů, speciální krytou halu a loni pořádali MS.

Je známo, že od roku 1975 se pořádá Evropský pohár, od roku 1979 v li-

chých letech MS a v sudých ME. Má ČSSR šanci organizovat některou z těchto soutěží?

Dokonce velmi reálnou. FIS nám nabídla pořadatelství MS 1989 — ovšem se značným zpožděním. Máme k dispozici solidní svahy v Piešťanech, Bezovci, Kálnici a Gonových Lazech, ale není ještě jasné, zda vše stihneme připravit. Proto jsme zatím pořadatelství nepotvrdili.

Kolik závodníků se u nás zabývá lyžováním na trávě?

Asi stovka specialistů.

Jaké mají podmínky pro rozvoj?

Samozřejmě si hradí od A do Z všechno sami, na světové soutěže jsme doposud jezdili na soukromé devizové přísliby.

Máme dostatek svahů?

V zásadě ano, protože vyhovují všechny dobře sekané louky. Členitost a strmost je stejná jako na zimních tratích, jen platí zásada, že po prudkém sklonu musí přijít až 100 m mírnějšího spádu. A každý svah musí mít velký prostor pro dojezd, lyže na trávu nemají boční skluz a musí zastavovat širokými oblouky. Je zajímavé, že na mírných místech tratí se rozjedou rychleji než na stejném sklonu lyže zimní.

Umět

Mezinárodní zkušenosti naší jedničky Lubomíra Masáru začaly malým podvodem. O veřejně prospěšných podvodech by ostatně travní lyžaři mohli psát kroniky.

Válečkové lyže bylo hračkou vyrobit ve slušně zařízené dílně. Jenže Masárové objevili rychlost lyží vozíčkových. Ty už domácí kutilové nesvedli... a start prvních Lubomírových FIS závodů v Budapešti se přiblížil...

Miroslav se pokusil o poslední trik — napsal se rakouskému výrobci, aby

do Budapešti přivezl Lubomírovi nové lyže, „staré“ prý jsou opotřebované. Byla to drzost, ale Rakušané ji spolklí. Táta Masár dal za lyže všechny peníze, které měli u sebe. Živilí se pak, jak se dalo; svačinou od mámy.

Od těch dob jezdí Lubor stále rychleji. I když se stává, že trávaři při prvním pohledu od startovní branky povzdychnou — jo, staré dobré pomalé válečkové lyže, ty by na téhle stěně bodly... A na startech příliš strmých slalomů sypou do mechanismu lyží písek, čímž mohou závod i vyhrát.

Jejich sport vypadá krkolomně, ale když to umíš... Lubor Masár to umí tak, že chce letos získat medaili z ME. A ví, proč umí:

Jak rychle se jezdí po trávě?

Při obřím a superobřím slalomu rychlostí kolem 60 km/h.

Sjezd se nejezdí?

Byl by asi příliš nebezpečný. Vyžadoval by mnohem širší sjezdovku s únikovými zónami pro zastavení, delší dojezd. V roce 1984 se měl jet experimentálně ve St. Coroně (Rakousko). Ale sami závodníci ho po

Rakušan Klaus Spinka — jeden z nejlepších světových lyžařů na trávě.

Snímek Ladislav Struhár

zkušenostech z tréninku bojkotovali. Sám jsem to zkusil, byly to nepříjemné chvíle.

Lze nějak ovlivnit rychlost jízdy, jako ji na sněhu ovlivňuje mazání?

I lyže na trávu se mažou — tedy maže se jejich vnitřní mechanika: kolečka, skelet, všechny kluzné plochy. Používá se normální jedlý olej, třeba slunečnicový. Technický olej by byl mnohem rychlejší, ale je zákázán — vystoupili proti tomu ochránci přírody, v NSR dokonce i Strana zelených. Má lyžování na trávě význam pro výkonnostní růst „zimního“ sjezdáře?

Podle západoněmeckých odborníků je oblouk lyžaře na trávě dokonce

ideálem, ke kterému by se měli přiblížit lyžaři na sněhu. Odpadá totiž přičný skluz, hranění, zůstává čistá jízda po plochách.

Jaký je rozdíl v letní a zimní lyžařské technice?

Minimální. Jezdit po trávě je fyzicky náročnější; povrch je totiž značně nerovný, mohy pracují mnohem intenzivněji jako teleskopy. Navíc se v oblouku o něco výrazněji snižuje těžiště lyžaře. Při pomalém obřím slalomu si také můžou klidně odšlápnout jako na koloběžce. Tím jsem však asi všechny odlišnosti vyčerpal.

Záleží na startovním pořadí?

Stejně jako na sněhu. Závodníci z konce startovního pole jezdí po mnohem prašnějším svahu než ti první. Prach sedá do mechanismu lyží a zvyšuje tření. Když je mokro, dělá se navíc v zavřených brankách bláto a vyjíždí vlastně jakési koryto.

Růst

Prvního července 1987 nastoupil ing. Petr Brož do funkce podnikového ředitele Koh-i-noor Bilovec a ing. Burda (předseda komise výzbroje a výstroje VSL) mu přijel blahopřát. Měl samozřejmě něco za lubem — vězely tam lyže na trávu.

V srpnu si Bílovečtí opatřili první základní údaje. V září navázali kooperaci s rakouskou firmou Roll Racer. V listopadu předvedli první československé prototypy. Počátkem roku 1988 vystavili své lyže se slušným úspěchem na ISPO. Ve třetím čtvrtletí dodají první sérii na trh. Podnik, který nikdy podobné výrobky neprodukoval! Je to svým způsobem rekord nebo není? Ptal jsem se na to Petra Brože, ale dostal jsem z něho jen, že podobné tempo sice normální není, ale že má prostě lyžování rád. (Mimo chodem jeho syn patří k lyžařům, kteří lyže na trávu testují.)

Mráz běží po zádech, když si uvědomíme, že na tomto člověku závisel momentální rozvoj celého sportovního odvětví. Co kdyby se stal ředitelem někdo úplně jiný?!

Jaké bude zásobování trhu lyžemi na trávu v tomto roce?

Podle hrubého průzkumu poptávky je okamžitý zájem asi o 3 tisíce párů. Ve 3. čtvrtletí dodáme asi 250 párů (vyrobených ještě s rakouskou pomocí), ve 4. čtvrtletí 500—1000 párů rzye československých.

Proč kooperujete s firmou Roll Racer?

Museli jsme od nich nakoupit všechny plastové díly — především vozíky. V Československu totiž nejdéle trvá výroba forem na plastové součásti. Dostaneme je až na podzim.

Jaké jsou parametry vašich lyží?

Budeme vyrábět typ GS 21 (Grasski — 21 vozíků) pro vyspělé lyžaře a závodníky; dále typ GS 19 pro začínající a mládež. Délka je 740 (resp. 685) mm, šířka 82 mm, velikost použitelné obuvi 23—31 (resp. 21—29).

A cena?

Dělali jsme zajímavý průzkum mezi potenciálními uživateli. Jedna z otázek zněla, jakou cenu jsou ochotni zaplatit. Spotřebitelský názor se pohyboval mezi 500 a 4000 Kčs. Průměr ovšem činil 1200 až 1500 Kčs, což

je rozpětí, do kterého bychom se měli vejít.

Na ISPO '88 jste se setkali se zahraničním zájemem?

NDR předběžně objednala 6000 párů, ozvaly se také Nizozemí a Japonsko.

Mazání travních lyží — bez vosků a parafinů. Z olejničky kape obyčejný stolní olej.

Myšlíte, že lyžování na trávě se rozšíří natolik, aby se pro vás stalo významným artiklem?

Ano, protože možnosti rozšíření nevidíme jen v lyžařských oddílech a VLŠ. Ne každý si lyže koupí, ale lecko je může chtít vyzkoušet. Proto podporujeme myšlenku vytvoření půjčovny travních lyží přímo u svahů, myšlenku vybavení zotavenou ROH a pionýrských táborů. Ekonomicky to bude výhodné i pro provozovatele vleků.

Jak přijímají vaše lyže závodníci?

Vývoj zatím není dokončen. Chceme ještě odlehčit dřevěný korpus a zdokonalit úchyt boty. Práce konstruktéra lyží ing. Miroslava Bureše a lidí kolem něj nekončí. Ale zeptejte se raději na názor lyžařů.

Poslední otázka je proto určena Lubomíru Masárovi. Jaké jsou lyže z Bílovce?

Jsou snadno točivé a dobře ovladatelné. To znamená, že vhodné pro širokou veřejnost.

Je to bezpečné? Ta otázka stihá lyžaře na trávě jako živelní pohroma.

Inu, i padat se musí umět. Takový pád na travnatém svahu je vlastně náramná věda. To si nahoře uvědomíte, že tráva drnovka je sice dosti tvrdá přítelkyně, ale že za deset let jsme v Československu zaznamenali jedinou zlomenou klíční kost a jediný zlomený palec. A potom, když se vám to opravdu rozjede pod nohama a bude nejhůř, zamíříte šikmo svahem do neposekané louky a tam můžete spadnout mezi kopretiny... Což v dnešní uspěchané, rachotu přející a kytkám málo nakloněné době není tak docela k zahoení.

PETR BUŠTA

POKUS O DEFINICI MLADÉHO MUŽE

Jarní pohoda, prosincový Oberstdorf.

Místo vloček se mu na hlavu sesypala lavina jmen. Tak tohle je Intersportturné. Největší sešlost skokanů, jakou kdy viděl. Může ta jména potěžkávat. Může srovnávat.

Vettori a Ploc vstoupili do Světového poháru jako osmnáctiletí. Jsou tu také výjimky jako Svagerko, ten se pohybuje mezi elitou od patnácti. A Nykänenovi bylo poprvé — sedmáct.

Na 36. Intersportturné jsou přihlášení čtyři právě tak staří. Staffan Tällberg, Dieter Thoma, Heinz Kuttin a on, František. Když se poprvé rozjíždí ze slavného můstku, je mu 17 let a 14 dní.

Během olympijské sezóny pak dokáže porazit Feldera, Opaase, Vettoriho, Stjernena, Ulagu, Ploce, Malce, Eidhammera, Fijase... 30. prosince 1987 v Oberstdorfu to je pro něj kolotoč těžkotonážních jmen. O týden později běžná společnost. Není dítě, aby žadonil: „Vemte mě na kolotoč.“ Prostě naskočil. Má už svou sedačku. Jsou na ní s ledabylou samozřejmostí načmárána tři písmena. J — jako jistota, že TO vyjde; E — jako energie, kterou je ochoten vydat; Z — jako záruvzdorný, životaschopný; jako žebřík, jehož příčky dobře vidí. František Jež.

„O naši slávě rozhodují ženy,“ říká starověký filozof. Je to pravda — nejspolehlivějším barometrem skokanské popularity jsou děvčata. Vždycky psala do redakce o fotografe, adresy a rozměry Nykänena či Ulagy; považoval jsem to za rozmary patnáctého, šestnáctého léta. Ale nedávno jsem hovořil s dívkou, které je dobře přes dvacet, a myslel, že omdlím. „A řekni mi něco o tom Ježovi,“ nařídila. Její přání považuji za odraz nevšedního zájmu, který mladý muž s budoucností poutal. Nevím, co moje přítelkyně chtěla slyšet, vybral jsem pro ni momentku z mistrovství ČSSR v Harrachově. Pořád ji vidím před sebou; jako když se zastaví film.

František se veze lanovkou nahoru na můstek. Jede sám a z tváře jde dobře číst. Jakmile si uvědomil, že drží krok se silnou trojkou Parma, Ploc, Malec, dostal se do rozpoložení chrta, který je ochotný za každou cenu někoho z nich rozrhat. Skáče se zatím kolem 116 metrů? Dobrá, on jede nahoru s tím, že se pokusí o sto dvacet. V té tváři je odvaha. Za čtvrt hodiny prožije sakramentský pád. Snad z pilností, z přemíry snahy... O pouhých pět minut později ho potkám dole u šaten — usměje se a ve tváři...

stále stejný výraz — chuť skočit sto dvacet!

Spatřuji v tom cosi dokonale mužského, chlapského, proto jsem to své přítelkyni vyprávěl.)

Tak tohle je Intersportturné (vraťme se ještě na počátek). Co asi běží zajícovi hlavou, když je mu 17 let a 14 dní a plete se na věži do cesty Fijasům, Fidjestoelům, Felderům? Většinou se říká, že má strach z velkých jmen. — Kdepak strach. Mě se kolena neklepou před nikým. Každý mi říká — klid, ale to mi nemusejí připomínat, jsem prostě takový, můžu závodit proti komukoliv.

Obvykle se píše, že mu cosi blesklo hlavou, že myslel na ten a ten kousek svého života, na toho a toho trenéra a pak se rozjel.

— To není pravda, nemyslel jsem na nikoho. Soupeřů jsem si vůbec nevšímal. Soustředil jsem se na sebe a na svůj skok; pokaždé musel být tak dlouhý, aby stačil na druhé kolo, to byl můj sen. Člověk se sice má naučit vnímat soupeře, ale já prostě nic necítil.

Obvykle se píše, že mládí bývá ne-soustředěné, málo cílevědomé.

(**POPRVÉ** je příslovce radosti. Ale úvahu o Františkových poprvé, vlastně o uplynulém roce jeho života začnu zeširoka. Na jaře stiskl kliku a vešel do třídy, kde za celé první pololetí strávil jediný měsíc. Učí se automechanikem v Tatře Kopřivnice. Napadlo ho, že se během této bleskurychlé zimy vůbec nedostal domů. Že za poslední rok zažil tolik **POPRVÉ!** V dubnu se **POPRVÉ** dostal do juniorské reprezentace — byla na něm řada, na kom jiném taky, než na zlatém a stříbrném medailistovi z DRUŽBY. Pak **POPRVÉ** trénoval s trenérem Raškou a **POPRVÉ** na vlastní kůži poznal pravdivost poučky o přímé úměře práce a výsledků. V létě **POPRVÉ** trénoval a závodil se seniory. **POPRVÉ** jel na olympijské hry. **POPRVÉ** pracoval tak tvrdě, že si to většina jeho vrstevníků vůbec nedovede představit. Nikdo mu nemusí závidět půlroční „ulejčku“. Protože žebřík jakoby byl nekonečný a mnohá **POPRVÉ** mohou znamenat také **NAPOSLED** nebo jen **JEDENKRÁT.**)

Tak tohle je Intersportturné (vraťme se naposledy na začátek). František stojí dole pod můstkem v Bischofshoffenu a ví, že se mu splnil sen — pokaždé se dostal do 2. kola. Shora se jeden za druhým spouští ti, kteří

Snímek Jiří Koliš

jsou zatím mnohem lepší. Jsou to Františkovy stěny. Přišla jim forma, jsou muži, on teprve junior...

Napadají mě v tuto chvíli dvě otázky, na které jsem nikdy nedostal uspokojivou odpověď. Buď jsou tak pitomé, nebo skokani tak opatrní.

Co je to forma?

(Zrovna teď, tady u sebe ji mám — může si říkat František.)

„Je to kus sebedůvěry. Mám formu, vůbec nad skokem nepřemýšlím a přitom se přesně trefím na hranu,“ říká ve skutečnosti. Jaký je rozdíl mezi juniorem a seniorem?

(Teď si to pěkně rozebrat — v čem se svým stínům nevyrovnám. V technice letu, v nájezdovém postavení; ale mám už jejich rychlost, jejich vertikální výskok — uvažuje docela sám uprostřed mumraje.)

„Rozdíl je ve zkušenostech a za druhé ve fyzických možnostech. Oni jsou hotoví chlapi, mně je sedmáct,“ říká nahlas.

Jeho odpovědi mi připadají jako definice.

(**Poprvé** je příslovce času. Času, který proměňuje vzdálená dramata v krotké vzpomínky. Jen jedno z takových dramát František cítí doposud. První skok v životě. To bylo někdy v páté třídě.)

Trenér Bartoš z rožnovské sportovní školy byl jeho kmoirem, protože první skok, to je něco jako křest, jako zasvěcení. Člověk jenom jede a čeká, čeká co bude... Nedokážu to tak silně napsat, jak jsem přečetl z Františkovy tváře.)

Ale je sportovní osud jiný? Člověk taky jede a čeká, co bude. Chce to štěstí při cestě na věž (trenéra Miloše Peřicha v rožnovském TSM), rychlost na nájezdu (Dalibora Motejlka) a absolutní připravenost k odrazu (Františka Ježe). **PETR BUŠTA**

TAK SE UČÍ MISTŘI SVĚTA (7)

SJÍZDĚNÍ V HLUBOKÉM SNĚHU

Obsahem dnešního tématu z vybraných kapitol švýcarské učebnice „Ski Schweiz“ je uplatnění již nacvičených lyžařských oblouků v hlubokém sněhu.

Nácvik

Autoři učebnice vycházejí z názoru, že není dost dobře možné hovořit o zvláštní technice zatáčení v hlubokém sněhu. Při odhodlaném překonávání většího odporu sněhu je možné v hlubokém sněhu uplatnit **každou dobrou techniku** lyžařských oblouků.

— V hlubokém sněhu působí **vnější síly** na lyžaře výrazněji (odpor sněhu). Tyto síly lze překonávat odpovídající pohybovou činností lyžaře (**zapojením vnitřních sil**).

— Obtížnější udržení **rovnováhy** na měkké, poddajné podložce se vyřeší rovnoměrným zatížením obou lyží.

— **Rytmičné napojování oblouků** je výhodnější než sjíždění jednotlivými oblouky.

— **Techniku zahajování oblouků** je vhodné volit podle stávajících sněhových podmínek.

— Zvláštní pozornost je třeba věnovat **vedení oblouků**. Je třeba je vést **silovým protiotáčením**.

Doporučení k zahájení oblouků:

— V **lehkém hlubokém sněhu** za větší rychlosti jsou nejspornější **protirotací oblouky ze snížení-vklonění**.

— **Za ztížených sněhových podmínek** a při mírné rychlosti se doporučují **oblouky ze zvýšení-vklonění**. Ty mohou vést k vystřelovaným obloukům z odrazu snožmo. Při větší hloubce sněhu se však tento odraz může projevit negativně.

— V **hlubokém sněhu** za střední rychlosti se doporučují **vyrovnávací vystřelované oblouky**.

— Jestliže již nejsou použitelné oblouky o rovnoběžných lyžích, mohou být vystřídány **oblouky z přívratu, oblouky v pluhu, přeskokem a obraty přednožením**.

— Velmi často se používají **krátké oblouky ze zvýšení**, poněvadž jejich švihový rytmus šetří úsilí lyžaře. V hlubokém sněhu se provádějí oblouky obléjší a bez obvyklého záběru hran.

— **Dočasný náklon vzad** při zahájení oblouku je obecně nutný pouze tehdy, jestliže se špičky lyží boří příliš hluboko do sněhu.

Technika

Metodické doporučení:

Nácvik usnadní:

- měkké, spíše kratší lyže,
- dostatečná rychlost sjíždění,
- přiměřená hloubka sněhu.

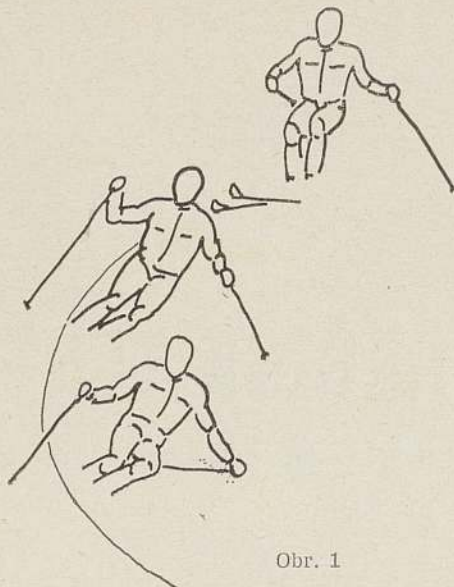
Cvičení

Nácvik rovnováhy:

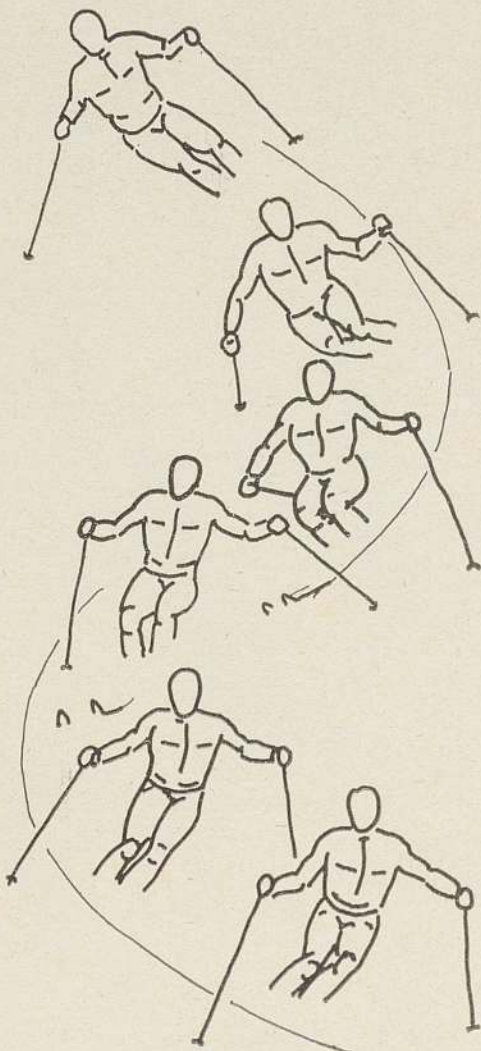
- V měkkém sněhu: sjíždění po spádnicí a šikmo.
- Totéž se střídavým nadzvedáváním jedné a druhé lyže (stopa vytváří „varhany“).
- Vjíždět z upravené trasy do hlubokého sněhu (zbrzdění vyrovnávat náklonem vzad).
- Z hlubokého sněhu vjíždět na upravenou trasu (zrychlení vyrovnat náklonem vpřed).

Nácvik zahájení oblouku:

- Oblouky snožmo od svahu zahajovat **silovým otáčivým zvýšením** a napojovat **protiotáčením při snížení** (při velkém odporu sněhu zahajovat případně otáčivým odrazem snožmo).
- Sjíždět **napojovanými oblouky**. Dokončit vedení ob-

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 1, 2: Při sjíždění v hlubokém sněhu se často techniky oblouků mísí. Na obr. 1 převládají oblouky vyrovnávací, na obr. 2 vystřelované oblouky ze snížení.

louku a z fáze zakončení (snížení) ihned přejít k následujícímu zahájení (zvýšení).

— Zpočátku velký pohybový rozsah při střídání oblouků omezit a přizpůsobit jej na mřfu, kterou vyžadují podmínky zatáčení.

— Při sjíždění napojovanými oblouky pozvolna přejít ke krátkým napojovaným obloukům.

Nácvik vedení oblouku:

— Provádět oblouky ke svahu s nájezdem postupně stále blíže ke spádnicí a pak oblouky od svahu s nájezdem stále více od spádnic. Vedení oblouků zakončovat zdůrazněným protiotáčením při snížení.

Nácvik variací oblouků pro ztížené podmínky:

— Viz výklad techniky a nácviku „vyrovnávacích oblouků“ a „vystřelovaných oblouků“ v předchozích číslech Lyžařství.

— Vyrovnávací oblouky snožmo jsou vhodné zvláště pro velmi hluboký sníh na spíše prudkých svazích. Rychlost sjíždění má přitom podřadný význam.

— Vystřelované oblouky snožmo jsou účinné při těžkém a hlubokém sněhu. Zvláště vystřelované oblouky ze snížení jsou při menší rychlosti účinné a hospodárné.

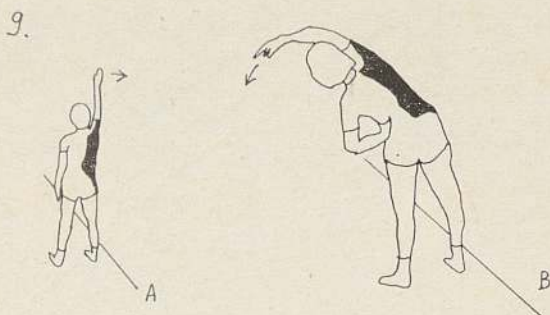
JIRÍ SOUKUP

STREČINK TENTOKRÁT PRO SJEZDAŘE

Cvičení 9. — Boční svalstvo trupu:

A. Kontrakce — postavení bokem u stěny nebo jiné překážky, nohy rozkročeny. Paže u stěny ve vzpažení tlačí vnější stranou ruky proti překážce. Výdrž 15 s.

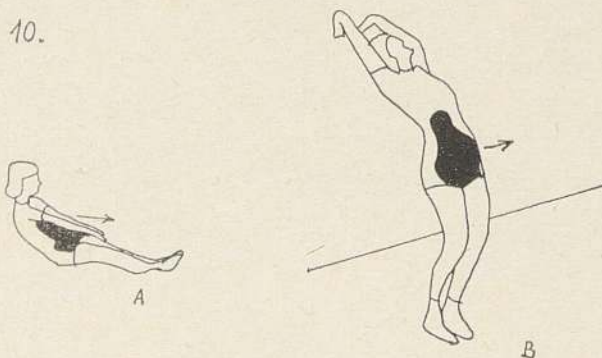
B. Protahení — stejné postavení, provedeme úklon na opačnou stranu směrem od stěny, druhá paže opřena v bok. Výdrž 15 s.

Cvičení 10. — Břišní svalstvo:

A. Kontrakce — z lehu na zádech zvedneme trup a napnuté nohy tak, aby svíraly úhel 30°. Paže na stehnech. Výdrž 20 s.

B. Protahení — ohneme trup dozadu, nejlépe přes překážku, nebo provedeme hluboký záklon s oporou vzpažených paží o stěnu. Výdrž 20 s.

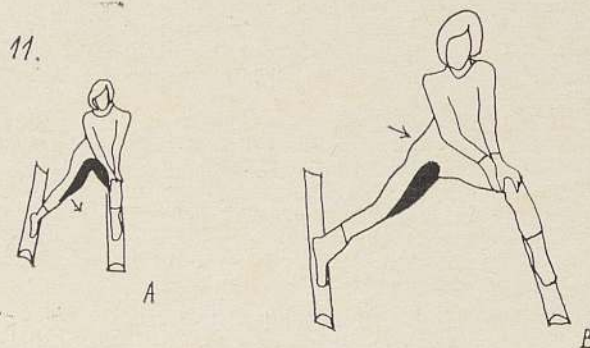
Cvičení 11. — Svalstvo vnitřní části stehna:

A. Kontrakce — podřep únožný např. pravou, paže opřeny o koleno. Unoženou končetinu tlačíme dolů dovnitř. Výdrž 20 s. Totéž druhou nohou.

B. Protahení — zvětšíme unožení. Trup vzpřímen. Výdrž 20 s. Totéž pro druhou nohu.

2. část

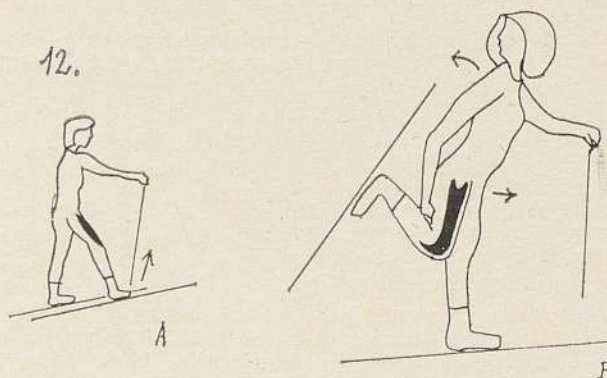
PhDr. KAREL DRLÍK

Cvičení 12. — Svalstvo na přední straně stehna a trupu:

A. Kontrakce — jedna noha předsunuta, lyže blokována holí. Předsunutou nohu tlačíme nahoru vpřed. Totéž pro druhou nohu. Výdrž 10 s.

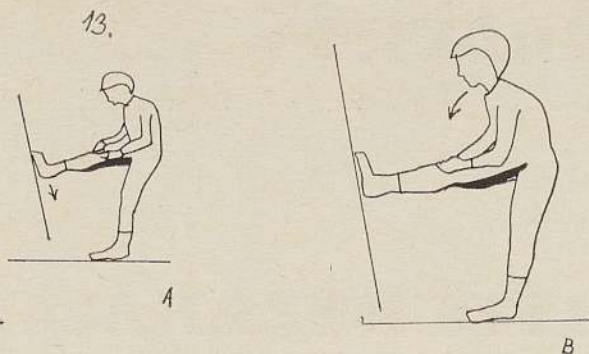
B. Protahení — stoj mírně zánožný, noha ohnuta v kolenně. Lyže opřena špičkou o sníh. Pánev tlačíme dopředu. Výdrž 20 s. Totéž pro druhou nohu.

Cvičení 13. — Svalstvo zadní části stehna:

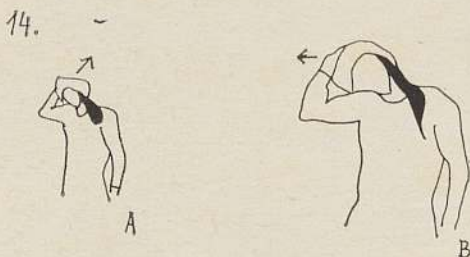
A. Kontrakce — stoj přednožný, lyže opřena o patku. Přednoženou nohu tlačíme dolů. Výdrž 20 s. Totéž pro druhou nohu.

B. Protahení — stejné postavení, mírný předklon. Výdrž 20 s. Totéž druhou nohu.

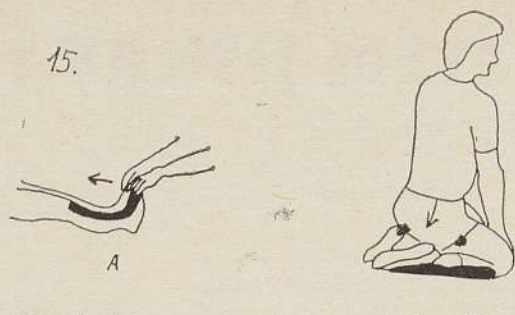
Cvičení 14. — Svalstvo krku — boční:

- A. Kontrakce — stoj mírně roznožený, hlavu ohneme stranou. Rukou blokujeme polohu hlavy, kterou tlačíme proti odporu ruky. Výdrž 15 s. Totéž opačně.
- B. Protahování — rukou ukloníme hlavu až k rameni. Mírně táhneme. Výdrž 20 s. Totéž na druhou stranu.

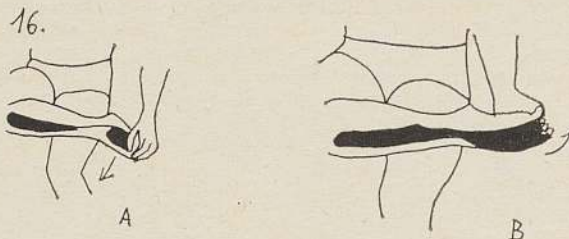
Cvičení 15. — Svalstvo holeně:

- A. Kontrakce — chodidlo s prsty nohy přikloněno k holeni, blokováno překážkou nebo partnerem. Výdrž 20 s.
- B. Protahování — sed klečmo, špičky napnutý. Výdrž 20 s.

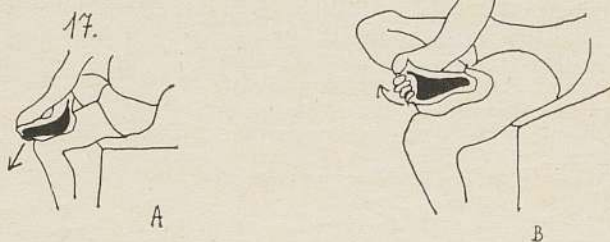
Cvičení 16. — Svalstvo ohýbačů prstů:

- A. Kontrakce — sed na židli, jedna noha položena na stehnu druhé nohy. Prsty položené nohy tlačíme proti blokáži ruky. Výdrž 15 s.
- B. Protahování — stejná poloha, ruka, která blokovala, napíná špičku procvičované nohy. Výdrž 20 s.

Cvičení 17. — Svalstvo ohýbačů prstů:

- A. Kontrakce — sed na židli, jedna noha položena na stehnu druhé nohy. Prsty tlačíme proti odporu ruky dolů. Napínáme špičku. Výdrž 15 s.
- B. Protahování — stejná poloha, rukou přitahujeme prsty k holeni. Výdrž 20 s.

Současná úroveň pohybové činnosti sjezdaře probíhá ve velmi krátkých časových a prostorových charakteristikách se značně variabilními změnami ve skladbě pohybových dovedností, které se na ní podílejí.

Z hlediska hodnocení pohybové činnosti v průběhu nácviku nebo její momentální realizace při řešení zadaného pohybového úkolu na trati slalomu, sjezdu, obřího slalomu a superobřího slalomu již nemůže plně vyhovovat pouhé vizuální pozorování. Z řady audiovizuálních pomůcek, které v současné době existují, je pro trenérskou a cvičitelskou práci nejužitečnější videozáznam. Tato vysoce efektivní pomůcka umožňuje v podstatě okamžitou informaci přímo v terénu a později podrobnější hodnocení v místnosti, kde se svěřenci mohou soustředit a pozorně vnímat informace.

Práce s videorekordérem (natočení záznamu a jeho pozdější hodnocení) vyžaduje jak praktické, tak teoretické znalosti. Řídí se zákonitostmi, které trenér nebo cvičitel musí respektovat,

VYHODNOCOVÁNÍ VIDEOZÁZNAMU

aby možnosti vyhodnocování videozáznamu byly maximálně využity.

Při vlastním záznamu se musíme řídit těmito zásadami:

— záznam provádět při dobrém počasí a viditelnosti:

- z čelního pohledu,
- ze zadního a bočního pohledu,
- kombinace čelního pohledu a zadního pohledu,
- kombinace bočního a zadního pohledu,
- kombinace čelního a bočního pohledu,
- při možnosti vytvoření materiálně technických podmínek z horizontálního pohledu;

— záznam musí být pořízen tak, aby figura jezdce byla v průběhu celého záznamu přibližně stále stejná veliká;

— trenér nebo cvičitel si musí před natáčením připravit scénář se snahou o nejkratší časový rozvrh záznamu;

— před natáčením informovat kameramana o svých záměrech a konzultovat s ním nejvýhodnější postavení kamery a způsob snímání.

Vyhodnocování záznamu vyžaduje určitou míru praktických zkušeností v práci s videozáznamem a vysokou úroveň teoretických znalostí o pohybové činnosti sjezdaře a jejím vlastním průběhu.

Bez dobré technické a praktické vybavenosti není možné zodpovědně provést analýzu videozáznamu s vazbou na odstraňování nedostatků nebo zlepšení dosavadní úrovně činnosti. Musíme dodržovat následující zásady:

- pracovat maximálně se skupinou pěti svěřenců;
- délka vyhodnocování by neměla přesáhnout 60 minut;
- při vyhodnocování vyloučit jakékoliv rušivé vlivy (diváky, nezájemné osoby apod.);
- jako vstupní informaci seznámit svěřence se záznamem v jeho celé délce normální frekvencí 1–2X bez rozboru;
- po vstupní informaci provést vlastní rozbor každého jednotlivce.

Dr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ

(Pokračování)

SYSTEM JISKRY HARRACHOV

Statistika uplynulé sezóny hovoří ve prospěch systému práce lyžařského oddílu TJ Jiskra Harrachov. Jeho členové získali na přeborech ČSSR 6 zlatých, 8 stříbrných a 4 bronzové medaile; na přeborech ČSR 10 zlatých, 6 stříbrných a 2 bronzové. Velkého úspěchu dosáhl junior J. Rázl, který získal na MS juniorů bronzovou medaili v soutěži skokanských družstev. Podmínky pro zařazení do SVS-M splnili čtyři skokani, jeden běžec a dvě běžkyně, jeden sjezdář a jedna sjezdárka.

O tyto úspěchy se zasloží především kolektivní skokanů a sdružených nářů pod vedením J. Rázla a L. Šablablatury, avšak dobrá práce je vidět i u družstev běžeců (trenér V. Rázl) a sjezdářských (Z. Dudev).

Oddíl provádí každým rokem nábor mezi dětmi z 1.—3. tříd ZŠ a tak získává každým rokem 20—30 nových adeptů. Čtyři družstva úspěšně soutěží o titul Vzorový kolektiv mládeže. Na výtečné úrovni je spo-

lupráce s TSM, ZŠ, PO i s komisí pro mládež a tělovýchovu.

V závěru sezóny proběhla beseda s odchovanci oddílu — úspěšnými reprezentanty Pavlem Plocem, Václavem Korunkou a Petrem Lisiča-

nem. Další společenskou událostí bylo setkání nejlepších sportovců a jejich rodičů s předsedou MěstNV s. Hermanem, které se uskutečnilo v předvečer májových oslav.

HORST SLÁVÍK

ANI V LÉTĚ NEZAHÁLET

Mládež je neaktivnější složkou lyžařského oddílu TJ Janské Lázně. Letošní druhý ročník JASPA, seriálu závodů školní mládeže v obřím slalomu, sice narušily nepříznivé sněhové podmínky v úvodu zimy, ale přesto se uskutečnila polovina závodů s početnou účastí. Ne jejich uspořádání se tradičně podílely oddíly tělovýchovné jednoty.

Velmi zdařilý byl KKZ dorostu 13. února, jako první závod v kraji za účasti více než 150 startujících.

Po lyžařském karnevalu na závěr sezóny činovníci oddílu nezahájí. Přípravují týdenní výcvikový tábor mládeže od 6. srpna v Prachově, kde soustředí dvacitku janskolázeňských lyžařských nadějí. Významnou brigádnickou akcí bude příprava osvětlení svahu na Košťálce. K oporám aktivního předsedy oddílu Zdeňka Láblera patří V. Žák (vychovává nejmenší děti), Z. Formánek, ing. V. Němec, N. Doskočilová, L. Zelenková a Š. Dudová. (tr)

VÝSLEDKY

I. část turné 2 X Z — Zadov (standardní běžecké tratě Churáňov, start i cíl ve výšce 1097 m).

Juniorky 5 km klasicky (20 startujících): 1. Ulrike Eberhartová (NDR) 18:17,7, 2. Rodelová (NDR) — 15,3, 3. Chroustovská — 17,2, 4. Pollerová (NDR) — 22,3, 5. Lalluková (Fin.) — 23,7, 6. Vondrová — 27,1.

Junioři 10 km klasicky (47 startujících): 1. Tomáš Čáslavský 31:46,9, 2. Krátký — 10,1, 3. Havel — 18,4, 4. Vannebo (Nor.) — 22,3, 5. Parviainen (Fin.) — 32,7, 6. Kihle (Nor.) — 33,7.

Juniorky 5 km volně (18 startujících): 1. Martina Vondrová 16:36,3, 2. Lalluková — 14,3, 3. Chroustovská — 38,1, 4. Eberhartová — 45, 2, 5. Kulová — 54,0, 6. Burešová — 55,1.

Junioři 10 km volně (43 startujících): 1. Sven Berger (NDR) 30:21,1, 2. Norbom (Nor.) — 5,1, 3. Koucký — 34,4, 4. Čáslavský — 44,9, 5. Havel — 49,1, 6. Cieslar — 55,3.

II. část turné — Skalka (standardní běžecké tratě, start i cíl ve výšce 1090 m n. m.)

Juniorky 10 km volně (13 startujících): 1. Lalluková 33:59,9, 2. Sabaková — 12,7, 3. Vondrová — 26,1, 4. Kulová — 29,2, 5. Jalikaneová (Fin.) — 31,9, 6. Brožová — 45,0.

Junioři 15 km volně (34 startujících): 1. Kihle 45:47,6, Ursíny — 2,3, 3. Parviainen — 10,9, 4. Norbom — 12,9, 5. Vennebo — 18,8, 6. Čáslavský — 35,5.

Juniorky štafeta 3 X 5 km (na startu 4 štafety): 1. ČSSR I. (Tučková, Chroustovská, Vondrová) 57:55,6, 2. Finsko — 20,7, 3. ČSSR III. (Čambalíková, Adamičková, Jiráňková — 1:37,7.

Junioři štafeta 3 X 10 km (na startu 9 štafet): 1. ČSSR I. (Čáslavský, Koucký, Mailiš) 1:42:57,7, 2. Norsko

— 1:21,2, 3. ČSSR III. (Kunc, Kvapil, Čepelka) — 2:42,2.

Konečné pořadí. Juniorky: Lalluková 64 bodů, 2. Vondrová 60, 3. Chroustovská 52, 4. Kulová 45, 5. Burešová 37, 6. Brožová 32. (Klasifikováno 12 juniorek.)

Junioři: 1. Čáslavský 58 bodů, 2. Norbom 50, 3. Parviainen 45, 4. Kihle 44, 5. Koucký 35, 6. Vannebo 33.

Přebor ČSSR žactva ve skoku a závodě sdruženém 26.—28. února v Lomnici nad Popelkou

Mladší žáci ročník 1977 — závod sdružený: 1. Vladimír Šmíd 428,50 (208,5 a 220,00), 2. Bohumil Kuřina (oba Jiskra Harrachov) 417,20, 3. Zdeněk Hnyk (Technolen Lomnice nad Pop.) 413,20. — **Skok:** 1. Šmíd 208,5 (40 a 38) a Kuřina 208,5 (40 a 38), 3. Hnyk 204,3 (39,5 a 38,5). — **2 km:** 1. Šmíd 7:56,4, 2. Hnyk — 22,2, 3. Kuřina — 22,6. **Skok — P 32 m:** 1. Bohumil Kuřina 169,2 (35,5 a 36), 2. Vladimír Šmíd 166,4 (34 a 35,5), 3. Roman Hlaváč (Nové Město na Moravě) 163,6 (35 a 35).

Mladší žáci ročník 1976 — závod sdružený: 1. Jakub Štýbr (Jiskra Harrachov) 427,64 (216,4 a 211,24), 2. Pavel Bernát (Technolen Lomnice nad Pop.) 420,02, 3. Michal Doležel (Jiskra Harrachov) 411,28. — **Skok:** 1. Doležel 221,8 (41,5 a 40,5), 2. Štýbr 216,4 (40 a 41,5), 3. Bernát 214,5 (41 a 41,5). — **3 km:** 1. Rýgl (Spartak Vrchlabí) 10:53,9, 2. Štýbr — 21,9, 3. Bernát — 36,2. — **Skok — P 32 m:** 1. Michal Doležel 195,5 (38,5 a 37,5), 2. Pavel Bernát 192,4 (37,5 a 37), 3. Jakub Štýbr 188,3 (38 a 37,5).

Starší žáci ročník 1975 — závod sdružený: 1. Martin Mrugala (Slávia VŠST Liberec) 445,50 (225,5 a 220,00), 2. Marek Fíurášek (TJ Rožnov pod

Radh.) 428,10, 3. Richard Chlum (TJ Semily) 403,53. — **Skok:** 1. Mrugala 225,5 (41 a 40,5), 2. Fíurášek 212,3 (40 a 39,5), 3. Švandrlík (Technolen Lomnice nad Pop.) 197,2 (39 a 38). — **4 km:** 1. Mrugala 14:23,3, 2. Fíurášek — 12,0, 3. Hrstka (TJ Rožnov pod Radh.) — 15,7. — **Skok — P 55 m:** 1. Jiří Viktorin (Ještěd Liberec) 90,3 (61), 2. Martin Mrugala 87,7 (59), 3. Roman Lasota (TŽ Třinec) 81,3 (56).

Starší žáci ročník 1974 — závod sdružený: 1. Milan Kučera (Jiskra Harrachov) 437,49 (221,9 a 215,59), 2. Jiří Čejchan (TJ Semily) 427,69, 3. Štefan Patkoló (Technolen Lomnice nad Pop.) 408,46. — **Skok:** 1. Kučera 221,9 (41,5 a 42), 2. Čejchan 220,5 (42 a 43), 3. Patkoló 204,3 (41 a 41). — **5 km:** 1. Vojtěch (Slávia VŠST Liberec) 16:49,3, 2. Kučera — 14,7, 3. Hanes (ČH Štrbské Pleso) — 40,7. — **Skok — P 55 m:** 1. Milan Kučera 95,0 (62,5), 2. Štefan Patkoló 89,4 (60,5), 3. Miloslav Kašpar (Ještěd Liberec) 89,3 (61).

Přebor ČSSR žactva ve sjezdových disciplínách 7.—10. února ve Vrátné

Mladší žáci — 1. slalom: 1. Pavel Košek (Textilana Liberec) 1:15,10 (41,69 a 33,41), 2. Andrej Huťka (PS Banská Bystrica) — 2,75 (43,63 a 34,22), 3. Jiří Brož (Slovan Pec) — 4,04 (44,25 a 34,89). — **2. slalom:** 1. Karol Valko (SMF Žilina) 1:11,46 (40,05 a 31,41), 2. Petr Sochocký (Chemická Ústí n. L.) — 0,26, 3. Václav Kaděra (SA ČSTV Klatovy) — 0,41 (39,82 a 32,05). **Obří slalom:** 1. Josef Figura (Slavoj Bruntál) 37,62, 2. Andrej Huťka — 0,22, 3. Jiří Brož — 0,54.

Starší žáci — 1. slalom: 1. Roman Kikloš (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:17,58 (42,70 a 34,88), 2. Brano Mišura (PS Banská Bystrica) — 1,92 (43,69 a 35,81), 3. Radim Košek (Textilana Liberec) — 2,10 (44,08 a 35,60). — **2. slalom:** 1. Roman Kikloš 1:15,67 (41,25 a 34,42), 2. Peter Václavík (PS

Banská Bystrica) — 1,69 [40,49 a 36,87], 3. Peter Duchovný (Jasná Liptovský Mikuláš) — 1,90 [41,32 a 36,25]. — **Obří slalom:** 1. Daniel Jányš (PS Banská Bystrica) 36,13, 2. Roman Kikloš — 0,31, 3. Radim Košek — 0,42.

Mladší žákyně — 1. slalom: 1. Hana Žabová (Kovo Děčín) 1:16,63 [43,95 a 32,68], 2. Andrea Šošková (Považan Strážov) — 0,33 [42,89 a 34,07], 3. Lucia Diková (PS Banská Bystrica) — 1,54 [43,74 a 34,43]. — **2. slalom:** 1. Andrea Šošková 1:13,50 [36,59 a 36,91], 2. Radka Jakoubková (Sokol Deštné) — 3,69 [38,82 a 38,37], 3. Markéta Sístková (Ještěd Liberec) — 3,70 [38,33 a 38,87]. — **Obří slalom:** 1. Linda Kuklová (Jiskra Vysoké nad Jiz.) 39,49, 3. Kamila Křížáková (Sigma Dolní Benešov) — 0,82, 3. Diana Neischelová (PS Banská Bystrica) — 0,92.

Starší žákyně — 1. slalom: 1. Zuzana Rázusová 1:20,19 [43,62 a 36,57], 2. Beata Durmanová — 1,95 [45,25 a 36,89], 3. Dagmar Elízová (všechny Jasná Liptovský Mikuláš) — 2,03 [44,66 a 37,56]. — **2. slalom:** 1. Bibiana Bačková (ZTS Detva) 1:13,81 [38,34 a 35,47], 2. Tāňa Vondráčková (Jiskra Harrachov) — 1,15 [39,61 a 35,35],

3. Petra Vasyková (Textilana Liberec) — 1,19 [39,11 a 35,89]. — **Obří slalom:** 1. Zuzana Rázusová 37,93, 2. Dagmar Elízová — 0,17, 3. Veronika Hamplová (SA ČSTV Klatovy) — 0,62.

Mezinárodní juniorský pohár sdruženářů 25.—27. března v Harrachově

Konečné pořadí: 1. Petr Vrbičan (ČSSR) 412,40 [221,5 a 190,90], 2. Timo Feix (NDR) 407,92 [206,4 a 201,52], 3. David Soldát 407,28 [204,3 a 202,98], 4. Pustějovský 404,34, 5. Skopek (všichni ČSSR) 396,72, 6. Humanig (NDR) 396,10, 7. Cecon (It.) 392,08, 8. Wuest (Švýc.) 391,64, 9. Fichler (Rak.) 391,22, 10. Meyer (NDR) 391,06. — 13. Nedvěď 386,08, 14. Giaccko 382,72, 20. Kraus (všichni ČSSR) 353,50. — **Skok:** 1. Vrbičan 221,5 [87,5 a 88,5], 2. Steinlechner (Rak.) 209,3 [83 a 85,5], 3. Pichler 208,8 [85,5 a 84], 4. Feix 206,4 [83,5 a 81], 5. Skopek 205,6 [84 a 85,5], 6. Soldát 204,3 [85 a 84]. — **10 km:** 1. Humanig 26:35,1, 2. Cuendet (Švýc.) — 27,6, 3. Pustějovský — 47,3, 4. Giaccko — 1:02,4, 5. Heisig (NDR) — 1:10,9, 6. Soldát — 1:25,1. — Z 32 startujících bylo 31 klasifikováno.

Hned v úvodu musíme vysvětlit, co se pod názvem Turné 2 x Z skrývá. Je to naše nová juniorská mezinárodní soutěž FIS — turné v běhu na lyžích v Zadově a ve Zvolenu. Je určeno pro kategorie juniorů a juniorek; v letošním ročníku tedy mohli startovat závodníci a závodnice narození v roce 1968 a později.

TURNÉ 2xZ

Uspořádáním byli pověřeni lyžařský oddíl Sumavan Vimperk (pro Zadov — závod Junior Sumava '88) a okresní výbor ČSTV ve Zvolenu (pro Skalku — 42. ročník Bezroukova memoriálu). Příprava si samozřejmě vyžádala několik společných jednání a jak už to při zrodu každé velké akce chodí, nebylo snadné vyřešit k oboustranné spokojenosti problémy související s určením termínu, programu turné, přepravou ze Zadova do Zvolena, v neposlední řadě i s ekonomickým zajištěním. Nakonec bylo sněhu více než dost, standardní tratě byly výborně připraveny, ubytování v hotelu Olympiá (Zadov) i Polana (Zvolen) přispělo ke všeobecné spokojenosti — a hodnocení technické delegátky FIS Judithy Törökové z MLR bylo také všestranně příznivé.

Neuspokojila nás zahraniční účast. Celého turné se sice zúčastnila družstva (a silná družstva) Finska a Norska, ale... Na Zadově startovaly týmy Rakouska a NDR, které místo do Zvolena cestovaly na víkendové mistrovské soutěže ve svých zemích (které byly přeloženy na tento termín z ledna). Na Skalku přijela zase výprava jugoslávských juniorů, ale těžko odpovídat na otázku, proč nepřijeli závodníci ze SSSR a dalších socialistických zemí.

Zklamáním jednak pro pořadatele, ale jednak i pro zahraniční účastníky byla malá účast našich závodníků a závodnic — zvláště v kategorii ju-

niorek. Předpokládali jsme, že se turné zúčastní nejen celé juniorské reprezentace, ale také všichni dorostenci a dorostenky, jimž byl předsednictvem VSL ÚV ČSTV povolen střídavý start v dorostenecké a juniorské kategorii. Záměrem turné totiž bylo umožnit maximálnímu počtu našich mladých nadějí konfrontaci s výkonností v mezinárodní konkurenci. Nedovedeme si vysvětlit, proč této příležitosti tolik běžců a běžkyň nevyužilo, zvláště když byly všechny závody jednotlivců vypsány také jako CKZ a započítávány do Československého poháru!

Malá statistika — z jedenácti členek reprezentačního družstva startovalo jen sedm (na Zadově), na Skalce dokonce jen pět děvčat. Z deseti dorostenek, jimž je povolen střídavý start, startovala na Zadově jediná, na Skalce pak tři. Mezi juniory to nevypadalo o nic lépe, vždyť z dvanacti dorostenců, jimž byl povolen střídavý start, nastoupili v obou závodech jen čtyři. Tento nezáměr je jistě varujícím signálem v běžeckém sportu!

Druhý ročník běžeckého juniorského turné 2 x Z v roce 1989 by se měl předběžně konat ve vhodnějším termínu ve druhé polovině února, a to případně s rozšířenou účastí staršího dorostu. Měl by být zahájen ve Zvolenu a dokončen na Zadově.

ANTONÍN HUSÁK

NOVÁ SOUTĚŽ:

Sumavský pohár

Výprava jihočeských lyžařů se ve dnech 18.—20. 3. 1988 zúčastnila 1. ročníku Sumavského poháru v rakouském Sandlu, městečku vzdáleném 10 km od československých hranic. O vzorné reprezentaci svědčí zisk deseti vítězství v běhu i ve skoku na lyžích. Zvláště v běžeckých kategoriích se projevila výrazná převaha našich závodníků. Ve skokanských závodech posílili Jihočechy Harrachovští. Celkovým součtem 255 b. si odvezli i vítěznou trofej [2. Horní Rakousko 169 b. a 3. Bayerwald 159 b.]. Dosažené výsledky budou jihočeští lyžaři obhajovat příští rok v domácím prostředí na Zadově.

ZDENĚK STŘELEČEK

DOHNALI, CO MOHLI

První polovina letošní zimy udělala motnou čáru přes rozpočet lyžařů v celé republice. Nejnak tomu bylo i ve Středočeském kraji. Podle termínové listiny mělo být do poloviny února odjeto šest dvou denních soutěží ve sjezdových disciplínách (tedy 12 soutěží z plánovaných 18), běžci měli mít za sebou tři ze sedmi podniků. Všechny soutěže však byly odkládány na pozdější termíny. Tento článek budiž poděkováním těm, kteří ve druhé polovině zimy udělali vše pro to, aby skluz dohnali.

Teprve v polovině února se uskutečnil první závod — Cena Stěchovic v obřím slalomu žactva a dorostu v Pecí. Hlad po sněhu byl šokující — ve startovní listině se objevilo 459 jmen.

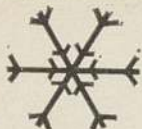
Jediné dva sjezdařské závody — ve Studenově a v Javořím dole — se nakonec nepodařilo uskutečnit. Jinak byl skluz zdárně vymazán, i když se pořadatelé, trenéři i závodníci potili šest víkendů za sebou.

Dotahovali i běžci, kteří nakonec zvládli pět z plánovaných sedmi závodů.

Na krajských soutěžích tak startovalo 2326 sjezdařů a téměř 800 běžců; pozoruhodný počet v kraji, který nemá ve svém teritoriu žádné horské středisko.

Koncem zimy se také konalo devět okresních konferencí svazu lyžování. (V ostatních okresech jsou zatím vytvořeny komise lyžování). V únoru byla také vyhodnocena soutěž o neaktivnější oddíl, kterou vyhlásil VSL ČÚV ČSTV ke 100 letům lyžování. Soutěž byla jako „ušitá“ pro menší oddíly, není proto divu, že na prvních místech v kraji se umístily oddíly Stěchovic, Senohrab a RH Mladá Boleslav, zatímco velký oddíl mladobošlavské Autoškody obsadil až čtvrtou příčku. Soutěž byla rozhodně cenná, protože přispěla k aktivizaci „těch malých“.

Ing. VÁCLAV SETNIČKA

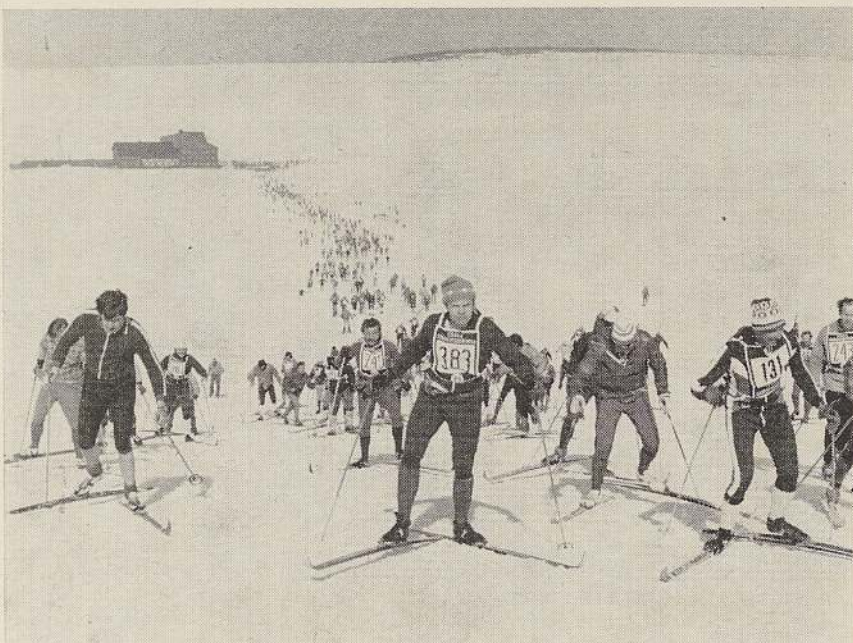
Lyžování pro každého

POZNÁMKY K DÁLKOVÝM BĚHŮM (II)

Ivo Domanský

Sezóna 1987—88 nastolila proti minulosti zcela opačné problémy. Díky nevídanému průběhu první části zimy, kdy dokonce ani v hřebenevých partiích nad 1000 m nebylo až do půlky února dost sněhu, musely být zrušeny tři závody (Jablonecký maratón, Jizerská padesátka a Krušnohorská padesátka) zařazené do Ligy dálkových běhů a jeden (Březinská padesátka) se uskutečnil v náhradním termínu po částečném zlepšení sněhových podmínek. Jsem přesvědčen, že zrušení závodu pořadatelé odhlasovali s těžkým srdcem až ve chvíli, kdy nebyla žádná naděje na zlepšení situace. Právě na základě letošních zkušeností by však bylo vhodné stanovit závazný postup. Letos ještě byly přístupy organizátorů dosti odlišné. Zatímco organizační výbory Jizerské a Krušnohorské padesátky se rozhodly pro komplikovanější, ale patrně správnější postup, totiž vrácení části vkladu po odečtení již čerpaných nákladů (startovní čísla, propagační a informační materiály, poštovné), zvolili pořadatelé Jabloneckého maratónu tak trochu cestu nejmenšího odporu. Automatické právo startu v následujícím ročníku na startovní číslo odvolaného závodu přináší totiž řadu naléhavých otázek. Jednou z nich je mimo jiné platnost lékařských prohlídek účastníků. Domysleli pořadatelé situaci? Podle platných směrnic Řádu úrazové zábrany ČSTV bude v tomto případě ležet plná zodpovědnost na organizátorech.

Dále by měly řídicí složky Ligy dálkových běhů s konečnou platností rozhodnout o způsobu potvrzování lékařských prohlídek na předtištěných formulářích přihlášek. Prohlídky jsou potvrzovány zatím dvojitým způsobem. Většina pořadatelů vyžaduje výslovný souhlas lékaře podepsaný jeho osobním razítkem pouze u nečlenů ČSTV, zatímco u členů tělovýchovné organizace stačí kladné vyjádření vysílající složky. Někteří však toto vyjádření neuznávají (?) a tvrdšíjné trvají i u členů ČSTV na lékařském souhlasu přímo na formuláři. Jaká je potom praxe? Závodník musí v průběhu několika týdnů opakovaně na-

Snímek Zdeněk Lhoták

vštívit tělovýchovně-lékařskou poradnu nebo obvodního lékaře (přihlášky na jednotlivé závody Ligy mají různá data uzávěrek) většinou právě jen za účelem získání razítka, protože lékař si podle karty zjistí platnost prohlídky a závodníka znovu nevyšetřuje. Takový postup zbytečně zabírá čas oběma stranám a ve svých důsledcích zavání ryzí formálností.

Na závěr bych se chtěl zmínit i o řízení a propagaci Ligy dálkových běhů a dalších závodů. Prozatím vyhláší Ligu STK VSL ČUV ČSTV, která také provádí závěrečné vyhodnocení a sestavuje žebříčky. Dávám k úvaze, zda by vyhlášovatelem a garantem neměly být společně STK a komise masového rozvoje VSL. Příspělo by to nejspíše k dalšímu „zlidovění“ Ligy a rozšíření zájmu o ní. Vždyť většina borců na blýžích maratónech patří právě do této sféry. A bohužel právě oni se mnohdy dozvídají o termínech závodů pozdě (já mám na mysli zejména nové zájemce), někdy dokonce již v době, kdy je startovní listina uzavřena. Schází s předstihem vydávaný kalendář (termínovka) masových závodů v běhu na lyžích vůbec a dálkových běhů Ligy zvláště. Zde mají orgány svazu lyžování ČUV ČSTV určitý dluh proti atletům, orientačním běžcům nebo cyklistům. Poptávku nemůže uspokojit termínová listina, vydávaná úsekem STK, neboť je zaměřena výlučně na potřeby vrcholového a výkonnostního lyžování, vychází velmi malým nákladem a je k dispozici pouze omezenému okruhu funkcionářů. Značné rozpaky vyvolal zatím ojedinelý pokus komise masového rozvoje lyžování VSL ČUV ČSTV v sezóně 1986—87 o vydání samostatného ka-

lendáře masových závodů v severovýchodních i alpských disciplínách. Třebaže pracovníci komise rozeslali téměř pět set dotazníků na všechny lyžařské oddíly, vrátilo se jich vyplněných pouze několik. Rovněž se dosud nepodařilo přesvědčit — přes opakované zasílání hlášenek informačního střediska hnutí Pohybem ke zdraví — většinu organizátorů, aby údaje o svých akcích poskytli v předstihu tak, aby mohly být zařazeny do zimního kalendáře akcí Buď fit, který vychází v masovém nákladu a je svého druhu účinnou reklamou těch organizátorů, kteří jeho služeb využijí. Přitom jsem přesvědčen, že řada závodů splňuje podmínky pro zařazení do tohoto kalendáře přinejmenším v kategoriích mládeže. Je pravda, že ruku v ruce s rostoucí oblibou lyžování přibývá i potenciálních zájemců o účast v masových závodech — a to nejen v dálkových bězích. Na možnosti účasti na těchto závodech jsme v informačním středisku hnutí PKZ často dotazováni a někdy sháníme informace velmi složitě.

Nebylo a není smyslem těchto poznámek kritizovat, zejména ne ty, kdo většinou dobrovolně a po zaměstnání připravují náročnou tělovýchovnou a sportovní akce pro veřejnost. Naopak, na této stránce bychom se měli častěji vzájemně informovat jak o problémech, tak o dobrých výsledcích. Cílem každého organizátora by měla být spokojenost účastníků, ujistění, že se za rok vrátí znovu na start. Účastník by měl tolerovat nezačínající drobné nedostatky a pokud snad má dojem, že mu bylo ukřivděno, přistupovat k řešení s klidnou hlavou a ukázněně.

Hry a závody mezi brankami — kolik jen skýtají možných variací. Výroba branek není nijak složitá, pomatujme jen na bezpečnost a podle toho volme materiál pro výrobu.

Všechny hry a závody, které prezentujeme v tomto čísle, rozvíjejí rychlostní schopnosti a koordinaci. Což jsou kvality, které spolu velice těsně souvisejí.

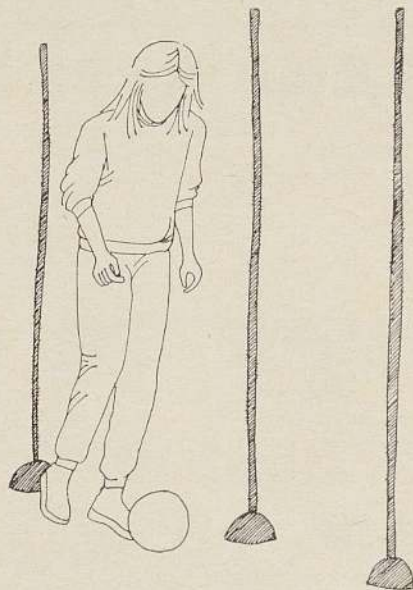
Dohoní táta syna?

To není tak jisté. Otcova fyzická převaha je samozřejmě kompenzována synovou lepší pohyblivostí mezi brankami. Cvik zároveň vhodně rozvíjí akcelerační kvality dolních končetin.

Driblink není jen pro fotbalisty.

Tento cvik je vhodný pro výuku schopnosti jemně ovládat nohu v předpokládaných i nečekaných situacích.

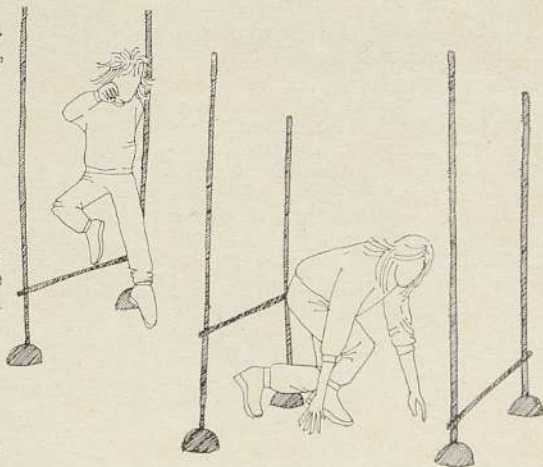
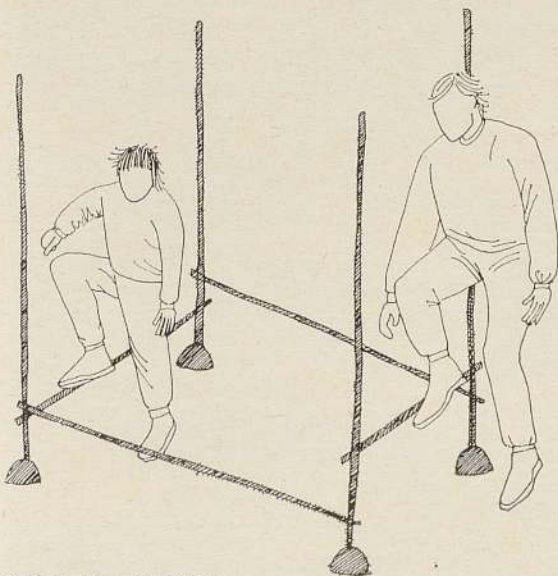

HRA S RYCHLOSTÍ

Přeskoč, podlez.

Hra nebo závod, který ideálně rozvíjí rychlost celého těla, zejména rukou a nohou.

Je výtečnou koordinační přípravou, vhodně posiluje svalstvo a může být i kondičním tréninkem. Dospělý má výhodu při překonávání překážek, znevýhodněn je při podlézání.

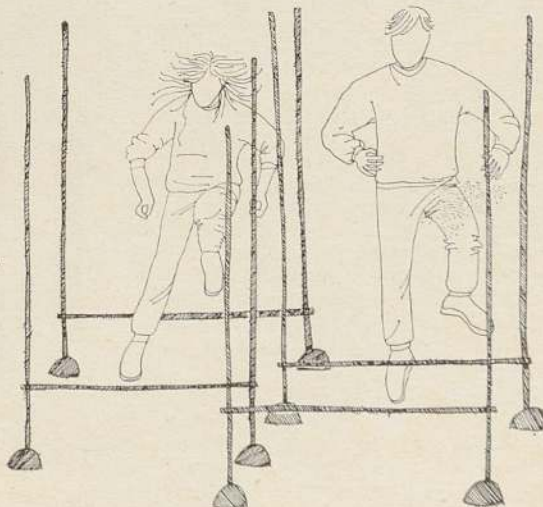

Kdo skáče rychleji?

Otec, jistě zkušenější, silnější, rychlostně vyspělejší, nebo syn? Dospělý je ovšem znevýhodněn — jeho překážka je vyšší než synova. O kolik, to už záleží na vaší zkušenosti. Překážky ovšem mohou být jen tak vysoko, aby cvik nevyžadoval enormní nasazení odrazové síly, ale spíše rychlou práci nohou.

Skákavý slalom.

Je kombinací dvou základních možností, které nabízí hra s brankami na suchu. Každou branku je nutné nejen proběhnout, ale zároveň v ní co nejrychleji překonat překážku. Také efekt tohoto cvičení je samozřejmě všestranný — rozvíjí komplexně rychlost a sílu nohou, koordinaci celého těla, cit pro změny rychlosti a směru pohybu, kondici.

KDO JE KDO

TAKÉ REPREZENTANT!

Českoslovenští trenéři se uplatňují v zahraničí v nejrůznějších sportech. Výjimkou není ani lyžování. Ján Michalík od loňské sezóny připravoval švýcarské běžkyně na ZOH v Calgary, Zdeněk Remsa se již několik roků stará v Lublaní o výchovu jugoslávských skokanských nadějí, stejný úkol má

Pavel Mikeska v Oberstdorfu (NSR). Trenér čs. reprezentačního družstva běžců v letech 1966—1980 Jaroslav Honců připravuje rakouské reprezentanty.

Má bohaté zkušenosti z několikaletých tréninkových cyklů čs. běžců i jako hlavní trenér jugoslávského

družstva 1981—1984 na XIV. ZOH v Sarajevu. Výsledky jeho systematické práce a bohaté zkušenosti z mezinárodních závodů znamenaly podstatný vzrůst výkonnosti rakouského reprezentačního kolektivu.

Není divu, že slova uznání patřila Jaroslavu Honců po Světovém poháru na Štrbském Plese i od technického delegáta FIS Rakušana Hanse Stattmanna, který je členem běžecké komise Mezinárodní lyžařské federace. „Běžecké lyžování není v Rakousku tak populární jako sjezdové disciplíny, nemá ani takovou podporu sponzorů,“ poznamenal. „Zaslouhou posledních výsledků našich reprezentantů však zájem stoupá a projevuje se to i finanční podporou Rakouského lyžařského svazu a firem.

Přičinil se o to velkou měrou trenér Jaroslav Honců, který zavedl nový systém celoroční přípravy běžců. Má důvěru všech členů reprezentačního družstva a realizačního týmu. Oceňují jeho důslednost v tréninku, cenné rady při závodech a přípravě lyží, i schopnosti morálního povzbuzení závodníků. Měli jsme štěstí, že jsme ho získali.“ -tr-

Jaroslav Honců (vlevo) a Hans Stattman.

Snímek B. Hynka

KDO BYL „KRÁLEM“?

Jména olympijských vítězů, medailistů i nejlepších ve Světových pohárech jsou dostatečně známa. Ale možná ještě urputnější boj se pravidelně odehrává v lyžařském zákulisí. Boj firem a výrobců výstroje a výzbroje. Protože medaile a vítězství je nejlepším doporučením pro trh, širokou lyžařskou veřejnost a cestou k maximální návratnosti vložených prostředků a samozřejmě — zisku.

Není divu, že zároveň s výkonnostní bilancí jednotlivých závodníků spatřily světlo světa i žebříčky úspěšnosti jednotlivých firem. Nejsou nezajímavé — již proto, že prostřednictvím lyžařských poolů se dotýkají i nás.

Pro mnohé bude možná dost překvapivě znít zjištění, že nejúspěšnější značkou lyží na ZOH v Calgary byla firma KNEISSL. Především díky maximální úspěšnosti v klasických disciplínách. Na kneisslích si pro zlato dojelo a doskočilo sedm závodníků a závodnic, dva stáli na stříbrném a tři bronzovém stupni. Alpským disciplínám vévodí Rossignol se šesti zlatými a čtyřmi bronzovými medailemi.

OLYMPIJSKÁ BILANCE [celkem 21 soutěží]: 1. Kneissl 7 — 2 — 3, 2. Rossignol 6 — 1 — 4, 3. Kästle 4 — 1 — 2, 4. Fischer 2 — 7 — 3, 5. Atomic 1 — 2 — 1, 6. Karhu

Sezóně 1987—88 dominovali Kneissl, Rossignol, Lange a Salomon

1 — 0 — 1, 7. Völkl 0 — 4 — 3, 8. Elan 0 — 2 — 1, 9. Head 0 — 1 — 1, 10. Blizzard, Trak a Dynastar 0 — 0 — 1.

Je zajímavé, že KNEISSL si prvenství (díky většímu počtu prvních míst) udržel i v celkovém součtu Světového poháru, kde se opět hodnotí první tři místa (započítán i biatlon).

BILANCE SVĚTOVÉHO POHÁRU:
1. Kneissl 22 — 18 — 20,5, 2. Atomic 21 — 27 — 29, 3. Rossignol 18 — 18 — 16, 4. Fischer 17 — 14 — 14, 5. Völkl 9 — 4 — 3,5, 6. Kästle 8 — 14 — 9, 7. Elan 7 —

14 — 8, 8. Madshus 5 — 2 — 1, 9. Karhu 4 — 2 — 4, 10. Blizzard 3 — 2 — 6.

Pořadí nejlepších v klasických disciplínách: 1. Kneissl 22 — 18 — 20,5, 2. Fischer 14 — 12 — 10, 3. Atomic 10 — 14 — 10, 4. Madshus, 5. Elan, 6. Karhu.

Pořadí nejlepších v alpských disciplínách: 1. Rossignol 17 — 16 — 12, 2. Atomic 11 — 13 — 19, 3. Völkl 9 — 4 — 3, 4. Kästle, 5. Elan, 6. Blizzard.

Jaké boty nejčastěji používali úspěšní sjezdáři:

1. Lange 21 — 10 — 11, 2. Raichle 12 — 8 — 5, 3. Koflach 10 — 11 — 13, 4. Nordica, 5. Dachstein, 6. Dynafit.

Nejčastěji používané vázání: 1. Salomon 27 — 29 — 28, 2. Tyrolia 18 — 18 — 16, 3. Marker 9 — 10 — 10, 4. Ess, 5. Look, 6. Geze.

-jk-

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Často se hovoří o masových a nejmasovějších závodech v běhu na lyžích. Který je však nejmaso-

vější závod sjezdového lyžování?

Nejobsazovanější soutěž sjezdářů se koná pravidelně ve švédském středisku Are. Letos se tam v dubnu sešlo více než 3500 účastníků. Závod trval od osmi hodin ráno do páté hodiny odpolední — a to lyžaři startovali v sedmi-sekundových intervalech. Každý z nich absolvoval 2700 m dlouhou sjezdovku a obdržel pamětní list se svým časem.

Tento závod je pořádán již od roku 1976, kdy se na startu objevilo 240 účastníků.

Útok? Rakušan Gstrein.

Zázrak? Čáry, máry?
Kdepak, jen správní chlapi s povahou — jako hodinky. Vědí, co mají dělat, a obvykle neklamou. Zurbriggen říká: „Před startem v Calgary jsem byl strašně nervózní, ale jen jsem se odrazil, stal se ze mě jiný člověk.“

Jako by to měl zakódováno v povaze.

Peter Müller je odolný vůči rozměrům sportovního štěstí. Pro Franze Heinzeru je závod úspěšný jen tehdy, když zvítězí. Daniel Mahrer je prý jedním z nejpřemýšlivějších sjezdářů současnosti. Čtyři elitní sjezdáři. Jen slalomáři jako by vymřeli. Frehsner své úsilí totiž orientuje velice jednostranně. Technického trenéra Jacquesa Raymonda však letošní sezóna stála trenérský krk.

„Naše trvalé úspěchy pramení, myslím, z celkové pohody v družstvu. Ta se přenáší do chuti trénovat i závo-

PROMĚNY POD ALPAMI?

Spočítejme, kolik nových tváří letos zazářilo ve Světovém poháru sjezdářů a z kolika starých tváří se vyklubaly nové hvězdy. Accola, Piantanida, Piccard, Bournissenová, Gafnerová, Steinerová, Wachterová, Strolz... Rakouská sjezdářská škola je v koncích, zatímco se prosazují všestranní slalomáři; vyhlášení technici (a techničky) z NSR jsou najednou zastíněni specialistkou na sjezd. Švýcaři se v mužském ringu ocitají na samém slalomářském dně...

Něco se mění. Světový sportovní tisk mívá tu neřest, že se pokouší takové změny co nejjasněji a nejstručněji vystihnout. Bývá to jistě obłudně zjednodušené, ale nad některými útržky názorů, nad leckterým shrnutím se přece jen ptáme — není právě tady zakopaný pes? Přesvědčte se.

Rakousko — soumrak sjezdářů

„Musí to být jiné než před čtyřmi lety. Žádné další Sarajevo,“ říkali před olympiádou rakouští trenéři. Poprvé v historii poslali na OH tolik žen co mužů a poprvé nenominovali kompletní mužskou čtyřku pro sjezd. Doba se mění a tak se ze sjezdářského národa č. 1 stává národ milující spíše než rychlost — techniku. Je to patrně zejména mezi muži, kde jako technický trenér pracuje Hans Pum. Zatímco současný světový trend vede ke specializaci, Pumovi hoši se specializovali — na všestrannost. Mayer, Strolz, Nierlich, Mader, Gstrein — ti všichni mohou uspět ve většině disciplín. Díky své technické vyspělosti mohou získat všechno — ale nemusejí. Nikdo jim nic neplánuje. Poslechněte si, jak Hubert Strolz prožíval svůj životní úspěch: „Wasseier a Zurbriggen byly dva balvany, které mě tížily. Když spadl Pirmin, spadl i první kámen. Až když nedokončil Markus, trochu jsem si oddychl; ne, že bych jim to přál...“

Pár slov, ale kolik říkají. Žádná bombastická prohlášení, jenom skromnost a naděje. I na ty se dá vsadit.

NSR — psychologové

„Máme-li plnit cíle, musíme změnit náš tréninkový systém,“ řekl na počátku sezóny o dřívím sjezdářském týmu Günter Hujara. „Děvčata mají na to, aby vyhrávala, ale musíme je naučit, jak na to.“ Své hrozby vyplnil a přivolal na pomoc psychology, analytiku a jim podobné.

Marina Kiehllová je specialistkou na „jízdu bláznů“, což je její překlad slova sjezd. Paradoxní je, že právě ona, která pomocí psychologa pohrdla, se stala olympijskou vítězkou.

„Obejdu se bez psychologa, dobře vím sama, co dělat. Mám dost zkušeností, abych se sama dokázala koncentrovat.“ Jejím jediným psychologem je talisman — čert, se kterým se nerozloučila ani při cestě na stupně vítězů.

V NSR jsou lyžaři psychologickou přípravou úplně posedlí. V Calgary jim zvonil budík, když na displeji naskočila pětka a za ní třicítka — do Nakisky to bylo 100 km. Jak to mohli zvládnout? Zeptejte se psychologů. Proč zklamal Bittner a Wasseier? To vědí psychologové. Šéftrenér Heinz Mohr to sice definoval jako „výpadek elektrického proudu“, ale Wasseierův servisman König naopak přispěl do „psycho-mánie“. „Wasi je vždycky hrozně nervózní. Když si třeba před závodem nazouvá lyže, nemůže se trefit botou do špičky vázání. Když se mu to konečně podaří, začne kritizovat, jak jsem mu připravil hole a vázání. Ale já už jsem na něj zvyklý...“

Že by přece jen práce pro psychology?

Švýcarsko — jako hodiny

V čem máte před ostatními náskok? Tak zněla otázka pro šéftrenéra švýcarských mužů Karla Frehsnera. „V dynamice. Její vysoká úroveň musí být u každého reprezentanta samozřejmostí. A náš systém dynamických cvičení je velmi dobrý. Dále dokážeme přesně naplánovat formu.“

Ústup? Švýcar Gaspoz nedokončil v sezóně 1987—88 ani jeden slalom Světového poháru. Foto Juraj Bobula

dit,“ říká trenér žen Jean Pierre Fournier. Je paradoxní, že on, který vlastně Švýcarsko přivedl ke světové suverenitě, se loučí. Loučí se ostatně i trenér Chevalier, který „udělal“ Schneiderovou.

Fournier to omlouvá péčí o rodinu, Chevalier se však nevyjadřuje. Jakoby ve švýcarských hodinkách řádila jakási neznámá nečistota. Může být předzvěstí ústupu ze světového trůnu?

Tak co myslíte? Dějí se pod Alpami historické proměny? Nebo jsou to všechno jen epizody starého známého příběhu? Jsou naše detaily jen ohlédnutím za minulou sezónou nebo předzvěstí toho, co se bude dít napřesrok?

FILIP DOUBEK

ZRCADLO SVĚTOVÝCH POHÁRŮ (I)

Sjezdové lyžování muži

CELKOVÉ VÝSLEDKY

1. Pirmin Zurbriggen (Švýc.) 310 b. (sjezd 122, superobří slalom 58, obří slalom 65, slalom 45, kombinace 20);
2. Alberto Tomba (It.) 281 b. (0, 29, 82, 170, 0);
3. Hubert Strolz (Rak.) 190 (0, 31, 69, 50, 40);
4. Günther Mader (Rak.) 189 (2, 24, 57, 69, 37);
5. Marc Girardelli (Luc.) 142 (59, 38, 30, 15, 0);
6. Markus Wasmeier (NSR) 138 (37, 57, 24, 0, 20);
7. Franck Piccard (Fr.) 123 (42, 54, 0, 0, 27);
8. Franz Heinzer (Švýc.) 112 (94, 10, 0, 0, 8);
9. Peter Müller (Švýc.) 109 (90, 9, 0, 0, 10);
10. Michael Mair (It.) 108 (108, 0, 0, 0, 0);
11. Boyd (Kan.) 100, 12. Mayer (Rak.) 78, 13. Hangl (Švýc.) 76, 14. Stock (Rak.) 72, 15. Mahrer (Švýc.) a McGrath (USA) 68, 17. Nierlich 67, 18. Gstrein 66, 19. Belczyk (Kan.) 65, 20. Plé (Fr.) 59, 21. Stenmark (Švéd.) 58, 22. Wörndl (NSR) 55, 23. Bittner (NSR), Frommelt (Licht.) a Sbardellotto (It.) 52, 26. Enn (Rak.) 51, 27. Alpiger (Švéd.) a Nilsson (Švéd.) 50, 29. Pieren (Švýc.) 48, 30. Eriksson (Švéd.) 46, 31. Pramotton (It.) 45, 32. Benedik (Jug.) 44, 33. Okabe (Jap.) a Stangassinger (Rak.) 42, 35. Gaspoz (Švýc.) 35, 36. Gerosa (It.) a Stevens (Kan.) 33, 38. Camozzi (It.) 31, 39. Pfaffenbichler (Rak.) 30, 40. Steiner (Rak.) 29, 41. Wirnsberger (Rak.) 27, 42. Halvarsson (Švéd.) 25, 43. Cizman (Jug.), Köhlichler (Rak.) a Piantanida (It.) 24, 46. Assinger (Rak.), Besse (Švýc.), Skaardal (Nor.) a Stemmler (Kan.) 23, 50. Roth (NSR) 22, 69. Jurko (ČSSR) 12, 93. A. Bířeš (ČSSR) 6.

SJEZD

10 závodů (Val d'Isère, Val Gardena, Val d'Isère, Bad Kleinkirchheim, Leukerbad, Leukerbad, Schladming, Whistler Mountain, Vail, Are).

1. Zurbriggen 122, 2. Mair 108, 3. Boyd, Heinzer 94, 5. Müller 90, 6. Mahrer 64, 7. Girardelli, Plé 59, 9. Alpiger 50, 10. Piccard, Sbardellotto, Stock 42.

SUPEROBŘÍ SLALOM

4 závody (Val d'Isère, Leukerbad, Vail, Saalbach).

1. Zurbriggen 58, 2. Wasmeier 57, 3. Piccard 54, 4. Girardelli 38, 5. Strolz 31, 6. Hangl, Stock 38, 8. Tomba 29, 9. Belczyk 27, 10. Enn, Mader 24.

OBŘÍ SLALOM

6 závodů: (Sestriere, Alta Badia, Kranjska Gora, Saas Fee, Schladming, Saalbach).

1. Tomba 82, 2. Strolz 69, 3. Mayer 67, 4. Zurbriggen 65, 5. Mader 57, 6. Pieren 48, 7. Nierlich 47, 8. Hangl 46, 9. Stenmark 37, 10. Wörndl 36.

SLALOM

8 závodů (Sestriere, Madonna di Campiglio, Kranjska Gora, Lienz, Bad Kleinkirchheim, Are, Oppdal, Saalbach).

1. Tomba 170, 2. Mader 69, 3. McGrath 53, 4. Bittner, Frommelt 52, 6. Strolz 50, 7. Gstrein, Nilsson 49, 9. Zurbriggen 45, 10. Benedik 44, 42. Jurko (ČSSR) 1.

KOMBINACE

2 závody

1. Strolz 40, 2. Mader 37, 3. Piccard 27, 4. Wasmeier, Zurbriggen 20, 6. Halvarsson, Jurko, Rey 11, 9. Furueth, Müller 10, 16. A. Bířeš (ČSSR) 6.

Sjezdové lyžování ženy

CELKOVÉ VÝSLEDKY

1. Michela Figiniová (Švýc.) 244 b.; (sjezd 143, superobří slalom 65, obří slalom 29, slalom 0, kombinace 7);
2. Brigita Oertliová (Švýc.) 226 b. (119, 12, 4, 41, 50);
3. Anita Wachterová (Rak.) 211 (8, 22, 74, 41, 50);
4. Blanca Fernandez-Ochoaová (Šp.) 190 (0, 40, 66, 73, 11);
5. Vreni Schneiderová (Švýc.) 185 (0, 9, 76, 80, 20);
6. Mateja Svetová (Jug.) 167 (0, 24, 87, 56, 0);
7. Maria Walliserová (Švýc.) 143 (82, 5, 40, 0, 16);
8. Ulrike Maierová (Rak.) 132 (0, 34, 39, 49, 10);

9. Cathérine Quittetová (Fr.) 116 (12, 26, 78, 0, 0);
10. Sigrid Wolfová (Rak.) 110 (55, 36, 19, 0, 0);
11. Percyová (Kan.) 107, 12. Kinshoferová-Günthleinerová (NSR) 105, 13. Steinerová (Rak.) 87, 14. Gergová (NSR) 84, 15. Mosenlechnerová (NSR) 80, 16. Schmidhauserová (Švýc.) 77, 17. Kronbergerová (Rak.) 76, 18. Kiehlová (NSR) 70, 19. Merleová (Fr.) 69, 20. Nilssonová (Švéd.) 66, 21. Ladstätterová (Rak.) 60, 22. Meierová (NSR) a Wallingerová (Rak.) 59, 24. Ederová (Rak.) 54, 25. Chauvetová (Fr.) 48, 26. Kirchlnerová (Rak.) 47, 27. Haasová (Švýc.) 46, 28. Leeová (Kan.) 44, 29. Gafnerová (Švýc.) 43, 30. Guignardová a Grahamová (Kan.) 39, 32. Zellerová (Švýc.) 38, 33. Gutensohnová (Rak.) 37, 34. Bournissenová (Švýc.) 36, 35. Maierhoferová (Rak.) 34, 36. Buderová (Rak.) 32, 37. Dorota Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) 30, 38. Caseyová (Kan.) a Dedlerová (NSR) 27, 40. Compagnoniová (It.) 24, 41. Stangassingerová (NSR) 23, 42. Hurleová (NSR) 21, 43. Medzihradská (ČSSR) 20, 44. Fletcherová (USA) 19, 45. Stroblová (Rak.) a Thysová (USA) 17, 47. Hächerová (NSR), Ruefová (Rak.) a I. Salvenmoserová (Rak.) 16, 50. Šarecová (Jug.) 15, 58. Kebrlová (ČSSR) 11.

(Pokračování)

POPŘVĚ mezi muži vystoupili na nejvyšší stupeň v některém ze závodů Světového poháru: Tomba (10X), Hangl (Švýc.) (2X), Mahrer (Švýc.) (2X), Belczyk (Kan.), Gstrein (Rak.), Mayer (Rak.), Nierlich (Rak.), Piccard (Fr.) Strolz (Rak.), Zurbriggen.

Mezi ženami se totéž podařilo Oertliové (Švýc.) (3X), Meierové (NSR) (2X), Bournissenové (Švýc.) Fernandezové-Ochoaové (Šp.), Haasové (Švýc.) Kinshoferové-Günthleinerové (NSR), Merleové (Fr.), Ladstätterové (Rak.), Wachterové (Rak.), Wolfové (Rak.), Svetové (Jug.), Quittetové (Fr.). Jde samozřejmě nejen o vítězství vůbec, ale také o první vítězství v některé z disciplín. Sečteno: v 62 závodech Světového poháru došlo dohromady k 36 premiérovým vítězstvím. Jasný důkaz nástupu mladé závodnické generace.

POTÍŽE SE JMÉNY jsme měli v případě Christine Meierové a Ulrike Maierové. Vězte tedy, že první je reprezentantkou NSR, zatímco druhá je Rakušanka. K dovršení zmatku mezi „Majery“ je tu ještě Rakušan Helmut Mayer. Nemluvě o Michaelu Mairovi.

SMOLÁŘEM ROKU bychom mohli vyhlásit Švýcara Joëla Gaspoze, který nedokončil ani jeden ze slalomů, v nichž startoval.

TAKOVÍ JSME BYLI

Pavla Ploce poznáte i přesto, že snímek je starý více než 5 let. Ale hledali byste na dalších dvou fotografiích Jiřího Parmu a Petera Jurka?

Snímky: Zdeněk Holačka, Pavel Mikeska a Jozef Hudáč

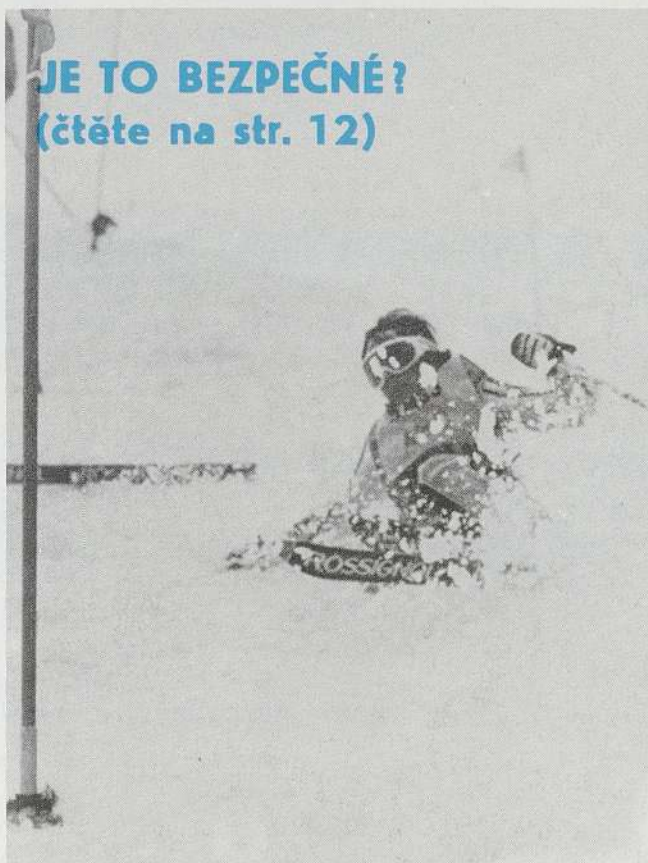
ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

JE TO BEZPEČNÉ?
(čtěte na str. 12)

LEDOVÁ NEBO KERAMICKÁ STOPA?

V posledních letech mezi experty skokanské disciplíny se hodně diskutuje o tom, která příprava v letním a podzimmím období je nejideálnější. Finové přišli s ledovou stopou na nájezdu a firma Porkka měla úspěch s instalováním svého patentu v několika místkách. Finským skokanům několik můstek s tímto vybavením pomáhá při úspěšné přípravě a zejména k technické dokonalosti skoků. Finští trenéři prohlašují, že trénink na ledové stopě se nejvíce blíží skokům na sněhu. S tímto názorem souhlasí i většina čs. trenérů.

Po ledové stopě se objevila na několika evropských můstcích porcelánová stopa, doporučovaná odborníky zejména na menší můstky. Při loňském podzimmím výcvikovém tábore čs. reprezentantů v Oberhofu (NDR) na ledové stopě jsem měl příležitost s trenéry Jiřím Raškou a Petrem Škvaridlem se podívat v tomto lyžařském středisku na dva můstky s keramickou stopou (spartakiádní můstky) a přestavbu sedmdesátky, pro kterou se také připravovala keramická stopa. Byla to možnost prohlédnout si vybavení těchto můstek, které naši trenéři považovali za bezproblémové a z hlediska finančního daleko méně náročné než ledová stopa. Jiří Raška předpokládal její využití především na malém můstku ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde je naše současné nejúspěšnější vrcholové středisko mládeže. Frenštátští skokani navázali jednání s keramickým závodem ve Znojmě, zatím však první odlitky keramické stopy neměly předpokládanou kvalitu.

V červnu po návratu dlouholetého trenéra čs. reprezentačního družstva skokanů Dalibora Motejlka z podepsání smlouvy trenéra USA jsme se dozvěděli, že také Američané mají ve středisku v Lake Placidu nejen můstek s ledovou, ale i s keramickou stopou. Podle názoru Motejlka sanitární porcelán oboustranně polévaný umožňuje kvalitní předsezónní přípravu.

V současné době pokračuje jednání s finskou firmou Porkka o instalování ledové stopy ve Frenštátě pod Radhoštěm. Stále chybí ještě devizové zajištění nákladů. Lze si jen přát, aby dlouholeté úsilí Frenštátu bylo úspěšné a Grand prix 1989 se skákala již na ledové stopě.

JAROSLAV TROUSIL

Na snímcích porcelánová stopa v Oberhofu.

Foto J. Trousil

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

THÖNI A TOMBA

BYLY ZOH V CALGARY
SKUTEČNĚ
NEJDOKONALEJŠÍ?
(čtyřstrana)

REPREZENTANTI VE SMĚRU
LAHTI-VAIL

O TICHÉ
TICHONOVOVÉ

Na titulu snímky Bohumila Hynka a
Rudolfa Jarnota. Na třetí straně obál-
ky fotografie Jana Pokorného.

lyžařství

Ročník 74

Číslo 8

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Kühler. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, A. Horáček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto číla byla 1. 7. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

OTEVŘENĚ!

(Z vystoupení předsedy ÚV ČSTV Jindřicha Poledníka při setkání s novináři)

„Nikomu a ničemu by neprospělo, kdybychom na jedné straně stáli my — funkcionáři ČSTV — a na druhé straně novináři, píšící o sportu. Musíme spolupracovat, cítíme potřebu otevřenosti. Není nic, o čem bychom s vámi nemohli mluvit, o čem by čtenáři neměli vědět. Když se některé informace utajují, vede to jenom k fámám, pověstem, k šíření nesolidních pověstí a dohadů. A s tím musíme v ČSTV skoncovat.“

Soudruh Poledník hovořil o tom, že bude dobré zveřejňovat i takové informace, které dosud byly zmíněným podnětem k dohadům a přehnaným představám. Například otázky odměňování našich reprezentantů, finančního zajištění členů SVS, podmínky působení trenérů a sportovců v kapitalistických zemích.

ČO NOVÉHO VO FIS?

Ján Mráz, člen predsedníctva FIS

Je toho pomerne dost. V dňoch 6.—11. júna 1988 sa konal v Istanbule 36. kongres Medzinárodnej lyžiarskej federácie a pretože to bol tentokrát kongres „pravidlový“, nazbieralo sa novôt dost.

Oficiálnu delegáciu výboru zväzu lyžovania ÚV ČSTV tvorili dr. Pavel Klapuš, Miloslav Bělonožník a Ján Mráz. Okrem toho sa kongresu zúčastnili aj početnejšie delegácie (aj keď boli asi najmenšie z 12 kandidujúcich) Harrachova a Jasnej, ktoré sa uchádzali o klasické a zjazdové majstrovstvá sveta v lyžovaní 1991, 1993.

Kongresu sa zo 51 riadnych členských štátov, ktoré majú aj hlasovacie právo, zúčastnilo 46 národných lyžiarskych zväzov, čo je doteraz rekordný počet. Rokovanie bolo simultánne prekladané do angličtiny, francúzštiny a nemčiny, po prvý krát aj do ruštiny. I to je svojím spôsobom historická udalosť.

V BEHOCH PROTI ŠPECIALIZÁCI

Pretože išlo o kongres „pravidlový“, venujeme sa podrobne zmenám technických pravidiel FIS, resp. čiastočne vývojovým tendenciám v jednotlivých disciplínach. Prím, ako inak, hrali bežecké disciplíny, ktoré v poslednej dobe zaznamenali najbúrlivejší rozvoj. Bolo schválené nové znenie pravidiel bežeckých pretekov FIS. Vo svojom úvodnom prejave konštatoval predseda bežeckej komisie FIS Odd Martinssen (Nórsko), že zaradenie dvoch techník, ako ich schválil kongres FIS roku 1985 vo Vancouveri, sa plne osvedčilo na majstrovstvách sveta v Oberstdorfe aj na ZOH v Calgary. A dodal, že subkomisia pre pravidlá a kontrolu, ktorá ich opravené znenie pripravila, urobila dobrú prácu.

Prípomeňme najdôležitejšie úpravy a tendencie. Už od majstrovstiev sveta v roku 1989 sa budú behať u mužov trate 15 km klasicky a 15 km vol-

ne, 30 km klasicky a 50 km voľne, u žien 10 km voľne i klasicky, 15 km klasicky a 30 km voľne. To je len začiatok, bude sa ďalej skúšať a testovať, a to najmä na súťažiach Svetového pohára. Spracujú sa pokyny pre „prevádzku“ vo vnútri štadiónov, a to pre každú techniku. Bude vytvorená funkcia šéfa (TD) pre bezpečnosť na bežeckých tratiach a bežeckých štadiónoch. Dopracuje sa exaktná definícia oboch štýlov, dopracujú sa pokyny pre úpravu tratí pre obe techniky. Ešte pred sezónou 1989 až 1990 sa započne s homologizáciou bežeckých tratí. O dlhých tratiach (100 km muži a 60 km ženy) sa bude ďalej diskutovať.

Na majstrovstvách sveta juniorov sa zvyšuje počet úsekov v štafetách z 3 na 4 (klasická technika prvé 2 úseky a voľná technika druhé 2 úseky). Súčasne sa zvyšuje počet možných účastníkov na šesť.

Uvažuje sa o Gundersenovej metóde v behu: napr. na 2X15 km tak, že by sa prvý deň behalo 15 km klasicky podľa vylosovania a druhý deň 15 km voľne Gundersenovou metódou!

Tým by sa vlastne vyhlásil boj proti špecializácii bežcov (čo by bolo výhodou pre lyžiarsky veľký štát). Ďalej sa diskutuje o počte svetových pohárov, o cenách pobytových výloh na nich (najviac 100 švajčiarskych frankov), ako zamedziť účasti slabých bežcov na MS resp. ZOH atď.

Vývoj v behu zďaleka nie je ukončený a uzavretý, už pre MS 1991 a 1993 sa podrobne študujú rôzne návrhy.

ŠTÝL PLATÍ VIAC AKO METRY?

Boli schválené rôzne úpravy skokanských pravidiel. Dochádza k novému rozdeleniu mostíkov a to na:

malé mostíky s K-bodom	20—40 m
stredné	50—70 m
normálne	75—90 m
veľké	105—120 m
mamutie	145—185 m

Na MS sa budú konať súťaže na normálnom a veľkom mostíku. Platí všeobecne K-bod, len u združených pretekov P-bod. Zavádzajú sa tzv.

„Happleho lavice“ na nájazde a doporučujú sa zaviesť na terajších mostíkoch. Budú spracované nové pravidlá pre skoky na umelej hmote.

Do života sa uvádza v plnom rozsahu pravidlo pre štart: 10 sekúnd svieti pre štartujúceho pretekára zelené svetlo, ďalších 10 sekúnd bliká zelené svetlo a potom nasleduje červené svetlo. Ak pretekár neodštartuje v rámci zeleného blikajúceho svetla, bude diskvalifikovaný. Nové pravidlá štýlu skoku kladú väčší dôraz na štýl ako na diaľku. Zlepšuje sa mera-

nie diaľok. Školenie meračov diaľok budú povinné a zväčší sa aj počet kontrolórov diaľok, ktorí môžu meniť rozhodnutia meračov.

Skokanská komisia orientuje svoju pozornosť na zlepšenie kontaktov s národnými federáciami, novinármi a maximálnu kontrolu letov na lyžiach.

Návrhy ČSSR, aby sa na MS a ZOH konali 3 skoky, z ktorých by sa 2 počítali, a na zmeny v letov na lyžiach delegácia ČSSR v zmysle mandátu stiahla v prospech návrhov sko-

PREČO HARRACHOV A JASNÁ PREHRALI

V sobotu dňa 11. 6. 1988 bol v Istanbule volebný deň. Napred kongres tajnými voľbami zvolil organizátorov majstrovstiev sveta pre rok 1991, zjazdové boli pridelené Saalbachu (Rakúsko) a klasické Val di Fiemme (Taliansko). Pre zaujímavosť uvádzam výsledky hlasovania:

Zjazdové MS 1991:

Rozhodnutie padlo už v I. kole, čo bolo určitým prekvapením.	hlasov
Saalbach	51
Jasná	17
Las Leñas	13
Morioka	6
Garmisch-Partenkirchen	3
Sierra Nevada svoju kandidatúru pre rok 1991 stiahla.	

Klasické MS 1991:

	1. kolo	2. kolo
Val di Fiemme	44	62
Harrachov	17	15
Falun	17	8
Thunder Bay	7	15
Planica	5	—
Sapporo pre rok 1991 nekandidovalo.		

Pre rok 1993 boli MS zjazdové pridelené Moriokie (Japonsko) a klasické Falunu (Švédsko). Výsledok hlasovania:

Zjazdové MS 1993:

	1. kolo	2. kolo	3. kolo
Morioka	27	34	53
Sierra Nevada	24	33	28
Las Leñas	17	12	11
Jasná	12	11	—
Garmisch-Partenkirchen	10	—	—

STÁNEK PRO ISTANBUL. Na ploše 3x4 metry sa měla představit každá ze šesti delegací, které se ucházely o pořádání MS v klasických disciplínách v letech 1991 a 1993. Toto je záběr ze stánku naší delegace, jak byl předveden našim novinářům krátce před odjezdem do Istanbulu. Muzeální lyže byly připomínkou Harrachových myslivců, kteří jako první u nás jezdili na lyžích, archivní snímky zase, že první mezinárodní závody se konaly v Harrachově už roku 1923. Křišťálový pohár, který na mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově 1983 vyhrál Klaus Ostwald z NDR, je zase připomínkou organizačních schopností v současnosti. Snímek: Michael Lohniský

Klasické MS 1993:

	1. kolo	2. kolo	3. kolo	4. kolo
Falun	31	32	44	46
Thunder Bay	25	34	34	43
Harrachov	19	18	11	—
Planica	7	5	—	—
Sapporo	5	—	—	—

So svojou kandidatúrou neuspeli ani Jasná ani Harrachov. Dôvody možno shrnúť takto:

1. Ostatní kandidáti mali podstatne väčšiu ekonomickú možnosť a vyvinuli veľké úsilie v presvedčovaní členských štátov. Las Leñas vyslal člena P-FIS, ktorý s manželkou navštívil 18 členských štátov v Európe, USA, Kanade. Thunder Bay vyslal zvlášť zástupcu do Európy, Južnej Ameriky a Ázie.

2. Všetci kandidáti investovali podstatne viac do propagácie, Saalbach, okrem usporiadania Kalendárovej konferencie FIS a finále Svetového pohára, mal vybudovaný v záhrade hotelu Hilton veľký stan, kde sa podávali po celý deň jedlá a nápoje zdarma. Ďalší kandidáti poriadali recepcie. Kandidátov z kapitalistických štátov v prípravách na kongres podporovali z hľadiska celkového rozhodovania veľké sponzorské firmy.

3. Niektoré propagačné materiály našich kandidátov boli vyhotovené neskoro.

4. V neprospech kandidatúry Jasnej a Harrachova čiastočne hovorila aj okolnosť, že na porade socialistických štátov nedošlo k jednote.

5. Negatívnu úlohu sohrala aj okolnosť, že za ČSSR kandidovali 2 strediská, čím sa „roztrieštili“ hlasy.

kanskej komisie FIS (tiež preto, že nebola ich plná podpora zo strany mnohých odborníkov).

ZDRUŽENÁRI ZÍSKALI SPONZORA

Predseda združenárskej komisie FIS H. Weinbuch (NSR) informoval o dôležitých novinkách, úpravách či tendenciách. Návrh na zriadenie I. a II. ligy zatiaľ nie je zrelý na realizovanie; zvýšený počet združenárov na jednotlivých pretekoch sa bude limitovať určením kvôt (maximálne 60). ZOH sa nebudú počítať do SP. Obdobne ako u skoku sa zavádzajú finančné náhrady cestovného u SP: 250 švajčiarskych frankov pre strednú Európu, 500 pre Škandináviu a ZSSR a 1000 pre zámorie. V platnosti však zostávajú dvojstranné dohody. Ak je napr. zabezpečený „charter“ a výprava ním necestuje, náhrada sa neposkytne! Rysuje sa už aj sponzor pre združené preteky, asi firma TREVIRA (150 000 švajčiarskych frankov). Finančné SP 1989 bude v Thunder Bay a 1990 v Škandinávií.

REVÍZIA SYSTÉMU ZJAZDÁRSKÝCH FIS BODOV?

O zjazdové lyžovanie je podozreteľne veľký záujem; na konferencii v Istanbuli sa zúčastnilo vyše 70 odborníkov zjazdového lyžovania. Zvyšuje sa veková hranica u juniorov na 19 rokov (obdobne ako u klasických disciplín). Znižuje sa výškový rozdiel u zjazdov pre kontinentálne poháry z 800 m na 650 m. Snahu o zvýšenie záujmu o zjazd má podporiť zvýšenie kvóty pretekárov poriadajúceho štátu dokonca o štvornásobok u kontinentálnych pohárov. Do vyhodnotenia kontinentálnych pohárov sa budú počítať všetky preteky (podobne ako u SP). Počíta sa s vypracovaním nového štartovacieho poriadku — nie podľa FIS bodov, ale aktuálnej pozície (výsledkov) pretekára. Má dôjsť k revízii systému FIS - bodov: do listiny FIS - bodov sa dostane pretekár, keď dosiahne 150 bodov aspoň v jednej disciplíne. Budú zavedené nové kódy pretekárov.

V prípade zrušenia pretekov SP rozhodne o zmene kancelária FIS. Lehota odvolanie preteku v zjazde (10 dní) bude platiť i pre slalom a obrovský slalom, ak sa koná na tom istom mieste. Na MS vo Vaile sa nebude meniť poradie disciplín alpskej kombinácie. Rieši sa náhrada cestovných výloh na SP. Boli schválené nové CM hodnoty: zjazd 1090, superobrovský slalom 900, obrovský slalom 880 a slalom 590. Diskutuje sa o reštrinkcii pretekárov na ZOH a o zriadení fondu pre trvale invalidných zjazdárov. Sezóna 1989 začne 1. 8. 1989 pretekmi v Argentíne. Pre nás je zaujímavé, že predsedníctvo FIS schválilo výnimku pre trať super-G v Špindlerovom Mlyne (výškový rozdiel 458 m miesto predpísaných 500 m).

KRÁL BÍLÉ STOPY

Bronzová štafeta byla ve Studenci stříbrná.

Snímek J. Trousil

PLOC POTŘETÍ

Úspěchy čs. skokanů a štafety běžců na ZOH v Calgary se projevily ve výsledcích 16. ročníku ankety Královna bílé stopy 1988, která byla slavnostně vyhlášena 3. června v rámci oslav 600 let obce Studenec. Vzorová tělovýchovná jednota Studenec ve spolupráci s MNV, závodem Texten, JZD Studenec, Chemickými závody a DV Studenec připravila akci, která se stala významnou politickospolečenskou událostí celého okresu. Přijetí nejlepších lyžařů a hostů předsedou MNV Studenec Josefem Pochopem a prohlídka závodu Texten (výhradní čs. zpracovatel celolněných tkanin) byly zdařilým úvodem k večerní slavnosti ve zcela zaplněné sokolovně.

V anketě pořádané lyžařskou sekcí Klubu sportovních redaktorů Českého svazu novinářů ve spolupráci s výborem Svazu lyžování hlasovali čs. sportovní novináři píšíci o lyžování, členové předsednictva a vrcholové komise VSL ÚV ČSTV a trenéři reprezentančních družstev. Letos to byl dosud rekordní počet 66 osob.

Pavel Ploc po prvenství v letech 1983 a 1985 zvítězil v anketě již potřetí, což se zatím podařilo jen Květě Jerňové-Peckové (1981, 1982 a 1984), která začínala běžeckou kariéru právě ve Studenci. Doprovázela na pódiu místopředsedu ÚV ČSTV a předsedu VSL ÚV ČSTV Pavla Klapuše při vyznamenání nejlepších lyžařů sezóny. Ploc měl velmi úspěšné závodní období. Vybojoval stříbrnou olympijskou medaili na středním můstku, pátý byl na devadesátce, byl členem

družstva, které v olympijské soutěži skončilo čtvrté. Druhé místo v celkové klasifikaci SP 1988 skokanů je dosud největším úspěchem čs. reprezentanta v této náročné soutěži. K úspěchům patří i čtvrté pořadí na MS v letech v Oberstdorfu a titul mistra ČSSR na středním můstku. Bronzová medaile čs. štafety na 4X10 km volnou technikou a její umístění před výbornými kolektivy Švýcarska, Itálie, Norska, NSR a Finska patřily k největším překvapením ZOH v Calgary stejně jako úspěch Jiřího Malce.

Pavel Ploc: „Je pro mne velkou poctou být nejlepším v anketě čs. lyžařů. Potřetí jsem získal prvenství a zdá se mi, že každým rokem je to náročnější. Je dobře, že ve všech disciplínách přibývají mladí talentovaní závodníci a cesta k úspěchu je stále těžší. Každý sportovní úspěch těší a na ZOH v Calgary čs. lyžování prokázalo, že světová špička klasiků i sjezdářů s ním musí počítat. Přál bych si, aby i nová sezóna byla pro nás stejně úspěšná.“

Peter Jurko: „Jsem rád, že jsme se s Lenkou Kebrlovou jako zástupci sjezdového lyžování dostali mezi nejlepší šestici. Zranění před dvěma roky mi znemožnilo účast na MS v Crans-Montaně. Jsem proto rád, že jsem si vybojoval olympijskou kvalifikaci a v kombinaci se umístil na bodovaném místě. Doufám, že po odstranění šroubů v boku a ocelové desičky budu moci trénovat naplno a dobře se připravit na MS 1989 ve Vailu.“

-tr-

Výsledky ankety 1988

1. Pavel Ploc (ASVS Dukla Liberec) 648, 2. Štafeta běžců Radim Nyč, Václav Korunka, Pavel Benc, Ladislav Švanda (všichni ASVS Dukla Liberec) 491, 3. Jiří Malec (ASVS Dukla Liberec) 364, 4. Peter Jurko (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) 129, 5. Lenka Kebrlová (Spartak Vrchlabí) 92, 6. Jiří

Parma (ASVS Dukla Banská Bystrica) 81, 7. Radim Skopek (Dukla Liberec) 44, 8. Lucie Medzihradská (PS Banská Bystrica) 30, 9. Miroslav Kopal (ASVS Dukla Liberec) 25, 10. Ladislav Dluhoš (ASVS Dukla Liberec) 8, 11. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Mikuláš) 2 hlasy.

Motto: Olympijské hry v Calgary jsou přelomem ve vývoji lyžování!

JEDEN OLYMPIJSKÝ BOD

PaedDr. Jaroslav Luňák
Vladimír Seidl

XV. zimní olympijské hry v Calgary uzavřely další olympijský cyklus, jehož cílem bylo v disciplíně závod sdružený získat jeden olympijský bod v soutěži družstev.

V průběhu cyklu došlo ke kadrové přestavbě družstva, podmíněné především výkonnostním vzestupem juniorů, kteří postupně nahradili relativně starší závodníky (Fráka, Peterku, Tatranského). Ti před dovršením optimálního sdruženářského věku (24 až 29 let) předčasně ukončili aktivní činnost. V olympijském roce mělo reprezentační družstvo průměrný věk 21,6 roku, což je příslibem i do budoucna. Základ však tvořili zkušení závodníci Klímko a Kopal, kteří postupně vyzrálí a zařadili se v posledních dvou letech střídavě do světové špičky.

V posledním roce OH cyklu se podařilo v plném rozsahu zabezpečit letní přípravu. Problémy vznikly s přípravou na prvním sněhu, kde nebyl realizován plánovaný objem ani intenzita. K výrazné změně však došlo v oblasti vědeckovýzkumného zabezpečení. Ve spolupráci s laboratoří vrcholového sportu Univerzity Palackého v Olomouci byly v poměrně krátké době zajištěny a do tréninkové praxe uvedeny Sporttestery PE 3000. Přístroje, které umožňují telemetrický přenos hodnot kardiovaskulárního zatížení (pomocí tepové frekvence) a podle stanoveného intervalu (5, 15 nebo 60 s) jejich uložení do paměti. Vybraní sportovci měli po celý tréninkový cyklus tento přístroj k dispozici. Pravidelně s ním trénovali a absolvovali kontrolní testy, které bylo možné přímo v terénu vyhodnocovat pomocí Training systému PE 3000 (stejně jako Sporttestery jej dodává finská firma Polar electro). Výsledky těchto testů doplněné o hodnoty laktátu, které byly souběžně stanovovány dr. Oldřichem Křížem z STVS FMV Praha, poskytovaly trenérům informace o tendencích v úrovni trénovanosti.

Diagnostika rychlostně-silových předpokladů byla zjišťována (stejně jako u skokanů na lyžích) na základě laboratorních testů v LVS UP pod vedením PhDr. Jiřího Novosada, CSC.

Miroslav Kopal
na snímku
Bohumila Hynka

Tato měření probíhala 2X ročně ve všech letech OH cyklu a umožnila tak provést hlubší analýzu, jejíž výsledky je možné využít v další práci.

Poprvé bylo v rámci výcvikového tábora využito k hodnocení fáze odrazu dynamometrické desky umístěné na můstku s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm. Toto zařízení umožňuje stanovit přesnost odrazu (vzdálenost od hrany můstku) a razanci odrazu (sílu, kterou se závodník odráží). Naměřené hodnoty doplněné videozáznamem umožňovaly vysoce kvalitní řízení tréninku v oblasti zdokonalování odrazové fáze skoku. V průběhu posledního roku přípravy na OH (po skončení každého tréninkového cyklu) bylo možné stanovit úroveň výbušné síly dolních končetin pomocí mikroprocesorového systému JUMPS-AA (vyrobeném v LVS UP — autor ing. Jiří Salinger). Toto zařízení umožňuje měřit výšku skoku a čas opory mezi jednotlivými skoky. Výsledná hodnota výskoku a doba trvání odrazu se na digitálním displeji vyhodnocovacího přístroje indikuje ihned po sestoupení sportovce z odrazové desky. Získané výsledky bylo možné porovnat s úrovní nejlepších světových závodníků při Světovém poháru ve Vysokých Tatrách, kdy na stejném výškoměru (JUMPS-AA) byla změřena družstva Norska, Švýcarska, Rakouska a Polska, v jejichž středu byli závodníci jako Sulzenbacher (vítěz SP 1987—88), Kempf (olympijský vítěz) či Loekken (mistr světa 1987).

Na Štrbském Plese družstvo pátým místem naznačilo své možnosti. V sou-

těži jednotlivců se Kopal dvěma čtvrtými místy v závodě SP zařadil mezi kandidáty první desítky na ZOH. Další závodníci nepodávali přesvědčivé výkony a o nominaci ZOH rozhodl až aktuální stav výkonnosti na mistrovství ČSSR.

O složitých povětrnostních podmínkách v dějišti ZOH jsme sice věděli, ale síla nárazového větru byla nad naše očekávání. Z pěti závodníků (Klímko, Kopal, Patráš, F. Repka a Skopek) se s ní nejlépe vyrovnali ti, kteří byli nakonec zařazeni do družstva (Klímko, Kopal a Patráš). Jejich umístění po skoku (4. místo) bylo zatím našim vůbec nejlepším umístěním v soutěži družstev. Výchozí postavení před během do nás vlilo určitý optimismus, který nám vydržel až po osmý kilometr, kdy na prvním úseku štafety prožil L. Patráš značnou krizi. Od tohoto okamžiku jsme bojovali již „jen“ o bodované místo. Úspěchem naší účasti na ZOH je i 7. místo M. Kopala v soutěži jednotlivců, vždyť také on do posledního kilometru sahal po olympijském bodu.

Výkonnostní cíl jsme sice 6. místem v soutěži družstev splnili, přesto jsme odjžděli s pocitem, že výsledek mohl být i lepší.

Věříme, že cesta, která byla nastoupena ve všech oblastech zabezpečení přípravy našich nejlepších sdruženářů, bude přispívat k růstu výkonnosti závodníků a ke zkvalitnění práce trenérů a realizačního týmu. Vždyť umístění na ZOH v Calgary, ale i titul juniorského mistra světa pro rok 1988 Radka Skopka zavazují.

O umelém snehu a stanoch ako futbalové ihrisko

Pre všetky lyžiarske súťaže v Calgary sa použilo umelé zasnežovanie vysokotlakým systémom. Najrozsiahléjšie bolo práve v dejisku zjazdového lyžovania mužov a žien v Nakiske. Organizátori začali so zasnežovaním už v októbri predchádzajúceho roku. Vodu na umelé zasneženie získali postavením priehrady na miestnej rieke, vzdalenej asi 5 km od cieľa súťaží. Rozvody vody boli inštalované na všetkých tratiach, okrem štartov zjazdu mužov v nadmorskej výške 2412 m n. m. a žien vo výške 2179 m n. m. Výška nastriekaného snehu bola 40–50 cm, na tratiach slalomu 60–70 cm. Dá sa všeobecne konštatovať, že prakticky všetky zjazdové súťaže sa uskutočnili len na umelom snehu. V priebehu hier niekoľkokrát napadlo menšie množstvo snehu, ktoré bolo z tratí odfúknuté vrtuľníkmi, alebo odstránené špeciálne upravenými skrabákmi.

V snahe zachytiť čo najviac prírodného snehu na tratiach nad hornou hranicou lesa vybudovali usporiadatelia celý systém snehových zábran. Vynikli celkom novú prenosnú snehovú zábranu, ktorá sa dá veľmi jednoducho posúvať podľa smeru vetra a výšky snehu. Tento druh snehovej zábrany je vhodný i v našich podmienkach.

ze pretekára do tyče s terčami nekládli tak veľký odpor, a netrhal sa.

Okrem elasticnosti boli tyče perforované po celej ploche, aby sa pri náraze vetra znížil odpor a tak dochádzalo k menšiemu výkyvu brányterča, najmä smerom do trate v prípade vetra proti pretekárovi.

Boli taktiež použité talianske slalomové kľbové tyče, výroba z Bormia. Kladom bola prítomnosť zástupcu výrobnjej firmy, ktorý zabezpečil vymenu spodnej časti predĺžením o 55 cm a zasadením do snehu. Ak tieto tyče boli upevnené špeciálne vyrobenými klinmi (drevenými alebo z umelej hmoty), prakticky vydržali, až na jednotlivé výnimky, celé preteky. Častejšie sa stávalo, že sa odlomila kľbová tyč v mieste kľbu, ale tyč nevypadla. Pre upevnenie kľbových tyčí mali organizátori pripravené špeciálne kliny, prispôbené tvarom kľbovej tyči, zadnú časť mali usposobenú proti vypadnutiu. Pokúšame sa, aby dovezený vzor bol u nás vyrobený pre sezónu 1988–89.

Pre prácu technikov na tratiach bolo pripravených veľa pracovných pomôcok: agregáty na výrobu elektrického prúdu, veľké množstvo vítačiek, špeciálne upravené sekery, horezské mačky, hasáky, niekoľkokanálové vysielajúčky samostatné pre jednotlivé druhy činností, ktoré medzi sebou mohli byť navzájom prepojené cez centrálu.

Pre prácu technikov pri bránach mali špeciálne vyrobený akýsi sťahovák z hliníka, včítane držiaka. Jedna strana bola veľmi ostrá, na sťahova-

nie vytvárajúcich korýt v bránach, druhá strana bola upravená ako zuby veľkej píly na zdršňovanie ľadových plôch.

Pre urýchlený pohyb či presun pracovníkov, alebo materiálov používali snežné pásové vozidlá viacerých typov — SKIDO, alebo japonské kolesové dopravné prostriedky.

NAKISKA — priestor, kde sa uskuotočnili všetky zjazdové disciplíny, bola vybudovaná trvalými a provizórnymi zariadeniami za dva roky. Zahŕňa zjazdové trate, sedačkové lanovky o hodinovej kapacite 2400 osôb, centrálny objekt, parkoviská a príjazdové cesty. Ostatné objekty boli provizórne, napríklad nepredstaviteľne veľké stany, či skladacie bunky pre jednotlivé družstvá. Vo vyukovaných stanoch o rozmeroch 70 X 40 m boli miesta pre technikov, rozhodcov a horskú službu s lekárom. Každý mal miesto pri stole so skrinkou na odloženie osobných vecí. Pre občerstvenie návštevníkov, prípadne možnosť ich oddychu, boli v blízkosti cieľového priestoru postavené ešte väčšie stany, kompletne vybavené.

Na lyžiarsku stopu pod vlekem nad hornou hranicou lesa použili balíky slamy, ktoré poliali vodou, aby sa zachytil sneh.

Pri skoro dokonalej organizácii zimných olympijských hier bolo veľa nového, progresívneho. Pokúsme sa na naše svahy zaviesť niektoré drobné úpravy, ktoré by mali zlepšiť podmienky pre návštevníkov našich hôr.

Ing. LADISLAV HARVAN, CSC.

BOLI V NAKISKE ZÁZRAKY?

Na všetkých tratiach bol dokonalý systém bezpečnostných sietí a ochranných plotov. Bezpečnostné siete na tratiach inštalovala špecializovaná firma pomocou vrtuľníkov. Ostatné ochranné opatrenia budovali organizátori sami. Okolo všetkých tratí bolo vybudované združené oploštenie na ochranu pretekárov, ako i na zamedzenie vstupu návštevníkov do priestoru tratí. Všetky ochranné ploty boli z umelej hmoty. Bolo vyrobené veľmi jednoduché upevnenie plotov a sietí novými úchytkami rôznej veľkosti a hrúbky. Používali sa tiež na „zašívanie“ bezpečnostných sietí, ktoré boli poškodené pri tréningu lyžami.

Špeciálne boli pre ZOH vyrobené terče pre zjazd, super G a obrovský slalom. Boli elastické, aby pri nára-

Ani nebývalé technické zabezpečenie sjezdárskych súťaží v Nakisce nezaobrnilo, aby hora Mount Allan nebyla premenovaná na Horu náhku a olympiáda na „Větrné hry“. Snímek Sport.

Řítí se více jak stokilometrovou rychlostí. V lyžařském světě má tisíce obdivovatelů. Už při vyslovení jeho jména běhá soupeřům mráz po zádech. Většinou oprávněně. S kým jsme se sešli na kus řeči? Naším partnerem v rozhovoru není nikdo menší než hvězda sjezdových tratí Švýcar PETER MÜLLER.

Narodil se 6. října 1957. Měří 182 cm a váží 84 kg. Je svobodný. Jezdí na lyžích značky Blizzard, s vázáním Salomon a v botách Dynafit. Výčet jeho sportovních úspěchů je dlouhý. Připomeňme alespoň titul mistra světa ve sjezdu v roce 1987, vítězství ve Světovém poháru ve sjezdu v letech 1979, 1980 a 1982, druhé místo na olympiádě 1984 a na mistrovství světa 1985, druhé místo ve Světovém poháru v roce 1985 a třetí v roce 1981. Před letošními olympijskými hrami se svěřil, že očekává pěkné počasí a dobrý závod. Jeho tip vyšel zčásti. V Kanadě se ženili všichni čertí. Ale závod dobrý byl. I když Peter na calgarské sjezdovce dojel jen pro stříbro.

V kolika letech jste začal lyžovat?

Rodiče mě postavili poprvé na lyže, když mi byly tři roky.

Kdo byl vaším největším vzorem?

Vždycky mě fascinoval Zeno Colo. Dosahoval velkých úspěchů ještě ve třiceti letech.

Jak se člověk dokáže udržet tak dlouhou dobu na špičce?

NEJVĚTŠÍM SOUPEŘEM JE SJEZDOVKA

Důležité je nejen správné vyladění formy, ale také schopnost dobře analyzovat výsledky z tréninků i závodů a vyvozovat správné závěry.

Proč vaše forma přichází až ke konci zimy?

Na jaře a v létě velmi tvrdě trénuji. Jsem tedy vždy na počátku zimy unavený, snad až přetrénovaný. Ale zato mi forma vydrží až do jara.

Vaším manažerem je pan Burger. Jaké má úkoly?

Je mým poradcem v obchodních záležitostech. Setřít mi tak práci. Mohu věnovat více času tréninku.

Jak je to se servismanem? Je vám přidělen nebo si ho určujete sám?

To záleží na lyžařské firmě. Servismani jsou většinou lidé, kteří přicházejí od výroby lyží. Jsou tedy velmi zruční. Během času se specializují. Po dobrých pracovních je však, tak jako v každém jiném oboru, velká poptávka.

Dostáváte dopisy dopisů se žádostmi o podpis. Vyřídíte všechny?

Zájemci mi mohou poslat ofrankovanou obálku na adresu: 8134 Adliswil, Haldenstrasse 18. Odpovím.

Lidé kolem lyžařského sportu poznamenávají, že při neúspěchu míváte vždycky nějaké výmluvy?

Má zdůvodnění nebo vysvětlení se interpretují jako výmluvy. Snad jsem čas od času příliš upřímný, což se ne všem líbí.

S kým bydlíte při závodech?

Nejraději mám samostatný pokoj. **Co soudíte o sjezdovkách v Calgary?**

Tratě byly velmi těžké, nahoře strmé s obtížnými zatáčkami, dole ploché s četnými skoky. Při novém sněhu snadnější, při sněhovém nedostatku však „neklidné“, s výraznými vlnami.

Pokud je to možné, procházíte si tratě pěšky, ještě dříve než napadne sníh. Přináší Vám to něco pro závod?

Člověk tak lépe pozná kopec a může se mu tedy i lépe přizpůsobit.

Jak se dá vyhrát?

Musí mi všechno sednout a sjezdovka mě musí motivovat.

Máte strach, když se řítíte stokilometrovou rychlostí?

Strach nemám, ale určitý respekt je třeba mít před každou tratí. Člověk

se nesmí chovat svévolně a musí přesně znát své meze.

Co soudíte o nebezpečných sjezdovkách?

Je velmi složité objevit podstatu každé tratě a jí přizpůsobit svůj způsob jízdy, své možnosti i všechno ostatní.

Jaké bylo Vaše největší zranění?

Bylo to na předolympijských závodech v roce 1983 v Sarajevu. Spadl jsem na hlavu, udeřil jsem se do týla a půl dne jsem byl v bezvědomí.

Uvidíme Vás někdy na slalomové trati?

Nejzdejm slalom rád, ani ho netrénuji.

Kdo je Vaším největším soupeřem, Zurbriggen?

Největším soupeřem je vždycky sjezdovka, kterou je třeba optimálně překonat.

Budete závodit ještě dlouho?

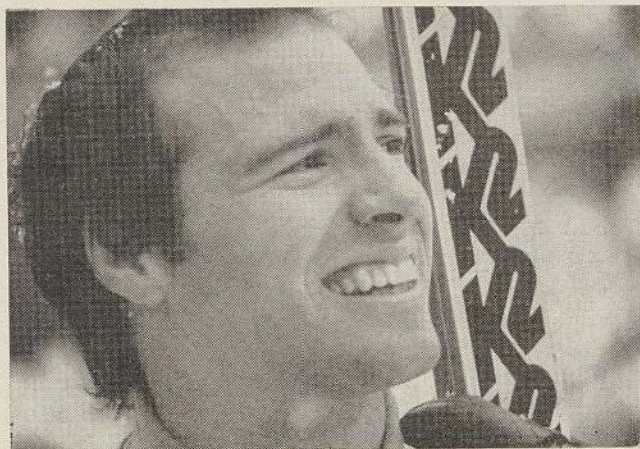
Jezdit na lyžích bych chtěl ještě dlouho, to je něco jiného, ale jak dlouho budu obhajovat špičkové výsledky...?

Podle zahraničních pramenů
LENKA ZRALÁ

Bývalí vynikající američtí sjezdáři, bratři Steve a Phil Mahre se zamýšlejí nad technikou lyžařských oblouků. Podle statě P. a S. Mahre: „How Can I Get On and Off My Skis? Edges Quickly?“ (Ski-New York, 1987, Nov., s. 229) zpracoval JIŘÍ SOUKUP.

KDY A JAK DYNAMICKÝ ZÁBĚR HRAN

Trenéři a závodníci často zdůrazňují, že při sjíždění oblouky je třeba rychle provést a vzápětí opět zrušit záběr hran. Mnozí rekreační lyžaři by patrně značně zlepšili svoji jízdu, kdyby zvládli tuto jednoduchou závodní techniku. Avšak málokterí z nich vědí, jak toho docílit.

Ujasněme si proto nejprve **situace**, při nichž je vhodné rychlý záběr hrany **uplatnit**. Je to technika, která je účelná pro **tvrdý až ledový sněh**. Na měkkém sněhu nemá význam. Rychlý záběr hrany znamená, že se rázně zvýší hranění a tlak na vnější lyži a vzápětí se opět uvolní. Kdyby se provedl dynamický záběr hran v měkkém sněhu, hrana by se pouze zamáčkla hluboko do sněhu, zmenšila by se rychlost jízdy a schopnost lyží otáčet se.

Dále je třeba zdůraznit, že rychlé zahájení a zakončení záběru hrany má největší význam při **krátkých otevřených obloucích**, při nichž se lyže vychylují jen málo od spádnice. Tento rychlý záběr není vhodný při dlouhých a od spádnice se odchylojících obloucích obřího slalomu nebo při zavřených obloucích, které se občas vyskytnou ve slalomu. Jinak řečeno: rychlý záběr hrany je technika podporující rychlost jízdy a ne technika brzdění.

Rychlý záběr je vhodné **nacvičovat na mírném svahu**, kde lyžař není rušen přílišným spádem nebo nadměrnou rychlostí. Účinný nácvik však **určitou rychlost sjíždění** i na mírnějším svahu potřebuje.

Začněte **krátkým obloukem** při spádnicí. Nesnažte se dokončovat oblouky až do místa, kde jsou lyže výrazněji napříč přes spádnicí a zatížení provádějte vždy vnější lyží.

Jakmile se dostanete do rytmu, nesnažte se provést záběr hran v ob-

loucích **příliš brzy**. Místo abyste se na předčasně zahraněné lyži smýkali a lopotili po celou dobu vedení oblouku, udržujte svoji vyšší lyži (která se vzápětí stane vnější lyží oblouku) **na začátku každého oblouku** ploše.

Lyže položená na plochu se otáčí značně snadněji než lyže zahraněná. Snažte se zvýšením postoje poněkud odlehčit lyže v první fázi oblouku. Máte mít pocit, že „**vzplýváte ke spádnicí**, případně i přes ni. Pozdržte záběr hrany tak dlouho, jak je to možné.

Jakmile je vnější lyže otočena novým směrem, **provedte tvrdě záběr hrany** přitlačením kolena ke svahu. Toto pokrčení kolena je doprovázeno náhlým snížením celého těla. Následuje zvýšení s uvolněním hrany a „**vplynutí**“ do následujícího oblouku.

Tajemství rychlého záběru a uvolnění hrany spočívá v tom, abyste **největší část změny směru provedli dříve, než zahraníte**. Proveďte záběr hranou teprve tehdy, když lyže již směřuje k novému oblouku (nebo k nové brance), zatěžte lyži snížením a pak výrazným zvýšením opět pryč ze zahranění.

I v tom případě, když cítíte, že lyže po sněhu ukluzují, nenechte se strhnout k záběru hrany dříve než lyži otočíte. Točte, tvrdě (ale velmi krátce) zahraňte a pak opět otáčejte v dalším oblouku.

Jestliže stojíte na zahraněné lyži **příliš dlouho**, objeví se některé problémy. V případě, že jste v dokonale vyrovnaném postoji, bude se lyže otáčet tak dlouho, pokud jí budete řídit pohybem kolena a setrváváte ve sníženém postoji. Přitom je však riziko, že se lyže přetíží. Při nadměrném tlaku se ohne a zkroutí víc, než je pro její správnou funkci po-

třeba, odtrhne se od sněhu a její smyk již nedokážete kontrolovat.

Když zatížíte a zahraníte lyži v oblouku **příliš brzy**, může se stát, že „**vyjejde z koleji**“. Lyže, i když je perfektně ohnutá a lyžařův postoj je naprosto vyrovnaný, se hranou „**zařízne**“ a není ochotná dokončit oblouk. Místo toho pod vámi ujede přímo po spádnicí.

Nejhorším důsledkem **zaříznutí** lyže je pád. A v nejlepším případě se vám může podařit, když se dostanete do nevyváženého vklonění dovnitř, že provedete rychlý krok na vnější lyži následujícího oblouku.

Ke třetímu problému dojde, když lyže, která byla **příliš agresivně zahraněna a příliš brzy zatížena**, začne drncivě poskakovat stranou. Taková lyže ztratí držení na sněhu a není dále možné ji kontrolovat. Jediný způsob, jak přerušit drncení, je rychle zahájit následující oblouk.

Drncení předejdete, když jste trpěliví a jste odlehčení na začátku oblouku. Jestliže si trochu déle počkáte, necháte lyže na plochách a vedete je v oblouku dříve, než zaberete energicky hranou vnější lyže, pak jednou zahraněná lyže bude držet.

Procvičujte v každém oblouku delší vedení lyží po plochách a kratší záběr hranou. Nechte hrany v klidu až do posledního okamžiku, pak jimi proveďte rozhodný, ale **krátký záběr** a nato je opět rychle uvolněte. I když by se to mohlo zdát opačně, rychlé zahájení a zakončení záběru hran umožní **lepší držení lyží na hladkém povrchu**.

Jakmile dokážete nepřetížít své lyže, nezaříznout je a nezpůsobit jejich drncení na středním svahu, pak můžete přejít na svahy prudší.

II. mezinárodní kongres SPORT PRO VŠECHNY

Praha 16.—20. května 1988

Jako výraz uznání výsledků československého úsilí o rozvoj masové tělovýchovy a sportu bylo největší světové fórum zabývající se sportem pro všechny svoláno v květnu do Prahy. Tělovýchova se v posledních letech stala neodmyslitelnou složkou života moderního člověka; právě Československo se stalo příkladem péče o zdravý vývoj svých občanů i příkladem nezištné pomoci a spolupráce ve světovém měřítku. Kongres to potvrdil, a stal se tak událostí nejen vědeckometodickou, ale také kulturní a společenskou, jedinečnou propagací socialistického sportu, socialistického způsobu života.

Závěry kongresu lze shrnout do několika tezí:

- nezbytná je široká mezinárodní spolupráce,
- politický, morální a sociologický dopad sportu pro všechny vzrůstá,
- existence vrcholového sportu je nezbytná pro vývoj sportu rekreačního,
- sport pro všechny musí dále stavět především na angažovaném úsilí lidí na všech úrovních.

Právě ve smyslu poslední teze zazněl z tribuny referát zástupce NSR Hanse Hansena o významu přípravy odborníků pro masový sport. Lyžování jako jedna z nejrozšířenějších tělovýchovných aktivit v CSSR v něm může najít ne jeden podnět; proto výtah z referátu přetiskujeme.

ODBORNÍCI PRO ROZVOJ PROGRAMŮ SPORT PRO VŠECHNY

HANS HANSEN, prezident Německého sportovního svazu

Nejdůležitější při rozvoji sportu pro všechny je lidská tvořivost a společenská angažovanost. Sport pro všechny se jistě neobejde bez určitých prostor. Prostory jsou zapotřebí na běhání a hraní, na plavání a tancování, ale nemusejí to být tartanové dráhy, gymnastické a sportovní haly nebo parky vybavené na sportování. Jednoduše vybudované zařízení postačí, stejně jako prostory, které skýtá sama příroda a krajina, dokonce i ve městech. Pro onu **trošku životního štěstí navíc**, kterou mohou naše programy nabídnout, postačí jednoduchá infrastruktura a často dokonce již existující prostorové podmínky.

Proč vam to povídám?

Proč poukazují na to, že programy sportu pro všechny mohou vystačit poměrně s málem? S poměrně málo peněží na hlavu a poměrně s málem zastavěného prostoru na hlavu?

Začal jsem tímto postulátem skromností ve sportu pro všechny, protože pro dosažení cíle je tím nejdůležitějším jiný faktor než peníze. Tento faktor je člověk sám.

Mohli bychom vylepovat spoustu pěkných plakátů o sportu pro všechny, uveřejňovat výzvy, předvádět v rozhlase a v televizi působivé příklady, ale všechno to by málo působilo, kdybychom nenašli lidi, kteří se budou v zájmu tohoto cíle angažovat.

Sport pro všechny nežije peněží, stavbami nebo propagací, sport pro všechny žije nadšením a uměním lidí získávat další lidi a pracovat s nimi.

Co tyto odborníci vymyslí, co v podmínkách své země vyzkoušejí a co se pak díky nespočetným dobrovolným pracovníkům realizuje i v té nejposlednější vesnici, to je sport pro všechny.

Člověk se svým nadáním vymýšlet programy, jichž se může zúčastnit mnoho lidí, člověk se svým darem činit výzvu k součinnosti tak lákavou, že každý najde odvahu k tomu, aby se zapojil, člověk se svou schopností předvést jinému člověku určitý sport tak, že ten druhý dostane chuť se to naučit: to je náš nejdůležitější kapitál.

To je také klíč pro praktickou práci. Nikoli tištěné slovo, uveřejněný obrázek, postavený Dům sportu, ale

člověk jako prostředník sportu pro všechny, ten je nejprospěšnější.

Rozmyslel jsem, jak mám pojmut téma „Příprava odborníků pro rozvoj programů sportu pro všechny“.

— Mám vám snad vyprávět, že v Německé spolkové republice vychováváme a dál vzděláváme ročně kolem 40 tisíc cvičitelů? Mohli byste pak právem říci, že podmínky například ve sportovní škole Hessenského zemského sportovního svazu ve Frankfurtu nejsou srovnatelné s podmínkami programu sportu pro všechny v Indii.

— Nebo mám udělat přehled, jaké a jak dlouhé kursy pro cvičitele a spolupracovníky sportu pro všechny existují v různých zemích světa?

I to by mělo tu nevýhodu, že se takové zkušenosti a poznatky vzhledem ke zcela jiným předpokladům nedají exportovat za hranice vlastní země.

Vymenuji nyní základní otázky:

— Kdo jsou ti odborníci ve sportu pro všechny?

— Kde mají pracovat?

— Jaká je naplň jejich práce?

— Podle jakých zásad probíhá jejich práce?

Kdo jsou ti odborníci ve sportu pro všechny?

Jen přemýšlejte, kde byste je ve své zemi potřebovali a kde je můžete najít. Jistě budete se mnou souhlasit, že potřebujeme jednak lidi, kteří v ústředí zpracovávají plány do budoucna, jak a co se má ve sportu pro všechny jejich země stát.

Jistě budete se mnou také souhlasit, že tento malý okruh lidí, kteří sedí někde v hlavním městě, toho sám o sobě moc nepořídí.

Máme tedy u těchto odborníků co dělat se třemi rozdílnými typy osob:

— **koncepční pracovníci, kteří pracují v ústředí,**

— **prostředníci koncepcí, tedy širitelé na regionální úrovni,**

— **a konečně aplikátoři koncepcí, tedy ti, kdo v městě a na venkově přinášejí program k lidem.**

V rozvoji sportu pro všechny je to často tak, ostatně stejně jako

v dosavadním vývoji olympijského sportu, že jednotlivé tvůrčí hlavy mají veliký význam.

V této souvislosti bych se chtěl zmínit ještě o jednom okruhu lidí. Tito lidé sice nejsou žádní odborníci, ale jsou nadšení příznivci myšlenky; mají možnost přenášet toto nadšení na celý národ. Mám na mysli představitele států nebo vlád našich zemí. Když jsou nejvyšší představitelé země zároveň i zastanci sportu pro všechny, to pak dodává rozvoji tohoto sportu největší možný impuls.

Kde mají tyto odborníci pracovat?

Podle naší zkušenosti nemá příliš cenu, když se starost o sport pro všechny přidá jako další úkol někomu, kdo již pracuje v jiných oblastech sportu, jako je vrcholový sport nebo sport na školách. Není důležitý jen čas, ale i plná osobní angažovanost **pro tuto věc**. Těmto ústředním odborníkům je nutno podle velikosti země nebo úkolu přidat další odborníky pro jednotlivé oblasti, jako je rozvoj programů, školení, propagace, sportovní zařízení. Ale počet osob činných v ústředí je otázkou času a vývoje. **Jeden celostátně pověřený odborník pro sport pro všechny je ta první a nejdůležitější odpověď na náš problém.**

To, co se děje v ústředí, se musí přenést dolů. Tam je žádoucí a natrvalo jistě také nutné, aby tuto činnost zajišťovali placení odborníci na plný pracovní úvazek.

Z ekonomických důvodů je možné i takové řešení, že se těmito povinnostmi pověří osoby, které již plní jiné úkoly ve sportu. Zcela jednoduše řečeno: i v každé oblasti musí být „poštovní schránka“, pracoviště a určitý počet hodin v týdnu, které jsou určeny na rozvoj sportu pro všechny.

Konečně máme ještě lidi, kteří jsou činní v městě a na venkově. Na začátku to budou velmi zřídka lidé, kteří věnují celou svou pracovní dobu sportu pro všechny. Často to jsou například učitelé tělovýchovy, kteří si tím přivydělávají. V mnohých zemích mají velmi dobré zkušenosti se zapojováním učitelů tělesné výchovy na vedlejší pracovní poměr, alespoň ve fázi, kdy se všechno teprve rozvíhá.

Natrvalo je nutné vybudovat si na lokální i regionální úrovni

okruh spolupracovníků a také okruh pomocníků, kteří nejen pracují bezplatně, ale věnují se ve čtvrti, v ulici, kde bydlí, spoločením kolem sebe.

To se jistě podaří jen tehdy, jestliže jsou pro tuto práci motivováni a alespoň nějak, třeba skromně, vyškoleni. Taková činnost nesmí vyžadovat velké znalosti a mnoho času. Musí se jí dostávat společenského uznání a musí se každým rokem zveřejnit nějakým veřejným uznáním.

Jaká je náplň práce odborníků?

Zakladem práce našich ústředních odborníků je mimořádně velká angažovanost a velká přesvědčivost. Stojí před úkoly, které lze řešit jen tehdy, jestliže člověk nemá strach slova hory přenášet. Je tu tedy ve hře určitý emocionální prvek.

Pak ale musíme také stát naprosto pevně na půdě reality. Naši ústřední odborníci musejí přesně vědět, jaké podmínky a možnosti najdou ve své zemi. Jejich prvním pracovním úkolem je proto analýza. Musejí provést rozbor, jak to vypadá s rozšířením sportu v současné době. Musejí zjistit, jaké jsou potřeby a zájmy.

Jsou-li zpracovány příslušné analýzy a jestliže je politické vedení země získáno pro určitou koncepci sportu pro všechny, měl by se vypracovat plán na několik let dopředu. Naši ústřední odborníci se pak budou starat o to, aby poselství sportu pro všechny bylo šířeno hromadnými sdělovacími prostředky, budou plánovat celostátní akce sportu pro všechny a budou alespoň jednou za rok svolávat pracovníky a pomocníky z nižších článků k projednání spolupráce a k doškolení.

Na regionální úrovni, tedy například v oblastech, krajích, bude práce asi méně tvůrčího charakteru, zato bude více organizátorská. Vedle pořádání regionálních akcí a propagace na regionální úrovni to bude získání a vyškolení — i když třeba jen nejjednodušší formou — spolupracovníků z města a venkova nejdůležitější částí jejich činnosti.

Na lokální, místní úrovni máme velký okruh nejrůznějších osob, kte-

ré se nějakým způsobem zapojují do této sítě:

- je to člověk, který je v místním správním orgánu zodpovědný za sport;
- jsou to spolupracovníci tělovýchovných klubů a sociálních zařízení, které také musíme pro věc získat;
- jsou to učitelé tělesné výchovy, které zaměstnáme několik hodin navíc;
- jsou to zainteresovaní lidé z řad obyvatelstva, kteří nemají zvláštní odborné vzdělání, které ale můžeme získat pro to, aby vedli skupinu dětí nebo rodičů, starali se o sklad sportovních potřeb apod.

To vše se sice nedá zorganizovat bez peněz, ale skutečná hodnota vynaložené pracovní doby lidí se vůbec nedá dost ocenit. Prostředky, které se na takovou síť spolupracovníků vynakládají, jsou, počítáno na hlavu, neobvykle nízké, ale jsou z národohospodářského hlediska investovány vysoce účelně.

Podle jakých zásad mají odborníci pracovat?

Chtěl bych začít dvěma, bohužel pravdivými historkami.

První se odehrává v zemi, která je tvořena převážně pouští. Do této země byl pozván odborník na orientační běh ze Skandinávie. Když už po několik dní vysvětloval, jak se člověk může orientovat s buzolou, hlavou a nohama ve smrkových lesích severní Evropy, zeptal se ho jeden z účastníků, jestli se už podíval z okna.

Druhá historka: Pln nadšení pro sport dal jeden guvernér v jedné jihoamerické provincii postavit stadión podle evropského vzoru. Tento stadión asi nikdy nebude moci zcela splnit své poslání, protože je v něm více míst k sezení než je obyvatel města, kde stojí.

Z těchto dvou historek lze pro sport pro všechny odvodit nejdůležitější zásadu: nekopírovat nic, co se do vlastní země nehodí. Sport pro všechny musí stále být sportem pro všechny v podmínkách dané země. Nekritický vývoz například ze sever-

ních do jižních zemí není na místě.

Má to také trochu co dělat s kulturními podmínkami. Frankfurtský kongres právem poukázal na to, že jeden z největších pokladů lidové kultury našeho světa jsou tradiční sporty, hry a tance všech národů. To je hodnota, kterou je třeba objevovat a využívat. Programy sportu pro všechny jsou výbornou cestou, jak formy sportu dochované z dřívějších dob opět věnovat do naší moderní doby, oživit je a zpřístupnit každému.

Jednoduchost je další zásadou pro tvorbu našich programů. Jednoduchost je nutná, protože si ve většině zemí nikdo nemůže dovolit kupovat drahé sportovní náčiní nebo drahou sportovní výstroj. Jednoduchost je potřebná, aby lidé mohli porozumět, co se v daném sportu děje. Jednoduchost je potřebná, aby se do takového programu mohli ihned zapojit.

Jednoduchost je také nutná, protože bychom jednoduše neměli dost učitelů, kteří by každého zájemce zasvěcovali do komplikovaných programů.

Jednoduchost pak vede ke třetí zásadě pro práci našich odborníků, a to je hospodárnost. Náš sen o sportu pro všechny se musí vyrovnat s tvrdou realitou hospodářské situace v našich zemích. Než bude hřiště za každým rohem, než bude tenisový kurt, plavecká hala nebo park pro aktivity volného času v blízkém sousedství, bude to jistě trvat ještě celé generace. Všechno, co činíme, musí tedy se skromnými prostředky, které máme, obsáhnout co nejvíce lidí. Je to jistě především všechno to, co se dá uskutečnit bez zvláštní nákladné infrastruktury.

Všechno, čeho můžeme dosáhnout, závisí nakonec na aktivní podpoře, na nadšení, na umění lidí, jak dostat poselství sportu pro všechny mezi lidi v našich zemích. Děje se to, jak vývoj v mnohé zemi ukazuje, s tím větším důrazem, jak sport pro všechny uvádí v život národní anebo regionální akce, v nichž je idea a praxe sportu pro všechny koncentrovaně patrná.

VYHODNOCOVÁNÍ VIDEOZÁZNAMŮ (2)

Postup vyhodnocování:

1. analyzovanou část pohybové činnosti pustit zpomaleně,
2. shodnou pohybovou činnost rozfázovat a využít zpětného posunu,
3. zaměřit se na základní strukturu sledované pohybové činnosti. Například: při napojovaných obloucích — pohybová činnost dolních končetin v průběhu ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Pohybová činnost dolních končetin v průběhu fáze zahájení, vedení a ukončení oblouku. Poloha páneve, trupu a paží. Synchronizace práce paží a dolních končetin,
4. při hodnocení vybrané pohybové

činnosti můžeme podávat svěřenci maximálně 1—3 informace, které se skutečně týkají rozhodujících momentů pohybové činnosti a jsou jejím základem,

5. zásadně nepodávat takové informace, které jsou pouze popisné, vedlejší a nesouvisející s podstatou hodnocené pohybové činnosti apod.,
6. pro hodnocení vybrat takový záběr, který nejlépe odpovídá sledovanému záměru,
7. z hlediska objektivizace hodnocení celého týmu svěřenců vybíráme záběry, které jsou shodné nebo co nejvíce podobné,

8. v závěru sdělíme hodnocenému svěřenci základní informace s vazbou na odstranění chyb nebo zlepšení jeho stávající pohybové činnosti,

9. závěry hodnocení si musí trenér nebo cvičitel zaznamenat, aby s odstupem při dalším hodnocení mohl výsledky svých svěřenců porovnávat,

10. hodnocené videozáznamy chronologicky řadit do videotéky.

V současném vyučovacím procesu je práce s videozáznamem nutností. Na základě konkrétních a přesných informací z průběhu pohybové činnosti můžeme vyučovací a tréninkový proces urychlit a racionálně využít stávající metody i prostředky s vazbou na možnosti videozáznamu a dalších audiovizuálních pomůcek.

Dr. Miloš Příbramský

TÉMA '88: TALENT TROFEO TOPOLINO ANO ČI NE?

Letos proběhl v severoitalském Monte Bondone již 28. ročník nejvýznamnější mezinárodní soutěže sjezdářů — žáků, nazvané Trofeo Topolino (dále T. T.). Naše nejmladší reprezentanty najdeme ve startovních listinách již v polovině šedesátých let a jak vylývá z retrospektivního přehledu (Albo d'oro), vydaného organizačním výborem, poprvé jsme zde zvítězili v roce 1976 díky O. Charvátové. Od roku 1977 se čs. družstvo pravidelně umísťuje na předních místech v hodnocení národů (4×3. místo) a z osmi našich zlatých medailistů jsou v současné době L. Medzihradská a P. Jurko oporami seniorské reprezentace.

Z úspěšné bilance startů našich žáků na tradičně dokonale organizovaných závodech (hlavním sponzorem je společnost Walt Disney Prod., populárním maskotem letos šedesátiletý mišák Mickey — italsky Topolino), bychom mohli učinit jednoduchý závěr: s naší nejmladší zálohou reprezentace je vše v nejlepším pořádku. Ale z četných a obsažných materiálů, hodnotících každoročně výkony našich juniorů a seniorů ve světových soutěžích, tak příznivé hodnocení žakovské základny nevyplývá. Naopak — je shledáno mnoho nedostatků mezi jejichž příčinami je uváděna mj. předčasná orientace na sportovní výkon, přetěžování prostředky speciální přípravy s následnými zdravotními problémy, ale také nevhodná skladba termínové listiny atd.

Kritici v této souvislosti hodnotí jako nevhodnou i naši účast v soutěžích T. T. a přeceňování zde dosažených výsledků. Uvádějí příklad alpských zemí, kde se údajně výkonům žáků nepřikládá téměř žádný význam, na T. T. jsou vysílány regionální týmy apod.

Musíme přiznat, že u nás je start v Mte. Bondone z mnoha důvodů opravdu mimořádně silným motivem pro celou žakovskou sjezdářskou frontu. Stanovení přeborových soutěží jako nominačních skutečně rozhodující měrou ovlivňuje stavbu termínové listiny. Na druhé straně je diskutabilní posouzení vztahu předních sjezdářských velmocí k mezinárodnímu měření sil žáků. Následujícími řádky bychom rádi vnesli do této problematiky trochu světla.

Především je třeba konstatovat, že mezinárodní závod představující soutěž 11—15letých sportovců z téměř 30 zemí několika kontinentů nemá obdobu v ostatních lyžařských disciplínách. Ojediněle najdeme srovnatelné soutěže v tenisu a ve sportech zaznamenávajících výkonnostní vrchol v žakovském věku. Fakt, že zájem lyžařských svazů o účast v soutěžích T. T. stále roste, je jistě rozhodujícím motivem pro pořádání tohoto výjimečného závodu, stejně jako je podnětem pro FIS, která mu již v r. 1970 dala oficiální punc a kontroluje ho osobou technického delegáta.

Nás bude zajímat odpověď na otázku, jak se projevoval talent současných předních sjezdářů v době, kdy se mohli pokoušet o účast v soutěžích T. T. Kolik z nich prošlo sítím nominačních závodů a ocitlo se na statru velkého mezinárodního závodu v atmosféře téměř olympijské. O účasti závodníků současné světové špičky nás informuje již zmíněný přehled vítězů jednotlivých roční-

Ve slalomu si vedli dobře dva Andrejové — náš Huťka byl čtvrtý, Polák Bachleda (syn předního světového slalomáře) byl pátý.

ků. Zde najdeme jména jako M. Girardelli (v r. 1975 zvítězil v barvách Rakouska, ale v r. 1977 už neměl důvěru rakouských trenérů a získal zřejmě poprvé zlato pro Lucembursko), Petrovič, Gaspoz, Wachterová, Kirchlerová a další. Daleko významnější informace však poskytuje historický přehled těch účastníků soutěží T. T., kteří dnes píší dějiny světového sjezdového lyžování. Pod titulem Topolini famosi uvádí pořadatelé přehled dnes slavných borců, kteří stáli na startu v Mte. Bondone od r. 1963. Vzhledem k tomu, že byl vydán v r. 1987, je pochopitelně neúplný — nezahrnuje jména těch, kteří se výrazně prosadili až v letošní sezóně (Tomba, Piccard, McGrath ap.). Z tohoto materiálu vyplývá, že z týmu v posledních letech nejméně úspěšných Švýcarů bojovali o trofej Mickey Mouse Zurbriggen, Lüthy, Bürgler, Hangl, Cathomen, Heinzer, Haasová, Örtlová, De Agostini a další — všichni v období 1972—76! O deset let později se tito závodníci rozhodující měrou přičinili o získání Světového poháru v hodnocení národů. Není těžké zjistit, jaký podíl v letošních vrcholných soutěžích mají závodníci, kteří již v žakovském věku usilovali o nominaci a „problematické“ mezinárodní úspěchy na svazích hory Palon nad Trentem. Na XV. ZOH v Calgary se v kombinaci umístilo v první desíctce 5 mužů a 5 žen z řad někdejších účastníků T. T. Nejvýraznější zastoupení nacházíme ve slalomu a obřím slalomu mužů a superobřím slalomu žen — v první desíctce je to 7 (!) závodníků. Významný podíl shledáváme i mezi prvními deseti závodníky v jednotlivých soutěžích Světového poháru 1988. V celkové klasifikaci je to 5 mužů a 5 žen a nadpoloviční zastoupení nalzáme v superobřím slalomu, obřím slalomu a slalomu mužů a v superobřím slalomu a slalomu žen. K uvedeným údajům je třeba ještě připomenout, že jednotlivé podíly Topolini famosi jsou nepříznivě ovlivněny zraněním (Križaj, Franko) a pravděpodobně momentálním poklesem formy (Petrovič, Wasmeler, Wenzel aj.). Je zajímavé, že výrazně nejmenší podíl účastníků T. T. shledáváme ve všech hodnoceních soutěží ve sjezdu — na ZOH i ve SP 1988 to jsou pouze 3 ženy a 3 muži.

Z uvedených faktů lze dojít k poměrně jednoznačným závěrům. Pro naši snahu sestavit družstvo žáků s momentálně nejvyšší výkonností a dát mu příležitost v mezinárodní soutěži nacházíme obdobu ve většině lyžařsky vyspělých zemí od počátku sedmdesátých let. Významná část závodníků tvořících dnes světovou špičku prošla zřej-

mě přípravou a výběrem pro účast v soutěžích T. T., aby se poté plně rozvinul jejich talent v seniorských soutěžích. Na druhé straně samozřejmě platí, že účast v soutěži T. T. není v žádném případě nezbytnou podmínkou pro následné dosažení nejvyšších met.

Řešení některých problémů, které před čs. zákovskou sjezdařinu start v soutěžích T. T. stává, je v silách našeho lyžařského svazu. Máme zde na mysli především přísnou regulaci startu žáků nejvýše ve dvou mezinárodních závodech v sezóně (tak jak stanoví FIS), vyčlenění P-ČSSR z bloku nominačních soutěží a uspořádání ve druhé polovině závodního období (pro nominaci poslouží nová Celostátní soutěž talentované mládeže) a zejména promyšlené a fundované metodické působení na celou frontu dobrovolných trenérů mládeže a rodičů.

Problém požadovaného zvýšení „produkce“ všestranně disponovaných a zdravých závodníků pro juniorskou a hlavně seniorskou reprezentaci tedy zřejmě nespočívá v otázce startu v Mte. Bondone. Jsme přesvědčeni, že v úvodu zmíněné a mnohé další nedostatky padají především na vrub drastického snížení počtu mladých sjezdařů v člancích péče o sportovně talentovanou mládež, ke kterému došlo v r. 1984. Jako tehdy první československá „sjezdařská“ medaile ze ZOH situací nezachránila, věříme, že úspěchy z následných ZOH sehrají tentokrát odpovídající roli a my budeme moci profesionálně pracovat s takovým počtem talentovaných sjezdařů, jaký je pod-

mínkou pro udržení našeho sjezdového lyžování na důstojné světové úrovni.

KAREL HAMPL

Pro informaci uvádíme výsledky našich žáků a zákyň v letošním ročníku Trofeo Topolino.

Mladší žáci — slalom: 1. Baptendier (Fr.) 1:11,16 [34,49 a 36,67]. — 4. Hutka — 1,23, 25. Figura — 5,72, 44. Košek — 17,77. — **Obří slalom:** 1. Faure (It.) 1:02,54. 9. Košek — 1,99, 19. Hutka — 3,09, 25. Maruška — 4,01.

Starší žáci — slalom: 1. Hellman (Švéd.) 1:16,67 [39,89 a 37,78]. — 5. Jányš — 1,71, 22. Mišura — 5,60, 28. Venglarčík — 6,35. Dudev závod nedokončil. — **Obří slalom:** 1. Hellman — 53,62. — 13. Jányš — 2,51, 14. Venglarčík — 2,52, 34. Mišura — 3,97, 36. Dudev — 4,06.

Mladší zákyň — slalom: 1. Tissotová (Fr.) 1:15,70 [35:04 a 40,66]. — 27. Křižáková — 6,88. Žabová a Kuhllová závod nedokončily. — **Obří slalom:** 1. Calletová (It.) 1:03,42. — 13. Kuhllová — 2,54, 23. Žabová — 5,43, 26. Křižáková — 5,68, 29. Diková — 6,11.

Starší zákyň — slalom: 1. L. Galiziová (It.) 1:16,91 [34,47 a 39,44]. — 8. Šebeňová — 2,00, 26. Blahová — 9,37. Ďurmanová závod nedokončila. — **Obří slalom:** 1. Osterriedová (NSR) 55,91. — 22. Šebeňová — 2,78, 33. Blahová — 3,68, 35. Ďurmanová — 3,88.

Soutěž družstev: 1. Itálie 816,67 bodu; 2. Jugoslávie 821,39; 3. Rakousko 821,92; 4. ČSSR 838,40; 5. Švýcarsko 845,25; 6. Polsko 863,72.

-Tr-

ÚSPĚŠNĚ SPLNĚNÝ PLÁN

Jedenácté plenární zasedání výboru Svazu lyžování ČÚV ČSTV 14. května v Praze konstatovalo, že plán činnosti a rozvoje v loňském roce byl úspěšně splněn. Ze 755 oddílů a 60 032 organizovaných členů jsou lyžaři po kopané druhým největším českým sportovním svazem. Plán na rok 1987 byl překročen o 29 nových oddílů a 4710 členů, z toho je 53 % mládeže (4022 dorostenců, 2426 dorostenek, 11 120 žáků a 8005 zákyň).

V současné době je v činnosti 64 okresních svazů. Velmi dobrými výsledky při masovém rozvoji lyžování a správné výuce se mohou pochlubit veřejné lyžařské školy, jejichž počet byl rozšířen o dalších sedm, takže jich pracovalo v závěru loňského roku celkem 152. Výroční členské schůze oddílů, okresní a krajské svazové konference potvrdily další prohloubení celospolečenské angažovanosti lyžařů při úspěšné brigádnické činnosti a realizaci volebních programů Národní fronty. Znovu se rozšířil program náborových závodů a akci pro nejširší veřejnost. Mimořádná pozornost byla věnována péči o talentovanou mládež. Dopracován byl návrh na zřízení a realizaci dlouhodobých výcvikových táborů pro sjezdové a klasické disciplíny. První takový VT sjezdařů se uskutečnil ve Spindlerově Mlýně, klasiků v Harrachově.

Celkem 33 akcí školení a seminářů znamenalo zvýšení počtu cvičitelů a trenérů o 1736 na 17 998, rozhodčích o 641 na 6249. Plán školení byl splněn na 92,24 %. Uskutečnil se také seminář lektorů lyžování.

Stalo se již tradicí, že na plenárním zasedání jsou vyhlašováni a od-

měňováni diplomem nejúspěšnější pořadatelé závodů. Letos to byl nejlepší pořadatel ČSR závodů v běhu Škoda Plzeň, ve skoku Seba Plavý, v závodě sdruženém TJ Nové Město na Moravě, ve sjezdových disciplínách TJ Vítkovice a vzorný pořadatel Poháru ČÚV ČSTV v klasických disciplínách TJ Semily.

Sigma Dolní Benešov nejaktivnějším oddílem

Jubileum 100 let organizovaného lyžování v českých zemích bylo příležitostí k vypsání zajímavé soutěže o nejaktivnější oddíl ve spolupráci s politicko-výchovným oddělením ČÚV ČSTV. Do soutěže se zapojilo 260 oddílů, do závěrečného hodnocení se kvalifikovaly tři nejlepší z každého krajského svazu. Hodnotilo se zvýšení členské základny, pořádání veřejně přístupných akcí a závodů, aktivní činnost VLS, zapojení do soutěže o titul vzorný, sběr druhotných surovin, bezpříspěvkové dárcovství krve, výsledky v mistrovských a přebornických soutěžích, plnění podmínek odznaku zdatnosti. Nebylo snadné přivádět kritéria, která by objektivně hodnotila činnost velkých, středních i malých lyžařských oddílů. Celkové hodnocení poměrem na jednoho člena se ukázalo jako nejhodnější a neobjektivnější. Zvítězil oddíl Sigmův Dolní Benešov (Severomoravský kraj) před TJ Lázně Bělohrad a TJ Sportovní areál Klatovy.

Konečné pořadí: 1. Sigma Dolní Benešov 72,61 b. (průměr na jednoho člena) — celkem 15 031 b., 207 členů, 2. Lázně Bělohrad 71,38 — 2141,5, 30, 3. Sportovní areál Klatovy 70,83 — 18 416, 260, 4. TJ Nové Město na Moravě 68,19 — 19 162,5, 281, 5. RH Domažlice 64,52 — 1742, 27, 6. Spartak Dýšina 64,06 — 4100, 64, 7. TJ Štěchovice 60,92 — 731, 12, 8. Jiskra Textilana Liberec 59,37 — 8074, 136, 9. Spartak Letohrad 59,19 — 6215, 105, 10. TJ Rožnov pod Radh. 57,04 — 23 328,5, 409, 11. RH Strašnice 53,67 — 4186, 78, 12. Montáže Praha 53,65 — 2951, 55, 13. Slovan Praha Orbis 50,28 — 4022, 80, 14. Sokol Se-

nohraby 49,28 — 2119, 43, 15. Sokol Ostravice 47,05 — 4046, 86, 16. TJ Jablonec nad Jiz. 46,40 — 4454, 96, 17. RH Mladá Boleslav 44,40 — 2442, 55, 18. Start Brno 44,10 — 2778, 63, 19. Sokol Stachy 42,15 — 2740, 65, 20. TJ Žďas Žďar nad Sáz. 41,39 — 2732, 66, 21. Lokomotiva Bilina 39,72 — 2383, 60, 22. Baník Osek 39,35 — 6021, 153, 23. Motor České Budějovice 37,54 — 5444, 145, 24. Tatra Prachatice 26,30 — 2051, 78.

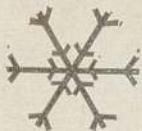
Vítězný oddíl Sigmův Dolní Benešov získal od politicko-výchovného oddělení ČÚV ČSTV příspěvek 3000 Kčs na zakoupení lyžařské výstroje a výstroje. Oddíly na dalších místech dostaly 2500, 2000, 1500 a 1000 Kčs.

Snahy o další zlepšení činnosti

Již výroční členské schůze oddílů, okresní a krajské konference přinesly náměty k dalšímu zlepšení činnosti. Hovořilo se o nich i na plenárním zasedání svazu. Problémem je stále nedostatek dobrých mechanismů na úpravu tratí a kloubových tyčí. Jsou potíže s nákupem lyží na fakturu, se zajišťováním ubytovacích a stravovacích kapacit. Při špatných sněhových podmínkách v úvodu letošní sezóny se nepodařilo splnit připravenou objemovou činnost VLS. Náročný lyžařský kalendář by měl mít prostor pro pořádání okresních a krajských přeborů. Doporučuje se, aby pro mladší žactvo byly stavěny snadnější tratě, aby při závodech většina v prvním kole nevyřadila.

Usnesení plenárního zasedání doporučuje projednat s ÚRO nutnost úpravy lyžařských běžeckých stop v nejbližším okolí rekreačních zařízení ROH na horách; Ústřední správě tělovýchovných zařízení, aby v nové sezóně zlepšila úpravu standardních tratí v ČR; dořešit otázku poskytování slev na lanovkách a vlečích; snížit administrativu při vyřizování tělovýchovných vyznamenání; aby Československá televize zařadila výhledově do programu Školy sportu základy lyžování. Uskutečnění všech těchto návrhů má přispět k dalšímu zlepšení práce.

JAROSLAV TROUSIL

Lyžování pro každého

JAK SE DO LESA VOLÁ

O možnostech ovlivňování lyžařské „vychovanosti“

Zvyšující se počet horských dopravních zařízení (lanovek a vleků) a růst jejich přepravních kapacit zvyšuje intenzitu provozu na sjezdových tratích v takové míře, že otázka jejich nasycenosti přestává být někdy pouze akademickým propočtem. V souvislosti s tím se zvyšují i nároky na lyžaře, kteří se dostávají do situace nikoliv nepodobné provozu silničnímu. Tím také rostou nároky na provozovatele dopravních zařízení i tra-

ku) předpokládá zejména výchovné a přímé regulační působení trenérů, cvičitelů, vedoucích, pořadatelů apod. Úzká součinnost těchto osob s provozovatelem je nezbytná, dosud však často nefunguje oboustranně tak, jak by měla. Rozbor této oblasti by však přesáhl rámec příspěvku.

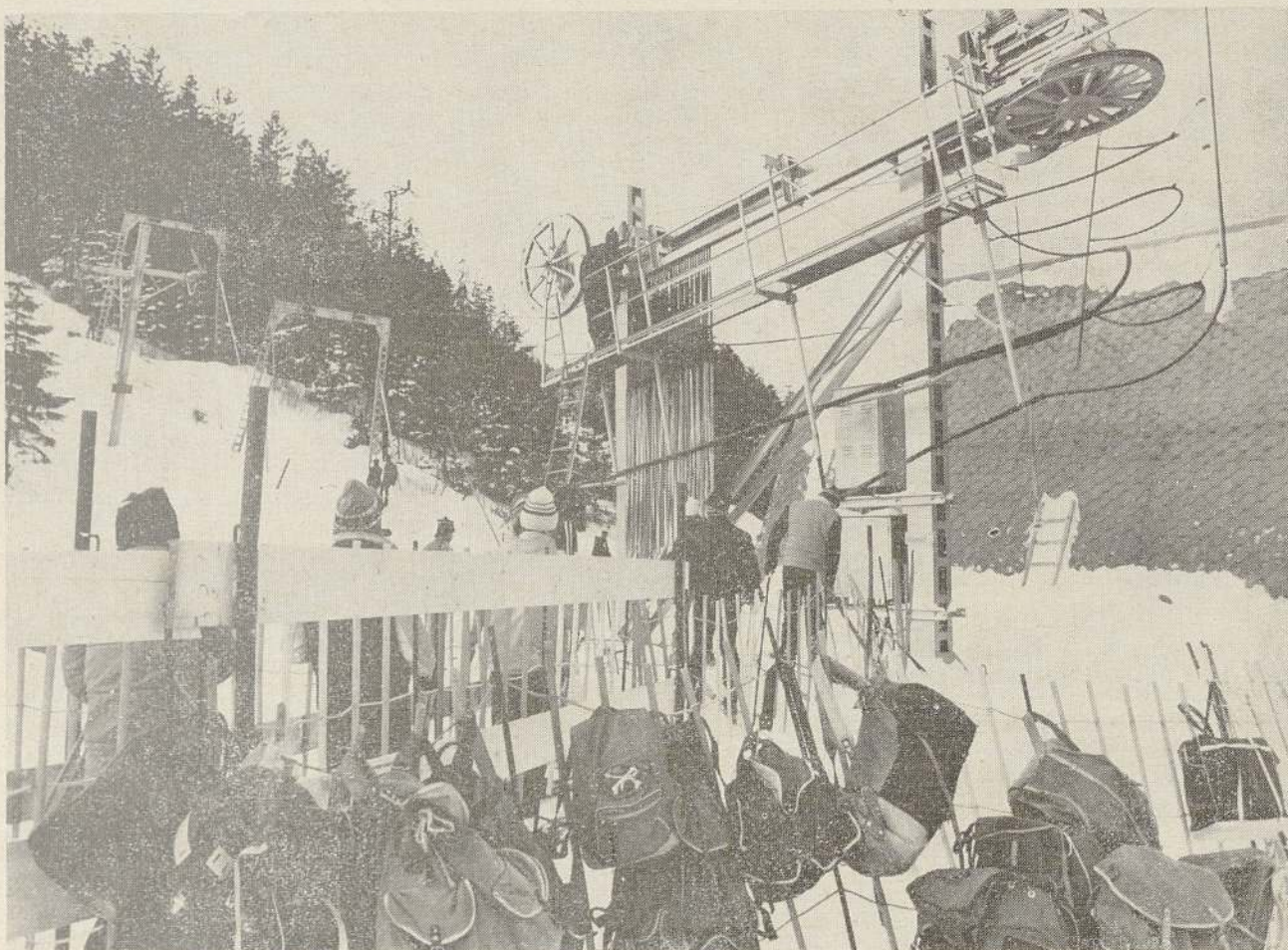
Výchovné působení na lyžaře hraje o to závažnější roli, že neexistuje závazný právní předpis regulující chování na tratích, to je ponecháno víceméně na úrovni osvojení obecně přijímaných norem chování ve společenském životě [zjednodušeně řeče-

trolly a vědomí možných sankcí, podmínky pro vlastní lyžování a tak vytvořený momentální psychický stav — stres, agresivita, euforie].

Musíme se tedy snažit vytvořit optimální podmínky pro kvalitní a bezpečné lyžování a v souvislosti s tím uživatele pozitivně psychicky naladit, aby co nejochotněji respektoval požadavky na něj kladené, lépe snášel negativní vlivy a lyžování mu přineslo maximální uspokojení a zdravotní efekt.

Psychický stav lyžaře můžeme ovlivňovat řadou prostředků; jsou to ze sféry vlastních lyžařských služeb:

1. úprava tratí;

ti, kteří vytvářejí podmínky pro jejich bezpečné a kvalitní užívání. A v neposlední řadě rostou s pokračující devastací horské přírody též nároky na „ekologické“ provozování sportovních i dopravních horských zařízení a na odpovídající chování jejich uživatelů.

Cílem tohoto příspěvku je zamyslet se nad možnostmi pozitivního ovlivňování lyžařů-sjezdařů při vlastním užívání lyžařských zařízení. Půjde zejména o rekreační lyžaře při neorganizovaném lyžování. Lyžování organizované (závodní, různý druh výcví-

no, neukázněnci bude nejspíše neukázněný i na sjezdovce).

Chování lyžaře je tedy dáno jak faktory námi neovlivnitelnými — subjektivní (osobnostní vlastnosti, inteligence, fyzická kondice, výchozí psychický stav, zdravotní stav, úroveň lyžařských dovedností) i objektivní povahy (náročnost terénu, kvalita sněhu, počasí, viditelnost, momentální sociální vazby — „předvádění se“, kvalita a stav výbroje a výstroje aj.), jednak ovlivnitelnými, kdy se objektivní promítá do subjektivního (informovanost, usměrnění, existence kon-

2. úprava tras přístupů, nástupů a výstupů;
3. včasná a srozumitelná informace;
4. jednoduché, rychlé a hladké odhavení u pokladen a dopravních zařízení (časové jízdenky);
5. organizace dojezdů a nástupů s vyloučením konfliktních momentů (nepřipustit dav, pouze organizovanou frontu, neoprávněné přednosti);
6. ochotný a slušný personál;
7. přiměřená čekací doba u dopravních zařízení (využívat všech prostředků — organizace nástupu, in-

formace, rozptyl na jiná zařízení); 8. orientační systém střediska a tratí včetně jejich značení.

(Každý z těchto bodů by sám vydal na samostatný příspěvek.)

Ze sféry **doprovodných**, „**sekundárních**“ služeb to jsou např. odpovídající sociální zařízení, lyžařský servis, možnost občerstvení a odpočinku v přiměřeném prostředí, možnost mazání lyží, úschovy zavazadel a lyží, lyžařská škola pro děti i dospělé, zabezpečení Horskou službou, možnosti mimolyžařského využití a regenerace (bazén, sauna, masáž). Můžeme bez nich sice lyžovat, zvyšují však spokojenost, a tak přispívají k bezpečnosti.

Ve všech uvedených oblastech lze v našich podmínkách nalézt řadu nedostatků. Jde přitom nejenom o bezpečnost a ekonomický efekt, nýbrž také o psychiku lyžaře, který i zdánlivé drobnosti (a často právě ty) cítí a hodnotí jako projev zájmu a péče. Je předpoklad, že bude pocítovat zpětně určitou odpovědnost za své chování, pokud se setká s pořádkem a slušnou péčí. Takový lyžař ochotněji akceptuje provozní požadavky a lépe „vstřebává“ zásady bezpečného a ohleduplného chování.

Naproti tomu lyžař neuspokojený, zklamaný a naštvaný je osobou potenciálně nebezpečnou, méně ohleduplnou, agresivní, ventilující agresivitu ve frontě i na svahu, je lyžařem hůře přístupným našemu vlivu. Nehromadí příjemné zážitky, neodpočívá, nerekreuje se, nýbrž se rozčíluje.

A co hůře, děje se tak v davu často podobně nespokojených.

Zkušenosti autora této stati s celosezónní průběžnou informovaností písmem i slovem v areálu Sv. Petra ve Špindlerově Mlýně (i když v nuceně improvizované podobě) ukázaly velké možnosti v usměrňování lyžařů. Troufám si tvrdit, že **včas** a **dosta- tečně** informovaní lyžaři reagují mnohdy až překvapivě pozitivně, s pochopením. Znamená to však **vcítit** se do jejich role, představovat si, do jakých nepříjemných situací se na základě pozdní nebo nulové informace mohou dostat. A nedopustit, aby takové situace vznikaly. Rovněž tak respektovat vysoké procento návštěvníků z NDR a přizpůsobit tomu informace (jazykově i pomocí symbolů).

Další oblastí je **vštěpování zásad chování na sjezdových tratích**. I když jsme se dočkali „čs. desatera“ po vzoru alpských zemí, navzdory publicitě v oficiálních sdělovacích prostředcích se v terénu jaksi neobjevilo! V prosazování jeho zásad nás čeká ještě mnoho práce. Využijeme „zón“ podél front k umístění třeba ilustrovaných tabulí s těmito zásadami (i k dalším informacím)??? Nezkusíme sérii pohlednic, letáčky, orientační plány, třeba s přispěním ČSP??? Využijeme v areálu a u vleků rozhlasová zařízení pro věcná kultivovaná, aktuální i nevtíravá výchovná hlášení??? Pomůžeme vytvářet mezi čekajícími dobrou náladu ať již poutavou a nápaditou tabulí, vtipným textem nebo slovem???

Základem přitom samozřejmě zůstane kvalitní lyžařské služby.

Zesilující celospolečenský tlak na ekologické vědomí nemůže ani nás nechat lhostejné. Svým vlastním šetrným přístupem k přírodě, projevujícím se jak vhodnou volbou, úpravou a vybavením vlastních lyžařských zařízení a jejich okolí (zatravnění, odvodnění, technická a architektonická řešení), tak ohleduplným sezónním provozováním (shromažďování a likvidace odpadu, zábrán lyžování mimo značené tratě, jejich správná úprava s průběžným zahrnováním vyježděných míst aj.) bychom měli být vzorem a příkladem. Jen tak budeme mít morální právo účinně požadovat stejný přístup od lyžařů.

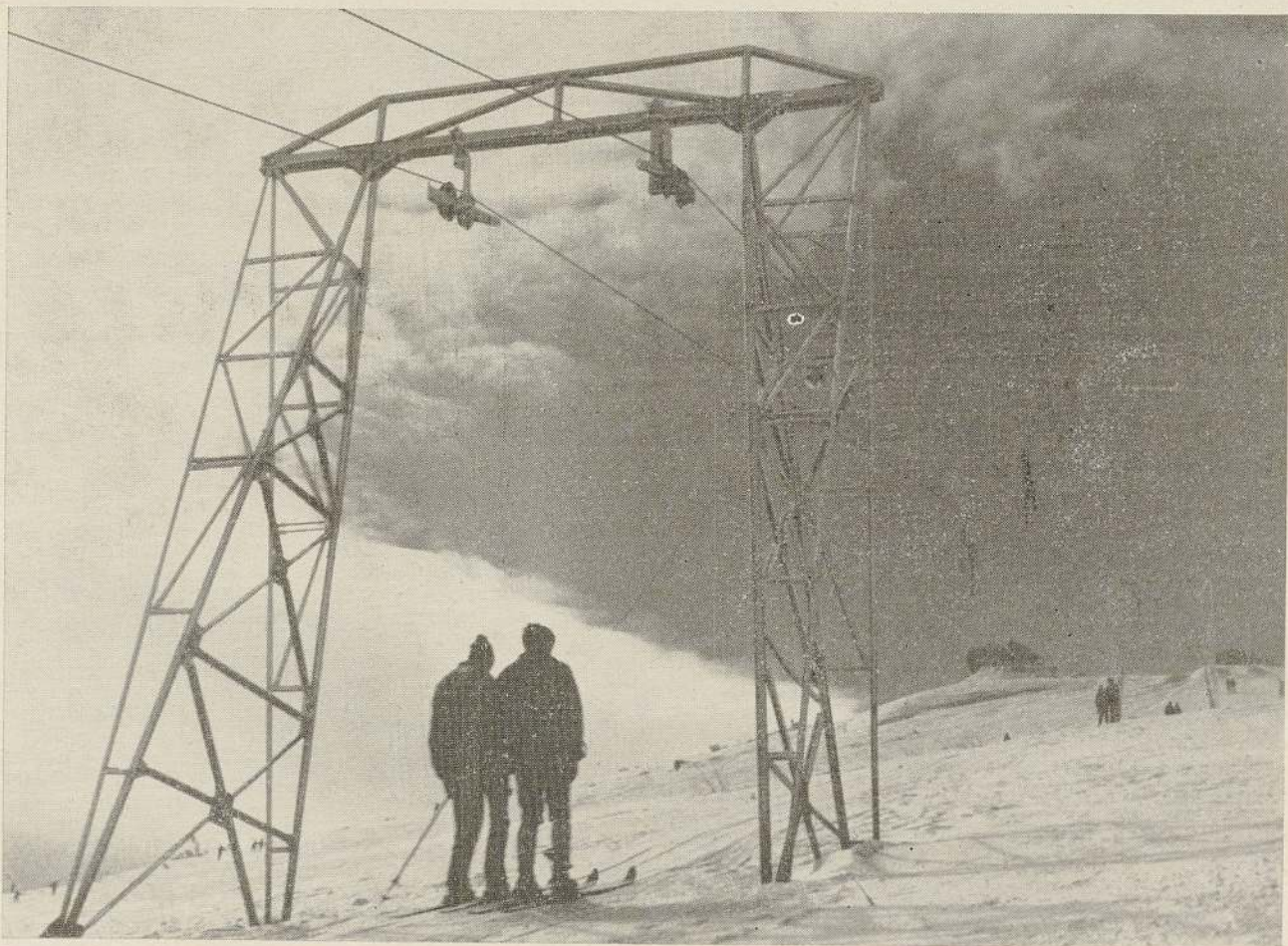
Zejména ve velkých střediscích se za současné nerovnováhy zájmu a možností jeví jako nezbytné spojení osvěty s kontrolou a možností exemplárních sankcí. Důsledná kontrola by měla především u pravidelných i občasných návštěvníků vytvořit (spolu s ostatními prostředky) žádoucí návyky a atmosféru, při nichž by potřeba sankcí a vlastní kontroly postupně klesala.

Domnívám se, že uživatele svých zařízení si každý provozovatel musí kombinací různých metod dlouhodobě vychovávat. Patří sem i pozitivní přístup k lyžařům, horám i lyžování a snaha udělat pro ně maximum.

Jak se bude lyžař na sjezdovkách a okolo nich chovat, závisí ve značné míře právě na provozovatelích.

IVAN SOSNA

Snímky B. Hynek a J. Culka

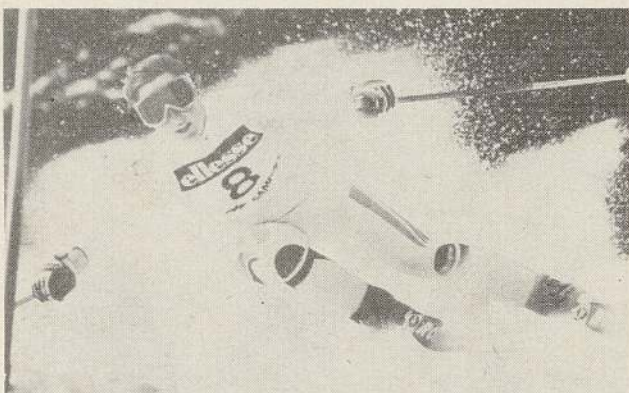

KDO JE KDO

Slavná Rosi Mittermaierová se dvěma zlatými medailemi z olympijských her 1976 v Innsbrucku pověsila lyže hned na hřebík. Ve stopách své krajanek se čtyři měsíce po ZOH v Calgary vydala i vítězka sjezdu na Mount Allen Marina Kiehlová s NSR: v polovině června ohlásila světu, že končí svou lyžařskou kariéru... Ve 23 letech, v době kdy možná našla recept nejen na jednu výhru!

Krátká olympijská pohádka

„V Calgary jsem vystoupila na samý vrchol. V dalších týdnech jsem cítila, že moje motivace je čím dál tím menší a naopak očekávání okolí stále větší. A nad mé síly. Tohle rozhodnutí je definitivní a považuji je za správné“, prohlásila Kiehlová v exkluzivním rozhovoru pro týdeník Bunte, v němž se veřejnost poprvé dověděla o jejím odchodu.

Tedy obavy z tlaku veřejností, která od ní po olympijských hrách očekávala vítězství v závodech Světového poháru a pochopitelně i na zámořském mistrovství světa 1989 ve Vailu? Kiehlová se necítí dost silná, aby snesla negativní komentáře tisku a dalších sdělovacích prostředků, které by se určitě objevily v případě neúspěchů. Nic na jejím rozhodnutí nezměnil ani mnohahodinový rozhovor s trenérem Klausem Mayrem, jenž její medaili prodloužil svou zlatou sérii.

KOUZELNÍK

Kiehlová patří do světové špičky již čtvrtou sezónu. Nejvíce se jí dařilo v super-G, ale úspěšná byla i ve sjezdu a obřím slalomu. Chyběla jí však stabilita, ve svém okolí také nepatřila k nejoblíbenějším. Při MS 1985 v Bormiu, kde se její krajan Markus Wasmeier radoval z výhry ve sjezdu, seděla opodál a občas jí skanula slzička. Neuspěla, navíc viděla, jak fantastické je vystoupit na nejvyšší stupínek. Trenér Klaus Mayr ten večer prohlásil, že pod jeho vedením by se stala Kiehlová mistryní světa! A nebyla to slova hozená do větru, vždyť Mayr je mužem, který dovedl ke zlatu Mittermaierovou, Marii Eppleovou, Markuse Wasmeiera, podílel se na úspěchu Franka Wörndla v Crans Montaně. V létě 1987 převzal trénink Mariny Kiehlové — a ta se stala olympijskou vítězkou!

„Tento úspěch nebyla žádná náhoda, nýbrž výsledek dlouhé práce“, prohlásil v Calgary trenér pro sjezd

Günter Hujara. „Nemáme žádné triky, vše je důsledek promyšlené koncepce!“

Jenomže Mayr s Hujarou určitý „trik“ v přípravě Kiehlové uplatnili. Věděli, že především musí posílit její sebevědomí. Nevolali na pomoc psychologa, i když i s ním se radili a který je týmu k dispozici prakticky kdykoliv. Jen vypracovali plán speciální přípravy, natočili vše na video a do oblastí trenérské zapojili i Marinu. Tak nejen věděla, co má dělat, ale také proč to má dělat a poznala jak se se všemi informacemi pracuje. Učila se tak daleko snáze, lépe spolupracovala. „Do počítače jsme vložili všechny potřebné údaje o ní a jeho pomocí také vyhodnocovali tréninky. Vědění dává moc — a moc zase sebevědomí“, prohlásil trenér Hujara.

VĚDĚNÍ, MOC A SEBEDŮVĚRA

Víra ve vlastní síly se projevila u Kiehlové právě na olympijském svahu. Nic si nedělala ze zrušeného závodu ve čtvrtek, z míry ji nevyvedlo ani špatné počasí v pátek. „Dneska se nepojede“, tvrdila Mayrovi ještě ráno před závodem. „Ale to nevádi, pojedeme tedy do vesnice a budu dnes prát. Stejně to už musím udělat“. Nicméně se zcela soustředila na přípravu, z koncentrace se nenechala vyvést ani osobním přesvědčením, že závodit se nebude. Zůstala klidná. I na trati, kde v horní části udělala velkou chybu.

„Takovou, že jen absolutní risk mi mohl vrátit šanci na medaili. Jela jsem na hranici možností“, tvrdila Kiehlová. Podle trenéra Mayra takhle před několika měsíci reagoval nedokázala. Po takovém „kiksu“ by již v sobě nenalezla sílu a sjezd by vypustila. Nyní již dokázala bojovat.

„Největší strach jsem měla v helikoptéře, která mne dopravila z Nakisky do Calgary, televizního studia ARD. Bála jsem se, aby se právě v tak krásný den něco nestalo“, přiznala se ve studiu, kde komentovala své olympijské vítězství. „Patřila jsem k okruhu favoritů. Nejhorší bylo čekání, až dojedou další závodnice. Několikrát ve své kariéře jsem se již radovala, a najednou přišel šok v podobě závodnice s vysokým startovním číslem, která mi výhru vzala. Nebyla jsem klidná, dokud nezačaly jezdit úplně neškodné soupeřky.“

V roce 1984 se totiž dcera mnichovského továrníka (vlastní závod na výrobu čistících prostředků) těšila v cíli ve francouzském Puy St. Vincentu, ale Zoe Haasová s vysokým startovním číslem učinila všechny snímky fotografů bezcenné. A nedávno: začátkem prosince 1987 ji Chantal Bournissenová s číslem 36 vzala také již „jistě“ vítězství.

„Škoda, některé soupeřky prohlásily, že závod nebyl regulérní. Vím, byl vítr, ale pro všechny! Také nebyl pro jedny silnější a pro jiné slabší, navíc všechny závodnice dojezdy do cíle. Ostatně, tohle nebyla moje starost, jury tak rozhodla.“

TAJEMSTVÍ HERBEROVY KUCHYNĚ

Kiehlová děkovala po olympijském závodě trenérovi, ale snad nejvíce servismanu Heribertu Herberovi. Připravil moje lyže skvěle, jely doslova fantasticky“, prohlásila. Herber před 12 lety stejně skvěle jako „rossignolky“ Kiehlové namazal lyže Dynamic Rosi Mittermaierové; bylo to jeho třetí zlato!

Nyní však začne připravovat lyže pro jiné závodnice. Kiehlová končí, chce se stát reklamní grafičkou.

„Potřebuji novou výzvu, jinou motivaci. Budu vděčně vzpomínat na roky prožité s lyžařským „cirkusem“, teď však chci otevřít jinou etapu svého života. Možná tu hraje roli i její přátelství se studentem fyziky Thomasem, kterého poznala loni při tréninku na ledovci. Chce spolupracovat také s televizí, být komentátorkou pro některé noviny. Její rozhodnutí západoněmecký tisk většinou komentoval asi tak, že Marina Kiehlová nemá motivaci, přestože nová sezóna nabízí řadu atraktivních cílů. Od závodů SP až po mistrovství světa. Připomíná se také, že tato závodnice zlato s MS ještě nevládní...“

-jr-

SÁZKA NA TŘETÍ GENERACI

Rakouskému sjezdu zůstaly hlavně vzpomínky. Úspěchy Klammerra nebo Stocka ve sjezdových závodech olympiád 1976 a 1980 jsou příliš čerstvé, než aby se místní fanoušek smířil s ústupem z pozic. K návratu hlavně sjezdařů Rakouska do světové špičky má příspět i nový trenér. Kurt Hoch, bývalý kormidelník ženské reprezentace, se nyní objevil u sjezdařů.

Vystupuje zatím značně realisticky. Tvrdí, že okamžitý útok na vrcholná umístění v závodech Světového poháru i při mistrovství světa není reálný. Při svém tréninku počítá se spoluprací závodníků a zejména hodně věří kombinaci zkušenosti a mládí. Nejvíce ovšem sází na „třetí generaci“ — tedy ty nejmladší ve svém desetičlenném kádru. Jsou to Peter Rze-

hak, Andreas Evers, Stefan Eberbarter a Peter Wirnsberger. Střední generaci zastupují Willy Zechner a Patrick Ortlieb, „veterány“ Stock, Höflehner, Wirnsberger I, Pfaffenbichler.

Kurt Hoch bere s sebou mladé i na soustředění v Argentině. Nechce říci, kdy vyhraje opět rakouský sjezdař závod Světového poháru (naposledy Steiner v březnu 1986!), ale tvrdí, že Rakušané by měli být — a budou — vidět více v popředí.

Sezóna ukáže. V každém případě Hoch nemarní čas, první soustředění na ledovci (Pitztaler) uskutečnil již začátkem června. Přálo mu počasí, za slunce jezdili jeho svěřenci na 70 centimetrech nového sněhu. Bude mít tolik štěstí i nadále?
-jr-

Okurková sezóna

• **Tři stránky popsali rakouští odborníci a právníci při definici startovního čísla.** Tento elaborát předložili příslušné komisi při kongresu FIS v Istanbulu. Byl součástí odvolání proti diskvalifikaci jejich sjezdařky při SP v Lechu která měla číslo připnuto zapínacím špendlíkem. „Rozsudek“ byl však Hansem Kreckem potvrzen a precizní popis, co je startovní číslo, odložen ad akta.

• **S aktivní činností se rozloučil pětadvacetiletý Kanaďan Horst Bulau.** Nejen v této olympijské, ale i v minulých letech nedosáhl nikdy formy z let 1981—1983, kdy vyhrál 13 závodů Světového poháru.

• **Z předpokládaného rozpočtu 42 miliónů šilinků na sezónu 1988—89 chybí v kase rakouského lyžařského svazu zatím ještě čtyři milióny.** Oznámil to na konci června předseda Arnold Koller. Tisková konference, která se konala v rámci oslav 75 let Tyrolského lyžařského svazu, měla daleko k lehké atmosféře setkání s novináři při podobných oslavách. Jak by ne, když uplynulá sezóna nebyla opět příliš úspěšná a přes

určité změny se stále ještě nepodařilo zcela odstranit napětí mezi lyžařskými institucemi a poolem. Olympijský rok byl prý plný tvrdé práce, bohužel i zklamání a smutku — tím je myšlena především tragická smrt dr. Jörga Oberhammera v Calgary.

Za největší úspěch rakouského lyžování byla označena diplomatická činnost v Mezinárodní lyžařské federaci: Saalbach-Hinterglemm získal MS 1991, celkem 34 Rakušanů pracuje v nejrůznějších komisích FIS.

• **Světový pohár v alpském lyžování se po MS ve Vailu již nevrátí do Evropy.** Po skončení šampionátu (29. 1.—12. 2.) bude finále o dva týdny dříve než dosud v japonském Shigahogenu (12. 3.). Největší novinkou je ovšem odbočka do Austrálie, která dvěma závody SP mužů oslaví premiéru v této soutěži.

-jr-

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Zeptali jsme se SNĚHULKY, sněhové koule, která měla být maskotem mistrovství světa v klasických disciplínách v Harrachově: „Jakou jsí měla náladu po hlasování na kongresu FIS v Istanbulu, kde se rozhodlo, že ani v roce 1991, ani v roce 1993 mistrovství v Harrachově nebude?“

Sněhulka: „Samozřejmě, že jsem byla zklamaná, protože vím, s jakou chutí a s jakými plány se Harrachovští chystali do díla. Jenom mě utěšuje, že se na plánech na zvelebení celé oblasti západ-

ních Krkonoš nic nemění, mistrovství světa tyto plány mělo jenom urychlit. A taky jsem slyšela o odhodlání Harrachova kandidovat i později, tedy pro rok 1995. Pokud jde o mne, já nejsem obyčejná sněhová koule, mne výtvarnice Vlasta Dyrnková nechala udělat z plyše, neroztaje. A kdyby to za pár let opravdu vyšlo a se mnou se počítalo, ráda se znovu objevím.“
-loh-

ZRCADLO SVĚTOVÝCH POHÁRŮ (2)

SJEZD

8 závodů (Val d'Isère, Leukerbad, Zinal, Badgastein, Aspen, Rosslund, Saalbach)

1. Figiniová 143, 2. Oertliová 119, 3. Walliserová 82, 4. Percyová, Wallingerová 59, 6. Wolfová 55, 7. Gafnerová 43, 8. Kiehllová 40, 9. Mösenlechnerová 38, 10. Grahamová, Kronbergerová 37.

SUPEROBŘÍ SLALOM

4 závody (Sestriere, Leukerbad, Lech, Aspen)

1. Figiniová 65, 2. Ederová 45, 3. Fernandez-Ochoaová, Mösenlechnerová 40, 5. Wolfová 36, 6. Maierová 34, 7. Gergová 32, 8. Quittetová 26, 8. Haasová 25, 10. Svetová 24.

OBŘÍ SLALOM

6 závodů (Piancavallo, Tignes, Kranjska Gora, Aspen, Saalbach)

1. Svetová 87, 2. Quittetová 78, 3. Schneiderová 76, 4. Wachterová 74,

5. Fernandez-Ochoaová 66, 6. Merleová 59, 7. Meierová 53, 8. Walliserová 40, 9. Maierová 39, 10. Figiniová 29.

SLALOM

8 závodů (Sestriere, Courmayeur, Leukerbad, Piancavallo, Sas Fee, Badgastein, Kranjska Gora, Aspen)

1. Steinerová 87, 2. Schneiderová 80, 3. Wachterová 75, 4. Fernandez-Ochoaová 73, 5. Kinshoferová-Güntleinová 67, 6. Corinne Schmidhauserová 66, 7. Ladstätterová 60, 8. Svetová 56, 9. Nilssonová 50, 10. Maierová 49.

KOMBINACE

2 závody

1. Oertliová 50, 2. Wachterová 32, 3. Kronbergerová a Percyová 24, 5. Schneiderová 20, 6. Walliserová 16, 7. Medzihradská 15, 8. Gergová 12, 9. Fernandez-Ochoaová 11, 10. Maierová 10.

POHÁR NÁRODŮ

	Celkem	Muži	Ženy
1. Švýcarsko	2199	1011	1188
2. Rakousko	2195	1072	1123
3. NSR	903	343	560
4. Itálie	777	737	40
5. Francie	582	247	235
6. Kanada	482	246	236
7. Jugoslávie	311	113	198
8. Švédsko	305	201	104
9. USA	197	91	106
10. Španělsko	190	0	190

11. Lucembursko 142 (142/0), 12. Norsko 77 (77/0), 13. Lichtenštejsko 76 (70/6), 14. Japonsko 51 (46/5), 15. ČSSR 49 (18/31), 16. Velká Británie 21 (18/3), 17. SSSR 16 (10/6), 18. Austrálie 13 (13/), 19. Nový Zéland 2 (0/2), 20. Chile 1 (0/1) a Dánsko 1 (1/0).

Maria Walliserová na snímku J. Pešky

ELEKTRONICKÝ TRENÉR

Věda a technika se v poslední době stala fenoménem ve vývoji sportu. Ale lehčí šok, jaký utrpěli koncem minulé zimy západoněmečtí žurnalisté, kteří se vydali na návštěvu do tréninkového tábora sjezdařek, za zaznamenání opravdu stojí.

Vžijte se do role reportéra, jenž vyrazí na svah a očekává — lyžaře, trenéry, kamerameny, lékaře, techniky, časoměřiče... Najednou si to kolem „prohučí“ — marfan na lyžích. Na první pohled docela normální lyžařka — helma, brýle, hole, lyže... Jenže na helmě má anténku. A za vázáním instalovanou jakousi schránku, všude samý drátek, háček, páčka.

Vtom další. Úplně jako předtím.

Za všechno může staronový trenér Klaus Mayr: „Když jsem se vrátil k reprezentačnímu týmu, pečlivě jsem začal studovat jízdu našich lyžařek. Potřeboval jsem hlavně zjistit, jaké lyže, jaká vázání a jejich vzájemné postavení jim vyhovují. Proto jsem potřeboval stanovit, jakým tlakem působí v jednotlivých fázích na přední

i zadní část lyže atd. Sám na sebe jsem samozřejmě spoléhat nemohl. Navázal jsem spolupráci se specialistou Joachimem Mesterem. Ten na katedře tělovýchovného institutu v Kölnu vytvořil elektronický systém napojený na počítač. K vázání přibyla masa elektroniky, dále kabel vedoucí přes helmu do antény, odkud se signál odvysílá do počítače. Mozek celého systému je právě ve schránce instalované za vázáním, museli jsme samozřejmě lyže podstatně upravit. Pod podrážkou boty je umístěna pružná destička, která zaznamenává tlak na lyži. Stejný systém lze umístit i do boty, kde se přesně zaznamenává tlak chodidla na botu.“

Výsledky experimentu byly překvapivé. Počítač „zjistil“, jak velké rozdíly jsou mezi jednotlivými závodnicemi, co se týče ideálního umístění vázání i dokonalého využívání jeho polohy. Trenér Günter Hujara to komentoval: „Dokázali jsme tak analyzovat řadu chyb, jichž se naše svěřenky dopouštějí. Spolu s počítačem je nyní musíme vyřešit. Spoléhám na něj. Myslím, že se stal dalším platným trenérem.“

Západoněmecké reprezentantky si prý už na „marfan-skou jízdu“ zvykly; kdoví jestli některé podvědomě počítač nerespektují víc než leckterého z trenérů.

(fd)

TENTO ZPŮSOB LÉTA

se skokanům nejeví nikterak nešťastným. Kterýpak měsíc už nám zbývá, není-li ani srpen dost přízniv k tomu, abychom znovu nasadili skočky, znovu se srotili pod můstky a, byť v krátkých rukávech, pohlédli jako jeden muž v ústrety nové paní Zimě.

Foto: Ota Mrákota

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

SMĚR LAHTI
VAIL

STR. 1-3

DVĚ ÚSLOVÍ

SMĚR LAHTI VAIL

Všimněme si, že na prahu sezóny nikdo nevyzývá „Směr větší kapacita vleků v Rokytnici“ nebo „Směr 300 tisíc žáků VLS“. Je to malinko nespravedlivé, ale řekněte mi, co je na sportu opravdu spravedlivé. Stopky a pak už jen vzpomínky. To mezi tím je jaksepatří vrtohlavé. A tak bude nadcházející sezóna sezónou Lahti a Vailu, i když v Rokytnici a ve veřejných lyžařských školách půjde o hoby v hrsti...

NENÍ DŮLEŽITÉ ZVÍTĚZIT, ALE ZÚČASTNIT SE

V době vzniku tohoto čísla vrcholil předolympijský tanec soulský a známé heslo bylo citováno denně osma-padesátkrát. To mě přimělo k zamyšlení — opravdu tohle úsloví neomezeně platí? Vždyt samo o sobě se s posláním vrcholového sportu jaksi rozchází. Ještě jsem neslyšel o integrovaném plánu, který by ukládal „zúčastnit se“. Zeptejte se Ludmily Milanové, nakolik považuje svou účast v Calgary za podstatnější než případné bodované umístění. Nebo Mildy Bečváře a Martina Švagerka, zda mají pocit olympijských porážek, protože se prostě nezúčastnili...

Chyba je v tom, že známe jen polovinu hesla. Neznámý cenzor původní Coubertinovu myšlenku proškrtal a náramně zpotvořil. Od té doby si jeden může myslet, že má jaksi úředně povoleno považovat už svou účast v soutěži (zejména zahraniční) za vítězství a cíl. Takže dovolte raději plnou citaci: „Na OH není důležité zvítězit, ale zúčastnit se, protože v životě není důležité dobývat, ale bojovat.“

Lyžaře ctí, že se vždycky řídili spíše druhou polovinou úsloví. Milanová, Bečvář, Švagerko znovu bojují o reprezentační důvěru. A dodejme, že boj je pravděpodobnějším cestou k vítězství než pouhá účast.

-pbu-

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ZURBRIGGEN: ÚVAHY

ISPO 88

TALENT
(čtyřstrana)

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÁ
MONOLYŽE

SJEZDAŘSKÝ RYCHLOSTNÍ
REKORD

Na titulu snímky B. Hynka a J. Bobuly.

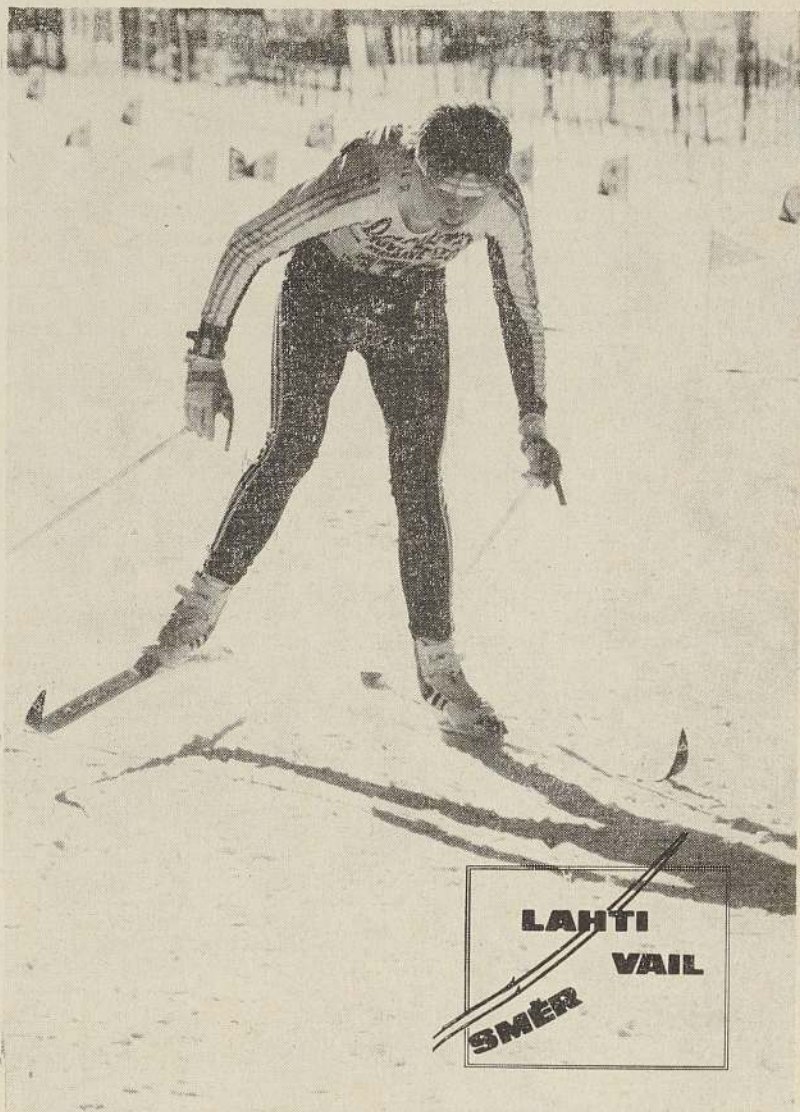
lyžařství

Ročník 74

Číslo 9

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, A. Horáček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01; administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 8. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Lubomíra Balážová. Snímek B. Hynka

VÍCE DEMOKRACIE VÍCE MEDAILÍ

Plenární zasedání výboru svazu lyžování ÚV ČSTV poslední červnovou sobotu v Praze se konalo v době, kdy v celé tělovýchovné organizaci vrcholily přípravy VII. sjezdu ČSTV, v době, kdy v souvislosti s přestavbou politických i hospodářských mechanismů v naší společnosti intenzivně promýšlíme, připravujeme a postupně také realizujeme první opatření ke zvýšení úrovně práce ČSTV.

Předseda VSL ÚV ČSTV Pavel Klapuš zdůraznil, že úzké sepětí tělovýchovy a sportu, jejich cílů, zájmů a potřeb se životem a potřebami společnosti bude závažným kritériem, podle něhož budou politické, státní i hospodářské orgány a organizace stanovovat své přístupy ke sportovním aktivitám, ekonomicky a materiálně je podporovat. Uskutečnit nové úkoly vyžaduje i v lyžařském hnutí, aby je lidé přijali za své. To znamená, že i v lyžování je třeba své záměry připravit tak, aby se podstatně více uvolnil prostor pro tvorivou aktivitu všech příslušníků lyžařského svazu, především v lyžařských oddílech a člácích vrcholového sportu. Rozhodujícím cílem přestavby v lyžařském hnutí musí být zvýšení přitažlivosti členství v lyžařských oddílech, hlavně pro mladou generaci, jejich odpovídající zajištění kádry, ekonomicky i potřebnou materiálně technickou základnou. Současně bude třeba dále rozmnožit vynikající výsledky čs. lyžařů ve vrcholných světových soutěžích, hlavně na olympijských hrách a tím pro potřeby lyžařského sportu vytvářet i příznivou společenskou atmosféru. To předpokládá svěřit tělovýchovným jednotám a lyžařským oddílům i článkům vrcholového lyžování více pravomocí, ale i odpovědností, aby jejich funkcionáři mohli lépe v konkrétních podmínkách, v nichž rozvíjejí svoji činnost, samostatně a iniciativně řešit všechny problémy, které lyžařský život každodenně přináší.

Hlavně lyžařské oddíly nemohou zůstat v procesu nastávajících změn pasivním elementem. Musíme od jejich funkcionářů a všech členů žádat otevřené názory na úroveň řídicí práce TJ i všech lyžařských orgánů. Musíme si kritických pohledů vážit, nebát se jich, s jednotlivými podněty odpovědně pracovat a hlavně konkrétními činy a opatřeními vytvářet pro naše základní články lepší podmínky. Je třeba vidět, že lidé očekávají od všech funkcionářů svazu, především centra, nyní rozhodnější přístup a energičtější řešení všech problémů. Opatrnictví, vyčkávání vždy vyvolávají obavy a nedůvěru, zda to s nastoupeným kursem myslíme doopravdy a upřímně.

Demokracie však nezná jen diskusi, kritičnost, otevřenost. Přináší i daleko větší nároky a požadavky na kvalitu veškeré práce, odpovědnost, cílevědomost, důslednost, disciplínu při uskutečňování demokraticky stanovených cílů a metod jejich dosahování.

„To jsou spolu s nespornými úspěchy našeho lyžařského sportu hlavní a nejpodstatnější východiska o něž chceme v budoucnu opírat činnost v lyžařských oddílech, ve všech orgánech svazu,“ připomenul P. Klapuš.

Českoslovenští lyžaři v uplynulé sezóně zaznamenali vynikající výsledky především na XV. ZOH v Calgary, o čemž svědčí tři medaile a 26 bodů. Dobrých výsledků bylo dosaženo také ve výkonnostním sportu i masovém rozvoji lyžování. S 85 016 členy je lyžování po kopané druhým největším sportovním svazem. Další statisíce milovníků lyžování vytvářejí reálný cíl dosáhnout nejméně 100 000 příslušníků svazu. Předpokládá to hledat další cesty spolupráce se všemi ostatními složkami tělovýchovného hnutí, prohloubení vztahů oddílů se školami, větší iniciativu při ustavování zájmových lyžařských kroužků na základních a středních školách, jakož i středních odborných učilištích.

Zástupce ústředního trenéra Josef Lánský zhodnotil sezónu 1987–88 v oblasti vrcholového sportu a čs. reprezentace. V bodování národů na XV. ZOH v Calgary se ČSSR umístila na osmém místě a byla jedinou zemí ze socialistického společenství, která bodovala v klasických i sjezdových disciplínách.

Vstupujeme do nového náročného cyklu OH. V příštím roce se koná MS 1989, po roce přestávky následuje MS 1991, ZOH 1992, MS 1993, ZOH 1994 a MS 1995.

Při plnění náročných úkolů, které čs. lyžování v nejbližších letech čekají, je třeba vidět i řadu rezerv, řadu potřeb zkvalitnění některých oblastí činnosti. Je to především zdokonalení systému výběru talentů, výraznější prosazování vyšší náročnosti v přípravě a v práci všech trenérů, především profesionálních. U běhu a sjezdových disciplín zaměřit pozornost na zvýšení výkonnosti v individuálních soutěžích, u běžeckého družstva žen zvýšit jeho celkovou výkonnost. Nadále je třeba uplatňovat a prosazovat vysokou náročnost na každodenní politickovychovnou práci, novou koncepci realizačních týmů, přičemž je nutné zajistit prioritu závodníků připravujících se na MS, MSJ a ZOH. Je třeba pokračovat a důsledně realizovat zvýšení speciální přípravy, tj. zajištění tréninku na sněhu a tím dosažení požadovaných objemů na lyžích.

Plénium bylo i příležitostí k malé slavnosti. Se závodní činností v reprezentačních družstvech se rozloučili běžkyně Viera Klimková a sjezdař Miroslav Kolář, kterým byly odevzdány upomínkové dárky.

JAROSLAV TROUSIL

NA PĚTI MŮSTCÍCH

TŘIADVACET BĚŽCŮ

Nová koncepce činnosti reprezentačního družstva mužů-běžců je zaměřena především k ZOH 1992, ale družstvo chce samozřejmě uspět i na MS v Lahti. Jde do nové sezóny posíleno rozšířením počtu na 10 závodníků i složením realizačního týmu. Dlouhodobé perspektivní koncepci odpovídal i průběh jednoho z prvních srazů ve dnech 6.–10. 6. v Novém Městě na Moravě. Vedle seznámení s úkoly bylo družstvo prověřeno v nových speciálních testech připravenosti, které budou probíhat pravidelně po celý olympijský cyklus. Tohoto srazu se vedle reprezentačního „áčka“ zúčastnilo i „běčko“ a další závodníci (muži-junioři) ze SVS Dukly Liberec a ČH Strbské Pleso. Realizační tým měl tak možnost ověřit si připravenost tříadvaceti borců, tvořících samotnou reprezentaci i její perspektivní zálohu. Z výsledků vybíráme:

Kontrolní závod na 1500 m — dráha:
Karlík 4:07,1; Jebavý 4:11,5; Korunka 4:13,3; Nyč 4:16,4; Lichoň 4:16,7; Švanda 4:16,8; Lisičan 4:20,9; Bečvář 4:21,3; Kulka 4:21,8; Vaněk 4:22,6. **5X1000 m soupaž na kolečkových lyžích:** Lichoň 16:42 [3:10, 3:20, 3:22, 3:21, 3:29]; Vaněk 16:46 [3:22, 3:23, 3:18, 3:20, 3:23]; Buchta 16:53 [3:25, 3:24, 3:21, 3:22, 3:21]; Janoušek 17:10 [3:26, 3:24, 3:24, 3:26, 3:30];

Švanda 17:19 [3:26, 3:27, 3:21, 3:30, 3:35]; Staněk 17:20; Kapusta 17:27; Benc 17:32; Karlík 17:37; Jebavý 17:42. **5X700 m výběh kopce:** Švanda 17:29 [3:24, 3:27, 3:32, 3:33, 3:33]; Korunka 17:41 [3:32, 3:33, 3:32, 3:32, 3:32]; Lisičan 17:42 [3:30, 3:29, 3:33, 3:34, 3:36]; Hušek 17:59 [3:34, 3:37, 3:35, 3:39, 3:34]; Nyč 18:00 [3:36, 3:37, 3:37, 3:37, 3:33]; Lichoň 18:07; Bečvář 18:10; Benc 18:13; Karlík 18:26; Janoušek 18:42. **Kros 20 km (4X5 km):** Lisičan 69:19 [16:39, 17:22, 17:43, 17:35]; Švanda 69:33 [17:04, 17:11, 17:30, 17:48]; Lichoň 70:08 [17:31, 17:47, 17:34, 17:16]; Jebavý 70:30 [16:57, 17:28, 17:55, 18:10]; Karlík 71:24 [17:09, 17:46, 19:01, 17:28]; Korunka 71:27; Benc 72:06; Teplý 73:12; Hušek 73 19; Janoušek 73:31.

Závěr — Dosažené výsledky a dále laboratorní vyšetření a stanovení hodnot VO₂max ukazují, že reprezentační družstva jdou do sezóny dobře připravena a že vedle osvědčených reprezentantů se rýsuje dostatečně kvalitní a početná záloha (kčž by tomu bylo podobně i u družstva žen).

PETR HONZL
vedoucí realizačního týmu běhů

Čs. skokani zahájili nové závodní období na můstcích s umělou hmotou v závěru června a v červenci startem na mezinárodních závodech na pěti můstcích v zahraničí. Kromě členů reprezentačního družstva dostali příležitost i junioři. Chceme-li udržet místo ve světové špičce, je velmi důležité prověřit svou výkonnost ve střetnutích s předními závodníky ostatních zemí a mít možnost sledovat jejich přípravu. V tomto směru byl nejdůležitější výcvikový tábor s Finy na můstku s ledovou stopou v jejich středisku Kuopiu a start čs. silné pětky ve dvou závodech, při nichž nechyběl žádný ze skokanů finské světové elity.

Mikrobusový zájezd nového trenéra čs. reprezentačního družstva Petra Schlanke s Pavlem Plocem, Jiřím Parmou, Jiřím Malcem, Ladislavem Dluhošem a Martinem Svagerkem na pozvání finského lyžařského svazu do Kuopiu byl náročný, ale velmi cenný. Na moderním můstku s ledovou stopou, velmi účinně chlazenou, s automatickým postříkáním vody a výtahem na nájezdovou věž i za mimořádně obtížných povětrnostních podmínek absolvovali 53–58 skoků.

První den v přípravě se na čs. reprezentantech projevil únavy z dlouhých cest, kterou však brzy překonali. Ve dvoudenních závodech úspěšně bojovali

● **Návrh Monaka, podporovaný subkomisiou malých lyžiarskych zväzov**, aby bolo dovolené štartovať mladým pretekárom do 19 rokov za tie štáty, v ktorých bývajú a nie v ktorých sú príslušníkmi (preukázanie štátnej príslušnosti pasom), nebol schválený. Ide o starý návrh v novom prevedení, ktorý by utvoril cestu napr. emigrantom, tvoreníu firemných družstiev apod.

● **Nové pravidlá pre sankcie**, ktoré spracovala pracovná skupina a ktoré majú nahradiť rôzne sankčné ustanovenia doterajších pravidiel FIS, boli kongresom schválené, ale bude potrebné doriešiť základné štatutárne otázky. Došli návrhy, aby vo FIS došlo k zásadnému deleniu kompetencie na:

a) legislatívu (kongres),

b) exekutívu (predsedníctvo a komisie),

c) jurisdikáciu (osobitné orgány).

To predpokladá zmenu stanov, čo je možné urobiť len na budúcom kongrese v roku 1990. Zatiaľ sa uvažuje o vytvorení komisie pre disciplinárne otázky, alebo rozhodcovskej komisie, ktorá by riešila prípady podľa schváleného disciplinárneho poriadku. Po schválení budúcom kongresom by sa ustavili 2 ko-

misie resp. „rozhodcovský súd“ a „odvolacia inštančia“.

V tejto súvislosti bolo prerokované aj odvolanie Rakúskeho lyžiarskeho zväzu proti rozhodnutiu jury a pracovnej skupiny pre sankcie v prípade diskvalifikácie rakúskych pretekárov na SP v Lechu. Prípád bude postúpený novovytvorenej rozhodcovskej komisii FIS. Súčasne bolo uložené spracovať definíciu štartovných čísiel.

● **Dopingová kontrola** je stále veľmi aktuálna a diskutovaná. Predovšetkým ide o zakázanie látok, ktoré zamedzujú odhalovanie použitia dopingu a krvného dopingu. V oboch prípadoch sa bude pri zistení veľmi prísne postupovať proti lekárom, trénerom, vedúcim a pretekárom. Prítomní odborníci lekári potvrdili, že zisťovanie krvného dopingu je zdravotne nezávadné (nehrozí nebezpečie AIDS), je 100% účinné a nie je ani mimoriadne nákladné. Vyčká sa na stanovisko MOV, ale vážne sa uvažuje o zavedení skúšky na krvný doping už na MS 1989 v Lahti. Odber krvi na skúšky krvného dopingu môžu robiť aj lekári výpravy, ale len v laboratorii pod dozorom.

JÁN MRÁZ

MOZAIKA ZAJÍMAVOSTÍ Z ISTANBULU

● **Návrhy Švédska a USA, aby bolo možné vyplácať ceny v hotovosti** pretekárom resp. ich národným zväzom, nebol prijatý, ale pritom bol schválený návrh predsedníctva FIS na zvýšenie hodnoty prvej ceny zo 1500 na 3000 švajčiarskych frankov. Vec je však predmetom ďalšieho skúmania a opätovne sa k nej predsedníctvo FIS vráti po prerokovaní. Kódu atléta na zasadnutí MOV v septembri 1988 v Soule.

Ladislava Švandu a Jiřího Parmu fotografoval B. Hynek

s kompletnú finskou skokanskou špičkou a ďalšími zahraničnými účastníkmi. Dvojnásobný olympijský víťaz z Calgary Matti Nykänen bol v prvom závode až desiaty a teprve vo druhom vybojoval prvenství.

Výsledky prvého závodu: 1. Nokelainen [Fin.] 196,4 (76,5 a 87,5), 2. Parma 188,0 (75,5 a 87), 3. Johansen [Fin.] 182,7 (75,5 a 84), 4. Lacedelli [It.] 179,7 (76 a 83,5), 5. Nordgren [Fin.] 178,8 (76 a 82), 6. Sulzenbacher [Rak.] 176,5 (70 a 85), 7. Kojonkoski [Fin.] 175,1 (72 a 81,5), 8. Dluhoš 169,1 (67,5 a 86), 9. Perttinen [It.] 167,0 (67 a 88), 10. Nykänen 164,8 (67,5 a 83) a Parkkiseniemmi (oba Fin.) 164,8 (67 a 83,5). — 17. Malec 153,4 (79 a 70), 28. Ploc 130,9 (63 a 71), 46. Švagerko 47,4 (59). — Malec vedl po prvom kole, druhý skok však pokazil.

Druhý závod: 1. Nykänen 223,9 (89,5 a 92), 2. Laakkonen [Fin.] 206,5 (87 a 83), 3. Dluhoš 196,9 (86,5 a 80), 4. Ploc 195,2 (87,5 a 79,5), 5. Suorsa 191,9 (79,5 a 87), 6. Niikola (oba Fin.) 191,5 (82 a 83), 7. Kojonkoski 184,9 (80 a 79), 8. Puukkonen [Fin.] 181,3 (78,5 a 79,5), 9. Parma 180,9 (80 a 79), 10. Nokelainen 180,6 (78,5 a 80). — 16. Švagerko 168,5 (78 a 77), 26. Malec 149,7 (81 a 66).

Čs. reprezentanti boli pozvaní i na ďalší ročník týchto závodů v roce 1989.

NA KERAMICKÉ STOPĚ V EISENERZU

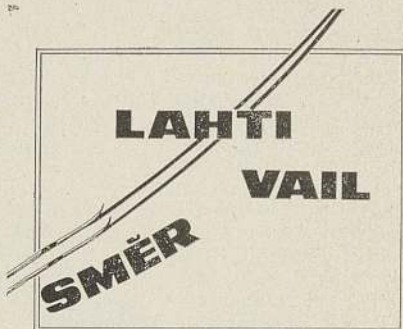
Reprezentanti sedmi zemí startovali v rakouském Eisenerzu na můstku s keramickou stopou a normovým bodem 55 m. Závedy skončily úspechom Rakušanů. Z čs. reprezentantů při účasti 72 skokanů byl nejuspěšnější Raška ml., který skončil devátý.

Výsledky: 1. Felder 222,5 (70,5 a 71,5), 2. Schuster 222,4 (71 a 71,5), 3. Strohmaier 212,4 (68,5 a 69,5), 4. Vettori 206,9 (66 a 69), 5. Erat (všichni Rak.) 206,8 (68 a 67,5), 6. Hauswirth (Švýc.) 202,5 (66 a 67,5). — 9. Raška 197,4 (65,5 a 64,5), 14. Podzimek 189,3 (62 a 66), 17. Daněk 186,9 (64 a 64).

JUNIOŘI VE WERNIGERODE

Příležitost mezinárodního startu dostali čs. junioři v 25. ročníku Letního poháru ve Wernigerode (NSR). Tomáš Raszka skončil druhý za Stevem Glassem (NDR). V souboji senlorů NDR Lederer porazil Weissfloga.

Výsledky senlorů: 1. Lederer 226,0 (65 a 65), 2. Weissflog 218,4 (65 a 63), 3. Rölz 212,1 (64 a 63), 4. Koch 209,0 (64 a 61), 5. Kiesewetter (všichni NDR) 200,2 (62 a 59,5). Polák Fijas končil desátý. — Junioři: 1. S. Glass (NDR) 198,7 (59 a 60), 2. Raszka 194,4 (60,5 a 60), 3.

Gohlke (NDR) 187,9 (56,5 a 59). — 12. Bartoš 157,2 (48 a 52), 19. Bayer 144,6 (46 a 47), 30. Mesik 114,7 (45 a 41,5).

JEŽ PÁTÝ V BISCHOFSGRÜN

Ve 14. ročníku mezinárodních letních závodů na můstku s umělou hmotou v Bischofsgrün startovali reprezentanti Jugoslávie, ČSSR, Norska a NSR. Jež v dobré konkurenci obsadil páté místo, příležitost dostali další junioři Kukačka a Vaverka.

Výsledky senlorů: 1. Lotrič (Jug.) 233,8 (62,5 a 61), 2. Heumann (NSR) 216,8 (60 a 58,5), 3. Dolar (Jug.) 214,7 (59 a 57,5), 4. Götliner (NDR) 212,0 (59,5 a 58), 5. Jež 209,7 (58 a 56), 6. Ihle (NSR) 203,0 (57,5 a 55). — Junioři: 1. R. Glass (NSR) 209,7 (59,5 a 57), 2. Globočnik (Jug.) 206,5 (58,5 a 56,5), 3. Feist (NSR) 202,2 (58 a 56). — 5. Kukačka 188,0 (54,5 a 53), 6. Vaverka 177,0 (53 a 52).

JUGOSLÁVSKÁ ELITA VE VELENJE

Úplně jugoslávské reprezentační družstvo startovalo první červencovou neděli na mezinárodních závodech v hornickém Velenje. Zvítězil Lotrič před M. Debelakem a Županem. Z čs. skokanů byl nejuspěšnější Daněk, který skončil šestý před Ulagou. Příležitost dostali i dorostenci z Harrachova a Liberce. Mezi 81 startujícími byli také Rakušané a Maďaři. Rakušan Erat byl 18., Wiegele 25.

Výsledky. 1. Lotrič 224,4 (75,5 a 75), 2. M. Debelak 215,5 (75 a 74), 3. Župan 206,9 (72 a 71), 4. J. Debelak 204,1 (70 a 72,5), 5. Kopač (všichni Jug.) 195,6 (69 a 71), 6. Daněk 195,2 (66 a 72,5), 7. Ulaga (Jug.) 195,1 (68,5 a 69). — 10. Vaško 190,3 (67 a 70), 12. Podzimek 183,5 (65 a 66,5), 36. Sakala 139,2 (54,5 a 59), 59. Berka 51 (49,5), 66. Jiroutek 48 (47).

JAROSLAV TROUSIL

Výrovka, jak ji neznáme. Je to skutečně ona — docela ukrytá pod vrstvou sněhu, jen komíny, deroucí se na světlo, ji připomínají. Věřte nevěřte takhle vypadala v březnu 1988.

Les končí. Škoda. Bylo v něm jak za kamny. Na volné planině se útok vloček stupňuje. Nohy se boří, tma jako v pytli. Batoh na zádech má snad metrů. Pětikilometrový dupák z Pece nebere konce. Člověka už napadají ty nejčernější myšlenky o bloudících, kteří chodili dokola kolem chalupy, nenašli ji a zmrzli. Tady se přece zabloudit nedá?! Nedál Spásný reflektor před chatou, ta míšrná bludička vábíci do bezpečí, a tepla, už nás oslepuje. Ještě se protáhnout téměř desetimetrovým sněhovým tunelem a už nás vítá štěkotem vlčák Dan a vřidným úsměvem paní Výrovky Dáša Tyrnerová.

Chata Výrovka, postavená ve výšce 1356 m severozápadně nad Pecí pod Sněžkou v malebné rozsoše Luční a Černé hory, je důležitou křižovatkou lyžařských cest. I při zákazu hřebenevých túr se sem můžete vydat. Lesní cesta z Pece dovede každého bezpečně k cíli, až posledních tří sta metrů prochází planinou, kde poskytuje jistotu tyčové značení. Cesta z Pece na Výrovku byla zřízena už v letech 1881—1882 nákladem rakouské větve krkonošského německého spolku Deutsche Riesengebirgs-Ver ein. Na Výrovce navázala na trasu do Špindlerova Mlýna. Výrovka je i zachytným místem turistů, kteří nemohou pokračovat ve válcí ostrým traversem k Luční boudě. Jednou jich tu muselo přenocovat patnáct, přestože chata už byla plně obsazená. Spalo se na chodbách, v jídelně, kde se dalo. V létě sem vede ze Strážného asfaltka. Neslouží turistům, ale zásobování. Víc jak půl roku zde však vládne paní Zima a za nákupy a s dětmi do školy se může vypravit jen ratrik, rolba nebo sněžný skútr.

Začátkem zimy je mezi sportovci o Výrovku velký zájem. Všude jinde

VÝROVKA

je sněhu jako šafránu, ale mezi Výrovkou a bufetem na Rozcestí už se dá lyžovat. Do vánoc se tu střídají běžkaři a biatlonisté. Vánoce už tradičně patří turistickému svazu NDR a celý zbytek zimy školním lyžařským výcvikovým kursům a soustředěním. Chata má třicet lůžek, ale zájem je někdy tak veliký, že praská ve švech. Celý provoz zajišťuje pouze šest lidí — vedoucí Dáša, číšník, servírka, kuchař, pokojská a domovník. Mají se co otáčet. Dáše práce nevdá, ale personál se tu často střídá a zvláště pomocných sil je nedostatek. Přijíždějí vypomáhat kamarádi, příbuzní a večer se dovolenkující přátelé scházejí třeba kolem hromad zeleniny a pomáhají ji čistit do zásoby.

Mnoho krkonošských bud je velmi starého data. Už ve druhém desetiletí minulého století byla hospodářská stavení na hřebenech upravována na hostinské domy. Od třicátých let se stavěly boudy již přímo k poskytování služeb návštěvníkům hor. V roce 1830 byla např. postavena Labská bouda, v roce 1837 bouda u Sněžných jam, v roce 1847 Obří bouda. S Výrovkou to bylo trochu jinak. Ve svém rodném listě má rok narození 1948, i když v místě dnešní chaty patrně stávalo malé stavení už před více než dvě stě lety. Žádné písemné zmínky o něm nevyprávějí, pouze se dochovala stará pašerácká pověst, která vysvětluje i název tohoto místa.

Chaloupka, která zde stávala, sloužila v letních měsících pastvům, kteří pečovali o svá stáda. Tulákům a nocestným poskytovala za bouří útolek a pašerákům úkryt před strážci hranic. V té době žil v Modrém Dole pašerák Jorg Wenzl. Pašoval ve vel-

kém a každý to o něm věděl. Přesto se pohraniční hlídce nedařilo chytit ho při činu. Buď pro jeho mazanost nebo ze strachu před ním, neboť pro svou zuřivost a divokost si vysloužil jméno Zuřivý Výr. Na tento úsek hranice byl přeložen mladý hraničář, který se pověsti Výra nezalekl a umínil si, že ho chytí. Pašerák měl krásnou dceru. Hraničářovi se líbila a ani on jí nebyl lhostejný. Zprvu se starý pašerák tvářil na jejich lásku nevraživě, nakonec se smířil s tím, že bude mít hraničáře za zetě. Všechno změnila jedna noc. Výr plánoval velkou akci na druhé straně hranic. Večer trávil v opuštěné boudě, kterou používal jako pozorovatelnu. Náhle uviděl vynořit se od Pece zelenou uniformu. Vylezl na půdu a pozoroval dolní místnost. Příchozí byl nápadník jeho dcery, která se objevila hned

Račte vstoupit.

za ním. Nejdříve si milenci povídali o běžných věcech, brzy však pašerák zpozoroval, jak hraničář na dívce vyzívá. Dcera prozradila věci, o kterých měla raději mlčet. Horká krev stoupla Výrovi do hlavy. Když dívka bezstarostně vyprávěla, že otec bude dnes v noci pašovat na hřebenech, takže ji může milý navštívit, to už Výr nevydržel, jediným skokem se dostal se schodů a vyrazil s ostrou dýkou proti hraničáři. Nebohá dívka se vrhla mezi ně a přijala smrtící ránu, určenou milému. Klesla k zemi a mládenec utekl. Když se vrátil s posilou, visel Výr na trámu studený a tuhý. Obávaný pašerák skončil svůj život sebevraždou. Od té doby nese místo jméno Výrovka.

ODVRÁCENOU STRANU LYŽAŘSKÉ SPOKOJENOSTI

Po pašerácké chaloupce zde nezbylo ani památky. Roku 1927 zde ministerstvo národní obrany postavilo boudu Výrovku, určenou pro lyžařský výcvik československé armády. Těsně vedle Výrovky byla postavena ještě téhož roku Havlova bouda, o jejíž vybudování se zasloužil generál Havel. Obě byly spojeny krytou chodbou. Za okupace patřily bratrům Bönschům, majitelům Luční boudy. Výrovka vyhořela v roce 1946, sousední Havlova bouda o rok později, podle jiných pramenů v roce 1948. Na místě původní Výrovky bylo v roce 1948 zřízeno provizorní stavení s noclehárnou a bufetem, které funguje dodnes. I když i jeho osud je zpečetěn.

Sedíme nad horkým grogem a posloucháme pověst o Výrově. Dáša přidává další příběhy, často přímo hrůzostrašné, o které není na horách nouze.

Dáša sama se stala svědkem mnoha neveselých příhod. „Jednou za čas se v zimě, jen tak bez lyží, vydával na putování po horských boudách čtyřicetiletý muž ze Strážného. Vždy se zastavil, dal si něco na zub a pokračoval dál. Předloni v lednu takto odešel a už nikam nedorazil. Jako by se po něm zem slehla. Až na jaře, když roztál sníh, ho lesní dělníci našli nedaleko cesty do Strážného. Na chvíli si chtěl zřejmě zdřímnout, a zmrzl. Jindy pro mne zase přiběhlí němečtí turisté, že se nedaleko naší chaty udělalo kamarádovi špatně, ať zavolám doktora. Než jsem přiběhla s dekou, už byl mrtev. Byl to infarkt. Někdy lidé sami hazardují se svým zdravím. Vzpomínám si, jak se k nám v zimě pozdě večer dobýval asi třicetiletý muž v pohorách. Tenkrát byl velký vítr a mráz a on měl celý obličej omrzlý. Omrzlin už jsem zažila spoustu, tak si s ním vím rady. Ale tehle už byl v hrozném stavu. Neměl omrzlý jen obličej, ale už mu černaly i prsty u nohou. Chtěl se jen ohřát a pokračovat na Luční. Nepustila jsem ho a zavolala pohotovost. Řekli, okamžitě s ním přijďte. Ale bylo tak ošklivo a k dispozici jen sněžný skútr, že to nešlo. Ošetřovala jsem ho podle pokynů a první ranní rölbou jsem ho měla dopravit k lékaři. Ráno na tom nebyl o nic lépe, přesto ošetření odmítl, obul se a šel pryč. Jak to s ním dopadlo nevím, už jsem o něm neslyšela, ale neošetřené omrzliny mohou mít za následek i amputaci nohou. Když někdo večer přijde a chce přespat, tak ho tu samozřejmě necháme. Horší je to, když jsem tu sama. V zimě v noci mi klepá na okno nějaký člověk a úpěnlivě žadonil: Pane Výrovka, pane Výrovka, nechte mě tady. Neotevřela jsem. Pokračoval směrem k Luční. Vrtalo mi to pořád hlavou. Nakonec mi nedalo a v pyžamu jsem vyběhla ven a volala ho zpátky, ale ani se neotočil a šel dál. O žádném neštěstí hláška nepřišla, tak snad na tu Luční došel.

Začínají nám příjemné dovolenkové dny. Na Výrovce však pulsuje běžný

všední den. Samotná chata má jen sněžný skútr, při zásobování a dopravě využívá ratrak a Lavinu z Luční boudy. V osm hodin usedáme k vonavým rohlíkům, které už ve čtvrt na sedm přivezla rolba z Luční, kde se noc co noc pečou pro potěchu mlsných jazýčků. Rolba vyložila pečivo a naložila desetiletou Dášinu dceru Danu, kterou spolu s dětmi z Luční veze do Pece, odkud pokračují do Maršova do školy. Až bude ráno světlo, bude Danuška vyrážet sama na lyžích.

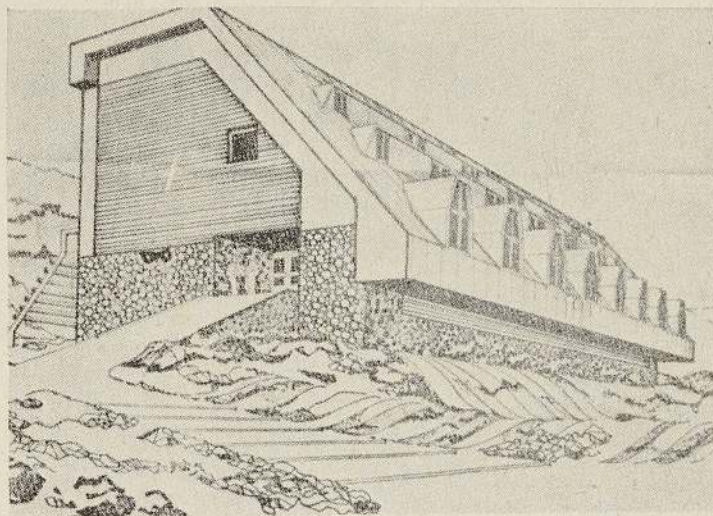
Hosté chaty se vydávají do stop, ale Výrovka neosiř. Poskytuje občerstvení okolo jdoucím turistům či běžkařům. Nejen horký čaj a grog jdou na dračku. Vynikající polévky, koláče a buchty jsou stejně vyhlášené jako rohlíky z Luční. Od rána do odpoledne je to tu horší než na Václaváku. Kolik těch lidí tudy projde, ptám se večer Dášy. Unaveně se usměje: „Mně se zdá, že tisíce. Přes den se nemohu dočkat, až odejdou, ale večer, zvláště když jsem tu sama, je tu tak pusto, že už se těším, až se ty davy zase druhý den přihnou.“

Běloučkový sníh, azurové nebe. Dubnové sluníčko má sílu. Výrovka už se pomalu proklubává ze sněhového pří-

byl několikrát přes noc zafoukán tak, že se člověk nemohl protáhnout. A tak se začínalo nanovo.“

Potýkáni se sněhem je pro stále obyvatele buď něčím zcela samozřejmým. Na drobné nákupy či s tříletou dcerou pokojské, která chodila do mateřské školy v Pece, vyjíždí Dáša na sněhovém skútru. Zatímco rolba potřebuje na cestu do Pece třičtvrtě hodiny, někdy až hodinu, skútru stačí patnáct dvacet minut. Má zase tu nevýhodu, že obtížněji překonává sněhové bar'ery. Kolikrát Dáša zapadla do sněhové závěje, že ani nebylo skútr vidět. Šestnáct lidí pak skútr vykopávalo.

Všechno, co jsme na Výrovce prožívali, patří minulosti. Její dny jsou sečteny. Letos na jaře se do chaty místo turistů nastěhovali polští stavebníci z firmy Budímex, kteří zde za necelé dva roky vybudují moderní hotel. Měl by sloužit již v zimě 1990. Dáša nás jím provede už dnes: „Bude mít 45 lůžek a čtrnáctičlenný personál. V přízemí bude samoobslužná restaurace pro pasanty a zvláště restaurace pro ubytované. V prvním patře

A nakonec Výrovka, jak ji budeme znát v roce 1990.

krovu. Ani se nechce věřit, že to tu před měsícem vypadalo jinak. Po chatě ani památky, pouze dva komíny vyčuhovaly ze zasněženého pláně. Uvnitř chaty musel jít život dál. „Podobné okamžiky už jsme zažili mnohokrát, ale nikdy ještě nebyla chata zapadaná tak, aby nebyla vidět. Ráno po šesté otevřete dveře, aby Danuška mohla jít do školy. A nemáte kam vyjít. Před vámi je sněhová stěna. Tak se musí najít nejméně zapadané okno, odhrabe se, a pak všechno co má ruce a nohy odnáší sněh v přepravkách a odhrabeným oknem ho vysypává ven. Než prohrabete takový desetimetrový tunel, trvá to celé dopoledne. Vždycky, když jsme zapadali, jsme tu měli chlapecké osazenstvo. Letos to odnesly studentky z jihlavského gymnázia. Ale zapojit se musely. Jinak by se nedostaly ven. Tunel

budou pokoje se sprchami a WC a sauna, ve druhém pokoji pro personál.“

Člověk si na těžké horské podmínky zvykne. Naučí se poskytovat první pomoc, zviádat údržbářské práce a vůbec si sám poradit. Nevdá mu, že nemůže k dopravě využívat vyhřáté tramvaje, ale že musí spoléhat na dobré lyže a nohy. Ví, že zapomenout něco při nákupu znamená další dvě hodiny namáhavé cesty. Dáša přiznává: „Život tu není lehký. Ale stojí za to. Večer lidé odejdou, vyjdete před chatu, nikdo ani živáčka, jen vy a hory. A máte překrásný pocit, že ty hory patří jen vám.“

LENKA ZRALÁ

Gustavo Thöni uvažuje nad svým přítelem Tombou

To musí být podivná, když spolu někam vyrazí. To už může ulicí pochodovat rovnou sekaná se slehačkou. Není většího protikladu — tichý Thöni, který před svými fanoušky utíkal a vedle něj Tomba, muž, jehož průměrně intenzivní projev radosti připomíná finále v operě. Právě se s kýmisi dohaduje:

„Je to tak. Dobré lyžařky jsou vždycky dobré milenky.“

„Já myslel, že jenom slalomářky,“ vmísí se tiše a potměšile do rozhovoru Gustavo. Kolem očí mu hraji faunovské paprsky.

„Kdepak! Všechny! Úplně všechny...“ usměje se nad svým nápadem Tomba.

„A jakpak je to u mužů?“

„Úplně stejně,“ volá Tomba na celý lokál. „Jsem nejlepší na světě v lyžování i v milování!“

Gustavo, řekněte, jaká je vaše role v Tombově životě?

Patřím k nemnoha lidem, jimž Tomba naslouchá.

To myslel vážně, když řekl, že je nejlepší lyžař na světě?

Vy mu věříte něco z těch jeho prohlášení? Proč se tedy rovnou nezeptáte, jestli není namyšlenec, flamendr, alkoholik, darebák, hazardér — to všechno se o něm říkalo a on to všechno potvrdil slovy: Ano, takový jsem. Ne, nemyslel to vážně, což je paradox.

TEN KANÓN NESTŘÍLÍ

Jak to?

Protože nejlepší na světě je.

Co vy osobně považujete na Tombovi za mimořádné?

Fyzické předpoklady.

Můžete o nich říci něco bližšího?

Například: neznám lyžaře, který by v benčpresu zdvihl více než 80 kg; výjimkou je Pramotton, který zvedá 100 kg. Tomba ovšem 115! Nebo jeho časy v běhu. Předem

upozorňuji, že všechny zaběhl bez startovních bloků a treter:

30 m	3,89 s
60 m	7,03
100 m	11,2
300 m	37,0
1000 m	2:54,0

A nejsou to výkony vzešlé z žádného enormního vypětí — maximální tepové hodnoty, to je také obdivuhodné, u Tomby dosahují 178 pulsů za minutu.

Takový typ, tvrdí pamětníci, dosud mezi elitou lyžařů nebyl. Nebo vy sám jste někoho podobného znal?

A víte, že mě napadá srovnání. Podobně vystupoval Jim Hunter, přezdívaný Jim Džungle. Prohlížel si tratě odspodu nahoru, uměl se pověsit za malíček na okenní římsu, závodil v počtu kliků na jedné ruce. Ale proti Albertovi — nikdy nedokázal svoji sílu lyžařsky zužitkovat.

Snímky ČTK

Tomba si koleduje o přezdívky. Na jedné straně mu říkají La Bomba, ale na druhé taky Exot. Vy ho dobře znáte, jaké přirovnání byste zvolil?

„Kanón napěchovaný dynamitem. S jednou zvláštností — je to kanón mírumilovný, nikdy nestřílí.“

Je těžkým oříškem pro trenéry?

Ani v nejmenším. To je rozšířený omyl. Když vyhrává, chce slavit, to mu nezazlívám. Ale když trénuje... poslyšte, neznám odpovědnějšího lyžaře. Je neúnavný pracant a pilný žák. Docela snadno se obejde bez diskoték, ctitelek i vína.

V dubnu řekl jednomu novináři, že končí. Co vy na to?

On říká ledacos. Ale na druhé straně nikdo nemůže vědět, jak zareaguje, až jeho vítězná série skončí. Bude bojovat, nebo se vzdá? Vlastně ani jeho přátelé o něm moc nevědí, snad jen, že nedokáže reagovat negativně nebo podrážděně.

Miluje prý rychlá auta — jezdí sportovním Ferrarri. Souvisí to nějak s jeho povahou?

Vy se jinými slovy ptáte, jestli je lehkovážný nebo tak trochu dobrodruh. Takže odpovím — není. Má velice daleko k tomu, aby vyhledával riziko. Má rád příjemné stránky života, nikoliv drama. Takoví lidé riskují jen ve špatných filmech. Už jsem vedle něj v autě seděl. Jel bezpečně, spíš opatrně...
-pbu-

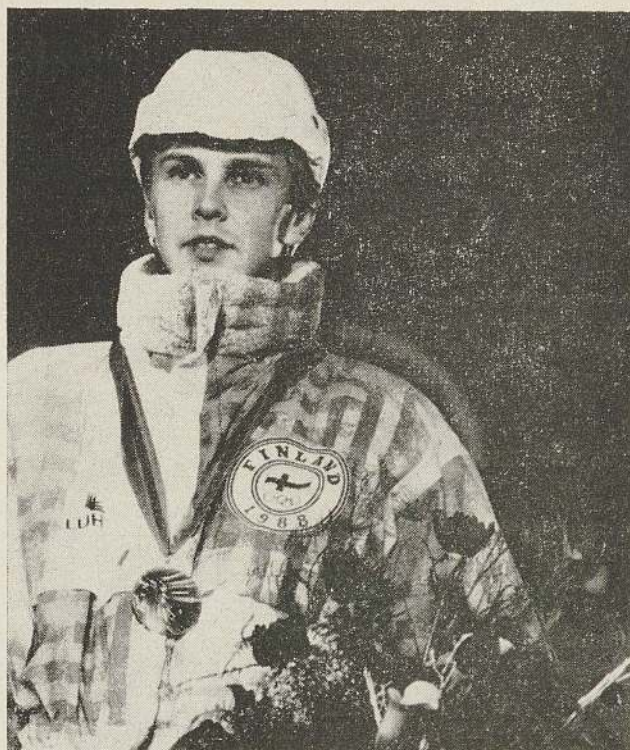
NEJLEPŠÍ ZOH VŠECH DOB ?

● REKORDY NEPADALY V METRECH A SEKUNDÁCH, ALE V DOLARECH ● JAK JE MOŽNĚ, ŽE FIS NEMOHLA MLUVIT DO VÝBĚRU SPORTOVIŠŤ? ● NEJDRAŽŠÍ ANTIDOPINGOVÝ PROGRAM HISTORIE ● AUTOŘI BĚŽECKÝCH A SJEZDOVÝCH TRATÍ PORUŠOVALI PRAVIDLA ● MEZI TŘIADVAČETI NEJVŠESTRANNĚJŠIMI BĚŽCI A BĚŽKYNĚMI ČTYŘI ČESKOSLOVENŠTÍ REPREZENTANTI ● PROJDE Z AKROBATICKÝCH DISCIPLÍN JEN JÍZDA V BOULÍCH? ● KOLIK STRÁŽCŮ HLÍDALO OLYMPIJSKOU VESNICI?

Text: dr. OTTO KULHÁNEK, ČLEN MEZINÁRODNÍ KOMISE VSL ÚV ČSTV
Snímky: BOHUMIL HYNEK, ČTK a archiv

„The best games ever“ — nejlepší hry všech dob slibovali kanadští pořadatelé. V posledních dnech před zahájením her se slib stal sloganem do omrzení opakovaným. Olympijské heslo „Citius, Altius, Fortius“ — rychleji, výše, silněji, se dosud nehodilo na nikoho tak trefně, jako na Kanadany s jejich superlativní mentalitou. Když však přišel všední olympijský den se svými malými a velkými problémy, začal se lesk sloganu pomalu vytrácet.

Olympic Games se změnilo ve Windy Olympic Games — větrné. Pravda je, že se nakonec podařilo vše zvládnout: Příprava jednotlivých závodů byla provedena na vysoké technické úrovni, byly podány vynikající sportovní výkony jednotlivců i družstev. Sportovní svět zažil mezi 13.—28.

Michail Děvjatarov a Matti Nykänen

únorem 1988 nejdelší, nejdražší a technicky nejnáročnější zimní olympijské hry.

Nicméně, velmi brzy po skončení her, přinášel odborný tisk, zejména v Evropě, také kritické hlasy. Některá hodnocení byla zásadního charakteru. Objevovaly se dodatečné informace, na které během her nezbýval čas. Jistě, při každém retrospektivním pohledu je možné se dívat dvojími brýlemi. Výsledek pak závisí na brýlích, může být negativní — počasí, vítr, komercializace; může však být také pozitivní — vynikající sportovní výsledky, atmosféra her, diváci, radost, nadšení atd. Pokusím se předložit čtenářům Lyžařství několik informací respektive zajímavostí z obou kadrubů. Dokumentují, že pořádání tak rozsáhlého sportovního podniku je v podstatě velkým dobrodružstvím.

CHINOOK

Počasí a vítr se v Calgary staly — jak bylo v odborných kruzích očekáváno — velkou olympijskou strastí. Tréninky a závody byly narušovány pověstným chinookem; rozmarným, fohnu podobným větrem, nauocím rovinnatou prérií ze Skalistých hor. S výjimkou běhů ovlivnil soutěže všech lyžařských disciplín. Některé závody, především skokanské se podařilo provést jen s námahou a velkou dávkou štěstí.

O nesmyslu na vrchu Paskadoo v Canada Olympic Parku před branami Calgary, doslova do větru postavených skokanských můstcích, bylo během her a po nich mnoho hořeno a napsáno. Předem známo bylo i to, že sjezdářům na Mount Allan by vítr mohl natropit ledajakou nepříjemnost; podle místních statistik je v rekreační oblasti Kananaskis s kopcem Mount Allan ze 100 dnů jen 6 dnů bez větru.

Pozměněn byl i původně navrhovaný termín her 23. 2.—6. 3., byť podle několikaletého sledování by normální zima bez výraznějšího vlivu větru právě v tomto termínu byla nejpravděpodobnější. Po jednáních mezi MOV, Organizačním výborem (OV) a televizní společností ABC však byl termín her posunut o 10 dnů dopředu. Pro prezentaci na obrazovce byl nový termín zřejmě výhodnější (1).

Technické obtíže během her byly nakonec mnohonásobně větší, než bylo prognózováno. Důsledky komplikovaných situací na můstcích a sjezdových tratích doléhaly nejtěživěji na závodníky; systematické tréninky nebyly možné a opakované čekání na starty stálo mnoho nervů.

KOMERCIONALIZACE

Vinu na nespokojenosti s průběhem her nelze přičíst jen větru, nýbrž především stále vzrůstajícímu vlivu televizních společností na sportovní provedení soutěží, komercializaci olympijských ideí a degradaci závodů na divadlo.

Ten, kdo platí, také rozhoduje. Televizní společnost ABC zaplatila za přenosová práva 309 miliónů dolarů. Tento ojedinělý „rekord“ umožnil provedení her ve „vlastní režii“, bez jediného dolaru dotace ze strany státu. Finanční bilance her skončila ziskem 35 miliónů kanadských dolarů, hodnota nově postavených sportovních zařízení činí 300 miliónů. Do letních OH v Soulu investovala televizní společnost NBC dokonce 502 miliónů dolarů. Reklamním miliónům se již nikdo nedokáže ubránit.

Ještě nikdy v minulosti nebylo napsáno o olympijských hrách, olympijských ideálech a budoucnosti olympijského hnutí tolik, jako v souvislosti s Calgary. Aby Evropan snáze pochopil celé dění, je snad nutno říci: hry takového řádu, jaké byly provedeny v Calgary, musí nutně vyvolat i negativní ohlasy. OH by také neměly být vzájemně srovnávány. Hry v Calgary byly typickými hrami pro Kanadu, pro mentalitu Severoameričana a již z tohoto důvodu nemohou být srovnávány s hrami, provedenými v Sarajevu nebo v Sapporu. Také reklama má v severoamerickém sportu zcela rozdílnou hodnotovou úroveň než ve sportu v Evropě. A konečně z hlediska své historie je Calgary městem velkých show, není centrem čistých sportovních ideálů. To vše našlo výraz ve formě provedení her, které se v konečném efektu staly velkolepým festivalem.

PROBLÉMOVÁ SPORTOVIŠTĚ

Mezinárodnímu olympijskému výboru a od r. 1984 také pořadatelům OH se vede dobře. Díky stále širšímu okruhu sponzorů jim peníze tečou jako naftové prameny v Albertě. Švýcar Raymond Gafner, hlavní administrátor MOV, řekl v interview: „70 % z televizních příjmů získává OV her, 30 % MOV a NOV. Z celkových 100 % získává MOV 7,5 %. K udržení akceschopnosti MOV je na celé čtyřleté období zapotřebí 90 miliónů švýcarských franků.“ Hry však zůstaly „čisté“. Neexistovaly reklamy na plakátech a startovních číslech. „Mohli bychom touto cestou získat milióny, ale nechceme hry zcela komercializovat. Chráníme je před tím,“ prohlásil Juan Antonio Samaranch, předseda MOV.

Už byla řeč o tom, že provedení ZOH financovaly téměř výlučně televizní společnosti a pořadatel byl nucen přistoupit na kompromisy, mimo jiné ve dvou zásadních otázkách: v koncepci umístění sportovišť a ve stanovení časového programu. V obou případech došlo k pochybnému rozhodování.

Jak to vlastně s volbou sportovišť bylo? Bezprostředně před zasedáním MOV v Baden-Badenu v roce 1981 napsal Frank W. King, předseda OV her: „Kanada nabízí ideální podmínky, jak topografické, tak klimatické.“ V Baden-Badenu pak MOV pověřil pořádáním her město Calgary; sjezdové závody byly plánovány do Sparrowhawk, vzdáleného 30 km od olympijské vesnice, skokanské můstky a bobová dráha měly být budovány v Bragg Creek 50 km od olympijské vesnice. Obě místa byla poměrně málo vystavena větrům. **Dva roky po rozhodnutí v Baden-Badenu zveřejnila vláda Alberta definitivní rozhodnutí o vybudování sportovišť v Mount Allan a v Canada Olympic Parku. MOV byl postaven před hotovou věc. Je ovšem možné, ne-li pravděpodobně, že MOV změny v dobré víře a bez úámitek odsouhlasil.**

Pokud jde o Mezinárodní lyžařskou federaci (FIS), prohlásil její předseda Marc Hodler na dotaz novinářů, že vliv FIS při výběru problematických míst pro sjezdové disciplíny a skoky v Calgary byl „nulový“. To zní podivuhodně, vždyť každý sportovní svaz je odpovědný za kontrolu a odborné vedení svého sportu. Svazy jsou také zapojeny do procesu rozhodování MOV. Zalistujeme-li v historii ZOH posledních 16 let, zjišťujeme, že terény 1972 v Sapporu, 1980 v Lake Placid, 1984 v Sarajevu a letos v Calgary byly problémovými, pro OH vlastně nevhodnými. Jedině v Innsbrucku před 16 lety proběhly ZOH bez problémů, harmonicky, přičemž Innsbruck zaskakoval za Denver.

Je zřejmé, že MOV ani v případě Calgary nebyl dostatečně bdělý. FIS pak patrně opomenula důrazně a s rozhodností upozornit na problémy, které při chybné volbě terénů mohou nastat. V každém případě by MOV v technických otázkách měl více respektovat odborná stanoviska federací. Organizační výbor her nesmí rozhodovat na základě komerčních úvah, závodníci, a jen oni, musí být hlavním článkem her.

ZOH 1988 potvrdily, že OH a olympijské ideály se silně změnilly. Úlohou všech zúčastněných bude tento razantní vývoj usměrnit a uvést do správných kolejí, tu nebo onde zatahnout i na záchrannou brzdou. **Musí platit zásada, že tam, kde nebylo uděláno vše pro zajištění nejlepších podmínek pro závodníky, přestává vrcholový sport být sportem; tam jsou pošlapávány také olympijské ideály.**

DOPINK

Sportovní svět po dlouholetém váhání dospěl konečně k názoru, že dopink se stává nejhorší metlou moderního vrcholového sportu a je nutné s tímto nešvarem radikálně a rychle skoncovat. J. A. Samaranch při různých příležitostech také v Calgary vypověděl dopinku nekompromisní boj. V Soulu bude již praktikováno také průkazné šetření o krevním dopinku.

Calgary zažilo dosud největší antidopinkový program v olympijské historii. Nikdy ještě nebyly přípravy na ZOH v dopinkové analytice tak rozsáhlé. V exkluzivní laboratoři Foothills nemocnice bylo provedeno celkem 450 zkoušek moče, zapláceno bylo 1,5 miliónu dolarů. Podle pravidel MOV byli z 1500 startujících závodníků a závodnic testováni: všichni medailisté, všichni umístění na 4. místě a jeden další vylosovaný účastník.

V Sarajevu byl ze 300 testů jeden pozitivní, v Calgary žádný. To byl velmi dobrý výsledek, který však nesmí mýlit. FIS se na svém kongresu, konaném začátkem června v Istanbulu, problémem detailně zabývala a rozhodla přistoupit k zakročování proti lékařům, trenérům, vedoucím družstev a závodníkům, kteří poruší předpisy o zákazu dopinku.

Varující jsou fakta, zveřejněná na mezinárodní konferenci zdravotníků koncem června t. r. v Ottawě: **ze 37 000 namátkově provedených antidopinkových testů sportovců bylo 854, neboli 2 %, pozitivních.** Alexandre de Mérode, předseda zdravotní komise MOV, zakončil konferenci slovy: „...musíme bojovat a vrátit sportu jeho čistotu i poslání.“

KAM KRÁČÍ LYŽOVÁNÍ

Z pověření nejvyšších orgánů MOV byl v Calgary sedmdesátiletou mezinárodní skupinou vědců ze SSSR, Finska, NSR, Jižní Koreje, USA a Kanady realizován velkoryse rozplánovaný projekt výzkumu v šesti zimních sportech, ve skoku, v běhu, v biatlonu, lyžařské akrobacii, rychlobruslení a bobovém sportu. Vyhodnocení dat celého projektu bude publikováno začátkem příštího roku a bude nabídnuto trenérům a svazům. Rozpočet na celý projekt činil milion švýcarských franků a byl z velké části kryt dotacemi sponzorů.

Ve skoku došli výzkumníci ke zjištění, že odchylka čtyř milisekund (0,004 s) od času ideálního odrazu odpovídá jednomu metru délky skoku. Na základě filmových záznamů byl každý let trojdimenzionálně rekonstruován. První poznatek: **odraz je důležitější nežli let!** Že Nykänen letolel nejdále nepřekvapilo, protože se odrazil s vysokou přesností.

Hubert Strolz

Před rokem při předolympijské zkoušce označil Odd Martinsen, předseda běžecké komise FIS, olympijské běžecké tratě za mimořádně těžké. Závodníci a trenéři opoňovali: „Kdo je ve formě, uspěje na každé trati.“ Profily tratí v Canmore měly jen výstupy a sjezdy bez plošších mezlúseků, šlo o tratě určené především pro maximálně trénované závodníky s velkým fyzickým fondem. Mezinárodním soutěžním řádem (MSŘ) stanovené výškové rozdíly (HD) sice v žádné distanci nebyly zcela využity, jiná však byla situace u celkového stoupání (MT). U všech krátkých a nejdělsích tratích mužů i žen byly horní limity, stanovené MSŘ, překračovány, na 50 km dokonce o 150 m. Jen u středně dlouhých tratí nebyly horní limity zcela dosaženy. To vnučuje otázku: **znamená to nový trend ve vývoji běhu na lyžích, nebo jde o nedisciplinovanost autorů tratí?** FIS přece profily tratí znala dva roky před zahájením her a MOV je musel schvalovat.

A ještě dvě poznámky k běhům: V Canmore výrazně stoupl význam materiálu. Příprava lyží pro závod, tato pro laika málo srozumitelná věda, povede zvolna k absurdnostem: trh pod tlakem konkurence je stále zaplňován novými výrobky. Poměry pomalu podobné, jako v automobilovém sportu, kde kvalita materiálu častokrát převyšuje umění závodníka. Léta se ve FIS hovoří o tom, že běh na lyžích by měl být zpopularizován. Na kanadské pódě bylo v tomto směru uděláno málo. Celý týden startovali běžci a běžkyně ze stadiónu, pak zmizeli na delší

dobu v lese, proběhli kolem výsledkové tabule stadiónu a doběhli do cíle. Teprve potom byla pro zbylé závody instalována na stadiónu velkoplošná obrazovka tak jako ve skoku a ve sjezdových disciplínách.

Bilance Mount Allan dopadla, po mnoha obtížích, nakorec pozitivně. Tratě byly olympijsky náročné, převážně dobře preparované, organizace a sportovní výkony měly mimořádně vysokou úroveň.

Nejnáročnější tratí byla nepochybně sjezdová trať mužů, dílo Švýcara Bernharda Russiho, mistra světa 1970 a olympijského vítěze 1972. Asistoval mu Kanaďan Ken Read, vítěz pěti sjezdů SP 1976 až 1980. Oba tedy autoři s nejlepší vizitkou. Trať viděna očima trenérů: Russi vybudoval trať olympijské náročnosti, strmější a rychlejší než je Streif v Kitzbühelu. Extrémně náročná byla v horním úseku svými zatáčkami, dole skoky a dvojskokem, ve středním úseku krátkými protisvahy a dlouhými přímými jízdami. Na celé délce nedala závodníkovi „odpočinout“. Obtížné bylo najít nevhodnější stopu, neboť pro časté přechyzení příčných vln nebylo do poslední chvíle vidět do brány. Maximální strmost 79 % (průměr 29 %), dosažená tempa 130–140 km/h, skoky až 50 m dlouhé. Náročná byla i ženská sjezdová trať.

Stanovisko Russiho proti námitkám vzhledem k přílišné náročnosti: „Trať nebyla stavěna pro špatné jezdce.“ Proti tomu se ozvaly také kritické hlasy, dokonce i z odborných kruhů FIS. Vytýkáno bylo jasné porušení čl. 701.4 MSŘ [naše Pravidla 702.1.4]: „...především terénní vlny, které závodníky vynášejí do vysokých a dlouhých skoků, musí být zarovnané...“ **Při nájezdu na první skok Skunk Bump viděl závodník jen horizont odskoku, nikoli další bránu — opravdová zkouška odvahy pro méně zdatné jezdce.** Dosud však ze strany FIS nezaznělo žádné oficiální stanovisko. Tak jako u běhu není ani zde jasné, zda jde o vývojový trend sjezdu, jemuž budou pravidla přizpůsobena nebo o nerespektování pravidel MSŘ autorem. **Při velkém respektu k Russimu a jeho dílu je třeba říci, že také on a snad především on, jako pověřenec FIS pro bezpečnost sjezdových tratí, musí respektovat MSŘ — na ZOH nelze experimentovat.**

Kloubové tyče ve slalomu na vrcholných soutěžích existují již od roku 1980. V olympijské sezóně 1988 se slalomu s kloubovými tyčemi dostalo plného uznání: italská superhvězda Alberto Tomba modifikovanou technikou získal novou éru slalomu. Tomba, vůdčí osobnost nové slalomové techniky — experti k němu řadí Armina Bittnera (NSR), Huberta Strolze a Bernharda Gstreina (oba Rakousko), Švýcara Paula Accolu a další mladé slalomáře Tombovy generace — ti všichni vyrůstali s kloubovými tyčemi a nemuseli se přeučovat. **Tito mladí závodníci atletického vzrůstu jsou fyzicky predestinováni „dravě odhazovat“ tyče z cesty.** „Klasičtí“ slalomáři se museli přizpůsobovat, přeučovat se z technik jimi po léta užívaných. Jen málokdo z nich má ještě šanci na špičkové umístění. Stenmark a Križaj jsou typickými představiteli oně „klasické“ slalomové školy — v této sezóně byli oba novou vlnou překonáni. Tolik hlasy odborníků.

V Calgary se tak jako v předchozích pěti letech znovu hovořilo o kombinaci. Na otázku novinářů, zda kombinace ještě má existenční oprávnění a zda ji FIS v budoucnu bude dále podporovat, odpověděl Gian-Franco Kasper, generální sekretář FIS: „Ano, v každém případě. **FIS je přesvědčena, že kombinace může posílit tendence k všestrannému lyžování a zbrzdí vývoj k extrémní specializaci.** V předsednictvu FIS jsme — s výjimkou jediného hlasu — byli všichni pro udržení a podporu kombinace, jednoho ze tří původních závodů, ze kterých závodní sjezdové lyžčvání vyrůstalo. Krom toho pokládá FIS kombinaci za prostředek, jak zainteresovat co nejvíce jezdce a jezdčky ve sjezdu.“

Již delší dobu hledá FIS pro kombinaci novou, vhodnější formuli: sjezd a slalom ve třech kolech, z nichž dva nejlepší výsledky by se započítávaly do konečného výsledku, nebo slalom a obří slalom společně v jednom kole odpoč. Poslední navrhovaný model, v jednom závodě na dlouhé sjezdové trati odjet slalom, obří slalom a sjezd, byl v Istanbulu odmítnut již ve sjezdové komisi FIS jako neuskutečnitelný. Prognózovat budoucnost kombinace je v současné době nemožné, každá předpověď by nebyla ničím jiným, než spekulativní úvahou.

VŠESTRANNOST V BĚHU

Stále se hovoří o všestrannosti a potlačení extrémní specializace ve sjezdovém sportu. Naproti tomu v běhu existují v současné době čtyři disciplíny a dvě techniky klasická a volná. A překvapivě velká všestrannost! Následujících 23 běžkyň a běžců absolvovalo všechny čtyři olympijské soutěže v běhu (v závorce jejich výsledky, ženy 5, 10, 20 km, muži 15, 30, 50 km, jakož i štafety):

Ženy — Finsko: Marjo Matikainenová (1., 3., 13., 3.); Marja-Lisa Kirvesniemiová (5., 9., 12., 3.); NDR: Simone Opitzová (13., 10., 5., 5.) a Kerstin Moringová (19., 25., 7., 5.); SSSR: Tamara Tichonovová (2., 5., 1., 1.); Švédsko: Marie-Helena Westinová (7., 8., 11., 6.) a Anna Lena Fritzonová (17., 13., 10., 6.); Švýcarsko: Evi Kratzerová (14., 11., 14., 4.) a Christina Gilliova-Brüggerová (14., 18., 4., 4.); ČSSR: Lubomíra Balážová (30., 27., 33., 7.), Alžběta Havrančíková (29., 31., 13., 7.) a Viera Klimková (22., 35., 17., 7.).

Muži — Finsko: Harri Kirvesniemi (8., 9., 22., 8.); Norsko: Vegard Ulvang (7., 3., 4., 6.) a Pal-Gunnar Mikkelsplass (2., 6., 9., 6.); SSSR: Michail Děvjatjarov (1., 4., 25., 2.) a Sergej Prokurov (18., 1., 38., 2.); Švédsko: Jan Ottosson (16., 16., 6., 1.), Gunde Sván (13., 10., 1., 1.) a Torgny Morgen (24., 11., 28., 1.); Švýcarsko: Andi Grünenfelder (35., 26., 3., 4.); ČSSR: Ladislav Švanda (19., 17., 15., 3.).

LYŽAŘSKÁ AKROBACIE — EXPERIMENT

V Calgary byla lyžařská akrobacie (LA) poprvé zařazena do olympijského programu, ovšem jen ukázkově, spolu s dalšími třemi sporty. Šlo o jakousi zkoušku způsobilosti pro případné definitivní uznání za olympijský sport. J. A. Samaranch před zahájením první ukázky řekl: „Obstojí-li LA před diváky, může být již v roce 1992 v Albertville zařazena do olympijského programu. Rozhodujícím bude úspěch při demonstraci a souhlas FIS. Bude-li FIS souhlasit, stane se LA jednou z lyžařských disciplín.“

Jak uspěla LA v zatěžkávací zkoušce? Ani lyžařští akrobati nebyli ušetřeni problémů s větrem. V královské disciplíně, ve skoku, absolvovaly závod v plánovaném termínu jen ženy, start mužů musel být pro silný vítr odložen. Proběhly tři akrobatické disciplíny — skoky, jízda v bouřích a balet; kombinace výhodnocována nebyla. Divácký zájem byl mimořádný; jednotlivé závody zhlédlo 140 tisíc diváků.

Nejen divácký zájem, ale i dva pády, Američana Cris Haslooka a Marie Quintanové ve skoku, vyvolaly živou diskusi v kanadském tisku. Silně bylo kritizováno povolení startu Američana, který utrpěl úraz již v tréninku (otřes mozku) a v závodě se znovu zranil. V důsledku obou úrazů navrhla zdravotní komise MOV uložit závodníkům a závodnicím obligatorní používání přilby v závodě ve skoku.

Na kongresu FIS v Istanbulu bylo o akrobacii a jejím případném uznání za olympijský sport rovněž diskutováno. V předsednictvu FIS byly názory pro i proti. Proti uznání byly uváděny tři důvody: nebezpečnost, zejména ve skoku, silně subjektivní charakter rozhodování, baletu bylo vytýkáno, že má málo společného s lyžováním. **Plenární zasedání kongresu rozhodlo doporučit MOV zařadit do programu her 1992 jednu disciplínu, a to jízdu v bouřích. Konečně rozhodnutí učinil MOV na svém zasedání v září 1988 v Soulu. V mezidobí programová komise MOV navrhla nezařadit LA mezi olympijské sporty. Lyžařská akrobacie tedy zkouškou ohněm na výbornou neprošla.**

BEZPEČNOST NADE VŠE!

Bezpečnost účastníků her byla jednou z hlavních starostí organizátorů. Byla zajišťována obsáhlými, do detailu plánovanými, opatřeními. Od 1. 2. 1988 bylo nasazeno asi 2000 policistů a 950 „pomocných šerifů“, vycvičených z dobrovolných pracovníků.

Heslo „Bezpečnost především“, stálo město Calgary, provincii Alberta a spolkovou vládu v Ottawě 25 miliónů švýcarských franků. Příprava byla zahájena již v roce 1981 hned poté, co Calgary v Badenu zvítězilo v boji

Pirmin Zurbriggen

o přidělení her. Ve městě bylo ustaveno „Spojené bezpečnostní velení“, složené ze státní policie a kanadské královské jízdní policie, operující po celé zemi. V postranních uličkách Calgary hlídkovali policisté v civilním oblečení, Plainclothes.

Mnichovský masakr 1972, při kterém přišlo o život 11 Izraelců, který otrásl celým světem, ještě straší. Rick Austen, velitel jednotky odpovědné za bezpečnost v olympijské vesnici prohlásil, že jim Mnichov stále ještě leží v hlavě. **Z hlediska bezpečnosti byla — vedle luxusního hotelu Palliser, sídla MOV — olympijská vesnice v univerzitním areálu jakýmsi neuralgickým bodem.**

Na podzim 1986 byla na rýsovacích prknech navržena opatření, která byla do zahájení her do puntíku splněna. Celá oblast byla obehnaná dvojitým, 14 km dlouhým a přibližně 3 m vysokým plotem, na kterém byly hustě instalovány kamery. Ve dne v noci hlídkovala komanda se psy, aby ochránila očekávaný příchod 2600 závodníků, trenérů a funkcionářů. I na střeších byli umístěni pozorovatelé. Kolik pořádkových sil bylo v olympijské vesnici nasazeno, zůstalo dodnes tajemstvím.

Pomocí vojska — v r. 1976 v Montrealu bylo nasazeno asi 9000 vojáků — se organizátoři vědomě zřekli, aby nebyl rušen obraz o mírových a přátelských hrách. Tentokrát, 4 roky po mnichovských katastrofě, byla situace také mnohem drastičtější. **Kanadané ovšem chtěli vyloučit i jakoukoliv náhodu. Proto denně kontrolovali také pokry účastníků her.** Pozadím tohoto opatření byla otrava potravin, která postihla 520 policistů při návštěvě papeže v roce 1984. „Doufáme v nejlepší, ale jsme připraveni na nejhorší,“ řekl Rick Austen novinářům při zahájení her. Retrospektivně je možno říci, že bezpečnost účastníků her byla zajištěna dokonale.

K ALBERTVILLE

Nechci vyvolat dojem, že ZOH 1988 nesplnily svůj účel. Odklady a odřeknutí nelze ve sportech, prováděných ve volné přírodě, nikdy zcela vyloučit. Ze sportovního hlediska — při vši oprávněné kritice — to byly dobré hry i když nebyly nejlepšími hrami všech dob, jak bylo příliš často opakováno.

Provedení ZOH 1992 bylo svěřeno městečku Albertville ve Francii. Calgary, velké město jako samá Kanada, se postaralo o superlativy en masse. Albertville, malé městečko s 20 tisíci obyvateli v Savojských Alpách, bude nepochybně družnější a srdečnější. Proto však jeho úloha nebude snazší. Po větrných hrách 1988 by problémy v Albertville měly odpovědné činitele z MOV, ale i z FIS, zamítat dvojnásob. Článek 23 Olympijské charty stanoví: „MOV je poslední instancí, nejvyšší autoritou při řešení otázek, jež se dotýkají OH. MOV přenáší svou pravomoc na mezinárodní sportovní federace, pokud jde o technickou kontrolu jimi řízených sportů.“ **MOV nesmí podlehnout diktátu televizních společností ani soukromých podnikatelů, musí být schopen ubránit a uplatnit svou řídicí funkci.**

Prezident MOV J. A. Samaranch byl s Calgary spokojen a je přesvědčen, že všechny soutěže byly regulérní a olympijská zima byla v pořádku. **Bude proto nutné, aby spolupracovníci a poradci svému šéfu nalili čistého vína.**

POVZBUZENÍ

„HLAVNÍM LYŽAŘSKÝM MOTIVEM NEMŮŽE BÝT POUZE TRÉNINK A VÝKON, ALE I KOLEKTIV, V NĚMŽ LZE PROŽÍT S LYŽOVÁNÍM NEVŠEDNÍ ZÁŽITKY.“

S předstihem splněným plánem rozvoje členské základny do roku 1990 se svaz lyžování ČÚV ČSTV s 60 032 organizovanými členy a 755 oddílů v 64 okresních svazech stal po kopané druhým nejsilnějším českým sportovním svazem. Úspěšné bilancování na konferenci, která se konala 18. června v Praze, je povzbuzením a současně závazkem pro další zlepšení práce na všech úsecích.

Od roku 1983 bylo založeno 77 nových oddílů a členská základna se zvýšila o 9366 členů. Celkově tvoří dospělí 57,4 %, žactvo 31,6 % a dorost 11 % členské základny. Negativní jevy se projevují v organizovanosti mládeže dorostového věku, kterou i při řadě přijatých opatření se nepodařilo zvýšit na stanovených 15 %. Rezervy spatřuje vedení svazu především v těsnější součinnosti lyžařských oddílů se středními školami a středními odbornými učiteli, ale nelze opomenout ani motivaci této kategorie pro výkonnostní lyžování.

U značné části oddílů přetrvává jednostranné zaměření na výkonnostní lyžování a dosahování nejlepších výsledků v soutěžích. Lyžaři mající zájem pouze o rekreační lyžování jsou většinou na okraji jejich zájmu. Proto je nezbytné činnost lyžařských oddílů postupně měnit, rozšiřovat formy masového lyžování, které vyhovují zájmům a potřebám dalších členů, jak připomenul ve zprávě předsednictva Mirko Prokop. Je třeba si uvědomovat, že převážná část žactva a dorostu nemůže mít vrcholové perspektivy a bude se vyžívat ve výkonnostním nebo masovém lyžování pro svoji radost a potěšení. Hlavním motivem nemůže být pouze trénink a výkon, ale i kolektiv, v němž lze prožít s lyžováním nevšední zážitky.

Z hlediska těchto požadavků je třeba přehodnotit a motivovat práci trenérů, cvičitelů, funkcionářů a způsob jejich přípravy. Vzájemná symbióza výkonnostního a masového lyžování se osvědčila ve Škodě Plzeň, Lokomotivě Teplice a dalších oddílech.

Plnění koncepčního materiálu Základní předpoklady dalšího rozvoje masového lyžování do roku 1990,

zpracovaného v roce 1979 a uveličovaného materiálu k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně technických sportů ročními plány všech článků svazu jsou základními předpoklady dalšího masového rozvoje lyžování.

Významným prostředkem k získávání mládeže a dospělých jsou náborové a masové soutěže, zejména plnění podmínek odznaku Lyžař ČSR. Stále stoupající počty startujících se mohou pochlubit tradiční dálkové běhy Jizerská padesátka, Jablonecký maratón, Krušnohorská padesátka, Šumavská stopa a další, ale i akce Ve stopě Jizerské padesátky a Zlaté lyže, Pražská vločka, Jízdenka za zdravím a mnoho regionálních soutěží. Pro novou sezónu je připravena soutěž o Spartakiádní vločku a zajištěna výroba 200 000 odznaků.

O správnou lyžařskou výuku i neorganizovaných lyžařů se stará 155 veřejných lyžařských škol. Od roku 1983 jejich počet vzrostl o 61 s pravidelnou roční účastí 30 000 žáků, kterým se věnuje 2900 cvičitelů.

Na vybavování VLS se dotacemi podílí Česká státní pojišťovna při plnění Zábranného programu. Cvičitelé pomáhají na zimní pionýrské rekreaci ROH, jakož i podnikových rekreacích, při výchovně výchovných lyžařských zájezdech žáků základních a středních škol a při organizování náborových soutěží.

Zvýšená péče je věnována sportovně talentované mládeži. Do tohoto systému je zapojeno 1100 žáků sportovních tříd a 276 členů tréninkových středisek mládeže.

Podarilo se obnovit komplexní testování členů TSM, upravit věkové členění, zvýšit počty dnů výchovných táborů pro starší žactvo a dorost, svou činnost zahájil metodik svazu pro sportovně talentovanou mládež.

Zkvalitnil se tréninkový proces, byl zpracován návrh na dlouhodobé výchovné tábory, zdravotnické zabezpečení apod. V uplynulé sezóně se uskutečnily první dlouhodobé výchovné tábory pro nejlepší sportovce dorostového a posledního ročníku žakovského věku z TSM a lyžařských oddílů v předzávodním období s cílem zabezpečit

soustředěnou a kvalitní přípravu na sněhu.

V oblasti výkonnostního lyžování návrhy trenérských rad bylo 29 lyžařských oddílů zařazeno do trvalého sledování s cílem vytvářet širší základnu pro výběr závodníků do jednotlivých článků vrcholového sportu. Je jim věnována trvalá pozornost přednostním zasiláním metodických materiálů, zvaním trenérů na aktivity trenérských rad, uskutečňováním metodických návštěv, zaměřených především na úroveň tréninkového procesu.

Ucelenou soustavu přebornických a národních klasifikačních závodů, řízených VSL ČÚV ČSTV, tvoří každoročně 35–40 závodů. V průběhu pětiletého funkčního období se jich zúčastnilo 40 000 startujících. Letos poprvé se uskutečnila republiková soutěž krajských družstev mládeže o Pohár ČÚV ČSTV, která měla příznivý ohlas.

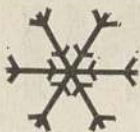
V diskusi vystoupilo 13 účastníků s náměty k dalšímu zlepšení činnosti.

Znovu se hovořilo o nedostatku kvalitních mechanismů na úpravu tratí, dobrých výsledcích v politicko-výchovné práci (početná účast v soutěži O nejaktivnější lyžařský oddíl, desítky tisíc odpracovaných brigádnických hodin), chybějících kvalitních kloubových tyčích, nedostatku ubytovacích a stravovacích zařízení v horských střediscích, chybějící kvalitní výstroji a výstroji čs. výroby, frontách na vlecích atd.

Místopředseda ÚV ČSTV a předseda VSL ÚV ČSTV Pavel Klapuš ocenil úspěšné výsledky českého svazu při masovém rozvoji lyžování, péči o sportovně talentovanou mládež a obětavou práci trenérů, cvičitelů a funkcionářů, která přispěla k dobrým výsledkům čs. lyžařů na ZOH v Calgary.

Konference byla příležitostí i k odměnění činovníků. Vedoucí referentka VSL ČÚV ČSTV Jarmila Čehovská byla k životnímu jubileu vyznamenána Medailí J. F. Chaloupeckého a 30 funkcionářů pamětní medailí k 40. výročí sjednocení čs. tělovýchovy. Předsedou byl zvolen opět Mirko Prokop.

-tr-

Lyžování pro každého

POZNÁMKY K POZNÁMKÁM

V 6. a 7. čísle Lyžařství publikoval Ivo Domanský své poznámky k dálkovým běhům, zejména k těm, které jsou zařazeny do Ligy dálkových běhů. Jeho poznatky, které nepochybně pramení z důvěrné znalosti atmosféry a podmínek těchto závodů, jsou využity jako kritika poměrů na dálkových bězích.

věnují této soutěži trvalou pozornost. Naopak, při komisi sportovně technické a rozhodčích je zřízena stálá subkomise Ligy dálkových běhů, která je v kontaktu s jednotlivými pořadateli, spolupracuje při stanovení termínů závodů, průběžně hodnotí stav soutěže a v poslední době vysílá na většinu závodů svého zástupce. Také předsednictvo VSL ČUV ČSTV se v přiměřeném rozsahu na svých poradách soutěží zabývá.

Dále Ivo Domanský s důrazem navrhuje, aby směrnice pro soutěž byly doplněny pokud možno přesnými instrukcemi pro přerušení, odvolání nebo zkrácení závodu při nepříznivých povětrnostních podmínkách. Přitom se opírá

Jeho připomínky jsou vedeny snahou zlepšit úroveň závodů jak ve prospěch závodníků, tak i pro větší popularitu závodů. Autor očekává, že jeho příspěvek vyvolá diskusi; proto bych předem rád upřesnil některé skutečnosti, které s těmito závody souvisejí.

Liga dálkových běhů byla založena v roce 1984. Vyhlásilo ji předsednictvo výboru svazu lyžování ČUV ČSTV jako soutěž pro určitý omezený počet závodníků a později i závodnic, kteří se účastní předepsaného počtu dálkových závodů v běhu na lyžích. Tyto závody se vybírají z veřejných závodů, které jsou vypisovány různými pořadateli. Výbor svazu lyžování ČUV ČSTV jednotlivé závody nevyписuje a neposkytuje jim finanční úhradu. Pokud pořadatelé dostávají od vyšších složek ČSTV nějaký příspěvek, není z prostředků určených pro lyžařské závody, řízené výborem svazu lyžování ČUV ČSTV. Závody zařazené do Ligy dálkových běhů nejsou závody kategorie A ani B a proto na ně není vyslán ani technický delegát svazu ani odpovědný trenér. Pořadatelé však musí splnit určité sportovně technické podmínky, aby jejich závod mohl být do Ligy zařazen. Tyto podmínky určují směrnice pro Ligu dálkových běhů, které každoročně předsednictvo VSL ČUV ČSTV vydává. Směrnice mimo jiné stanoví, že ředitele závodu a hlavního rozhodčího musí schválit STK-R VSL ČUV ČSTV přičemž to musí být kvalifikovaný rozhodčí nejméně I. třídy.) Tolik úvodem, nyní k připomínkám Ivo Domanského.

Předně nemohu souhlasit s názorem, že orgány svazu lyžování ČUV ČSTV (aspoň na úrovni výboru svazu) ne-

o tvrzení, že „pravidla lyžování uvádějí, že za extrémně silných mrazů jsou závody odvolány“. Pokud pravidly lyžování myslí Pravidla lyžařských závodů, nic takového tam není. Je tam však článek 303.4, v němž je mimo jiné tento odstavec: „Při nízkých teplotách (mínus 20 °C a nižších) rozhodně soutěžní výbor ve spolupráci s lékařem závodu, zda s ohledem na sílu větru a vlhkost vzduchu má být start odložen“ (a v tomto smyslu závod přerušen nebo odvolán).

Jak se zdá, potvrzují zkušenosti Ivo Domanského podezření STK-R VSL ČUV ČSTV, že na mnohých dálkových běžeckých závodech nepracují dobře soutěžní výbory. Soutěžní výbor je orgán, který odpovídá pořadateli závodu a nadřízené složce ČSTV za sportovně technickou regulaci závodu a společnosti za bezpečnost aktivních účastníků závodu. Pokud si soutěžní výbor nehledí svých povinností a svého poslání, stanoveného článkem 303 Pravidel, může se v případě vážného porušení zdraví účastníků ocitnout před prokurátorem. Východiskem ze situace, líčené autorem „Poznámek“, není tedy byrokratické opatření, tj. zpřesnění směrnic, které by eventuálně korigovaly článek 303 (což není přípustné), ale řádná neformální činnost soutěžního výboru a zejména toho jeho člena, který zastupuje zájmy závodníků. Pro STK-R svazu z toho plyne povinnost metodicky působit na složky ČSTV bezprostředně nadřízené pořadateli, aby věnovaly pozornost činnosti soutěžního výboru, i na pořadatele, aby odpovědně vybíral zkušební funkcionáře pro funkce ředitele závodu a velitele tratě.

V další části svého příspěvku se Ivo Domanský kriticky zabývá problematikou lékařských prohlídek. Podle článku 392.1 „Pravidel“ je účastník povinen předložit (nebo odevzdat) jednorázové lékařské potvrzení (ne starší šesti měsíců), že je způsobilý absolvovat daný závod. Z tohoto pravidla plyne několik závěrů:

- potvrzení musí být jednorázové, tj. speciálně pro daný závod a nelze ho tedy nahradit potvrzením v členském průkazu ČSTV;
- lékař, konstatující zdravotní stav závodníka, se vyjadřuje až půl roku před konáním závodu. Okamžitý zdravotní stav závodníka v době startu se může podstatně lišit;
- zdravotní stav bezprostředně před startem se neověřuje. (Bylo by to u tak velkého počtu startujících nemožné.) To je zásadní rozdíl ve srovnání se situací závodníků výkonnostního a vrcholového sportu na distančních tratích;
- mnohonásobné obstarávání téhož potvrzení zatěžuje účastníka i zdravotnické zařízení.

Přestože jsem členem autorského kolektivu „Pravidel lyžařských závodů“, musím přiznat, že se mi znění článku 392.1 nelíbí, protože umožňuje, aby na start přišel závodník třeba i v kritickém zdravotním stavu s alibistickým potvrzením, že před půl rokem byl schopen startovat.

Osobně se domnívám, že by věc mohlo v budoucnu vyřešit čestné prohlášení závodníka (třeba na přihlášce), že bude startovat pouze za podmínek, které vyhovují jeho zdravotnímu stavu. Myslím si, že by to byl poctivější přístup, který by přenesl odpovědnost za znalost svého zdravotního stavu přímo na závodníka. Konečná odpovědnost je na něm koneckonců i nyní.

Revize „Pravidel“ náleží ovšem do kompetence předsed-

nictva VSL ÚV ČSTV. K věci by se měla vyjádřit především zdravotní komise. Až do případné změny pravidla 392.1 bude tedy muset předkládat účastník masového dálkového běhu příslušné potvrzení. Toto pravidlo ovšem neurčuje, že potvrzení musí být na speciálním formuláři (např. na pořadatelské přihlášce). To znamená, že závodník může předložit potvrzení v jakémkoliv právně platné formě; myslím si, že by mohl předkládat i kopie takového potvrzení, což by odstranilo vícenásobné návštěvy zdravotnického zařízení.

Moje poslední připomínka bude reagovat na návrhy změn v řízení Ligy dálkových běhů. Směrnice pro Ligu dálkových běhů vydává předsednictvo výboru svazu lyžování ČÚV ČSTV, nikoliv jeho STK-R. Může se k nim před schválením vyjadřovat kterýkoliv člen předsednictva, tedy i předseda komise masového rozvoje. STK-R pouze pomáhá pořadatelům koordinovat termíny, aby se vyloučily kolize a pokud možno i příležitosti startovat na dvou závodech během jednoho víkendu a hodnotí výsledky omezeného počtu účastníků. Nemyslím, že by se konkrétní propagace jednotlivých dálkových závodů, které jsou do Ligy zařazeny, měla organizovat z úrovně výboru svazu. Musíme si stále uvědomovat, že Liga vznikla až v době, kdy jednotlivé závody do ní zařazované začínaly mít určitou tradici. Tyto závody se určitě nepořádají proto, aby mohla existovat Liga. Motivací účastnit se Ligy má přece jen dost omezený počet startujících. Hlavní je vlastní závod — veřejný závod masového charakteru, umožňující základním článkům organizovaného lyžování případně organizované tělesné výchovy přispívat k masovému rozvoji tělesné výchovy a sportu.

Ing. MIROSLAV JEDLIČKA, CSc.
předseda STK-R VSL ČÚV ČSTV

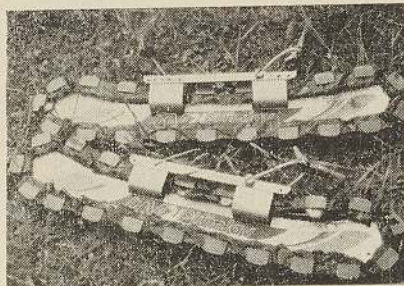
LYŽE NA TRÁVU MORAVA

Představujeme vám nový výrobek JZD Pokrok Plumlov — lyže na trávu Morava. V Lyžařství č. 7/1988 jsme informovali o zahájení výroby travních lyží v Koh-i-nooru Bílovec, ale informace o výsledku práce Plumlovských neoprávněně chyběla. Dnes přinášíme bližší informace.

Lyže na trávu Morava jsou určeny pro rekreační lyžování i pro náročné zájemce o závodní formu. Budou vyráběny ve třech velikostech, lišících se počtem vozíků. Lyže pro děti a začátečníky budou nejkratší (19 vozíků), lyže pro pokročilé lyžaře a závodníky se budou vyrábět ve variantách s 21 a 23 vozíky. Výroba, zahájená v tomto roce, vychází výhradně z domácích zdrojů. Předběžně navržena cena lyží (v době vzniku tohoto příspěvku dosud neschválená) činí 1500 Kčs.

Lyže, které se s úspěchem představily na brněnském veletrhu, budou prodávány prostřednictvím obchodního domu Prior v Prostějově.

Máte-li zájem o bližší informace o výrobě a prodeji, můžete se obrátit přímo na výrobce: JZD Pokrok, Plumlov, PSČ 798 03.

PRACOVNÍCI LYŽAŘSKÝCH SERVISŮ!

V roce 1985 zahájila komise výbroje a výstroje výboru svazu lyžování ÚV ČSTV školení pracovníků lyžařských servisů. Osvědčení vydaná v roce 1985 platí i pro zimní sezónu 1988—1989. První doškolovací kurs, na kterém se bude prodlužovat platnost osvědčení, plánujeme na dny 10.—12. května 1989. Na toto doškolení pozveme všechny držitele platných osvědčení vydaných v roce 1985.

Nové zájemce o základní školení pracovníků lyžařských servisů upozorňujeme na další termíny školení. Jsou to: v roce 1988 12.—14. září a v roce 1989 5.—7. září, vždy v tělovýchovném středisku v Roudnici nad Labem.

Zájemci se mohou přihlásit na adresu: KVV VSL ÚV ČSTV, Na poště 12, 115 30 Praha 1 nebo Ing. Jan Seidl, Planetárium Praha, Královská obora 233, 170 21 Praha 7 (tel. 37 46 02).

-sei-

Podle ohlasů lyžařské veřejnosti, zvláště neorganizovaných lyžařů, existuje stále citelná mezera v informovanosti o lyžařských závodech masového a výkonnostního charakteru. Proto přišel časopis Lyžařství od roku 1987 s novinkou — začal zveřejňovat kalendář těchto akcí v rubrice Lyžování pro každého. Zkušenosti dvou uplynulých sezón však nejsou uspokojivé. Většina pořadatelů dosud nepochopila význam tohoto informačního systému a o závodech, které pořádá, včas neinformovala. Považujeme to za vážnou chybu, která nepříznivě ovlivňuje rozvoj rekreačního lyžování, stejně jako rozšiřování náborové činnosti lyžařského svazu. Proto vyzýváme:

Zašlete na adresu časopisu Lyžařství informace o vámi pořádaných závodech, s uvedením vypsání disciplín a kategorií + adresou organizačního pracovníka, případně oddílu. Pozor: všechny informace potřebujeme nejpozději tři měsíce před konáním příslušného závodu. Uzávěrka pro prosincové akce je již 30. 9. 1988.

Předem děkujeme

KDO JE KDO

Kdyby se tohle povídání jmenovalo Rozhovor Tamara, vypadalo by asi následovně: Existuje dvojí Tamara Tichonovová. V obou případech jde o dvojnásobnou olympijskou vítězku, avšak jen v jednom se podle toho chová. Když přibíhá do cíle, je tvrdá, unavená a vítězná jako vlčice. Když přijde mezi lidi, je plachá a nerozhodná jako ochočené štěně. Na otázku, jak by popsala své calgarské pocity, odpovídá: „Těžko hledám slova, jakoby se mi to jen zdálo.“ Následuje tečka, podpis autora, úsměšky kolegů, mytí hlavy od šéfredaktora, hubený honorář.

Jelikož ani o jedno nestojím, píši tento metarozhovor — tedy rozhovor o rozhovoru s Tamarou. Po světě totiž chodí novinář, který má její důvěru a patří k úzkému kruhu Tamariných přátel. Zná ji od prvních krůčků ve velkém sportu a ona mu svěřuje to, co před jinými tají. Jmenuje se Valerij Kudrjavcev.

Tamara Tichonovová (vlevo) právě spolu s Vidou Venceneovou sestoupila s olympijského pódia

METAROZHovor TAMARA

Kdy jste se poprvé setkal se jménem Tichonovová?

Řekni mi, kdo je tvůj učitel, a já ti řeknu, kam to dotáhneš. Tuhle větu jsem si zapsal před pěti lety jako výsledek dojmu z návštěvy tréninkové skupiny Sergeje Plechanova. Přes dvě hodiny jsme se třáslí hroznou cestou z Iževska do městečka Možge. Potom nás Plechanov táhl kamsi za město, kde se svými děvčaty pracoval tehdy vlastně neznámý bruslařský styl. Vypadalo to tam jako za soumraku. Sedý sníl, šedá obloha, šedivě těžky supěly krajinou nevidaným způsobem.

Plechanov se naklonil a pološeptem mi sdělil: „Mám tady dvě mistryně světa. Samosebou, že budoucí. O jedné to už mohu říci nahlas, už bude hotová.“

Připadalo mi to jako žert. Ale ten zlozvyk všechno zapsat, ten zatracený zvyk všechno schovávat! A tak se na jednou v bloku objevil tenhle monolog.

„V životě nejtíší z tichých. I příjmení má takové — Tichonovová. Když jela poprvé závodit, div mi rukáv neutrhla, plakala: „Nepojedu, tolik se bojím.“ Ale na lyžích — oheň. Všechno pohlcuje v letu. Víte, kde pramení řeka Kama? Odtud pochází. Je to velice tvrdý kraj. A ona je z veliké rodiny. Vybirám si děvčata z takových rodin, protože právě ta bývájí největší a nejskromnější dřiči.“

Na rozhovor s Plechanovem jsem zapomněl. Až v roce 1985...

To se přece Tamara skutečně stala mistryně světa!

Ano, získala titul, i když jenom ve štafetě. Šokovalo mě to. Jak ten trenér přesně věděl...! Když o tom dnes přemýšlím, napadá mě, že na tom vlastně nic šokujícího nebylo. Opravdový mistr totiž zná své možnosti, jinak by nemohl svěřenky vést. Musí je znát a vědět, čeho jsou

schopny. A také musí vědět, kdy je předat mistrovi ještě většímu.

Plechanov Tichonovovou předal?

To je normální. Ani on nebyl jejím prvním učitelem. Začínala u trenéra Čečegova v iževské sportovní škole. Ten člověk je sám trenérským vzorem — i pro Plechanova. Je vrcholem skromnosti a přitom houževnatosti. Sám Tamaru přivedl k Plechanovi — nechtěl riskovat osud tak mimořádného talentu pro vlastní slávu.

Kdo vlastně trénuje Tichonovovou nyní?

Galina Kulakovová. Tamara byla z téhle změny hrozně vyděšená.

To byl trénink u Kulakovové natolik odlišný?

Víte, myslím, že Galina není lepší trenérka než ostatní. Ale výsledky přicházejí skrze její osobnost. Nač myslíte, že Tamara nejvíce vzpomíná z doby začátků u Kulakovové? Na čaj. To je takový zvyk v jejich tréninkové skupině. Po každých závodech se děvčata scházejí u Galiny, ta uvaří (mimo chodem prý výborný) čaj a hovoří s děvčaty dlouho do noci. Tamara tomu říká — únavu a starosti jakoby z nás stírala dlaní.

Ríkal jste, že úspěchy Kulakovové přicházejí skrze její osobnost. Můžete to rozvést třeba na příkladu Tichonovové?

Když se Galina slavnostně v Iževsku loučila se závodní dráhou, bylo součástí ceremoniálu symbolické předání lyží. Galina je podle scénáře měla předat své nejúspěšnější tréninkové partnerce Stěpanovové. Prohlásila však: „Julie už v reprezentaci je. Nyní je třeba, aby moje lyže pomohly dalšímu z našich děvčat a přivedly je do sborné.“ A předala lyže Tichonovové. Ta nemohla celou noc usnout. Od té doby má pocit, že se na ní stále odkudsi dívá Galina Kulakovová. Při tréninku, při závodě, při zábavě. Moc často se na Tamaru dívá skuteč-

ná, živá Galina; ale to už prý není tak mocné, to je jen živá trenérka. Ta neživá, „nebeská“, je silnější.

Vy, sovětští novináři, zrovna nemilujete superlativy. Ale v případě Tichonovové... přirovnali jste ji právě ke Kulakovové a ke Smetaninové. Co mají společného?

Už to, že Tichonovová při závodech a soustředěních bydlí se Smetaninovou na jednom pokoji. A jestliže Raisa je považována za učitelku celé sborné, Tamara bere ještě doučovací hodiny. Smetaninová říká: „To už je osud. Mám štěstí na stále stejné spolubydlící; kdyby tu nebylo rozdílné podoby, řekla bych, že bydlím stále s jedním a týž děvčetem. Nejdřív Kulakovová, potom Stěpanovová, teď Tichonovová. Navíc jsou všechny z Iževska.“ Zapomněla dodat, že v téhle kategorii patří na první místo jakási Smetaninová. Všechny byly zpočátku zdrženlivé, neprůbojné, ale vládly neobyčejným uměním otvírat srdce, dávat svému sportu všechno, být svěží a rozhodně v klíčových okamžicích života. V tom je tajemství naší běžecské školy, ne v tajných tréninkových metodách!

Dvě zlaté a jedna stříbrná olympijská medaile Tamary byly vlastně překvapením pro lyžařský svět. Jak oslavovala svůj úspěch?

Večer po návratu do Iževska byla jako obvykle schůzka u Kulakovové. Tamara měla prvních pět minut hlavní slovo, už neseděla tiše v koutku, jak mívá ve zvyku. To víte, tři medaile už dokážou člověka nějak rozparádit. Ale ten večer byl zvláštní až ve své druhé půlce, byl zvláštní spíš takovým zklidněním, pocitem, že Galina sundává náklad z unavených ramen, že všechno dobře dopadlo, že všechno na světě je v pořádku, že život bude lepší a lepší.

Až tady, zase ve svém koutě nad temným čajem, Tamara konečně pocítila velikost svého vítězství.

Připravil PETR BUŠTA

Vreni Schneiderová. Snímek ČTK

Gunde Svan. Snímek B. Hynka

Devět řemesel

Gunde Svan — budoucí hvězda automobilových soutěží? Ne, to není nadsázka. Hned při první rallye, které se zúčastnil, dosáhl pozoruhodného výsledku. Jako spolujezdec jel se známým Švédem Gunnarem Petterssonem Carfix Rallye na voze Audi Coupé quattro a umístili se na čtvrtém místě. Podle vlastního vyjádření chce Svan po mistrovství světa 1989 v Lah-ti přesešlat k motoristům.

Svan ovšem není jediným lyžařem, který přes léto holduje rychlým kolům. Podobnou zálibu mají sjezdaři Frank Wörndl, Bernhard Gstrein a dokonce i Christa Kinshoferová.

Do ženy a do melounu nevidíš

Jan Tischhauser ještě loni vedl k úspěchům Piccarda, letos je šéftrenérem Švýcarek. Původně si změnu nemohl vynachválit a vedl roztomilě řeči.

„Děvčata jsou od povahy svorná a přátelská, moc dobře si rozumíme.“

„Pořád si je pletu s muži — tedy co se tréninkových dávek týče. Ale ony jsou nejen silné, ale také křehké.“

Sbližování s novými svěřenkami však brzy vzalo jiný směr. Na prvním kondičním výcvikovém táboře vyrazil dívčí nárudek s Tischhauserem v čele hrát kopanou (prý inspirován televizními přenosy z ME). Křehká stvoření se však se svým šéfem nijak nemazlila, a tak si poležel deset dní v nemocnici se zraněnou holení. Zřejmě měl dost času přehodnotit své teorie o svornosti, křehkosti a sblížování, protože první, co po návratu učinil, bylo zvýšení tréninkových dávek o 10 procent.

Ranní ptáče

Už jste slyšeli o Zlatém koleni? Neuděluje ho žádná oficiální komise při volbách Miss, ani známé zcela neoficiální poroty mužů, jež volí své

Miss kdekoliv na světě a nepřetržitě. Tohle označení vymysleli švýcarští novináři a týká se kolen Vreni Schneiderové. Což je v případě nejlepší slalomářky docela logické. Jedno ze Zlatých kolen (to právě) však po pádu před čtyřmi měsíci v Aspen dozrálo ke generální renovaci. Zdá se, že vydařené. Lékaři Schneiderovou varovali, že nemusí stihnout letní přípravu. Olympijská vítězka si však pospíšila a dohonila kamarádky. Poprvé se postavila na snh přesně 12. června. Stalo se na ledovci v Saas Fee a znamená to, že Švýcarky si tentokrát skutečně přivstaly.

Každý je starý, nakolik se cítí

Všeobecně se čekalo, že nový šéftrenér rakouských sjezdařů Hans Pum zahájí své působení čistkou mezi „sta-

rými pány“. Pum se však překvapivě rozhodl dát „veteránům“ — sjezdařům poslední příležitost: týká se to Wirnsbergera, Höflehnera, Resche, Pfaffenbichlera a Stocka. Neslané nemastné Calgary je tedy nepotopilo. Jede se nanovo, Stock přešel od kástlí k fischerkám, Wirnsberger od atomiků k blizzardkám a Höflehner od atomiků k fischerkám. Pak se staří mažáci vytasili s novou motivací.

Wirnsberger: „Jsem právě dost starý, abych začal díky zkušenostem vyhrávat.“

Höflehner (který se poprvé v životě postavil na jiné lyže než na atomiky): „Nejsem starý, podívejte se na Müllera.“ Resch: „Je mi sedmadvacet, dvě sezóny jsem musel pauzovat, to mi vrátilo psychickou pohodu, stal jsem se znovu mladíkem. Chci získat na MS ve Vailu medaili.“

-pbu-

1 OTÁZKA ODPOVĚĚ

Odpovídá
Maria Walliserová

Ve dnech 1.—7. srpna 1988 absolvovalo švýcarské ženské družstvo takzvaný Stresový týden. Co to znamená?

„Trenér Tischhauser pro nás připravil týden života v extrémních podmínkách. Tvrdil, že ty prověří naši odolnost. Při velkých

soutěžích přichází také množství stresů a je třeba se s nimi vyrovnat. Celý rok žijeme v luxusních hotelích, máme všestranné zabezpečení, pohodlí, staráme se pouze o trénink. Ve stresovém týdnu jsme bydlely v malé ubytovně, spaly jsme na zemi ve spacích pytlech; šestnáct lyžařek ve dvou místnostech, samy jsme si vařily. Tréninkovou náplň tvořil kondiční trénink — hlavně jízda na horských kolech, silové testy apod. Náš trenér se na ten týden těšil dlouho před tím a všechny nás nakazil. Nebyl to pro nás stresový týden, ale pohodové dny, na které asi budeme dlouho vzpomínat.“

ZRCADLO SVĚTOVÝCH POHÁRŮ (3)

SVAN POČTVRTÉ MATIKAINENOVÁ POTŘETÍ

Vítězové letošního ročníku Světového poháru v běhu 26letý Švéd Gunde Svan a 23letá Finka Marjo Matikainenová jsou nejuspěšnějšími závodníky této soutěže. Svan zvítězil již počtvrté a Matikainenová potřetí. Světový pohár běžců se v sezóně 1987–88 uskutečnil již popatnácté, oficiálně posedmé. Ženy začaly bojovat o body Světového poháru o pět let později.

SVAN

Poslední tři ročníky SP mužů jsou ve znamení souboje Švédů Gunde Svana a Torgny Mogrena o cenu Folksam, sponsora soutěže. Mogrenovi se loni podařilo přerušit seriál úspěchů svého krajana a letos dlouho byl v čele soutěže hlavně zásluhou vítězství ve třech závodech volnou technikou. Patřil k nim úspěch na 15 km v 50. ročníku Zlaté lyže Českomoravské vysočiny na Štrbském Plese. Svan zvítězil „jen“ v olympijské padesátce volnou technikou v Calgary a v klasické patnáctce v Davosu, měl však vyrovnané výkony po celé závodní období.

Svan poprvé startoval ve Světovém poháru běžců v roce 1982, když získal osm bodů. V dalším ročníku obsadil již druhé místo, v letech 1984, 1985 a 1986 vybojoval prvenství. Loni skončil třetí a Mogrenem a Wassbergem, letos mu opět patřil primát.

PŘEHLED MEDAILISTŮ

Zajímavý je přehled třech nejuspěšnějších závodníků v jednotlivých ročnících Světového poháru: **1974:** 1. I. Formo (Nor.) 113, 2. J. Mieto (Fin.) 110, 3. E. Hauser (Švýc.) 94. — **1975:** 1. O. Bra 143, 2. O. Martinsen (oba Nor.) 132, 3. J. Mieto 107. — **1976:** 1. J. Mieto 133, 2. A. Koivisto (Fin.) 131, 3. I. Formo 124. — **1977:** 1. T. Wassberg (Švéd.) 113, 2. J. Mieto 93, 3. T. Magnuson (Švéd.) 90. — **1978:** 1. S. A. Lundbäck (Švéd.) 124, 2. L. E. Eriksen, 3. M. Myrmo (oba Nor.) 96. **1979:** 1. O. Bra 117, 2. L. E. Eriksen 98, 3. S. A. Lundbäck 85. — **1980:** 1. J. Mieto 134, 2. T. Wassberg 126, 3. L. E. Eriksen 111. — **1981:** 1. A. Zavjalov (SSSR) 139, 2. O. Bra 137, 3. O. Aunli (Nor.) 127. — **1982:** 1. B. Koch (USA) 121, 2. T. Wassberg 114, 3. H. Kirvesniemi (Fin.) 106. — **1983:** 1. A. Zavjalov 112, 2. G. Svan (Švéd.), 3. B. Koch 114. — **1984:** 1. G. Svan 145, 2. T. Wassberg 96, 3. H. Kirvesniemi 93. — **1985:** 1. G. Svan 152, 2. T. H. Holte (Nor.) 117, 3. T. Wassberg a O. Aunli oba 114. **1986:** 1. G. Svan 145, 2. T. Mogren (Švéd.) 101, 3. V. Smirnov (SSSR) 78. — **1987:** 1. T. Mogren 115, 2. T. Wassberg 98, 3. G. Svan 83. — **1988:** 1. G. Svan

Na snímcích B. Hynka H. Bauroth, T. Mogren a A. Havrančíková (na protější straně)

110, 2. T. Mogren 100, 3. P. G. Mikelsplass (Nor.) 99 b.

POŘADÍ VE ŠTAFETÁCH MUŽŮ

1. Švédsko 95, 2. Norsko 67, 3. SSSR 56, 4. ČSSR 50, 5. Rakousko 49, 6. Itálie 44, 7. Švýcarsko 43, 8. NSR 38, 9. Francie 32, 10. Finsko 29 b.

MATIKAINENOVÁ

Prvenství ve Světovém poháru běžkyň od roku 1986 patří Fince Marjo Matikainenové. O jejím prvním úspěchu před dvěma roky rozhodl závěrečný závod na 10 km na Holmenkollenu, kdy rozdílem jediného bodu porazila Norku Dahlmoovou. Loni měla náskok na sovětskou reprezentantku Anfisu Rezcovovou již 30 bodů, letos na neustále se lepší Švédku Westinovou patnáct bodů. O obhájení Světového poháru rozhodly především poslední dva závody klasickým stylem, které se staly jejím triumfem.

Nejúspěšnější účastníci SP je Raisa Smetaninová, která startovala již v prvním ročníku 1979 a o dva roky později v něm zvítězila. Dobrou výkonnost běžkyň NDR ve volné technice potvrzuje osmé pořadí Greinerové-Petterové. Alžběta Havrančíková naznačila, že čs. běžkyň se pomalu dostávají z velké krize loňské sezóny.

NEJUŠPĚŠNĚJŠÍ V HISTORII SP BĚŽKYŇ

V dosavadní historii SP je toto pořadí nejuspěšnějších závodnic: **1979:**

1. G. Kulakovová 123, 2. R. Smetaninová 122, 3. Z. Amosovová (všechny SSSR) 98. — **1980:** SP žen se nekonal. — **1981:** 1. R. Smetaninová 178, 2. B. Aunliová (Nor.) 153, 3. K. Jeriová (ČSSR) 130. — **1982:** 1. B. Aunliová 134, 2. B. Pettersenová (Nor.) 126, 3. K. Jeriová 113. — **1983:** 1. M. Hämäläinenová (Fin.) 139, 2. B. Pettersenová 136, 3. K. Jeriová 126. — **1984:** 1. M. Hämäläinenová 134, 2. R. Smetaninová 114, 3. A. Jahrenová (Nor.) 104. — **1985:** 1. A. Boeová 144, 2. G. Nykkelmoová (obě Nor.) 123, 3. B. Pettersenová 113. — **1986:** 1. M. Matikainenová (Fin.) 107, 2. M. Dahlmoová (Nor.) 106, 3. B. Pettersenová 104. — **1987:** M. Matikainenová 127, 2. A. Rezcovová-Romanovová 97, 3. M. Dahlmoová 95. — **1988:** 1. M. Matikainenová 107, 2. M. H. Westinová (Švéd.) 92, 3. M. Kirvesniemiová-Hämäläinenová (Fin.) 82 b.

VE ŠTAFETÁCH

1. Norsko 90, 2. Švédsko 70, 3. Finsko 65, 4. NDR 43, 5. SSSR 40, 6. Švýcarsko 38, 7. ČSSR 33, 8. Kanada 29, 9. Rakousko 26, 10. Itálie 22 b.

V Poháru národů štafet (ženy i muži) je pořadí: 1. Švédsko 165 (70/95), 2. Norsko 157 (90/67), 3. SSSR 96 (40/56), 4. Finsko 94 (65/29), 5. ČSSR 83 (33/50), 6. Švýcarsko 81 (38/43), 7. Rakousko 75 (26/49), 8. NDR 70 (43/27), 9. Itálie 66 (22/44), 10. NSR 55 (17/38), 11. Francie 51 (19/32), 12. Kanada 49 (29/20), 13. Polsko 26 (15/11), 14. Bulharsko 14 (4/10), 15. USA 12 (9/3).

JAROSLAV TROUSIL

KONEČNÉ POŘADÍ SP 1987-88 BĚŽCŮ

1. Svan (Švéd.)	110	30	20	20	(10)	25	12	(11)	25	—	(6)	(3)	8
2. Mogren (Švéd.)	100	6	25	25	25	0	9	(1)	11	—	(5)	0	5
3. Mikkelsplass (Nor.)	99	14	15	9	—	(7)	0	20	—	10	20	25	—
4. Baurath (NDR)	81	—	10	0	20	11	20	0	10	—	0	0	10
5. Smirnov (SSSR)	71	—	—	8	—	—	—	—	3	25	20	5	—
6. Harvey (Kan.)	67	—	0	15	—	0	25	25	0	—	2	0	—
7. Ulvang (Nor.)	64	24	(9)	11	—	12	10	10	6	—	15	(9)	(6)
8. Ottosson (Švéd.)	58	11	(5)	10	11	10	(6)	12	15	—	0	0	—
9. Prokurorov (SSSR)	57	—	—	5	—	—	—	—	7	20	25	—	—
10. Ristinen (Fin.)	50	—	7	0	—	9	15	8	0	—	0	—	11
11. Bellmann (NDR)	47	1	11	0	8	8	0	9	0	—	(1)	11	0
12. De Zolt (It.)	45	—	—	0	—	20	0	15	0	—	—	10	—
13. Děvjatjarov (SSSR)	43	—	—	0	—	0	—	—	0	6	12	25	—
14. Bra (Nor.)	43	—	—	—	—	—	3	—	0	8	—	12	20
15. Kirvesniemi (Fin.)	42	—	0	—	—	0	0	—	12	0	7	8	15

Umístění čs. reprezentantů: 28. Švanda 12, 38. Petrásek 7, 39. Korunka 7 b.

Na prvním místě tabulky je celkový počet bodů, na druhém body, které se škrtaří. Následující body z jednotlivých závodů v tomto pořadí: 15 km v La Clusaz (Fr.), 30 km v Castelrottu (It.), 15 km Zlaté lyže Českomoravské vysočiny na Štrbském Plese, 50 km v Calgary (Kan.), 30 km ve Falunu (Švéd.), 50 km na Holmenkollenu (Nor.) — všechno volná technika, 15 km v Davosu (Švýc.), 30 km v Kavgolovu (SSSR), 30 km v Calgary (Kan.), 15 km v Calgary, 50 km v Rovaniemi (Fin.) — všechno klasický styl.

KONEČNÉ POŘADÍ SP 1987-88 BĚŽKYŇ

1. Matikainenová (Fin.)	107	11	12	0	—	(4)	20	(7)	10	—	15	25	25
2. Westinová (Švéd.)	92	13	(7)	0	15	(6)	20	25	15	—	8	9	0
3. Kirvesniemiová (Fin.)	82	5	0	0	—	(5)	7	12	25	—	7	11	20
4. Tichonovová (SSSR)	81	11	—	25	—	25	—	—	0	11	(11)	20	—
5. Venceneová (SSSR)	78	—	—	9	—	—	—	—	9	20	25	15	—
6. Smetaninová (SSSR)	65	6	—	10	—	15	—	—	20	—	20	(6)	—
7. Dahlmoová (Nor.)	62	—	25	—	—	8	9	6	7	—	—	7	0
8. Greinerová-Petterová (NDR)	59	7	15	11	25	(1)	(6)	8	0	—	0	—	0
9. Nagejkinová (SSSR)	55	—	—	12	—	—	—	15	0	8	12	8	—
10. Nybraatenová (Nor.)	54	1	—	—	—	—	4	0	(1)	25	10	10	5
11. Määttäová (Fin.)	52	—	0	0	—	—	0	9	12	10	9	0	12
12. Dybendahlová (Nor.)	44	—	—	—	—	—	25	0	0	9	—	—	10
13. Rezcovová (SSSR)	40	—	—	20	—	20	—	—	0	—	—	—	—
14. Ordinová (SSSR)	36	—	—	15	—	—	—	—	6	15	—	—	—
15. Fritzonová (Švéd.)	35	—	—	—	20	7	5	—	—	—	3	0	—
22. Havrančíková (ČSSR)	23	—	0	4	—	3	11	—	4	—	0	0	1

Další čs. reprezentantka Klimková obsadila 39. místo s 9 body.

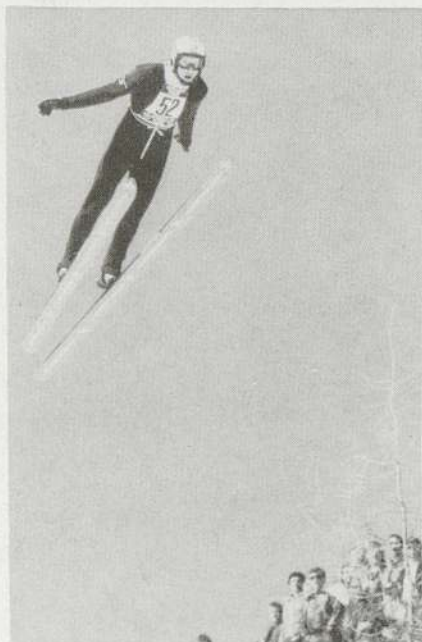
Na prvním místě tabulky je celkový počet bodů, na druhém body, které se škrtaří. Následují body z jednotlivých závodů v tomto pořadí: 5 km La Clusaz (Fr.), 10 km Bohinja (Jug.), 20 km Klingenthal (NDR), 20 km Calgary (Kan.), 5 km Falun (Švéd.), 10 km Rovaniemi (Fin.) — všechno volná technika; 5 km Reit im Winkl (NSR), 10 km Kavgolovo (SSSR), 10 a 5 km Calgary, 30 km Holmenkollen (Nor.) — všechno klasický styl.

POZOR FOUKÁ!

(Jiří Malec, Miroslav Kopal a František Repka na snímcích Bohumila Hynka.)

10

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÁ MONOLYŽE

(čtěte na str. 16)

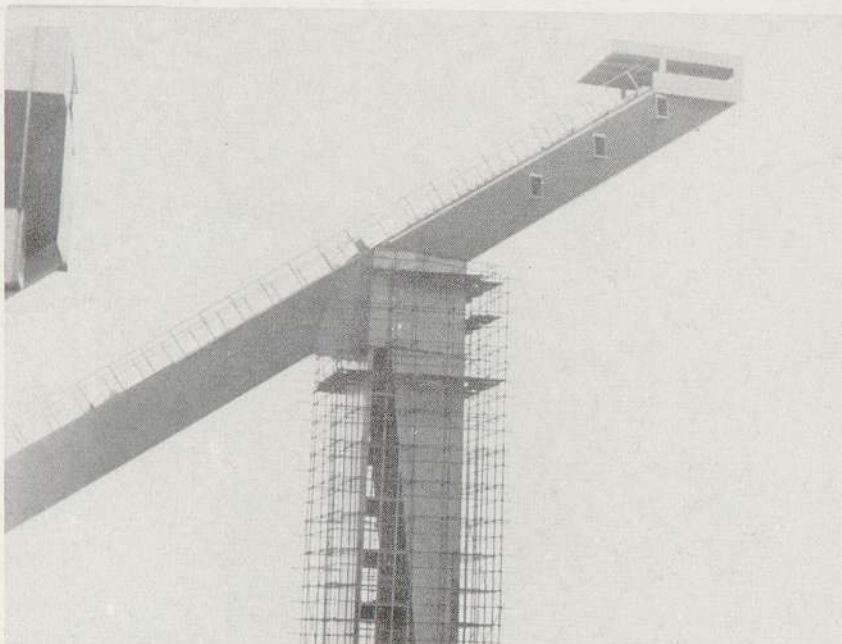

NA DVOU TATRANSKÝCH MŮSTCÍCH

Tak jako máme slavné skokany, máme i slavné můstky. Skokanský můstek se stává slavný tím, koho z lyžařů už vozil ve své stopě. Tatranská devadesátka patří k nejslavnějším. Už jsme psali, že dozrála k rekonstrukci, a také jsme psali o jejím zahájení. V tomto čísle přinášíme tu nejlepší zprávu — rekonstrukce byla dne 3. 9. 1988 dokončena. Dodavatelem stavby byly Hutní montáže, k. p., Ostrava, investorem TS UZ SO ČSTV Nový Smokovec. A čím se můstek proměnil? Především posunutím kritického bodu z K-114 m na K-120.

Zatímco rekonstrukce finišovala, šli se hned vedle na můstku P-70 účastníci VI. ročníku závodů O pohár Vysokých Tater ve skoku na umělé hmotě a v závodě sdruženém. Stalo se 3.—4. 9. 1988. Na prvním snímku vám představujeme nejlepší trojici ze závodu sdruženářů — zleva Peter Vrbíčan (3.), František Repka (vítěz) a Josef Kovařík (2.), všichni jsou členy TJ ČH Štrbské Pleso. Na druhé fotografii předbíhá František Repka (st. číslo 25) jednoho ze svých soupeřů při letní sdruženářské speciálně — přespolním běhu.

Text i foto ing. PETER CHUDÝ

ČTĚTE

ZURBRIGGEN: ÚVAHY

4

ČTYŘSTRANU O PRÁCI
S TALENTY

7

INSPOUT '88

12

Z obsahu příštího čísla:

O Ladislavu Dluhošovi • Starosti běžeckých trenérů • Potkali se ve Frenštátě • Sjezdová sezóna 1987—1988 (čtyřstrana)

Na titulu snímek ing. Václava Mlejnicka, na zadní straně obálky Matti Nykänen na snímku Bohumila Hynka.

lyžařství

Ročník 74

Číslo 10

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, A. Horáček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 9. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Hovoříme
s MIROSLAVEM MASÁREM
• **vedoucím československé delegace na ME v lyžování na trávě**
• **předsedou komise lyžování na trávě VSL SÚV ČSTV**
• **člověkem, který připravuje vznik federální „trávařské“ komise**

Náš rozhovor v čísle 7 byl plánován. Tento musí být nutně bilanční. Takže čím začít? Mistrovstvím Evropy?

„Konalo se v Guttensteínu v Rakousku. Co tam bylo nejzvláštnější, byly náročné tratě. Po startu a před cílem velice strmé, uprostřed zase dosti mírné. To nás trochu poznamenalo.“
Lze to chápat jako komentář k výsledkům, které zůstaly trochu za očekáváním?

„Československá výprava měla tři handicap. 1. Zastaralé a pomalé lyže. 2. Žádný trénink na svazích podobných svahu v Guttensteínu. 3. Lubomíru Masárovi, našemu hlavnímu želízku, sundali osm dní před závody sádku z ruky. Nosil ji dva a půl měsíce a po tu dobu samozřejmě nemohl trénovat.“
Jak byla naše reprezentace zabezpečena?

„Stejně jako vždy před tím. Byli jsme tam vlastně soukromě. Ale s tím jsme počítali. To znamená: ubytování — hotel-stan, celodenní penze — konzervy. Osobně by nám to nevadilo, vždyť je léto, ale děláme tak trochu ostudu republice. Jenže je to zase hřejivý pocit, že tam jsme, že pochodujeme pod československou jmenovkou

TRÁVA NA KONCI LÉTA

a vlnkou a pořadatelé si naší účasti váží.“

Co naznačilo ME vzhledem ke světovému vývoji disciplíny (vždyť Evropa jednoznačně světu dominuje)?

„Zúčastnil se rekordní počet států — lyžování na trávě se dále rozšiřuje. Jako hosté dostali navíc příležitost lyžaři z Japonska a Tchaj-wanu. Japonci se dokonce umísťovali v první polovině startovních listin.“

To znamená, podle vás, že brzy začnou Evropě konkurovat?

„Už konkurují. Ve slalomu mužů byl Japonec Sato Takaši na superrychlých lyžích japonské výroby po prvním kole šestý; přitom startoval pátý od konce. Byla to prostě senzace. Ve druhém kole však spadnul, zřejmě to psychicky neunesl.“

Vraťme se z Rakouska domů. I tady existovaly jisté plány. Treba MS 1989.

„Pro rok 1989 nemůžeme být pořadatel [píšeme o tom na straně 2 — pozn. red.], ale šance pro budoucí léta trvá.“

A vytvoření federální komise lyžování na trávě? Jejím vznikem by měla být dokončena „legalizace“ nové disciplíny u nás.

„Předseda svazu lyžování dr. Pavel Klapuš mě pověřil sestavením komise, která zpracovává technické normy pro řízení lyžování na trávě v rámci celé ČSSR. Od příštího roku by tedy mohla pracovat zmíněná komise VSL ÚV ČSTV. Zpracovávám také návrh rozpočtu.“

Hodně zdaru, Lyžařství vám fandí.

ME LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ

13.—15. 8. 1988

Guttenstein (Rakousko)

SLALOM ŽENY: 1. K. Kreyová (NSR) 69,41 s [33,73 a 35,68], 2. Hirschhoferová (NSR) 70,52 [33,93 a 36,59], 3. Petitjeanová (Fra.) 73,56 [36,07 a 37,49].

SLALOM MUŽI: 1. R. Grossman (NSR) 61,82 [30,10 a 31,72], 2. Christen (Švýc.) 63,32 [30,72 a 32,60], 3. Spinka (Rak.) 63,33 [30,66, 32,67], 20. Masár 68,26 [33,05 a 35,21], 33. Puček 76,36 [36,81 a 39,55], 35. Novotný 77,29 [37,55 a 39,74].

OBROVSKÝ SLALOM ŽENY: 1. M. Bauknechtová (NSR) 66,01 [34,24 a 31,77], 2. Kreyová 66,14 [34,13 a

32,01], 3. Hirschhoferová 66,66 [34,74 a 31,92].

OBROVSKÝ SLALOM MUŽI: 1. R. Grossman 60,87 [31,33 a 29,54], 2. Peschek (Rak.) 61,05 [31,10 a 29,95], 3. Fagerer (Rak.) 62,51 [31,61 a 30,80], 24. Breštnský 68,00 [34,56 a 33,44], 27. Masár 68,42 [34,87 a 33,55], 33. Rycek 71,15 [36,36 a 34,79], 35. Novotný 74,54 [38,17 a 36,37], 40. Puček 89,01 [51,76, 37,25].

SUPEROBROVSKÝ SLALOM ŽENY: 1. M. Bauknechtová 36,14, 2. Kreyová 37,01, 3. Hirschhoferová 37,08.

SUPEROBROVSKÝ SLALOM MUŽI: 1. R. Grossman 33,68, 2. Gansner (Švýc.) 34,22, Peschek 34,22, 32. Masár 37,91, 45. Rycek 39,77, 46. Puček 40,99, 49. Novotný 43,29, 52. Krchňavý 44,65.

KOMBINÁCIA SLALOM — OBR. SLALOM ŽENY: 1. K. Kreyová 1,81 [1,81, a 0,00], 2. Hirschhoferová 19,77 [9,06 a 10,71], 3. Petitjeanová 114,76 [74,70 a 40,06].

KOMBINÁCIA SLALOM — OBR. SLALOM MUŽI: 1. R. Grossman 0,00 [0,00 a 0,00], 2. Peschek 21,36 [2,72 a

18,64], 3. Christen (Švýc.) 46,73 [28,41 a 18,32], 15. Masár 183,91 [114,11 a 69,80], 22. Novotný 374,27 [206,61 a 167,66], 23. Puček 582,89 [425,31 a 157,58].

Lubomíra Masára fotografovala D. Nováková

Z KONGRESU GRASSKI FIS

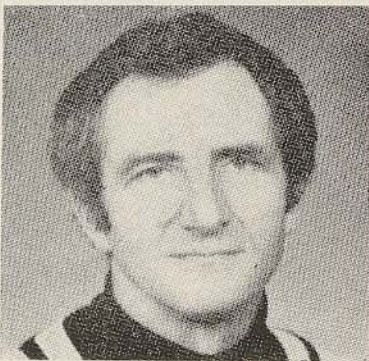
Dříve než začalo mistrovství Evropy v lyžování na trávě v rakouském Guttensteinu, zasedalo předsednictvo komise Grasski FIS, rozšířené o zástupce všech členských států, které se lyžování na trávě věnují. Sešel se tak vlastně travní kongres. Ve zkratce chci čtenářům Lyžařství přiblížit to nejzajímavější.

Za Československo jsem se zúčastnil „kongresu“ jako vedoucí výpravy našich závodníků na ME a předseda komise lyžování na trávě VSL SÚV ČSTV.

Po odřeknutí [z politických důvodů] pořadatelství MS pro rok 1989 italským lyžařským svazem byla možnost pořadatelství nabídnuta ČSSR. Jednání na nejvyšších československých svazových orgánech však ukázala nereálnost zařazení pořadatelství tak velkého podniku v tak krátké časové lhůtě do plánů. Už na kongresu FIS v Istanbulu jsme definitivně odřekli a pořadatelství bylo přiděleno dalšímu kandidátovi — rakouskému městečku Kindbergu.

Všichni účastníci „kongresu“ v Guttensteinu byli pozváni do Kindbergu, kde se stali svědky předmistrovské show. Nejlepší dva závodníci z každého státu, který se zúčastňoval ME, tu předváděli své umění ve slalomu a volných jízdách [za ČSSR Masár a Rycek]. Bohatý kulturní a sportovní program, pečlivě sledovaný rakouskými sdělovacími prostředky, vyvrcholil příjem u starosty města.

Výběr Kindbergu je šťastný. Má pro lyžování na trávě jedny z nejkrásnějších sjezdovek s parametry odpovídajícími i Světovému poháru u zimním

MIROSLAV MASÁR

lyžování. Je to zároveň místo, na které máme i my dobré vzpomínky. Vždyť na loňských závodech EP tu Grósová za 3. místo a Masár za 15. místo získali naše první body do klasifikace Evropského poháru.

Na MS v Kindbergu dostalo ČSSR 10 pozvánek [náklady na jednoho účastníka činí 1200 šilinků].

Referáty jednotlivých delegátů dobře odrážejí stav rozvoje lyžování na trávě. Jak v masovosti, tak co se týká sportovní úrovně stále drží přímát NSR — kolébka tohoto sportu.

Registrují více než 100 lyžařských oddílů, aktivně se zabývající lyžováním na trávě. V každém spolkovém státě existuje zvláštní organizace soutěží, z nichž se jen ti nejlepší kvalifikují do soutěží celostátních a mezinárodních. Reprezentanti NSR tvoří v současnosti absolutní špičku jak v mužské, tak v ženské kategorii. To se potvrdilo vzápětí na ME, kde získali všech osm zlatých medailí. Hned za NSR si hlídají své pozice další alpské země: Rakousko, Švýcarsko, Itá-

lie. S odstupem jim sekunduje Francie. Tvrdý boj s ní a s Japonci o vyšší pozice svádí právě ČSSR. Japonci jsou vůbec zvláštní kategorie. Třebaže se dostali k lyžování na trávě prostřednictvím československého televizního šotu, dnes jsou v intenzitě rozvoje snad hned za NSR. Jejich delegát informoval o pětadvaceti nových střediscích pro lyžování na trávě i o speciálním krytém svahu. V této souvislosti hovořil o rentabilitě úpravy travnatého povrchu, která se odrazí v zimě. Pak jim stačí na tratě nastříkat jen 10 cm umělého sněhu místo obvyklých třiceti. Japonci se metajili tím, že na MS v Kindbergu by se rádi ucházeli o medaile. Přivezli ukázat také vlastní superychlé lyže, které vzbudily všeobecnou pozornost.

A ještě jedna zajímavost z Asie — vznikla tam obdoba Evropského poháru — Pohár Pan Pacifik.

„Kongres“ definitivně upřesnil kalendář závodů pro rok 1989. Kromě MS proběhne mistrovství Evropy juniorů v Presolane (Itálie). O pět závodů EP se podělí NSR, Francie, Itálie, Švýcarsko a Rakousko. FIS závody byly přiděleny NSR, Maďarsku, Velké Británii a Itálii. V ČSSR se tentokrát nepodařilo nikoho přesvědčit, aby uspořádal tento závod i za podmínek samofinancování, jak to doposud dvakrát dokázali Kálmíčti a letos organizátoři z TJ Atóm Jaslovské Bohunice. Největším problémem pro naše organizátory zůstávají poplatky FIS ve valutách.

Ostatně — nemáme zaplacené ani členské poplatky FIS za lyžaře na trávě!

Ráno jsem ho zahlédl, jak seděl na zábradlí a zasmušile pozoroval buben pokrytý durokrytem. Vypadal jako turista z NDR, aspoň tak jsem ho typoval. Do zahájení zkušebního kola zbývaly ještě dobré dvě hodiny. Byl mi nějak povědomý, ale dlouho jsem si nedokázal vybavit odkud. Až když jsem ho těsně míjel, mi to došlo. Džiny a posez na zábradlí mě zatraceně zmýlily. To je přece Jens Weissflog. „Jak to půjde,“ prohodil jsem spíš ze slušnosti než ze zvědavosti. Nejistě se usmál a pokrčil rameny. „Ploc, Malec, Parma a Dluhoš, hlavně Dluhoš... Tady to bude moc těžké.“ Přikývl jsem. Jens vyjádřil právě všeobecné mínění, které ve Frenštátě panovalo.

Českoslovenští skokani mají zřejmou převahu. Padaly dokonce otázky jako: „Může se stát, že to nevyhraje někdo z našich.“ Ústřední trenér Potměšil varoval, že samozřejmě může. Ale nálada byla jednoznačná. Naši byli ve všech trénincích bezkonkurenční. Jen ojedinělými skoky se jim dokázali přiblížit Američané Pointer a Holland, mladičká Rakušan Haim a právě Weissflog.

Závod začínal. Několik individualit, kterým se z nejrůznějších důvodů nevěřilo, proti silnému kompletnímu československému týmu, který měl navíc za sebou velice úspěšné léto...

DVAKRÁT PROČ LADISLAVA DLUHOŠE

Začnu Dluhošovou bilancí z oficiálního tréninku a zkušebního kola. Trénink: 91,5 m (2. místo), 91,5 m (1.), zkušební kolo 89,5 (1.—2.). Ti, kteří měli možnost sledovat Ladislava po celý tréninkový týden ve Frenštátě, tvrdili, že skáče jako z partesu neustále. Že nepokazil ani jediný skok. Nepokazil ani ten v prvním kole závodu, byť skákal pod značným tlakem (Malec 87, Neuländtner 89,5, Weissflog dokonce 92). Dluhoš s jistotou 92,5, hlasatel se při slovech „náš Ladík“ trochu zajíkl a bouře divácká otrásla stánky s frgály a valašským gulášem.

Je tu však Dluhošova tradice — tradice jediného dobrého skoku v závo-

dě. Když ve druhém kole Weissflog na metr svůj skok zopakoval, navíc s takovou stylovou čistotou, že i Parma mohl závistí blednout, stala se myšlenka Dluhošovy tradice aktuální. Láďa skákal skutečně celý týden znamenitě. Pokazil trochu jen jediný skok. Ten ve druhém kole soutěže. Bylo mu těžko, kdekdo gratuloval, podávané ruce rostly jako dobře zalité výhonky bambusu, ale třetí místo bylo málo, nemá cenu si nic namalovat. Otázka dne tedy zněla: Proč?

Peter Schlank, reprezentační trenér: „Byl to těžký závod. Málo platné, na umělé hmotě nemají všichni rovnocenné podmínky. Mění se hlavně termika stopy. V prvním kole například od čísla 75 (např. Weissflog, Ploc, Dluhoš, Župan) byla stopa te-

pevně ideální — tomu odpovídaly i velice dlouhé skoky z nízké nájezdové rychlosti. Ve druhém kole se přihodily dvě věci — Weissflog skočil znovu daleko a těsně před Dluhošovým pokusem se otočil vítr. Láďa musel asi 20 sekund čekat. To se sečetlo ve ztrátu koncentrace. Na druhou stranu musíme sportovně uznat, že Weissflog měl velký den. Předvedl dva špičkové skoky, jakými se vyhrává Světový pohár nebo mistrovství světa.

A ještě jednu otázku jsme všichni měli na jazyku. Dluhoš se během léta pronikavě zlepšil, prokazoval to v závodech na hmotě i v testech. Být třeba druhý v Kanderstegu hned za Nykänenem a před celou světovou elitou, to už něco znamená. V pozadí se mluví o nadcházející sezóně jako o sezóně Dluhošově. Proč najednou tenhle impozantní vzestup?

Josef Lánský, předseda subkomise skoků: „Přišlo to časem. Muselo to jednou přijít.“

XVI. VC Frenštátu ve skoku na můstku P-72 s umělou hmotou durokryt (10. 9. 1988)

1. Weissflog (NDR) 230,9 (92,0 a 92,0), 2. Lehmann (Švýc.) 209,1 (86,5 a 87,0), 3. Dluhoš 209,0 (92,5 a 80,0), 4. Župan (Jug.) 208,6 (87,0 a 86,5), 5. Neuländtner (Rak.) 206,4 (89,5 a 82,0), 6. Malec 204,9 (87,0 a 84,5), 7. Ploc 202,1 (83,0 a 85,5), 8. Parma 193,8 (82,5 a 80,5), Milke Holland (USA) 193,4 (82,5 a 84,0), 10. Kummerlów (NDR) 187,9 (82,5 a 79,0), 11. Švagerko 183,6 (80,5 a 80,5), 12. Vaško 179,6 (78,5 a 77,5), 13. Stein (USA) 173,8 (82,0 a 78,5), 14. Sakala 176,8 (77,5 a 80,5), 15. Kowal (Pol.) 176,1 (78,0 a 80,5), 16. Raszka 175,5 (78,0 a 79,5), 17. Göhlke (NDR) 175,3 (81,0 a 77,0), 18. Daněk 175,2 (80,5 a 76,5), 19. Lesser (NDR) 173,8 (78,5 a 79,5), 20. Haim (Rak.) 173,5 (81,0 a 76,5), 25. Podziměk 169,9 (78,0 a 76,0), 27. Jež 168,7 (74,0 a 80,5), 33. Polák 159,5 (76,0 a 74,0), 40. Raška 153,8 (74,0 a 74,0), 49. Krejča 143,4 (74,5 a 69,5).

ROZPAKY

Poháry rozdány, vítězům nasazeny valašské klobouky, šampaňské k připitku otevřeno, avšak třeba Ladislavem Dluhošem nepito... A najednou skoro nikdo nevěděl, co říct.

Kdybychom chtěli závod považovat za každou cenu za úspěšný, snadno bychom našli argumenty ve statistice. V první patnáctce jsem napočítal 7 československých skokanů. Pro srovnání: v roce 1987 jich bylo jen 5, 1986 — 7, 1985 — 5, 1984 — 4, 1983 — 6, 1982 — 3, 1981 — 5. Nikdy v historii frenštátských velkých cen jsme více než sedm zástupců mezi prvními patnácti neměli. Jenže... pryč jsou časy, kdy jsme na Horečkách vítali kompletní národní týmy v nejsilnějších sestavách. Dnes zbyly už jen individuality.

Kdybychom přesto chtěli najít argument, vzali bychom v potaz, že letos skokani, včetně řady našich, dosahovali stejných délek jako v minulosti z nájezdu sníženého o 1—3 m. To je přece také pokrok.

Je tu však ještě jedno téma. Změny v hodnocení skoků (snížení bodů za metry), k němuž dojde od příštího roku, si vynucuje změny ve skokanské filozofii. O stylu Nykänena nemá cenu hovořit, zblízka jsme si prohlédli Weissfloga, viděli pronikavě změny k lepšímu u Ploce. Nejlepší skokani současnosti prostě musejí být také nejlepšími stylisty. V tomto smyslu by nám nemělo utéct, že v první patnáctce se objevila také jména Sakala a Vaško. Oba mladíci znovu i na hmotě dokazují, jak vybroušení stylisté z nich rostou. **-pbu-**
(Další zajímavosti ze zákulisí Velké ceny Frenštátu čtěte na straně 11.)

ZURBRIGGEN: ÚVAHY

Tak tady máme páté dějství, Pirmine. Sám jsi to už přiznal. Expozici, konflikt, všechny peripetie i slavné rozuzlení už sis ve svém příběhu odbyl. Zbývá katarze, očištění. Ale od čeho? V několika směrech jsi (a vždycky jsi byl) největší. V systematickosti, s jakou jsi šel za svým jediným cílem; v jistotě provazochodce, s jakou ses pohyboval po nejstrmějších stezkách úspěchu.

Tvá vítězství pomalu sečítáme, zatímco tvé peníze už dnes nikdo přesně nesečte. Jsi nejlépe vydělávajícím lyžařem historie, zřejmě i nejpoblábnějším — denně dostáváš 150 a více dopisů. A nejpodivuhodnější na tom je, že ti nikdo nezávidí.

(Tykám ti a říkám Pirmine, protože sám nejlip víš, že tisk nenazývá křestním jménem kde-

koho. Člověk už musí být mnohem víc než hvězda, aby došel tohoto uznání. Musejí ho mít rádi!)

Proměřili jsme tě během tvého šestiletého sokolího letu od hlavy k patě, rozebrali jsme tě, ohodnotili, analyzovali. Ale je tu páté dějství; teď je na tobě měřit a vážit. Dnes otiskujeme tvých jedenáct úvah, které malinko pozmění obraz Pirmina Zurbriggena. Počátek tvé katarze, která ještě nepochybně přinese pár velkých vítězství.

Pořád uvažuji, od čeho se máš vlastně očistit? Tvá matka a snoubenka si myslí, že od lyžování. Jsou první (ale zdaleka ne jediné), které napjatě čekají — čím budeš dál. Elegantním, bohatým a žádoucím mladým mužem. Mužem na počátku, ne na konci kariéry. Tak si to představuje matka. Tvou budoucnost už totiž vybrala.

IDA ZURBRIGGENOVÁ, matka: „Pro mě je to jasné. Pirmin se brzy stane hoteliérem. Bude šéfovat náš hotel Lärchenhof v Saas Almagel. To je podnik, který mu vydělával peníze na cestu vzhůru.“

— 1 —

„Byl jsem vždycky poslušný kluk, nikdy jsem neutekl z domova, nikdy jsem rodičům nezpůsobil zármutek. Ale jak to souvisí s mým sportováním? Lámu si v poslední době hlavu — je sebekázeň ve sportu tím nejdůležitějším? Jestliže ano, musel jsem být úspěšný. Od malička jsem se vědomě snažil být ukázněný.“

Vychovávaly mě jenom ženy — matka a sestra Ester. Ženy u nás doma vždycky vládly. Otec, ten velel hotelům, tím se stoprocentně vymáčknu. Rodině velela matka. Snad to souvisí s mou kázní, nevím.

Když jsem poprvé vyhrál závod Světového poháru — obří slalom v Santicariu 1982, letěl jsem hned k telefonu, abych to zavolal našim. Byl jsem jejich reakcí strašně zklamán. Otec jen zamručel a neřekl ani slovo. Později jsem pochopil, že tenhle výsledek pro něj nebyl překvapením. Jenom dobrou zprávou. Nic míjí. Ale ani nic víc. Měl ve mě vždycky důvěru, i dneska jsem si jist, že když zvednu třeba v Kanadě sluchátko a zavolám ho, druhý den za mnou přijet. Tehdy v roce 1982 to byl takový tichý triumf mých rodičů. Začátek tolka jiných tichých triumfů. Jako bychom si tu radost pečlivě strádali do srdčních trezorů, pak se v ní sami brodili a bahnili a donekonečna vychutnávali. Nikdy jsme nic neslavili.“

— 2 —

„Ptají se mě někdy, co je pro mě Bůh. Vůbec se mi nechce odpovídat, ale cítím, že musím tu otázku konečně bez pokrytectví rozebrat, protože vypovídá o mé rodině, mém dětství, o tom, jak jsem byl vychován. Dnes je matka pyšná, že chodím každou neděli do kostela. Jen jednou se na mě rozzlobila. To jsem na otázku — modlíte se před startem? — odpověděl: Proč bych to dělal. Před závodem se musím soustředit na jízdu, ne na Boha. Bůh to za mě neodjezdí.“

— 3 —

„Kdy jsem se poprvé díky lyžím cítil šťastný?“

Byly mi asi čtyři roky, pamatuji, jak mě matka volala domů, že už není vidět na krok. Nedbal jsem a dál hobloval loučku před rodinným hotelem Chalet. Jezdil jsem poslepu, nohy se brzy naučily cítit každou nerovnost, každý druh sněhu. Později jsem také takhle (ovšem už záměrně) trénoval. Působilo mi to potěšením.

Od otce jsem dostával první odborné lyžařské lekce. Jezdili jsme na stále těžších a těžších svazích a závodili spolu. Bylo mi sedm let, když jsem ho dokázal pokaždé porazit.

Před spaním jsem si hrával v posteli se špendlíkem. Jeho malá hlavič-

ka se proplétala mezi pomyslnými brankami bílého svahu peřiny...

Od té doby se v životě cítím dokonale šťastný.“

MARC BIVER, manažer: „Požádal mě, abych nejen hospodářil s jeho penězi, ale abych mu také zorganizoval čas do poslední minuty. Dnes je totálně koncentrovaný. Nemá smysl ho orientovat jinak než na lyžování. Já jsem svou práci odvedl dobře — nemá volnou ani minutu.“

— 4 —

„Aby byl lyžař žádoucí pro reklamu, tisk, pro diváky, aby byl už psychologicky nebezpečný pro soupeře, aby mohl vydělávat, musí mít svoji ‚image‘. To bylo první, co mi Marc Biver vysvětlil. A pak mi pomohl vytvořit moji, zurbrigenovskou ‚image‘. A přísně nad ní bdí. Podle ní jsem: muž, který perfektně hovoří několika cizími jazyky, nosí tvář zvanou ‚sonnyboy‘ — dítě úsměvu a úspěchu — úspěch z něj přímo sálá. Je ke každému příjemný, vždycky ochotný a nikdy se nemračí. Elegantně se obléká (zejména do výrobků prominentní firmy Boss). Co nejvíce potřebuje, je jeho rodina, venkovský klid. Je ve všem velice přesný a důkladný, zbožňuje golf a jízdu v mercedesu. A potřebuje Bivera.“

A tak mám svoji ‚image‘, i když v ledačems by se dala poopravit — mám třeba radši hokej a fotbal než zrovna golf. Ale to není moje starost, od toho si platím odborníka. Biver je ovšem dokonalý profesionál a to, co jsem, jsem i díky němu. Ne naučil mě lyžovat, naučil mě efektivně žít. A ještě něco... obávám se, že jako autor mé ‚image‘ ovlivnil vývoj mé skutečné povahy.“

WALTER BÄR, servisman: „Několik desítek vterin před startem se Zurbrigen docela proměňuje. Nepoznali byste ho. Stává se agresivní a takový je i na trati. Jak je to možné? Je v podstatě velice nejistý a nervózní. A když už neví kudy kam, sáhne k agresivitě.“

Na vrcholu života.

„Byl to den, kdy jsem si připadal jako na vrcholu života, a ještě dlouho poté jsem to tak pocíval. Neděle 25. 1. 1987 — jen pár desítek hodin před MS v Crans Montaně. Vyhrál jsem v jediném dni kitzbühelský sjezd, absolvoval skvěle dvě kola kombináčňho slalomu a tím vyhrál i kombinaci. Něco podobného moderní lyžařská historie nezná.“

V těch dnech jsem se skutečně cítil jako sokol, byl bych dokázal letět do vesmíru, objevovat kontinenty, nevím co ještě. Takovou formu jsem nikdy před tím ani potom neměl. Asi jsem potřeboval nutně najít způsob, jak dát svou sílu najevo. A proto přišel Kitzbühel.

Ráno jsem vstával v šest hodin. První zpráva dne zněla: o mém plánu se dozvěděl Markus Wasmeier a chce to zkusit taky. Vůbec mě nezájímá, tak jsem si byl sebou jistý. Absolvoval jsem za den šest letů vrtulníkem mezi svahem a hotelem. Dvakrát jsem se v hotelu sprchoval, dvakrát převlékal, dvakrát se pokoušel dostat něco do žaludku. A pak jsem prožil něco nepopsatelného. Skončilo druhé kolo slalomu a nedokázal jsem odejít po svých, bez Bivera, který mě nenápadně podpíral, abych se udržel na nohou. Prodírali jsme se kordónem fanoušků a já nedokázal ani odmítat žádosti o autogramy, ani se podepsat. Chtěli na mě podpis a já zíral a vůbec nechápal, oč běží.

Pocítil jsem tehdy, jak může sport být zničující, když se ocitnete na dosah hranice možností. Že to, co hrajeme, není jen zábava, ale experiment s člověkem. A v hotelu se mi mihla hlavou myšlenka, za kterou se dneska trochu stydím: V té chvíli jsem lyže neměl ani trochu rád.“

SEPP STALDER, osobní trenér: „Nikdy nehovořím o tom, jakou práci odvádí Pirmin za kulisami. Ne snad proto, že by to bylo tajemství, ale proto, abychom nevydělili potenciální zájemce o vrcholové lyžování. Jen já vím, jak tvrdá je to práce. A jen Pirmin ví, jak tvrdou práci odvádím já. Jen my dva přesně víme, co to znamená.“

— 6 —

„Nejšťastnější jsem, když na mě lidé při závodě volají. Někteří kolegové tomu nevěnují pozornost, já naopak čekám. Nejčastěji na mě volají křestním jménem. Každému přeju, aby zažil tak strhující a povznášející pocit, když na vás lidé, které neznáte, volají jako na starého kamaráda. To je velké vyznamenání. Fanoušci jsou tím nejcennějším, co máme.“

— 7 —

„Nedávno jsem odpovídal na otázku, jaké kontakty jsou mezi mnou a Tombou. Řekl jsem, že máme oba moc málo času, prohodíme pár slov před závodem nebo po něm a tím to končí. Jinak se neznáme, jsme cizí lidé.“

O své odpovědi jsem později přemýšlel. Koho z lyžařů vlastně dobře znám? A kdo zná mě? Jsme vlastně všichni cizí lidé. Závodíme spolu, ži-

Snímky ČTK a archiv

Neznají se.

jeme spolu, jíme u jednoho stolu a nevíme o sobě skoro nic.“

— 8 —

„To všechno souvisí i s problémem konkurence. Můžu prasknout vzteky, když si někde přečtu, že v družstvu panují nezdravé konkurenční vztahy, kterým je třeba učinit přítrž. Kdo na tohle přišel?! Vrcholový sport bez vzájemné konkurence, bez předhánění, bez tajných trumfů v rukávu a bez chuti porazit druhého (byť by to byl nejlepší kamarád) na lopatky, co by to bylo za seřanuku?! Když v nějakém oboru chtějí dva nebo čtyři lidé být zároveň nejlepší, musí dojít ke konkurenčnímu boji. A nic na tom nezmění, že jsou třeba v jednom národním týmu. Když Müller prohlásil, že jsme všichni darebáci, protože v družstvu bojujeme proti mladým, umyl ho strašně. Ale měl svým způsobem pravdu. Zapomněl jenom dodat, že zároveň mladí bojují proti nám.“

Jsou v našem životě horší věci než konkurence. Mám rád psy a nemám čas, abych se o ně staral. Jsou stovky knížek, které bych chtěl přečíst, ale únava mi pokaždé zamkne víčka už nad první stránkou.“

MONIKA JULENOVÁ, přítelkyně: „Vždycky jsem byla na druhém místě, to vím bezpečně. Pozval mě na olympiádu, aby se prý cítil lépe, a za celé tři neděle jsme se viděli třikrát u večere. Když jde o lyžování, nemá srdce.“

— 9 —

„Celý život jsem čekal na průšvihy, říkal jsem si, že musejí přijít —

tréninkové chyby, zranění, něco, co mě položí, počítal jsem s tím, protože to je normální. Nepřišly. Copak je možné, aby mi vycházelo, nač sáhnou?!

Teď už může přijít cokoliv. Splnil jsem všechno, co jsem si předsevzal. Před Calgary mi někdo řekl, že je to málo. Proč prý jedu na olympiádu s tím, že chci získat jen jednu zlatou medaili? Proč na tom, co bude navíc, nezáleží? Nikdy jsem nechtěl dosáhnout víc, než se stát olympijským vítězem. K tomu stačí přesně jedno zlato.

Byl to nejšťastnější den mého života.“

— 10 —

„Nebyl závod, k němuž bych nastupoval, aniž bych chtěl zvítězit. Nikdy jsem nechtěl být druhý či třetí, nebo jenom bodovat. To by odporovalo logice sportu. Nebylo by to čestné.“

WOLFGANG NUSSBAUMER, šéf firmy Kästle: „Olympijské vítězství Zurbriggena na našich lyžích způsobilo okamžité zvýšení jejich prodeje ve Švýcarsku o 20 %. Stejný vzestup vykazuje už i Severní Amerika. Celkově to představuje asi 120 tisíc párů navíc. Taková je hrubě odhadnutá hodnota olympijského vítězství Pirmina Zurbriggena.“

— 11 —

„Připadám si jako tažný kůň firmy Kästle. Nussbaumer sice tvrdí, že jsem stál firmu tollk, kolik by stáli Strolz, Wachterová a Wolfová dohro-

mady, ale mně už přece o peníze jít nemusí. Dotlačili mě k nelibostným smlouvám. Oni mi podle nich dají k dispozici všechny své možnosti a já jsem povinen vyhrávat velké soutěže. Mám také desítky hodin závazků vůči reklamě, musím úzce spolupracovat s vývojovým oddělením firmy, analyzovat své poznatky o lyžích, být konstruktérům k ruce. A teď si představte, že podobné závazky mám i vůči Salomonu a Nordice. Hodina, minuta, vteřina — všechno se čím dál víc zkracuje.“

Pirmin Zurbriggen vydělává průměrně 1,5 miliónu švýcarských franků ročně. Je všeobecně známo, že své peníze investuje, že se stal podílníkem firem Lahco a Nabholz. Jeho cesta nabrala trochu jiný kurs, než by si představovala paní Zurbriggenová nebo pan de Coubertin. V jeho ruce leží bohatství, které vysoce překračuje rodinný hoteliérský zisk. Je to důvod k pozastavení.

Paní Zurbriggenová bude nepochybně zanedlouho zklamána. Pirmin není ten hodný a milý chlapeček, který poslouchá na slovo. Je ctižádostivou osobností, která chce být vždycky první — na lyžích i v obchodě. Hoteliérem v Saas Almagel asi nebude. To by bylo stejné jako by jezdil Evropský pohár.

(S použitím zahr. pramenů)
PETR BUŠTA

TÉMA '88: TALENT

Snad to není kacířská myšlenka: výběr a příprava sportovně talentované mládeže patří do kompetence příslušného systému jen zčásti. Není schopen sám dané úkoly splnit.

Vždyť určité procento odpovědnosti by mělo padat na hlavu sportu vrcholového (zobecnění pozitivních zkušeností a upřesnění požadavků), na hlavu VLŠ, školství a PO SSM (podchycení veškeré populace příslušného věku), sociálního zabezpečení (v případě talentovaných lyžařů, trvale žijících mimo horské oblasti), sociologického a psychologického působení (motiv vrcholového sportu v současnosti), propagandy a agitace, závazných norem právního charakteru (odpovědnost a odměňování trenérů a pedagogů), vědy, průmyslu, obchodu...

Snad to není utopie: předpokládejme, že současné špičkové sportovní výsledky jsou podmíněny komplexní optimalizací všech faktorů, které působí na rozvoj sportovní osobnosti od nejtělejšího věku. A bez dotvoření systému, daleko přesahujícího hranice ST, TSM, SŠ, SVS-M, ale i hranice ČSTV, nebudeme schopni dále držet krok.

Názory a zkušenosti, které chceme v Lyžařství zveřejňovat, by měly skromnou měrou přispět k dopsání takového programu.

Olga Charvátová v kategorii mladšího žactva

Jiří Vaculík

Olgu Charvátovou není třeba představovat. Je bezesporu naší dosud nejúspěšnější sjezdářkou. Přínos osobnosti sportovkyně jejích kvalit pro další generace závodníků je nedocenitelný. Zkušenosti z její přípravy v olympijském cyklu před OH v Sarajevu i z doby úspěchů ve Světovém poháru byly a jsou jistě využívány v přípravě naší ženské reprezentace. Základy úspěchů naší reprezentantky se však vytvářely daleko dříve, v žákovských a dorosteneckých kategoriích, v prostředí mateřské TJ Gottwaldov, na prvních soustředěních reprezentačních výběrů a především v atmosféře klidu a pohody vytvářené dobrým rodinným zázemím.

Rozbor dokumentů plánování a evidence nejlepších sportovců je cenným zdrojem informací pro trenéry, metodiky i další odborné pracovníky zapojené do procesu přípravy mladých lyžařů. Také pro nadšené rodiče - trenéry, kteří právě v počáteční etapě přípravy rozhodujícím způsobem ovlivňují přípravu svých dětí, se takto získávané informace stávají vodítkem. Tento článek by měl umožnit využití poznatků a zkušeností, které vedly k úspěšnému cíli v případě Olgy Charvátové, a není důvodu se domnívat, že by nemohly být vodítkem v přípravě dalších sportovců. Vždyť i pouhé srovnání charakteru přípravy pomůže trenérům hledat další efektivní tréninkové formy, upravovat

objemy a zaměření přípravy, zamýšlet se nad problematikou celoročního výchovného působení. Pomůže především upevnit důvěru ve správný přístup těm trenérům, kteří se rozhodli pro náročný, dlouhodobý a systematický postup úměrného zvyšování nároků bez uspěchaných a škodlivých tendencí k předčasné specializaci, pro vytvoření širokého a všestranného pohybového základu. Model přípravy Olgy Charvátové v kategorii žactva právě takový postup respektuje. Musíme však mít na zřeteli, že model přípravy úspěšný u jednoho sportovce nemusí být úspěšný u sportovce druhého. Předpoklady každého jsou jiné, stejné nemohou být ani podmínky.

Zdrojem informací byly první tréninkové deníky a rozhovory o charakteru přípravy v žákovských kategoriích. Údaje uváděné v tabulce byly získány z deníků let 1971, 1972 a 1973. Charakter vyhodnocení byl podmíněn způsobem vedení deníku. Olga si vedla deníky od devíti let převážně sama s občasnou pomocí rodičů. Nepoužívala od počátku v současné době běžného rozdělení tréninkových prostředků. Všechny používané druhy tělesných cvičení jsem se však snažil zařadit do některé z běžných skupin. Údaje o speciální přípravě na sněhu jsou uváděny v km a počtu branek. Všeobecná příprava je vyhodnocována v tréninkových jednotkách bez udání doby trvání, kterou ze záznamů nebylo možné přesně určit. Nejzajímavější jsou údaje o celkovém charakteru pohybového režimu mladé sportovkyně v průběhu jednotlivých období a celého roku. Tyto údaje jsou uváděny v počtech dnů.

Analyzované první dva deníky zachycují celé dva roční cykly od prosince 1971. Údaje zanesené do tabulky jsou uváděny v časových obdobích přizpůsobených začátku ročního tréninkového cyklu od 1. května. Pro lepší přehled-

Období ročního cyklu	Sportovní gymnastika	Kondiční příprava	Plavání	Závodů ve SG	Volná jízda (km)	Slatom (branky)	Obří slalom	Sjezd	Počet závodů	Dny zatížení	Tréninkové jednotky	Výcvikové tábory: — na sněhu v ČSSR	— na ledovci	— ostatní TV	Dny na sněhu	Dny mimo domov	Dny u moře	Absence ve škole	Nemoc
Zimní období 1. roku 4. 12. 1971—30. 4. 1972	43	—	8	3	197	1 260	150	40	11	98	108	47	—	—	56	65	—	25	2
Roční cyklus 1. 5. 1972—30. 4. 1973	123	40	26	6	342	4 770	1505	34	21	250	286	15	23	14	78	142	16	50	7
Léto—podzim 2. roku 1. 5. 1973—29. 12. 1973	101	40	20	7	208	5 756	3778	—	—	163	193	14	8	8	27	69	15	30	9
Celkem za 2 roky	267	80	54	16	747	11 786	5433	74	32	511	587	76	31	22	161	276	31	105	18
Průměr za 1 rok	133	40	27	8	373	5 893	2716	37	16	255	293	38	15	11	80	138	15	52	9

Tabulka: Rozbor dvou ročních cyklů přípravy O. Charvátové v letech 1971—1973

nost a srovnatelnost je uváděn průměr za jeden rok. Z tabulky je zřejmá převaha tréninků s gymnastickým zaměřením. Olga Charvátová byla do 12 let členkou družstva sportovní gymnastiky a získala II. VT dorostenek, zúčastňovala se národních i celostátních přeborů v tomto sportovním odvětví. Právě zde můžeme hledat základy vysoké úrovně obratnosti a koordinačních schopností, které jsou základním předpokladem osvojení lyžařské techniky.

Příprava v zimním období byla charakteristická tréninkem sportovní gymnastiky v týdnu (většinou tři tréninkové jednotky) a lyžařským tréninkem o víkendech. Mimo zimní období je gymnastika doplňována plaváním, sportovními hrami a kondiční přípravou. Počty dnů tréninku na sněhu potvrzují důležitost získávání základních lyžařských pohybových dovedností a nácvičku techniky sjíždění a zatáčení na sněhu v tomto věku. Překvapující je počet dnů, které už v tomto věku Olina strávila mimo domov i kolik dnů školní docházky zameškala bez vážnějšího zhoršení prospěchu. Úspěšně absolvovala gymnázium a vysokou školu. Rozhodující podíl na kompenzaci těchto negativních vlivů mělo především dobré rodinné zázemí a vhodně řešená spolupráce se školou. Předpokladem k tomu byly její výjimečné schopnosti a charakterové vlastnosti: Ctížádost, houževnatost, stálá výkonová motivace a neutuchající důvěra ve správnost postupované přípravy vedly Olgu Charvátovou k sebedůvěře a přesvědčení, že dosáhne svého cíle, stane se úspěšnou lyžařkou.

Nizký počet zameškaných dnů z důvodu nemoci i skutečnost, že za celou svou sportovní kariéru neutrpěla žádný vážnější úraz, potvrzuje důležitost dobrého a stálého zdraví.

Ostatní údaje uváděné v tabulce (dny zatížení, dny pobytu na výcvikových táborech v ČSSR i v Alpách) dokumentují vysokou náročnost podstupované přípravy, která v tomto věku teprve začínala a postupně nabývala na objemu a intenzitě.

Samotný obsah a kvalita přípravy nerozhodovaly o pozdějších úspěších. Jinak je tomu u řady dalších okolností, podle názoru samotné sportovkyně to byl především přístup trenérů, atmosféra v družstvu, zděděné i získané dispoziční psychické i fyzické spolu s některými náhodnými faktory, které spolupůsobily na dlouhodobý proces sportovní přípravy a jeho úspěšné vyvrcholení.

Předpokládaný rozbor ukazuje na nutnost citlivého řízení procesu přípravy uzpůsobeného věkovým zvláštnostem a vyváženého ve všech svých složkách, vedeného s důrazem na nácvičku techniky sjíždění a zatáčení na sněhu. Sladění tréninkového režimu s plněním školních povinností je nezbytným předpokladem k vytvoření příznivých podmínek pro vývoj dítěte, rodina se stává nenahraditelným zázemím a jistotou umožňující mladému sportovci bez stresů a předčasného opotřebování psychické odol-

nosti efektivně se připravovat na mnohem náročnější pozdější etapy sportovní přípravy. Na příkladech lyžařských osobností posledních let (Stenmarkovi, Girardelli, Zemanovi, Jurkovi i jiných) se potvrdilo, že individuální přístup v podmínkách kolektivní přípravy za obětavé pomoci rodičů sportovce je tím neefektivnějším postupem v přípravě mladých talentovaných sportovců a podmínkou dalšího dlouhodobého výkonnostního růstu až v nejvyšším metám.

cení trenérů a sportovců, tréninkový proces a jeho zabezpečení, předávání do vyšších článků vrcholového sportu.

Názory

K otázce výběru žáků do ST se rozpoutala velmi živá diskuse, neboť tento problém se v současnosti jeví jako nejzávažnější. Všichni se shodli v tom, že bez výběru opravdu talentovaných jedinců není možné v běhu na lyžích dosahovat vysoké výkonnosti. Trenéři těžko mohou vychovat do státní reprezentace sportovce s průměrným či podprůměrným nadáním. Současný způsob života mládeže u většiny mladých rodin se ubírá spíše k zajištění pohodlí, dostatečného množství zábavy, neboť každý chce kompenzovat pracovní vypětí, děti pak náročné školní povinnosti. Jen opravdový vztah a nadšení rodičů, školy a samotných dětí vede k úspěchu. V mnohých ST narážejí na problém rané specializace u ostatních sportů (gymnastika, tenis, kopaná). Tyto oddíly si vybírají žáky již v útlém věku, dosahují s nimi dobrých výsledků a ve 4. třídě již o běh na lyžích není zájem, navíc trenéři se nechtějí zbavit svých „úspěšných sportovců“. Stále přetrvává výrazný nesoulad mezi ČSTV a školstvím. Je zcela běžné, že na školách nemůžeme provést výběr do ST. Proč? Odpověď nám zůstává: „Nemůžeme vám žáky dát, protože zbývající počet žáků již nemůžeme dělit“, nebo „do třídy by nechodil ani minimální počet žáků a museli bychom vyučovat spojeně např. 4. a 5. třídu!“. Domníváme se, že by ve spádové oblasti ST mělo být vyhověno výběru trenérů.

O sportovních třídách

Na vysvětlenou

Ve dnech 18.—20. 3. 1988 uspořádala 1. ZŠ v Bruntále setkání žáků lyžařských sportovních tříd z Moravy. Celá akce nesla název I. ročník setkání sportovních tříd Morava '88.

Setkání mladých sportovců, jejich trenérů, ředitelů jednotlivých škol, oblastních inspektorů a zástupce spádového SVS-M bylo zaměřeno na porovnání výkonnosti v jednotlivých školních ročnících (nikoliv tedy v kategoriích, jak probíhají soutěže řízené lyžařským svazem). Především však umožnila setkání, kde proběhla široká výměna názorů, zkušeností a poznatků z práce jednotlivých sportovních tříd. A o těch bude řeč.

Moravy '88 se zúčastnily ST z Nového Města na Moravě, Rožnova pod Radhoštěm, Jeseníku a hostujícího Bruntálu. Pro sportovce byly uspořádány dva běžecké závody na Pradědu, dále závod smíšených štafet. Pro doprovod a pozvané hosty byla na sobotní večer připravena beseda. Vybrali jsme z ní nejaktuálnější názory na současnou problematiku, která jistě není jen záležitostí zúčastněných ST. K nejdiskutovanějším tématům patří: výběr talentů do ST, rozpočty na činnost, materiální zabezpečení, hodno-

probíhá i v žákovských kategoriích materiálová hitva. Přítomní nezavěšení pak nestačí koulet očima, jak si to dvanáctiletí běhají. Jejich vybavení se mnoho neliší od vybavení reprezentačních družstev; ovšem kam to spějeme? Jak je budou motivovat trenéři, kteří přijdou po nás? Všichni hovoříme o propracovaném systému v NDR, SSSR, ale co jsme od nich převzali, v čem jsme se poučili?

Při předávání do vyšších článků (TSM, SVS-M, SVS) je v současném systému trenér nucen dosahovat takových výsledků, aby splnil kritéria. Všem je jasné, že rozhodujícím faktorem pro přijetí je žebříček. Nesleduje se tolik propagovaná všestrannost, funkční předpoklady, biologický věk resp. akcelerovanost jedince, perspektiva vzhledem k době trvání organizované sportovní činnosti. V každém případě by měl být sportovec posuzován komplexněji, včetně psychologického vyjádření odborníků a sledování morálně-volních vlastností.

Otázka všestrannosti je u lyžařů-běžců obzvláště problematická. V období přípravném (jaro, léto, podzim) jsou podmínky dobré a záleží na každém trenérovi, jak vede sportovní přípravu. V zimě však nastává problém, neboť každý chce co neefektivněji využít sněhových podmínek a během výcvikových táborů na našich horských chatách nejsou k dispozici ani základní podmínky pro gymnastiku, regeneraci, uvolňování, posilování.

Závažné názory zazněly i na otázku délky trvání lyžařské sezóny. Sjednotily se v tom, že by mělo dojít ke snížení počtu závodů. Získali bychom tak více času na přípravu mladých lyžařů, především jejich technickou přípravu (rovnováhu, cit pro sněh, koordinaci a lyžařský projev vůbec).

Výstižně komentoval celé setkání zástupce SVS-M v Novém Městě na Moravě **Jiří Bláha**: „Váš nápad s uspořádáním této akce byl vynikající, pořadatelé zvládli celou soutěž na výbornou. Prospěšná byla beseda s výměnou zkušeností a otevřeným názorem každého trenéra na současnou situaci v běžeckém lyžování. Padlo zde několik závažných návrhů směrem k propracovanějšímu systému ve sportovních třídách. Návrhy se mi z větší části zamlouvají. Úroveň jednotlivých ST je různá, rád bychom se ve vrcholovém sportu v budoucnosti dočkali předávání opravdových talentů s nutnou všestrannou připraveností, abychom i my mohli dál předávat sportovce, schopné uspět na světových kolbištích. Obdobná setkání by se mohla uskutečnit i v přípravném období a zaměřit se na atletiku, gymnastiku, plavání, hry. Měl jsem při závodech pocit, že mnohým chybí nejen důkladnější technická příprava, ale rovněž koordinace a cit pro sněh.“

Závěr

Názor přítomných nakonec vyzněl v tom smyslu, aby se podstatná část besedy objevila v našem odborném časopise *Lyžařství* a rozpoutala mezi trenéry, odpovědnými pracovníky a činovníky debatu, která by směřovala ke zvýšení úrovně běžeckého lyžování. Aby bronzová calgarská medaile i medaile žen ze Sarajeva nezůstaly osamoceny.

Zpracovali: **KVĚTOSLAV ŽALČÍK** — zástupce trenérů
MILAN HORNA — ředitel závodu

PODMIENKY PRE VLŠ

Subkomisia výuky lyžovania pri ÚV ČSTV pracuje v súčasnosti na tvorbe jednotného systému v metodike výuky, ktorý má byť schválený v závere tohto roku. Priložený materiál „Podmienky pre aplikáciu optimálneho vyučovacieho procesu vo VLŠ v SSR“ je jedným z podkladov, z ktorých sa pri tvorbe systému vychádza.

Efektívnosť a úspešnosť výučby vo VLŠ ovplyvňuje pomerne široký komplex podmienok, v ktorých proces prebieha. Medzi rozhodujúce podmienky v tomto smere je nutné zaradiť:

- spoločenský záujem o služby VLŠ;
- prírodné podmienky (charakter terénu, sneh, prístupnosť lokality výučby);
- materiálne podmienky (finančné prostriedky, technické možnosti);
- pedagogický potenciál (počet vyučujúcich, úroveň kvalifikácie a výkonnosti vyučujúcich);
- stanovené ciele [služby verejnosti, výber talentov pre súťažné formy lyžovania];

Zalčík: „Stává se mi, že nemám možnost posoudit 100 až 150 žáků své spádové oblasti a jsou možná mezi nimi skutečně nadaní sportovci.“ K tomu se připojuje **Kadlecová**: „Všichni si myslí, že u nás v Novém Městě je všechno ideální, ale já chodím po chalupách a přemlouvám rodiče, aby dítě šlo k námi“, kterou doplní **Horna**: „Nikde jinde nemají děti tolik sportovní přípravy jako u nás ve ST, navíc sladěné s rozvrhem.“ **Klasa si posteskuje**: „Chybí nám to právě nadšení, co bylo mezi lidmi a funkcionáři dříve.“ Trenéři ze zkušeností tvrdí, že situace ve výběru je rok od roku horší, měli bychom tedy rychle najít hlavní příčiny poklesu zájmu o sportovní činnost.

Nad rozpočty pro činnost ST si trenéři marně lámou hlavu a ptají se sami sebe, jak to vlastně mají dělat. Je prokazatelné, že ceny pobytu na horách za poslední roky vzrostly; dnes jeden den na výcvikovém táboře už stojí opravdu slušnou sumu. Je však paradox, že dotace nejsou zvyšovány, ale naopak kráceny! Neexistuje tedy jiná cesta, než snížit počty žáků. Ovšem na úzké základně vrchol pyramidy nikdy nemůže dosáhnout tak vysoko, jako na široké. Ke zkvalitnění tréninkové činnosti chce každý trenér zajistit svým svěřencům potřebné podmínky pro regeneraci sil — bazény, sauny, masáže, ovšem v rozpočtu se na tuto důležitou část tréninkového procesu zatím nepamatovalo.

Materiální zajištění je rovněž velmi důležitou kapitolou. Trenéři by patrně mohli vytvořit pěvecký sbor, neboť je stále slyšet jedna a táž píseň: „Nejsou peníze.“ Současná domácí výroba stále nezajišťuje kompletní vybavení, neboť každou sezónu některá součást není na trhu. O kvalitě vyráběného materiálu by mohli podat nejlepší svědectví skladníci ST, a tak se spravuje, improvizuje, odepisuje. To je velká bolest našich výrobců, sami by měli přispět ke zlepšení kvalitě lyžařského vybavení. Trenéři stráví mnoho času sháněním a nákupem, neboť stále není propracováno odpovídající centrální systém prodeje a nákupu na základě závazných objednávek u jednoho obchodu.

Zajímavý, ale zároveň varující je ještě jeden fakt. Přítomní se shodli na požadavku, aby žákovské kategorie soutěžíly na domácím materiálu. Tak by přispěly ke zvýšení objektivnosti ve výsledkových listinách. Přestože z rozpočtu pro ST nelze nakupovat zahraniční materiál,

- skladba frekventantov (vek, realizačné plány v lyžovaní, úroveň vstupnej technickej vyspelosti);
- vyučovaci program (kvalita, obsažnosť, charakter — variabilita alebo invariabilita).

Spoločenský záujem o služby VLŠ

Iniciatíva v tomto smere uspela v dvoch spoločenských sférach:

1. telovýchova — prevádzkovateľmi VLŠ sú TJ a správy účelového zariadenia SÚV ČSZTV;
2. obchod — prevádzkovateľmi sú OSCR (okresná správa cestovného ruchu) a OSRS (okresná správa rekreačnej starostlivosti).

Odozva v pozitívnom zmysle je na strane neorganizovanej verejnosti, školstva a ROH. Predstavuje zatiaľ cca 22 tis. frekventantov a 180 tis. realizovaných žiakohodín (sez. 1986—87).

Prírodné podmienky

VLŠ využívajú predovšetkým

terény významných a stredne významných lyžiarskych stredísk. Terény „trpia“ značným nedostatkom veľmi miernych sklonov svahu a dojazdov do roviny.

Vhodné snehové podmienky v priemernej sezóne trvajú zhruba 5 až 12 týždňov.

Vyskytlo sa aj stredisko VLŠ, prevádzkujúce v lokalite, ktorá je pre nelyžiarov v podstate neprístupná.

Materiálne podmienky

Technické vybavenie lyžiarskych škôl **telovýchovy** je slabé. Nie sú zariadenia na úpravu svahov, chýbajú učebné pomôcky, odpočívacie apod. Vlastné lyžiarske vleky (nie všade v dostatočnej miere) má k dispozícii 75 % lyžiarskych škôl. Niektoré VLŠ cvičia na svahoch cudzích organizácií. Možnosť získania finančných prostriedkov využívaním spolupráce so slovenskou štátnou poisťovňou nie je dostatočne zabezpečená.

Podstatne lepšie technické vybavenie majú strediská VLŠ zo sféry **cestovného ruchu**. Rada z nich okrem bežného vybavenia má už k dispozícii aj požičovňu výstroja, niektoré aj skiservis.

Pedagogické kádre

Predpísanou kvalifikáciou pre vyučovanie vo VLŠ je cvičiteľ lyžovania I., II., III triedy.

1. Kvalifikačná štruktúra cvičiteľov vo VLŠ telovýchovy je na dobrej úrovni;
2. kvalifikačná štruktúra cvičiteľov vo VLŠ cestovného ruchu je na podstatne nižšej úrovni;
3. stav cvičiteľských kádrov nebráni hoci aj viacnásobnému zvýšeniu súčasnej kapacity VLŠ.

Z pohľadu na kvalitu pedagogických kádrov vo VLŠ sa ukazuje, že odbornej úrovni vyučujúcich (najmä u CL III. triedy) chýbajú hlbšie znalosti zásad pre prácu s deťmi.

Ciele výučby vo VLŠ

Ciele výučby vo všetkých lyžiarskych školách nie sú úplne zhodné.

Zámerom **telovýchovy** je využiť lyžiarske školy pre výber výkonnostného lyžovania. Objavili sa už aj VLŠ, ktoré možno označiť ako špecializované v tomto zmysle (Mladost B. Bystrica, Chemlon Humenné). Preto formy kurzov s uceleným programom výučby zaberajú podstatnú časť celkovej realizovanej kapacity lyžiarskych škôl telovýchovy (v sezóne 1986—87 je to 79 %). S tým súvisí aj snaha po návaznosti v metodike výučby od začiatočníkov až po vrcholové lyžovanie.

Program VLŠ **cestovného ruchu** zatiaľ z väčšej časti vyplní činnosť charakteru jednorázových služieb a foriem krátkodobých kurzov (okolo 15—20 hodín na snehu).

Podstatná časť frekventantov VLŠ z oboch označených sfér nemá predpoklady — a väčšinou ani záujem — výkonnosť lyžovať. Pripravuje sa preto priestor pre organizovanie špecializovaných kurzov, ako napr. vysokohorské lyžovanie, akrobatické lyžovanie, bežecké lyžovanie a možno aj lyžovanie na tráve.

Skladba frekventantov

Veková štruktúra žiakov a podiel odcvičených žiakohodín vo VLŠ telovýchovy (sez. 1986—87):

Veková kategória	Počet žiakov v %	% žh v ucel. forme	% žh vo forme jednorázových služieb
predškolský vek	20	3,5	96,5
školská mládež	78	72,7	27,3
nad 15 rokov	2	2,5	97,5
spolu:	100	78,7	21,3

Výrazná väčšina žiakov-frekventantov VLŠ očakáva od kurzov a inštruktáží osvojenie nutných schopností pre samotné zvládnutie nenáročných a stredne náročných lyžiarskych svahov. Preto aj vstupná technická vyspelosť frekventantov kurzov s uceleným programom výučby sa pohybuje na úrovni začiatočníkov až mierne pokročilých. Vypelí lyžiari a dospelí záujem o služby VLŠ zatiaľ neprejavujú, alebo iba ojedinele, obyčajne motivovaní atraktívnosťou zvoleného zamerania (napr. akrobatické lyžovanie).

Vyučovaci program

Na naliehanie zástupcov VLŠ zo sféry cestovného ruchu boli na prelome rokov 1983—84 urýchlene spracované metodické pokyny pro výučbu lyžovania vo VLŠ v SSR. Obsah aj forma boli zvolené s prihliadnutím na to, že sa mali dostať do rúk cvičiteľov po odbornej stránke „nezmapovaných“. Technika a metodika výučby podľa týchto pokynov je v súlade s výučbou v oblasti výchovy pedagogických kádrov v lyžovaní (školiteľské akcie TŠ SÚV ČSZTV).

Po zvážení situácie boli obsah a forma spomenutých pokynov maximálne prispôsobené podmienkam vo VLŠ, ktoré podľa vtedajšieho predpokladu mali nastať. Odhad sa ukázal byť správny a metodické pokyny sú vo VLŠ stále orientačným vodítkom vo výučbe.

Podstatou vyučovacieho programu bolo rozčlenenie celej techniky lyžovania do štyroch odstupňovaných etáp, určených pre kategórie (z hľadiska vstupnej vyspelosti):

1. začiatočníci;
2. mierne pokročilí;
3. pokročilí;
4. vyspelí.

Program bol určený pre mládež, takže extrémne vekové stupne (predškolský vek a dospelí) sa nebrali do úvahy. Faktory, ktoré mohli podstatnejšie narušovať dodržiavanie línie vyučovacieho programu (napr. extrémne výkyvy pohybových schopností frekventantov, smerovanie vekovo vhodných jedincov k pretekovému lyžovaniu) boli ponechané pre individuálne riešenie na úrovni VLŠ, resp. na úrovni tandemu cvičiteľ-tréner v rámci lyžiarskeho oddielu. Prítom sa doporučoval maximálne diferencovaný prístup k takýmto prípadom.

Záver

Pri spracovaní učebného programu je nutné rešpektovať niektoré osobitosti výučby vo VLŠ, predovšetkým: 1. Maximálne výkyvy v pohybových schopnostiach frekventantov; 2. ciele, ktoré si môžu frekventanti (ich rodičia) klásť; 3. terénne možnosti; 4. plnenie požiadavok vrcholového a výkonnostného lyžovania; 5. pravdepodobná možnosť inklinácie niektorých VLŠ k špecializácii na prípravu mládeže pre pretekové lyžovanie; 6. existencia jednorázových služieb (nesystematický výcvik, predovšetkým v dvoj až štvorhodinových lekciách).

Z načrtnutej situácie vyplýva:

1. Nutnosť zjednotiť výučbu lyžovania v ČSSR a to vo všetkých spoločenských sférach, ktoré sa touto výučbou zaoberajú. Prítom ale postaviť **viacmodelový** učebný program.
2. Nutnosť výchovy pedagogických kádrov — hlavne pre VLŠ — tak, aby zvládli budúci učebný program v celom jeho obsahu. Tolerovať možno iba určité rozdiely v kvalitatívnej úrovni ich technickej vyspelosti.
3. Potreba prehĺbiť teoretickú prípravu cvičiteľov VLŠ na výučbu detí.

PAVOL VODARČÍK

Na keramické stopě

Keramická stopa se stává vážným konkurentem ledové, pokládané dosud za nejlepší v letní a podzimní přípravě skokanů. Potvrdily to mezinárodní závody třetí srpnovou neděli na sedmdesátce v norském Marikollenu. Startovali na nich nejen reprezentanti skandinávských zemí, ale také Jugoslávci, Rakušané, Švýčari, Kanadáné, skokani NSR a tři čs. skokani. Umístění Ploce, Dluhoše a Parmy v první pětce je pozoruhodným úspěchem, neboť poprvé měli příležitost závodit na keramické stopě. O tom, že konkurence byla náročná svědčí i okolnost, že Jugoslavec Ula-ga se neprobojoval do druhého kola mezi postupujícími padesát skokanů.

Zvítězil Nor Trond Göran Pedersen, který v prvním kole nejdelším sko-

kem 90 m o dva metry překonal kritický bod můstku. Pavel Ploc dvěma vyrovnanými skoky vybojoval druhé místo před dalším Norem Johnsenem a svými krajany Dluhošem a Parmou.

Výsledky: 1. Pedersen (Nor.) 225,8 (90 a 89), 2. Ploc 222,9 (89 a 88,5), 3. Johnsen (Nor.) 221,7 (85 a 88), 4. Dluhoš 220,9 (85 a 87,5), 5. Parma 218,8 (86 a 88), 6. Eidhammer (Nor.) 218,7 (88 a 85), 7. Stranner (Rak.) 215,4 (89 a 83,5), 8. Persson 212,7 (85,5 a 82,5), 9. Fidjestoel (oba Nor.) 211,1 (85,5 a 81,5), 10. Wiegele (Rak.) 208,6 (84 a 85,5). — Z dalších zájímavých umístění: 12. Klausner (NSR) 206,9, 13. M. Debelak (Jug.) 203,6, 15. Bauer (NSR) 198,9, 19. Tepeš (Jug.) 196,0, 24. Balanche (Švýc.) 193,3, 40. Richards (Kan.) 175,4.

-tr-

JAKÉ JSOU VAŠE ZKUŠENOSTI S KERAMICKOU STOPOU?

zeptali jsme se reprezentačního trenéra skokanů Petera Schlanka, který vedl čs. výpravu při závodech na porcelánové stopě v Marikollenu.

„Nájezd v Marikollenu je tvořen kachličky o rozměru 12 X 18 cm. Tento povrch má výhodu především ve velké stabilitě podmínek i při teplém slunečném počasí, což se o ledové stopě říci nedá. Naši skokani byli zprvu trochu překvapeni nezvyklým zvukem, který vydávaly jejich lyže v porcelánové stopě, ale toho se rychle zbavili.

Prítomní trenéři se shodli, že z metodického hlediska je správné delší dobu trénovat v jedné stopě, zároveň však doporučují variabilitu stop.

Jinak je marikollenský můstek výborně technicky vybaven, kromě toho, že na stopu je automaticky přiváděna voda, mají na dopadu instalováno také automatické postřikování povrchu.“

-vap-

CENA MĚSTA LOMNICE

Konala se letos počtrnácté, dokonce čtrnáctého srpna 1988 a přivedla na start celou naši skokanskou špičku (téměř 100 závodníků), chyběl pouze Parma. Prvenství si odnesl Pavel Ploc (Dukla Liberec), který navíc ve druhém kole vyrovnal rekord můstku na hmotě, který držel výkonem 68,5 m Leoš Škoda z roku 1981. Druhý skončil Jaroslav Sakala, třetí Ladislav Dluhoš. Vedoucímu závodníkovi z prvního kola Jiřímu Raškovi se ve druhém kole nedařilo, měl pád a klesl až na třinácté místo.

Potěšitelné však je, že závodu se zúčastňuje stále větší počet dorostenců. V kategorii mladších vyhrál Lepko z Dukly Banská Bystrica, v kategorii starších Tomáš Raszka z MEZ Frenštát. Závodu se kromě našich skokanů zúčastnili také Jugoslávci a Poláci. (Na snímku Pavel Ploc při vítězném rekordním skoku.)

Text i snímek Milan Čurda

VELKÁ CENA FRENŠTÁTU

SKOKANSKÝ ZEMĚPIS

NDR

„Starý soupeř je tu znovu. To je nepřijemné.“ řekl cestou domů ústřední trenér Jaroslav Potměšil. Viděl jistě nejen Weissfloga. Pamatujeme si jména Kummerlów, Petzold, Göhlke, Rölz, Siegmund atd. Loni rozvrácená, letos však překvapivě konsolidovaná skupina skokanů NDR (s novým trenérem) se vyťasila s nebezpečným mládím. V závodě jeden po druhém zklamávali očekávání, která se do nich po skvělých tréninkových výkonech vkládala. Snad podlehl atmosféře. Ale důležité je zjištění: všichni směřují ke stylové čistotě!

USA

To už není jenom Mike Holland a Dalibor Motejlek. Pointer či Stein

jsou pojmy poměrně nové a ne docela zanedbatelné. Velice jim vyhovoval frenštátský durokryt, chutnal jim bramborový placek a nadchli je českoslovenští příznivci. Mike Holland bravurně ovládal chumel svých nezletilých příznivců. Když už rozdál všechny samolepky, zvykačky a nechtěl přijít o brýle, rozhodl se nečekaně: sáhl do tašky pro trenýrky a dal je frenštátským klukům v plen. A tak ten nejsilnější z nich má teď doma opravdu unikátní trofej.

Švýcarsko

se krok za krokem přibližuje. Ve Frenštátě byl nejlepší Lehmann (lepší než všichni naši). Čím se odlišoval od svých kolegů Reynonda a Hauswirtha kromě délky a kvality skoků?

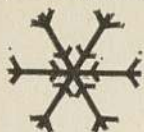
Jediný ze Švýcarů neměl levé ucho protknuto kroužkem z pravého zlata.

Československo

Frenštátský závod byl zároveň stanoven jako prestižní souboj mezi reprezentanty. V cizině bylo málo podstatné, kdo se prosadí, hlavně aby to někdo byl; tady šlo najednou o pořadí. Jakýsi prozatímní československý žebříček lze tedy objevit ve výsledkové listině. Odpovídá mu i změna na postu kapitána skokanské reprezentace. Kluci si v létě zvolili — Ladislava Dluhoše.

O vzrůstající popularitě skoků svědčí i zájem kolegů z jiných sportovních odvětví. Tentokrát jsme nachytali pod můstky atletku Tánu Slaninovou-Kocembovou i s manželem (a trenérem v jedné osobě) a ratolestí. Podezírali jsme je, že přijeli hlavně kvůli vyhlášenému hornickému trhu, jenž se odehrával přímo v dějišti závodu, ale vyvedli nás z omylu: „Jsme tu kvůli skokům.“

-pbu-

Lyžování pro každého

ISPO '88

ISPO — mezinárodní veletrh sportovních potřeb se koná dvakrát ročně v Mnichově v NSR. Jarní ISPO (vždy koncem února) bývá převážně zaměřeno na zimní sporty a nabízí modely na následující zimní sezonu a ISPO podzimní (vždy počátkem září) je orientováno na letní sporty.

Letošní jarní ISPO bylo obrovskou přehlídkou současně světové nabídky, z níž lyžařská výzbroj a výstroj představovala více než 65 procent exponátů. V areálu výstaviště stálo 25 obrovských vytápěných výstavních hal, takže svrchní oděv se odkládal v šatnách vybavených vším, co návštěvník potřebuje (vzorné a bezplatné sociální zařízení, stánky informátorů, bistra nebo příjemné restaurace). Volný prostor výstaviště byl opět zaplněn přenosnými halami jednak zřízenými správou veletrhu, jednak jednotlivými vystavovateli.

Na celkové ploše 112 000 m² vystavovalo 1169 vystavovatelů a 172 dalších firem z 34 zemí světa. Nejvíce vystavovatelů bylo z NSR — 566, dále následovala Itálie — 164, Rakousko — 55, Kanada — 33. Československo reprezentovaly dva podniky zahraničního obchodu Pragoexport a Exico.

Komise výzbroje a výstroje zorganizovala opět prostřednictvím Sportturistu tematický zájezd na tento veletrh. Zúčastnilo se ho čtyřicet pracovníků z našich výrobních a obchodních organizací s jednoznačným zaměřením — přenést trend světového vývoje do svých organizací. Věříme, že všichni zúčastnění jsou si této skutečnosti plně vědomi a že vyvinou maximální snahu dostat se na světovou úroveň!

Takže jaké bylo toto ISPO? Ačkoliv se nedá mluvit o převratných nebo revolučních novinkách, byla u všech výrobců patrná jednoznačná snaha vyrábět stále lépe a to jak funkčně, tak i kvalitně. Stojí však za zmínku uvést alespoň 2 novinky ne konstrukční, ale dalo by se říci obchodní. Firma Völkl vystavovala mimo lyží a holí podle typů stejně barevně laděných i lyžařské kombinézy barevně laděné k posledním modelům lyží označeným P 9. Firma Tyrolia, tradiční výrobce bezpečnostních vázání, která před rokem vystavovala běžecké boty a vázání vlastního systému, představila letos vlastní kolekci sjezdových lyží s konstrukcí vyvinutou počítačem, jejichž designu odpovídalo i barevné provedení bezpečnostního vázání. Obdobná snaha po shodném barevném nebo designovém ladění jednotlivých součástí vybavení lyžaře se objevuje u stále většího počtu výrobců. Realizovala ji i firma Salomon u svých nových modelů — boty SX 92 a vázání S 957, nebo boty

SZ 82 a vázání S 857 atd. Revoluční „Vysoká technika“ (High-Tech) trvale ovládá pole konstrukce lyží, kde se stále více používají nové materiály především z oblasti výzkumu kosmu. Po ověření se realizuje použití kevlaru, titanalu, boronu, aramidu, uhlíku, keramického i nového polyetylenového vlákna; to vše směřuje k většímu komfortu jízdy a podle určení použití i ke zvýšení pevnosti v torzi ve špičce a patce lyže, k vyšší elasticitě, k snadnějšímu ovládní nebo útlumu kmitů a nepřiznivých vibrací při vyšších rychlostech. Jednotliví výrobci se snaží uvedené požadavky řešit vlastními konstrukcemi a neopomenou vyzdvihnout přednosti svých výrobků, takže dnes snad již jen špičkoví jezdci jsou schopni posoudit drobné rozdíly v použití předních modelů jednotlivých světových výrobců. Za zmínku ještě stojí nový způsob povrchové ochrany,

kteří použila firma Fischer, t. j. celistvé nalisování hmoty obdoby ABS na boky a povrch. Tato hmota se vyznačuje vysokou odolností proti mechanickému poškození. Rovněž vysokomolekulární sintrovaná uhlíková skluznice patří již k běžnému standardu většiny závodních modelů sjezdových lyží. Revolučním lze nazvat trend v návrzích designů a povrchových úprav zejména u sjezdových lyží (mimo modely závodní). Lyže hýjí pastelovými i svítícími barvami, netradičním až odvážným vzorováním.

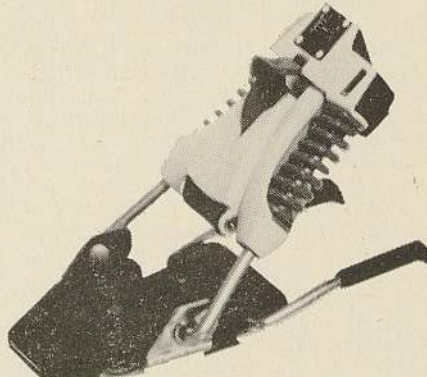
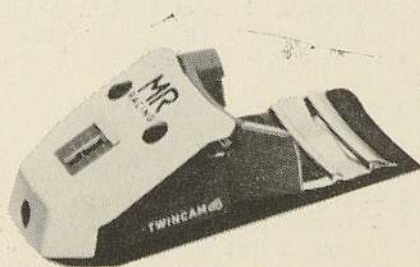
Trendy běžeckých lyží směřují k nižší hmotnosti dané „lehkými“ konstrukcemi, dále ke kvalitním skluznicím a snadnému voskování, nebo naopak k „nowachs“ provedení, které bez voskování umožní stoupání — cestou jak mechanickou, tak chemickou. Závodní modely rozlišují typy pro klasiku a bruslení. Bezpečnostní sjezdová vázání nepřinesla převratné novinky. U většiny výrobců se inovace zaměřila na drobná zlepšení v obsluze a používání, ale hlavně na barevnost provedení — u každého výrobce se objevil speciální barevný „damský“ model.

Běžecké vázání. Z nabídky mizí normalizované systémy NN 75, RN 50 i TN 50 a naopak nabídka přechází na značkové systémy, tj. bota + vázání, které umožňují použití pro oba styly běhu. Všichni výrobci značkového systému předvedli mimo závodní verze i provedení turistické, což se projevilo převážně jen u bot (vyšší nadkotníkové provedení, kde právě tato část boty je měkká, maximálně pohodlná a oteplená).

U sjezdových bot je všemi výrobci plně dodržována normalizace podešve pro zajištění bezchybné funkce sjezdových bezpečnostních vázání. Jinak stále přetrvávají 2 linie — klasické provedení se 3—5

Marker se představil barevně dopracovanými variantami vázání typu Twincam, firma Klemm upoutala elegantním řešením držadel sjezdařských hůlek (včetně ochranného krytu). Snímky archiv.

přezkami na přední části boty a dalším upínacím páskem nebo klopami na „welcro“ závěr, které uzavírají ještě nad skeletem vnitřní boty, a potom boty se zadním nástupem uzavírají na 1–2 přezky vzadu nebo na straně. Všichni se jednoznačně snaží o zabezpečení maximálního komfortu v upnutí nohy v botě a tím o umožnění přesného ovládnutí lyže. Klasické provedení to zabezpečuje počtem jemně seřiditelných přezek, boty se zadním nástupem pak dalšími seřizujícími prvky, jejichž pomocí se odstraní volně prostory ve skeletu, nebo nežádoucí volnost nohy v botě. V nabídce zůstávají skoro u každého výrobce špičkové boty s dodatečně vstříkovanou pěnou vyplní vnitřní boty podle nohy lyžaře. Nelze také přejít systém dopumpovatelných vzduchových polštářků, který po firmě Lowa (tento systém používá již více než 10 let) přebírají i jiní výrobci. V nabídce sjezdových lyžařských holí nebylo technických novinek, snad jen nové pojetí — všichni velcí výrobci sjezdových lyží nabízelí i své sjezdové hole se shodným designem k odpovídajícímu typu lyže. Druhý poznatek — ubývá sjezdových holí s pojištěným poutkem. U závodních běžeckých holí dochází k dalšímu snižování hmotnosti rovněž použitím nových materiálů vyrobených pro

kosmický výzkum. To ovšem s sebou přináší výrazné zvýšení cen. U sjezdových brýlí vývoj trvale pokračuje ke zlepšení viditelnosti a tím větší bezpečnosti při lyžování. U nás známá firma Carrera vyvinula nové brýle CUP - Ultrasicht, s jejichž pomocí by se mělo zlepšit vidění při difúzním světle; firma Uvex předvedla brýle se zorníkem „triflex“ — což je třívrstvý zorník, který zabraňuje zamlžení a je odolný proti prasknutí nebo přelomení i při nárazu na překážku rychlostí až 50 km/h. Oblečení. Bývá na tomto veletrhu pravidlem, že nabídka oblečení pro lyžaře je obrovská, barevně pestrá, s výrazným podílem materiálů zvenčí nepropustných a zevnitř odvádějících vlhkost. V nabídce převládaly kombinézy jedno i dvoudílné, s množstvím kapes a různých zdobivých prvků připomínající parašutisty nebo doby pionýrů letectví a automobilismu. Vzory potisku hlavně u dámských a dětských provedení mají až fantastické motivy. Na závěr dvě skutečné perličky. Firma Salomon, která se na světovém trhu vázání podílí 46 %, na trhu lyžařských bot sjezdových 25 % a v běžeckém vybavení 30 %, ohlásila svůj další záměr — zavedení výroby lyží. V r. 1987 bylo již 50 osob zaměstnáno výzkumem a vývojem, provedli 1000 důkladných testů

konkurenčních lyží a 10 000 měření skluznosti. V roce 1988 vybudují nový výrobní závod v blízkosti města Annecy, kde je nově postavený základní závod. V r. 1989 vyrobenou ověřovací sérii podrobí dalšímu zkoušení a v roce 1990 plánují dodávky lyží do celého světa. Firma Marker položila 18. prosince 1987 základní kámen stavby nové administrativní budovy a výrobní resp. montážní haly v místě Eschenlohe asi 12 km severně od Garmisch-Partenkirchenu. Celá budova bude mít rozměr 127×71 m a celkovou podlahovou plochu 11 500 m². Stavba bude dokončena v říjnu 1988.

-Bur-

V přírodě:

(ekologické sedmero nejen pro ochranu přirozeného prostředí, v němž se lyžaři pohybují, ale také pro ochranu člověka, který stále častěji přichází k úrazu nejen na sjezdovkách a v běžeckých stopách, ale právě ve volné horské přírodě).

Když už se nedržíte oficiálních lyžařských tratí, držte se alespoň značených či frekventovaných cest, kde nejste při nehodě zcela odříznuti od světa. Zásada nejvyšší bezpečnosti ovšem zní — lyžujte jen na k tomu určených upravených svazích a stezkách!

Nikdy nevjíždějte v lese nebo v neznámém terénu do hlubokého sněhu. Nevíte, co „zajímavého“ se pod ním skrývá, ale zároveň v každém případě rušíte zimující zvířata, ničíte podrost a mladé stromky. Vyhýbejte se jižním svahům, které jsou sněhově chudší. Zvěř totiž obvykle právě na nich hledá skromnou zimní potravu.

Stanovte si zásadu: budu věřit (a dbát) turistickým a lyžařským ukazatelům. Budu respektovat chráněná území a rezervace. A vzpomeněte si na tyto zásady v praxi. Teoreticky bývají jasné a pochopitelné...

Při lyžování nechte doma své psy.

Raději zapomeňte na jakékoliv lyžování (včetně tzv. „nutných“ přesunů) za soumraku, za svítání a za tmy.

Jezděte do hor nikoliv soukromými vozidly, nýbrž podle možností veřejnými dopravními prostředky.

P. S.: Přečetli jste si pravidla, která doporučuje lyžařům lyžařský svaz v NSR. Čtenářům Lyžařství se možná mohou zdát samozřejmá, ale uplynulá zima ukázala, že se vztahem k přírodě není mezi rekreačními lyžaři všechno v pořádku. Sněhu bylo málu, a tak se lyžující pouštěli do slova „kam to šlo“. Výsledky jsme mohli sečítat podle zpráv z denního tisku — poškozovaná kleč a další vegetace ve vrcholových partiích hor (zvláště Krkonoš), dokonce i v oblastech přísně chráněných. Zákazy, doporučení, cedule — to všechno se míjelo účinkem. Naše sedmero pro přírodu a lidské zdraví není ještě zdaleka běžným kodexem chování.

-vap-

CO JE S TEBOU, GERTSCHI?

Koh-i-noor Bílovec má dlouholeté tradice ve výrobě sjezdářských vázání. Už za původního majitele Matyáše Salchera byla zakoupena licence firmy Kandahar. O desítky let později — v roce 1978 — došlo k dohodě o licenční výrobě vázání firmy Gertsch. Od té doby vyráběl Bílovec deskové vázání, jehož systém byl vychvalován i zprohnanými kritice. Firma Gertsch však zatím výrobu deskových vázání zrušila.

„Co bude dál v Bílovci?“, zeptali jsme se podnikového ředitele Petra Brože.

„Od počátku platnosti licence jsme vyrobili dohromady 1 300 000 párů vázání, loni 35 000. Doprodáváme ještě G-30 za 190 Kčs. Zájem jistě trochu upadá, to souvisí s určitým nasycením trhu.“

Nebo s výhradami vůči deskovému vázání?

„To není jednoznačné. Deskové vázání a tedy i naše G-30 mají také zjevné výhody — ve špičce vypínají nejen do boku, ale i při frontálním pádu dozadu, v patě zároveň nejen nahoru, ale i do stran. Proto jsme se rozhodli vázání inovovat a od letoška vyrábět komplety K-300.“

Opět na základě licenční dohody?

„Ne. Celá inovace pochází z Bílovce.“

Co je nového na vázání K-300?

„Má sjednocenou vypínací stupnici podle příslušné ČSN, což G-30 neumožňovalo, má funkčně lépe vyvinutou brzdu a lepší vyřešení úchyty boty — nedochází k obrušení podrážky v místech funkčního dotyku.“

Proč se vaše vázání jmenuje právě K-300?

„To souvisí s předchozím názvem G-30. G znamenalo Gertsch a třičítká vyjadřovala cenu originálního vázání v dolarech. K — je tedy Koh-i-noor a 300 je symbolem ceny v korunách.“

Čím byste neobjektivněji přesvědčil zákazníky, aby si koupili právě K-300?

„Doporučil bych jim ho pro velkou životnost a širokou nastavitelnost vzhledem k velikosti nohy. Takové vázání vlastně roste s dítětem.“

Jaký je o něj zatím zájem?

„První objednávka obchodu v letošním roce zněla na 42 000 kusů, v plánu je zdvojnásobení (na počátku léta 1988).“

-pbu-

KDO JE KDO

PAUL ACCOLA

FREHSNEROVA DVOJKA

„Nejsem si jist, zda je to dost šilené, aby to mohlo být geniální,“ komentoval v minulém století jeden objev předseda anglické Akademie. Podobnou sentencí začal před třemi roky vzlet Accolův — odborníci se shodli: šilené to je, geniální nikoliv.

Osmnáctiletý vítěz pěti závodů FIS se tehdy objevil na startu slalomu SP v Bad Wiessee. Byl klasifikován takto: „Výtečná práce nohou, zcela mimořádné reakce na sněh — to jsou jeho silné stránky. Jenže ten chlapec vůbec neumí jezdit v brankách. Najíždí příliš kolmo, pasíruje se skrz ně jako přes cedník, nemá žádný rytmus. Je to šilené.“

Ach, paradoxy času. To, co mu vyčítali jako slabinu, se v mírně zdokonalené podobě stalo o tři roky později největší slalomářskou revolucí současnosti. Modifikovaná technika, která už zřejmě zůstane spojena se jménem Tombovým! Ale Paul Accola bude provždy jmenován mezi jejími nejtypičtějšímí průkopníky. Bylo to tehdy v Bad Wiessee správně šilené.

Švýcarskému šéftrenérovi Frehsnerovi jakoby Accola spadl z nebe. Švýcaři jsou se slalomem „na huntě“, Gaspoz, Hangl, Pieren, to jsou po vpadu nové techniky mrtvá jména. Proto je pochopitelný Frehsnerův výrok: „Accola je mým druhým mužem, hned po Zurbriggenovi.“

Minulá sezóna mladého Davosana se jmenovala dobrodružná. Začala totiž otevřenou zlomeninou ruky a třínedělním prosincovým výpadkem a vyvrcholila dnem 20. 2. 1988. Toho dne byl Paul naprosto bezkonkurenční v kombinačním slalomu, s převahou vyhrál obě jeho kola a to ho vyneslo ke 3. místu v kombinaci. Ovšem v olympijské kombinaci.

Sezóna 1988—89 se zatím jmenuje šokující. Začal jí totiž prohlášením: „Jezdím rád a dobře všechno od sjezdu po paralelní slalom. Co budu v sezóně preferovat, není

Accola a nová slalomářská technika na jediné fotografii. Všimněte si — kloubovou tyč po pravé straně svých lyží sráží levcí.

moje věc, at to řeší trenéři.“ Upozorňuji, že tohle přenesl uprostřed let nejbouřlivější sjezdařské specializace, kdy trenérské kapacity zhusta tvrdí, že všestrannost dnes nemá šanci. „Chci se stát nejvšestrannějším na světě. V zimě, myslím, dokážu, že ve sjezdu a super-G se blížím i Zurbriggenovi.“

Proč ne, ale všechno má svůj čas. Pozorovatelé se shodují: Napřed je na řadě Tomba. -pbu-

Albertville bude jinačí

„Naše filozofie? Vrátime Hry do hor,“ říká předseda organizačního výboru ZOH 1992 Michel Barnier

Pane Barniere, Francouzi se netají tím, že chtějí připravit olympijskší OH než se to podařilo Calgary. Co všechno se vám na XV. ZOH nelíbilo?

„Proč hned říkat „nelíbilo“? Aby bylo jasno, jestliže prohlašujeme, že uděláme lepší hry, znamená to, že budou především jiné. V Calgary jsme byli svědky moc dobrých her. Jenže Calgary má 650 tisíc obyvatel, leží v nedozírných rovinách. To se musíme promítnout. Albertville je dvacetitřítisícové městečko v sevřených údolích Savojských Alp. Nemůžeme tedy vsadit na velkorysý projekt; naším cílem jsou „rodinné“ hry. Samozřejmě, nebude snadné odolávat všem komerčním tlakům. Z Kanady si bereme hodně poučení, osmdesát našich odborníků tam v průběhu OH studovalo jejich organizační systém.“

Správně jste naznačil, že komerční tlaky budou značné. Ostatně olympiádu nelze pořádat s prázdnou kapsou. V tomto smyslu je vaše představa o změně atmosféry her nejistá. Máte

však také nějakou jistotu, skálopevnou zbraň v boji za ozdravení her?

„Naše filozofie je jasná. Chceme vrátit hry zpět do přírody, do přirozené horské krajiny. A tu máme po ruce v každém případě.“

To znamená, že všechna sportoviště budou v horských střediscích okolí města?

„Nejen v okolí Albertville, ale v celém horském údolí, kde město leží. V centru her proběhnou všechny klasické disciplíny, ve Val d'Isère alpské mužské disciplíny (doprava trvá asi hodinu autobusem), v Trois-Val-

lées ženské alpské disciplíny. Budou existovat tři olympijské vesnice, tři tisková střediska atd.“

Jaká atmosféra v souvislosti s přípravou her vládne ve Francii?

„Vláda i občané očekávají, že připravíme hry mimořádné svou společenskou a kulturní úrovní. Připomíná se rok 1968 a ZOH v Grenoblu, kde účastníci ocenili dokonalou francouzskou režii. Tuhle pověst chceme udržet.“

I finanční zabezpečení je zatím slibné. Už dnes je pro přípravu ZOH vyčleněno 5 miliard franků.“ -pbu-

OKURKOVÁ SEZÓNA

Začátek letošního ročníku Světového poháru sjezdařů byl, jak známo, odložen z července až do zimních měsíců. V argentinském Las Lenas prostě nebylo po sněhu ani památky, spíše tropická vedra. Po marném čekání se museli pořadatelé přece jen vzdát a FIS odřeknutí oficiálně oznámila ve čtvrtek 28. 7. Jenže několik hodin po ortelu se rázem v Las Lenas ochladilo a z oblak se začal sypat sníh. Za chvíli ho napadlo půl metru, to už však měli sjezdaři své nádobíčko shaveno a hledali spoje domů...

Další slalomářka je na světě. Stalo se v horkém čtvrtém červencovém pondělí v porodnici v Mnichově-Groshadern. Pardon, budoucí slalomářka, o čemž je přesvědčena novopečená maminka Maria Eppleová-Becková. Do vlnu dala dcerušce Florentině především titul mistrně světa v obřím slalomu 1978. Tatík Florian Beck, několikanásobný slalomový mistr NSR, je také od „fochu“, tak proč nevěřit rodičovské touze.

✦
Při lyžařské zkoušce by se mu to

asi těžko přihodilo, ale ve školní lavici — budiž. Dvojnásobný olympijský vítěz z Calgary '88 Ital Alberto Tomba zase jednou upadl. Jenže i v druhém pokusu závěrečné zkoušky v soukromé škole v Piacenze. Teorii měřicí techniky nadále neovládá, zato prý v nové sezóně bude mít opět v oku všechny záležitosti slalomových tratí. Hovory o konci kariéry byly tedy jen čeřením vody.

Již v srpnu zaznamenali pořadatelé mistrovství světa ve sjezdovém lyžování 1989 (Vail - USA) účastnický rekord. Z 61 členských států FIS se jich přihlásilo už 36, což je více, než ve stejné době před MS 1985 v italském Bormiu. Poprvé od roku 1982 bude na šampionátu startovat také sovětské družstvo, které předběžně přihlásilo osm mužů a pět žen.

-vs-

Snímky B. Hynek

NÁM ZNÁMÝ ŠVÝCAR

Švýcarovi Giachemu Guidomovi kulminovala forma v lednu 1988 ve Vysokých Tatrách na Světovém poháru, kde skončil třetí. Tento vynikající bruslař je zastihován svým úspěšnějším kolegou z národního týmu Andy Grünenfelderem. V Tatrách to byl pro Guidoma dosavadní druhý nejlepší výsledek, ještě úspěšněji si vedl na závodech SP ve Falunu 1985, kde skončil na 30 km druhý. V Calgary na olympijských hrách měl štěstí na třináctky. Byl třináctý na třicítce, třináctý na padesátce. Jinak si ho pamatujeme zvláště z onoho slavného televizního záběru, kdy v závodě štafety šel před něj na třetím úseku při stoupání do kopce náš Pavel Benc. Pro nás to znamenalo zisk historické bronzové medaile, i když pro Švýcarsko byla „bramborová“ medaile také úspěchem. To čtvrté místo museli obhajovat před tvrdě dotírajícím italským finišmanem De Zoltem.

-loh-

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá Paul Frommelt
(Lichtenštejnsko)

Jako jedna z výjimek mezi staršími lyžaři jste se dokázal přizpůsobit novým trendům ve slalomu.

Co si vlastně myslíte o „tombovské“ slalomové technice?

„Že to není poslední převrat? Povím vám o ještě novějším trendu. Zatím, podle mých informací, na něm pracuji ze špičkových lyžařů jenom já a francouzské slalomárky. Říkám tomu — s krátkými lyžemi k nejkratším časům. Jezdím někdy v tréninku prostě na lyžích, jejichž délka nedosahuje ani 90 cm. V čem spočívá jejich výhoda? Citím se na nich v lepším slalomářském postavení, jezdím s větší jistotou hlavně na velmi strmých svazích. Právě pro takový terén jsou krátké lyže jako stvořené. Jejich rozšíření je ovšem hubdou budoucnosti. Ostatní lyžaři to považují za dobrý gag, a když své lyžičky vehementně hájím, mají mě za extrémistu. Jak dlouho ještě?“

První československá monolyže vznikla v závodech Sulov Bytča národného podniku Drevoindustria.

Jistě vás budou zajímat její technické parametry: šířka paty 160 mm, šířka ve špičce 245 mm, délka 1860 mm. Lyže má tvar klínu s přibližně pětimilimetrovým oboustranným vykrojením uprostřed. Tento tvar jí zajišťuje dobré točivé vlastnosti.

Výrobce použil konstrukci osvědčenou z lyží Sulov-Reflex. Základ monolyže, její nosnou část, tvoří podélně a příčně uložené dřevěné pláty různé tloušťky. Na tento dřevěný základ jsou přišroubovány hrany se zapuštěnými šrouby. Zesponu je přilepena ABS fólie a na ní skluznice bez žlábků. Lyže má pět nátěrů. Dva základní bílou barvou, dva vrchní metalizovanou barvou, nápisy a grafický výjev jsou přestříkány bezbarvým lakem. Hmotnostní porovnání: obdobná lyže firmy Rossignol je proti sulovské o více než 1 kg lehčí.

Pokud ve vás předložené informace roznětily nadšení pro nový sport, mající podporu i u tuzemského výrobce,

PRVNÍ (A ZATÍM POSLEDNÍ?)

pak následující řádky jistě způsobí pravý opak.

Sulovských monolyží byl vyroben necelý tučet. Šlo totiž výhradně o exponáty do svazácké soutěže Zenit. Návrstěvníci celostátního finále Zenitu 1988 v pražském PKOJF v červnu tohoto roku mohli spatřit jednu bílou monolyži na vlastní oči.

Její autorem je ing. Juraj Zemančík s kolektivem. O těžkostech, které museli při jejím zrodu překonat, by jistě mohl vyprávět dlouho: nebyly připravené formy (jak známo, lyže se poskládá z dřevěných plátů do formy a pak se naráz vylisuje). Monolyži skládali ručně, lepili a lisovali jí

po vrstvách. Štěstí měli se skluznicí. Nejširší, kterou sehnali, měřila 250 milimetrů — a monolyže ve špičce měří jen o pět milimetrů méně.

Poslední nesnáz se jim však překonat nepodařilo. Dejme slovo autorům: Co soudíte o možnosti sériové výroby? „Zatím nulová. Prostě nejsou pro takovou atypickou lyži vhodné stroje, formy, odbyt...“ Případnému zájemci zatím nezbývá než se obrátit do zahraničí, nebo se vrhnout na samovýrobu.

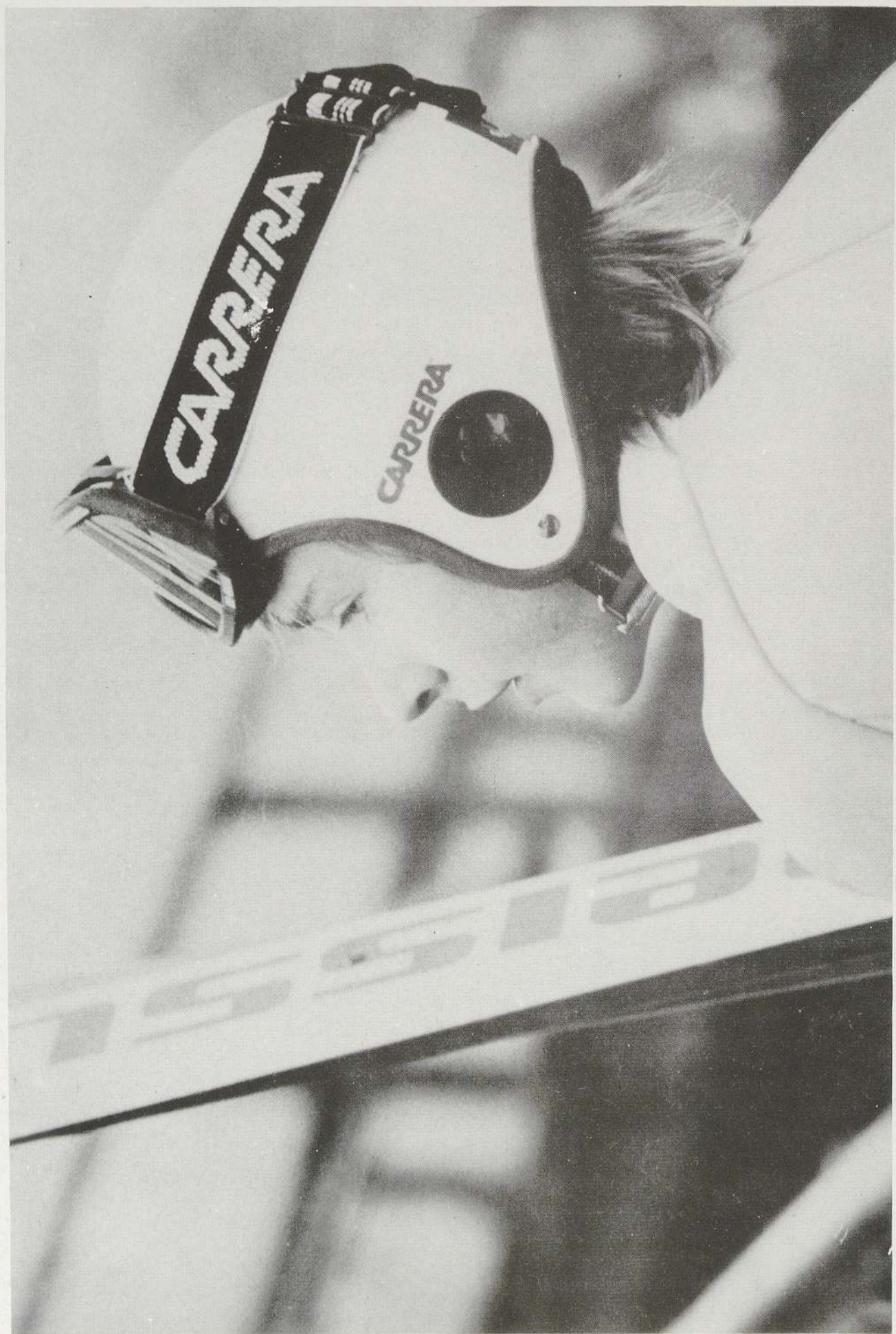
Závěrem si nemohu odpustit nářek nad vázáním. U nás se v současnosti žádné vhodné vázání na monolyži, ať už z produkce firmy Marker, nebo jiné, nedá běžně koupit. Pochopitelně, kde nejsou monolyže, tam není třeba vázání. Autoři proto museli vyzkoušet

běžné bezpečnostní vázání. Právě v prosinci 1987 přišlo z Barrandova na náš trh licenční vázání Marker MR s netradičně řešenou špičkou Twincam, která, jak se uvádělo v prospektech, odstraňuje veškeré nežádoucí tření vznikající při styku boty s vázáním. Při násilném vytočení nohy se část špičky vysune do boku jako šuplík... Jakmile se však obě špičky ocitnou v těsném sousedství na jedné lyži, naprosto spolehlivě se jedna z bot zaklíní do mezery mezi nimi. A co teprve problém s brzdou! Ta má obvykle na každé patě dvě „packy“, ale co si počít na monolyži se čtyřmi „packami“. Zatímco v případě vázání pomohlo ploché dřívko vytvářející kluznou plošku mezi oběma špičkami, přemnožení brzd vyřešil díky nerozebratelné konstrukci jen radikální řez. Tak tedy, běžné vázání ano, ale Twincam raději ne.

Text i snímky VÁCLAV MLEJNEK

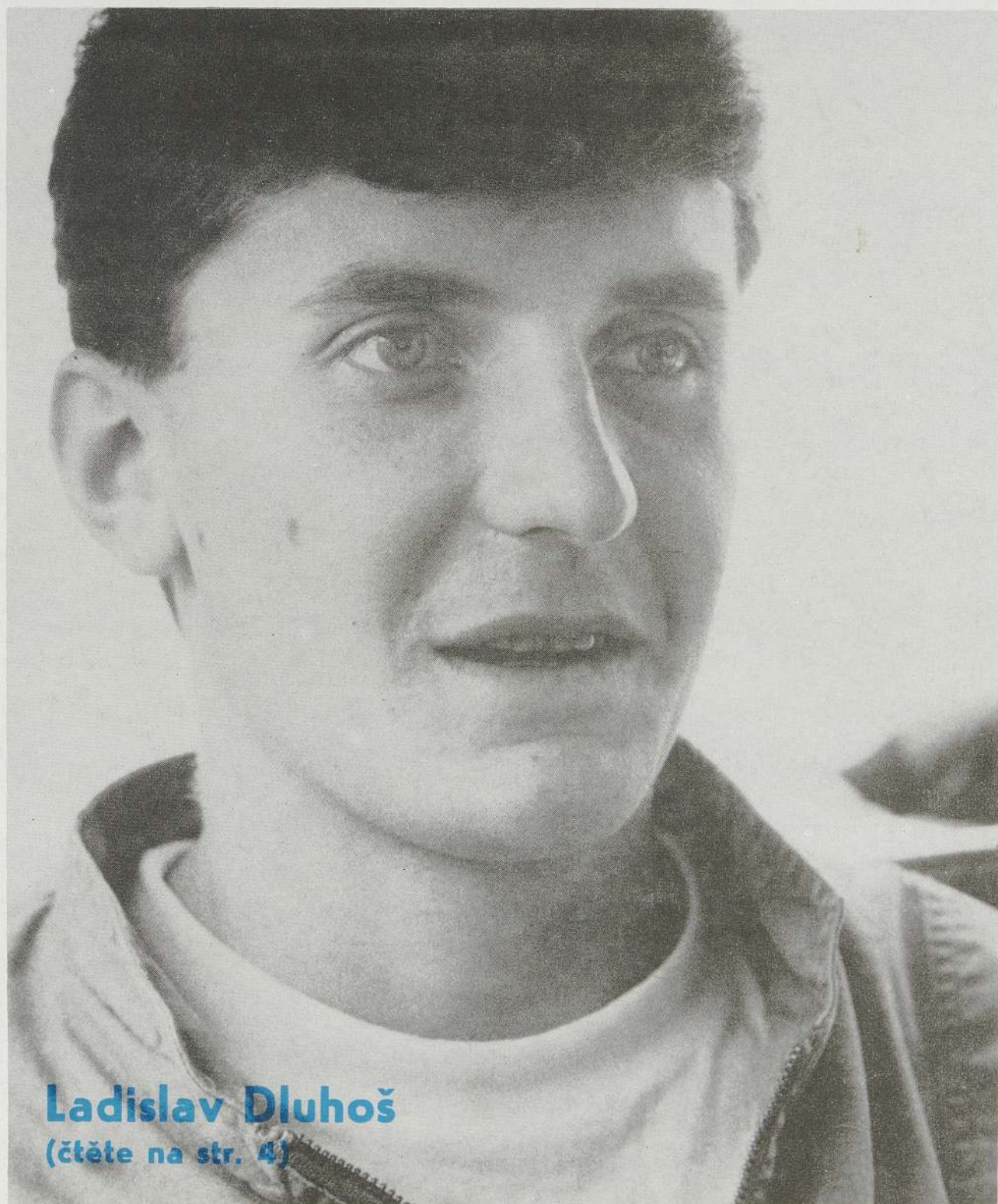

ROČNÍK 74
1988
Kčs 3,—

lyžařství

Ladislav Dluhoš
(čtěte na str. 4)

„Lyžařský sport svým charakterem i prostředím, v němž se provozuje, velmi účinně přispívá k upevnění zdraví, výchově i tělesné zdatnosti. Je mimořádně cenné, že nebývale vzrostl zájem veřejnosti a že ho svaz byl schopen dobře propagačně podněcovat i metodicky ovlivňovat a usměrňovat.“

(Z jednání 5. konference svazu lyžování ÚV ČSTV)

VI SJEZD
ČSTV
PRAHA 88

ČTĚTE

STAROSTI BĚŽECKÝCH
TRENÉRŮ

6

SJEZDOVÁ SEZÓNA
1987—88

7-10

ZÁZRAKY V BESKYDSKÉM
ÚDOLÍ

11

POTKALI SE VE FRENŠTÁTĚ

14-15

LILLEHAMMER

16

Z obsahu příštího čísla:

V. konference svazu lyžování ÚV ČSTV • Děťství Raisy Smetaninové a Karla Frehsnera • Jak porazit Nykänena • Co je to skialpinismus • Skokanská sezóna 1987—88 (čtyřstrana)

Na titulu snímek M. Brachtlové, na vnitřní straně obálky snímky P. Grégra a P. Erdziaka.

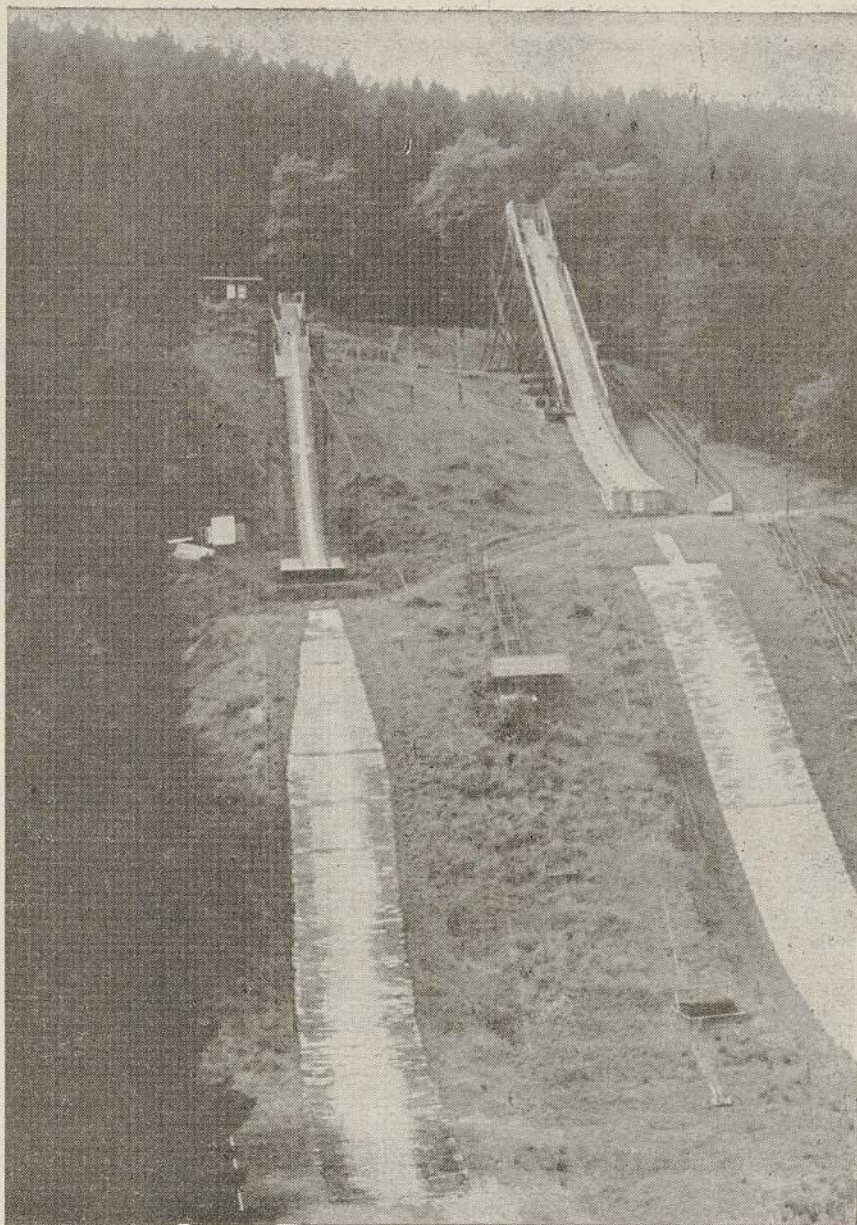
lyžařství

Ročník 74

Číslo 11

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, A. Horáček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 10. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Skokani v NDR mají k dispozici Oberhof — můstky s ledovou i keramickou stopou. I naši skokani tam jezdí trénovat. Foto J. Trousil

ZŮSTANEME POSLEDNÍ?

Už je mi hloupé se na to ptát, už je nám všem pomalu hloupé o tom psát — o ledové nebo keramické stopě v Československu. Jsme poslední. Každá trochu rozvinutější skokanská země už ji má. Ale skokanská velmoc Československo nemůže světové konkurenci nabídnout ve Frenštátě to, co sami považujeme za nezbytné. Proč myslíte, že úroveň konkurence na naší Velké ceně jde pomalu, ale jistě dolů?!

O nezbytnosti zavedení ledové stopy jsem s Daliborem Motejlkem hovořil už před dvěma lety. Abych byl spravedlivý, od té doby se řada zainteresovaných lidí snaží. Ale to už je snad československý syndrom — jsmě pomalí. Mezitím se objevila keramická (porcelánová stopa), vyrábějí ji v Norsku, v NDR, pokusili jsme se zachytit vývoj, ze všech sil honíme výrobce a nadšence, aby dokončili svou práci, když už se

objevil další prvek — využití jakýchsi kartáčů... Vypravil jsem se za Frenštátskými, abych se naposledy pokusil získat nové informace. Tedy doufám, že naposledy. Jak říkám, už je mi pomalu hloupé se ptát. Takže na téma DÜROKRYT: umělá hmota, kterou vyrábí Beskydsport, stojí 21 tisíc korun za tunu. To není zrovna laciné. Ale objektivně vzato — je patrně nejlepší umělou hmotou, jaká se ve světě používá. Například finská Salla je o hodně pomalejší, nájezd proto musí být až o 20 m delší, navíc špatně vede lyže. Zájem o Durokryt projevil dokonce Calgary, které jsem chce pokrýt střední můstek.

Téma: LEDOVÁ STOPA. Jednání s finskou firmou Porrika jsou čím dál složitější. Dosud není zajištěn zdroj devizového krytí a firma nás tlačí ke zdi. Každá nová nabídka představuje zvýšení nákladů. Dnes to představuje

312 tisíc marek — tedy v době vzniku tohoto článku. Nikdo si nemůže být jistý, kolik to dělá ve chvíli, kdy čtete jedenácté číslo Lyžařství.

Téma: PORCELÁN. Nejprve informace o principu keramické stopy. Podle československého řešení ji tvoří vanička, která zhruba odpovídá šířce lyže a je dlouhá 60 cm. Lyže se ovšem nepohybují po porcelánové ploše, nýbrž po vystupcích, kterými je povrch zdrsněn. Na stopu je trvale naváděna voda a ta v kombinaci s výstupy tvoří výtečnou kluznou plochu. Frenštáťští navázali jednání se znojenskými výrobci exportního zdravotnického porcelánu. Ti vyšli vstříc a za cenu osobních obětí mimo svůj výrobní program vyvinuli první zkušební vzorky. Material — nu, proč bychom to neřekli — všichni víme, z čeho jsou vyráběny záchodové mísy. Problém? Jediná komplikace je zatím s délkou jednotlivých dílů stopy, 60 cm dlouhé díly pochopitelně vytvářejí v přechodovém oblouku nepříjemné hrany. Znamená to vyrobit také díly o délce 30 cm (v Norsku je stopa tvořena kachličky o straně 12x18 cm). V říjnu měla být provedena zkouška porcelánové stopy na můstku P-15 ve Frenštátě. I dospělí skokani si chtěli zkusit nový systém a hned nato se mělo rozhodnout o zavedení či nezavedení porcelánové stopy na můstek P-72. Pro zajímavost — celá by měla stát asi 10 000 Kčs, což je finančně nepatrně méně nákladné než Durokryt. Uzavřeme tuto kapitolu. československého skoku na lyžích. Záměr pro nejbližší měsíce vypadá takto: na frenštátském můstku P-72 vyřešit nájezd tak, aby vedle sebe byly položeny tři nájezdy — durokrytový, ledový a porcelánový.

-pbu-

Mají keramickou stopu

V Novém Městě na Moravě otevřeli žákovský skokanský můstek s keramickou stopou DITURVIT s kritickým bodem 26 m. V úterý 20. září se zde sešli odborníci k posouzení jeho kvality s keramicky profilovanými dlaždicemi DITURVIT ze znojenského závodu. Sedm žáků z Nového Města a TSM Frenštát pod Radhoštěm absolvovalo 60 skoků. Nájezdové rychlosti

se pohybovaly v rozmezí 47—49 km/h (na hmotě při stejné délce nájezdu 39—40 km/h).

Jeden díl keramické stopy stojí cca 84 Kčs, 1 m stopy cca 420 Kčs. Náklady na můstek P 30 m činí 18 900 Kčs, na P 50 m 27 300 Kčs, na P 70 m 35 700 Kčs (náklady na hmotu 136 955 korun).

Největší zásluhu na zajištění keramické stopy má Jaroslav Krejča z Nového Města na Moravě, který také připravil na 16. října první veřejný závod žáků ve skoku na keramické stopě.

-tr-

TERMÍNOVÁ LISTINA 1989

1. SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

9.—11. 1.	MZ-FISU „Pohár osvobození '89 — muži, ženy	Spindlerův Mlýn Harrachov
20.—22. 1.	OKZ — muži, ženy (slalom)	Špičák na Šumavě
30. 1.—4. 2.	Čs. univerziáda (muži, ženy)	Vail (USA)
29. 1.—12. 2.	MISTROVSTVÍ SVĚTA '89 ve sjezdových disciplínách	
30. 1.—5. 2.	MZ žactva SKI-INTERKITERIUM '89 — turné	Vrátná—Říčky
4.—8. 2.	MZ „Pohár Špindlerova Mlýna — Junior-kriterium“ (slalom, obří slalom, superobří slalom)	Spindlerův Mlýn
6.—9. 2.	P/ČSSR žactva 1989	Říčky v Orl. horách
8.—12. 2.	„DRUŽBA“ '89“ ve sjezdových disciplínách	Bansko (BLR)
16.—19. 2.	29. TROFEO TOPOLINO (Itálie) — žactvo	Monte Bondone (ITA)
21.—26. 2.	P/ČSSR dorostu 1989	Špičák na Šumavě
28. 2.—6. 3.	„Spartakiáda sprátených armád '89“ sjezdové disciplíny	Jasná
2.—11. 3.	Světová zimní UNIVERZIÁDA	Sofia—Vitoša (BLR)
6.—12. 3.	VCDJ — Finále Evropského poháru (muži, ženy)	Jasná
9.—12. 3.	Finále Světového poháru ve sjezdových disciplínách (muži, ženy)	Shigakogen (Japonsko)
9.—12. 3.	CKZ — dorostu (2X slalom, 1X obří slalom)	Martinské Hole
13.—19. 3.	M/ČSSR dospělých ve sjezdových disciplínách 1989 — FIS	Spindlerův Mlýn
30. 3.—2. 4.	34. VELKÁ CENA SLOVENSKA — MZ - FIS (muži, ženy)	Vysoké Tatry
2.—10. 4.	MISTROVSTVÍ SVĚTA JUNIORŮ '89 ve sjezdových disciplínách	Anchorage (USA)

SLOŽENÍ REPREZENTAČNÍCH DRUŽSTEV

DRUŽSTVA A

Běh muži: Miloš Bečvář (57); Pavel Benc (64); Václav Korunka (65); Petr Lisičan (63); Radim Nyč (66); Martin Petrásek (66); Ladislav Švanda (59) všichni ASVS Dukla Liberec; Lubomír Buchta (68), SVS ČH Štrbské Pleso; Jiří Teplý (62); Aleš Vaněk (64), oba SVS Nové Město na Moravě.

Trenér: dr. Bohuslav Rázl; asistent: Vladimír Sturm; lékař: MUDr. Petr Krejčí; masér: Ján Matejček; servisman: Ladislav Kyncl; vedoucí RT: Petr Honzl.

Běh ženy: Lubomíra Balážová (68), SVS ČH Štrbské Pleso; Alžběta Havrančíková (65); Zora Šimčáková (63), obě SVS Liptovský Hrádok; Anna Janoušková (65), Iveta Knížková (67);

Eva Pravečková (69); Petra Šimůnková (66), všechny SVS RH Jablonec nad Nisou; Ivana Rádlová (68), SVS-M Jablonec nad Nisou.

Trenér: Jiří Bartoš; asistent: Vladimír Pavlata; odp. lékař: MUDr. Petr Krejčí; lékař: MUDr. Mirka Plchová; masér: Vlasta Vejdocová; vedoucí RT: Petr Honzl.

Skok muži: Miroslav Daněk (68); Jiří Malec (62); Pavel Ploc (64); Vladimír Podzimek (65); Jiří Raška (67); Jaroslav Sakala (69), všichni ASVS Dukla Liberec; Ladislav Dluhoš (65); Jiří Parma (63); Martin Švagerko (67); Stanislav Vaško (68), všichni ASVS Dukla Banská Bystrica; František Jež (70), SVS-M Frenštát.

Trenér: Peter Schlank; asistent: Zbyněk Hubač; lékař: MUDr. Jaroslav

Šíkola; masér: František Krbek; vedoucí RT: Josef Lánský.

Závod sdružený: Jaroslav Kerda (65); Miroslav Kopal (63); František Máka (68); Michal Pustějovský (68), všichni ASVS Dukla Liberec; Ján Klímko (60); Ladislav Patráš (67); Vladimír Repka (67), Peter Vrbičan (68), SVS ČH Štrbské Pleso.

Trenér: Vladimír Seidl; asistent: Tomáš Kučera; lékař: MUDr. Jan Kavan; masér: Josef Bretschneider; vedoucí RT: Josef Kutheil.

Sjezdové disciplíny — muži: Adrián Bireš (69); Marián Bireš (64), oba PS Banská Bystrica; Peter Jurko (67), SVS Liptovský Mikuláš; Vlastimil Maxa (70), Šumavan Vimperk; Martin Vokatý (68), Technika Brno.

Trenér: dr. Pavel Štátný; asistent: Vlado Dzugas; odp. lékař: MUDr. Juraj Skladaný; vedoucí RT: Pavel Zelenka.

Sjezdové disciplíny — ženy: Lenka Kebrlová (66), VŠ Praha — SVS MŠ ČSR; Lucía Medzihradská (68); Ludmila Milanová (67) obě UK Bratislava — SVS MŠ SSR; Zuzana Kormaňáková (70) SVS Liptovský Mikuláš.

Trenér: Milan Beňačka; asistent: Pavel Žurek; odp. lékař: doc. MUDr.

Hana Lukáčová; masér: Božena Jašová; vedoucí RT: Pavel Zelenka.

DRUŽSTVA B

Běh muži + junioři: Tomáš Čáslavský (69); Leoš Jebavý (65), oba ASVS Dukla Liberec; Martin Hušek (69); Martin Janoušek (63); Karel Raabe (69), všichni SVS-M Jablonec nad Nisou; František Karlín (65); Marián Petruch (67), oba SVS ČH Štrbské Pleso; Milan Majliš (70), Baník Kremnica.

Trenér RD: Stanislav Henych; asistent: Stanislav Baluch; lékař: MUDr. Martin Koldovský, masér: Miroslav Holeček; servisman: Milan Urbanec.

Běh ženy + juniorky: Lucie Bucharová (71); Veronika Horáková (70), obě SVS-M Vrchlabí; Mária Kučerová (65), SVS ČH Štrbské Pleso; Soňa Míhoková (71), SVS-M Liptovský Hrádok; Jaroslava Páříčková (71), TJ Baník Kremnica; Silvie Sobková (70), SVS-M Nové Město na Moravě; Lenka Tučková (72), SVS-M Zadov; Šárka Zurynková (67), SVS RH Jablonec nad Nisou.

Trenér RD: ing. Ján Ilavský; asistent: Jan Novák; lékař: MUDr. Oldřich Vastl; masér: Alena Strnadová; servisman: Stanislav Frůhauf.

Skok junioři: Tomáš Bartoš (71), ASVS Frenštát; Martin Bayer (72); Marián Mesík (73), oba SVS-M Dukla Banská Bystrica; Martin Berka (72); Jan Kukačka (71), oba SVS Dukla Liberec; Tomáš Razska (71); Jiří Vaverka (72), oba SVS-M MEZ Frenštát; Vladimír Reichel (73), SVS Dukla Liberec; Jiří Rázl (70), SÍŠ Jilemnice.

Trenér: Rudolf Höhn; asistent: Jiří Raška; lékař: MUDr. Aleš Mihula.

Závod sdružený muži + junioři: Michal Glacko (70); Josef Kečka (70); Josef Kovář (67); František Repka (66), všichni SVS ČH Štrbské Pleso; Rostislav Kraus (71), SVS Dukla Liberec; Martin Nedvěd (69); Radek Skopek (70), oba ASVS Dukla Liberec; Zbyněk Pánek (72); David Soldát (71), oba SVS-M Vrchlabí.

Trenér: Peter Škvaridlo; asistent: Ladislav Rygl; lékař: MUDr. Jan Kavan; masér: Eugen Hontl.

Sjezdové disciplíny — muži + junioři: David Čermák (71); Petr Jirásek (72); Dan Kučera (70); Tomáš Kučera (71), všichni SVS Vrchlabí; Jiří Daňálek (68), Sokol Deštné; Peter Kunkela (69), PS Banská Bystrica; Branislav Surový (72), SVS Liptovský Mikuláš.

Trenér: Miloslav Sochor; asistent: Bohumír Zeman; člen RT: Peter Molčan; lékař: MUDr. Milan Jirásek; masér: Jan Tichý.

Sjezdové disciplíny — ženy + juniorky: Vendula Houdková (70); Lenka Kubečková (72); Miroslava Sochocká (71), všechny SVS Vrchlabí; Zuzana Kormaňáková (70), SVS Liptovský Mikuláš; Lenka Krnavcová (72); Hana Pochobradská (71); Veronika Tarasovičová (70), IŠŠ Banská Bystrica.

Trenér: Vincent Kekeli; asistent: Roman Kubín; člen RT: Kamil Povražník; odp. lékař: doc. MUDr. Hana Lukáčová.

2. BĚH NA LYŽÍCH

7.—8. 1.	1. CKZ (muži, ženy, junioři, juniorky)	Vrchlabí—Benecko
13.—15. 1.	ZLATÁ LYŽE — Světový pohár mužů
Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě
21.—22. 1.	2. CKVZ (muži, ženy, junioři, juniorky)	Štrbské Pleso
28.—29. 1.	1. CKZ dorostu	Rýmařov
29. 1.	JIZERSKÁ Padesátka — mezinárodní
dálkový běh	Liberec—Bedřichov
29. 1.—3. 2.	Československá univerziáda — klasifikace	Pernink
4.—8. 2.	M/ČSSR mužů a žen a P/ČSSR juniorů '89	Harrachov
12. 2.	BIELÁ STOPA SNP — mezinárodní dálkový
běh	Krahule/Skałka
13.—19. 2.	DRUŽBA '89 v klasických disciplínách	Galyatetö (MLR)
17.—26. 2.	MISTROVSTVÍ SVĚTA '89 v klasických
disciplínách	LAHTI (Finsko)
22.—26. 2.	JUNIORSKÉ TURNÉ „Bezroukův memoriál —
Jun. Šumava“	Zadov—Zvolen/Skałka
23.—26. 2.	P/ČSSR žactva '89	Dubnica—Vršatec
26. 2.—7. 3.	SPARTAKIÁDA SPŘÁTELENÝCH ARMÁD '89	Štrbské Pleso
2.—5. 3.	P/ČSSR dorostu '89	Kremnica—Skałka
2.—12. 3.	Světová UNIVERZIÁDA '89 v klasických
disciplínách	Vitoša/Sofia (BLR)
3.—5. 3.	Pohár talentované mládeže — finále	Jeseník
6.—12. 3.	SPARTAKIÁDA BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ '89	Štrbské Pleso
11.—12. 3.	3. CKZ (muži, ženy, junioři, juniorky)	Jeseník/Svycárna
13.—19. 3.	MISTROVSTVÍ SVĚTA JUNIORSKÉ '89
v klasických disciplínách	Hamar (Norsko)
18.—19. 3.	2. CKZ dorostu	Jilemnice—Benecko
19. 3.	M/ČSSR mužů a žen ve vytrvalostním
běhu '89	Štrbské Pleso
21.—24. 3.	Mezinárodní závod v běhu na lyžích
AKADEMIK	Harrachov
1.—2. 4.	Jarní kritérium mládeže (dorost —
žactvo st.)	Liberec—Bedřichov

3. SKOK A ZÁVOD SDRUŽENÝ

17.—18. 12.
1988	1. a 2. CKVZ (muži)	Frenštát p. Radhoštěm
14.—15. 1.
1989	BOHEMIA KRISTAL TURNÉ '89	Liberec—Harrachov
21.—22. 1.	1. a 2. CKZ (dorostenci)	Tatranská Lomnica—
Štrbské Pleso
28.—29. 1.	3. a 4. CKVZ (muži)	Liberec
3.—5. 2.	M/ČSSR '89 (muži)	Harrachov/Liberec
11.—12. 2.	P/ČSR '89 (muži)	Přápy
18.—19. 2.	M/SSR '89 (muži)	Štrbské Pleso
18.—19. 2.	M/SSR '89 (dorostenci)	Tatranská Lomnica—
Štrbské Pleso
17.—26. 2.	Mistrovství světa (klasické disciplíny)	Lahti (Finsko)
25.—26. 2.	P/ČSR '89 (dorostenci)	Harrachov
25.—26. 2.	P/ČSR a M/SSR (žáci)	Machov a Selce
26. 2.—7. 3.	SPARTAKIÁDA SPŘÁTELENÝCH ARMÁD	Štrbské Pleso
2.—11. 3.	Světová UNIVERZIÁDA	Sofia (BLR)
3.—5. 3.	P/ČSSR '89 (dorostenci)	Zadov
3.—5. 3.	P/ČSSR '89 (žáci)	Selce
6.—12. 3.	SPARTAKIÁDA BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ	Štrbské Pleso
13.—19. 3.	MISTROVSTVÍ SVĚTA JUNIORŮ	HAMAR (Norsko)
13.—19. 3.	DRUŽBA v klasických disciplínách	Galyatetö (MLR)
10.—12. 3.	Pohár talentované mládeže	Harrachov (Tanvald)
16.—19. 3.	Lety na lyžích '89	Harrachov
8.—9. 4.	TATRANSKÝ POHÁR — Finále EP	Štrbské Pleso
9. 9.	GRAND PRIX FRENŠTÁT — hmota	Frenštát pod Radh.
10.—11. 12.
1988	POHÁR PRÁTELSTVÍ	Štrbské Pleso
21.—22. 1.
1989	1. CKZ — dorostenci	Tatranská Lomnica
28.—29. 1.	1. CKZ mužů a juniorů	Liberec
4.—8. 2.	M/ČSSR '89 a P/ČSSR jun.	Harrachov
17.—26. 2.	MISTROVSTVÍ SVĚTA '89	LAHTI (Finsko)
18.—19. 2.	M/SSR '89 dorostenců	Tatranská Lomnica—
Štrbské Pleso
25.—26. 2.	P/ČSR '89 dorostenců	Harrachov
3.—5. 3.	P/ČSSR '89 dorostenců	Zadov
3.—5. 3.	P/ČSSR '89 žáků	Selce
26. 2.—7. 3.	SPARTAKIÁDA SPŘÁTELENÝCH ARMÁD	Štrbské Pleso
2.—11. 3.	Světová UNIVERZIÁDA '89	Sofia (BLR)
10.—12. 3.	2. CKZ — dorostenci	Harrachov
10.—12. 3.	Pohár talentované mládeže	Harrachov
6.—12. 3.	SPARTAKIÁDA BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ	Štrbské Pleso
13.—19. 3.	Mistrovství světa juniorů	Hamar (Norsko)
13.—19. 3.	DRUŽBA v klasických disciplínách	Galyatetö (MLR)
24.—26. 3.	JUNIORSKÝ POHÁR — mezinárodní	Harrachov
1.—2. 4.	2. CKZ — mužů a juniorů	Štrbské Pleso

LADISLAV DLUHOŠ

Narozen 6. 10. 1965 v Čeladné, svobodný, výška 176 cm, váha 63 kg. Závodí za Duklu Banská Bystrica, trenéři Peter Schlank a Zbyněk Hubač. Největší úspěchy: **OH 1984** — velký můstek 12., **MS družstev 1984** — 3., **MS 1985** — velký můstek 32., **MS 1987** — velký můstek — 17., střední můstek — 34., **OH 1988** — velký můstek 14., střední můstek — 14., družstva — 4., **MS v letech na lyžích 1985** — 5., **1986** — 4.

Ladislav Dluhoš říká: „Jsem vlastně v krizi pořád. Ale ...“

Kdo vydrží, ten se prosadí

„Říká se mi závodník jednoho skoku nebo tréninkový mistr světa. Pokaždé musím v závodě něco pokazit, nepamatuji, kdy jsem měl z výkonu opravdu radost,“ povzdychne si Láďa Dluhoš a já najednou nevím, co na to říct. To už je psáno v logice sportu, že člověk může být čtyři roky nepřetržitě ve světové špičce a přitom nemít velkou medaili. Stojíme před tím faktem bezradní, ale stává se to.

Letošní léto jakoby naznačovalo, že Láďova smůlovatost odchází. Ptám se ho, co to znamená. Nechce odpovídat, nechce nic zakřiknout. Já jsem v jiné situaci, mohu si dovolit napsat: Jestli existuje nějaká logika, spravedlnost a vůbec cokoliv, musí Ladislav Dluhoš tuto zimu medaili konečně přivést.

Kdy jsi vlastně poprvé přišel o velký úspěch vinou slabého skoku ve druhém kole?

„Asi na olympiádě v Sarajevu. Dostal jsem se tam čistou náhodou. Slušně jsem zaskákal na Bohemii, Martin Svagerko zase vyhrál MSJ, tak nás jako naprosté zajíce nominovali. Mě na velký můstek. A představte si, že jsem byl po prvním kole pátý. To byla rána, vždyť mě vůbec nikdo neznal, kdyby se to povedlo Martinovi, divili by se mňi, on byl mistr světa; já jsem nebyl nic. Všichni okolo do mě začali hučet, ale to ani nemuseli, já byl rozložený automaticky. Nakonec jsem skončil dvacíctý; považovali to za úspěch. A já ... co já vím.“

A odkdy jsi tréninkový mistr světa?

„Určitě od svého prvního Světového poháru. V roce 1982 jsem se na Štrbském Plese umístil jako sedmnáctý, ale při trénincích jsem byl skoro nejlepší. Ten závod byl dobrým vstupem mezi špičku, jenže potom... Když jsem měl jet na MSJ, ztratila se forma, a když se zase našla, už jsem byl na juniory moc starý. A tak jsem až do Sarajeva vypadl ze všech reprezentačních družstev.“

Ty snad pochybnosti přitahuješ! Jak to vlastně bylo loni před Calgary? Diskutovalo se o oprávněnosti tvé nominace: jedni říkali, že už léta jsi jenom do počtu, druzí, že tak jak tak jsi nikdy nic nevyhrál, ale ani nezklamal.

„Loni jsem na podzim musel na operaci s kolenem. Odumírá mi chrupavka, nic se s tím nedá dělat, jen mi tam vpravili jakousi látku, aby se aspoň trochu obnovovala. A bez pořádné finální přípravy jsem prostě nemohl být lepší. Pak o mně jeden novinář před OH napsal, že jezdím na závody jenom proto, že jsem kamarád Jirky Parmy. Musel jsem si to s ním osobně vyřídit. Protože i přes handicap, který jsem měl, vůbec nechápu, kdo jiný měl jet. Já vím, nevyhrál jsem... ale ani nezklamal.“

Nedív se různým pochybnostem, taková už je naše povaha. Možná by stálo za to některé rozptýlit, jsi kapitán týmu, máš tedy právo mluvit. Proč jsi vlastně vystřídal Jirku Parmu v té

funkci. Má to nějakou souvislost se vztahy v družstvu?

„Kdepak, Jírka měl prostě toho kapítánování dost. To se nedívám.“

Proč?

„Přináší to hodně práce navíc. Předávám požadavky a připomínky kluků směrem ke trenérovi, realizačnímu týmu nebo svazu; na závodech se starám, abychom sáhli odjezd na můstek, aby byla včas startovní čísla, abychom věděli, jestli si budeme mazat sami nebo jestli přijede servisman... Taky musím konzultovat, jak namazat, protože i když většině z nás připravuje lyže firma, třeba právě Jírka si na ně vůbec nedá sáhnout. Já osobně jsem rád, když se lyží na chvíli zbavím a mám dost času na koncentraci, ale on prostě servismanům tolik nedůvěřuje. A tohle všechno bych

měl jako kapitán koordinovat a ještě sám úspěšně závodit.“

Jiná tradičně problémová otázka. Vy, skokani, často jezdíte do ciziny a zdůvodňujete to tím, že nesmíte ztratit kontakt. Lidem se to zdá hrozně obecné, co si pod tím konkrétně představíte?

„Třeba letos v létě jsme našťastí závodili v Berchtesgadenu. A viděli jsme — Rakušané skákali v nových kombinézách s nižší propustností, o jejich existenci bychom jinak vůbec neměli tušení. Takhle jsme si je mohli u firmy Meininger včas opatřit. A je tu ještě něco, trénovat pořád na jednom dvou můstcích, z toho by člověk za chvíli zblblnul.“

„Já si osobně myslím, že on sám neví, jak to dělá. Má obrovský cit, obrovskou reakci, ale navíc zřejmě něco, co se nedá naučit, co z něj dělá skokana.“

Máš v sobě něco podobného, co myslíš?

„To už je složitější. Když mi bylo dvanáct let, přivezl mě táta podívat na Horečky. Skákali tam kluci o hodně mladší než já. Příště jsme dorazili s lyžema a já absolvoval první skok. Měl jsem toho sportovně dost za sebou — jakmile přituhlo, přišly ke slovu brusle, pak hokej, s tátou jsme jezdili na Bumbálku lyžovat. Ale co to bylo platné, na můstek jsem přišel pozdě. Obvykle se začíná v osmi devíti letech. A přesto jsem byl v žactvu třikrát mistrem republiky. Jak je to možné? Za dva roky se přece nikdo nemůže naučit skákat.“

Zřejmě jsi trénoval dost chytře.

„To je právě ono. My jsme toho zpočátku moc nenatrénováli. Jenom trochu běhání, klukovské hry, abychom vůbec byli schopni vylézt s lyžema na můstek. Patnáctka tenkrát na Horečkách nestála, museli jsme první skoky protrpět na dvaatřicítce. Teď mě napadá, že dneska by tahle okolnost hodně kluků odradila. Atmosféra vůbec byla jiná. Nejenže nebyl odpovídající můstek, nebyla ani pořádná výzbroj a výstroj — když to srovnávám se současností... Byla to pro nás zkouška odvahy a odolnosti. Kdo vydrží, ten se prosadí. Dobrá logika, co říkáš?“

Já mám z tvého vyprávění pořad pocit dost tvrdých zážitků. Ty ovšem bývají vyvažovány sportovními úspěchy. Sám však tvrdíš, že těch opravdu velkých jsi moc nezažil. Co proti tomu můžeš dělat?

„Nic. Nevím. Když se skokanovi daří, je všechno sranda, ale když je v krizi, strašně těžko se z té studny dostává. Nikdo neví, jak se do krize dostat. A nikdo neví, kudy ven. Musí být trpělivý. Pak se to jednou právě tak nečekaně zlomí a krize odejde.“

Já jsem na tom nikdy nebyl tak dobře, abych mohl mít z výkonů radost. Jsem v krizi vlastně pořád. Pokaždé na mě zbude bramborová medaile nebo místo v první patnáctce. Mám sice úspěchy ze soutěže družstev, ale přece bych chtěl jednou stát na bedně taky sám za sebe. To by byla velká odměna za tu dobu.“

Vážně neznáš žádný recept?

„Kdybych měl hlavu jako Jirka Parma, už bych placku určitě měl. Ale

taková hlava je dar od boha. On umí přemýšlet dopředu. Večer si řekne: „Zítřka vyhraju.“ Nevěřím mu, říkám: „Nebلبني.“ Ale on si to vsugeruje a ví, jak na to; druhý den skáče jako pánbůh. A nerozháže ho nic, připravuje si svoje lyže a ruch kolem ho nezajímá.“

Nespočívá úspěšnost právě v takové koncentraci?

„Zkoušel už jsem ledacos, zvlášť před mým pověstným druhým kolem. Někdo třeba uteče do lesa, tam se rozcvičuje a kouká na stromy. Já si nechám dát masáž, vůbec s nikým nemluví, po prvním skoku dám lyže servismanovi a zalezu do šatny. Hlavně se vůbec nestarám o dění na můstku, o výsledky. Všechno je až do té chvíle v pořádku. Pak přijde druhé kolo... Kdybych věděl, proč ho tak často pokazím, vyvaroval bych se chyb. Takhle jenom hledám. Skákání jsou samé stresy.“

Copak nemáš z ničeho radost?

„Ale mám. Z letů. To je něco docela jiného než skoky, ten pocit se slovy vůbec nedá vyjádřit. Začíná to hrozně velkou nájezdovou rychlostí a pak, když se odrazím, mám opravdu pocit, že letím. Jako pták, jako rogal. Při skoku se prostě odrazím a pak padám dolů. Tady ne, jenže zase to má háček. Takhle nadpozemsky může pocítovat lety ten, komu se daří. Kdo nemá formu, tomu jde spíš o přežití.“

Říkají o mně, že jsem spíš letec než skokan. Mám lepší techniku letu než sílu odrazu. Odpovídají tomu i moje nejlepší výsledky na MS v Planici a Kulmu. Ale nejraději mám můstek v Oberstdorfu. Nejraději ze všech. Proč? Protože tam jsem poprvé zažil, co je to letět.“

V létě se zdálo, že jsi se konečně chytl a změnil. Až přišel Frenštát, tréninková nadvláda, vedení po prvním kole, druhý skok, který nevyšel atd. ... Jak jsi se v té chvíli cítil?

„Nahoře jsem si říkal, že stačí skočit tak jako v tréninku. Ale už ve vzduchu mi bylo jasné, že to není ono. Dole jsem praštil lyžema a co nejrychleji zmizel. Nedovedete si představit, jak hrozný to je pocit. Pokaždé si tak připadám. Už na dojezdu, mezi diváky, už tam bych to nejraději pustil rovně, vůbec nezastavoval, vůbec nebrzdil, jel bych až dozadu, kde dojezd končí, a pak dál, křovinatým srázem dolů...“

Ale neudělal jsi to. To by ti totiž vůbec nebylo podobné.

PETR BUŠTA

Snímky: Michaela Brachtlová

Pak je tu tvoje přátelství s Jirkou Parmou, který hrál ve tvém sportovním vývoji asi dost podstatnou roli. Co vlastně máte společného?

„Všechno, co jsem prošel, jsem prošel s ním. Začínali jsme na stejném můstku; když jsme doma ve Frenštátě, společně trénujeme. V Banské Bystrici máme společný byt 1+1. A od prvního září navíc studujeme ve Frenštátě elektrotechnickou nástavbu.“

V téhle souvislosti mě napadá, jestli je dneska ve tvém životě vůbec něco důležitějšího než skákání?

„Možná zrovna ta nástavba. Zatím to ale vypadá tak, že jsme dostali knížky a vůbec si nedovedu představit, jak budeme pilně studovat. Nikdy jsem potíže ve škole neměl, ale tohle je jiná situace. Problém je v tom, že večer po tréninku jsem tak unavený, nemohu na další práci ani pomyslet, to je to.“

Na důležitost domova nebo rodiny nemyslíš?

„To není nijak horké. V létě bývám občas doma v Lichnově, fakt je, že chodím hrát tenis, ale spíš se snažím být s našima, protože ti mě pak uvidí za celou sezónu tak tři neděle. A proč nejsem ženatý? Pročpak bych měl kvůli jedné opustit všechny?“

To si myslím. Ale abych se dostal svými otázkami tam, kam chceš — nebudeš mít letos jiné starosti? Najednou nejsi doma jen třetí nebo čtvrtý, byl jsi přes léto první. A tvůj výsledek v Kanderstegu má světovou hodnotu. Dokonce jsi tvrdě soupeřil s Nykänenem...

„Jsem na tom po fyzické stránce nejlíp v životě. V Kanderstegu jsem to cítil úplně hmatatelně. Po prvním kole jsem dokonce vedl, Nykänen byl až za mnou. Ale ve druhém nám prostě odletěl. Jako orel.“

Taky mě kolikrát napadlo, jak je to možné.

Starosti běžeckých trenérů

K největším úspěchům čs. lyžování v uplynulé sezóně patřilo třetí místo běžců ve štafetě 4x10 km volnou technikou na ZOH 1988 v Calgary, ke zklamáním neuspokojivé výsledky běžkyň v olympijské soutěži. Změny v novém uspořádání štafety, kdy dva úseky se běží klasickým stylem a dva volnou technikou, rozšíření počtu disciplín a skutečnost, že ihned po ZOH v Calgary se koná ve druhé polovině února 1989 mistrovství světa v klasických disciplínách ve finském Lah-ti, přinesly pro realizační týmy a zejména trenéry družstev nové starosti.

Do nového OH cyklu vstoupily reprezentační kolektivy s novou koncepcí a s odhodláním navázat na XVI. ZOH v Albertville na výsledky dosažené na dvou posledních ZOH v Sarajevu a Calgary. Počet členů A družstva byl rozšířen na deset, novým asistentem trenéra Bohuslava Rázla se stal Vladimír Sturm, který dosud vedl tým juniorů. Nově bylo ustaveno B družstvo mužů s juniory pod vedením trenéra Stanislava Henycha s asistentem Stanislavem Baluchem, v němž je osm běžců. Novým trenérem A kolektivu žen se stal Jiří Bartoš, jeho asistentem Vladimír Pavlata. Ve stejně početném osmičlen-

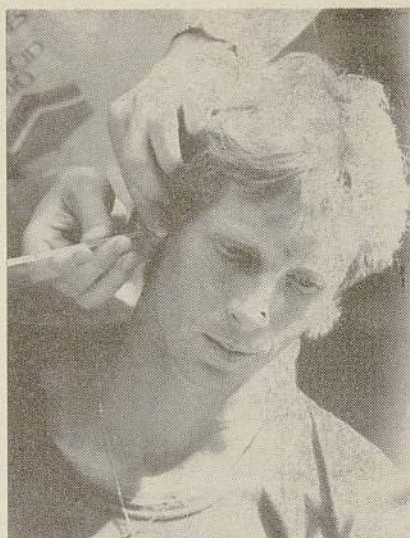
ném B družstvu žen a juniorek je trenérem Ing. Ján Ilavský a asistentem Jan Novák.

B. Rázl o změnách

„Zásadní změnou v koncepci přípravy je snaha, aby se naši reprezentanti prosadili v soutěžích jednotlivců,“ řekl trenér B. Rázl. „Ve výcvikových táborech bylo zařazeno více vytrvalosti. Otázka úspěšnosti štafety při její nové úpravě je velmi náročná. Je dost obtížné najít závodníky, kteří by z 90 % běhali klasicky. Snažíme se tyto problémy, vyřešit v přípravě na ledovci. Nejdůležitější je vhodný úspěšný závodník na rozjždění štafety. Po úspěchu v Calgary bude také daleko více soustředěna pozornost soupeřů na naši štafetu. I při rozdělení štafet na dva způsoby bychom se chtěli umístit do šestého bodovaného místa.“

Podarilo se zabezpečit úspěšný průběh všech dosavadních výcvikových táborů. V tréninku nechybělo více vytrvalosti. Velkou motivací byl zisk olympijské medaile, natrénovalo se více než loni. Trochu byly problémy se získáním nových modelů kolečkových lyží, ale i ty se podařilo překonat.

Miloš Bečvār a
Ladislav Švanda
při letní přípravě
Foto B. Hynek

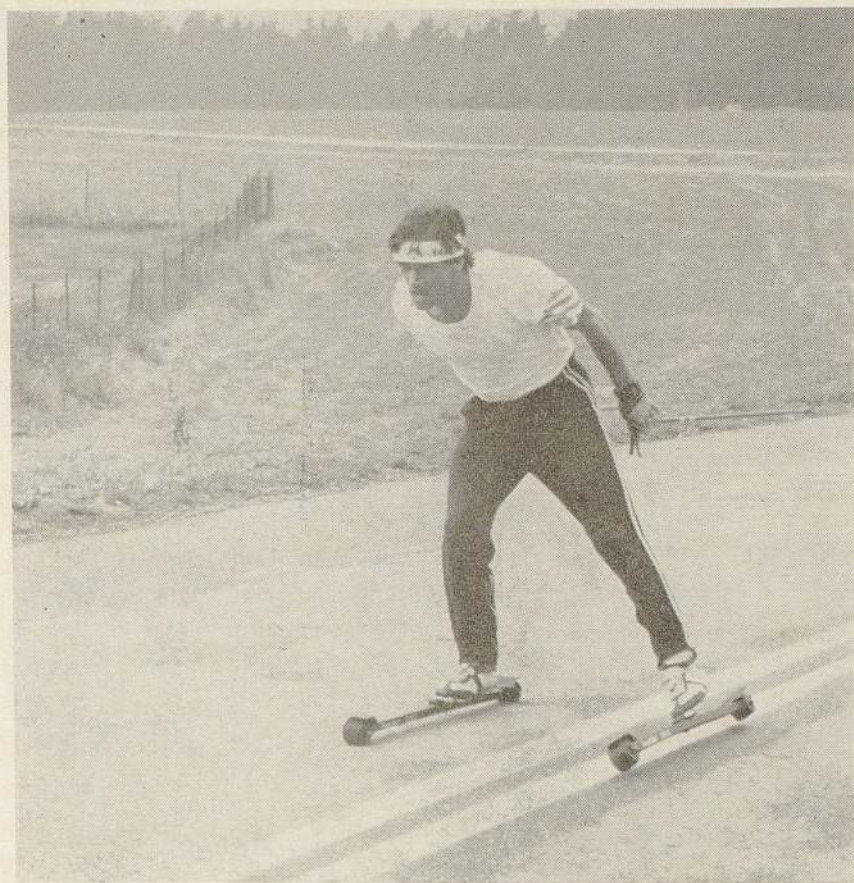

Při první přípravě na ledovci nám přálo počasí a byl kvalitní sníh. Kontrolní vytrvalostní testy v Novém Městě na Moravě přinesly dobré výsledky a ve srovnání s červnovými znamenaly podstatné zlepšení. Kolektiv se ještě více ztmelil, cením si svědomité přípravy všech členů družstva a zdravé soutěživosti. Důležitý je předpoklad, že základní kádr reprezentačního družstva by měl vydržet dva olympijské cykly.“

J. Bartoš věří

Jiří Bartoš s nově sestaveným realizačním týmem má obtížný úkol: dosáhnout výrazného obratu ve výsledcích členek družstva běžkyň a pozvednout jeho celkovou výkonnost. „Hlavním předpokladem je mít zdravé závodnice,“ prohlásil J. Bartoš. „Zatím tomu tak nebylo a projevilo se to i při účasti na kontrolních testech. Od zahájení RTC trénovaly naplno pouze Havrančíková a Janoušková, většina členek družstva měla v objemu tréninku výrazný schodek. Knížková po zlomenině nohy začala trénovat až 10. srpna, Pravečková po operaci kotníku měla výrazný výpadek, Rádlová pro vleklé zranění nohy až v září začala plnohodnotně trénovat, Balázová po květnové operaci mandlí se svědomitě připravuje, omezený trénink po poranění kotníku měla Šimůnková, čtrnáctidenní výpadek měla Šimčáková pro svalové potíže. Všechny plánované akce jsme uskutečnili, ale s neúplnou účastí. Děvčata však chtějí napravit poslední neúspěšné výsledky a dělají vše pro splnění kvalitní přípravy. Podařilo se snížit hmotnost tréninkem a racionální výživou. Daří se rehabilitace a spolupráce s psychologkou. Zvýšenou pozornost jsme věnovali správnému dýchání a testovali dynamometricky sílu horních končetin. Ty, co neměly natrénováno, nejezly na regeneraci do Jugoslávie a na ledovec, ale připravovaly se doma. Dosavadní tréninkové cykly ukázaly, co vydrží děvčata i členové realizačního týmu. Věřím, že výkonnost členek družstva bude mít vzestupnou tendenci a výkonnostním cílem je umístění štafety na MS 1989 do 6. místa a v závodech jednotlivkyň jednou do 11. a 15. místa. Uděláme vše pro splnění tohoto cíle.“

JAROSLAV TROUSIL

SJEZD 87/88

Zima 1987—88 byla bohatá na významná střetnutí sjezdařů a sjezdařek. Vedle olympijských bojů v Calgary absolvovali sjezdaři a sjezdařky širokou škálu závodů v celosezónní soutěži o Světový pohár v pěti alpských zemích, ve Skandinávii, v USA a Kanadě. Výsledky docílené v tolikerém měření sil v jedné sezóně mají reprezentativní charakter a dávají spolehlivý obraz o světovém poměru sil i celkové úrovni závodního sjezdového sportu.

Naším úmyslem je poohlédnout se v předvečer sezóny 1988—89 po sjezdovém dění uplynulé zimy, po bojích na svazích Mount Allanu a v šedesáti závodech SP. Pokusme se v jakési rámcové formě sečíst úspěchy i neúspěchy, poukázat na velikost sjezdového sportu a na současné umění jeho aktérů.

Peter Jurko. Foto B. Hynek

Noví olympijští vítězové

Na Mount Allanu bojovali nejlepší sjezdaři a sjezdařky v pěti disciplínách (poprvé také v super obřím slalomu a v kombinaci). Laťka byla nasazena opět o něco výše. Mladá generace jezdí mnohem agresivněji než její předchůdci a předchůdkyně. Tratě byly na určitých úsecích mimořádně náročné, náročnější než na kterýchkoliv hrách v minulosti. Třicet medailí bylo rozděleno mezi závodníky a závodnice devíti států. Stručná rekapitulace:

Muži

Sjezd — V odloženém olympijském sjezdu (o jeden den) se Pirminu Zurbriggenovi (25) podařilo odčinit porážku z MS 1987 v Crans Montaně; zvítězil časovým rozdílem 0,51 s před mistrem světa 1987 Peter Müllerem. Zurbriggen a Müller, velké duo ve švýcarském družstvu, svedli těžký souboj a nikdo z dalších jezdců nemohl jejich triumfu zabránit. Zurbriggen se konečně dočkal olympijského zlata a stal se prvním švýcarským olympij-

ským vítězem ve sjezdu od Sappora 1972, po Bernhardu Russim, P. Müllerovi, již jednou stříbrnému (1984), zůstane patrně olympijské zlato již navždy odepráno. Francouz Franck Piccard (23), který získal bronz, nebyl od závodů SP v Bad Kleinkirchheimu (3) žádným překvapením. Po dvaceti letech získal pro Francii „historickou“ olympijskou medaili ve sjezdu — odměnou za dlouholetou seriózní přípravu. Rakušané obsadili 4., 5., 7. a 19. pozici; Leonharda Stocka dělilo od bronzové medaile 0,24 s. Citelnou porážku utrpěli Kanadáné. Mladí čs. reprezentanti Peter Jurko a Adrián Bíreš dali do závodu, co mohli, a obsadili 29. a 33. místo. Startovalo 51 závodníků, klasifikováno bylo 45.

Kombinace — Na stupních vítězů po letech opět obnovené olympijské kombinace stáli tři vynikající lyžaři: Rakušané Hubert Strolz (1.) a Bernhard Gstrein (2.) a Švýcar Paul Accola (3.). A přesto udělené medaile nezářily plným leskem. Dva z nejúspěšnějších všestranných jezdců, kteří na sebe v SP berou těžké břímě

všestrannosti, Zurbriggen a Wasmeier, nedokončili závod a třetí Marc Girardelli nestartoval.

Nikoliv těžký sjezd, ale lehký slalom, jehož druhé kolo Strolz, Gstrein a Accola zajeli mimořádně útočně, byl nakonec rozhodující. Zurbriggen si vítězstvím v kombinačním sjezdu vytvořil dobrou výchozí pozici. Když jej však ve druhém kole slalomu zcela nečekaně vyřadil pád, stal se vítězem kombinace (7. časem ve slalomu) „věčně druhý“ Hubert Strolz. Gstrein si druhým nejlepším časem ve sjezdu a třetím ve slalomu zajistil stříbro. Accola byl slalomovým suverénem a získal bronz.

Peter Jurko zajel závod, který vešel do dějin našeho sjezdového sportu. Zařadil se na výborné 5. místo a odsunul řadu takových závodníků, jako jsou Markus Wasmeier a Armin Bittner (oba NSR), Thomas Stangassinger (Rak.), Paul Frommelt (Licht.) aj. Jurkovo umístění je dosud nejlepším výkonem, dosaženým čs. sjezdařem; v minulosti zajeli: A. Šponar na ZOH 1948 9. místo v kombinaci a K.

Hennrich 7. místo ve sjezdu na ZOH 1956. Také Adrián Bireš byl skvělý a obsadil 8. místo. Z 51 startujících bylo 23 klasifikováno.

Super obří slalom — Velmi náročný super G mužů, poprvé zařazený do programu ZOH, se jel za podmínek na hranici regulérnosti, avšak v příjemné olympijské atmosféře. Přihlášeno bylo 100 závodníků, na start se jich dostavilo 94; klasifikováno však bylo 57 závodníků z 29 zemí. Zvítězil s velkou převahou Franck Piccard (24), ač v pěti sezónách nezískal ani jediné vítězství v SP, vybojoval pro Francii olympijské zlato poprvé od dob Jean-Claude Killyho (1988). Stříbro získal specialista v obřím slalomu Rakušan Helmut Mayer (22). Senzací olympijské premiéry Super G se stala bronzová medaile Lars-Börje Erikssona (22). Vskutku nečekaný výsledek: Wasmeyer, Girardelli, Tomba nedokončili, Zurbriggen „jen“ pátý a málo známý Švéd L. B. Eriksson na stupni vítězů! Čs. reprezentantům A. Birešovi a P. Jurkovi scházely zkušenosti ze zahraničních střetnutí v super G; obsadili 23. a 27. místo, podali výkon odpovídající jejich faktickým možnostem. Startovalo 94 závodníků, 57 jich bylo klasifikováno.

Obří slalom — Ital Alberto Tomba byl obecně pokládán za vysokého favorita. S číslem 1 zajel nejlepší čas v prvním a druhý čas ve druhém kole a zvítězil s předstihem 1,04 s před Rakušanem Hubertem Strolzem (2.) a 2,02 s před Pirminem Zurbriggenem (3.)! Tombova jízda byla jízdou závodníka supertříd, tak jako v 70. letech velkého tria Grose, Thöniho a Stenmarka. Strozl zajel v druhém kole nejlepší čas s předstihem 0,10 s na Tombu. Rakušané 2., 5., 7. a 11. místem potvrdili sílu svého družstva. Nedobře se vedlo Zurbriggenovi, který se v prvním kole dopustil několika chyb, které jej připravily o stříbro. Vysokou náročnost nezvládl několik prominentů: Stenmark nedokončil druhé kolo, Wasmeyer se se ztrátou 5,32 s na vítěze zařadil na 19., Girardelli se ztrátou 5,42 s na 20. místo. Peter Jurko skončil v polovině výsledkové listiny jako 33. Adrián Bireš nedokončil první kolo. Startovalo 117, klasifikováno bylo 69 závodníků.

Slalom — V závěru sjezdových soutěží přinesl slalom mužů rozhodnutí plné napětí. Za sněžení a na náročné trati získala mladá hvězda Alberto Tomba po obřím slalomu podruhé zlato, musel však rozvinout celé své umění, aby odblokoval útoky starých rutinérů, 29letého Franka Wörndla (NSR, 2.), 31letého Paula Frommelta (Licht., 3.) a 32letého Ingemaru Stenmarka (Švéd., 5.). Jel technicky a stylově perfektně a zaslouženě zvítězil jako nejlepší současný slalomář. P. Zurbriggen, jako jediný Švýcar, zakončil svůj mamutí olympijský program jako sedmý. Svým slalomovým vítězstvím se „Tomba la bomba“ vyrovnal uznávaným sjezdovým osobnostem, Toni Sailerovi (1956 v Cortině), Jean-Claude Killymu (1968 v

Grenoblu) a Ingemaru Stenmarkovi (1980 v Lake Placid). Všichni zvítězili na ZOH v obou disciplínách, Sailer a Killy ovšem ještě ve třetí, ve sjezdu. Překvapil mistr světa ve slalomu 1987 Frank Wörndl (NSR), který byl jen o 0,06 s pomalejší nežli vítěz. Bronz získal Paul Frommelt z Lichtenštejnska. Dobře zajeli čs. sjezdaři, Jurko se zařadil na 13. a Bireš na 15. místo. Startovalo 109, klasifikováno bylo 54 závodníků.

Ženy

Sjezd — Po velmi problematickém rozhodnutí jury — vál proměnlivý vítr — byl 19. února odstartován sjezd žen, který předchází den musel být přerušen. Zvítězila Marina Kiehlová z Mnichova, která odolala nejen silnému náporu Brigit Oertliové (Švýc., 2.) i Karen Percyové (Kan., 3.), ale poradila si nejlépe i s větrem. Jely prakticky dvě skupiny děvčat, jedna, které štěstěna přála a druhá, které nepřála. M. Kiehlová (23) a Brigitte Oertliová (26), vítězka a stříbrná, si na negativní vliv větru stěžovat nemohly. Byly však závodnice, které jely závod za krajně nepříznivých podmínek, např. jedna z favoritek, Sigrid Wolfová se startovním číslem 2, kterou vítr vytlačil z trati; další favoritka Michela Figiniová měla s větrem rovněž velké obtíže. Obrovské úsilí vyvinula Maria Walliserová (Švýc.); mimořádná rutina a bojový duch jí pomohly ke 4. místu. Obdivuhodně dobře jela naše Lucia Medzihradská, která se zařadila na 10. příčku, mezi Švýcarky M. Figiniovou a Ch. Bournissenovou. Ludmila Milanová skončila na 24. místě. Startovalo 35 závodnic, 28 jich bylo klasifikováno.

Kombinace — Sjezd žen do kombinace se jel za pohádkového počasí. Vítězkou se stala Francouzka Carole Merleová, což bylo velkým překvapením. Za ní se zařadily Švýcarka Maria Walliserová, Rakušanka Anita Wachterová, Kanaďanka Karen Percyová (4.), favorizované Švýcarky Vreni Schneiderová a Brigitte Oertliová byly 7., resp. 11. Po zhodnocení výchozích pozic pro slalom, který se jel druhý den, platila zásada — útočit. Velkou favoritkou kombinace byla zejména B. Oertliová, která několik let dominovala v kombinaci SP a také v letošním soutěži v obou kombinacích zvítězila. Prognóza nevyšla — zvítězila A. Wachterová, která po výborném výkonu ve sjezdu zajela druhý nejlepší čas ve slalomu, což jí zajistilo 29,25 bodu a zlatou medaili. Oertliová zvítězila ve slalomu, ale 11. místo ve sjezdu pro ni znamenalo „jen“ stříbro. Maria Walliserová, druhá ve sjezdu, zajela v brankách, pro ni nevykle úzkých, 11. místo, což jí v celkových výsledcích zařadilo na bronzovou pozici. Vynikající jízdou ve slalomu předvedla K. Percyová, zajela třetí nejlepší čas a obsadila celkově nevděčné 4. místo. Neuspěla Vreni Schneiderová, která nedokončila první ko-

lo, ani vítězka ve sjezdu C. Merleová, která byla v témže kole diskvalifikována.

Čs. reprezentantky v kombinaci zazářily. Podaly technicky i takticky vynikající výkony. Ve sjezdu obsadily: Lenka Kebrlová 13. a Lucia Medzihradská 15. místo. Ve slalomu zajely obě na výbornou, obsadily Lucia 4. a Lenka 5. příčku. V součtu bodů z obou závodů se pak zařadila Lenka na 5. a Lucia na 6. místo. Ludmila Milanová ve sjezdu upadla a závod nedokončila. Startovalo 39 závodnic, klasifikováno jich bylo 26.

Super G — Závod byl jedním z dosud nejrychlejších super G žen, vítězka Rakušanka Sigrid Wolfová (24) dosáhla průměrné rychlosti 88,5 km/hod. Jela technicky i takticky perfektně: v horním technickém úseku měla 10. mezijas se zpožděním 0,26 s na Michelu Figiniovou. Na plošším

Lenka Kebrlová, Ludmila Milanová a Lucia Medzihradská. Foto J. Bobula

spodním úsekem změnila během jedné minuty jízdou časové zpoždění v předstih o celou jednu vteřinu. Stříbrnou medaili si vyjela olympijská vítězka 1984 a mistryně světa 1985 ve sjezdu Švýcarka Michela Figiniová. Rehabilitovala se za nezdar ve sjezdu (9.). Bronz získala Kanaďanka Karen Percyová, po zisku druhé medaile na hrách hrdinka Kanady. Percyová vyrůstá ve všestrannou jezdkyňu, která přivede Kanadany k poznání, že lyžování není jen sjezd. Čs. reprezentantkám se nedařilo; Medzihradská a Kebrlová nedokončily závod, Ludmila Milanová se zařadila na 24. místo. Startovalo 46 závodnic, 41 jich bylo klasifikováno.

Obří slalom — Mistryně světa 1987 v obřím slalomu z Crans-Montany, Švýcarka Vreni Schneiderová (24), se za ideálního počasí stala ve stejné disciplíně olympijskou vítězku. V prvním kole zajela 5. čas a dostala se pod silný psychologický tlak svých soupeřek. Její reakce: technicky a atleticky téměř perfektní lyžařská exploze s předstihem 0,93 s před překvapivou Christou Kinshoferovou-

-Güthleinovou (NSR) na 2. místě. Po Yvonně Runggové (1960 Squaw Valley) a Marii-Thérèse Nadigové (1972 Sapporo) se Schneiderová stala třetí švýcarskou olympijskou vítězkou v obřím slalomu. Rakušance Anitě Wachterové (7.) a Francouzku Quittetové a Merleové scházela síla na zvládnutí těžké tratě. Výjimkou byla Kinshoferová, která svůj silový deficit vyrovnala předvedením techniky jako z učebnice. Hůře zajela naše děvčata; L. Medzíhradská s odstupem 7,94 s za vítězkou obsadila 20., Lenka Kebrlová s odstupem 8,68 s 23. místo. Startovalo 64 žen, klasifikováno bylo 29.

Slalom — Demonstrací útočnosti, rizikovitosti a perfektní techniky ve druhém kole slalomu se Švýcarka Vreni Schneiderová zapsala novou kapitolou do lyžařské historie. Jízdy, které v posledních letech psaly ději-

ny slalomu, není mnoho: vzpomeňme např. jízdy Jeana Noël Augerta na MS 1970 v Grödenu, nebo jízdu Gustava Thöniho 1974 ve Sv. Mořici. Vítězná jízda V. Schneiderové v Calgary nebyla příliš vzdálena mistrovskému umu obou jmenovaných. Kdo z takové výchozí situace (0,01 s před C. Nilssonovou po prvním kole) dokáže totálně zařít, vše riskovat a brilantní technikou projet vítězně cílem, předvedl jistě jízdu, na kterou bude dlouho vzpomínáno. Od roku 1960 se na ZOH ve slalomu tak výrazně neprosadila žádná vítězka (předstih 1,68 s). Schneiderová, Mateja Světová (Jug., 2.), Christa Kinshoferová (NSR, 3.), Roswitha Steinerová (Rak., 4.) a Blanka Fernandez-Ochoaová (Šp., 5.) předvedly v rychlém, na nepříliš strmém svahu postaveném, slalomu, to jedině správné závodnické rozhodnutí — plně zařít. Jen tak je dnes možné ve slalomu uspět, nebo také vše prohrát. Dobře si vedly čs. reprezentantky: Lenka Kebrlová obsadila 12. místo (-5,43 s), hned za ní se zařadila Lucía Medzíhradská (-5,49 s). Startovalo 57, klasifikováno bylo 29 závodnic.

Světové poháry

Přechod z olympijských bojů do rozhodující fáze soutěže o Světový pohár (SP) proběhl bez přestávky; 28. 2. končily hry a již 4. a 5. 3. ženy v Aspenu, muži ve Whistler Mountain jeli svůj první poolympijský závod ve sjezdu. Muži měli na programu ještě 9 závodů: 3 sjezdy, 3 slalomy, 1 obří slalom a 2 super G. Bilancování mezi jednotlivými závody bylo díky zrušení předpisů o škrťání bodů snadné. Novinka, zavedená proti silné opozici, umožnila nejnapínavější finále SP od roku 1975.

Každá sezóna SP má své hrdiny. Ti bojují o zisk nejvyšší trofeje soutěže a svými výsledky rozhodují i o zařazení svých družstev v klasifikaci národů. **Sezónu 1987—88 ovládaly čtyři výrazné sjezdařské osobnosti: mužské duo P. Zurbriggen — A. Tomba a ženské duo M. Figiniová — B. Oertliová.** Boje mezi oběma dvojicemi o zisk „koruny“ ve SP se odvíjely mimořádně dramaticky a zasluhují být detailněji zaznamenány.

Zurbriggen — Tomba

Po 20 hodnocených závodech soutěže vzbuzovala Tombova mezibilance respekt: 7 vítězství (4 sl, 3 os) a 1 druhé místo ve slalomu. Nejel však žádný sjezd. To svědčilo ve prospěch Švýcara, který absolvoval všech 20 závodů, přičemž zaznamenal dvě vítězství ve sjezdu, 5 druhých míst (3 sj, 1 os, 1 super G) a jedno 3. místo v super G.

Až do 19. závodu, předposledního před ZOH, vedl bodově Tomba. Po 20. závodě, kterým byl sjezd ve Schladmingu, jej Švýcar poprvé předstihl o 6 bodů. Byl to neobyčejně rychlý sjezd, Zurbriggen projel trať 3408 m dlouhou průměrnou rychlostí 102,857 km/h za 1:59,28 před svým druhem z družstva Franzem Heinzerem (2.), kterého distancoval největším časovým odstupem ve sjezdu zaznamenaným v sezóně 0,73 s (20,73 m). Za mořem, v Kanadě a v USA, se krátkou dobu zdálo, jako by další boj vzdal. Jeho výsledky ve sjezdu a v super G byly pro něj jistě velkým zklamáním. Tomba naproti tomu zajel ve Valiu svůj nejlepší super G (5.) sezóny.

Na evropské půdě napínavý souboj pokračoval, oba rivalové se dvakrát vystřídali ve vedení a odsunuli všechny další uchazeče o nejvyšší trofej SP do beznadějných pozic. Na programu byly ještě 3 slalomy a po jednom os a super G. V Aare se jela poslední kombinace soutěže: Tomba zvítězil ve slalomu a získal 25 bodů, Zurbriggen ve sjezdu 12., získal 4 body a za druhé místo v kombinaci „životně důležitých“ 20 bodů. Výkon ve slalomu nebyl povzbudivý a jeho předstih klesl na 11 bodů. V následujícím slalomu, v norském Oppdalu, zvítězil opět Tomba a posunul se do čela soutěže. Zurbriggen zajel svůj nejlepší slalom (4.) v posledních dvou letech. Závěrečné závody

(Super G, os a slalom) se jely ve dnech 24.—26. 3. v Saalbachu. V super G skončil Tomba 9. a Zurbriggen 5., Švýcar obnovil své vedení, ale jen o 2 body. V obřím slalomu se zařadil na 3. místo a Ital nedokončil závod. Zurbriggen zvýšil své vedení na 17 bodů. O vítězi muselo být rozhodnuto v posledním závodě, ve slalomu, v nejslabší Zurbriggenově disciplíně. Tomba, pokud chtěl dosáhnout nejvyšší mety, musel nejen ve slalomu zvítězit, ale Zurbriggen nesměl závod zajet lépe než na 8. místo. Obojí bylo možné, ba dokonce pravděpodobné. Drama vrcholilo! V prvním kole byl Ital nejrychlejší. Švýcar odpověděl útokem a dosáhl 7. času. Ve druhém kole zajel Švýcar druhý nejlepší čas a Ital ve své nejsilnější disciplíně poprvé nedokončil závod. **Pirmin Zurbriggen se stal vítězem SP 1987—88; nejvšestrannější sjezdař současnosti přejímal po letech 1986 a 1987 nejvyšší trofej SP potřetí.** Tomba se ztrátou 29 bodů obsadil 2. příčku před Rakušanem Hubertem Strolzem.

Alberto Tomba před letošní sezónou neztvrdil ani v jediném závodě. Letos získal ve svých dominantních disciplínách, ve slalomu a v obřím slalomu, vše co se získat dalo, včetně svých prvních titulů vítěze SP v obou disciplínách. **Švýcar i Ital získali spolu všech 5 křišťálových glóbusů, což svědčí o výjimečném postavení obou jezdců ve sjezdovém sportu.** Svedli boj po vzoru věčných rivalů: Russi—Klammer nebo Moserová—Prölllová—Nadigová a probudili sjezdový sport z jeho několikaleté letargie.

Figiniová — Oertliová

V Aspenu ukončily sezónu pro zranění Švýcarky Vreni Schneiderové, Maria Walliserová a Beatrice Gaffnerová. To silně oslabilo švýcarské ženské družstvo a zcela změnilo šance na získání nejvyšší trofeje SP. Mezi Švýcarkami však zbyly ještě vynikající sjezdařky Michela Figiniová a Brigitte Oertliová. Mezi nimi se začal odvíjet dramatický boj až do finálových závodů. V Aspenu zvítězila Oertliová ve svém prvním sjezdu SP a o 4 body se ujala vedení v soutěži. V Rosslandu, v Kanadě, se soubor stupňoval: ve sjezdu zajela nejlepší čas Figiniová, Oertliová na 2. místě byla o 0,89 s pomalejší. Figiniová zvítězila i v super G před Rakušankami Ulrike Maierovou (-0,31 s) a Anitou Wachterovou; Oertliová se zařadila na 12. místo. Vedení v soutěži převzala opět Figiniová.

V Saalbachu pokračovala soutěž finálovými závody. Programový sjezd se jel a za této situace připadla trofej celkové vítězky SP 1987—88 Michele Figiniové; jako 19letá přejímala tuto trofej také v sezóně 1984 až 1985. Na 2. místo se ztrátou 18 bodů se zařadila B. Oertliová, 3. místo obsadila Rakušanka Anita Wachterová. **Michela Figiniová získala ještě dva malé glóbusy za vítězství ve sjez-**

du a v super G; výrazně přispěla k obhájení 1. pozice švýcarského družstva a 1. místa švýcarských sjezdárek v soutěži o Pohár národů.

V paralelním závodě, započítávaném do Poháru národů, se ve finálovém kole oba soupeři, Tomba a Zurbriggen, střetli naposled. Zvítězil Tomba; Zurbriggen, který jel všechny závody sezóny, přispěl velkým podílem k těsnému 4bodovému vítězství svého družstva v PN.

Závěry

• Nejsilnějším celkem v sezóně 1987—88 bylo nepochybně švýcarské sjezdové družstvo. Vítězilo po MS 1987 v Crans Montaně [14 medailí, 8/4/2] také v Calgary na ZOH 1988, kde získalo 11 medailí, 3 zlaté, 4 stříbrné a 4 bronzové. Ze 30 předaných medailí na hrách jich švýcarští reprezentanti a reprezentantky získali největší počet. Družstvo sice neudrželo svoji jedinečnou dominanci z MS 1987, nicméně v klasifikaci národů obhájilo 1. pozici před nastupujícími Rakušaný.

Také ve SP 1987—88 obhájilo švýcarské družstvo první místo: 28 vítězství z 62 hodnocení, získá 7 trofejí z 11, mezi nimi obě celková vítězství a vítězství v Poháru národů, tvoří impozantní bilanci. Pozice švýcarského družstva vyvěrá především z převahy ve sjezdu; 16 z 18 sjezdů SP bylo zakončeno švýcarskými vítězstvími. Muži zvítězili v 8 z 10 sjezdů, ženy zvítězily ve všech 8 sjezdech. To dokázalo jen jednou Rakousko s Annemarie Moserovou-Pröllou v sezóně 1972—73. Zvláště silné jsou švýcarské lyžařky: v 30 hodnocených závodech 17krát zvítězily, jen dvě trofeje jim ušly, Rakušanka Roswitha Steinerová zvítězila v závěru své kariéry ve slalomu a Jugoslávka Mateja Svetová, při neúčasti zraněné Vreni Schneiderové, se stala vítězkou SP v obřím slalomu.

• Druhým neúspěšnějším celkem bylo rakouské družstvo. Nezáskali sice žádnou z očekávaných medailí ve slalomu, přesto však po Sarajevu, Bormiu a Crans Montaně mohli poprvé být spokojeni. Trenér Werner Wörndle: „Rakouské družstvo je opět tam, kam patří, získali jsme 6 olympijských medailí, 3 zlaté a 3 stříbrné.“ Od roku 1982, kdy Harti Weirather na MS v Schladingu získal zlato ve sjezdu, nikdo z rakouského družstva nezáskal zlato. Zejména u žen byl překonán útlum posledních let zesílenou, systematickou prací v juniorských kategoriích. Za Anitou Wachterovou čekají Petra Kronbergerová, Ulrike Maierová a další multi-talenty na svou příležitost. Do vítězství v poháru národů scházelo družstvu jen 5 bodů, muži dokonce odsunuli své švýcarské konkurenty o 61 bodů na 2. pozici.

• Na 3. příčku počtem 4 získaných olympijských medailí (1/2/1) se zařadila NSR. Počítáno bylo s Markusem Wasmeierem, místo něho překvapili Marina Kiehllová zlatem ve sjezdu, Frank Wörndl stříbrem ve slalomu a Christa Kinshoferová, vyloučená v roce 1983 z reprezentace a opět rehabilitovaná, stříbrem v obřím slalomu a bronzem ve slalomu. Také v Poháru

Mateja Svetová. Foto J. Bobula

ru národů se NSR zařadila s velkým odstupem 1292 bodů za Rakousko na 3. místo.

• Titul „muže her“ vybojoval zlatými olympijskými medaillemi Alberto Tomba; ostatní jezdci Squadry Azzurra byli neúspěšní — techničtí jezdci zůstali ve stínu Tomby, sjezdaři měli smůlu. V medailovém žebříčku se Itálie zařadila na 4. místo a také v Poháru národů figuruje na 4. místě.

• Objevem ZOH byl všestranný jezdce Franck Piccard, vítěz super G a 3. ve sjezdu. Prozatím jediný francouzský medailista; opodstatněná však je prognóza odborníků o brzkém nástupu silného francouzského družstva. Také francouzské sjezdařky jsou silnější než vykazuje jejich olympijská bilance. V klasifikaci národů na ZOH se zlatou a bronzovou medailí Francie zařadila na 5. místo, také v Poháru národů je na 5. příčce.

• ZOH v Calgary byly, jako obvykle, též hrami překvapení: Kanadane spoléhali na specialisty ve sjezdu Roberta Boyda, Felixe Belczyka a především na Laurii Grahamovou, držitelku bronzové medaile ve sjezdu z MS 1982. Tato karta nevyšla. Překvapivě se objevila nová hvězda, Karen Percyová se dvěma bronzovými medaillemi. Dalším překvapením bylo, že muži poprvé od roku 1972 dosáhli lepších výsledků v technických disciplínách nežli ve sjezdu. Dvěma bronzovými medaillemi obsadili Kanadane na hrách 6. místo stejně jako v Poháru národů.

• Jugoslávie a Švédsko spoléhaly na individuální opory a obsadily jak v Calgary, tak v Poháru národů 7. resp. 8. místo.

• Hodnocení výsledků čs. sjezdového družstva dosažených na XV. ZOH ze strany oficiálních míst vyznělo velice příznivě, vždyť Peter Jurko obsadil 5. místo v kombinaci a stal se prvním čs. sjezdařem, který se v tvrdé konkurenci jezdců světové špičky na ZOH prosadil na bodované místo. Je to nejlepší umístě-

ní čs. sjezdaře na ZOH v historii sjezdového sportu. Rovněž Lenka Kebrlová a Lucia Medzihradská 5. a 6. místem v kombinaci bodovaly a spolu s Jurkem přispěly 5 body do celkového počtu 26 bodů, které lyžaři získali do neoficiální bodové klasifikace národů na ZOH; ČSSR se zařadila na 8. místo. I další umístění čs. reprezentantek a reprezentantů: L. Medzihradské 10. ve sjezdu, 13. ve slalomu; L. Kebrlové 12. ve slalomu; P. Jurka 13. ve slalomu a A. Bireše 8. v kombinaci a 15. ve slalomu, potěšila a potvrdila, že naše sjezdovani jde ve šlépějích Olgy Charvátové a Jany Šoltýsově.

V soutěži o SP se Československo se 49 body zařadilo na 15. místo. Ženy přispěly 31, muži 18 body: Medzihradská získala 5 b. ve slalomu a 15 b. v kombinaci, Kebrlová 11 b. ve slalomu, Jurko 11 b. v kombinaci a 1 b. ve slalomu, Bireš 6 b. v kombinaci. Ve SP čs. reprezentace nebyla a ani nemohla být tak úspěšná jako v Calgary. Nemáme jistě možnost budovat tak početná družstva jako alpské země, dvěma muži a dvěma ženami v družstvu nemůžeme ve SP výrazněji uspět.

Co soudí o sezóně 1987—88 řadový lyžařský fanoušek? Byl nadšen jedinečnými sportovními úspěchy čs. reprezentace a uvažuje, jak by s výhrou mělo být naloženo. Je přesvědčen, pokud svaz a lyžařské oddíly postaví správně výhybky, mohou medaile a úspěchy z Calgary dalekosáhle podpořit lyžařské nadšení v celé zemi. Nejen sjezdový sport, ale celé naše lyžování potřebuje stimulaci a kontinuitu, v tom je jeho šance. Nesmí zůstat jen u medailí a dobrých výsledků, ty musí být zkonsolidovány a musí působit: to, co je uvedlo do pohybu, musí překonat onen krátký okamžik triumfu. Československé sjezdové lyžování se již nesmí vrátit k průměrnosti.

Dr. O. KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Přátelství na lyžích

Před několika lety českoslovenští reprezentanti Peter Jurko a Antonín Novotný vyhrávali Mezinárodní mistrovství sportovních škol Polska v Zakopaném v kategorii žactva. Oba již dávno závodí na jiné úrovni, ale účast našich mladých lyžařů na výborně organizovaných závodech v polských Tatrách stále pokračuje. A nejen to. Úspěšně se rozvíjí i družební styk mezi lyžaři Spartaku Vrchlabí (současně i Semil) a Szkolou mistrzostwa sportowego v Zakopaném.

Když lyžaři sportovní třídy z Vrchlabí přijeli před pěti lety do Zakopaného poprvé, byli ohromeni krásou lyžování v tatranských terénech, ale především velkorysostí organizace tamní sportovní školy. Ve svých zařízeních vychovává žáky od 1. třídy až po gymnaziální věk. Disponuje velkým počtem trenérů, neschází jí sportovní materiál ani vozový park včetně několika autobusů. Samozřejmě je zde videostudio, štáb organizátorů mistrovství je schopen odstartovat pod Kasprovým vrchem dva závody v obřím slalomu současně. Na ideálním ledovém slalomovém svahu Nosal s náročným profilem čekají na záčky těžká kola slalomu postavená výhradně z kloubových tyčí. Důstojnou atmosféru závodů podtrhuje perfektní hlasatel, všude vládne přátelská atmosféra. Závodí se naostro, v sázce je nejen sportovní prestiž, ale i krásné poháry předávané představiteli školství a sportu. Při tréninku děti okusí lyžování ve vysokohorských terénech a v době volna pronikají do tajuplného labyrintu uliček, obchůdků a rázovitých staveb Zakopaného.

Polští přátelé o nás pečují na vynikající úrovni a my se snažíme oplácet jim stejnou pohostinností. Oceňují u nás možnost tréninku na umělé hmotě v podzemních

Zákovská družstva Spartaku Vrchlabí v Zakopaném.
Foto L. Pelc

měsících, velký zájem mají i o trénink na sněhu v prvních lednových dnech, kdy jsou podmínky v Tatrách příliš kruté. Těšíme se na společný lednový trénink v Krkonoších a doufáme, že příští zima se k nám, lyžařům, zachová lépe než ta minulá, kdy jsme přátelům do Zakopaného museli poslat telegram: Nemáme sněh...

Mladí lyžaři mají možnost se seznámit s velmi dobrou konkurencí z Polska, Bulharska, Maďarska a Jugoslávie. Účast na těchto závodech je nesporně přínosem pro jejich sportovní růst.

Věříme, že k těm našim zákům, kteří na několika posledních ročnících Mezinárodního mistrovství sportovních škol zkrřížili naděje soupeřů a potvrdili dobré jméno našeho lyžování, přibude další řádka jmen.

PETR JIREŠ
vedoucí trenér sportovních tříd
Vrchlabí

ZLEPŠENÁ VYTRVALOST BĚŽCŮ

Třídenní kontrolní testy čs. reprezentačních družstev běžců a dalších závodníků ze SVS koncem srpna a začátkem září v Novém Městě na Moravě potvrdily zlepšenou vytrvalost všech členů „áčka“. Prokázali to zejména v pěti výběžích do kopce Harusáku a v závěrečném náročném krosu na 20 km (na okruhu 4x5 km). V kontrolkách Ladislav Švanda dokázal, že je čs. běžcečkou jedničkou. Zvítězil na 5x1200 m kopce na kolečkových lyžích, ve výběžích do kopce Harusáku i v krosu, na 1500 metrů na dráze po dešti skončil čtvrtý. Ve srovnání s červnovými testy se zlepšil na dráze o 8,2 s, ve výběžích o 49 s a v krosu o 2:57 min a nejlépe tak oslavil narození druhého syna. Potěšitelná je zlepšená výkonnost i ostatních členů reprezentačního týmu, především Nyče na 1500 m o 5,6 s, při výběžích do kopce o 55 s a v krosu o 6:24 min ve srovnání s červnovými výsledky.

Pro zranění nemohl absolvovat všechny testy Aleš Vaněk. Z B družstva si nejlépe vedli František Karlík (druhý na 1500 m, sedmý na 5x1200 m na kolečkových lyžích, osmý ve výběžích do kopců a třetí v krosu) a vítěz 1500 m na dráze Leoš Jebavý (druhý v krosu a třináctý ve výběžích do kopců). K nadějím patří i junior Milan Majliš.

S výkony v kontrolních testech a zdravou bojovností všech členů družstva byl spokojen trenér Bohuslav Rázl i jeho asistent Vladimír Sturm, který pečlivě porovnával výkony z kontrolních červnových testů. „Pocitivě se připravujeme na novou sezónu“, prohlásil L. Švanda. „Přál bych si, aby úspěšné výsledky z testů se projevily především v závodech na sněhu.“

Přehled výsledků kontrolních testů

1500 m na dráze: 1. Jebavý 4:06,3, 2. Karlík — 0,1, 3. Švanda — 2,3, 4. Korunka — 4,1, 5. Petrásek — 4,5, 6. Nyč — 5,2, 7. Teplý — 5,5, 8. Nečas — 8,4, 9. Benc — 11,9, 10. Buchta — 13,0.

Kolečkové lyže 5x1200 m do kopce: 1. Švanda 20:07, 2. Vaněk — 6,0, 3. Benc — 16,0, 4. Korunka — 21,0, 5. Koucký — 25,0, 6. Petrásek — 28,0, 7. Karlík — 40,0, 8. Nyč — 41,0, 9. Nečas — 50,0, 10. Buchta — 1:03.

Pět výběžů do kopce Harusák: 1. Švanda 16:40, 2. Korunka — 5,0, 3. Teplý — 21,0, 4. Nyč — 25,0, 5. Benc — 45,0, 6. Bečvář — 1:01,0, 7. Nečas — 1:05,0, 8. Karlík — 1:17,0, 8. Maršalík — 1:21,0, 10. Lichoň — 1:27,0.

Kros 20 km (4x5 km): 1. Švanda 1:06,40, 2. Jebavý — 18,0, 3. Karlík

— 24,0, 4. Nečas — 25,0, 5. Teplý — 30,0, 6. Nyč — 1:27,0, 7. Korunka — 1:28,0, 8. Benc — 1:59,0, 9. Kulka — 3:50,0, 10. Buchta — 5:09,0.

Méně úspěšné testy běžkyň

Kontrolní testy běžkyň v závěru srpna v Jablonci nad Nisou byly poznamenány neúčasti zraněných a nemocných Rádlové, Pravečkové, Knížkové a Zurynkové. V přespolním běhu chyběla zraněná Janušková a v prvním kole utrpěla výron Šimůnková. Nový trenér reprezentačního družstva Jiří Bartoš však věří, že situace v kolektivu běžkyň se zlepší a dobré vztahy zpevní družstvo.

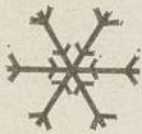
800 m na dráze: 1. Balážová 2:20,1, 2. Tučková — 3,1, 3. Mihoková — 5,1, 4. Havrančíková — 6,3.

Kolečkové lyže: 1. Havrančíková 8:15,8, 2. Šimčáková — 13,7, 3. Janušková — 16,3.

Tři výběhy na Bramberk: 1. Havrančíková 8:15,8, 2. Šimůnková — 10,5, 3. Šimčáková — 19,4.

Kros na 10 km: 1. Havrančíková 40:48,1, 2. Balážová — 57,7, 3. Mihoková — 3:02,7.

Nejlépeji připravenost v kontrolních testech potvrdily Alžběta Havrančíková a Lubomíra Balážová, které měly nejmenší mezery v novém cyklu OH.

Lyžování pro každého

Logika zimního okouzlení

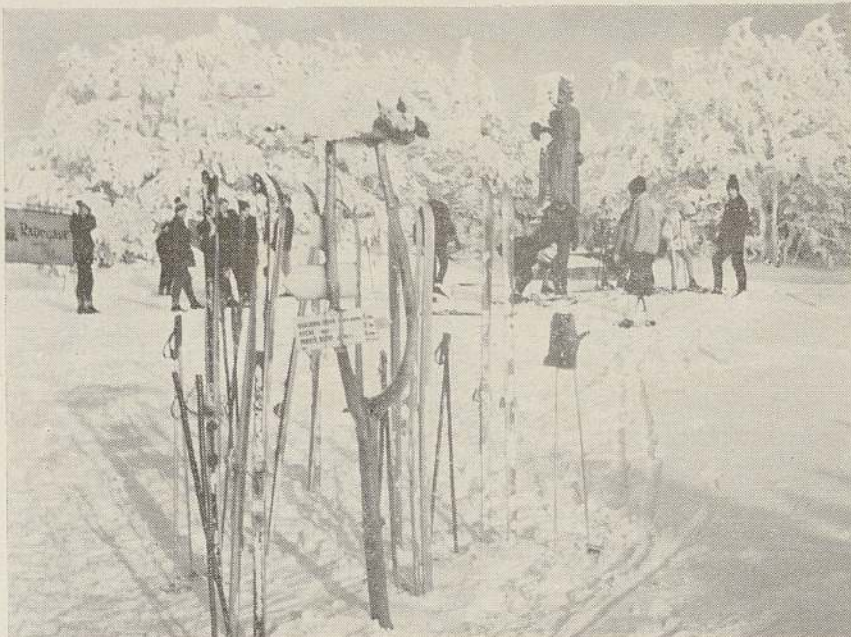
Čas letí jako voda a nebude dlouho trvat, kdy se měsíc Mráz ujme své vlády. Máme vlastně štěstí, že žijeme v mírném pásmu, kde se pravidelně střídají roční období. Je stále na co se těšit. Vždycky sníme o tom, co je před námi. Je nejvyšší čas přenést se do bělostně pohádkové zimy, do prostředí horské krajiny. Ať žijeme v kterékoliv části naší země, máme všude kopce a kopečky na dosah ruky. Doménou Pražáků asi provždy zůstanou Krkonoše a Jizerky, vždycky budeme trochu zanedbávat Šumavu a Českomoravskou vrchovinu, Brňáci a Ostraváci dávají přednost Beskydám a Jeseníkům, ale k logice našeho zimního okouzlení patří i to, že se tu a tam vydáme dál, někam, kde to ještě neznáme.

Nejsem organizovaný lyžař, patřím spíše k milovníkům pěší turistiky. Podle slov odborníků je pěší turistika v každém věku velmi prospěšným sportem, který dostatečně pomáhá udržovat zdravotní stav a tělesnou kondici. Navíc sportem, který můžeme provozovat po celý rok. V zimě prostě vyměním turistické boty za běžky. Právě to má před dalšími sporty velkou přednost — poskytuje nám estetické zážitky a radost z pohybu ve volné krajině. Protože půvaby krajiny můžeme vychutnat jen tehdy dokonale, pokud s ní máme bezprostřední dotek.

Nejkrásnější chvíle prožíváme na horách asi se svými dětmi. Údobí rodné idylky však obvykle uteče jako voda a pak nezbude než hledat partu lidí podobného osudu. Naštěstí, jak jsem se přesvědčil, přibývá lyžařských oddílů, které se spolu s odděly turistiky programově zabývají spíše kondičním lyžováním. Právě s takovým jsem loni absolvoval putování po Moravskoslezských a Vsetínských Beskydech. Náš systém lze považovat za modelovou situaci.

Podnikali jsme denně celý týden hřebenově vyjížděky všemi směry. Výchozím místem nám byl Rožnov pod Radhoštěm — je dobře najít takovou základnu, navíc s dobrým autobusovým spojením k výchozímu tras. Nemám v úmyslu popisovat jednotlivé tratě po beskydských horách a rozdávat rady, jen chci zdůraznit několik významnějších poznatků.

Měli jsme zkušeného vedoucího, který přesně věděl, jak nakládat s našimi silami, abychom si je udrželi po celý týden. Navoprvé zvolil méně náročnou projížďku. Autobusem jsme se dostali na Soláň, odkud je báječný výhled na všechny strany, viděli jsme tak zasněžené hřebeny Javorníků, za

Beskydy fotografoval Jan Culka

údolím Bečvy se v dálce ve vší majestátnosti představil masiv Moravskoslezských Beskyd s vrcholem Bílého kříže. Nenáročně jsme sjeli na Bumbálku a v chatě na slovenské straně si dopřáli malé občerstvení a krátký oddych. Pak zase trochu pohybu, posezení u teplého čaje v rázovité salaši Ebeka a zpět do Rožnova. Kontrast pohybu a odpočinku, který jsme tady poznali, patří k nejsilnějším sportovním motivům, s jakými jsem se setkal.

Při trase vedoucí přes Frenštát nás vyjetá stopa zavedla nejprve na Horečky, pak po krátké objížďce kolem staré kapličky na vyhlídku, z níž jsme spatřili údolí říčky Lubiny se zasněženými domky a nízký obzor kopců, táhnoucí se někam ke Kopřivnici. A dál? Kdo chce poznat stará valašská jídla a podobně, měl by navštívit Starou Vlčtinu. Zde nám připomínají Valašsko, jak je známe z obrázků. Výzdoba, jídelní listek, prostírání, keramika, servírování i ob-

sluhující v krojích. Znovu jsem si potvrdil, jak důležité jsou prožitky duševní, jaký význam mají pro uvolnění a později nové vzepětí fyzických sil. Na to mnohdy zapomínáme — ve jménu hodnot tělesných.

Nemohli bychom tvrdit, že jsme projeli Beskydy, kdybychom nenavštívili pohanského boha Radegasta. Pod jeho mohutnou sochou prošly generace s fotoaparáty a cvakaly. Prošli i před chatami na pustevnách — a cvakaly. Dorazily i k dřevěné kapličce na Radhošti (1129 m n. m.) — a cvakaly. Tak jako my, v průběhu nejdelší a podle všeho nejdůležitější túry našeho týdne. I gradace patří ke správné logice kondičního lyžování.

Chtěl jsem jen říci, jak důležité je na moment se zastavit, najít si čas na krajinu, na přátele, na legraci, na malé zamyšlení. V takové podobě je pak naše sportování nějak účelnější, je snad spíše činností duševní než tělesnou.

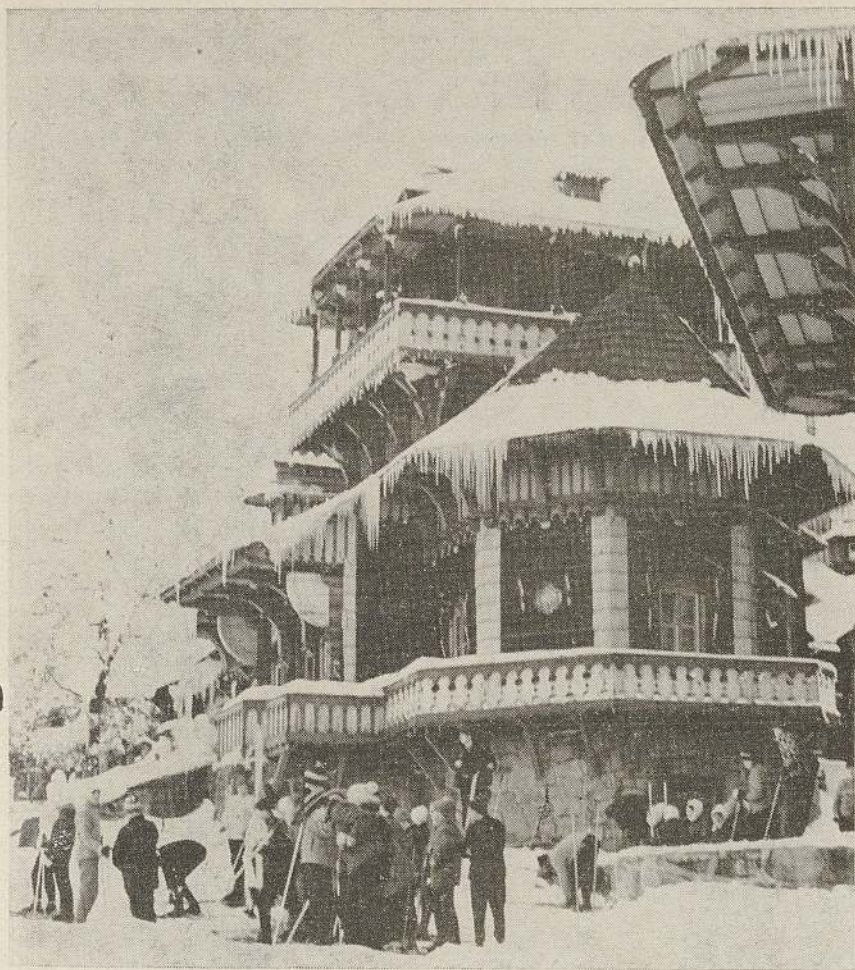
Text a snímky JAN CULKA

Zázraky v Beskydském údolí

O zajištění kvalitních podmínek pro rozvoj sjezdového lyžování mládeže se v současné době starají především tělovýchovné jednoty. Kvalitní sjezdovky, moderní výtahy, technické vybavení lyžařských středisek, ubytovací kapacity, dobré trenérsko-metodické zajištění a funkcionářské kádry, technika pro pořádání závodů a v neposlední řadě nadšení dobrovolní pracovníci, kteří vše organizují — to je pro naprostou většinu

lyžařských oddílů pouhý sen. Přesto však existují oddíly, kde se daří odstranit všechny překážky a komplexní podmínky realizovat.

Mezi takové oddíly patří i TJ Sigma Dolní Benešov, jejíž malebné středisko na Grúni v Beskydech znají všichni účastníci českých národních klasifikačních závodů mládeže ve sjezdovém lyžování. Přestože traťové podmínky neodpovídají požadavkům

závodů dospělých, lze o lyžařském areálu na Grúni mluvit jako o jednom z nejlépe vybavených středisek pro mládež. Možnosti ubytování a stravování jsou přímo v areálu, který je vybaven moderními vleky. Také strojní úprava tratí zajišťuje kvalitní tréninkový proces.

Je poučné podívat se do pětadvacetileté historie oddílu. V průkopnických začátcích stál v čele malý kolektiv technicky i organizačně zdatných nadšenců, kteří postupem času dokázali strhnout celý široký okruh zájemců o lyžování. Rozhodujícím tahem pro jejich úspěchy byla od samého začátku spolupráce s mateřským závodem Armaturka (nyní Sigma) Dolní Benešov. Díky pochopení vedení závodu vyrostl areál do té podoby, jak jej známe dnes. Od skromných průkopnických začátků s přepravním zařízením na bázi vlečňáků pro věttroně dospělí zdejší konstruktéři k šesti moderním vlekům. Čtyři z nich jsou typu Tatrapoma, pátý je VL 300 a poslední přenosný vlek s celkovou kapacitou 2500 osob za hodinu. Sympatické na celém pracovním kolektivu bylo, že nečekal na kompletní dodávku vleků, ale řadu problémů řešil po kooperaci s výrobcí sám.

Samostatnou kapitolou ve středisku je úprava tratí. Všichni víme, že strojní úprava tratí je jednou z nejožehavějších bolestí našeho sjezdového lyžování. V ČSSR nejsou vhod-

né stroje, na dovoz chybějí devizy. Nadšenci ze Sigmy si pásové vozidlo postavili sami! Jejich poslední model snese srovnání s výrobky zahraničních firem.

Základní parametry

Vznětový přeplňovaný motor šesti-válec ZETOR 160, šířka pásů 1400 mm, vpředu radlice se 4 pracovními polohami, sněhová fréza s hladicí lištou.

Od počátků myšlenky až po vlastní realizaci uplynulo pouhých 6 měsíců. Kolem konstruktéra B. Vrátného se

vytvořil kolektiv pracovníků, který i ve skromných podmínkách vytvořil stroj, jež je snem desítek lyžařských oddílů.

Podobné nasazení členů oddílů je nutné ocenit i při řešení řady technických a organizačních problémů, jako je rozšiřování ubytovacích kapacit střediska, obslužných budov a účelových zařízení. Technické problémy, nad kterými se jinde jen diskutuje, se v Sigmě Dolní Benešov řeší. Absence kloubových tyčí byla vyřešena výrobou tyčí vlastních, motorová vrtačka pro jejich usazování spatřila světlo světa v dílnách Sigmy a stejně tak časoměrné zařízení s mikroočítači pro vyhodnocování výsledků. Závody zde mají tradičně výbornou úroveň. Zkušený a obětavý funkcionářský kádr, dobré materiálové zajištění závodů a fungující technika zajišťují rychlý spád závodů. Kvalitní kolektiv trenérů a cvičitelů vychovává velmi dobré závodníky, kteří docílili řady cenných úspěchů v kategorii žactva a dorostu. Stranou nezůstává ani masové lyžování, což dosvědčuje velmi dobře fungující lyžařská škola. Za všechny tyto úspěchy byl oddíl odměněn 1. místem v soutěži o nejaktivnější oddíl, která byla pořádána VSL ČÚV ČSTV a PVO ČÚV ČSTV ku příležitosti 100 let lyžování.

Kde hledat tajemství životaschopnosti oddílu, který je dlouhá léta příkladem pracovitosti a tvořivého nadšení? Ve společenské angažovanosti členů oddílu. Velký podíl na úspěších kolektivu má dlouholetý předseda Reinhold Kolarčík, který svým neutuchajícím elánem jde příkladem. Společně s dalšími zasloužilými členy oddílu — Aloisem Balcarem, Karlem Krupou, Emilem Jalou, ing. Helde marou Gratzovou, Borisem Fedou, Karlem Kocourem, Vladimírem Litinským, Věrou Vrátnou, Ottou Fischere se do činnosti oddílu zapojuje řada mladších (MUDr. Antonín Kaňa, Rudolf Křížák, Jiří Krupa), kteří jsou příslibem pro dobrou činnost Sigmy i v budoucnosti.

Zázraky se nedějí. Existuje jen poctivá práce a zapálení pro dobrou věc. A to je recept i pro ostatní.

Ing. JAROSLAV TRHLÍK

POTKALI SE VE FRENŠTÁTĚ

— jen tři kompletní reprezentační týmy — ČSSR, NDR a USA. Každý z nich měl jaksi osobní důvod (domácí prostředí; potřebu ověřit si výkonnost v pološeru; československého trenéra). Ostatní vyslaly jen osamělé bojovníky;

— jen šest novinářů píšících o skoku na lyžích — z Práce, ČTK, Československé televize Ostrava, Stadiónu, ADN — tiskové agentury NDR a z Lyžařství; trochu zvláštní zájem po výtečných výsledcích naší reprezentace na zahraničních můstcích;

— tisíce obyvatel z blízkého i dalekého okolí, aby se nejen podívali na skoky, ale na vlastní oči se přesvědčili, že hornický trh přímo pod můstky skutečně nabízí maňestrové košile, maďarské prášky na praní a saponáty, nebo švýcarskou kosmetiku.

Z celého toho babylónu mi padnul první do spárů Peter Schlank, kterého jsme znali doposud jako reprezentačního asistenta, ale nyní se měl poprvé předvést v nové roli, s kompletním týmem a v domácím prostředí. A tento minirozhovor je první, který s ním Lyžařství jako s šéftrenérem udělalo. Věřme, že jich bude ještě požeňnaně, ale tenhle byl prostě

PREMIÉRA

Do jaké míry vás uspokojují letní úspěchy na zahraničních můstcích?

„Do malé míry. Nikdo na světě přece nezávodí kvůli letním úspěchům.“

BYL TO „BRZÁK“

říká Dalibor Motejlek svěřenci Mike Hollandovi. Jenže to gesto, charakteristický pohyb ruky, nezapře nedávnou minulost.

„PŘESNĚ TAKHLE GESTIKULOVAL PŘED NÁMI,“ sděluje Mike Hollandovi Pavel Ploc při mazání lyží. Konečně proč měnit úspěšné metody. Mike Holland je dnes největším trumfem americké skokanské školy (a právě on chce v zimě medaili z MS), ovšem Dalibor perspektivně sází na jiného. „BUDOUCNOST MÁ PATŘIT KURTU STEINOVÍ.“

Zapamatujte si to jméno.

Snímek Zbyšek Pechr

Výsledky jsou sice milým povzbuzením, ale konečně, nemusí být ještě ukazatelem zimní výkonnosti. Věřím po této stránce spíše přesným testům a měřením.“

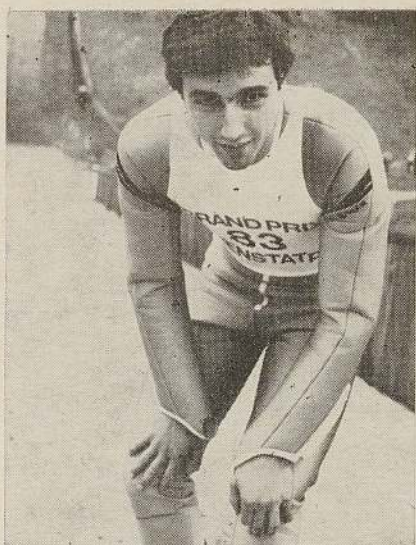
Proč se tedy zúčastníte letní sezóny?

„Jednak musíme držet krok a přicházet do kontaktu s konkurencí; jednak je to psychologický stimul pro skokany.“

Léto je tedy přípravou sezónou. Dosáhli jste v některých směrech lepších tréninkových výsledků než v minulosti?

„Záměr zůstává už několik let stejný — naskákat zhruba 400 skoků, z toho asi polovinu na keramické nebo ledové stopě. Rok co rok se k tomu procentu přibližujeme. Letos jsme někde kolem 180 skoků. No a v tom jsme lepší než dřív.“ -pbu-

KDO SE SMĚJE NAPOSLED

To tedy nevím, co bylo ve Frenštátě tak k smíchu. Fronty na frgály a kosmetiku, neskrývaný zájem místních děvčat nebo jak českoslovenští skokani ostrouhali? Faktem je, že Ital Sambugaro, jak vidíte, se smíchy úplně prohýbal, Župan se aspoň usmíval „pod vousy“. Září je asi jejich usměvavým měsícem.

To naši měli zřejmě velká trápení. Jirka Parma by mústek nejraději uhrnul, Láďa Dluhoš by se vzteky nejraději zahrabal rovnou pod stupně vítězů a smutek v očích Jirky Malce... Aspoň, že jeho manželka zachránila Československo před hromadným kaboněním.

Ale kdoví, jak to bude při lámání chleba. I naši kluci se umějí smát, já je viděl. A nejraději prý se smějí v únoru.

-pbu-

Foto: dr. Zdeněk Šrubař

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Odpovídá Jens Weissflog
NDR

Velká cena města Frenštátu ve skocích na umělé hmotě vás zatím nemůže zaujmout ani ledovou stopou ani keramikou, přesto je o vás známo, že do Beskyd jezdíte rád. Proč?

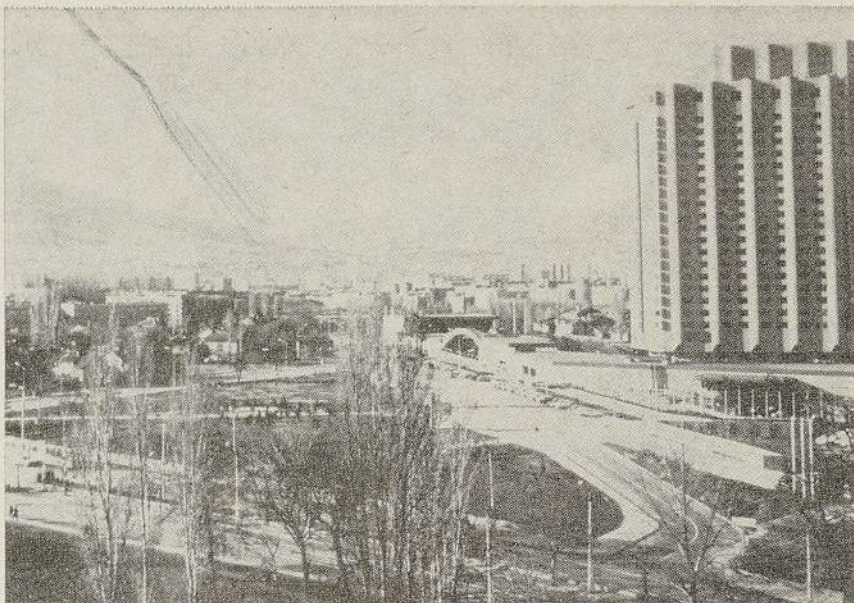
„Budu mluvit konkrétně o letošním ročníku. Pořadatelé prostě pochopili, že Velká cena není jen skákání, ale i všechno ten mumaraj, který dělá velký závod. Co si pod tím představíte? Přímo pod mústky probíhal hornický trh, nad

mústky zase hudební produkce i s módní přehlídkou, den před závodem byla ve městě otevřena výstava kresleného humoru... To všechno přiláká lidi, člověk pak cítí, že závod je událostí pro celé město. Taková atmosféra mi vždycky pomáhá.“

Volbu ZOH vyhrál outsider
— Lillehammer

Vše na dosah ruky

Soul, hotel Shilla, 15. září 1988, těsně před 19. hodinou místního času. K mikrofonu přistupuje předseda Mezinárodního olympijského výboru J. A. Samaranch a v tu chvíli na něm visí v napjatém očekávání zraky všech přítomných.

„Než prozradím výsledky tajného hlasování, chci všem kandidátům poděkovat. Prál bych vám všem olympijské hry v roce 1994, ale mohou být jen na jednom místě. Měli

jíme těžkou úlohu,“ říká předseda MOV a učiní dramatickou pomlku, při níž nahlédne ještě jednou na lístek, který vytáhl ze zapečetěné obálky, „XVII. zimní olympijské hry budou v Lillehammeru.“

Pro přítomné Nory to byl povel k tanci ohromné radosti, objímání a vítěznému ryku. Pověstná chladnost Severanů roztála o několik hodin později přímo v 22tisícovém městě, kde se za všeobecného hlaholu podá-

valo na hlavní ulici Storgata zdarma pít a jít do hrdlo ráčilo. Nevýslovně veselí demoval les norských vlajek.

Nejžhavějším favoritem hlasování na 94. zasedání MOV byla Sofie, která prohrála v Calgary o pořádání ZOH 1992 s francouzským Albertvillem až v posledním kole. Také akcie aljašského Anchorage se vyšplhaly těsně před zasedáním hodně vysoko. Zbývající dva kandidáti, švédský Oestersund a Lillehammer nastoupily k volebnímu boji jaksi do počtu, pro důležitou kandidátskou čárku. Jenže Bulhaři šli z kola ven už po prvním dějství a na čele stanuli outsideri: Lillehammer 25 hlasů, Oestersund 23, Anchorage 19, Sofie 17. V druhém kole nasbírali nejvíce hlasů Švédové (32) před Nory (30), Američané vypadli s 22 „body“. Severské finále pro sebe rozhodl jasně Lillehammer, protože získal většinu „aljašských“ hlasů — celkem 45 — Oestersund 39. Pro úplnost statistiky: z 88 členů MOV mohlo volit jen 85 přítomných, ale tradičně se svého práva vzdal Samaranch.

Norskou kandidaturu podpořila osobní přítomností v Soulu ministerská předsedkyně Gro Harlem Brundtlandová, ale převážily jiné skutečnosti. Názor předsedy FIS a člena

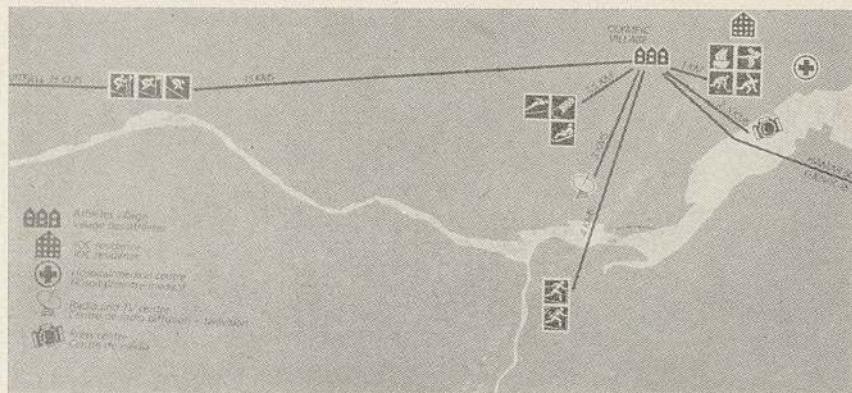
MOV Švýcara Marka Hodlera: „Rozhodování bylo víceméně jasné. Všichni máme v živé paměti dopravní potíže v Calgary a něco podobného nás čeká v Albertvillu. Mít všechno na dosah ruky je prostě báječné.“ Předseda organizačního výboru ZOH 1994 Ole Sjetne: „Tímto rozhodnutím se hry vracejí do kolébky zimních sportů. Budeme se zbývajících letech do začátku her usilovat o vybudování střediska zimních sportů číslo jedna ve Skandinávii. Na výstavbu již naše vláda věnovala 30 milionů dolarů.“

Po 40 letech se tedy vrátí bílá olympiáda do Norska — po Oslu 1952. Příčemž Lillehammerští musejí být dvojnásob šťastní. Není zvykem, aby někdo uspěl hned při druhém pokusu. Zato Švédové odešli poraženi již poosmé od roku 1964, když pro rok 1980 nekandidovali, Norsko tak bude čtvrtou zemí po Švýcarsku, Rakousku a USA se dvěma zimními OH.

Na kandidátské váze triumfovaly tři norské argumenty: koncentrace sportovišť, ideální klimatické podmínky a tradice. Lillehammer leží 180 km severně od Osla a je ho možné pojímat za součást aglomerace měst Mjøsa, Gjøvik, Hamar a Moelv, kde dohromady žije kolem 200 tisíc obyvatel. Centrum oblasti Oppland u jezera Mjøsa leží v nadmořské výšce pouhých 250 m, ale únor a březen vždy zaručují dostatek sněhu a mrazů.

Olympijská vesnice bude v samém středu města, pouhý kilometr to budou mít na sportoviště hokejistů, krasobruslařů a rychlobruslařů, o půl kilometru dále skokani, sánkaři a bobisté. Klasičtí lyžaři a biatlonisté pocestují na svá kolbiště 4 km od centra. Pouze sjezdaři musejí jet o něco dále, slalomáři do 15 km vzdáleného Hafjellu a sjezdaři 35 km do Kvittjellu. Novináři se ubytují 2,5 km od centra, blízko (3 km) bude i televizní a rozhlasové středisko. Pouze mezinárodní letiště v Gardermoen je vzdáleno 150 km jižně, ale cesta po autostrádě trvá 90 minut a navíc menší letadla a helikoptéry mohou přistávat přímo v Lillehammeru.

Třemi snímky představujeme město Lillehammer. Muž na fotografii uprostřed není nikdo jiný než bývalý norský olympionik, muž, který se vši vehemencí podporuje pořadatelské úsilí Lillehammeru, norský král Olof V.

VI SJEZD
ČSTV
 PRAHA'88

„Z masové základny může vyrůst mnoho talentů. Chceme-li udržet krok se světem, musíme mládeži věnovat mimořádnou péči. Vyrůstá v ní druhá garnitura, úspěšný nástupce dobré reprezentace a je třeba, aby kontinuita byla zachována.“

[Z jednání 5. konference svazu lyžování ÚV ČSTV]

LÉTO BĚŽKYŇ

jsme zachytili na třech snímcích z kontrolního srazu v Jablonci nad Nisou. Na společné fotografii vám představujeme kompletní reprezentační družstvo A: nahoře zleva Petra Šimůnková, Anna Janoušková, asistent Vladimír Pavlata, Alžběta Havrančíková, Ivana Rádlová, trenér Jiří Bartoš a Iveta Knížková, dole zleva Zora Šimčáková, Lubomíra Balážová a Eva Pravečková. Na atletickém oválu jsme pak zastihli Petru Šimůnkovou; a před cyklistickou vyjíždkou nám děvčata zapožovala zase společně.

Snímky Karla Proška

12

ROČNÍK 74

1988

Kčs 3,—

lyžařství

JAK SE DĚLÁ REPREZENTANT?

(čtete na str. 4-5)

FOTOGRAFOVAL SOM BIELU STOPU

Pretože 55 km dlhá trať Bielej stopy SNP vedie lesom, fotoreportéri tu majú veľmi malú šancu dostať sa na trať. Preto sa z tohto podujatia v tlači objavujú väčšinou iba zábery zo štartu, cieľa a prípadne z občerstvovačiek v niektorých dedinách, kde sa dá prísť autom. Keď chcete fotografovať na trati, je potrebné byť medzi pretekármi. A to si vyžaduje — výstroj a dobrú kondíciu.

Zúčastnil som sa viackrát. Trať, možnosti a okolie už trochu poznám. Keď ma organizátori zaradili do posledného koridoru, vedel som, že šanca na lepšie umiestnenie je beznádejná. Prečo? Pretože akokoľvek predbiehať tisícky bežcov stále prúdiacich v niekoľkých stopách je veľmi obtiažne a vyčerpávajúce. A tak som sa rozhodol, že tentoraz pôjdem kľudnejšie, ako turista a zobral som fotoaparát. Samozrejme, že som nemal istotu, či sa mi vôbec snímky podarí. Veď počasie tam býva veľmi nepríjemné. Poznám aj profesionálov, čo ani v cieľi nič nezachytili.

Sneh a vietor tentoraz nevyčínali, ale mínus 14°C pekne cítim. Pretekár má čo robiť, aby poriadne namazal lyže, pripravil sa a v pohode sa zaradil na štart. Ja sa pokúšam niečo zvečniť. Darí sa. Na trati je to obtiažnejšie. Dve, tri i oveľa viac stôp. Všetky plné tiahnucimi sa hadmi lyžiarov. Snažím sa ísť po kraji, aby som mohol vystúpiť a zastať. Zapichnetm palice, stiahnem rukavice, vyberiem aparát, zaostním, cvaknem, zabalím ho a zaradím sa. Pri každom zastavení ma predbehnú desiatky bežcov. Keď pretáčam a vymieňam film, prefrča okolo mňa niekoľko stovák pretekárov. Zakaždým som sa snažil prebyť sa opäť o niečo viac dopredu, aby som si mohol vyhliadnúť miesto na „parkovanie“.

Najťažšia Biela stopa môjho života.
PAVOL ERDZIAK

REDAKCE LYŽAŘSTVÍ

děkuje svým čtenářům a příznivcům za věrnost, spolupracovníkům, dopisovatelům a fotografům za příspěvky i připomínky, které pomáhaly krok za krokem zase trochu pozvednout úroveň našeho odborného měsíčníku v roce 1988. Poděkování zasluhují i pracovníci tiskárny Stráž v Karlových Varech za mimořádné pochopení a trpělivost.

Přejeme všem mnoho osobních i pracovních či sportovních úspěchů v roce 1989 a vyzýváme k mnohem těsnější spolupráci. Lyžařství vyjde od příštího čísla v malinko upravené podobě a bude, tak jako vždy, každou pomoc a iniciativu vítat.

Z obsahu příštího čísla:

Myšlenky na míru (z jednání VII. sjezdu ČSTV) • Skiakrobacie — bezpečný sport • Rozhovor s M. Bečvářem • O kloubových tyčích • Anкета — Co si myslíte o lyžování v Československu • Reportáž ze servisů a opraven • Tomba a Svan netradičně • Vail

Na titulu snímek Lucie Medzihradské.
Foto B. Hynek

lyžařství

Ročník 74

Číslo 12

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Petr Bušta. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, A. Horáček, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. 11. 1988. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Úspěchy koly

- Přírůstek více než 13 000 nových členů a 112 oddílů
- Sedm medailí a 48 bodů v soutěži zemí na ZOH 1984 v Sarajevu o ZOH 1988 v Calgary
- Jeden titul mistra světa, čtyři tituly na juniorských mistrovstvích světa, řada předních umístění v nejvýznamnějších světových soutěžích
- Zpřístupnění lyžařského sportu širokým vrstvám občanů, především dětem a mládeži
- To jsou nejvýznamnější úspěchy uplynulého pětiletého období činnosti Svazu lyžování ÚV ČSTV.

(V Sarajevu získali naši lyžaři 22 bodů do neoficiálního hodnocení, což znamenalo pro Československo sedmé pořadí v bodování zemí, které se zúčastnily lyžařských soutěží. Byli jsme jedinou zemí, která vybojovala medaile v běhu, skoku i sjezdových disciplínách. Na XV. ZOH 1988 v Calgary znamenalo 26 bodů osmé místo. Iřiči Parma se stal mistrem světa 1987 ve skoku na středním můstku. Dvěma tituly juniorské mistryně světa 1986 v obřím slalomu a kombinaci se pochlubila Lucie Medzihradská; Martin Švaerko se stal v roce 1984 juniorským mistrem světa ve skoku a stejného úspěchu dosáhl letos Raдек Skovek v závodě sdruženém. Celkově v posledních pěti letech čs. junioři a juniorky získali 14 medailí.)

Tyto výsledky přispěly k dobré pohodě na 5. celostátní konferenci lyžařů, která se konala předposlední říjnovou sobotu v Paláci kultury v Praze. Současně však vzbudila k dalšímu zintenzívnění činnosti širokého aktivity trenérů a všech funkcionářů, z kvalitní práce s mládeží a zodpovědnému přístupu reprezentantů ke stále náročnějšímu tréninkovému procesu. Aby čs. lyžování obhájilo své místo mezi nejvyspělejšími lyžařskými zeměmi! (Zasedání se zúčastnila delegace ÚV ČSTV v čele s jeho předsedou Jindřichem Poledníkem.)

Předseda svazu Pavel Klapuš připomenul, že výbor předkládá zprávu o výsledcích činnosti za uplynulé období a návrh hlavních úkolů rozvoje lyžařského sportu do roku 1993 s pocitem dobře vykonané práce, ale i s vědomím, že svaz se stále potýká se značnými nedostatky a tím přetrvávajícími problémy, které vyžadují neodkladné řešení. Současnost klade i na lyžaře náročný požadavek vysoké angažovanosti a zodpovědnosti, a to tím více, že žijeme v období přeměn, jež ve společnosti podněcuje úsilí urychlit plnění programu XVII. sjezdu KSČ, tak to bylo znovu zdůrazněno na nedávném 10. zasedání ÚV KSČ.

PRO KAŽDÉHO

Další zpřístupnění lyžování nejšířší veřejnosti — to nebyl nový úkol. Jeho obsah v současné etapě rozvoje společnosti nabývá kvalitativně nových rozměrů. Lyžařský sport svým charakterem i prostředím, v němž se provozuje, velmi účinně přispívá k

unevnění zdraví, výchově i tělesné zdatnosti. Je mimořádně cenné, že nebývalé vzrostl zájem veřejnosti a že svaz byl schopen poměrně dobře propagovat i metodicky ovlivňovat a usměrňovat hnutí.

Ve spolupráci se Sportpropagem a tělovýchovnými nakladatelstvími byla vydána řada programové metodických příruček, plakátů a publikací určených široké veřejnosti. Setkaly se s dobrou odezvou. V tomto trendu je třeba pokračovat, snad jen se více zaměřovat na specifické potřeby jednotlivých sociálních skupin občanů a dbát, aby s metodickým materiálem více pracovali i funkcionáři lyžařských oddílů.

S velkým úsilím a pochopením pro potřeby rozvoje lyžování mezi mládeží a pracovníci zabezpečovali cvičitelé, trenéři i rozhodčí ve spolupráci se SSM, PO, ROH tisíce masových akcí, tradičních i netradičních masových soutěží, výuku na lyžařských výchovně-výcvikových zájezdech škol, při zimních rekreačních pobytích ROH, zimních juniorských táborech apod. Například náborové soutěže o odznak Lyžař ČSR se každoročně zúčastňuje 50—60 tisíc převážně mladých lidí. Značný rozvoj zaznamenaly masové lyžařské běhy Jizerská padesátka, Bílou stoupu SNP, Po stonách Čs. armádního sboru, Jablonecký maratón, Krušnohorská padesátka, Šumavská stona, Jesenická sedmdesátka a další, stejně jako regionální soutěže a akce — Pražská, Šumavská, Krkonošská a Krušnohorská vložka, Den lyžařů, Lyžuje celá rodina apod. Po roční přestávce byl obnoven závod hlídek Po hřebenech Krkonoš.

Z jednání konference

V souladu s celospolečenskými trendy byla dále rozšířena činnost veřejných lyžařských škol. V současné době jich pracuje 192, z toho 155 v ČSR a 37 v SSR, kde je v činnosti dalších 40 VLŠ v rámci organizací cestovního ruchu. Vedle rozšiřování a zkvalitňování činnosti VLŠ bude vhodné vytvářet v lyžařských oddílech podmínky k poskytování půjčovnic, servisních a opravárenských služeb.

KLÍČOVÝ POJEM — SPOLUPRÁCE

Lyžování se musí v místech a okresech více prosazovat ve společných programech rozvoje a využívat možnosti, které nabízí komise pro mládež a tělesnou výchovu při národních výběrech. Hlavně v horských a podhorských okresech je třeba dosáhnout toho, aby se lyžování a podmínky pro něj staly součástí komplexních plánů územních celků.

Velké a nevyužité rezervy jsou v dosud nízké úrovni spoluúčasti na utváření a činnosti zájmových lyžařských útvarů a kroužků na školách, základních i středních, které by měli vést cvičitelé a trenéři našich oddílů. Je třeba promyslet v jednotlivých místech konkrétní spolupráci lyžařských oddílů s místními školami či učilišti a využít lépe těchto možností pro další rozvoj lyžařského sportu mezi mladou generací.

Základním předpokladem tohoto úkolu je přirozeně rozšiřování materiálně technické základny. Sice se mnoho vykonalo, o čemž svědčí desítky nových tratí, zkvalitnění jejich úpravy, nové vleky a další zařízení.

S ohledem na popularitu lyžování však zůstává stav naprosto neuspokojivý. Zlepšení je přirozeně vázáno na ekonomický rozvoj celé společnosti. Ale i když jsou současné možnosti omezené, je třeba s daleko větší iniciativou v místech, okresech a krajích usilovat jak ve spolupráci s územními orgány ČSTV, tak se závodů, podniky a národními výbory o postupné zlepšování situace.

Při zásobování vnitřního trhu lyžařským vybavením byly zásluhou komise výzbroje a výstroje dosaženy alespoň dílčí úspěchy. Jsou to především licenční lyže Atomic, kolečkové lyže pro bruslení a lyže pro lyžování na trávě.

TRÉNUJME, ZÁVOĎME... A DIFERENCUJME

Lyžování se dostalo velké cti, neboť tradiční masový závod Bielou stopou SNP bude v neděli 12. února 1989 zahajovat sportovní část Československé spartakiády 1990. Je třeba využít ohromné mobilizační síly ČSS 1990 pro nové náborové formy a podněty, jak získat další zájemce o organizované lyžování, i pro zlepšení jeho materiálně technického zajištění.

Součástí úsilí o masový rozvoj lyžařského sportu a zájemců pro vrcholové lyžování je péče o výkonnostní oblast. V uplynulém období se rozvíjela v zásadě pozitivně. Zvýšila se členská a organizační základna, zkvalitnil tréninkový proces, stoupla výkonnost měřená počtem udělených výkonnostních tříd, vzrostla i účast v mistrovských soutěžích a dařilo se zajistit potřebné přibývání pedagogických kádrů. Výkonnostní lyžaři představují zhruba 70 % členské základny lyžařských oddílů. Celoročně prochází pravidelně organizovaným tréninkovým procesem tisíce hlavně mladých lyžařů. Po řadu sobot a nedělí jsou pro ně připravovány desítky soutěží, které se v mnohých místech stávají kulturně společenskou událostí.

Abý výkonnostní lyžování mohlo lépe plnit svou společenskou funkci a plánovitě rozvíjet členskou základnu, bude nutné při vytváření podmínek hlouběji diferencovat jeho jednotlivé úrovně. Pro ty lyžaře, kteří mají vysoké výkonnostní cíle a tvoří přirozenou základnu vrcholového lyžování, je třeba zajistit lepší podmínky než pro ty, kteří chápou sport jen

jako zábavu a užitečně naplnění volného času. Proto jsou také v tomto smyslu pro svazové řídicí orgány vytýčovány konkrétní úkoly na příští období. Z těchto pohledů bude třeba ještě větší péči věnovat úrovni lyžařské přípravy, zejména dbát na její soustavnost a intenzitu. Zatím postrádáme promyšlenější a ucelenější koncepce jednoduchých, srozumitelných programově metodických pomůcek především pro začínající trenéry, pracující často ve skromných podmínkách.

Těmto podmínkám je nutné přizpůsobit přípravu pedagogických kádrů především v krajích i tělovýchovných školách ČÚV a SÚV ČSTV. I při pozitivních výsledcích v této oblasti stále ještě ve více než třetině lyžařských oddílů zápasíme s nedostatkem trenérů, hlavně pro mládež. Rada vyskolených aktivně nepracuje a jejich fluktuace je stále neúměrně vysoká. Jsme přesvědčeni, že se především úsilím tělovýchovných škol podaří dobudovat odpovídající školicí centra na našich horách, kde by byly všechny podmínky pro kvalitní přípravu lyžařských kádrů. Ke zvýšení úrovně přípravy trenérů nejvyšších kvalifikačních tříd přispělo i výrazné upevnění spolupráce svazu s příslušnými odbornými katedrami pražské a bratislavské tělovýchovné fakulty.

Účinný tréninkový proces musí mít vyvrcholení v dobře promyšleném systému sportovních soutěží. Lyžování takový systém mělo, ovšem posledními úpravami, které nepřinesly ani očekávaný ekonomický efekt, tím méně vyšší sportovní hodnotu soutěží, o něj přišlo. Je třeba ocenit, že i za této situace sportovně technické komise a komise rozhodčích obětavou prací zajistily průběh řady startovních příležitostí a daly soutěžením potřebný ráz. Při mistrovských a CKZ soutěžích je třeba zlepšit úroveň sportovně společenské práce pořadatelů. V nastávajícím období čeká svaz velká práce: přizpůsobit soutěže novým potřebám vyplývajícím z rozšíření lyžařských disciplín, zařazení akrobatického lyžování a lyžování na trávě, z nového pohledu na potřeby

talentované mládeže atd. Přitom racionalizovat jejich strukturu a dbát na ekonomické dopady.

MLÁDÍ, VÝCHOVA

Předseda ÚV ČSTV Jindřich Poledník ve svém vystoupení vysoce ocenil sportovní výsledky reprezentantů, obětavou práci trenérů a všech funkcionářů. Připomenul, že vedení ČSTV bude napomáhat příkladně aktivitě a iniciativě činovníků sportovních svazů. Zdůraznil, že je třeba udržet vysoce položenou latku a dokazovat to konkrétními výsledky na olympijských a nejvýznamnějších světových soutěžích. Z masové základny může vyrůst mnoho talentů. Chceme-li udržet krok se světem, musíme mládeži věnovat mimořádnou péči. Vyrůstá v ní druhá garnitura, úspěšní nástupci dobré reprezentace a je třeba, aby kontinuita byla zachována. Patřičnou pozornost musíme věnovat politicko-výchovnému působení. I ve sportu je důležité, jakou práci kdo odvádí, na jaké úrovni.

CESTA 1988-1993

Celostátní konference po všestranném posouzení možnosti čs. lyžařského hnutí a společenských potřeb stanovila celkem 44 hlavních úkolů. V naší zprávě přinášíme jen ty nejdůležitější, přestože i ostatní při soustavném plnění musejí napomáhat k dalšímu masovému rozvoji lyžování, jeho mezinárodním úspěchům a plnění nejvýznamnějších celospolečenských úkolů. Budeme se k nim příležitostně vracet v dalších číslech LYŽARSTVÍ.

+

● Aktivně se s celým tělovýchovným hnutím podílet na realizaci Programu dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu a branné technických činností. Přitom se zaměřit především na získávání dětí a mládeže pro lyžařský sport v oddělech TJ a lyžařských kroužcích na školách a spolu se školami, PO a SSM k tomu soustřeďovat materiální podmínky a kádry.

● Cílevědomou organizátorskou činností rozšířit členskou základnu lyžařského svazu, zejména v kategoriích mládeže, na více než 100 000.

● Rozšiřovat a zkvalitňovat činnost veřejných lyžařských škol, zejména tam, kde se dosud málo uplatňují. Přitom úzce spolupracovat s Českou a Slovenskou státní pojišťovnou, školstvím, ROH a s dalšími partnery.

● Aktivně se podílet na přípravách a uskutečnění Československé spartakiády 1990 a v této souvislosti širou organizovat nejrůznější masové lyžařské soutěže jako jsou Spartakiády

ní vločka, Spartakiádní den lyžařů apod. jak na horách, tak ve městech, na sídlišťích a v příměstských rekreačních oblastech.

● Na výkonnostní úrovni přednostně rozvíjet lyžařské disciplíny zařazené v olympijském programu. Přitom se zaměřit především na děti a mládež a vytvořit pro jejich činnost příznivější materiální a kádrové podmínky. Výkonnostní lyžování dospělých rozvíjet za jejich větší finanční spoluúčasti.

● Ve výkonnostním lyžování věnovat pozornost úrovni sportovní přípravy, zejména dbát na jejich soustavnost, intenzitu a dodržování zásad programově metodických materiálů. Výsledky v širokém měřítku ověřovat účastí v lyžařských soutěžích a prostřednictvím systému výkonnostních tříd.

● Na základě zhodnocení výsledků lyžařů v olympijském cyklu 1984 až 1988 připravit úpravu systému vrcholového lyžování od výběru talentů až po činnost sportovních škol, středisek vrcholového sportu a reprezentančních družstev juniorů i dospělých s cílem umístit se v lyžařských soutěžích na XVI. ZOH 1992 v Albertville a XVII. ZOH 1994 v Lillehammeru nejméně do 8. místa v hodnocení národů, které se zúčastní lyžařských soutěží.

● Zvýšit úroveň spolupráce VSL ÚV ČSTV s resorty MNO, FMV, ČSTV, MŠMT ČSR a SSR a zaměřit ji k náročnému a zodpovědnému plnění úkolů sportovní přípravy a jejímu kádrovému i materiálně technickému zabezpečení.

● Vzhledem k historické úloze československého lyžařského svazu v Mezinárodní lyžařské federaci FIS a dosahovaným výsledkům našich lyžařů ve Světových pohárech, mistrovství světa a na ZOH dále pokračovat v kandidatuře ČSSR na mistrovství světa v roce 1995—1997.

● Metodické pracovníky orientovat na propracování a uplatnění účinnějších a pohotovějších forem přenosu moderních poznatků od lyžařského tréninku s využitím technických tréninkových pomůcek, audiovizuální, měřicí a výpočetní techniky, metod testování účinků tréninku, metod regenerace apod. Dále zkvalitnit vzájemnou spolupráci s příslušnými katedrami fakult tělesné výchovy v Praze a Bratislavě, s lyžařskými odborníky kateder tělesné výchovy na vysokých školách a výzkumnými pracovníky ke zvýšení úrovně metodiky jednotlivých lyžařských disciplín a zdokonalení metodicko-servisní činnosti pro reprezentační družstva.

● Šířeji rozvinout vědeckovýzkumné zabezpečení vrcholového lyžování od prognóz světové výkonnosti, přes modelování tréninkového procesu, rozvoj metodiky, objektivizaci zatěžování, až po vyhodnocování ukazatelů trénovanosti, biochemickou a fyziologickou diagnostiku. Intenzivněji

získávat ze zahraničí ověřené odborné poznatky.

● Působit na jednotu tréninkové a výchovné práce v každodenní činnosti všech lyžařských kolektivů. K tomu stanovovat reálné cíle a usměrňovat obsah politicko-výchovné práce tak, aby vedla k aktivní podpoře celospolečenských zájmů a potřeb, k pracovním a sportovním výsledkům a k úspěšné reprezentaci.

● Dále zkvalitnit úroveň odborného časopisu Lyžařství, aby se stal nástrojem široké informovanosti a otevřené výměny názorů, kritiky a sebekritiky. K tomu také zvýšit podíl příspěvků členů P-VSL a trenérů reprezentačních družstev.

● Podstatně efektivněji využívat finanční prostředky a materiální zdroje přednostně na rozhodující úkoly lyžařského svazu, státní reprezentaci a sportovní soutěže.

● V souladu s přestavbou hospodářského mechanismu vytvářet možnosti rozšiřování vlastních ekonomických zdrojů, především formou služeb, rozšiřování činnosti veřejných lyžařských škol, pronájmů apod.

● Iniciovat komplex dobudování lyžařských center s celostátním významem pro potřeby vrcholového lyžování a státní reprezentace — Harrachov, Štrbské Pleso, Jasná, Špindlerův Mlýn. Ve spolupráci s republikovými svazy postupně dobudovat a modernizovat lyžařská střediska Nové Město na Moravě, Zadov, Jeseníky, Banská Bystrica, Kubínské hole, Špičák na Šumavě, případně další. K tomu v P-VSL a příslušných orgánech ČSTV připravit dlouhodobý výhled.

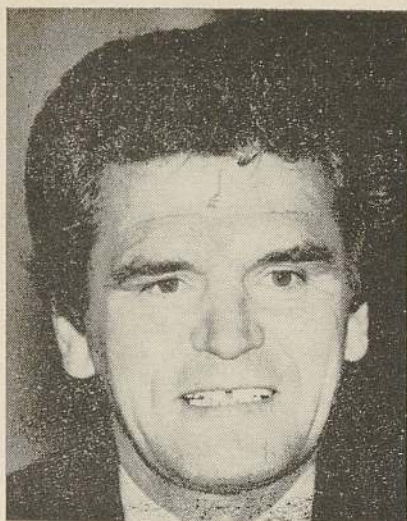
● Ve spolupráci se státními orgány usilovat o rozšíření dodávek lyžařské výstroje a výstroje pro masové a výkonnostní lyžování a některé potřeby vrcholového sportu.

● Změnit metody a styl řídicí a organizátorské práce od VSL ÚV ČSTV až po lyžařské oddíly. Odbourat administrativní přístupy a nahradit je osobním stykem funkcionářů vyšších svazových orgánů s funkcionáři nižších orgánů, zejména v lyžařských oddílech.

+

Novým předsedou VSL ÚV ČSTV byl zvolen MUDr. Milan Jirásek, dosavadní dlouholetý předseda zdravotní komise. Čestným předsedou svazu se stal Karel Smola, který 34 roků stál v čele lyžařského hnutí. Dr. Jirásek poděkoval všem dosavadním členům výboru za jejich obětavou práci a vyslovil přesvědčení, že všichni noví členové vynaloží všechny síly, aby svaz úspěšně pokračoval v dobré tradici a uplatnil nový styl řídicí a organizátorské práce, otevřenost a porozumění k novým nápadům a myšlenkám pro další zlepšení činnosti.

JAROSLAV TROUSIL

Pavel Zelenka: „Nastávající sezóna bude zkouškou odolnosti pro řadu reprezentantů.“ Snímek B. Hynka

(O československém sjezdovém lyžování besedovali hlavní trenér sjezdových disciplín Pavel Zelenka a redaktor Lyžařství Petr Bušta)

Nejprve kdo je kdo. Pavol Štátný — trenér, který přivedl k vrcholu Charvátovou a Gantnerovou a když mu odešly, dokázal málem zážrak. Během jediného roku dostrkal do širší světové špičky tři docela nová děvčata. Svým způsobem mimořádný trenérský výkon.

Milan Beňačka — trenér, kterému se během dvou let podařilo vydolat náš mužský sjezd z hlubin průměru a postavit své chlapce na místo jednoho z nejperspektivnějších sjezdařských družstev současnosti. Taky Výkon.

Proto když Československý sport přinesl 19. května 1988 zprávu, že dojde ke vzájemné výměně obou trenérů, považovalo se to za senzaci léta.

Návrh na výměnu vyšel od Štátného: „Pracoval jsem se ženami deset let; není divu, že se cítím pedagogicky poněkud opotřebován.“ I šéftrenér sjezdového lyžování u nás Pavel Zelenka měl už určitou dobu pocit, že „by to nějakou změnu chtělo“. Milan Beňačka byl pochopitelně zprvu rozladěn; počítal s tím, že velkoryse rozjetou práci s muži bude moci dokončit. Nakonec došlo ke vzájemnému pochopení, trenéři se vyměnili a začala nová sezóna.

Takhle začínají desítky podobných pojednání — u reprezentačních trenérů. Desítky podobných však také obvykle u reprezentačních trenérů kon-

čí. Ale trenér je až posledním článkem řetězu, který by se dal s jistotou dávkou vulgarizace nazvat „výrobou reprezentanta“. Trenér (výrobce) musí dostat do rukou především „kvalitní výrobní materiál“. A tak se v hovorách o reprezentaci musíme nutně posunovat víc a víc proti proudu „výrobního procesu“ až dojdeme na samý počátek řetězu...

Jeli jsme z jednoho podzimního reprezentačního srazu, když někdo pozvdychl: „Kdyby tak ti Švýcaři a Rakušani věděli, kolik věcí děláme do slova na koleně, jak improvizujeme a jaké přitom máme výsledky, myslím, že by to okamžitě zabalili a šli se klouzat domů pod chalupu.“

Tu větu můžeme citovat s čistým svědomím, což každý, kdo do věci trochu vidí, musí potvrdit. (Nezapomínejme, že sjezdové lyžování bylo až doposud zařazeno až do druhé kategorie sportů — do první patřilo klasické lyžování, sportovní gymnastika, atletika, a plavání — a považujeme za úspěch, že i z omezených podmínek přivezlo ze Sarajeva medaili a z Calgary tři bodovaná místa.

Jak je možné, že se pomalu přibližujeme elitě? Snad by sem patřila ještě jedna podobná věta: „Kdyby ti Švýcaři nebo Rakušani viděli šifku

v SVS Liptovský Mikuláš 8 míst. Tyto kvóty však zdaleka nemohou zabezpečit potřebný počet lidí ani pro reprezentační družstva.

Po Calgary vznesli sjezdaři požadavek, aby při reorganizaci systému dopadli lépe — požadovali 180 míst v TSM a 60 míst v SVS. S tím souvisí i požadavek dobudování sjezdařských center ve Špindlerově Mlýně a Jasně, vybavení středisek umělým sněhem (na němž se dnes už prakticky výhradně jezdí vrcholné soutěže — viz OH 1988), zabezpečení dostatku klubových tyčí apod. V době vzniku tohoto článku jsme věděli zatím tolik, že od nového OH cyklu se podařilo odstranit nevhodné rozdělení lyžařského sportu na klasický a sjezdový a že bude jako celek zařazen do nejvýhodnější preferenční skupiny. „Jestli prosadíme své požadavky,“ říká Pavel Zelenka, „znamená to především závazek. Už nebudeme moci nářikat nad mizernými podmínkami, jen výsledkové listiny zůstanou našim argumentem.“

Vstupme do fáze, kde už sjezdařina bolí. Naše hraní na domácím písečku, jakkoliv životně důležité, nikoho na světě nezajímá. Tam rádi metodické tornádo. Objevila se nová slalomářská technika, nové pojetí

JAK SE DĚLÁ REPREZENTANT

hnutí, které se podílí na výchově sjezdařské mládeže v ČSSR, kdyby občas nahlédl takhle večer k rodinným krbům horských nadšenců a poslechli si, co všechno jsou ochotni obětovat, kdyby zjistili, že ve výkonnostních žebříčcích máme v každé kategorii rádově tisíce sportovců; možná by to zabalili a šli se klouzat domů pod chalupu.“ Tam začíná naše reprezentace. Až do této fáze je všechno na úrovni světové, prostě báječné, jenže pak se to nějak zvrtné.

Kdyby další pokračování viděli Rakušani a Švýcaři docela věcně, sotva by je napadlo utíkat. V Československu není ani jediná (!!!) oficiálně uznaná základní sportovní škola na sjezdové lyžování — sportovní gymnastika má čtyři. V případě, že by přece došlo k založení takové školy, existuje další bariéra. Protože by to byla škola sjezdařská, zaměřila by se výhradně na sjezdařskou přípravu. Správné řešení je totiž zatím v našem systému zcela opomíjeno — zpočátku by všichni adepti měli sjíždět, běhat i skákat a teprve kolem 12 let se dělit podle disciplín. Jenže předčasně se tu bavíme o kursu plavby, když zatím nemáme parník.

Další zrada — TSM. V ČR můžeme do TSM umístit 40(!) sjezdařů, na Slovensku stejný počet. Ale to pořád ještě není všechno. Potom se pyramida zužijí kosmickou rychlostí. V SVS Vrchlábí máme pro sjezdaře 8 míst,

sjezdových tratí, letní příprava v Austrálii a Argentině, trénink i závodění na umělém sněhu — kácejí se zaběhnuté jistoty. Odpovíme na otázku, proč sjezdařina majednou bolí. Jízda se napřímila, je stále útočnější a dravější, stala se také rychlejší (tvrdá preparace tratí), náročnější na přesnost vedení špiček lyží (proto nezvykle velký počet výpadků u skvělých lyžařů). To všechno přinesly především — klubové tyče. Nejlepší sjezdaři a sjezdařky absolvují kolem deseti tisíc branek ročně — to při dnešním pojetí jízdy představuje deset tisíc ran. Musejí zanechávat určité stopy, pochopitelně — na těle, na psychice i na technice jízdy. Firmy se sice ve vývoji vybavení doslova předhánějí, zdokonalují chránění všech částí těla (kdy začínou jezdit slalomáři v brnění), ale to všechno si mohou dovolit jen opravdové špičky; výrobní revoluce se sotva v nejbližší době dotkne mládežnického lyžování. Přitom od roku 1990 čekají pravidelné slalomářské výprasky i na žactvo, které začne jezdit mezi klubovými tyčemi. P. Zelenka: „To tedy nevím, jestli se musejí nechat otloukat už od 12 nebo 13 let. Ale na druhé straně budou oproštění od starého způsobu zatáčení, nebudou se muset ze staré techniky přeučovat.“

Co z toho plyne pro naši „výrobní technologii“? Museli jsme vyvinout postupy, jak se nové technice učit. To

znamená — nejprve si osvojit vychylování tyče pažemi, potom boky, potom stehny atd. Využívat k tomu budeme třeba jen 50 cm dlouhé kloubové tyčky. P. Zelenka: „Domnívám se, že tato posloupnost výuky je nezbytná, každé přeskocení se nevyplatí.“ To se snadno řekne, když ale máme existenční potíže s normálními kloubovými tyčemi, nedovedu si představit, jak budeme zabezpečovat tyčky zkrácené...

Jak je vidět, putování džunglí metodiky je asi největším dobrodružstvím sjezdařiny, stále existuje tolik tajemství, tolik míst, která se hemží lvy nevědění. Ještě jeden příklad pro ilustraci. V září se mužské reprezentační „běčko“ vydalo trénovat na italský ledovec Val Senales. Říká se mu také Stenmarkův ledovec, protože tam švédští lyžaři mají jakési domovské právo. Stenmark na něm vyrostl. A naši trenéři najednou s překvapením zírali, jak pozvolně jsou tam profily, jak nečekaně mírné svahy. Najednou musíme uvažovat — není právě v tom určitá metodická logika?

Dokud nedořešíme tyto otázky, nemá cenu se bavit o reprezentaci.

Ale nedá se nic dělat, nominovat musíme. Je na čase pohovořit o důvodech, které nás vedly k zavedení nového nominačního systému. Nezaostáváme, že vychází ze zahraničních zkušeností, že jej používají už několik let prakticky všechny sjezdařsky silné země. My ho sice zkusíme poprvé, ale zároveň víme, že slovo „zkouška“ se vůbec nehodí, ten systém se ujmout musí. Hned vysvětlíme proč. Říká se mu účelová nominace. To znamená: družstvo „A“ tvoří ti, kteří mají nárok pravidelně soutěžit ve Světovém poháru; družstvo „B“ ti, kteří mají na Evropský pohár plus nejlepší junioři; družstvo „C“ začínající junioři, kteří by si měli vyjezdít body ve FIS závodech. Podle toho je diferencováno i zabezpečení přípravy především po stránce „dnů na sněhu“. A-tým například stráví v přípravě na ledovcích kolem 55 až 60 dní, B-tým 40—45 dní, C-tým kolem 20 dní.

Tato diferenciací je nezbytná nejen vzhledem k účelnosti metodické, ale i s ohledem na stránku materiální. Není žádným tajemstvím, že ekonomická situace svazu a poolu není na předpokládané úrovni. Účelová nominace je způsob, jak rozdělit prostředky co nejúčelněji.

Na příští rok jsou připravena jednoznačná nominační kritéria, abychom předešli nedorozuměním: 1. laboratorní vyšetření, 2. funkční vyšetření, 3. motorické testy, 4. pozice na bodové listině FIS. Podle toho bude stanovena nominace. Podle nominace rozděleny dny na sněhu. Podle počtu dnů na sněhu připravena výkonnost. To je ve zjednodušené verzi naše prostá matematika.

V reprezentačních družstvech se potom kuje strategie. V našem případě se válečný plán jmenuje alpská kombinace. Slyšel jsem nedávno zase názor, že se specializujeme na popelku. Ale už Calgary tuto pověru vlastně zrušilo. Kombinace je dnes považována za plnohodnotnou disciplínu a má už i své specialisty [v obecném povědomí k nim patří Rakousko, Švýcarsko, Francie, ale i Českoslo-

vensko].

Příprava na kombinaci vychází z obřího slalomu jako „neutrální“ disciplíny (která zatím nebyla naší nejsilnější stránkou) a navíc nás staví před nutnost zařadit do přípravy speciální sjezdařský trénink. Bylo na něj vyčleněno 5 dní. Naskýtá se otázka, zda to není málo. Zahraniční zkušenosti však potvrzují, že není. Pavol Šťastný diskutoval na toto téma se Švýcarem Zurbriggenem a ten přiznal, že se speciálnímu sjezdařskému tréninku nevěnuje o mnoho více.

Naše matematika zatím skutečně v mnoha směrech vychází. Vezměme za příklad Adriána Bireše. V říjnových testech laboratorních, funkčních i motorických (tedy ve třech základních nominačních kritériích) patřil jednoznačně k podprůměru. Přitom ve 4 testech dosáhl svého životního maxima. Co z toho usuzovat — jednak že funkční a motorické rezervy jsou v jeho případě zdaleka nevyčerpané,

jednak to, jak dobrá musí být jeho práce na sněhu. Jinak by sotva splňoval kritéria opravňující k účasti ve SP. Jak je to možné? P. Zelenka: „Měl možnost se dva až tři roky za sebou plně připravovat na sněhu.“

Samozřejmě, že vzestup Adriána Bireše je nutně také výslednicí talentu, silné individuality, ovládnutí a usměrnění sil. Na otázku: Jak se dělá reprezentant, je totiž třeba odpovídat i z pozice lyžaře. Víme, že trenéři reprezentace musejí udělat hodně, ale nevíj nakonec záleží na sportovci samotném. Na jeho motivaci, kázi, koncentraci. Obvykle se těchto pojmů používá v souvislosti se závoděním, ale platí, možná mnohem aktuálněji, také pro trénink.

P. Zelenka: „Nastávající sezóna by měla u řady sjezdařů ukázat, zda se ještě mohou posunout výše. Bude to tvrdá zkouška jejich odolnosti.“

A také zkouška odolnosti celého našeho sjezdařského systému.

Pavol Šťastný vedl ženskou reprezentaci deset let. Snímky J. Bobuly dokazují, že to byla práce pestrá a vůbec ne jednoduchá.

Ptali jsme se Petera Schlanka

Především to chce hromadu tvrdé práce a ta si zase žádá, aby stál v čele týmu „zlý muž“. Dalibor Motejlek se rozloučil se šefováním v reprezentaci slovy: „Musím odejít, bojím se, že bych byl najednou moc hodný.“ Hovořila z něj staletá námořnická logika: Já, kapitán, to musí být pes. A trenér je přece něco jako kapitán. Tak se stal přes noc zlým mužem a psem našeho skoku Peter Schlank. Dostal k dispozici rozšířenou posádku (dnes 11 mužů), osvědčený koráb zvaný československá skokanská škola a pro začátek absolvoval velice úspěšnou plavbu letními vodami. Dokonce jednu z nejúspěšnějších, jaké pamatujeme. Nemyslím teď jenom na výsledky závodů, ale také na plnění plánu přípravy, na vzrůst Dluhoše, na to, jak se nám, se štěstím, podařilo zachytit nejnovější trendy ve výstroji.

Jenže nastala zima a otázka z titul-

Dachstein. Takhle vypadá podzemní poutní místo skokanů.
Snímek F. Vaverka

JAK NACHYTAT NYKÄNENA NA ŠVESTKÁCH?

ku tohoto rozhovoru je už horká; nezbyvá, než se ptát: co umíme líp než ostatní?

Kolik na mě máte času, zeptal jsem se vás nedávno a vy jste odpověděl, že máte moc málo času na cokoli, že všechno děláte ve velkém časovém tlaku. Napadá mě, jestli je to správné. Jestli to nepůsobí na závodníky rušivě?

„Ten ustavičný shon má jednu výhodu — to jsem si ověřil přes léto. Kluci skákali bez napětí a bez stresů. Proč vlastně? Odjeli jsme na závody do Berchtesgadenu nebo Mariakollenu až těsně před soutěží; nebyl tam čas na žádný velký trénink, na žádné rozdávání úkolů; hned se skákal. Vlastně jsme tím modelovali kolotoč závodů Světového poháru a vůbec celé zimy. Kluci museli cítit, že ty soutěže nejsou pupek světa, neměli čas uvažovat nad svými ambicemi, skákali uvolněně.“

V koncepci, kterou upevnil Dalibor Motejlek a v níž pokračujete, je, pokud vím, jednou z hlavních zbraní silný kolektiv. Platí to dál?

„Spoléhám, že ano. Vrátil jsem pro příklad znovu k létu. Každý z naší elity alespoň v jednom závodě klopytl (v Lahti, Berchtesgadenu, Mariakollenu, Hinterzartenu, Kanderstegu, Frenštátě), ale nikdo se natrvalo nepoložil. To proto, že vždycky vyplul jedinec, který za družstvo bojoval o vítězství, kdo táhnul za všechny. To je důležité. Pokud se vždycky najde aspoň jeden takový, ostatní se chytí. Jedinec má právo na zakolísání, celé družstvo takové právo nemá.“

Jistě, protože reprezentuje školu, jež nestaví na mimořádném talentu, ale na systematické práci. Dal by se najít nejsilnější článek tohoto systému, něco, v čem máme náskok před světem?

„Jednou z nejsilnějších zbraní je určitě naše diagnostika — je uznávána za jednu z nejlepších na světě. Dokážeme s vysokou pravděpodobností zjišťovat přesnost a razanci skoku a už na základě tohoto rozpitvání přesně upravovat přípravu, odstraňovat chyby v technice atd. Odborníci z UP Olomouc instalovali ve Frenštátě jedno z nejdokonalějších dynamometrických zařízení — to znamená zařízení, které určuje průběh odrazové síly. Výhody přesné diagnostiky ovšem zaznamenali také soupeři. V Hinterzartenu nás tak letos čekalo překvapení v podobě zařízení pro analýzu kinematickou — tedy analýzu průběhu pohybu při odraze.“

Co nám tedy zbývá? Být přesnější než konkurence? Nebo zkoušíme i jiné cesty? Kupříkladu nové lyže... Události léta přece byl přestup většiny československých es ke značce Fischer. Je to firma, která ve skokanském sportu víceméně začíná, ovšem firma tradičně spolehlivá, známá pružným využíváním vědeckotechnických poznatků a velice úspěšná ve výrobě lyží sjezdových a zejména běžecích. Co si od ní slibujeme?

„Na fischerkách mnoho borců neskáče, proto máme u firmy velice dobré postavení. Ještě v létě a na podzim odborníci vývojového oddělení nepřetržitě pracovali na dalších a dalších vylepšených závodních modelech, aby nám dodali co nejspolehlivější materiál.“

Trumfem nadcházející zimy se mohly stát také kombinézy. Je známo, že byla snížena nejménší dovolená propustnost z 50 na 30 l. Některé týmy zareagovaly prudně, jiné se dostaly do úzkých. Jak jsme na tom my?

„Kdo si neopatří kombinézy se sníženou propustností, nemusí vůbec chodit na start. My jsme tento problém řešili s menším zpožděním; vsa-

dili jsme na malou firmu Meininger. Ovšem — šijí u ní i další silná družstva. Protože jsme loni svými výsledky dělali podnikou dobrou reklamu, vyšli nám i přes určité zpoždění vstříc.“

Mám z toho pocit: po dlouhé době jsme už na počátku sezóny zcela na úrovni vybavení soupeřů. Je to tak?

„To je sporné. Vývoj postupuje, nyní můžeme například pozorovat cestu odlehčování; zejména boty se vyrábějí z lehčích a lehčích materiálů. Většina konkurentů přechází k finské značce Jalas, v jejichž botách skáče i Nykänen. My zatím zůstáváme u těžších adidasek.“

Vaše odpověď mě inspiruje k otázce, zaměřené proti předchozím úplně opačně. V čem se nás pokoušejí předběhnout soupeři?

„Samozřejmě velice pozorně pátráme po tom, jaké novinky zkouší konkurence. Letos jsme zaznamenali využívání nových prostředků k imitaci skoku a k nácviku rovnováhy. V létě například nejsilnější družstva mnohem více využívala kolečkových bruslí a lyží. Ale určitě nám nikdo neutká.“

Tréninkový systém, který chce být úspěšný, musí předvídat další vývoj. A podle toho uzpůsobit přípravu. Z jakých prognóz jsme vycházeli?

„V nastávající sezóně budou skoky podle všeho stále sledovanějším sportem, jejich popularita rychle roste. Budeme určitě svědky pronikavého zlepšení techniky skokanů. Snížují se bodová hodnocení, za metry, čímž získají dobří stylisté nezanedbatelnou výhodu. To samozřejmě ovlivňuje přípravu všude na světě.“

Věnujme v této souvislosti poslední otázku nikoliv současné, nýbrž budoucí reprezentaci — budeme schopni se trendu k vyšší stylivosti chytit; i za nových podmínek nachytat soupeře na švestkách?

„Nemám obavy, už od dětství vedeme naše mladé skokany ke stylové vybroušenosti, tím jsme pověstní.“

-phu-

SKOK

1987/88

Po zhodnocení mezinárodní sezóny 1987—88 ve sjezdovém sportu (Lyž. číslo 11/88) se pokusíme o retrospektivní pohled na průběh sezóny skokanů. Jde nám opět o to, rámcově si ujasnit rozložení sil. Uplynulá sezóna byla bohatá na významná střetnutí, dá se říci, že skokani byli vrcholnými soutěžemi přímo zavaleni, prakticky navazovala jedna na druhou. Sezóna byla zahájena prvním závodem soutěže o SP 5. 12. 1987 v Thunder Bay (soutěž měla naprogramováno celkem 23 závodů, 9 na středním a 14 na velkém můstku). Na přelomu roku bylo uskutečněno 36. Intersportturné, ve druhé polovině února následovaly XV. ZOH v Calgary a v polovině března 10. mistrovství světa v letech na lyžích v Oberstdorfu. V závěru sezóny dvěma závody SP v Planici (26.—27. 3.) skončila sezóna, která dovoluje vyslovit jistá obecně platná konstatování o současné výkonnostní situaci ve skokanském sportu.

36. INTERSPORTTURNÉ

I když v letech olympijských her je důraz na lyžařské dění sezóny kladen poněkud diferencovaněji, skokanská soutěž Intersportturné zůstává jedním z vrcholů. Psychický nápor na závodníky není v žádné jiné soutěži tak velký, mimořádný je divácký zájem. Na startu se objevuje celá světová špička a protože není předepsána kvalifikace, bývá startovní pole neobyčejně široké; letos startovalo v Oberstdorfu 112, v Garmisch-Partenkirchenu (GA-PA) 110, v Innsbrucku 122 a v Bischofshofenu dokonce 140 závodníků. Tak velká účast má ovšem i nevýhody: jednak je závod zdlouhavý a výkonnostní úroveň závodníků je velmi rozdílná (napětí při dvouapůlhodino-

vém závodě trvá jen 15 minut; skáči i závodníci, kteří se v součtu dvou kol dostanou tak daleko, jako Nykänen v jednom).

Hned v prvním závodě v Oberstdorfu došlo k překvapení. Není snadné porazit Nykänena, Pavel Ploc to ale dokázal. Předvedl dva výborné skoky, v prvním kole skočil o 1 metr dále nežli Fin, dosáhl délky 116 m a vyrovnal rekord můstku Rakušana Vettoriho; jeho náskok na Nykänena činil 0,4 bodu. Ve druhém kole překonal 117 m dlouhým skokem (o 3 m delším nežli Fin) rekord můstku a zajistil si prvenství rozdílem 6,6 b. S odstupem 22,6 b. za Plocem na 3. příčku se zařadil mladý Švéd Staffan Tällberg. To je třeba připomenout jako významný moment. Další pořadí čs. reprezentantů: 13. Parma, 25. Jež, 39. Dluhoš, 63. Malec, 74. Svagerko.

Na Nový rok se skákalo v GA-PA. Podmínky nebyly dobré, vál proměnlivý vítr a s přibývajícím časem měkla stopa. V prvním kole skočil nejdále Rakušan Vettori (106,5 m). Výborně začali Jiří Malec a junior František Jež, dosáhli 98 resp. 92,5 m, slibně si počínali Parma a Dluhoš (96, resp. 95 m). Ploc se předčasně odrazil a závěr jeho letu silně ovlivnil boční vítr; přistál na značce 87,5 m. Stále se měnící vítr se postaral o to, že málokomu se podařilo absolvovat dva dobré skoky. Jedině Nykänen prokázal i v druhém kole své velké umění, jako jediný překonal 100m hranici, dosáhl délky 101,5 m; zvítězil v závodě rozdílem 12,3 b. před Švédem Tällbergem (!). Weissflog skončil na 3. a Vettori na 4. místě. Čs. reprezentanti dosahovali ve druhém kole podstatně kratších skoků, přesto se Parmovi (8.) a Malcovi (10.) podařilo vtěsnat do první desítky; ostatní se zařadili: 26. Dluhoš, 34. Jež, 64. Ploc a 70. Švagerko.

Ve třetím závodě, v Innsbrucku, zvítězil opět Nykänen a zvýraznil tak svůj náskok v celkové klasifikaci soutěže. Fin sice neuspěl jako v tréninku, kdy se mu podařilo vyrovnat Plocův rekord můstku (112 m z roku 1985), jeho 108 a 105 m však nemohli ohrozit ani Andreas Bauer z NSR (107 a 96 m) na druhém místě, ani Jens Weissflog (96 a 101 m) na místě třetím. V závodě bylo dosaženo jen 6 skoků nad 100 m (dva z nich předvedli čs. skokani — Parma 104,5 a Ploc 102 m; obsadili 4. a 5. příčku). Na 19. 32., 45. a 46. místo se zařadili Dluhoš, Švagerko, Malec a Jež.

Bylo očekávané, že v posledním závodě soutěže v Bischofshofenu prokáže Nykänen znovu svůj zcela výjimečný talent. Stalo se. Skočil v obou kolech (!) nejdále a zvítězil v závodě i v celkové klasifikaci. Jeho rekordní předstih před Weissflogem na druhém místě činil 99 bodů. Tím překonal dosud největší náskok 62,4 b. z roku 1987 (Nor Wirkola).

Naši skokani obsadili po prvním kole: Ploc 10., Jež 13., Parma 14., Dluhoš 29., Malec 44. místo; Švagerko do druhého kola nepostoupil. Ve druhém kole se skákalo ze sníženého nájezdu. Polepšil si Ploc (o 3 místa), Parma se blýskl perfektním stylem a postoupil ze 14. na 11. místo; Jež, Dluhoš a Malec podali slabší výkony a posunuli se na 26., 40., resp. 49. místo. Při konečném hodnocení Intersportturné 1987—88 vystoupil, po 17leté přestávce na stupě vítězů opět čs. skokan, Jiří Parma obsadil 3. místo. Do té doby největšího úspěchu na Intersportturné dosáhli čs. skokani v sezóně 1970—71: 1. Jiří Raška, 3. Zbyněk Hubač, 5. Rudolf Höhnal. Ploc pro neúspěch v GA-PA byl celkově 14., ostatní: Dluhoš 22., Jež 23., Malec 43., Švagerko 60.

CALGARY-CANADA OLYMPIC PARK

Na nevhodném Paskapoo kopci v Canada Olympic Parku se jako dvě monstra tyčily do nebe nájezdy středního a velkého můstku vystavené častému, brutálně vanoucímú větru. Neustálé odklady tréninku a závodů nedaly skokanům spát. Závodníci se silnými nervy, kteří se nenechali ovlivnit vnějšími vlivy, byli ve výhodě. Mezi nimi byl na prvním místě Nykänen, ono „vyzrálé, zázračné skokanské dítě“, který v průběhu sezóny své konkurenty uváděl do zoufalství. Za další potentní uchazeče o olympijské zlato byli pokládáni Jens Weissflog, Pavel Ploc, snad Primož Ulaga a Miran Tepeš, Rakušané a také Norové. Obecně však bylo uznáno, že cesta ke zlatu v Calgary vede přes Matti Nykänen.

Skok na středním můstku

V neděli 14. února byla na můstku P 70 m odstartována první soutěž. Velkým handicapem, zejména v zahajovacím kole, byl proměnlivý vítr. Zvládnout jej dokázali jen opravdoví rutiněři. Skokem 89,5 m dlouhým, ohodnoceným 114,8 bodu, se Matti Nykänen ujal vedení v závodě před Jiřím Malcem (106,9 b.) a Jugoslávцем Miranem Tepešem (106,5 b.). Ploc (7.) byl ohodnocen 105,3 b., Dluhoš (9.) 103,6 b. a Parma (13.) 102,2 b. Mezi 2.—21. místem činila bodová diference 10 bodů, všech 20 závodníků mělo tudíž ještě medailovou šanci. Ve druhém kole startovalo všech 58 závodníků z prvního kola, a to v obráceném pořadí. Milióny diváků sledovaly jedno z nejdramatičtějších skokanských finále. Matti Nykänen skočil i v 2. kole nej-

Ladislav Dluhoš

delší skok 89,5 m a s 229,1 b. zvítězil v závodě. Naši Ploc a Malec skočili 87 resp. 85,5 m a byli celkově ohodnoceni: Ploc 212,1 b., Malec 211,8 b.; získali stříbro a bronz. Triumf čs. skokanské školy! Předstih Nykäneny před Plocem byl značný, činil 17 b. Obdobně nezvyklým předstihem (17,1 b.) zvítězil 1980 v Lake Placid Toni Innauer před Manfredem Deckertem a Nakahaši Jagim ex aequo na 2. místě. Parma (5.) byl ohodnocen 203,8 b., Dluhoš (14.) 191,1 b. Čs. lyžaři v prvním závodě na hrách XV. zimní olympiády na 2., 3., 5. a 14. místě prokázali vysokou úroveň skoku v Československu a splnili očekávání široké lyžařské veřejnosti i svazu lyžování. Mnoho světově renomovaných skokanů bylo zklamáno: Rakušané Felder (12.) a Vettori (24.), Norové Fidjestoel (22.) a Opaas (45.), Jugoslávci Lotrič (26.) a Ulaga (30.), z NSR Bauer (29.) a Thoma (55.), domácí závodník Bulau a mnoho dalších.

Skok na velkém můstku

Kolem závodu na velkém můstku panovala stresová situace. Vše zavínil týden trvajícím nečas. Na počátku týdne nemohl být uskutečněn ani jediný plánovaný trénink. V pondělí v 9.00 se skokani dostavili na můstek; po definitivním odřeknutí tréninku v 15.00 se s nepořízenou vrátili do ubytoven. Tato procedura se opakovala také v úterý a ve středu. Po mnohadenním mučivém čekání, kdy již bylo jednáno o případném přeložení závodu na jiné místo, přestal vítr na Paskapoo kopci foukat. Byl to pro závodníky nelehký týden. Absolvovali na velkém můstku jen tři tréninkové skoky, namáhavé cestování sem a tam jim na klidu nepřidalo. Konečně v úterý 23. února mohl být závod odstartován. Ne každý byl v dobré duševní pohodě. Proti očekávání se ozval jinak ostýchavý Nykänen a požadoval snížení nájezdu o 3 startovní plošiny, diskuse s jury byla bojovná, žádosti však nevyhověla. Teprve poté, co Fin skočil 118,5 m, 3,5 m za kritický bod a o 4 a více metrů dále než všichni ostatní, snížila jury start pro druhé kolo o 1½ m.

O pravděpodobném vítězi v závodě nebylo mezi odborníky pochyb. Nykänen po vítězství na sedmdesátce získal

suverénně zlato i na devadesátce; skočil nejprve 118,5 m, v druhém kole ze sníženého nájezdu 107 m, což stačilo na nejvyšší ohodnocení 224 body. **Je prvním závodníkem, který na jedné hrách triumfoval na obou můstcích.** Obhájil prvenství ze Sarajeva a stal se nositelem 3 zlatých olympijských medailí; vepsal novou kapitolu do dějin skoku na lyžích, žádný jiný skokan nedosáhl takového úspěchu. Nováček Nor Erik Johnsen, zařazený do olympijské reprezentace na poslední chvíli, vybojoval stříbro; po 20 letech olympijskou medaili ve skoku pro Norsko; v Grenobleu se tehdy na velkém můstku zařadil za Bělousova a Raška Lars Grini. Johnsen skočil 114,5 a 102 m a byl hodnocen známkou 207,9 b., jen o 0,2 bodu lépe než Jugoslavec Matjaz Debelak, který přistál na značce 113 m a ve druhém kole dosáhl nejdelšího skoku — 108 m; se známkou 207,7 b. postoupil z 5. místa na bronzovou pozici. O 4. místo se utkali Ploc a Thomas Klauser z NSR; v prvním kole oba se stejnou délkou 114,5 m, Ploc však s o 1 bod lepším stylem, obsadil 3. a 4. místo. Ve druhém kole to dopadlo obráceně. Znovu skočili oba na metr stejně daleko (102,5 m), Klauser byl celkově ohodnocen 205,1 b. a obsadil 4. příčku, Ploc dostal známku 204,1 b. a zařadil se na 5. místo.

Skok — závod družstev

Škoda, že se závod družstev na devadesátce nemohl uskutečnit v plánovaném termínu, prokletý chnook jej oddálil o celý týden. Skákat v původním termínu, po vynikajícím úspěchu na sedmdesátce a v plné formě, to by bylo československému družstvu jistě prospělo.

Olympijská premiéra závodu družstev proběhla za překrásného počasí, bylo téměř bezvětří, slunečno, nájezdová stopa rychlá a doskok v pořádku. Dramatickým bojům přihlíželo 60 tisíc diváků.

Startovní pole se velmi brzy rozdělilo na dvě skupiny: Japonsko, USA, Kanada, Švýcarsko a nakonec i Švédsko pochopily, že na medailová místa šance nemají. Druhá skupina v čele s družstvem Finska, dále ČSSR, Jugoslávie, Norska, Rakouska a NSR se postarala o napínavý boj.

Finové si počínali suverénně, v prvním kole skočil Nikkola 110,5 m, Nykänen nejdelším skokem kola 115 m získal pro své družstvo velký máskok, Ylipulli dosáhl 105,5 m, skok Puikkonena 105 m se škrtnal. Součtem 320,3 bodu v prvním kole se Finové ujali vedení. Dobře si vedli Jugoslávci: Župan skočil 109,5 m, Debelak 110,5 m, Tepeš 103 m; 308,9 b. znamenalo 2. místo. Naše družstvo zahařovalo Dluhošem, skočil jen 100 m, což v první sérii skoků znamenalo 9. místo. Situaci vylepšil Malec skokem 109,5 m; družstvo postoupilo z 9. místa na místo 3., Ploc a Parma skoky 106 a 104 m dlouhými třetí pozici družstva udrželi. Čtvrté místo s 296,1 b. zajistili Norům Fidjestoel a Johnsen skoky 104,5 m resp. 109,5 m; odsunuli Rakušany (287,2 b.) na místo 5., družstvo NSR bylo 6.

Ve druhém kole o olympijské zlato bojovala družstva Finů a Jugoslávců. Ulaga skočil 110 m, Fin Nikkola 108,5 m. O zlato rozhodl — kdo jiný — Nykänen, který nechal nikoho na pochybách; skočil 114,5 m, Jugoslavec Župan přistál na značce 108,5 m. Těchto 6 m rozhodlo. Ve třetí sérii skoků skočil totiž Debelak 110 m a Ylipulli jen 102 m; Jugoslávci sice opět ožili (od Finů je dělilo jen 4,5 b.), ale skoky Tepeše a Puikkonena pořadím nezamíchaly, první skočil 102 m, druhý 105,5 m. Finové se 634,4 b. získali zlato, Jugoslávci se 625,5 b. stříbro; Nykänen přejímal třetí zlatou olympijskou medaili.

V konečném bilancování došlo v pořadí prvních šesti družstev z prvního kola k jediné změně, na neštěstí v neprospěch Československa. Norové nás odsunuli na 4. místo. Napínavý boj se odvíjel takto: Rakušan Vettori skočil 101 m a jeho družstvo se posunulo před nás na 3. pozici. Ani 102 m, které dosáhl Malec, situaci nezlepšily. Mladý Rakušan Kuttin skočil 108,5 m a byli jsme pátí. Ve třetí sérii skoků zabodoval Ploc, perfektním skokem dosáhl délky 111 m, což znamenalo postup na 4. pozici. Za této situace došlo k dramatickému zvratu; Nor Fidjestoel skočil 106 m a jeho družstvo muselo postoupit československému družstvu 3. místo. **Boj o bronzovou medaili mezi ČSSR, Norskem a Rakouskem rozhodovali v poslední sérii skoků Parma, Johnsen a Felder.** Parma neuspěl, skočil 102 m, což znamenalo celkových 586,8 b. a 4. místo. Štěstěna byla nakloněna Norům, Erik Johnsen skočil 111 m a posunul svůj tým s 596,1 b. před naše. Raku-

šané s 577,6 b. se zařadili na 5. místo. Naším skokanům scházelo jen trochu štěstí. Při absolutní suverenitě Matti Nykänena a současné výkonnosti úrovní světové špičky však dosáhli asi maxima.

10. MS V LETECH NA LYŽÍCH OBERSTDORF

Skokanům letos počasí nepřálo. Při Intersportturné se sněh na můstek musel navázat, Turné Bohemia nabídlo tak málo sněhu, že muselo být odřeknuto, v Calgary foukal vítr a v Oberstdorfu v půli března vydatně sněžilo, 10. MS v letech na lyžích bylo vážně ohroženo. V poslední den, v neděli 13. 3. dopoledne, ještě řádila vánice, brzy se však vyčáslilo, závodníci si jedním tréninkovým skokem vyzkoušeli můstek a odpoledne mohli být zahájeno. Byla absolvoována 3 soutěžní kola, závodníkům se započítávaly dva nejlepší výsledky. Aplikován byl nový předpis FIS o omezení nájezdových rychlostí a průběh závodu potvrdil, že to znamená stop hony za rekordy a zvýšení bezpečnosti závodníků. Ukázalo se také, že ani soutěži neubyla na atraktivnosti. Rekord můstku v Oberstdorfu (185 m) drží Nykänen a ten se za dané situace asi již nezmění. O bájné hranici 200 m však nepochybně dále sní leckterý z velíkanů skokanského umění.

Oberstdorfský můstek vyžaduje „létat“, nestačí „jen“ skákat. Rozdíl mezi lety a skoky demonstrovali překvapivý vítěz, Nor Ole-Gunnar Fidjestoel a žhavý favorit, na 3. místě se umístivší Fin Matti Nykänen. Vítěz dosáhl třikrát největší délky, zatímco čtyřnásobný olympijský vítěz například ve zkušebním kole skočil jen 91 m. Nor, jak známo, se velmi špatně prezentoval v Calgary; na středním můstku nebyl ani nominován. Nykänen se v soutěžních kolech výrazně zlepšil, skočil dvakrát 168 a 180 m a byl ohodnocen 355,5 bodu. Tyto délky (první dvě v průměru o 10 m kratší, než skoky Fidjestoela a Ulagy) však již stačily jen na bronzovou medaili.

Fidjestoel, rekordman z mamutího můstku v Harrachově z roku 1985 (183 m), konstantními výkony ve všech třech kolech (178, 176 a 181) si 364 body zajistil titul mistra světa a stal se prvním norským šampionem v letech na lyžích. Stříbrnou medaili vybojoval Primož Ulaga skoky 178, 173 a 179 m, škrtnut mu byl třetí, stylově nejslabší skok; jeho výkon byl ohodnocen 361 body, jen o 3 body méně než výkon vítěze. Také Ulaga v Calgary neuspěl, obsadil na středním můstku 30. a na velkém můstku 34. místo.

ČSSR byla v Oberstdorfu zastoupena pětí závodníky, Pavlem Plocem, Jiřím Parmou, Ladislavem Dluhošem, Jiřím Malcem a Miroslavem Daňkem. Velmi dobře si vedli oba nejzkušenější reprezentanti, Ploc a Parma. V prvním kole se Parma 167 m zařadil na 3. místo a stylem odsunul Nykänena, který přistál o 1 m dále. Nedařilo se Plocovi (159 m a 10. místo); Dluhoš skočil 149 m, Malec 127 m. Ve druhém kole se Parmovi skok nevydařil, skočil 159 m, zatímco Ploc se stylově dobrým 166 m dlouhým skokem posunul na 8. místo. Dluhoš skočil 149 m a Malec 146 m a bylo jasné, že se o přední místa ucházet již nemohou. Ve třetím kole Ploc svou pozici dále vylepšil, dolétl na značku 172 m, což byl náš nejdelší skok v závodě, a 342 body obsadil znovu (!) nevděčnou 4. příčku. Parmovi se ani 3. skok nevydařil tak, jak by si byl přál, dosáhl 156 m a známkou 334,5 b. se zařadil na 6. místo; před něj se posunul nejen Ploc, ale i Rakušan Günther Stranner (5.). Dluhoš skončil 17., Malec 27., Daňek po pádu soutěže nedokončil.

Neuposadla se řada známých skokanů: T. Klauser (11.) z NSR, Jugoslávci M. Debelak (15.) a M. Tepeš (24.), Norové V. Opaas (21.) a E. Johnsen, držitel stříbrné medaile z velkého můstku v Calgary (skočil v tréninku 60 m a do závodu nenastoupil), Rakušan A. Felder (33.), obhájce titulu z Kulmu 1986 a další. Úplně propadli skokani NDR H. Hunger (20.), R. Kummerloew (30.), G. Kraus (36.) a M. Arnold (38.).

Čs. reprezentanti zůstali na MS v letech na lyžích 1988 bez medaile. Ploc (4.) a Parma (6.) však potvrdili, že ke světové špičce patří. Dluhoš a Malec nepodali výkony, na které jsou jejich trenéři zvyklí, ve světovém pelotonu skokanů se však neztratili.

Jens Weiss [log]

SP VE SKOKU

Posledním závodem Intersportturné 6. 1. 1988 v Bischofshofenu absolvovali skokani právě 10 závodů v programu celosezónní soutěže o Světový pohár. V mezibilanci soutěže k tomuto datu bylo bodově zařazení závodníků desítky toto: 1. Nykänen 195 b., 2. Ploc 137 b., 3. Parma 90 b., 4. Weissflog 71 b., 5. Tällberg 60 b., 6. Thoma 56 b., 7. Tepeš 54 b., 8. Vettori a Ulaga 51 b., 10. Bauer 49 b. Zařazení našich závodníků prakticky nemohlo být lepší.

Od druhé poloviny ledna po dalších čtyřech závodech (v Galliu, Sv. Mořici, Gstaadu a Engelbergu) bylo období od 25. ledna do zahájení ZOH bez závodů.

Ale již druhý den po návratu z Calgary se skokani vydali k velkému závěru sezóny do Skandinávie. Je nutné poznamenat, že v březnových závodech SP se po velmi náročné sezóně projevovala již značná únava závodníků, ubývala koncentrace a zejména motivace. Každý závod se stal především záležitostí národní prestiže a proto neudivuje, že v Lahti zvítězil na obou můstcích Fin Nykänen, v Međalu a na Holmenkollenu Nor Johnsen a v obou finálových závodech v Planici Jugoslávec Ulaga.

Vítězem SP 1987—88 ve skoku se s velkou převahou stal Matti Nykänen před Pavlem Plocem; zaznamenal 10 ví-

tězství a 1 druhé místo a získal 282 b. Se 187 b. se na druhé místo zařadil Pavel Ploc; absolvoval po Nykänenu nejvíce vítězných závodů, prvenství vybojoval čtyřikrát, dvakrát byl druhý — bilance vzbuzující opravdový respekt! S 127 a 125 body na 3. a 4. místě tabulky figurují P. Ulaga se dvěma vítězstvími v Planici a J. Parma se dvěma druhými místy v Lake Placid a v Sapporu. Rakušan E. Vettori se 114 body na 5. místě zvítězil v Galliu, J. Weissflog se 111 b. na 6. místě zvítězil v Engelbergu. Pořadí do 10. místa: 7. E. Johnsen (Nor.) 106 b., 8. M. Tepeš (Jug.) 96 b., 9. O. G. Fidjestoel (Nor.) 82 b., 10. J. Boklöv (Svéd.) 64 b. L. Dluhoš se s 33 body zařadil na 24., M. Svagerko se 28 b. skončil na 30. a J. Malec s 24 body na 29. místě.

Pořadí zemí: 1. Finsko 540 b., 2. ČSSR 425 b., 3. Norsko 412 b., 4. Rakousko 333 b., 5. Jugoslávie 310 b., 6. NSR 189 b. Velmi potěšující a lichotivá je porážka, sice těsná, ale přece jen porážka, Norů naším družstvem a odsunutí Rakušanů o 92 bodů (!) na 4. místo. Přibližně na úrovni Rakušanů jsou Jugoslávci. Skokani NSR, A. Bauer (v Lake Placid 3., v Innsbrucku 2.), D. Thoma, T. Klausner a P. Rohwein neuspěli tak, jak odpovídá jejich umu. Skokani NDR jsou již další dobu v krizi a v letošní zimě prožili nejslabší sezónu v dějinách skoku NDR.

ZÁVĚR

Skokanskou sezónu v olympijském roce 1988 ovládala výrazná skokanská osobnost, Matti Nykänen. Jeho explozivita na odraze, bleskový přechod z nájezdového postroje do letové polohy a vynikající cit pro let jej staví vysoko nad soupeře. Skáče esteticky, ovládá maximálně každý svůj skok. Na 36. Intersportturné zvítězil v celkové klasifikaci, nedal nikomu sebemenší šanci. V součtu délek svých skoků 869,5 m vykázal předstih 62,5 m před Weissflogem. To znamená, že Nykänen skočil v každé sérii skoků o téměř 8 m dále, než jeho nejbližší soupeř. V Calgary mu jediným vážným konkurentem bylo počasí.

V soutěži o SP zvítězil před Pavlem Plocem o 95 bodů! Jinak je světová špička velice široká a vyrovnaná; každý z prvních 10 skokanů ve výsledcích SP může zvítězit v kterémkoli závodě.

Nejsilnějším celkem na ZOH, v soutěži o SP a celé sezóny byli Finové. Po nich následovala čtyři výkonná družstva, která mezi sebou soutěžila o 2.—5. pořadí s velmi střídavými výsledky, ČSSR, Jugoslávie, Norsko, Rakousko. Nejstabilnější formu vykazovali Norové, výrazného skokana typu Nykänena ve svých řadách však neměli ani nemají. Výsledky čs. skokanů, docílené v Calgary, byly oficiálními místy hodnoceny jako mimořádný olympijský úspěch. Úspěchy, docílené v celosezónní soutěži o SP, jsou ještě příznivější; celková bilance roku 1987—88 je tedy velice povzbuzující. Do nezáviděníhodné situace se dostali naši severní sousedé, družstvo skokanů NDR.

Dr. O. KULHÁNEK

člen mezinárodní komise VSL ÚV ČSTV

Snímky Zdeněk Šrubař a ČTK.

KERAMICKÁ PREMIÉRA

Nové Město na Moravě nemá v současnosti skokanský můstek, který by odpovídal jeho slavným lyžařským tradicím. Přesto se běžecké centrum Vysociny opět zapsalo do čs. skokanské historie. V neděli 16. října se zde totiž konaly první československé závody na můstku s keramickou stopou. I když by snad někdo mohl namítat, že šlo jen o závody žákovské (na malém můstku — P 19, K 26), byl to bezpochyby důležitý krok pro rozšíření tohoto nejnovějšího skokanského hitu u nás.

Historie československé porcelánové stopy se píše od dubna tohoto roku. Samozřejmě, že celý lyžařský svaz měl zájem o co nejrychlejší získání a instalaci stopy na některém menším můstku, ale za zmínku stojí především úsilí tří lidí — trenérů Jiřího Rašky a Jaroslava Krejčí a vedoucího vývojového oddělení závodů ve Znojmě Jaroslava Smolíka. Se zástupci podniku se oba trenéři setkali poprvé 24. dubna. Během měsíce byly vyrobeny první vzorky, přestože ve Znojmě nebyly pro výrobu podmínky zrovna ideální. Následovalo testování a úpravy. Tento kolotoč se opakoval ještě jednou, aby 12. září mohl novoměstský nadšenci stopu definitivně položit na dřevěný a gumový podklad.

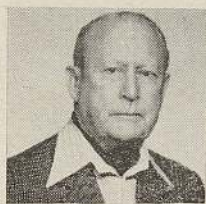
V průběhu prvního pololetí příštího roku bude s největší pravděpodobností touto stopou pokryta také frenštátská sedmdesátka, na které už bude k dispozici i automatický přivaděč vody do stopy. Tohle jediné při premiéře v Novém Městě chybělo. Voda odvádí případné drobné nečistoty a zároveň zlepšuje skluzové vlastnosti. „Ty jsou nejdůležitější,“ říká novoměstský trenér J. Krejča a přidává další zkušenosti. „Zvýšení rychlosti na nájezdu však není hlavním cílem přípravy. Keramická stopa na rozdíl od umělé hmoty závodníka na nájezdu nebrzdí. Skluz je plynulý, což usnadňuje přechod na sníh. Minimální je opotřebování lyží.“

Rozdíl proti umělé hmotě je také slyšet. Rachot, který provází závodníka na nájezdu, připomíná řídicí se střechu. Trení mezi skluznicemi a nevysokými zaozubenými výstupky ve stopě sice není zanedbatelné, ale přesto je stopa až příliš rychlá. To je snad jediná, ale snadno překonatelná nevýhoda. V Novém Městě to vyřešili zkrácením stolu na nájezdu.

Smělé hlasy odborníků tvrdí, že máme zřejmě nejlepší keramickou stopu na světě. Do povědomí se však vkrádá ještě jedna otázka. Kdoví, na čem se bude skákat za pět či deset let?

-pa-

Dr. Otto Kulhánek OSMDESÁTNIKEM

Zasloužilý rozhodčí dr. Otto Kulhánek, čestný člen českého lyžařského svazu, nositel medaile J. F. Chaloupeckého a medaile dr. Miroslava Tyrše, oslaví 30. prosince 1988 v plné čínorodosti osmdesáté narozeniny. Patří k několika málo vyvoleným funkcionářům svazu, kterým osud dopřál pracovat půl století na rozvoji československého lyžování.

Jeho funkcionářská aktivita začala ve 30. letech v lyžařském oddílu Národní banky československé. Po válce jeho zapojení v lyžařských funkcích rychle narůstalo, několik let působil v městském výboru svazu lyžování v Praze a v oddíle TJ Slavia VŠ. Na počátku 50. let jej jeho přítel Miloš Duffek získal pro práci v centrálních orgánech svazu. Zaměření jeho činnosti bylo předurčeno lingvistickou kvalifikací, organizačním talentem a plíží; věnoval se úseku rozhodčích, rozvoji mezinárodních styků a publikační činnosti. Převážnou část svého volného času věnoval péči o výchovu rozhodčích, dvě desetiletí působil v komisi rozhodčích, v letech 1969—1983 jako předseda české i federální komise. Dlouhá léta spolu-

pracoval jako organizátor a rozhodčí na vrcholných závodech, domácích i mezinárodních. Spolu se spolupracovníky v komisích vyškolil stovky lyžařských rozhodčích a vybudoval během let vysoce kvalifikovaný rozhodcovský sbor. V komisi mezinárodní působil od roku 1955, krátkou dobu jako její předseda a do současné doby nepřerušeně 33 roků jako člen. Bohatá byla jeho činnost publikační, využíval zkušeností z mezinárodní a rozhodcovské činnosti a pravidelně seznamoval čtenáře našeho měsíčníku s vývojem a zajímavostmi v mezinárodním lyžařském sportu. V redakční radě Lyžařství pracuje přes 20 let a přislíbil, že ve spolupráci s námi bude pokračovat.

Fascinace bílé arény jej neopustila ani ve vysokém věku, v posledních letech se věnoval intenzivní práci literární. Zpracoval s kolektivem spoluautorů Malou encyklopedii lyžování, velmi instruktivní průkopnické dílko, které vyšlo na sklonku minulého roku. V příštím roce vyjde jeho Zlatá kniha lyžování, obsáhlé dílo o dějinách československého a světového lyžování.

Přejeme Ottovi Kulhánekovi do dalších let hodně zdraví, duševní svěžesti a spokojenosti jak v osobním životě, tak v jeho další práci pro československé lyžování.

REDAKCE

O ŽÁCÍCH MEZINÁRODNĚ

Ve dnech 23.—25. 9. 1988 se konala z iniciativy komise mládeže FIS v Žilině schůzka zástupců organizačních výborů žákovských mezinárodních FIS závodů. Měla za úkol zhodnotit žákovské FIS závody v letech 1987—88 a stanovit pravidla do roku 1990. Za ČSSR se zúčastnili pořadatelé Interkritéria Vrátná-Ričky a představitelé lyžařského svazu. Schůzi předsedal předseda komise mládeže FIS ing. Hubert Pírchner.

Za pořadatelský vzor je dáváno pořádání tradičních závodů „Trofeo Topolino“ na Monte Bondone a „Pinocchio Sugli ski“ v Abetone. Kriticky lze hovořit o práci technických delegátů, kteří v řadě případů způsobili chybný výklad pravidel a reglementu pořádání FIS závodů. Odpovědnost technických delegátů doložil Pírchner příkladem, kdy technický delegát společně s ředitelem závodů a velitelem tratí jsou soudně stíháni za nedostatečný výkon funkce, který způsobil trvalé následky po zranění mladého závodníka. Zajímavou novinkou je návrh na povinné používání homologovaných sklopných tyčí a ochranného vybavení (přilby, chrániče) při mezinárodních FIS závodech žactva. Toto opatření vstoupí v platnost od příštího kongresu FIS.

Závody v kategorii žactva by se měly pořádat výhradně o víkendech, což by pravděpodobně ovlivnilo i organizační uspořádání našeho Interkritéria. Komise mládeže trvá zásadně na obesílání pouze těch závodů, které jsou ve FIS kalendáři. Nedodržení tohoto příkazu může vést k disciplinárním sankcím jak proti národnímu svazu, tak i pořadateli. Letos postihlo například pořadatele dětských závodů ve Val d'Isère, který byl na rok ze seznamu pořadatelů FIS závodů vyškrtnut.

Pro pořadatelské země byla povolena účast dvou šestnáctičlenných družstev a to včetně závodníků pořadatelského oddílu. Je třeba striktně dodržovat stejný počet mladšího a staršího žactva; zastoupení děvčat a chlapců v kategorii je libovolné. Do seriálu tradičních žákovských FIS závodů jsou v této sezóně zařazeny i závody „Walt Disney Spiele“, které jsou součástí velkých dětských zimních her pořádaných společností Walt Disney ve údolí Stubai (Rakousko).

Jednání přispělo k navázání a prohloubení osobních kontaktů mezi zástupci pořadatelů mezinárodních dětských závodů a k výměně zkušeností. Pořadatelé z TJ SMF Žilina připravili pro účastníky kromě příjemného pracovního prostředí i atraktivní mimopracovní program — např. prohlídku Vrátné doliny a svaňů Interkritéria doplněné přátelským posezením v kulise krásných slovenských hor.

Ing. JAROSLAV TRHLÍK

SLOVENSKÁ ŠESDESIATKA

Takmer 80 starších i mladších pamětníkův začátků slovenského lyžování si dňa 1. októbra 1988 na Donovaloch pripomenulo utvorenie prvého celoslovenského lyžiarskeho orgánu. Boli medzi nimi bývalí reprezentanti Dagmar Kuzmanová-Salková, Hanka Pasiarová, Dan Šlechta, Jožka Krasuľa, Vlado Krajňák a ďalší.

V úvodnom referáte spomenul Ján Mráz začiatky lyžovania na Slovensku vôbec, spomenul aj pamätnú schôdzu siedmich delegátov slovenských lyžiarskych klubov, ktorí na ustavujúcej porade dňa 6. decembra 1927 v hoteli Detvan na Štrbskom Plese dali podnet k utvoreniu Slovenskej župy Zväzu lyžiarov Republiky československej. Boli to: M. Slávik (Vysoké Tatry), dr. E. Izák (Martin), pplk. Dušil (Košice), dr. Kubík (Vysoké Tatry), Turnovský a Tyliš z Bratislavy. Definitívne bola potom župa založená 6. januára 1928.

Bolo iste symbolické, že účastníci mali šťastie a česť medzi sebou privítať iniciátora tejto udalosti 85ročného M. Sláviká z Prahy, ktorý precitene porozprával o začiatkoch lyžovania v Tatrách.

Obsiahle o výsledkoch lyžovania v novšej dobe hovoril dlhoročný predseda VZL SÜV ČSŽTV dr. Martin Schelling. Vyplnil tak dosiaľ nespracované medzery v histórii, roky 1948 až 1988.

Svojimi bohatými skúsenosťami a podnetnými návrhmi prispeli do diskusie aj mnohí ďalší.

Na záver predseda VZL SÜV ČSŽTV ing. Havran prisľúbil, že sa zväz lyžovania veľmi vážne bude zaoberať myšlienkou spracovania histórie lyžovania na Slovensku, aby sme nechali nasledujúcim generáciám súborné dielo. -rm-

TRIČKOVÁ ČÍSLA

Vegasport Hradec Králové — podnik ČÚV ČSTV — začal letos dodávať na trh sady návrkových tričkových čísel. Čísla jsou z tuzemského materiálu a výrobce je schopen zákazníkovi k vlastnímu číslu natisknout i název oddílu nebo jiný nápis. Tisk může být na požádání dvoubarevný. Běžně dodané sady jsou od 1 do 100 s tím, že část čísel je označených písmeny A — F pro předjezce.

Cena jednoho čísla se pohybuje od 58 do 64 Kčs podle přitisků.

Uvedením těchto čísel na náš trh bude vyřešen letitý problém. Odpadne pracná vázaní před startem a ničení startovních čísel po ukončení závodů, kdy šňůrky nejdou rozvázat a závodníci po sportovním výkonu již nevěnují pozornost sejmutí čísla.

Startovní čísla z Vegasportu jsme používali při závodech, které pořádal Spartak Vrchlabí (P ČSSR dorostu), a jako pořadatelé jsme spokojeni.

MILOSLAV KEBRLE

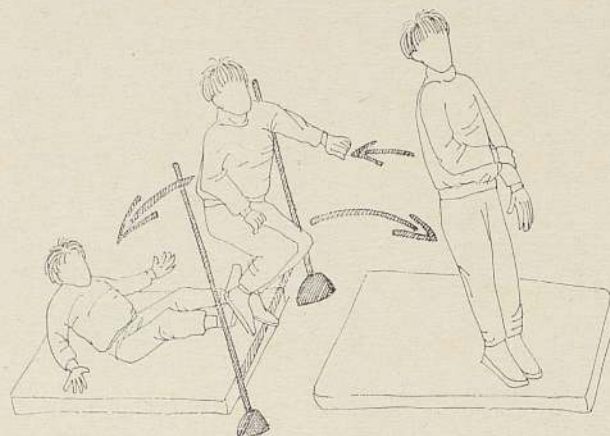

Lyžování pro každého

BASKET — SLALOM

A nejen basket. Všechny druhy slalomů se současnou manipulací míčem či jiným předmětem velice dobře rozvíjejí koordinační schopnosti a vzájemnou součinnost rukou a nohou. Můžeme používat tenisové rakety a míčky a jimi driblovat o zem, oblíbený je „fotbalový“ slalom, kdy prostě do míče kopeme, jeho obměna s tenisovým míčkem, a samozřejmě klasický basketbalový driblink.

DOPŘEDU, DOZADU!

Copak přeskóčit překážku směrem dopředu, to je snadné. Horší je to pozadu. A ještě horší, když máte absolvovat cvik způsobem: dopředu — dozadu. Nebo dopředu — dozadu — dopředu — dozadu. Nebo z lehu — dopředu — dozadu — na záda. A tak dále.

HRA S KOORDINACÍ

Lyžařská příprava pro nejmenší podle trenéra západoněmeckých sjezdařek Güntera Hujary

Dětské hry jsou nepřehlednou zásobárnou sportovních cvičení — i ve sjezdovém lyžování. Jejich kreativita je bez hranic. Jejich psychologické působení velmi pozitivní. Vybíráme čtyři hry-cvičení, rozvíjející u malých sjezdařů cit v noze, koordinaci celého těla a rychlost reakcí.

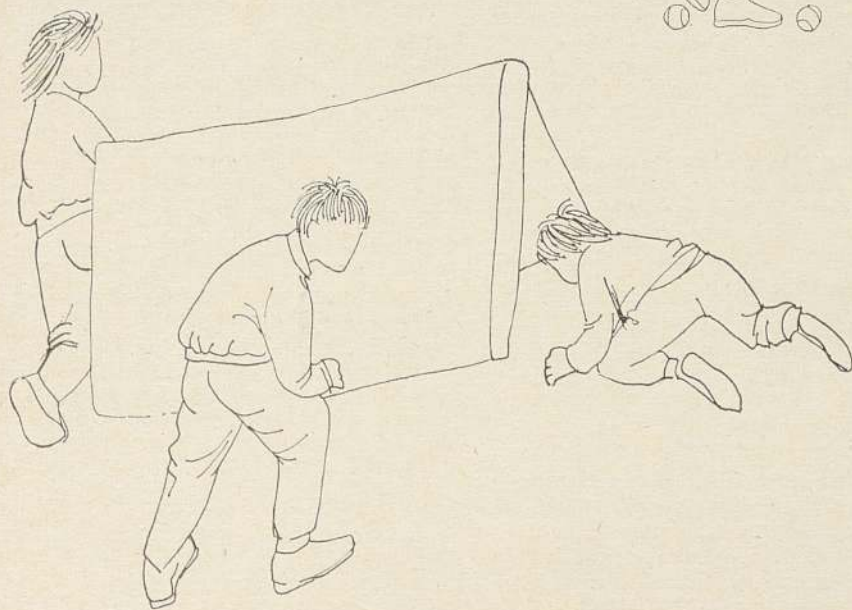

TENISÁKY A KBELÍK

úplně postačí ke hře, která procvičuje cit v noze, postřeh, rychlost a adekvátnost reakcí. Trejtit se do kbelíku z menší a postupně větší dálky není nic nemožného, horší je, když pravidla stanoví okamžitě znovu střílet odraženým nebo „vysypaným“ míčkem. Kdo dosáhne navíc zásahů v nepřetržitě řadě? Kdo při pravidelném střídání levé a pravé nohy? Kdo nejrychleji zasáhne kbelík všemi míčky, které jsou rozházeny po podlaze?

HOMEČEK

snadno vytvoříme ze dvou matrací. Kdo má chuť a dostatek materiálu i prostoru, může vystavět chodbu se zatáčkami a změnami směru. Domečkem mohou prolézat malí i velcí a mohou dokonce i rovnocenně soupeřit. Fyzická převaha táty mnoho neznamená — obratnost a rychlost dětí je díky menší postavě rozhodující.

8. DÍL UČEBNÍHO PLÁNU LYŽAŘSKÉHO SVAZU NSR

Koncem roku 1987 vyšel 8. díl učebního plánu lyžařského svazu NSR, nazvaný Lyžařská výuka. Ke stávajícím sedmi dílům, z nichž bylo prvních pět inovováno a radikálním způsobem zmodernizováno, přistupuje tedy další, jehož obsahem je teorie lyžařské výuky v nejširším slova smyslu. Vydaní 8. dílu potvrzuje již dříve zřejmou snahu lyžařského svazu NSR po trvalé inovaci, modernizaci a obohacení učebního plánu o nové poznatky z teorie i praxe. Celá publikace je přehledná a systematicky pojatá. U každého problému je uvedena řada příkladů a doporučení, které může učitel v praxi využít. V předpokládaném textu jsou odkazy na předchozí díly učebního plánu, čímž je zajištěna funkční spojitost mezi jednotlivými stupni výuky a všeobecně platnou teorií výuky.

Osmý díl vyučovacího plánu je rozdělen na šest částí.

PRVNÍ ČÁST obsahuje všeobecná východiska pro lyžařský sport. Od všeobecných otázek Co je lyžování?, Co pro nás může lyžování znamenat?, Co musíme vědět?, Co se učit?, Jak se chránit?, Jaké pocity přináší lyžování?, přes vnímání a prožívání pohybu při lyžování až k vymezení programu německé lyžařské školy v celé jeho šíři.

DRUHÁ ČÁST pojednává o (také u nás uznávané a zdůrazňované) triádě základních činitelů: učitel — žák — učivo. Učitel (a jeho pracovní úkoly) jako rádce, organizátor, vedoucí, ošetřovatel, partner; pracovní situace, do kterých se učitel dostává, jeho styl výuky — to jsou otázky týkající se učitele. Žák a jeho problémy tvoří druhou část triády. Zdůrazňuje nutnost výuky orientované na žáka, jeho potřeby a možnosti, trvalou snahu o zjednodušení a ulehčení celého výcvikového procesu. V rámci učiva (jako třetí části triády) jsou zdůrazněny fáze motorického učení, význam využití smyslů (zrak, sluch, vestibulární ústrojí, hmat, vnější a vnitřní receptory), možné potíže ve výuce (vyučovací plato, věk žáků, únava, výukové přetížení), význam motivace pro výuku (orientace žáka na úspěch, vytyčování osobních výkonnostních cílů), strach jako překážka ve výuce.

TŘETÍ ČÁST, nazvaná Netechnické výukové cíle a jejich uskutečnění si všímá faktorů, které při lyžařské výuce provázejí vlastní technické provedení, je potřeba s nimi kalkulovat ve výukovém programu a některé z nich dokonce nabývají stále více na významu. Správně orientovaná práce s nimi ve spojení s funkční interakcí na technickou stránku vyučovaného pohybu přináší nové kvalitativní situace ve vyučovacím procesu. Lyžování pojaté jako hra, zábava umožňuje vytvořit dobrou atmosféru, vyvolává zájem o nacvičovaný pohyb a zpětnou vazbu přináší lepší výsledky (např. přehled oblouků pro zábavu). Spolupráce na plánování a určování výuky je jednou z dalších možností. Učitel a žák mohou brát společně v úvahu délku, obsah a zaměření výuky, spojení lyžařského učení s jinými činnostmi (např. spojení s kursem

výpočetní techniky, jiným zimním sportem).

Terénní úpravy sjezdových tratí, úpravy sněhové pokrývky, lyžování ve volné krajině apod. jsou faktory, které více nebo méně ohrožují horskou krajinu. Lyžařská výuka musí tedy obsahovat hlavní návody k chování v zimní krajině a její ochraně, respektování všech pravidel a nařízení v jednotlivých horských oblastech. Další část hovoří o citu pro pohyb (cítění pohybu), který např. obsahuje pocit lyží a holf, pocit sněhu, cit pro běh a jízdu, cítění jednotlivých částí těla a celkové držení, uvědomění jednotlivých částí techniky a metody, kterými uvedené pocity rozvíjíme. Závěr třetí části obsahuje přehled a charakteristiku některých metod, které je možno uplatnit při došahování netechnických výukových cílů.

ČTVRTÁ ČÁST publikace, nazvaná Principy — postupy — modely, obsahuje jednak krátký přehled tradičních pedagogických zásad (od lehkého k obtížnému, od známého k ne-

známému), jednak „nové“ pohledy na výuku: pracovat s komplexními metodami, s vyučovacími modely apod.

PÁTÁ ČÁST, nazvaná Plánování a organizace výuky, obsahuje příklady pro sestavování plánu lyžařské výuky s ohledem na věk, lyžařskou úroveň žáků, jejich zaměření a přání; způsobu kontroly výsledků výuky učitelem a žákem. Kapitola uvádí příklady výuky ve skupinách, možnosti individuální výuky při sjezdovém i běžec-kém výcviku.

ŠESTÁ ČÁST — Opatření a prostředky vyučování — uvádí např. podrobný popis metody zrakové instrukce (ukázky), slovní instrukce, chyby v prováděném pohybu a jejich odstranění. Široce je popsáno využití terénu, terénních tvarů i s jejich grafickým vyobrazením. Doporučuje se využití videa a filmu.

Závěrem je možné konstatovat, že 8. díl učebního plánu lyžařského svazu NSR je zajímavá publikace, která může obohatit vědomosti a znalosti našich lyžařských pedagogů.

JOSEF TREML

VRAŤ SE NÁM, JIZERSKÁ PADESÁTKO!

Vrať se nám, Jizerská padesátka! Ani nevíš, jak's nám chyběla. Byly to dlouhé dva roky, od toho dne, kdy jsme se s tebou viděli naposled. Kdy že to bylo? Hned se podívám — 25. ledna 1987.

Já vím, že za to nemůžeš. Že ses loni připravovala stejně pečlivě jako v letech předcházejících. A že takřka letní dech udělal škrť přes tvé rozpočty. Byl to škrť také přes naše rozpočty, pro nás, kteří jsme chtěli v tvých řadách startovat poprvé, podesáté, podvacáté. I pojednadvacáté! Ano, je takový jediný, který nevynechal ani jeden ročník, že jo, Láďo Miko!

Ale zase si to tak neber, že ses nemohla konat a že jsi musela přerušit nepřetržitou řadu. Onehdy jsem listoval jakýmsi statistickým přehledy Vasova běhu — jako že je to běhů — a tam stálo, že ve třicetých letech se nekonal dvakrát. Nevím, jestli taky „pro nedostatek sněhu“, ale zřejmě i na dalekém severu je něco takového možné.

A tak jsme ochotni připustit, že jednou nebyla, ale rozhodně s tím nesouhlasíme. Byly tenkrát před rokem hrozné dny, kdy jsme o vánocích vycházeli z horských bud, kam jsme se vypravili s běžkami ve víře, že přece jenom napadne. A na Nový rok jsme procházeli sluncem ozářenou krajinou s brčálově zelenými vrcholky.

Proč po tobě tolik toužíme? Ty nejsi jenom jeden ze závodů, kterých se borci účastní jednou tam a jindy onde, bez ohledu na den a místo konání. Ty jsi totiž jev, instituce a sročení, na které se každý těší.

V mém případě jsi zároveň zárukou mého fyzického blaha. Kde jsou totiž ty doby, kdy jsem taky závodil a objížděl neděle po vlastech českých. Přišel život, který mi nakázal chodit do práce a spoustu dalších věcí, takže... ale kdo by neznal ten každodenní kolotoč, kdy na nic není čas.

A tys mi zůstala jako můj poslední závod, který mě nutí, abych na tebe taky trochu nachečkal. Abych za dlouhých nocí a krátkých dnů kroužil v Praze kolem Hostivařské přehrady. Protože kdo nemá naběhnout nějaký ten kilometr, může se mu lehce stát, že nedoběhne do limitu na Smědávě. A jestli doběhne, zakusí, než se znovu objeví v Bedřichově na náměstí.

Že na turistickou procházku si mohu vyjít kdykoliv, že se nemusím štvát kvůli kousku parku a hltu polívky na padesátce? Ale kdež! Jsme přece borci, něco překonáme! Třebas teď, když mám vyběhnout do studené noci. Ani moc radost z toho nemám. Těch kil, kterými jsem za dva roky obrostl!

Tak tedy, vrať se nám, Jizerská padesátka, moc se na tebe těšíme. A kdyby, nedej bože, o letošní zímě měly poslední lednovou neděli kvést na Hrabětické louce pomněnky, ani potom nás neopouštěj! Jsme ochotni si na tebe vyběhnout i s běžkami v ruce. I to už taďa jednou bylo.

Jenom se nám, Jizerská padesátka, vrať!

MICHAEL LOHNISKÝ

Eiger. Je to bezesporu zvláštní hora. Její severní stěna se tyčí nad malebným horským střediskem Grindelwald do výše 1800 m. Kraj kolem se utápí v slunečních paprscích, ale zde panuje stín a mráz. Rada vynikajících lezců přes své mimořádné schopnosti se k jejímu překonání nikdy neodvážila. Pravděpodobně proto, že měli z hory zdravý respekt a nechtěli zbytečně riskovat. Mnohým však nedával Eiger spát. Neváhali podstoupit útrapy a nebezpečí a pustili se do jeho dobývání. Prvními přemožiteli byli před padesáti lety, 24. července 1938, dva Němci a dva Rakušané. Od té doby více jak padesát horolezců zaplatilo toto dobrodružství životem.

V roce 1961 dosáhl vrcholu čtyřčlenné družstvo, jehož členem byl Karl Frehsner. Dnes šéftrenér švýcarského reprezentačního sjezdového družstva mužů vypráví, jak se stalo, že se ve svých 22 letech odhodlal k pokolení „stěny smrti“.

„Jako chlapec jsem bydlel v malé vesnici Unterlaussa ve Štýrsku. Měl jsem mezi horolezci plno dobrých přátel. S Leo Forstenlechmerem, čtyřnásobným přemožitelem Eigeru, nebo se Seppem Larchem, který byl na Eigeru sedmkrát, jsem podnikal namáhavé túry do blízkého okolí. Že bych se sám na Eiger vydal, na to jsem ani nepomyslel. V roce 1957 došlo k tragické události, kdy ze čtyřčlenného německo-italského družstva dobytelné Eigeru přežil jen jediný muž. Tisk neustále toto drama přetřásal. Informace o Eigeru se ke mně dostávaly ze všech stran. Tehdy mě napadlo, že bych se o jeho zdolání mohl pokusit i já.“

V šedesátém roce chtěl společně s Larchem podniknout zimní výstup. Špatné počasí je však celý týden drželo v údolí. Nakonec vylezli k Hinterstoisserovu traverzu, kam vytáhli i materiál, ale museli pokus ukončit. Další útok podnikl s Helmutem Wag-

BRZDIT AŽ V CÍLI

nerem 19. září 1961. „Věřil jsem si a věděl jsem, že jediné padající kameny by mě mohly zastavit. Larch, jako první přemožitel Gašerbrunu II v Himálajích nás vybavil materiálem z himálajské expedice i cennými zkušenostmi. Varoval nás před nebezpečím hor, doporučil létat pomalu a opatrně a v určité době se vyhýbat místům s padajícími ledem a kamením. Díky těmto radám byl úspěch naší expedice jen otázkou času. Přestože tři týdny před naší cestou zaplatil náš krajan Adolf Mayer pokus o sólový výstup životem, nenechali jsme se v našem rozhodnutí zviklat.“

Vystupovali klasickou cestou. Vzali si s sebou pouze sušené mléko, ovesné vločky a ovocné želé. Batohy neměli příliš těžké. Na nohách měli stoupačkové boty a na sobě nepromokavé větrovky. Během celého výstupu panovalo hezké počasí, ale ve stěně se rtuť teploměru nevyšplhala nad nulu. „O vývoji počasí nás informoval voláním přímo z letadla pilot Hermann Geiger. Abychom ho slyšeli, plachtily kolem nás s vypnutým motorem. Neměli jsme žádné velké problémy do chvíle, než se k nám připojil Němec Gerhard Mayer se svým kolegou. Při přecházení Božího traverzu v horní třetině stěny začal mít Mayer problémy. Pohled na vlastní bo-

ty visící ve výšce tisíc metrů nad železniční trať způsobil, že se nemohl ani hnout. Když je člověk vysílený a je již tři dny ve stěně, může mít sklon ke stíněnosti. Museli jsme vzít Mayera mezi sebe, aby traverz překonal.“

22. září stanul Frehsner na vrcholu Eigeru. „Nemohl jsem téměř uvěřit, že se splnil můj sen. Po zdolání stěny jsem si uvědomil, že člověk dokáže více, než si umí představit. Dnes je to se zdoláváním Eigeru trochu jiné. Když ti to nedaří, odveze tě helikoptéra. Podobně to vidím i při sjezdovém lyžování. Když ti to zrovna nejde, nemusíš náročnou trať nebo náročný trénink dokončit. Za nás existovaly na Eigeru pouze dvě možnosti: vylézt nebo zahynout. Něco z této filozofie se snažím vštěpovat svým svěřencům. Brzdit můžete až v cíli, říkám jim. Překážky jsou od toho, aby se překonávaly.“

Říká se, že skutečným popudem pro cestu do severní stěny Eigeru, nebo i do jiných těžko dostupných hor, bývá touha „podívat se smrti do očí“. To nebyl Frehsnerův případ. „Párkrát jsem se „utrhl“, jednou jsem dokonce prolétl celou délkou 40metrového lana. Během těchto sekund vám proběhne hlavou celý dosavadní život. Přežil jsem mnoho pádů. Viděl jsem padat do hlubin jiné horolezce, viděl jsem i jejich mrtvá těla pod stěnami. Ale touhu podívat se smrti do očí ve formě, kdy člověk je schopen jít až za hranice svých možností, jsem nikdy nepoznal.“

Výstup severní stěnou Eigeru byl pro Frehsnera výjimečným zážitkem, který ani léty není vymazán z paměti. „Když přelezeš tuto stěnu, už jsi v horolezectví něco dokázal. Je to podobné, jako když se staneš olympijským vítězem v lyžování...“

Podle zahraničních pramenů
LENKA ZRALÁ

1 OTÁZKA ODPOVĚD

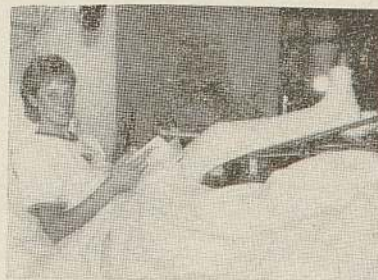
ODPOVÍDÁ
MICHAELA GERGOVÁ, NSR

V minulých letech jste byla považována za vůbec nejperspektivnější sjezdačku NSR. V Calgary však místo triumfu přišel pád v obřím slalomu, těžké zranění a od té chvíle se proslýchalo, že s vaším lyžováním je ámen. Je to pravda?

„Na něco takového jsem prostě odmítala vůbec pomyslet. Podrobila bych se jakékoliv léčbě, která byla dostupná, přečkala jsem nehybnost se sádrovým krunýřem, operaci i otravnou rehabilitaci. Už týden po operaci jsem začala s posilovací gymnastikou, od dubna jsem pět hodin denně věnovala kondiční přípravě pod vedením svého trenéra Seppa Beila. Gymnastika, plavání a izokineticke posilování mi rychle vrátily sílu do operované nohy; v srpnu jsem se znovu postavila na lyže a zůstávám v A kádru. Kdekdo mě varo-

val, že na to jdu moc rychle, ale já jsem si ujasnila, co by měl respektovat každý vrcholový sportovec: nestačí jen trénovat, ale také doslova respektovat lékaře, terapeuty — což platí také pro zdravé sportovce. Uvědomila jsem si, jak křehká věc je lidské tělo.“
-pbu-

Na snímcích:

1. Březen M. Gergové — v posteli.
2. Červenec M. Gergové — u posilovacího stroje.

Potomci Amundsenovi

Když Roald Amundsen na přelomu let 1911 a 1912 ušlapával skluznicí svých lyží těžký sníl, čerstvě navátý na cestě k jižnímu pólu, když spolu se svou výpravou pochodoval oněch 3000 kilometrů tam i zpět, když v noci usínal na své expedici v tehdejším světě výjimečně a zcela ojediněle, kdoví, snad ho aspoň letmo napadlo, že se v budoucnosti ne jeden ambiciózní muž či emancipovaná žena pokusí jeho výkon napodobit, že bude inspirovat k cestám obdobným, stejně náročným a dobrodružným.

Mladé století si teprve protíralo progresivní oči. Lidé, nadšení vším novým, toužili překonávat staré hranice a především — sami sebe.

Amundsen nad sebou zvítězil roku 1912, ještě téhož roku se Otorino Mezzalama poprvé vydal na 1700 kilometrů dlouhý „výšlap“ přes hřeben celého alpského masívu. Celkem šestkrát se v letech 1912 až 1931 pokusil překonat Alpy, jedny z pyšných a majestátních horských královen. Těch královen, které podněcují odhodlání, náladových a vrtkavých vládkyní, jejichž rozmary se mohou měnit v každé příští vteřině. Jenže Alpy si na svůj majestát sáhnout nenechaly. Otorino Mezzalama zahynul. Jeho dech utíchnul roku 1931 pod lavinou v sedle Gnivetty a nepokojené královně se kruté zasmály.

V roce 1933 se odvážní a zapálení mladí mužové vrátili do Alp, aby svými lyžemi vyoralí vrásky do bílých

horských čel. Pomocí cepinů se probíjávali o kousek blíž kamennému srdci velehor, ve kterých našel Mezzalama zkázu. Nový sport — skialpinismus — byl na světě.

START

Při prvních závodech na Mezzalamu počest nazvaných Trofeo Mezzalama a pořádaných dva roky po Otorinově smrti se sjížděly nejprve technicky méně obtížné vrcholy. S léty se však výstroj i výzbroj zdokonařovala, náročný trénink zvyšoval fyzickou kondici a burcoval psychiku člověka. Obtížnost skialpinistických závodů rostla jako nemluvně v prvních měsících života. A protože s jídlem přichází chuť, přibývalo i soutěží, na kterých se skialpinisté mohli poměřit navzájem.

Druhá světová válka rozvoj skialpinismu zastavila. Další pokus navázat na Mezzalamu přišel až v roce 1956. Walter Bonatti přešel Alpy po jejich největší délce. Za 66 dní dokázal to, co Mezzalamovi nebylo dopřáno: překonal kruté královně a nenechal si vnutit jejich vůli. Velehory byly pokořeny, ale nic to neubralo na jejich kráse. Přitahovaly teď ještě více. Váhavci dostali pádný důkaz o jejich porazitelnosti.

PABĚRKY

Už na konci devatenáctého, ale především na počátku dvacátého století

se i naši horolezci pokoušeli využít lyží při svých výpravách, především při nástupu pod stěny a podle možnosti také ke sjíždění štítů a sedel. Jejich pokusy ale byly ojedinělé. Pouhé paběrky, které ještě neotevíraly bránu novému sportu. Za pomyslnou kliku skialpinistické brány u nás vzala generace slovenských a polských horolezců 20. a 30. let (Motyka, Stanislawski, Luczy, Bujak atd.). Čerstvě vzniklý nebezpečný sport jim podal prst a oni si vzali celou ruku. A právě jenom takhle ruka je vedla z horských svahů na hřebeny, postkovala je do prudkých kopců, byla pro ně současně vlekem i lanovkou. Žádná účelová zařízení pro lyžaře nebo horolezce tenkrát ještě neexistovala, a tak kdo chtěl nahoru, musel pěkně po svých.

V poválečném období se u nás začalo s výstavbou lanovek a vleků. Na ně se soustředila pozornost lyžařů. Začali se specializovat na sjezd a běh na lyžích, skialpinismus se z našich hor pomalu vytrácel a úměrně k tomu klesala i informovanost o něm.

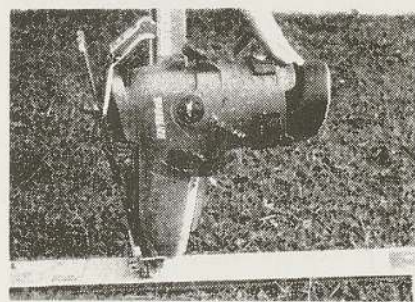
KONJUNKTURA

V historii bývá zvykem, že období úpadku s neobyčejnou pravidelností střídají období rozmachu, vzrůstu a rozkvětu. Předělem v československém skialpinismu byl rok 1969. Taranští horolezci obdrželi pozvání na skialpinistické závody do italského Lecca. Zúčastnili se jich pracovníci

Horské služby S. Polák, V. Spusta, J. Koldovský, J. Slavíček, I. Bortel, L. Janiga, M. Kriššák, L. Divald, P. Rajtár, J. Böhmer, J. Dzuroška. Ti všichni a ještě mnozí další sbírali zkušenosti na závodech v Itálii, později i ve Francii, SSSR, Bulharsku. Skialpinistická základna se začala zvolna rozrůstat. Povědomí lidí tu a tam zaznamenalo v novinách zprávičku o přemožitelných skalních stěnách a bílých pláních. A naši (teď už početnější) reprezentanti se pomocí cepínů, maček, lyží a lan šplhali stále výš ke svému vrcholu. V roce 1983 z pěti zahraničních startů přivezli troje nejcenější vavříny. Omšelá jména ve světových tabulkách pak začala nahrazovat nová, která si svůj zvuk vybudovala velmi rychle: bratři Filipští, bratři Gálfyovi, T. Zuzula, V. Beránek, V. Tatarka, P. Jirsa, V. Erlebach... Československý skialpinismus si ve světě získával jméno. Oficiální hlavy začaly vážně uvažovat o nesmělých hláscích: mělo by se, bylo by dobré, chtělo by to... A nakonec kývly. Ano, skialpinistické závody i u nás.

Jenže, lehkou se to řekne: Uspořádat závody. Takové závody nejsou jako nedělní výlet na Karlštejn, kdy se za deště zabalíte do pláštěnky a přinejhorším dorazíte do nejbližší restaurace. Proti velehorské nepohodě vás ani sebelepší výstroj nedokáže bezpečně uchránit. S tím musí každý organizátor počítat. Musí mít pro všechny případy v záloze několik náhradních tras, kterými se dají vést jednotlivé etapy. Musí být naplň vesetec a naplň kouzelník, protože sebestmenší podceněnou maličkost může člověk zaplatit tím nejcenějším. Životem.

První skialpinistické závody u nás uspořádala v roce 1977 TJ Lokomotiva Banská Bystrica na Ďumbieru. Tři roky to byla jen osamělá rybička v moři, roku 1980 se přidala TJ Jasná

Skialpinistická bota a vázání

Liptovský Mikuláš, která zorganizovala závody ve Žiarské dolině. Téhož roku se na Ďumbieru konalo první mistrovství Slovenska a o rok později závodníci nastoupili na start Rallye Velká Fatra. Od roku 1983 jsou všechny závody součástí Slovenského poháru ve skialpinismu. Slušná bilance.

A pak přišel statut. První vymezení přesných a závazných pravidel skialpinistických soutěží. Komise skialpinismu, která pracuje od roku 1981 při horolezeckém svazu SÚV ČSTV, v něm

Krajní vyčerpání

vymezila nezbytné vybavení každého závodníka, povinné a nepovinné disciplíny, způsob bodování, organizační schéma soutěží a další zásady. To bylo v roce 1984. Zdálo se, že bleskový rozvoj lyžařsko-horolezeckého sportu už nemůže nic vážně ohrozit.

ŠOK

Občas si připadáme jako na houpačce. Vzestup, pád, vzestup ještě výš... Pády pak bývají tvrdší a bolestnější. Jedním takovým pádem československého skialpinismu byl 28. března 1987. V Roháčích, na největších závodech v ČSSR, výjimečných svou náročností a převýšením, délkou i mezinárodní účastí, zahynuli dva devatenáctiletí chlapci. Při přechodu z Ráčkovy doliny do Žiarské zabloudilo tehdy dvanáct družstev. Dohromady čtyřicet tvrdých chlapců odolávalo nečekané změně počasí, která spolu s nedostačujícím organizačním zabezpečením udělala své. Dvěma z nich už nestačily síly. Jako ozvěna se připlazily pochybnosti: Stojí to vůbec za takové riziko? Nemělo by se s tím raději přestat? Část dříve nadšených se dala odradit. Co dál?

KRIZE?

Sport, jehož obliba rostla řetězovou reakcí a který už už začínal v našich horách domácnět, najednou zůstává stát na vedlejší koleji. Vinu na stagnaci nese bezesporu i loňské neštěstí, ale není jediným hluchým místem. Vladimír Erlebach: „Hlavním kamenem úrazu skialpinismu vůbec je nedostupnost kvalitního vybavení. Zkusíte se zeptat v některé ze specializo-

vaných nebo dokonce v běžné sportovní prodejně na skialpinistický materiál a uvidíte.

Výstroj a výbroj je to jediné, nač se člověk v horách může kromě svých sil spolehnout. Ze všeho nejdůležitější je vázání a stoupačí pásy. Speciální vázání umožňuje chůzi i sjezd, u nás jsou nejrozšířenější značky Silvretta, Marker a Tyrolia. Stoupačí pásy pomocí jemného vlasu na povrchu zajišťují lyže proti sesmeknutí v kopci a dovolují i určitý skluz na rovinách nebo při sjezdu. Dříve používanou tulení srst v současné době vystřídala umělá vlákna „hair“ a „nyl“. Ani jeden z uvedených typů však ještě nespasil pulc československých sportovních prodejen. Nejsou.“

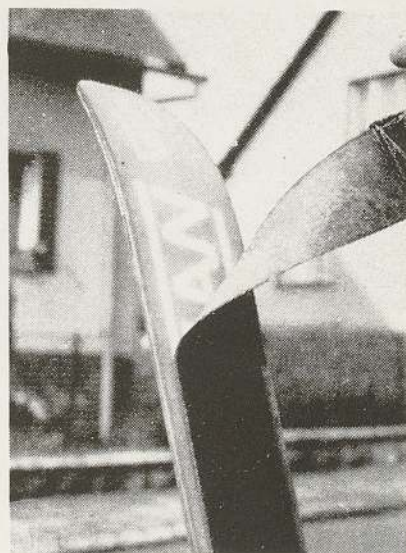
— A ostatní vybavení?

Erlebach: „Situace je trochu lepší stran obuvi a lyží. Speciální obuv (k nám dovážená značka Dynafit - Tour lite) se liší od klasické především lehkostí, pohyblivým kloubem v oblasti kotníku a podrážkou Vibram. Skialpinistické lyže jsou kratší, lehčí a širší, aby se lépe ovládaly ve volném terénu. Otvor ve špičce slouží k upínání stoupačích pásů nebo ke spojení. Spojené lyže se dají použít jako provizorní prostředek při transportu raněného. Speciální lyže můžete nahradit obyčejnými sjezdovými v délce o 10–20 cm kratší, ostatní materiál ale není, pomozte si jak chcete.“

Pomáhají si. Protože jim nic jiného nezbývá. Někteří si vybavení dovážejí na vlastní pěst z alpských zemí. Co je možné, vyrábějí po domáku. Šánějí a vypyřádají se a přitom čekají na novou renesanci svého sportu. Chladná krása velehor jim stojí za tu námahu. Kousek po kousku se přibližují k pomyslné hranici svých snů — ne svrhnout hory z jejich trůnu. Dokázat žít v magické symbióze s jejich plány a štíty, na chvíli trošku blíž slunci:

MARTINA PÁVOVÁ
Snímky: M. Pávová
O. Homola

Stoupačí pásy. Snímek na str. 16 zachycuje V. Erlebacha.

BĚŽCI

jsou dnes stabilizovaným kolektivem s perspektivou dvou olympijských cyklů. Představujeme vám kompletní reprezentační družstvo: nahoře zleva stojí Ladislav Švanda, Jiří Teplý, Radim Nyč, Pavel Benc, Luboš Buchta, Václav Korunka, Miloš Bečvář, Aleš Vaněk, Martin Petrásek a Petr Lisičan; dole zleva masér Ján Matejček, vedoucí trenér Petr Honzl, asistent Vladislav Sturm, trenér družstva Bohuslav Rázl a lékař Petr Krejčí. Další snímky zachycují reprezentanty v závěru letní přípravy. Kopec Harusák vybíhají Ladislav Švanda a Václav Korunka, Radim Nyč se hned po doběhu podrobuje laboratornímu vyšetření. Snímky Jaroslav Trousil

